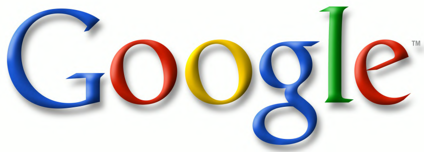
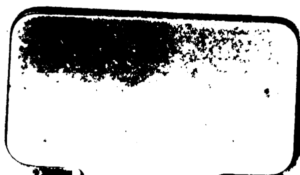

TAYLOR INSTITUTION
DOMI NUS ILLU
MINA TIO MEA

ΤΩι

ΦΙΛΟΓΕΝΕΣΤΑΤΩι ΚΑΙ ΜΟΥΣΟΦΙΛΕΣΤΑΤΩι

ΚΥΡΙΩι ΚΥΡΙΩι

ΑΝΔΡΕΑι ΣΥΓΓΡΩι

ΤΗΝ ΒΙΒΛΟΝ ΤΑΥΤΗΝ

ΑΝΑΤΙΘΗΣΙΝ

Ο ΕΚΔΟΤΗΣ

TAYLOR INSTITUTION
UNIVERSITY
20 JUN 1974
OXFORD

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

ΗΤΟΙ

ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΑΣΜΑΤΩΝ

ΥΠΟ

ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

ΑΣΜΑΤΑ

Ἡρωϊκά. Κλεφτικά. Ἱστορικά. Ἐρωτικά. Λυρικά. Βακχικά. Χοροῦ. Λιανοτράγουδα. Διάφορα. Ἀνθοδέσμη.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ «Ο ΚΟΡΑΗΣ»

1876

[illegible]

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Παραδίδων εἰς τὴν δημοσιότητα τὴν παροῦσαν «ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑΝ» ἐξεπλήρωσα πόθον διακαῆ τὸν ὁποῖον πρὸ πολλοῦ ὑπέθαλπον ἐν τῇ καρδίᾳ μου. Ὁ πόθος οὗτος ἦτο νὰ συλλέξω ἐν ἑνὶ καὶ μόνῳ βιβλίῳ πάντα τὰ κάλλιστα ποιήματα τῶν καλλίστων παρ' ἡμῖν ποιητῶν, νὰ περιλάβω ἐν αὐτῷ τὰ ἐκ παραδόσεως περισωθέντα εἰς ἡμᾶς ἁρματωλικὰ ἢ κλέφτικα λεγόμενα ᾄσματα, νὰ προσθέσω τὰ ἐν τῷ στόματι τοῦ λαοῦ κυκλοφοροῦντα καὶ ἐν ὥρᾳ εὐθυμίας ᾀδόμενα χαριέστατα καὶ ἐμφαντικώτατα δίστιχα καὶ ἐν τέλει νὰ προσθέσω τὴν φωνὴν τῶν ἀνθέων ἢ Ἀνθοδέσμην χάριν τῶν νεανίδων καὶ τῶν νέων ὅσοι βαυκαλιζόμενοι εἰσέτι ὑπὸ τῶν χρυσῶν ὀνείρων τῆς ἰδανικότητος τέρπονται παραδιδόμενοι εἰς τὴν ἀθώαν ταύτην διασκέδασιν· πάντα δὲ ταῦτα νὰ συναχθῶσιν ἐν ἑνὶ τόμῳ μήτε ὀγκώδει μήτε πενιχρῷ. Κατὰ πόσον ἐπέτυχον τοῦ σκοποῦ ἂς μαρτυρήσῃ ὁ πρῶ- ... θελήσῃ νὰ παραβάλῃ τὴν ἐμὴν Ἀνθολογίαν ... τὴν τυχοῦσαν ποιητικὴν συλλογὴν ἐκ τῶν μέχρι ...οῦδε ἐκδοθεισῶν. Ἐν ἁπάσαις ταῖς λοιπαῖς συλλογαῖς ...πάρχει ὕλη ἀτάκτως συμπεφορημένη εἴτε πλειοτέρα

τοῦ δέοντος καὶ καθιστῶσα τὸ βιβλίον δυσβάστακτον, εἴτε ὀλιγωτέρα καὶ καθιστῶσα τοῦτο εἶδός τι φυλλάδας. Τοὐναντίον ἐν τῇ ἐμῇ συλλογῇ κατεβλήθη πᾶσα ἡ δυνατὴ προσπάθεια οὐ μόνον ἡ ὕλη νὰ ἦναι ἐκλεκτὴ καὶ μετὰ μέτρου συνηγμένη, ἀλλὰ πλείστη φροντὶς νὰ καταβληθῇ περὶ τὴν ἀπέλασιν τῶν τυπογραφικῶν σφαλμάτων καὶ τὴν κανονικὴν κατάταξιν τῶν τε ποιημάτων καὶ τῶν ποιητῶν πρὸς ἀποφυγὴν παραπόνων, ἅτινα μόνον διὰ τῆς τοιαύτης κατατάξεως νομίζομεν ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποφευχθῶσι.

Καὶ ἐνῷ τοιαύτη ὅσον ἔνεστι τελεία εἶναι ἡ ἀνὰ χεῖρας Ἀνθολογία καὶ τοσοῦτον ὑπερτερεῖ πασῶν τῶν ἄλλων, μολαταῦτα ἡ τιμὴ αὐτῆς εἶναι εὐτελεστάτη καὶ τούτου ἕνεκα προσιτὴ τοῖς πᾶσι, καὶ αὐτῷ τῷ ἀπορωτέρῳ. Καυχῶμαι λοιπὸν οὐχὶ ἀδίκως ὅτι ἄνευ οὐδεμιᾶς ἰδέας κερδοσκοπίας προσφέρω εἰς τὸ κοινὸν, ἀνάγνωσμα τερπνὸν καὶ χρήσιμον.

Ἐν Ἀθήναις 1 Ἰανουαρίου 1876.

ΑΝΕΣΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ.

ΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΣΜΑΤΑ

ΗΡΩΙΚΑ, ΚΛΕΦΤΙΚΑ *καὶ* ΙΣΤΟΡΙΚΑ.

Τῆς Ἐλευθερίας τἄνθη
Εἶναι δῶρα τοῦ Θεοῦ.
Ποῦ αὐξάνουν φυτευμένα
Εἰς τὰ σπλάγχνα τοῦ λαοῦ.

Γ. Χ. ΖΑΛΟΚΩΣΤΑΣ.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΣΜΑΤΑ

ΗΡΩΙΚΑ, ΚΛΕΦΤΙΚΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΑ.

---

1. ΑΣΜΑ ΠΟΛΕΜΙΣΤΗΡΙΟΝ

(ὑπὸ Ῥήγα Φεραίου.)

Ὡς πότε, παλληκάρια, νὰ ζῶμεν 'ς τὰ στενά,
Μονάχοι, 'σὰν λιοντάρια, 'ς ταῖς ράχαις 'ς τὰ βουνά;
Σπηλιαῖς νὰ κατοικοῦμεν, νὰ βλέπωμεν κλαδιά,
Νὰ φεύγωμ' ἀπ' τὸν κόσμον γιὰ τὴν πικρὴ σκλαβιά;
Νὰ χάνωμεν πατρίδα, ἀδέλφια καὶ γονεῖς,
Τοὺς φίλους τὰ παιδιά μας κι' ὅλους τοὺς συγγενεῖς;
Καλήτερα μιᾶς ὥρας ἐλεύθερη ζωή,
Παρὰ σαράντα χρόνων σκλαβιὰ καὶ φυλακή.
Τί σ' ὠφελεῖ κι' ἂν ζήσῃς καὶ εἶσαι 'ς τὴ σκλαβιά;
Στοχάσου πῶς σὲ ψένουν καθ' ὥρα 'ς τὴ φωτιά.
Αὐθέντης, δραγουμάνος, Βεζύρης ἂν σταθῇς,
Ὁ τύραννος σὲ κάμνει ἀδίκως νὰ χαθῇς.

Δουλεύεις ὅλ' ἡμέρα εἰς ὅ,τι κι' ἂν σοῦ 'πῇ,
Κι' αὐτὸς πασχίζει πάλιν τὸ αἷμα νὰ σοῦ πιῇ·
'Ανδρεῖοι καπετάνοι, παπάδες, λαϊκοὶ
Σκοτώθηκαν κι' ἀγάδες ἀπ' ἄδικο σπαθί.
Κι' ἀμέτρητ' ἄλλοι τόσοι καὶ Τοῦρκοι καὶ Γραικοί,
Ζωὴν καὶ πλούτη χάνουν χωρὶς κἄμμι' ἀφορμή.
Ὁ Σοῦτσος, ὁ Μουρούζης, Πετράκης, Σκαναβῆς,
Γκίκας καὶ Μαυ ογένης καθρέπτης εἶν' νὰ ἰδῇς.
Σᾶς κράζει ἡ πατρίς σας, σᾶς θέλει, σᾶς πονεῖ,
Ζητεῖ τὴν συνδρομήν σας μὲ μητρικὴν φωνή.
Ἡ Ῥούμελη σᾶς κράζει μ' ἀγκάλας ἀνοικτάς,
Σᾶς δίδει πλοῦτον, τόπον, ἀξίας καὶ τιμάς.

Ἐλᾶτε μ' ἕνα ζῆλον ς' ἐτοῦτον τὸν καιρὸν,
Νὰ κάμωμεν τὸν ὅρκον ἐπάνω 'ς τὸν Σταυρόν.
Συμβούλους προκομμένους μὲ πατριωτισμὸν,
Νὰ βάλωμεν, εἰς ὅλα νὰ δίδουν ὁρισμόν.
Ὁ νόμος νἆναι πρῶτος καὶ μόνος ὁδηγὸς,
Καὶ τῆς πατρίδος ἕνας νὰ γίνῃ 'Αρχηγός·
Γιατί κ' ἡ ἀναρχία ὁμοιάζει τὴν σκλαβιά·
Νὰ ζῶμεν ὡς θηρία εἶν' πλιὸ σκληρὴ φωτιά.
Καὶ τότε μὲ τὰς χεῖρας 'ψηλὰ 'ς τὸν οὐρανὸν,
Ἂς εἴπωμ' ἐκ καρδίας αὐτὰ πρὸς τὸν Θεόν.

«Ὦ Βασιλεῦ τοῦ κόσμου! ὁρκίζομαι εἰς Σὲ,
»'Σ τὴν γνώμην τοῦ τυράννου νὰ μὴ ἔλθω ποτέ.
»Μήτε νὰ τὸν δουλεύσω, μήτε νὰ πλανηθῶ,
»Εἰς τὰ ταξίματά του νὰ μὴ παραδοθῶ.
»Ἐν ὅσω ζῶ 'ς τὸν κόσμον, ὁ μόνος μου σκοπὸς,
«Γιὰ νὰ τὸν ἀφανίσω νὰ ἦναι σταθερός.

»Πιστὸς εἰς τὴν Πατρίδα, συντρίβω τὸν ζυγὸν,
»Ἀχώριστος θὰ ἦμαι ἀπὸ τὸν ἀρχηγόν.
»Κι' ἂν παραβῶ τὸν ὅρκον ν' ἀστράψ' ὁ οὐρανὸς,
»Καὶ νὰ μὲ κατακαύσῃ νὰ γίνω 'σὰν καπνός».

---

2. ΕΤΕΡΟΝ.

Ὁ καιρὸς, ἀδελφοὶ, τῆς ἐλευθερίας φθάνει,
Καὶ τὸ γένος ἡμῶν τὰς δυνάμεις του λαμβάνει.
Γενναῖοι Ῥουμελιῶται
Μωραΐται καὶ νησιῶται,
Τὸ αἷμα τῶν τυράννων χύστε ποταμηδόν.

Μὴ φοβεῖσθε, Γραικοὶ, ὅτι εἶσθε τάχα ὀλίγοι,
Ἡ πατρίς μας, ἰδοὺ, τὰς ἀγκάλας της ἀνοίγει.
Ὁ τύραννος κλονεῖται,
Τὴν πτῶσίν του φοβεῖται.
Ὁ ζῆλος τῆς πατρίδος ἂς λάμψ' εἰς τὰς ψυχάς.

Μὴ φοβεῖσθε, Γραικοὶ, τοὺς λαοὺς τοὺς τρισβαρβάρους
Εἶναι ὄχλος πολὺς δίχως τόλμης τε καὶ θάρρους.
Εἰς φάλαγγας ταχθῆτε,
Γενναίως πολεμεῖτε.
Τὸ αἷμα τῶν τυράννων νὰ τρέξῃ πρὸ ποδῶν.

Ἡ ἀθλία Ἑλλὰς εἰς βαρὺν ζυγὸν στενάζει·
Τοὺς πιστούς της υἱοὺς εἰς βοήθειάν της κράζει.
Ἁλύσεις νὰ συντρίψουν,
Δεσμά της ν' ἀπορρίψουν,
Καὶ τρόπαια θριάμβου νὰ στήσουν κατ' ἐχθρῶν.

Σπαθὶ, σπαθί, σπαθὶ, σπαθὶ, σπαθί!
Δράξετ' Ἕλληνες, μεγάλοι καὶ μικροί.
Φωτιὰ, φωτιὰ, φωτιὰ, φωτιὰ, φωτιά!
Τρέξατ' Ἕλληνες, γυναῖκες καὶ παιδιά.

---

3. Ο ΤΟΥΡΚΟΜΑΧΟΣ ΕΛΛΗΝ

(Ὑπὸ Κωνσταντίνου Κοκκινάκη.)

Ὦ λυγηρὸν καὶ κοπτερὸν σπαθί μου
Καὶ σὺ, τουφέκι, φλογερὸν πουλί μου!
Ἐσεῖς τὸν Τοῦρκον σφάξατε,
Τὸν τύραννον σπαράξατε,
Νὰ ἀναστηθ' ἡ Πατρίς μου,
Νὰ ζήσῃ τὸ σπαθί μου.

Σπαθί μου, 'σὰν σ' ἀκούω νὰ γλιγγλίζῃς,
Καὶ σὺ, μαῦρον τουφέκι νὰ βομβίζῃς·
Νὰ στρώνωνται Τουρκῶν κορμιὰ,
Ἀλλάχ! νὰ σκούζουν τὰ σκυλιὰ,
Αὐτ' εἶν' ἡ μουσική μου,
Ποῦ τέρπει τὴν ψυχή μου!

'Σ τὸν οὐρανὸν ἀστράπτει καὶ βροντάει,
Βροχὴ, κατακλυσμὸς, βορρηᾶς φυσάει,
Κ' ἐγὼ γυρίζω τὰ στενὰ,
Καὶ ἀναβαίνω τὰ βουνά·
Ν' ἀναστηθῇ ἡ Πατρίς μου,
Νὰ ζήσῃ τὸ σπαθί μου.

Γιὰ τῆς Πατρίδος τὴν ἐλευθερίαν,
Γιὰ τοῦ Χριστοῦ τὴν πίστιν τὴν ἁγίαν,
Γι' αὐτὰ τὰ δύο πολεμῶ,
Μ' αὐτὰ νὰ ζήσω ἐπιθυμῶ·
Κι' ἂν δὲν τὰ ἀποκτήσω,
Τί μ' ὠφελεῖ νὰ ζήσω;

Ἡ ὥρα ἔφθασεν, ἡ σάλπιγξ κράζει·
Ἀπὸ χαρὰν σκιρτῶν τὸ αἷμα βράζει!
Τὸ μπὰμ, τὸ μποὺμ! τὸ γλὶν γλίν γλί!
Ἀρχίζει νὰ βροντοβολῇ,
Κ' ἐγὼ τοὺς Τούρκους σφάζω,
«Ζήτω Ἑλλάς!» φωνάζω.

4. Ο ΚΛΕΦΤΗΣ. (*)

(Ὑπὸ Ἀλεξάνδρου Ρ. Ραγκαβῆ).

Μαύρ' εἶν' ἡ νύκτα 'ς τὰ βουνὰ,
Ἐς τοὺς βράχους πέφτει χιόνι.
Ἐς τὰ ἄγρια, 'ς τὰ σκοτεινὰ,
Ἐς ταῖς τραχιαῖς πέτραις 'ς τὰ στενὰ,
Ὁ Κλέφτης ξεσπαθόνει.

Ἐς τὸ δεξὶ χέρι του γυμνὸ,
Βαστᾷ ἀστροπελέκι·
Παλάτι ἔχει τὸ βουνὸ,
Καὶ σκέπασμα τὸν οὐρανὸ,
Κ' ἐλπίδα τὸ τουφέκι.

(*) Κλέφτας ὠνόμαζον οἱ Τοῦρκοι τοὺς πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἐπὶ τῶν ὀρέων διαιτωμένους ἀδουλώτους Ἕλληνας καὶ ἐξ αὐτῶν ἐφορμῶντας ἐνόπλως ὑπὲρ τῶν στεναζόντων ὑπὸ τὴν δουλείαν ἀδελφῶν αὐτῶν.

Φεύγουν οἱ τύραννοι χλωμοὶ
Τὸ μαῦρό του μαχαίρι·
Μ' ἱδρῶτα βρέχει τὸ ψωμὶ,
Ξέρει νὰ ζήσῃ μὲ τιμὴ,
Καὶ ν' ἀποθάνῃ ξέρει.

Τὸν κόσμ' ὁ δόλος διοικεῖ
Κι' ἡ ἄδικ' εἱμαρμένη·
Τὰ πλούτη ἔχουν οἱ κακοὶ,
Κ' ἐδῶ 'ς τοὺς βράχους κατοικεῖ
Ἡ ἀρετὴ κρυμμένη.

Μεγάλοι ἔμποροι πωλοῦν.
Τὰ ἔθνη 'σὰν κοπάδια·
Τὴν γῆν προδίδουν καὶ γελοῦν.
Ἐδ' ὅμως ἅρματα λαλοῦν
'Σ τ' ἀπάτητα λαγκάδια.

Πήγαινε, φίλα τὴν ποδιὰ
Ποῦ δοῦλοι προσκηνοῦνε.
Ἐδῶ 'ς τὰ πράσινα κλαδιὰ
Μον' τὸ σπαθί τους τὰ παιδιὰ
Καί τὸν Σταυρὸν φιλοῦνε.

Μητέρα, κλαῖς! Ἀναχωρῶ·
Νὰ μ' εὐχηθῇς γυρεύω·
Ἕνα παιδὶ σὲ ὑστερῶ,
Ὅμως νὰ ζήσω δὲν 'μπορῶ
Ἂν ζῶ γιὰ νὰ δουλεύω.

Μὴ κλαῖτε, 'μάτια γαλανὰ,
Φωστῆρες 'ποῦ ἀρέσω,

Τὸ δάκρυόν σας μὲ πλανᾷ·
Ἐλεύθερος ζῶ 'ς τὰ βουνά,
K' ἐλεύθερος θὰ πέσω.

Βαρυά, βαρυὰ βοΐζ' ἡ γῆ,...
Ἕνα τουφέκι πέφτει.
Παντοῦ τρομάρα καὶ σφαγή,
Ἐδῶ φυγὴ κ' ἐκεῖ πληγή..
Ἐσκότωσαν τὸν κλέφτη.

Σύντροφοι ἄσκεποι, πεζοί,
Τὸν φέρνουν λυπημένοι,
Καὶ τραγουδοῦν ὅλοι μαζῆ·
«Ἐλεύθερος ὁ κλέφτης ζῆ,
K' ἐλεύθερος 'πεθαίνει».»

---

5. Ο ΙΠΠΕΥΣ.

(Ὑπὸ Ἀλεξάνδρου Ρ. Ῥαγκαβῆ)

'Σ τὴν μέσην τὸ σπαθί μου.
Τὸ ἄλογον μαζῆ μου
Καὶ 'σὰν πουλὶ πετῶ,

'Σὰν ῥίψω τὸ τουφέκι,
Ἡ τύχη τί μὲ πλέκει
Ποτέ μου δὲν 'ρωτῶ,

Ἂν τώρα θέλ' ἡ τύχη
Τὸ βόλι νὰ μὲ τύχῃ
Καλὰ τὸ καρτερῶ.

Ἂν αὔρ' ὅμως θέλει
Κἂν τώρα, δὲν μὲ μέλλει,
Κἂν τώρα θὰ χαρῶ.

Αὐτὸς ἂν κολακεύῃ,
Καὶ ἄλλος ἂν δουλεύῃ,
Κ' ὁ τρίτος τυραννῇ.

Δὲν εἶν' ὁ στρατιώτης
Ἢ δοῦλος ἢ δεσπότης·
Ἐλεύθερα φρονεῖ.

Ὅταν μὲ γνέφουν κόποι,
Ὅταν βροντᾷ τὸ τόπι,
Γελῶ καὶ τραγουδῶ,

Κ' ἐπάνω 'ς τ' ἄλογό μου
Τοῦ σκοτεινοῦ μου δρόμου
Τὰ βάραθρα πηδῶ.

Ὁ κόσμος ἐδικός μου,
Κ' ἐγὼ εἶμαι τοῦ κόσμου,
Καὶ ὡς περνᾷ, περνῶ·

Κ' εἰς ὅλα τὰ συμβάντα
Ἐμπρός μου βλέπω πάντα
Καὶ πίσω δὲν γυρνῶ.

Μὴ κλαῖς, ὡραία κόρη!
Ὀπίσ' ἀπὸ τὰ ὄρη
Ὁ δρόμος μ' ὁδηγεῖ.

Παντοῦ ὡραίας βρίσκω
Καὶ ποῦ ποτὲ δὲν μνήσκω
Πατρίς μου εἶν' ἡ γῆ.

Μιὰ τουφεκιὰ σφυρίζει·
Ὁ Χάρος δρεπανίζει·
Βουκέφαλ' ἐμπροστά!

Μολύβια ὅταν βρέχη,
Τὸ αἷμα ὅταν τρέχῃ,
Ἐμπρός! ποιὸς μὲ βαστᾷ;

Κ' ἂν ἔφθασ' ἡ ἡμέρα
Ποῦ θὰ μὲ ρίψ' ἡ σφαῖρα
'Σ τῆς μάχης τὴν βοήν,

Γελῶντας ὡς γελοῦσα,
Πεθαίνοντας ὡς ζοῦσα,
Ἀφίνω τὴν ζωήν.

---

6. Ο ΣΚΟΠΟΣ.

(Ὑπὸ Γ. Παράσχου).

Μὲ τὸ κράνος βαρὺ 'ς τὸ σκοτάδι,
Μὲ τὴν λόγχην σὲ χέρι θρασύ,
Στὴ φωτιά, 'ς τὸ βουνό, 'ς τὸ λαγκάδι
Τὴν πατρίδα φυλάττω· «τίς εἶ;»

Κουρασμένη σὲ δάφνη ἀποκάτω
Γύρε τώρα, Πατρίδα μου ἐσύ·
Ἄγρυπνός σου Σκοπὸς σὲ φυλάττω
Ὡς νὰ ἔλθη ἡ ὥρα . . . . «τίς εἶ;»

Οὐρανὸς γαλανὸς ἀπὸ'πάνω·
Τρέμ' ἡ πούλια 'ς τὸ πλάγι χρυσῆ,
Συντροφιά μου τ' ἀηδόνι τὸ πλάνο,
Τραγουδάει μαζί μου· «τίς εἶ;»

Τὸν χειμῶνα τὰ ἔλατα γέρνουν,
Πέφτει χιόνι βροχὴ περισσή.
Τρικυμίαις, σκοτάδια μὲ δέρνουν,
Πλὴν τὰ πνίγ' ἡ φωνή μου· «τίς εἶ;»

Στὴ φωτιὰ τὰ παιδιὰ ξαπλωμένα,
"Αλλοι πέζουν, κοιμοῦντ' οἱ μισοί...
Κοιμηθῆτε, συντρόφια καϋμένα,
Νυχτερεύει τὸ χρέος· «τίς εἶ;»

Κρότος ὅπλων! ἐφόδου σημεῖα...
Στῆτε, στῆτε, τὸ σύνθημα σύ·
Σάντα Ῥόζας (*) —κ' ἐγὼ Σφακτηρία.—
Εἶσθε φίλοι· περνᾶτε· «τίς εἶ;»

Τίν' ὁ κόσμος γιὰ μᾶς τὰ λιοντάρια;
Πατρὶς, δόξα, γυναῖκες, κρασί·
Σὲ μυρσίνης μᾶς θάπτουν κλωνάρια,
Καὶ ἡ μνήμη φωνάζει· «τίς εἶ;»

Κἄπου, κἄπου, κἀμμιὰ μαυρομμάτα
("Αχ! ποιὸς ψεύστης τὸ κάλλος μισεῖ!)
Σὰ νεράϊδα μοῦ κόβει τὴ στράτα,
Σὰν ἱππότης τῆς λέγω· «τίς εἶ;»

(*) Φιλέλλην Πεδεμόντιος ἐκ τῶν ἱδρυτῶν τοῦ τακτικοῦ κατὰ τὸν ἀγῶνα, πεσὼν ἐνδόξως ἐν Σφακτηρίᾳ.

Ὁ πολίτης... τί τίτλος! ἃ κρῖμα·
Ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου νοσεῖ!
Ἀϊτὸς εἶνε κλεισμένος σὲ μνῆμα,
Κ' εἰς κανένα δὲν λέγει: «τίς εἶ;»

Κ' ἐγὼ πρῶτα περνοῦσα 'ς τὰ δάση
Μὲ ψυχὴ φοβισμένη, μισή·
Πλὴν ὁ Ἄρης ἂν τώρα περάσῃ,
Κ' εἰς τὸν Ἄρη θὰ κράξω· «τίς εἶ;»

Μόνον ὅταν διαβαίνουν ἐμπρός μου
Ψαλμῳδίαις, λαμπάδαις πυρσοί,
Σταυρωμένος περνᾷ ὁ Χριστός μου,
Καὶ δὲν λέγω 'ς ἐκεῖνον· «τίς εἶ;»

Κουρασμένη σὲ δάφνη ἀποκάτω
Γύρε, γύρε, Πατρίδα μου ἐσύ.
Ἄγρυπνός σου Σκοπὸς σὲ φυλάττω,
Ὡς νὰ ἔλθῃ ἡ ὥρα... «τίς εἶ;»

---

7. ΤΟ ΕΩΘΙΝΟΝ.

(Ὑπὸ Γ. Παράσχου.)

Ξυπνᾶτε μὲ τὴν σάλπιγγα, ξυπνᾶτε μὲ τ' ἀηδόνι,
Κι' ὀρθοί, λαβόντες! τὸ σπαθί,
Τὴν μπαγιονέτα σας κι' ὀρθοὶ
Ξυπνᾶτε! ξημερόνει.

Γιὰ ἰδέτε πῶς γι' ἀγάπη σας σταὶς ῥεματιαὶς χαράζε
Χρυσὸς λοχίας 'ς τὰ βουνὰ
Γιὰ σᾶς ὁ ἥλιος ξεκινᾷ
Καὶ 'ς τ' ἅρματα! φωνάζει.

Ξυπνᾶτε, ξυπνᾶτε! ἡ σάλπιγξ ἠχεῖ,
Ἐμπρὸς ἡ σημαία καὶ βῆμα ταχὺ,
Καὶ βῆμα ταχὺ,
Καὶ βῆμα ταχύ!

Ἀδελφωμένοι 'ς τὸ σπαθὶ καὶ σύντροφοι 'ς τὸ βόλι
Φαιδροί ξυπνᾶτε! καὶ μαζῆ
Ἱππεῖς, ζευγῖται καὶ πεζοὶ
Στὰ ὅπλα τρέχουν ὅλοι.

Αὐτὸς ποῦ βλέπεις ἔκαμε διαμάντι τὸ σπαθί του·
Τὸ βλέπει πῶς λαμποκοπεῖ,
Καὶ τὸ κρεμᾷ σὰν ἀστραπὴ
Στὴ μέση τὴ χυτή του.

Ξυπνᾶτε ξυπνᾶτε! ἡ σάλπιγξ ἠχεῖ,
Στὴ μέση τὸ ξίφος καὶ βῆμα ταχὺ,
Καὶ βῆμα ταχὺ,
Καὶ βῆμα ταχύ!

Τὸ ἄλογό του παρεκεῖ ἕνας ἱππεὺς χτενίζει,
Κ' αὐτὸ σὰν κάτι νὰ ζητῇ
Τὴ χαίτη τὴ μεταξωτὴ
Κινᾷ καὶ χρεμετίζει.

Ἐκεῖνος, μόλις 'ς τὸ πλευρὸ τοῦ κανονιοῦ ζαμόνει,
Κι' ὁ διευθέτης ὁ βαρὺς
Σὰν φύλλο τρέμει, ποῦ θαρρεῖς,
Πῶς θὰ τὸ κάμῃ σκόνη.
Ξυπνᾶτε, ξυπνᾶτε! ἡ σάλπιγξ ἠχεῖ,
Ἐμπρὸς τὸ κανόνι καὶ βῆμα ταχὺ,
Καὶ βῆμα ταχὺ,
Καὶ βῆμα ταχύ!

Θέλεις νά ζήσῃς; Ἔ δειλὲ, κάμε φτερὰ καὶ πέτα.
Δέν σοῦ βαστᾷ; Μεταβολή!
Ἐδῶ τὸ βόλι ἀντιλαλεῖ
Κ' ἀστράφτει μπαγιονέττα.

Τιμὴ καὶ νιάτα νὰ χαρῇ ὁ στρατιώτης ξέρει·
Τὴν καραμπίνα 'ς τὰ βουνὰ,
Σταὶς χώραις μάτζα γαλανὰ
Καὶ δάφνας 'ς τὸ λιμέρι.
Ξυπνᾶτε, ξυπνᾶτε! ἡ σάλπιγξ ἠχεῖ
Τὴ δάφνη 'ς τὸ στῆθος καὶ βῆμα ταχὺ,
Καὶ βῆμα ταχὺ,
Καὶ βῆμα ταχύ!

Ἐγὼ σὰν Τούρκους ἔβλεπα πῶς κυνηγῶ στὰ δάσῃ·
Ἦτο μελίσσι! Σατανᾶ.
Χτυπῶ, τσακίζουν—μ' ἐξυπνᾷ
Ἡ σάλπιγξ ποῦ νὰ σκάσῃ.
Ἔ, πότε νὰ ξυπνήσωμεν κ' ἐμεῖς, παιδιὰ καϋμένα,
Στοῦ Ῥήγα πάλι τὸ χορὸ,
Καὶ ν' ἀσπασθῶμεν τὸ σταυρὸ
Μ' ἀδέλφια πονεμένα!

Ξυπνᾶτε, ξυπνᾶτε! ἡ σάλπιγξ ἠχεῖ,
Τὸν σάκκο 'ς τοὺς ὤμους καὶ βῆμα ταχὺ
Καὶ βῆμα ταχὺ,
Καὶ βῆμα ταχύ!

'Εκεῖ χλωρὸ παράμερα σὲ λυγαριᾶς κλωνάρια
'Αναστενάζει ἕνα παιδὶ,
Καὶ κάπου κάπου τραγουδεῖ
«Ὡς πότε παλληκάρια...»
Ξυπνᾶτε μὲ τὴν σάλπιγκα, ξυπνᾶτε μὲ τ' ἀηδόνι,
Κ' ἐμπρὸς λεβέντες ἐν στολῇ·
'Ροδίζει 'ς τὴν 'Ανατολὴ,
Στὸν Πίνδο ξημερώνει.
Στὰ ὅπλα 'ς τὰ ὅπλα! ἡ σάλπιγξ ἠχεῖ
'Εμπὸς ἡ σημαία καὶ βῆμα ταχὺ,
Καὶ βῆμα ταχὺ,
Καὶ βῆμα ταχύ!

8. Ο ΕΘΝΟΦΥΛΑΞ.

('Υπὸ Γ. Παράσχου.)

Α'.

Σηκωθῆτε, σηκωθῆτε
'Απ' τὸν ὕπνο τὸν βαθὺ,
Κ' ἐμπρὸς ὅλοι, μὴν ἀργῆτε,
Τὸ τουφέκι, τὸ σπαθί!

Εἰς τὸ βῆμα τὸ ταχύ σας
Κ' εἰς τὴν λόγχη τὴν βαρειὰ
Ἂς ἀναστηθοῦν μαζί σας
Δάση, πόλεις καὶ χωριά.

Φθάνουν πλέον τόσοι χρόνοι
  Ντροπιασμένοι, ταπεινοί,
Ποῦ τὸ αἶσχος μᾶς πλακώνει
  Κ' ἡ ψευτιὰ μᾶς τυραννεῖ

Παντοῦ τώρα μπαγιονέττα,
  Παντοῦ θάρρος καὶ φωτιά...
Τρέξ' ἀηδόνι μου καὶ πέτα
  Εἰς τῆς Κύθνου τὴν ἰτιά.

Σὲ δακτυλιδένια μέση
  Τὸ σπαθὶ κ' ἐγὼ φορῶ,
Κι' ὅπως θέλω καὶ μ' ἀρέση,
  Τὴν πατρίδα μου φρουρῶ.

Ἂν τὰ χέρια προδοσία
  Νὰ μοῦ δέση προσπαθῇ.
Στάσου! λέγω τολμητία,
  Π α λ α μ ῆ δ ι κ α ὶ σ π α θ ί!

Δὲν ντροπιάζω τ' ἅρματά μου,
  Τὰ στολίζω μὲ μυρτιά,
Καὶ βοΐζει τ' ὄνομά μου)
  'Σ τοῦ δεσποτισμοῦ τ' αὐτιά.) δὶς

B'.

Φοιτητὴς καὶ στρατιώτης
  Σὰν τὸ σύννεφο περνῶ,
Κ' εἶμαι δίκοπη νεότης,
  Ἀστραπὴ μὲ κεραυνό.

'Ρίχν' ἡ πούλια 'ς τὰ ἅρματά μου
Μυστικαῖς ἀκτίναις τρεῖς,
Κ' εἶν' αὐταῖς τὸ σύνθημά μου
Λόγχη, Νόμος καὶ Πατρίς.

Μὲ πληγὴν ἂν πέσω πρώτη
Στὴν πατρίδα μου πιστὸς,
Πέφτω σὰν τὸ Δυοβουνιώτη
Στὸ κανόνι πλαγιαστός.

Καὶ 'ς τὸ πλάγι τοῦ Παγώνη
Ξεκουράζω τὸ κορμὶ,
Ποῦ νεκρὸς, θαρρεῖς, ξαμόνει,
Κι' ἀπ' τὸ μνῆμα πολεμεῖ.

'Εθνοφύλακες καϋμένοι!
Πάει πλέον ἡ σκλαβιὰ,
Καὶ δὲν λυώνομε δεμένοι
Σὰν λιοντάρια 'ς τὰ κλουβιά.

Εμπρὸς τώρα! νέος, γέρος,
'Ο καθένας θὰ φανῇ
Στὸ ξεσπάθωμα Φαββιέρος,
Λεωτσάκος 'ς τὴ θανή.

Κ' ἡ ἐλευθερία πάλι
Στηριγμεν' εἰς κεραυνὸ,
Μὲ τὸ Διάκο θὰ προβάλῃ
Σὰν καὶ πρῶτα 'ς τὸ βουνό. } δὶς

Γ.

Τ' ὄνομά μας, ὅλο μύρον,
Ἐζυμώθη μυστικὰ
Ἀπ' τὰ αἵματα μαρτύρων
Καὶ λουλούδια νεκρικά.

Ἀπὸ ἄμετραις θυσίαις
Καὶ πληγαὶς σπαρακτικαὶς
Ἀπὸ θλίψαις, ἐξορίαις,
Ἀνακρίσεις, φυλακαίς.

Κι' ὅλ' αὐτὰ λειτουργημένα
Μ' ἕναν ὅρκο σεβαστὸ,
Συγχωνεύονται εἰς ἕνα
Τὸ σπαθὶ ὁποῦ βαστῶ.

Ἂν δὲν θέλῃ, πρὶν ἀκμάσῃ,
Ἕνα ἔθνος νὰ χαθῇ,
Στὸ πλευρό του ἂς κρεμάσῃ
Ἐθνοφύλακος σπαθί.

Τὸ φοροῦσ' ἡ ἀρχαιότης
Στὸ περίφημο στενὸ,
Εἰς τὴν Κιάφαν ὁ Σουλιώτης,
Ὁ Μανιάτης 'ς τὸ βουνό.

Κι' ὅταν ἔπεφτες σφαγμένος,
Κωνσταντῖνε, σὰν ἀετὸς,
Ἕνας ἦσουν εἰς τὸ Γένος
Ἐθνοφύλαξ ζηλευτός.—

Τοῦ χρυσοῦ Μωραϊτίνη
  Τὸ σπαθὶ κ' ἐγὼ φορῶ,
Ποῦ δροσιὰ καὶ μόσχο χύνει
  Στὸ νησὶ τὸ θλιβερό. } δίς

Δ'.

Καὶ πετῶ μὲ τοῦ Σκαρβέλη
  Τὸ ἡμίκοπο «τίς εἶ;»
Ποῦ παράπονα μᾶς στέλλει
  'Απ' τὸ ἔρημο νησί.

Λιονταρόπουλα σφιγμένα
  'Αγκαλιὰ τὴν ἀγκαλιά,
Κρυφοπαίζουν τὰ καϋμένα,
  Στὴν πικρὴν ἀκρογιαλιά,

Κι' ὅταν ἄνεμος τὰ γέρνῃ
  Ἢ τὸ κῦμα τὰ κινῇ,
Στεναγμὸς πνιγμένος φέρνει,
  ΟΠΛΙΣΘΗΤΕ, μία φωνή.

———

9 ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΕ'. ΜΑΡΤΙΟΥ.

('Υπὸ Διονυσίου Σολομοῦ.)

Σὰν τὴ σπίθα κρυμμένη στὴν στάχτη
  'Εκρυβότουν γιὰ 'μᾶς 'λευτεριά,
Ἦλθε ἡ 'μέρα, πετιέται, ἀνάφτει,
  Ἐξανοίχθη σὲ κάθε μεριά.

Ἦλθε ἡ ’μέρα, φωνάξαν τὰ χείλη
  Ποῦ κλεισμένα τὰ εἶχε ἡ σκλαβιά,
Καί μὲ μιᾶς ἐπετάχθηκαν χίλιοι
  Κι’ ἄλλοι χίλιοι πετιῶνται μὲ μιά.

Τρέχουν, ἅρματ’ ἁρπάζουν μὲ βία,
  Τὸ σταυρὸ γιὰ σημεῖο ἕνας βαστᾷ,
Καὶ γυναῖκες παιδιὰ τοὺς φωνάζουν,
  Ὁρκισθῆτε γιὰ τὴν ’λευτεριά.

Τούτ’ ἡ ’μέρα π’ ὁ Θεὸς εἶχε στείλει
  Τὸν Υἱόν του στὸν κόσμον γιὰ ’μᾶς.
Τούτ’ ἡ ’μέρα ἀδέλφια καὶ φίλοι,
  Εἶναι ἡμέρα μεγάλης χαρᾶς.

Σὰ θεριὰ ὅλοι ὡρμήσανε τότε,
  Μπαίνουν μέσα εἰς τὴν Ἐκκλησία,
Συγχωροῦνται, τσ’ ἀγκάλαις ἀνοίγουν,
  Πέρνουν ὅλοι τὴν Θεία εὐλογιά.

Τί εὐλογιὰ ἦτον ἐκείνη ἡ Θεία!
  Τῶν Ἑλλήνων ἀνάφτει ἡ καρδιά,
Τὸ σταυρὸ γιὰ βοήθεια εἶχαν πάντα
  Κ’ ἀποκτῆσαν μ’ αὐτὸν ’λευθεριά.

---

10. ΘΟΥΡΙΟΝ.

(Ὑπὸ Στεφάνου Κανέλλου.)

Τί καρτερεῖτε, φίλοι καὶ ἀδελφοὶ,
καὶ δὲν κινεῖσθε μὲ γλῶσσαν καὶ σπαθί;
Ἰδοὺ, καιρός μας ἔφθασε,
ἡμέρα δόξης ἔλαμψε.
Λοιπὸν ὁρμᾶτε, κράζοντες
τὸ ἐλελεῦ! καὶ σφάζοντες.

Δοῦλοι σεῖς πλέον μὴν καταδέχεσθε
μήτε νὰ ἦσθε, μήτε νὰ λέγεσθε.
Ἐλεύθερα φρονήσατε,
γενναίως πολεμήσατε·
Καὶ τ' ἅρματά σας δράξατε,
ἐχθροὺς κατασπαράξατε!

Ὁ Λεωνίδας καὶ ὁ Θεμιστοκλῆς,
Ἐπαμεινώνδας καὶ μέγας Περικλῆς,
Ἰδικοί μας ἦσαν πρόγονοι
καὶ τοῦ Διὸς ἀπόγονοι.
Λοιπὸν ὁρμᾶτε, καὶ σπαθιὰ
γυμνῶστε πάλιν κοπτερά!

Ἐς ὅλον τὸν κόσμον καιρὸς νὰ δείξωμεν,
νὰ μᾶς κηρύξουν ἂς προσπαθήσωμεν,
ὅτ' εἴμεθα οἱ γνήσιοι
Ἑλλήνων οἱ ἀπόγονοι.
Λοιπὸν ὁρμῶμεν, κράζοντες
τὸ ἐλελεῦ! καὶ σφάζοντες.

Πατρὶς μᾶς κράζει, δεῦτε ἂς δράμωμεν·
σάλπιγξ φωνάζει, νίκας ἂς κάμωμεν.
Ὡς ἀετοὶ πετάξωμεν
βαρβάρους νὰ σπαράξωμεν.
Λοιπὸν ὁρμᾶτε, καὶ σπαθιὰ
γυμνῶστε πάλιν κοπτερά!

Καὶ ὅταν λάμψῃ ἐκείν' ἡ ποθητὴ
ὥρα θριάμβου, εἰς τοὺς ἐχθροὺς φρικτὴ,
τιμὰς καὶ δῶρα ἔχουσι
νὰ μᾶς ἀντιβραβεύσουσι.
Λοιπὸν ὁρμᾶτε, και σπαθιὰ
γυμνῶστε πάλιν κοπτερά!

Ὦ παμφιλτάτη Ἑλλὰς, πατρίδα μας,
ἰδὲ τὸν ζῆλον, τὴν προθυμία μας.
Γυμνὰ σπαθιὰ βαστάζομεν,
καὶ ὁμοφώνως κράζομεν:
«Νὰ ζῇ, νὰ ζῇ καὶ τρὶς νὰ ζῇ,
Πίστις, Πατρὶς, Γένος μαζή.»

---

11. ΠΡΟΤΡΟΠΗ.

(Ὑπὸ Στεφάνου Κανέλλου).

Παιδιὰ Ἑλλήνων, τί καρτερεῖτε;
τ' ἅρματα πιάστε, ἦρθ' ὁ καιρός!
Ὁ τοὺς ξένους τόπους ὡς πότ' ἀργεῖτε;
τρέξετ', ἐλᾶτε, ὅλ' ἑνωθῆτε,
καὶ ὁ ἀγῶνας εἶν' ἱερός!

Ἡ μον' ἐλπίδα κ' ἡ σωτηρία
εἶν' τὸ τουφέκι καὶ τὸ σπαθί!
μ' αὐτὰ θὲ νἄρθ' ἡ ἐλευθερία
κ' ἡ εὐνομία θὰ στηριχθῇ.

Ὁ πόλεμός μας δὲν ὁμοιάζει
μὲ βασιλέων δοξομανῶν·
Θεὸς καὶ φύσις μᾶς τὸν προστάζει,
τὸ Εὐαγγέλιον μᾶς φωνάζει
κατὰ βαρβάρων Ἀγαρινῶν.
Νόμους καὶ ἤθη καὶ τὴν τιμή μας,
ζωὴν καὶ πίστιν καὶ ἀρετὴ,
μᾶς τὰ ἁρπάξαν οἱ τύραννοί μας,
οἱ αἱμοβόροι, οἱ μισητοί!

Γραικοὶ γενναῖοι, τὰ βλέμματά σας
τί τὰ γυρνᾶτε πρὸς τὸν Βορηᾶ;
Εἰς τὴν ὁμόπιστη γειτονιά σας,
ἀναισθησία γιὰ τὰ δεινά σας,
κοιμᾶτ' ὁ θρόνος πολλὰ βαρειά!
Ἐκεῖν' οἱ ἄσπλαγχνοι Ἰνδιάρχαις,
ποῦ τὴν Εὐρώπην καταπατοῦν,
ὅλους ἐμάγευσαν τοὺς μονάρχαις
Καὶ 'ς τὰ δεινά μας ἀναισθητοῦν.

Ἂν ὅσοι χώραν 'ς τοὺς θρόνους ἔχουν,
ὡς λυσσασμένοι Τουρκομανεῖς,
τὸ μισοφέγγαρο τὸ συντρέχουν,
μὴ φοβηθεῖτε ποσῶς κανείς!

Ἡ νίκη εἶναι 'ς τὴν θέλησί μας·
θὲ νὰ συντρίψωμεν τὸν ζυγὸν,
ἂν βάλωμ' ὅλοι τὴν δύναμί μας
καὶ τὴν ὁμόνοιαν ὁδηγόν.

Γραικοὶ, σηκῶτε! οἱ Τοῦρκοι σφάζουν,
μᾶς ἁλυσόνουν καὶ μᾶς πωλοῦν!
λυσσοῦν, μουγκρίζουν, θάνατον βράζουν
ξεσχίζουν, καίγουν, τὸ πᾶν ῥημάζουν,
'ς τὰ αἵματά μας παντοῦ κυλοῦν.
Ἀδέλφια, ὅποιος μεσ''ς τὴν καρδιά του
αἰσθάνετ' αἷμα Ἑλληνικὸν,
ἂς ἔρθ' ἂς τρέξῃ μὲ τ' ἅρματά του
νὰ χύσῃ αἷμα Ὀσμανικόν!

Αἷμα τυράννων τῶν ἀφρισμένων,
Χριστιανομάχων τῶν φονικῶν·
Θεοῦ καὶ νόμων ἀγριωμένων
ἐχθρῶν ἀσπόνδων καὶ λυσσασμένων,
αἷμα θηρίων, αἷμα Τουρκῶν
χύσατ', ἀδέλφια! ἐκδικηθῆτε!
ἐκδικηθῆτε! ἦρθ' ὁ καιρός!
εἰς τὴν πατρίδα ὅλ' ἑνωθῆτε,
καὶ ὁ ἀγῶνας εἶν' ἱερός!

12. ΝΟΥΘΕΣΙΑΙ.

(Ὑπὸ Στεφάνου Κανέλλου).

Τὰ παλληκάρια τὰ καλὰ
δὲν κλέπτουν, δὲν ἁρπάζουν·
μόνον τυράννους πολεμοῦν,
τὸ δίκαιον παντοῦ τιμοῦν,
μισοῦν τὴν τυραννίδα,
καὶ ζοῦν γιὰ τὴν πατρίδα.

Τὰ παλληκάρια τὰ καλὰ
ὡσὰν ἀδέλφια ὁμονοοῦν,
'ς τοὺς ἀρχηγούς των εὐπειθοῦν
καὶ τοὺς ἐχθρούς των ἀψηφοῦν·
εἰς τὴν εἰρήνην εἶν' ἀρνιά,
'ς τὸν πόλεμον λιοντάρια!

Τὰ παλληκάρια τὰ καλὰ
δὲν σφάζουν ὅπως λάχῃ·
μόν' τοὺς ἐχθροὺς, ποῦ προσκυνοῦν
καὶ τ' ἅρματα παραχωροῦν,
τοὺς δείχνουν εὐσπλαγχνίαν
κι' ἀδελφικὴν καρδίαν.

Τὰ παλληκάρια τὰ καλὰ,
ὅταν συνευθυμοῦνε,
πίνουν μὲ δάκρυα τὸ κρασὶ
κι' ὅλα φωνάζουνε μαζή:
«Ζήτω Ἑλλὰς, πατρίς μας.
«νὰ ζῇ ἡ ἕνωσίς μας!»

13. ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΥ ΥΜΝΟΥ

ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ.

Ὅλα τὰ ἔθνη πολεμοῦν,
καὶ 'ς τοὺς τυράννους των ὁρμοῦν·
ἐκδίκησιν γυρεύουν,
καὶ τοὺς ἐξολοθρεύουν·
καὶ τρέχουν γιὰ τὴν δόξα
μὲ χαρὰ 'ς τὴ φωτιά.

Κ' ἐκεῖνοι ποῦ ἀποκοτοῦν
ὅ,τι κι' ἂν θέλουν ἀποκτοῦν..
Διέτε τὴν Ἰταλίαν
πῶς πῆρ' ἐλευθερίαν,
καὶ τρέχει γιὰ τὴ δόξα
μὲ χαρὰ 'ς τὴ φωτιά.

Ἔτσι κ' ἐμεῖς, ὦ ἀδελφοί,
νὰ σηκωθοῦμεν μὲ ὁρμή,
ἐκδίκησιν ζητοῦντες,
τυράννους ἀπολοῦντες,
γιὰ τὴν ἐλευθεριὰ
μὲ χαρὰ, 'μπρὲ παιδά!

Ὡς πότε ἐμεῖς ὑπομονὴ
καὶ νὰ μὴ 'βγάζωμεν φωνή;
σὰ ν' ἄμαστε δεμένοι,
ζοῦμεν τυραννισμένοι
καὶ καταφρονεμένοι·
'ς τὴ φωτιὰ, μπρὲ παιδιά

Όλα τὰ ἔθνη τὸ θωροῦν
καὶ πάλ' εὐθὺς τὸ ἀποροῦν,
πῶς τέτοια παλληκάρια
ποὖναι σὰν τὰ λιοντάρια
νὰ ζοῦν 'ς τὴν τυραννίαν·
'ς τὴ φωτιά, μπρὲ παιδιά!

Λοιπὸν τινάξετε γιὰ μιὰ
τὴν τυραννίαν καὶ σκλαβιά·
παράδειγμά μας εἶναι
τῶν προπατόρων μνῆμαι,
καθὼς ἐκεῖνοι ζοῦσαν
'ς τὴ φωτιά, μπρὲ παιδιά!

Καπετανέοι ἀδελφοί,
ἥρωες, ἄνδρες θαυμαστοί,
καιρὸς εἶν' πολεμεῖτε,
τυράννους μὴν ἀφῆτε
τ' ἀδέλφια μας νὰ πνίξουν·
'ς τὴ φωτιὰ μπρὲ παιδιά!

Νὰ λάμψῃ πάλιν 'λευθεριά,
ὡς ἦταν τότε μιὰ φορά,
'ς ἐσᾶς· χρυσὰς κολώνας
νὰ στήσουν εἰς αἰῶνας,
νὰ ἦναι διὰ μνήμην·
'ς τὴ φωτιά, μπρὲ παιδιά!

'Αλέξανδρε τώρα νὰ βγῇς
ἀπὸ τὸν τάφον καὶ νὰ ἰδῇς

των Μακεδόνων πάλιν
ἀνδρίαν τὴν μεγάλην,
πῶς τοὺς ἐχθροὺς αὐτοὶ νικοῦν
καὶ πῶς ὁρμοῦνε 'ς τὴ φωτιά!

Ὁ Λεωνίδας ποῦ νὰ ζῇ
μὲ τοὺς τρακόσιους του μαζῆ,
νὰ ἰδῇ τὸν Σπαρτιάτη
πῶς ῥίχνεται σὰν ἄτη,
καὶ τρέχει γιὰ τὴν δόξα
μὲ χαρὰ 'ς τὴ φωτιά.

Αὐτοὺς κ' ἐμεῖς τοὺς θαυμαστοὺς
ἥρωας κ' ἄλλους ἐκλεκτοὺς
ἂς μιμηθῶμεν τώρα,
μὴ χάνωμεν τὴν ὥρα,
ὅτ' εἶναι πρόγονοί μας·
'ς τὴ φωτιὰ, μπρὲ παιδιά!

Ν' ἀρχίζουν τώρα νὰ λαλοῦν,
μὲ ὄργανα νὰ κελαδοῦν
ἡ Μούσαις τὴν ἀνδρία μας,
τώρα 'ς τὴν 'λευθεριά μας,
πῶς τρέχομεν μὲ πόθον
καὶ χαρὰ 'ς τὴ φωτιά.

———

14. Ο ΕΛΛΗΝ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΟΘΩΜΑΝΟΥΣ.

Ὁ Ἕλλην ὑπερήφανος μὲ ἄστικτον τὸ ὄμμα,
Ἐπὶ τῆς γῆς ὁποῦ πετᾷ
Δυνάμεις νέας ἀποκτᾷ
Ὡς νἄχῃ γίγα σῶμα.

Τὴν γῆν μετρᾷ μὲ τὸ σπαθί, τὴν ἔβρεξε μὲ αἷμα,
Ὅπου, τὸ ὄμμα σταματᾷ
Τρόπαια νίκης ἀπαντᾷ,
μυρία μὲ ἓν βλέμμα.

Πατρὶς, Θρησκεία καὶ Τιμὴ, αὐτὰ εἶν' εἴδωλά του.
Τὸ πᾶν δι' αὐτὰ περιφρονεῖ,
Καὶ δὲν τὸν μέλλει, ἂν φωνὴ
Τὸν κράζῃ τοῦ θανάτου.

Δὲν τὸν τρομάζουν φρούρια, στρατεύματα καί στόλοι,
Εἰς μίαν χεῖρα μὲ σπαθὶ,
Ἐχθροὺς μυρίους ἀπωθεῖ,
Κι' εἰς ἄλλην μὲ πιστόλι.

Ὡς χείμαρρος καταστροφῆς, 'ς τῆς μάχης τὸ πεδίον
Μοιράζει φόνους καὶ πληγὰς,
Τρομάρας φόβους καὶ σφαγὰς,
Ἐχθροὺς ἐμπρός του θύων.

Καὶ νικηφόρος σταματᾷ, πατῶν ἐπὶ πτωμάτων·
Καὶ ῥίπτει βλέμμα φοβερὸν
Καὶ πάντοθεν βλέπει σωρὸν,
Τῶν νεκρικῶν θυμάτων.

Ἔχομεν προπάτορας ἄνδρας γενναίους,
Αὐτοὺς τούς Ἥρωας τοὺς ἡμιθέους,
Λεωνίδαν, Περικλῆν καὶ τὸν Θεμιστοκλῆν.
Οὗτοι ἐπολέμησαν ὑπὲρ Πατρίδος,
Καὶ δι' ἐξάλειψιν τῆς Τυραννίδος,
Οὗτοι ἀντεμείφθησαν μὲ δόξαν πολλήν.
Ψυχὰς τῶν Ἡρώων ἐκείνων γενναίων,
Τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου θαυμάζουν κοινῶς.

—

Ποῦ εἶσαι γλυκύτατε συμπατριῶτα,
Τῆς Σπάρτης γέννημα, καὶ νομοδότα;
Ξύπνα γενναιότατε, Λυκοῦργε θαυμαστέ,
Ἡ Πατρίς, τὰ τέκνα σου σὲ προσκαλοῦσι,
Τοὺς σοφοὺς νόμους σου ἀναζητοῦσι,
Τοὺς ἐνθουσιάζοντας τοὺς Ἕλληνας ποτὲ,
Ὦ ἄπιστοι Τοῦρκοι! ἐπάρατον γένος!
Τὸ τέλος σας ἦλθε· νικᾶσθε λοιπόν.

—

Ῥήτωρ Δημόσθενες, ποῦ εἶσαι τώρα;
Καὶ σὺ, ὦ Σώκρατες, ἔλθετε τώρα,
Νὰ ἐνθουσιάσετε τὰ τέκνα ἡμᾶς.
Καὶ νὰ καταστήσετε ἥρωας ἄλλους;
Ὡς τοὺς προγόνους μας, ἄνδρας μεγάλους,
Διὰ ν' ἀπολαύσωμεν βραβεῖα καὶ τιμάς.
Ὡς πότε ἀχρεῖον βάρβαρον γένος,
Τὴν γῆν τὴν πατρῴαν ἡμῶν νὰ πατῇ;

—

15. ΠΡΟΤΡΟΠΗ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΑΣ ΥΠΕΡ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

(Ὑπὸ Κλεάνθους τοῦ Σαμίου.)

Ὦ γενναῖοι Ἕλληνες, φίλοι Πατρίδος,
Ἕως πότε βάσανα τῆς τυραννίδος;
Ἕως πότε ἄθλιοι καὶ ὑπὸ τὸν ζυγόν;—(δὶς)
Τῆς ἐλευθερίας μας ἦλθεν ἡ ὥρα,
Σάλπιγξ τοῦ Ἄρεως μᾶς κράζει τώρα,
Δεῦτε, φιλελεύθεροι, ὁρμᾶτε κατ' ἐχθρῶν.—(δὶς)
Ἡ δόξα, τὸ κράτος ἀγρίων τυράννων
Ἂς πέσῃ, ἂς σβέσῃ τὸ γένος αὐτῶν!

—

Ἕως πότε τύραννοι νὰ βασιλεύουν.
Καὶ τὴν Πατρίδα μας νὰ δυναστεύουν,
Καὶ νὰ βασανίζωσιν ἡμᾶς ἀνηλεῶς;
Φθάνουν ὅσα πάσχομεν τοσούτους χρόνους,
Πάθη τ' ἀφόρητα, θλήψεις καὶ πόνους·
Νῦν τὴν σωτηρίαν μας ηὐδόκησ' ὁ Θεός.
Ἑλλὰς, ἡ Πατρίς μας, δακρύει, στενάζει,
Τὸ ἔλεος κράζει τῶν τέκνων αὐτῆς.

—

Δράμωμεν, Ἥρωες, ἐκδικηθῶμεν,
Ἕλληνες εἴμεθα, μὴ φοβηθῶμεν·
Οἱ ἐχθροί μας πίπτουσι μὲ φόβον πανικὸν,
Χαῦνοι καὶ δειλόκαρδοι πῶς εἰμπορῶσι!
Μ' ἀνδρείους Ἕλληνας ν' ἀντισταθῶσι!
Αὐτῶν ἡ ἀνδρεία εἶν' δῶρον φυσικόν.
Ἂς λάβωμεν ὅπλα, καὶ ἄγωμεν πάντες,
Καὶ πλέον δὲν εἶναι καιρὸς ἀνοχῆς.

Καὶ τραγῳδεῖ «Τὸν Ἕλληνα δὲν τὸν τρομάζουν πλήθη
«Ἐχθρῶν, καὶ ὅταν προσβληθῇ,
«Ἠξεύρει νὰ ἐκδικηθῇ,
«Τρέφει καρδιὰν 'ς τὰ στήθη,

Οἱ πρόγονοί του ἔδωκαν παράδειγμα νὰ μάθῃ.
Χιλιάδες εἷς νὰ πολεμῇ,
Δάση λογχῶν νὰ 'πιθυμῇ,
Νὰ μὴ τὸν μέλλ' ἂν πάθῃ.

Μὲ λύσσαν του συνέτριψε, τὰς δουλικὰς ἁλύσους,
Ἀπείρους στείλας ἐνωρὶς,
Ἐχθροὺς τοῦ γένους του φθορεῖς,
'Σ τοῦ ᾅδου τὰς ἀβύσσους.

Ὁ Ἕλλην τοὺς φοβερισμοὺς ἀκούει ἀταράχως,
Ἀτμόπλοι' ὅσα δυνηθοῦν,
Μὲ νότας ἂς διευθυνθοῦν,
Ὁ Ἕλλην μέν' ὡς βράχος.

Τὴν κεφαλήν του ἔστεψαν, ὡς τώρα δάφναι νίκης,
Δὲν τὸν τρομάζει ἀπειλὴ,
Μηδ' οἱ ἐχθροὶ ἂν εἶν' πολλοὶ,
Νικῶνται μετὰ φρίκης.

Ἡρωϊσμὸς 'ς τὰς φλέβας του τὸ αἷμα ἀναβράζει,
Ἓν νεῦμα μόνον καρτερεῖ,
Καὶ θὰ τὸν ἴδῃς αὐθωρεὶ,
ΕΜΠΡΟΣ! ΕΜΠΡΟΣ! νὰ κράζῃ.

Τί λοιπὸν βραδύνομεν; Τί καρτεροῦμεν;
Πλέον ταχύτερον ἂς προχωροῦμεν
"Ολοι μὲ ὁμόνοιαν καὶ ἐνθουσιασμόν.
Νέοι πατριῶταί μου προθυμηθῶμεν,
"Η νὰ νικήσωμεν, ἢ νὰ χαθῶμεν.
Θάνατος ὁ ἔνδοξος εἶν' ἴδιον ἡμῶν!
Γενναῖοι ὁπλῖται! ὁμοῦ πολεμεῖτε,
Τοὺς τούρκους φωνεῖτε, Σικτίριν μπουρντά.

—

Γένος ἀσέβαστον, κατηραμένον,
Γένος ἀπάνθρωπον, καὶ κομπασμένον,
Πῶς τὸ ὑποφέρομεν οἱ "Ελληνες ἡμεῖς;
"Ανδρες φιλελεύθεροι, δοῦλοι, ὡς πότε;
Καὶ τὰ ἀνδράποδα ἡμῶν δεσπόται;
Τοῦτο δὲν εἶν' ἴδιον Ἑλλήνων τῆς τιμῆς
Οἱ τύραννοι φρίττουν, τρομάζουν καὶ πίπτουν
Τὸ «βάϊ, βάϊ φωνάζουν μπιζίμ χαλιμίζ!»

—

Αἱμοβόρε τύραννε, Σουλτὰν χασάπη!
Ποῦ εἶναι τῶν φίλων σου ἡ τόσ' ἀγάπη;
"Εσβυσεν ἡ δόξα σου σχεδὸν ὁλοτελῶς;
"Εφθασεν ἡ πτῶσίς σου ἀπὸ τὸν θρόνον
Δὲν ἔχεις δύναμιν δὲν ἔχεις τόνον·
Θεία εἶν' ἀπόφασις νὰ πέσῃς παντελῶς,
Λοιπὸν ἀδελφοί μου, εἰς τί δειλιᾶτε;
Ὁρμᾶτε κτυπᾶτε· Θεὸς μεθ' ἡμῶν!

——

16. Η ΕΛΛΑΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΤΕΚΝΑ ΤΗΣ.

(*Ὑπὸ Ῥήγα Φεραίου.*)

Ὦ παιδιά μου
Ὀρφανά μου
Σκορπισμένα 'δῶ κ' ἐκεῖ!
Διωγμένα,
Ὑβρισμένα
Ἀπ' τὰ ἔθνη πανοικί!

Ξυπνεῖστε τέκνα! κ' ἦλθεν ἡ ὥρα
Ξυπνεῖστε ὅλα, τρέξατε τώρα,
Κ' ἦλθεν ὁ δεῖπνος ὁ μυστικός!

Ποῦ μὲ κόπους
Κατὰ τόπους
Τρέχετε γιὰ μιὰν τροφήν,
Εἰς δεσπότας
Κι' ἰδιώτας
Δούλου δέχεσθε μορφήν.

Ξυπνεῖστε τέκνα κ. τ. λ.

Νύκτα 'μέρα,
Ὡς ἡ σφαῖρα
Περιφέρεσθε εἰς τὴν γῆν,
Προπατεῖτε,
Προσπαθεῖτε,
Δόξης ναὕρητε πηγήν.

Ξυπνεῖστε, τέκνα, κ. τ. λ.

Καὶ ποθεῖτε
Νὰ φανῆτε
'Σ τὴν Πατρίδα εὐπειθεῖς.
Νέος 'βγαίνει
Γέρων 'μβαίνει
'Απ' τὰ ξένα ὁ καθείς,

Ξυπνεῖστε, τέκνα, κ. τ. λ.

Κι' ἀπομένει
Ἢ 'ποθαίνει
'Ενδεὴς καὶ δύστυχής.
Κ' ἐγὼ πλέον
Τελευταῖον
Μένω μόνη ἀτυχής.

Ξυπνεῖστε, τέκνα, κ. τ. λ.

Συναχθῆτε
Νὰ ἰδῆτε,
Τὰς πληγάς μ' ἐλεεινῶς.
Πῶς τὸ αἷμα
Τρέχει ῥεῦμα,
'Απ' τὰς φλέβας μου δεινῶς.

Ξυπνεῖστε, τέκνα, κ. τ. λ.

Τὴν στολήν μου
Τὴν καλήν μου
Ξεσχισμένην τὴν φορῶ,
Σφαλισμένην
Καὶ δεμένην
Μὲ ἁλύσους τὴν θορῶ.

Ξυπνεῖστε, τέκνα, κ. τ. λ.

Δὲν βαστάζω
Ὅλο κράζω,
Θάνατόν μου, τὸν πικρὸν,
Σὰν μ' ἀφῆτε
Κι' ἀμελῆτε
Σωτηρίας τὸν καιρόν.

Ξυπνεῖστε, τέκνα, κ. τ. λ.

---

7. ΕΙΣ ΤΟΝ ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΚΑΡΑΙΣΚΑΚΗΝ.

Ἡ νίκη τρέχουσα μὲ στεφάνους
Τάς πεδιάδας τῆς Ἀττικῆς,
Ἀνάνδρους φεύγουσα Μουσουλμάνους,
Ἄνδρας ἐζήτει μισοτυράννους
Καὶ φίλους δόξης ἡρωϊκῆς.

Ἠχὼ μὲ βίαν κατερχομένη
Ἀπό τοὺς λόφους τοὺς ἱεροὺς,
Τῆς ἀναγγέλλει τὸ τί συμβαίνει,
Κι' ὅτι ὁ Ἥρως τὴν ἀναμένει
Καραϊσκάκης κτυπῶν ἐχθρούς.

Ἡ νίκη φθάνει 'ς τὸν προμαχῶνα
Ὅπου ὁ Ἥρως μάχην κροτεῖ,
Κι' ὡς Μιλτιάδης 'ς τὸν Μαραθῶνα
Μὲ τοὺς ἀφροὺς 'ς τὴν σιαγῶνα
Τοὺς νέους Πέρσας καταπατεῖ.

Τότε ἡ νίκη ἀγαλλιῶσα
Παρουσιάζεται μὲ σπουδὴν,
Κι' ἀπ' τὴν χαράν της ὅλη σκιρτῶσα,
Τὴν Καλλιόπην κινεῖ βοῶσα
Εἰς ἐπινίκιον τὴν ᾠδήν.

Ἀξίως ὕμνησον, ὦ θεά μου,
Τὸν ἀριστέα καὶ νικητήν.
ἢν ἀδικήσῃς τὸν Ἥρωά μου,
οαϊσκάκην· τὸ καύχημά μου,
Φίλης Πατρίδος τὸν ζηλωτήν.

ἡ Μοῦσα ἀνοίγει στόμα
διακόπτεται λυπηρῶς,
ιἴφνης νὰ πέσῃ πτῶμα
ς μας αὐτὸ τὸ σῶμα
ρομήτου ἐκείν' ἀνδρός.

'Αλλ' ἀναπαύου τυράννων φρίκη,
Καραϊσκάκη μου θαυμαστέ!
Διπλοῦν τὸν στέφανον τώρ' ἡ Νίκη
Σὲ τὸν προσφέρει, ὅπως σ' ἀνήκει
Εὖγέ σου, κράζει φίλε πιστέ.

Ἡ μὲν Πατρίς σου σὲ ἐστερήθη,
Καὶ θρηνωδοῦσα πενθηφορεῖ.
Σοῦ δὲ τὸ ὄνομ' ἀθανατίσθη,
Καραϊσκάκης ἐνεθρονίσθη,
Τῶν ἀθανάτων ὅπου χοροί.

---

18. ΘΟΥΡΙΟΣ.

Ἡ σάλπιγξ μᾶς κράζ' εἶναι φίλοι καιρὸς,
'Ιδέτ' αἱ σημαῖαι πῶς πνέουν·
Τριγύρω μας στίλβει χαλκὸς φλογερὸς,
Καὶ θάρρος τὰ στήθη μας καίουν.
Ἐμπρὸς ὁ νέος ἐμπρὸς ζητεῖ. (δὶς)
Τὴν ὁρμὴν πλὴν ἡ τάξις δεσμίαν κρατεῖ.

—

Ταχθῆτε εἰς στοίχους. Μὲ πόδα ταχὺν
Μετρᾶτε τὸ εὔτακτον βῆμα,
'Εμπρὸς εἰς τὴν μάχην μ' ἀνδρείαν ψυχήν.
Προσμέν' ἡ Πατρίς μας τὸ θῦμα.
Καὶ ἂν πρέπ' εἰς δεσμὰ καθεὶς μας νὰ ζῇ, (δὶς)
Ἂς σπεύσωμεν ὅλ' εἰς τὸν ᾅδην μαζή.

—

Βραχὺς εἶν' ὁ βίος κα' ἡ δόξα μακρὰ,
  Κ' ἡ μοῖρα τοῦ τάφου βεβαία.
Τὰ δάκρυα εἶναι τῶν δούλων πῖκρα,
  Κ' ἡ δάφνη τῆς νίκης ὡραία.
Ἐμπρὸς, ἀτρομήτως ἐμπρὸς, (δὶς)
Ἢ ἔνδοξος ζῶ ἢ πίπτω λαμπρῶς.

—

Ἡ τύχη γυρίζ' ὡς τὸν ταχὺν τροχὸν,
  Χωρίζει καὶ πάλιν ἁρπάζει
Ἂν σήμεπον ζῶ ἐντρυφῶν κι' εὐτυχῶν,
  Ὁ ἄνεμος ἔξαφναν' ἀλλάζει.
Τὸν θάνατον πλὴν ἐὰν δὲν ψηφᾷς, (δὶς)
Μὴ φοβοῦ τοῦ ἀστάτου καιροῦ τὰς στροφάς.

—

Τὸ ξῖφος ἐχθρῶν νὰ θερίζῃ σωροὺς
  Ὡς ῥύαξ νὰ τρέχῃ τὸ αἷμα,
Καπνοὺς τὰ ξερνᾷ ὁ χαλκὸς φλογεροὺς,
  Τοῦ νέου ν' ἀνάπτῃ τὸ βλέμμα,
Φωναὶ καὶ πληγαὶ καὶ βρονταὶ καὶ βοὴ, (δὶς)
Πατριῶται, ἰδοὺ ἡ λαμπρὰ ζωή.

—

Μὴ θοβῆσθε τὸν κρότον τῆς μάχης κανείς.
  Τοῦ γενναίου, ἡ τόλμη εἶναι θώραξ.
Ἴσως κείμεθ' ἀπόψε νεκροὶ καὶ πρηνεῖς,
  Καὶ τὰ σπλάγχνα μας τρώγει ὁ κόραξ.
Πλὴν ἀκόμη αὐτὴν μας τὴν χεῖρα νεκρὰν (δὶς)
Θέλει βλέπ' ὁ ἐχθρὸς καὶ θὰ φεύγῃ μακράν.

Πλὴν ἀκούετ' ἡ σάλπιγξ καὶ πάλιν ἠχεῖ.
  Ἀσπασθῆτε τὴν κόρην ποῦ κλαίει,
Τοὺς χρυσοῦς της δεσμοὺς ἂς συντρίψ' ἡ ψυχή.
  Κυματοῦν αἱ σημαῖαι γενναῖαι!
Ἀλλὰ ἔσχατον δότε γλυκὺν ἀσπασμόν· (δὶς)
Ἡ Πατρὶς σᾶς ζητεῖ τὸν δεινὸν χωρισμόν.

—

Οἱ λόχοι προβαίνουν, ἡ μάχη βροντᾷ,
  Ἡ σφαῖρα εἰς φλόγας σφυρίζει·
Ἡ νίκη ἐμπρός μας, τὴν βλέπω πετᾷ,
  Κ' ἡ φήμη τὰ σύννεφα σχίζει.
Ἐμπρός! καὶ ἂν ὅλοι σφαγῶμεν μαζῆ, (δὶς)
Ὅστις πέσῃ λαμπρὸς μετὰ θάνατον ζῇ.

—

19. Ο ΥΠΕΡ ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΜΑΧΟΜΕΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ.

(Ὑπὸ Κωνσταντίνου Κοκκινάκη.)

Λαμπρὸς ποτε φωσφόρος τῶν νυκτῶν.
  Ἐφώτιζε σκηνὰς τὰς Ἑλληνίδας·
Ἐκεῖ πλησίον τὴν λόγχην του κρατῶν,
  Ἐτραγῳδοῦσεν ὁ νέος Πελοπίδας.

«Ὦ Ζέφυροι τερπνοί! πετᾶτ' εὐθὺς,
  «Μηνύσατε 'ς τὴν φίλην μου Ἑλλάδα
    «Διὰ τὴν δόξαν σου Πατρὶς,
    «Διὰ τὴν δόξαν σου Πατρὶς,
    «Φρουρῶ ἐδῶ εἰς τὴν κοιλάδα,
      «Εἰς τὴν κοιλάδα».

Τηρεῖ τὴν λάμψιν τοῦ ἐχθρικοῦ πυρὸς,
Καὶ σιωπᾷ 'ς τὸν τόπον του θεμένος·
Ἡ νύκτα χρόνος, ὁ Ἕλλην ζωηρὸς,
Καὶ τραγῳδεῖ 'ς τὴν λόγχη στηριγμένος,
«Ὦ Ζέφυροι τερπνοὶ κ. τ. λ.»

Ὁ Ἥλιος τὸν πόλεμον κινᾷ,
Αὔριον εἶν' ἡμέρα τῆς ἀνδρίας,
Κι' ἂν ἀποθάνω 'ς τὴν λόγχην μου σιμὰ,
Ὑπὲρ Πατρίδος καὶ τῆς Ἐλευθερίας,

Πετᾶτε πάλιν, ὦ Ζέφυροι τερπνοί!
Εἰπέτε 'ς τὴν φίλην μου Ἑλλάδα:
«Διὰ τὴν δόξαν σου, Πατρὶς,
«Διὰ τὴν δόξαν σου, Πατρὶς,
«Ἀπέθανε εἰς τὴν κοιλάδα,
Εἰς τὴν κοιλάδα.»

---

20. ΤΑ ΤΕΚΝΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

Ὦ Μητέρα,
Μιὰν ἡμέρα,
Μὴ λυπῆσαι θὰ χαρῇς.
Τοὺς σκοπούς μας
Τοὺς κρυφούς μας
Θὰ ἰδῇς καὶ θ' ἀπορῇς.
Δράξατ', ἀδέλφια, ῥομφαίας, βέλη·
Ἐλευθερίαν ζητεῖ καὶ θέλει
Ἡ Μήτηρ μας.

Πῶς ποθοῦμεν
Νὰ ἰδοῦμεν
Τὴν ἀρχαίαν σου μορφὴν
Στολισμένην,
Ζηλευμένην,
Καὶ τοῦ κόσμου κορυφήν.

Δράξετ' ἀδέλφια, ῥομφαίας, βέλη κτλ.

Πῶς μητέρων
Καὶ πατέρων
Αἱ πληγαὶ δὲν μᾶς πονοῦν;
Τὰ δεινά των
Κ' ἡ σκλαβιά των
Τὴν καρδιά μας δὲν λυποῦν;

Δράξετ', ἀδέλφια, ῥομφαίας, βέλη κτλ.

Ἦλθ' ἡ ὥρα
Φθάνει ὡς τώρα
Ὁ ἐχθρὸς νὰ τυραννῇ!
Μ' ἄγριον ὕφος
Καὶ μὲ ξῖφος
Ὅποιος θέλει ἂς φανῇ.

Δράξετ' ἀδέλφια, ῥομφαίας, βέλη κτλ.

Συναγμένοι
Ἑνωμένοι
Μαζῇ ὅλοι μιὰν στιγμὴν,
Ἂς βρεθῶμεν,
Νὰ ῥιφθῶμεν
Ὡσὰν λέοντες μ' ὁρμήν.

Δράξετ' ἀδέλφια, ῥομφαίας, βέλη κτ
Σάλπιγξ κράζει,
Μᾶς φωνάζει
'Σ τῶν ἐχθρῶν μας τὴν σφαγήν.
Ἑλλὰς, πάλιν
Εἰς τὴν πάλην
Ἔϐγα δόξασε τὴν γῆν.

Δράξετ', ἀδέλφια, ῥομφαίας, βέλη κτ

---

21. ΘΡΗΝΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΜΑΡΚΟΝ ΒΟΤΣΑΡΗ

Ἕλληνες, κλαύσωμεν ἄνδρα γενναῖον
Τὸν Μάρκον Βότσαρην ἥρωα νέον·
Οὗτος ἀπέθανε λαμπρῶς νικῶν.
Τοῦτον τὸν ἥρωα ἄς μιμηθῶμεν,
Τὴν ἐλευθερίαν μας ἐὰν ποθῶμεν,
Καὶ θέλει θραύσωμεν ἐχθροὺς ἡμῶν.

Ἄνδρες ὁμόνοια 'ς ἡμᾶς ἀνήκει
Καὶ ὁ Ὑπέρτατος μᾶς τάζει νίκη,
Νίκην ϐεϐαίαν τε καὶ ἀσφαλῆ.
Τοῦρκοι σκληρότατοι! Ἂν ἐφονεύθη
Ὁ Μάρκο-Βότσαρης, δὲν 'λιγοστεύθη
Ἡ ἐναντίον σας Ἑλλήνων ὁρμή.

Ἥρωα Βότσαρη Ἠπείρου θαῦμα!
Ἐ ὅλους τοὺς Ἕλληνας ἄφησες τραῦμα·
Σῶμά σου ἐχάσαμεν οὐκ ἀρετάς.
Ὕπαγε ἀθάνατε 'ς τὰς οὐρανίους
Σκηνὰς τοῦ Πλάστου μας μὲ ὕμνους θείους,
Καὶ δέου πάντατε διὰ ἡμᾶς.

---

22. ΥΜΝΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α'.

(Ὑπὸ Γ. Παράσχου).

Μὲ τὸ ἔαρ τῆς Ἑλλάδος
Καὶ τοὺς ὕμνους τῶν πτηνῶν
Ὁ Μονάρχης μας ὡς ἄστρον
Ἐπεφάνη πρωϊνόν.

Ἐκ τῆς Βαλτικῆς ὡς ἄστρον
Οὐρανόπεμπτον ἐφάνη
Καὶ χρυσῆν αἰσθῆτα νύμφης
Ἡ Ἑλλὰς ἀναλαμβάνει.

Σὲ προικίζουσι πατρίς μου
Μ' ἕνα φίλημα στοργῆς
Καὶ μέ τὸν ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΣΟΥ,
Τρεῖς Βασίλισσαι τῆς γῆς.

Καὶ λαμβάνεις ἀρραβῶνα
Τιμαλφῆ τῆς καλονῆς Σου
Τὴν ἑπτάφωτον πλειάδα
Τῆς χρυσῆς μας Ἑπτανήσου. (δὶς)

Φώτιζέ τον σκέπαζέ τον
  Πολυέλεε Θεέ!
Εἰς αὐτὸν προσβλέπουν τόσαι
  Τεθλιμμέναι γενεαί.

Δὸς Θεὲ νὰ συγκεράνῃ
  Τὴν πικράν μας Ἱστορίαν
Ἔχων σύνθημα τὴν δόξαν
  Καὶ σκοπὸν τὴν εὐνομίαν.

Λαοπρόβλητος Μονάρχης
  Ὡς τὸ ἔαρ μειδιῶν
Ἰσχὺν ἔχει τὸν λαόν του
  Καὶ τὰ στήθη μας ναόν.

Ὁ κυρίαρχος ὁπόταν
  Ὅλος δόξα καὶ νεότης
Εἰς τὸν Βόσπορον μᾶς φέρει
  Βασιλεὺς καὶ στρατιώτης. (δὶς)

---

23. ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Εἰς τὴν Κύθνον ἕνα βῆμα
  Ἀπὸ τὴν ἀκρογιαλιά,
Τρι'ἀδέρφια 'ς ἕνα μνῆμα
  Ἀναπαύοντ' ἀγκαλιά!

Δὲν τοὺς ἔθαψαν παππάδες
  Δὲν τοὺς ἄναψαν κεριά!
Τοὺς ἐπῆραν οἱ φονιάδες
  Καὶ τῆς μέσης τὰ λουριά!

Κοιμηθῆτε παλληκάρια!
  Σᾶς σκεπάζουν καὶ τοὺς τρεῖς
Δάφνης καὶ ἰτιᾶς κλωνάρια,
  Καὶ σᾶς κλαίει ἡ Πατρίς!

Ἔπεσες τὸ πρῶτον θῦμα,
  Λεωτσάκε! Κ' οἱ ἐχθροὶ,
Ὅταν σ' ἔβαζαν στὸ μνῆμα
  Ὅλοι ἔτρεμαν ὠχροί.

Καὶ μακράν σου εἶχαν φέρει
  Τὸ σπαθί σου μὲ σιγὴν,
Μὴ τὸ φοβερό σου χέρι
  Τὸ ἁρπάσῃ μὲ ὀργήν!

Σ' ἔθαψαν βαθειὰ μὲ βίαν,
  Τρέμοντες τὸν οὐρανὸν,
Καὶ σ' ἐπλάκωσαν μὲ μίαν,
  Μίαν πέτραν ὡς βουνόν!...

Ὦ ἀνδρεῖε Μωραϊτίνη!
  Ὅταν ἔπεσες καὶ σὺ
Ἐκυτρίνισ' ἡ σελήνη,
  Κ' ἐκλονίσθη τὸ νησί!

Ἐδακρύσαν τὰ λιθάρια,
Στέναξ' ἡ ἀκρογιαλιὰ,
Κ' ἔπαυσαν εἰς τὰ κλωνάρια
Τ' ἄσματά τους τὰ πουλιά.

Στρέψε Μοῦσα κι' ἄλλο θῦμα
Κλαίει ἐκεῖ ἕνα πουλὶ,
Καὶ τὸ μνῆμά του τὸ κῦμα
Ἀγκαλιάζει καὶ φιλεῖ.

Τάφον ἔλαβες, Σκαρβέλη,
Ἕν ὁλόκληρο νησί!
Ν' ἀποθάνῃ ποιὸς δὲν θέλει
Γιὰ τὸ ἔθνος ὡς ἐσύ;

Ἄμποτε 'ς τὴν ἴδια κλίνην
Νἄπεφτα μὲ σᾶς τοὺς τρεῖς,
Ξένος εἰς τὴν καταισχύνην
Ποῦ λαμβάνει ἡ Πατρίς!...

Ὦ σεῖς ὅπου νὰ σκοτῶστε
Τέτοιους πήγατε βλαστούς!
Τί ψυχὴ θὰ παραδῶστε
Ἀθεόφοβοι γι' αὐτούς;

Δὲν θ' ἀκοῦστε «καλημέρα»
Ἀπὸ στόμα κἀνενὸς,
Κι' ὅπου βλέπετε μητέρα,
Θὰ σᾶς πλήττῃ κεραυνός.

Σὰν φονιάδες θὰ γυρνᾶτε
  Μισημένοι, μοναχοί,
Καὶ τὸν Χάρον θὰ ζητᾶτε
  Νὰ σᾶς πάρῃ τὴν ψυχή!

Τὰ βαμμένα σας ποδάρ̮ια
  Ὅπου, ὅπου κ' ἂν πατοῦν,
Θὰ μαραίνουν τὰ χορτάρ̮ια
  Καὶ ἀγκάθ̮ια θὰ πετοῦν!

Τῆς Πατρίδος ἡ κατάρα
  Καὶ τοὺς δυὼ θὰ κυνηγῇ,
Κι' ὡς ὁ Κάϊν μὲ τρομάρα
  Θὰ πλανᾶσθε εἰς τὴν γῆ!...

Καὶ μ̮ιὰ 'μέρα, ξαπλωμένα
  Θενὰ εὕρουν σ' ἐρημ̮ιὰ,
Ἀπὸ λύκους φαγωμένα,
  Τ' ἄταφά σας τὰ κορμ̮ιά!...

24. Η ΑΛΩΣΙΣ ΤΗΣ ΤΡΙΠΟΛΙΤΣΑΣ.

(Ὑπὸ Διονυσίου Σολωμοῦ.)

1 Ἀκούω κούφια τὰ τουφέκια,
Ἀκούω σμίξιμο σπαθιῶν,
Ἀκούω ξύλα, ἀκούω πελέκια,
Ἀκούω τρίξιμο δοντιῶν.

2 Ἄ! τί νύκτα ἦτον ἐκείνη,
Ποῦ τὴν τρέμει ὁ λογισμός;
Ἄλλος ὕπνος δὲν ἐγίνη
Πάρεξ θάνατος πικρός.

3 Τῆς σκηνῆς ἡ ὥρα, ὁ τόπος,
Αἱ κραυγαῖς, ἡ ταραχή,
Ὁ σκληρόψυχος ὁ τρόπος
Τοῦ πολέμου οἱ καπνοί.

4 Καὶ ἡ βρονταῖς, καὶ τὸ σκοτάδι
Ὁποῦ ἀντίσκαφτε ἡ φωτιά,
Ἐπαράστεναν τὸν ᾅδη
Ποῦ ἀκαρτέριε τὰ σκυλιά.

5 Τ' ἀκαρτέριε.—Ἐφαίνοντο ἴσκιοι
Ἀναρίθμητοι γυμνοί,
Κόρες, γέροντες, νεανίσκοι,
Βρέφη ἀκόμη εἰς τὸ βυζί.

6 Ὅλη μαύρη μυρμιγκιάζει,
Μαύρη ἡ ἐντάφια συντροφιὰ
Σὰν τὸ ῥοῦχο ὁποῦ σκεπάζει,
Τὰ κρεβάτια τὰ στεριά.

7 Τόσοι, τόσοι ἀνταμωμένοι
Ἐπετιοῦντο ἀπ' τὴν γῆ,
Ὅσοι εἶν' ἄδικα σφαγμένοι
Ἀπὸ τούρκικην ὀργή.

8 Τόσα πέφτουνε τὰ θερισμένα
Ἀστάχια εἰς τοὺς ἀγρούς.
Σχεδὸν ὅλα ἐκεῖα τὰ μέρη
Ἐσκεπάζοντο ἀπ' αὐτούς.

9 Θαμποφέγγει κἀνὲν ἄστρο
Καὶ ἀναδεύοντο μαζῆ,
Ἀναβαίνοντας τὸ κάστρο
Μὲ νεκρόσιμον σιωπή.

10 Τότε αὐξάνει τοῦ πολέμου
Ὁ χορὸς τρομακτικά,
Σὰν τὸ σκόρπισμα τοῦ ἀνέμου
Ἐ τοῦ πελάου τὴν μοναξιά.

11 Κτυποῦν ὅλοι ἀπάνω κάτου
Κάθε κτύπημα ποῦ εὐγεῖ,
Εἶναι κτύπημα θανάτου
Χωρὶς νὰ δευτερωθῇ.

12 Κάθε σῶμα ἱδρώνει ῥέει·
Λὲς καὶ ἐκεῖθεν ἡ ψυχὴ,
Ἀπ' τὸ μῖσος ποῦ τὴν καίει
Πολεμάει νὰ πεταχθῇ.

13 Κύττα χέρια ἀπελπισμένα
Πῶς θερίζουνε ζωαῖς,
Χάμου πέφτουνε κομμένα
Χέρια, πόδια, κεφαλαῖς.

14 Παντοῦ φόβος καὶ τρομάρα
Καὶ φωναῖς καὶ στεναγμοί·
Παντοῦ κλάψα, παντοῦ ἀντάρα·
Καὶ παντοῦ ξεσχισμοί.

15 Ἦταν τόσοι· πλέον τὸ βόλι
Εἰς τὰ αὐτιὰ δὲν τοὺς λαλεῖ,
Ὅλοι χάμου ἐκείτοντ' ὅλοι
Εἰς τὴν τέταρτη αὐγή.

16 Σὰν ποτάμι τὸ αἷμα ἐγίνη,
Καὶ κυλάει 'ς τὴν λαγκαδιὰ,
Καὶ τὸ ἀθῶον χόρτον πίνει
Αἷμα ἀντὶς γιὰ δροσιά.

17 Τῆς αὐγῆς δροσάτο ἀέρι
Δὲν φυσᾷς τώρα ἐσὺ πλιό,
Τῶν ψευδοχίστων τὸ ἀστέρι
Φύσα, φύσα εἰς τὸ Σταυρό.

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΣΟΥΤΣΟΥ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΛΟΧΟΥ.

(Ὑπὸ Ἀλεξάνδρου Ρ. Ῥαγκαβῆ)

σουν ἐκεῖ, ὦ βλάστημα; γονέων Βυζαντίων,
μήτριε εἰς ἄνεσιν καὶ εἰς τρυφὴν αὐξήσας,
ὴν μόλις τὴν ἀνάκρουσιν ἀκούσας τῶν πολέμων
ὶ τὴν χρυσῆν σου φωλεὰν περιχαρῶς ἀφήσας,
ὶ εἰς τὰ ὄρη ἀνελθὼν μὲ πτέρυγας ἀνέμων,
εὐγενὴς καρδία σου Πατρίδα πνέει ὅλη·
χρώσιμα ἐμβλήματα τὰ ὅπλα σου σκεπάζουν·
ὀφθαλμοί σου τοὺς ἐχθροὺς μετροῦν σπινθηροβόλοι!
ὀπαδοί του ἵστανται. Πῶς! δειλιοῦν; διστάζουν;
πὸ τὰς χεῖρας τοῦ ἑνὸς ἁρπάζει τὴν σημαίαν·
μπρός! ἐμπρὸς εἰς τοὺς ἐχθροὺς μὲ ξῖφος γυμνωμένον,
ς τὸν σωρὸν ἐπέπεσε τὸν μᾶλλον πυκνωμένον,
αὶ σχίζει 'ς τοὺς συντρόφους του μὲ τὴν ῥομφαίαν
πτὰ κατέσφαξε, κ' ἑπτὰ πληγαὶ θανατηφόροι
ξήντλουν τὰς δυνάμεις του καὶ ὅμως ἐπροχώρει.
νῷ δὲ πάλιν ὕψωνε τὴν χεῖρα καὶ ὀγδόην,
πιπηδήσας ἄγριος ἱππεὺς τῆς Νουμιδίας,
ὲ τὴν αἰχμήν του εὑρῆκε τὸν τόπον τῆς καρδίας.
' εἰς τὴν ὑγρὰν τὸν ἔρριψεν αἱματωμένην χλόην.
ταν εὑρέθη ἔπειτα τὰς μετ' αὐτὴν ἡμέρας,
κόμ' ἡ χεῖρ του λαβὴν ἐκράτει τῆς μαχαίρας,
 πτύχαι τῆς σημαίας του ἐκάλυπτον τὸ πτῶμα!
αὶ τὸν σταυρόν της ἔσφιγγεν μὲ τὸν νεκρόν του σῶμα.

—Κοιμοῦ! ὁ ὕπνοςσου γλυκὺς, πολεμιστὰ τῆς Θράκης!
Ἔαρ αἰώνιον ζητεῖ τοῦ τάφου σου τὸ χῶμα!
Κατ' ὄναρ εἰς τὸν ὕπνον μου πολλάκις,
Κρατεῖς ἀσπίδ' Ἀχαϊκὴν καὶ περικεφαλαίαν,
Μὲ νεύεις εἰς τὸ ξῖφός σου, μὲ δίδεις τὴν σημαίαν,
Μὲ λέγεις ὡς ἀπέθανες ὁμοίως ν' ἀποθάνω,
Ὑπὲρ Πατρίδος θάνατος, εἶναι ζωὴ ἐπάνω.»

---

26. Ο ΕΙΣ ΔΡΑΓΑΤΣΑΝΙ ΘΥΣΙΑΣΘΕΙΣ ΙΕΡΟΣ ΛΟΧΟΣ.

(Ὑπὸ Ἀλεξάνδρου Σούτσου.)

Εἰς τοῦ ὕπνου τὰς ἀγκάλας ἀναπαύετο ἡ πόλις·
Ἦτον ὥρα μεσονύκτων καὶ ὁ λύχνος τοῦ θαλάμου
Εἰς τὸ ἄγρυπνόν μου μάτι ἔφεγγε θολὰ καὶ μόλις·
Βαθμηδὸν ἀπεναρκώθην κ' ἔκλεισα τὰ βλέφαρά μου
Πλὴν τὸν ἱερόνμας λόχον ς' ὄνειρόν μουπαρ' ἐλπίδα
Καὶ τὸν ἑκατόνταρχόν του τὸν Δημήτριόν μου εἶδα.
Ὄψιν εἶχε τοῦ θανάτου κ' ἔστεκε συλλογισμένος·
Ὁ ἀτρόμητός μας λόχος γύρω του συναθροισμένος,
Ἔξοχος εἰς τὴν ἀνδρείαν, τὴν νεότητα τὰ κάλλη
Εἰς τὸν νοῦν μου ἀνεκάλει.

Τὸν ἐν Θερμοπύλαις λόχον τοῦ μεγάλου Λεωνίδα,
Καὶ τὸν ἑκατόνταρχόν του, τὸν Δημήτριόν μου εἶδα
Ἔρριψε τ' ὠχρόν του βλέμμα εἰς τὸ βλέμμα μου ἐπά
Μ' ἀνεγνώρησε μ' ἀσπάσθη καὶ μὲ εἶπε «θ' ἀποθάνω

Καὶ γυμνώσας μέγα ξῖφος βῆμα ἤνοιξε δρομαῖον
Μόνος κατὰ χιλιάδων καὶ πεζὸς κατὰ ἱππέων.
Κ' ἔτρεχε μ'αὐτὸν ὁ λόχος σφάγιον εἰς τὴν Πατρίδα·
Καὶ τὸν ἑκατόνταρχόν του τὸν Δημήτριόν μου εἶδα
Νὰ σαλεύουν καὶ νὰ τρέμουν εἶδα ὅλας τὰς κοιλάδας·
Εἶδα, εἶδα νὰ γεμίζουν ἀπὸ Τούρκων χιλιάδας
Τοῦ βουνοῦ αἱ ῥάχαι ὅλαι καὶ τοῦ δάσους ὅλ'αἱ κόχαι·
Κ'ἤκουσα φωνὴν μεγάλην κράζουσαν «Γενναῖε Λόχε,
Εἰς τὰς φλόγας, εἰς τὰ ξίφη ἀκολούθει με καὶ πήδα·»
Καὶ τὸν ἑκατόνταρχόν του τὸν Δημήτριόν μου εἶδα,
Καὶ τὸν εἶδα τοὺς βαρβάρους εἰς τὴν γῆν νεκροὺς νὰ ῥίπτῃ
Νὰ κτυπᾷ καὶ νὰ κτυπᾶται, νὰ σηκόνεται νὰ πίπτῃ·
Κ'ἔτρεξα τὴν συνδρομήν μου εἰς τὸν ἥρωα νὰ φέρω,
Καὶ μὲ εἶπεν «ἀποθνήσκω... νέος ἔπεσα... πλὴν χαίρω.
Εἰς τῆς δόξης τὸν ἀγῶνα ἔλαβα κ' ἐγὼ μερίδα.»
Κ' αἱματοβρεγμένον ὅλον τὸν Δημήτριόν μου εἶδα.
Ἀραγατσάνι! τῆς Δακίας μέρος ἄσημον τὸ πάλαι,
Γύρω σου περιπλανῶνται σκιαὶ σήμερον μεγάλαι·
«Τρισενδόξου, λέγω, μάχης ἔνδοξος ἐστάθη μάρτυς·
»Εἰς τοὺς κόλπους μου οἱ νέοι τριακόσιοι τῆς Σπάρτης
»Ἔχυσαν τοῦ αἵματός των τὴν ὑστερινὴν ῥανίδα,
»Καὶ τὸν ἑκατόνταρχόν των τὸν Δημήτριόν των εἶδα.»

---

27. Ο ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΗΣ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ.

—

Ὁ Ὄλυμπος κι' ὁ Κίσαβος τὰ δυὸ βουνὰ μαλόνουν,
Γυρίζει τότ' ὁ Ὄλυμπος καὶ λέγει τοῦ Κισσάβου.
Μὴ μὲ μαλώνης Κίσσαβε κονιαροπατημένε!
Ἐγώμ' ὁ γέρος Ὄλυμπος, 'ς τὸν κόσμον ξακουσμένος.
Ἔχω σαράντα δυὸ κορφαὶς, κὶ ἑξῆντα δυὸ βρυσούλαις.
Πᾶσα βρύσις καὶ φλάμπουρον, κάθε κλαδὶ καὶ κλέφτης
Καὶ 'ς τὴν ψυλήν μου κορυφὴν ἀετὸς εἶν' καθισμένος
Καὶ 'ς τὰ νύχια του κρατεῖ κεφάλι ἀνδρειωμένον.
—Κεφάλι μου, τί ἔκαμες, κ' εἶσαι κερματισμένον;
—Φάγε πουλὶ τὰ νιάτα μου, φάγε καὶ τὴν ἀνδρείαν μου
Νὰ κάμης πῆχυν τὰ φτερὰ, καὶ πιθαμὴν τὸ νύχι.
'Σ τὸν Λοῦρον, 'ς τὸ Ξηρόμερον, ἁρματωλὸς ἐστάθην,
'Σ τὰ Χάσια καὶ 'ς τὸν Ὄλυμπον δώδεκα χρόνια κλέφτης
Ἑξῆντ' ἀγάδες σκότωσα, κ' ἔκαψα τὰ χωριά τους.
Κι' ὅσους 'ς τὸν τόπον ἄφησα καὶ Τούρκους κι' ἀρβανίτας
Εἶναι πολλοὶ πουλάκι μου καὶ μετρημὸν δὲν ἔχουν
Πλὴν ἦρθε κ' ἡ ἀράδα μου 'ς τὸν πόλεμον νὰ πέσω.»

———

28. ΕΓΕΡΤΗΡΙΟΝ.

(Ὑπὸ Κωνσταντίνου Κοκκινάκη.)

Δεῦτε, παῖδες τῶν Ἑλλήνων
Ἄνδρες, φίλοι τῶν κινδύνων
Ἡ Πατρὶς σᾶς προσκαλεῖ!
Σάλπιγξ τῆς Ἐλευθερίας
Πανταχοῦ διαλαλεῖ!
Τὰ ὅπλα λάβωμεν,
Ἕλληνες, ἄγωμεν!

Ποταμηδὸν ἐχθρῶν τὸ αἷμα ἂς τρέξῃ πρὸ ποδῶν!

Ἕως πότε τυραννία;
Ἕως πότε ἡ δουλεία;
Ἕως πότε ὁ ζυγός;
Ζήτω ἡ ἐλευθερία
Τῶν καλῶν ὁ χορηγός!
Τυράννους διώξωμεν,
Πατρίδα σώσωμεν,

Κ' ἐλεύθεροι εἰς τοὺς αἰῶνας ζήσωμεν ἀδελφοί.

Ἀπὸ τῆς μητρὸς τὰ μέλη,
Τὰ ἀπὸ τυράννων βέλη
Πληγωμένα φοβερά,
Τρέχουσιν ἀδιακόπως
Αἷματα τὰ ζωηρά.
Τρέχουσι αἷματα
Σχεδὸν ὡς ῥεύματα.

Ἡ κοινὴ μήτηρ ἀποθνήσκει, σπεύσωμεν ἀδελφοί.

Δράμωμεν, ἐκδικηθῶμεν·
"Ολοι ἂς θανατωθῶμεν
Μετὰ δόξης καὶ τιμῆς.
Ἐντροπὴ νὰ δουλωθῶμεν
Ὡς ἀνδράποδα ἡμεῖς.
Ἀνάλωμα πυρὸς
Ἂς γίνῃ ὁ ἐχθρός.

Ἐκδίκησις δικαιοτάτη, θῦμα ἐλεεινόν.

Ὁ Λεωνίδας μᾶς φωνάζει
Ἐκ τοῦ τάφου του μᾶς κράζει
«Ἤτοι τὰν, ἢ ἐπὶ τὰν»
Εἶναι ἴδιον Ἑλλήνων
Τὸ ἐνδόξως τελευτᾷν.
Ἕλληνες ἄγωμεν!
Τὰ ὅπλα λάβωμεν,

Θάνανος ἔστω μετὰ δόξης, ἢ ἔντιμος ζωή!

Οἱ προπάτορες φωνάζουν,
Καὶ αἰχμάλωτοι προστάζουν
Νὰ μὴ ζῶμεν εἰς τὴν γῆν.
Ἢ ἐλεύθεροι 'ς τὸν κόσμον,
Ἢ 'ς τὸν ᾅδην μὲ τιμήν!
Ῥίψωμεν τὸν ζυγὸν,
Λάβωμεν ὁδηγόν.

Ἐς τὴν δόξαν τῆς Ἐλευθερίας ζήσωμεν ἀδελφοί!

Τῆς Ἑλλάδος ἱστορίας
Τῶν Ἑλλήνων ἀριστείας,
Προπατόρων ὁ αἰὼν,
Τῶν ἡρώων τῆς Εὐρώπης
Εἶναι ἴδιος ἡμῶν
Τὰ ἔθνη ἀποροῦν
Καὶ μᾶς κατηγοροῦν,

Πῶς ὑποφέρομεν δουλείαν ἡμεῖς οἱ ἥρωες.

Τρόπαια τοῦ Μαραθῶνος
Δὲν ἀφάνισεν ὁ χρόνος,
Αἰωνίως διαρκοῦν,
Καὶ τὴν δόξαν τῶν προγόνων,
Πάντοτε διατηροῦν.
Τῶν ὅπλων ἡ κλαγγὴ
Καὶ τρομερὰ βοή.

Εἶν' ἱκανὴ νὰ κόψῃ τυράννων τὴν ζωήν.

Μὲ τριακοσίους ἄνδρας
Λεωνίδας μυριάδας
Θανατώνει τῶν ἐχθρῶν,
Καὶ τὸ σῶμά του 'ς τὴν δόξαν
Καταθάπτεται νεκρόν.
Ὦ Ἕλληνες θρηνεῖ,
Κλαίει καὶ ἐκφωνεῖ,

Μήτηρ ἡ τεθλιμμένη, «Τέκνα μου τελευτῶ!»

Θερμοπῦλαι μαρτυροῦσι,
Καὶ τρανῶς ὁμολογοῦσι,
Μυριάδες τῶν Περσῶν
Ὅτι εἶναι φονευμένοι
Παρὰ τῶν Σπαρτιατῶν.
Μῆτερ! Ὑπομονή.
Εἴμεθα ἱκανοί.

Τὸ αἷμα τῶν τυράννων νὰ πιοῦμε μὲ χαράν.

Ἕλληνες ἀνδρειωμένοι!
Ἕως πότε δουλωμένοι!
Δεῦτε ἄγωμεν λοιπὸν,
Ἑνωθῶμεν Μακεδόνες
Μετὰ τῶν Σπαρτιατῶν.
Τύραννοι φρίξατε,
Τὰ ὅπλα ῥίψατε,

Ὡς λέοντες ἠγριωμένοι ὁρμοῦμεν καθ' ὑμῶν.

Δεῦτε παῖδες τῶν Ἑλλήνων,
Οἱ ἀπόγονοι ἐκείνων
Τῶν ἡρώων θαυμαστῶν,
Ἔλθετ' εἰς τὴν συμβουλήν μου
Μοιρασθῆτε τὸν μισθὸν,
Τύραννοι φρίξατε!
Τὰ ὅπλα ῥίψατε,

Ὅταν ἀντιπαραταχθῆτε εἰς τὰ ὅπλα τῶν Γραικῶν

Λογισθῆτε πῶς αἰῶνας,
Χρόνους καὶ Ὀλυμπιῶνας,
Ὅτι κλαίει ἡ Ἑλλάς·
Σπλαγχνισθῆτε τὴν Πατρίδα,
Ἥτις ἦτον ἡ κρηπίδα
Εἰς τὰς γνώσεις τὰς σοφάς.
Ἂς πέσουν οἱ ἐχθροὶ,
Σωροὺς, σωροὺς νεκροὶ,
Ὅταν ἀντιπαραταχθῶσιν εἰς τὰ ὅπλα ἡμῶν.

ΥΜΝΟΣ

29. ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ.

Libertá vo cantandó, ch' è si cara,
Come sa chi per lei vita rifiuta.
DANTE.

(Ὑπὸ Διονυσίου Σολωμοῦ.)

---

1 Σὲ γνωρίζω ἀπὸ τὴν κόψι
Τοῦ σπαθιοῦ τὴν τρομερὴ,
Σὲ γνωρίζω ἀπὸ τὴν ὄψι,
Ποῦ μὲ βιά μετράει τὴν γῆ.

2 Ἀπ' τὰ κόκκαλα βγαλμένη
Τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερά,
Καὶ σὰν πρῶτα ἀνδρειωμένη,
Χαῖρε, ὦ χαῖρε Ἐλευθεριά!

3 Ἐκεῖ μέσα ἐκατοικοῦσες,
Πικραμένη, ἐντροπαλή,
Κ' ἕνα στόμα ἀκαρτεροῦσες,
Ἔλα πάλι, νὰ σοῦ πῇ.

4 Ἄργιε νἄλθῃ ἐκείνη ἡ 'μέρα
Καὶ ἦταν ὅλα σιωπηλά,
Γιατὶ τἄσκιαζε ἡ φοβέρα,
Καὶ τὰ πλάκονε ἡ σκλαβιά.

5 Δυστυχής! παρηγορία
Μόνη σοῦ ἔμενε νὰ λὲς
Περασμένα μεγαλεῖα,
Καὶ διηγῶντάς τα νὰ κλαῖς.

6 Καὶ ἀκαρτέρει, καὶ ἀκαρτέρει
Φιλελεύθερη λαλιά,
Ἕνα ἐκτύπαε τἄλλο χέρι
Ἀπὸ τὴν ἀπελπισιά·

7 Κ' ἔλεες πότεἄ! πότε βγάνω
Τὸ κεφάλι ἀπὸ τς' ἐρμιαῖς;
Καὶ ἀποκρίνοντο ἀπὸ 'πάνω
Κλάψαις, ἄλυσσες, φωναῖς.

8 Τότε ἐσήκονες τὸ βλέμμα
Μὲς τὰ κλάϋματα θολὸ,
Καὶ εἰς τὸ ῥοῦχό σου ἔσταζ' αἷμα,
Πλῆθος αἷμα Ἑλληνικό.

9 Μὲ τὰ ῥοῦχα αἱματωμένα,
Ξέρω, ὅτι ἔβγαινες κρυφὰ,
Νὰ γυρεύῃς εἰς τὰ ξένα
Ἄλλα χέρια δυνατά.

10 Μοναχὴ τὸν δρόμον ἐπῆρες,
Ἐξανάλθες μοναχή·
Δὲν εἶν' εὔκολαις ἡ θύραις,
Ἐὰν ἡ χρεία ταῖς κουρταλῇ.

11 Ἄλλος σοῦ ἔκλαψε εἰς τὰ στήθια,
Ἀλλ' ἀνάσασι καμμιά·
Ἄλλος σοῦ ἔταξε βοήθεια
Καὶ σὲ γέλασε φρικτά.

12 Ἄλλοι, ὢϊμέ! 'ς τὴν συμφορά σου
Ὁποῦ ἐχαίροντο πολὺ,
Σύρε ναὕρῃς τὰ παιδιά σου,
Σύρε, ἔλεγαν οἱ σκληροί.

13 Φεύγει ὀπίσω τὸ ποδάρι,
Καὶ ὀλογλίγωρο πατεῖ
Ἢ τὴν πέτρα, ἢ τὸ χορτάρι,
Ποῦ τὴν δόξα σοῦ ἐνθυμεῖ.

14 Ταπεινότατη σοῦ γέρνει
Ἡ τρισάθλια κεφαλὴ,
Σὰν πτωχοῦ ποῦ θυροδέρνει
Κ' εἶναι βάρος του ἡ ζωή.

15 Ναί· ἀλλὰ τώρα ἀντιπαλεύει
Κάθε τέκνο σου μὲ ὁρμὴ,
Ποῦ ἀκατάπαυστα γυρεύει
Ἢ τὴν νίκη, ἢ τὴν θανή.

16 Ἀπ' τὰ κόκκαλα βγαλμένη
Τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερὰ,
Καὶ σὰν πρῶτα ἀνδρειωμένη,
Χαῖρε, ὢ χαῖρε, Ἐλευθεριά!

17 Μόλις εἶδε τὴν ὁρμή σου
Ὁ οὐρανὸς, ποῦ γιὰ τς' ἐχθροὺς,
Εἰς τὴν γῆ τὴν μητρική σου
Ἔτρεφ' ἄνθια καὶ καρπούς.

18 Ἐγαλήνευσε κ' ἐχύθη
Καταχθόνια μιὰ βοὴ,
Καὶ τοῦ Ῥήγα σου ἀπεκρίθη
Πολεμόκραχτη ἡ φωνή.

19 Ὅλοι οἱ τόποι σου 'σ' ἐκράξαν,
Χαιρετῶντάς σε θερμὰ,
Καὶ τὰ στόματα ἐφωνάξαν
Ὅσα αἰσθάνετο ἡ καρδιά.

20 Ἐφωνάξανε ὡς τ' ἀστέρια
Τοῦ Ἰονίου καὶ τὰ νησιὰ,
Κ' ἐσηκώσανε τὰ χέρια
Γιὰ νὰ δείξουνε χαρά.

21 Μ' ὅλον ποὖται ἀλυσσωμένο
Τὸ καθένα τεχνικὰ,
Κ' εἰς τὸ μέτωπον γραμμένο
Ἔχει «ψ ε ῦ τ ρ α ἐ λ ε υ τ ε ρ ι ά,»

---

30 ΤΟ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ.

Νάμουν πουλὶ νὰ πέταγα νὰ πήγαινα τοῦ ψήλου,
Ν' ἀγνάντευα τὴν Ῥούμελη, τὸ δόλιο Μεσολόγγι.
Ποῦ πολεμᾷ μὲ τὴν Τουρκιὰ μὲ τέσσαρους Πασάδες,
Κ' οἱ πρῶτοι τῆς Ἀρβανιτιᾶς μὲ δώδεκα χιλιάδες.
Πέφτουν κανόνια στὴν στεργιὰ καὶ μπόμπες τοῦ πελάγου,
Κι' αὐτὰ τὰ λιανοντούφεκα σὰν ἄμμος τῆς θαλάσσης...
Τοὺς λέγουν νὰ παραδοθοῦν, τοὺς λὲν νά προσκυνήσουν,
Μικροὶ, μεγάλοι φώναξαν. «Στ' ἄρματα νὰ σταθοῦμεν,
Πατρίδα νὰ γλυτώσωμεν ἢ νὰ θανατωθοῦμεν».
Τοῦρκοι τὸν Μάρκο φώναξαν, νὰ 'βγῇ νὰ προσκυνήσῃ,
Καὶ βιλαέτια τῶταζαν νὰ ἔχ' ἁρματολίκι.
Ἐγὼ Τουρκιὰ δὲν προσκυνῶ, τοὺς παλιαρβανίτας,
Θέλω βαστάξει πόλεμον μὲ τοὺς Μεσολογγίτας.
Καὶ ηὗρα δύναμες πολλαῖς, ηὗρα καὶ παλληκάρια,
Ὅπου βαροῦσι τ' ἅρματα, στέκονται σὰν λιοντάρια.
Μονάχοι των νταγιάντησαν 'μέραις εἴκοσι δύο,
Ἡμέρα, νύκτα πόλεμο, καὶ ἄϋπν' εἰς τὸ κρύο.
Τότε μιντάτια ἔφθασαν οἱ Πελοποννησιῶτες,
Μαζὴ μὲ τὸν Πετρόμπεη, καὶ μερικοὶ νησιῶτες.

Φέρνουν μπαϊράκ'ἀπὸ τὸν Μωριὰ,τὰ ςένουν ςὸ χαντάκι
Τότε οἱ Τοῦρκοι ἔπιναν χίλια λογιῶν φαρμάκι.
Ὀμὲρ πασᾶς ἐφώναξε, κράζει τοὺς Ἀρβανίτας,
Τζοχανταραίους διαλεκτοὺς τοὺς Ἀληπασαλίδαις.
Ποῦ 'στε τζοχανταραῖοί μου, τ' Ἀλῆ πασᾶ τζιράκια;
Τώρα τιμεῖστε τὴν Τουρκιὰ, ῥιχθῆτε 'ς τὰ χαντάκια.
Ὅλοι τους ὡρκισθήκανε Ἀμέτι Μουαμέτη,
Στὸ Μεσολόγγι νὰ ἐμβοῦν νὰ κάμουν κιαμέτι.
Ἡμέρα τῶν Χριστουγενῶν, προτοῦ νὰ ξημερώσῃ,
Ἀλλάχ! ἀλλὰχ, ἐφώναξαν, κ' ἔκαμαν τὸ γιουροῦσι.
Οἱ Τοῦρκοι σκάλαις ἔβαλαν ν' ἀναίβουν στὸ χαντάκι,
Κι' ἀπὸ βολιαῖς, κι'ἀπὸ σπαθιαῖς ἔπιπτον σὰν βαθράκοι.

—

31. ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΑΣ.

Δὲν θέλ' ὁ Μάρκος Ἕλληνες αὐτὸν νὰ τὸν θρηνῶμεν,
Πλὴν θέλ' ἡμεῖς εἰς τοὺς ἐχθροὺς ἥρωες νὰ φανῶμεν
Εἰς τοὺς ἐχθροὺς τυράννους μας ἀνδρείαν ὑπερτάτην
Ὦ! Ἕλληνες νὰ δείξωμεν ἡμεῖς μεγαλοτάτην.
Τὸ αἷμά του ἐπιποθεῖ νὰ τό ἐκδικηθῶμεν,
Καὶ ὄχ' αὐτὸν νὰ κλαίωμεν, πλὴν νὰ τὸν μιμηθῶμεν,
Ὁ ἐκ τοῦ τάφου Μπότσαρης καὶ νῦν ἀναστενάζει,
Διψᾷ νὰ πίῃ αἵματα, Τούρκων ἐχθρῶν φωνάζει·
Ἰδοὺ λοιπὸν ὦ Ἕλληνες ὁ φίλος τῆς Παλλάδος.
Τί ἐκφωνεῖ ὁ Στρατηγὸς τῆς δυτικῆς Ἑλλάδος,
Νὰ κράξωμεν γενναίως ὅλ' ὁμοθυμαδὸν,
Νὰ χύσωμεν τὸ αἷμα, Τούρκων ποταμηδὸν,

Βαρβάρους καὶ ἀνάνδρους οὐδεὶς μὴ φοβηθῇ,
  Τοῦ πάλαι Λεωνίδα τριακόσιους μιμηθῇ.
Ἐξώσομεν τοὺς Τούρκους ταχέως ἐξ αὐτῆς,
  Πατρίδος μας Ἑλλάδος τῆς ὑπερποθητῆς.
Ὁμόνοιαν φιλίαν, ἀγάπ' ἀδελφικὴν,
  Νὰ ἔχωμεν φωνάζει ψυχὴν ἡρωϊκήν.
Καὶ τὴν ἀσυμφωνίαν μεγάλως ἐκφωνεῖ,
  Νὰ φύγωμεν διότι φθορὰν μᾶς προξενεῖ.
Ἀφίνει ἑπομένως αὐτὸς διαταγὴν,
  Νὰ ἔχωμεν στοὺς νόμους ἡμεῖς ὑποταγὴν.
Καὶ πάλιν ἐκ τοῦ τάφου ὁ Μάρκος ὁμιλεῖ,
  Ἀκούσατε τί κράζει καὶ τί παρακαλεῖ.
    Ὅλοι τουφέκι καὶ σπαθὶ
    Νὰ δράξωμεν ἐπιποθῇ.
    Νὰ σφάξωμεν τυράννους,
    Ἐχθροὺς Μωαμεθάνους.
    Βαρβάρους Μουσουλμάνους.

---

32. ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ.

Τί ἀστραπαὶ 'ς τὴν Δύσιν καὶ βρονταί! Τί τρομερὰ
  Ἀντιλαλοῦν Ἀσίας τὰ πλευρά!
  Καρδία μου, τί τρέχ' ἐλεεινὴ,
  Καὶ ὁ Τριταῖος σὲ βαστᾷ καὶ ἅμα ἔνθους ἡδονή;
»Λάμπ' ὁ Οὐρανὸς (φωνὴν ἀκούω τότε)
  »Ζέφυρος τερπνὸς νεφέλην πατριῶται!
»Φέρει λευκήν· 'ς τὰ ὑψηλὰ πετᾷ.
  »Ὡς ἄγγελος πτερόεις μὲ τὰ πτερ' ἀνοικτά».

Ὦ Οὐρανέ! φωνάζω καὶ πηδῶ ἀπ' τὴν στρωμνὴν,
  Καὶ παρευθὺς κινῶ πρὸς τὴν φωνήν.

'Σ τὸ Αὐλωνάκι τρέχω μὲ χαρὰν,
Ὁ Ζέφυρος ἐδρόσιζε περιοχὴν πολλὰ λαμπράν.
Πέριξ ὁ λαὸς μ' ἀλλαλαγμὸν θωροῦσαν
»Μέγας ὁ Θεός! τὰ ὄρ' ἀντιλαλοῦσαν.
Ἐφώναξα, δακρύων πρὸς δυσμὰς,
Θεέ! τί τὸ σημεῖον αὐτὸ δηλοῖ 'ς ἡμᾶς ;»

Ὦ ἱερὰ Ἐλευθερία! Σὲ, ἐσὲ θωρῶ,
Κἰ ὡς Οὐρανοῦ σὲ δῶρον λακταρῶ.
Ἐλευθερjὰ μ' ἀγκάλας ἀνοικτὰς
Ἡ Σάμος σου σὲ καρτερεῖ εἰς τὰς κλεινὰς αὐτῆς ἀκτάς.
Διὰ νὰ σωθῇ ἀφ' ὅσους πάσχει πόνους,
Νὰ σ' ἀξιωθῇ τοὺς δέκα τώρα χρόνους.
Φθάνουν, Θεά! τῆς Σάμου τὰ δεινὰ,
Ἔλα νὰ τῆς δροσίσῃς τοὺς κάμπους καὶ βουνά.

«Ἕως ἐδῶ (ἀκούεται φωνὴ) τοῦ ὁρισμοῦ.
»Εἶν' ἡ γραμμὴ, πικροῦ μας χωρισμοῦ.
»Ὦ Σάμιοι! Σᾶς ἀποχαιρετῶ,
»Ὑπὲρ τὰ ὅρια αὐτὰ δὲν συγχωροῦμαι νὰ πετῶ.
»Φίλοι μου πιστοὶ, θαρσεῖτε πλὴν γενναῖοι!
»Ἄνδρες θαυμαστοὶ, καὶ γέροντες καὶ νέοι!
«Ὅσοι λαοὶ δικαίως μὲ ζητοῦν,
»Μ' εὑρίσκουν ἕως τέλους καὶ δόξαν ἀποκτοῦν.»

Στέφεις λοιπὸν, Θεά! Καὶ παραιτεῖς ἕνα λαὸν,
Πολυπαθῆ, βοῶ δακρυρροῶν.
Δὲν σὲ μαλάττει κλαυθμηρὰ ἠχὼ,
Φωνάζουσα κατόπιν σου φωνὰς Σαμίων δυστυχῶν.
Κλαύσατε βουνὰ, θρηνήσατε κοιλάδες,
Κάλλη θερινὰ, ὡραῖαι πεδιάδες.

Τύχην κακὴν τῆς γῆς σας τῆς λαμπρᾶς,
Ὦ ἐποχὴ δακρύων, κ' ἡμέρα ἀποφράς!
Εἰπέτε σεῖς, ἂν ἄνθρωποι σιγοῦν, Κέρκη Φτερϳὰ
Ὦ Ἄμπελε, Καρβούνη καὶ Μπουνιᾶ.
Παράλια πυρφόρα, καὶ ἐσὺ,
Πολύπειρε Πορθμὲ τῆς Σάμου, καὶ Μυκάλη θαυμαςὴ,
Τὰ ἑπταετῆ φρικτά τῆς Σάμου πάθη,
Πῶς καὶ διατὶ 'ς τὰ ὅπλ' ἀνδρεία 'στάθη.
Ἐλευθερϳὰ, σὺ εἶσαι κ' ἡ ἀρχὴ,
Καὶ ὁ σκοπὸς εἰς ὅλα, ἡ τῶν ἐθνῶν ψυχή.

Λοιπὸν Θεά! ἢ πρέπει νὰ χαθῇ ἀπὸ τὸ πᾶν,
Ἡ εὐκλεὴς ἡ Σάμος μϳὰν φορὰν,
Ἢ πρέπει σὺ μὲ δόξαν εἰς αὐτὴν
Ν' ἀνοίξῃς, τέλος τῆς μητρὸς Ἑλλάδος θύραν τὴν κλειςὴν
Πρώτη εἶν' αὐτὴ, καὶ νε' ἀπόφασίς της.
Σὲ θ' ἀναζητεῖ καὶ μέχρι τῆς θανῆς της,
Ἀλλ' ὦ Θεὰ! τὸ τέλος μὴν ἀργῇ,
Τὴν κρίσιν της ἂς κρίνουν ὁ Οὐρανὸς κ' ἡ Γῆ!

---

33. ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΖΗΤΩ.

Κλονεῖτ' ἡ γῆ, βογκοῦν οἱ κάμποι,
Ἀναστενάζουν τὰ βουνὰ,
Κϳ' ἀπ' ἀστραπὲς καὶ θάρρος λάμπει
Ὁ Ἕλλην ποῦ περνᾷ.
Ἐμπρός του πόλεμον κυττάζει,
Τραβᾷ τὴν σπάθην καὶ φωνάζει,
Σύνταγμα ζητῶ, ῥίχνομαι πετῶ.
Εἰς κανόνια, βόμβες καὶ φωτιὲς πατῶ.
Κ' ἡ ματϳά μου σφάζει. (δὶς)

Ἐμπρὸς μὲ θάρρος ἀδελφοί μου!
Σ' αὐτὸ τὸ χῶμα ποῦ πατῶ,
Ὀγδόντα Τούρκους τὸ σπαθί μου
Καὶ Μαύρους ἔφαγ' ἑκατό.

Τυράννων δούλους δὲν τρομάζει,
Κτυπᾷ, βροντᾷ καὶ φλόγες βγάζει,
Κι' ὅσον τὸ κρατῶ, Σύνταγμα ζητῶ, κτλ.

Ἀπὸ τὸν πέτρινόν της θρόνον
Ἡ Ἀκροκόρινθος βροντᾷ,
Κινεῖ ζυγὸν τεσσάρων χρόνων,
Τὸν θρίαμβόν μας χαιρετᾷ

Ὁ Τιμολέων μὲ φωνάζει,
Τὸ αἷμά μου γιὰ δόξαν βράζει,
Σύνταγμα ζητῶ, ῥίχνομαι πετῶ, κτλ.

Ἀκούω βρόντους καὶ φοβέρες,
Βλέπω στρατοὺς ὁρμῶ, πηδῶ,
Πηδῶ, κ' οἱ τέσσαρες ἀέρες
Τοὺς σκόρπισαν πρὶν τοὺς ἰδῶ.

Ἐμπρός ἡ νίκη μὲ φωνάζει,
Κ' ἡ Πατρὶς δάφνας μ' ἑτοιμάζει.
Ῥίχνομαι πετῶ, Σύνταγμα ζητῶ, κτλ.

Ἐμπρός μας φέρει τὴν σημαίαν
Ἡ τροπαιοῦχος Ἀθηνᾶ.
Κτυπᾷ μὲ φλογερὰν ῥομφαίαν
Ὁποῦ πατεῖ κι' ὁποῦ περνᾷ.

Τῶν δούλων τοὺς σωροὺς τρομάζει,
Καὶ θάρρος 'ς τὴν ψυχήν μου βάζει.
Σύνταγμα ζητῶ, ῥίχνομαι πετῶ, κτλ.

Τὸ Σύνταγμά μου ἂν στηρίξω
Μέσα 'ς τὸ αἷμά μας βαρῶ,
Τὸν ξένον τύραννον ἂν ῥίξω,
Χίλιους θανάτους δὲν ψηφῶ.
Κι' ἂν βρέχῃ βόλια σὰν χαλάζι,
Κι' ἂν λόγους ἢ μάχαιρα ἁρπάζῃ
Ῥίχνομαι πετῶ, Σύνταγμα ζητῶ, κτλ.

Κι' ἂν ἦλθ' ἡ ὥρα ν' ἀποθάνω
Τὸν θάνατον τῶν εὐγενῶν
Μαυρομιχάλ ἐσεῖς ἐπάνω,
Δεχθῆτέ με 'ς τὸν οὐρανόν.
Τὸ αἷμά σας 'σὰν μύρον στάζει,
Τὰ βήματά μας ἁγιάζει.
Ῥίχνομαι πετῶ, Σύνταγμα ζητῶ.
Καὶ κανόνια, βόμβες καὶ φωτιὲς πατῶ
Ὁ τάφος σας μὲ κράζει. (δὶς)

---

34. Ο ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΙΑΚΟΣ.

Τρία πουλάκια κάθονται στοῦ Διάκου τὸ ταμποῦρι,
Τὄνα τηράει τὴν Λειβαδιὰ καὶ τἄλλο τὸ Ζητοῦνι,
Τὸ τρίτο τὸ καλλήτερο μυριολογᾷ καὶ λέγει·
Πολλὴ μαυρίλλα πλάκωσε, μαύρη σὰν καλιακοῦδα,

Μὴν ὁ Καλύβας ἔρχεται, μὴν ὁ Λεβεντογιάννης,
Οὔδ' ὁ Καλύβας ἔρχεται οὔδ' ὁ Λεβεντογιάννης·
Ὁμὲρ Βρυόνης πλάκωσε μὲ δεκοχτὼ χιλιάδες.
Ὁ Διάκος σὰν τ' ἀγροίκησε πολὺ τοῦ κακοφάνη,
Ψηλὴ φωνὴ ἐσήκωσε τὸν πρῶτό του φωνάζει·
»Τὸ στράτευμά μου σύναξε, μάσε τὰ παλληκάρια,
Δόςτους μπαρούτη περισσὴ καὶ βόλια μὲ ταῖςφούχταις
Γρήγωρα· καὶ νὰ πιάσωμε κάτω στὴν Ἀλαμάνα,
Ποὖναι ταμπούρια δυνατὰ κ' ὤμορφα μετερίζια.»—
Πέρνουνε τὰ λαφρὰ σπαθιὰ καὶ τὰ βαρειὰ τουφέκια,
Στὴν Ἀλαμάνα φτάνουνε καὶ πιάνουν τὰ ταμπούρια.
»Καρδιὰ παιδά μου φώναξε, παιδιὰ μὴ φοβηθῆτε,»
Σταθῆτ' ἀνδρεῖοισὰν Ἕλληνεςκαὶ σὰν Γραικοὶ ςαθῆτε.»
Ἐκεῖνοι φοβηθήκανε κ' ἐσκόρπισαν στοὺς λόγκους.
Ἔμειν' ὁ Διάκος στὴν φωτιὰ μὲ δεκοχτὼ λεβέντες,
Τρεῖς ὥραις ἐπολέμαε μὲ δεκοχτὼ χιλιάδες.
Σχίστικε τὸ τουφέκι του κ' ἐγίνηκε κομμάτια.
Σέρνει καὶ τὸ λαφρὸ σπαθὶ καὶ στὴ φωτιὰ χειμάει.
Ἔκοψε Τούρκους ἄπειρους κ' ἐφτὰ μπουλουκπασίδες,
Καὶ τὸ σπαθί του σχίστηκεν ἀπάν' ἀπὸ τὴν φούχτα,
Κ' ἔπεσ' ὁ Διάκος ζωντανὸς εἰς τῶν ἐχθρῶν τὰ χέρια.
Χίλιοι τὸν πῆραν ἀπὸ μπρὸς καὶ δυὸ χιλιάδες 'πίσω,
Κι' Ὁμὲρ Βρυόνης μυστικὰ στὸν δρόμον τὸν ἐρώτα,
»Γένεσαι Τοῦρκος Διάκο μου τὴν πίστι σου ν' ἀλλάξῃς;
Νὰ προσκυνᾷς εἰς τὸ τσαμὶ, τὴν ἐκκλησιὰ ν' ἀφήσῃς;»
Κ' ἐκεῖνος τ' ἀπεκρίθηκε καὶ μὲ θυμὸ τοῦ λέγει·
«Πάτε κ' ἐσεῖς κ' ἡ πίστησας μουρτάτες νὰ χαθῆτε,
Ἐγὼ Γραικὸς γεννήθηκα, Γραικὸς θὰ νὰ παιθάνω.
Ἂν θέλετε χίλια φλωριὰ καὶ χίλιους μαχμουτιέδες,
Μόνον ἐφτὰ 'μερῶν ζωὴν νὰ μοῦ χαρίστε.

Όσο νὰ φτάσ' ὁ Ὀδυσσεὺς κι' ὁ Βάγιας ὁ Θανάσης.»
Κὰν τ' ἄκουσ' ὁ Χαλὶλ μπεης, ἀφρίζει καὶ φωνάζει·
Χίλια πουγγιὰ σᾶς δίνω 'γὼ κι' ἀκόμη πεντακόσια,
Τὸν Διάκο νὰ χαλάσετε τὸν φοβερὸ τὸν κλέφτη·
Γιατὶ θὰ σβύση τὴν Τουρκιὰ κι' ὅλο μας τὸ ντεβλέτι.»
Τὸν Διάκο τότε πέρνουνε καὶ στὸ σουβλὶ τὸν βάζουν,
Ὀλόρθο τὸν ἐστήσανε κι' αὐτὸς χαμογελοῦσε,
Τὴν πίστιν τους τοὺς ὕβριζε, τοὺς ἔλεγε μουρτάτες,
Σκυλιὰ κι ἂν μὲ σουβλίσατε ἕνας Γραικὸς ἐχάθη,
Ἂς εἶν' ὁ Ὀδυσσεὺς καλὰ κι ὁ καπετὰν Νικήτας.
Αὐτοὶ θὰ φάνε τὴν Τουρκιὰ θὰ κάψουν τὸ ντεβλέτι.—

. Ο ΠΟΡΘΗΤΗΣ ΤΟΥ ΠΑΛΑΜΗΔΙΟΥ ΣΤΑΙΚΟΣ.

(Ὑπὸ Θεοδώρου Ὀρφανίδου.)

Νὺξ σκοτεινὴ κι' ἀσέληνος μ' ἀστέρων λεγεῶνας
Τὴν γῆν περικαλύπτει,
Βαρυβογγᾷ σχιζόμενος βορρᾶς εἰς καλαμῶνας,
Καὶ σμερδαλέος κεραυνὸς εἰς δάση ἐπισκήπτει,

Δὲν εἶν' ἀπάτη; ... στὴν βοὴν κυμάτων καὶ ἀνέμων
Κρότος ἠχεῖ πλησίον; ...
Ἢ ὁ τρομακτικὸς τῆς τρυκυμίας δαίμων,
Ὁ ἐπιτάττων λυσσωδῶς τὴν πάλιν τῶν στοιχείων

Ὄχι! ... Δὲν εἶναι ... ὡς σκιαὶ προβαίνουν λευκοφόροι
Στὸ ἐβενῶδες σχότος,
Ὡς ἀετοὶ ἐλεύθεροι, ὀλίγοι ὁπλοφόροι,
Καὶ ἕνα τῶν ἡρωϊκῶν βημάτων των ὁ κρότος,

—Ποῦ τρέχετε; ὦ ἥρωες, μὲ μανιώδεις φρένας
'Ο ποῦς μας μὴ 'πλανήθη;
«Εἰς δόξαν ἢ εἰς θάνατον μὲ ἀπεκρίθη ἕνας
Μὲ πόνον ἀπὸ χάλκινα ἀναπηδῶντα στήθη.

Πλὴν τί; ἀστράπτουν κεραυνοὶ στοῦ οὐρανοῦ τὸν θόλ
Καὶ τοῦ Παλαμηδίου
Φωτίζεται ἡ κορυφή, καὶ κρότοι πυροβόλων,
Καὶ μάχη μετὰ συριγμοῦ ἀκούεται ἀγρίου.

Τίς εἰς τὰ τείχη ἵσταται μὲ λάμπουσαν ῥομφαίαν
Μ' ἐξαστράπτον βλέμμα,
Μὲ τρίχωσιν περίκαυστον, στὴν χεῖρα μὲ σημαίαν,
Μὲ πρόσοψιν ἀκάθεκτον Τουρκῶν διψῶσαν αἷ

Τίς; εἶν' ὁ ἥρως Στάϊκος! Ἡ ζῶσα ἀκινδύνως
Ἡρωϊκὴ ταχύτης,
Εἶναι ὁ τρόμος τῶν ἐχθρῶν... ὁ ἴδιος ἐκεῖνος
'Ο εἰς τὸ Ναύπλιον τραφεὶς παράφρων ψωμοζήτη

Ἡ χείρ του εἶναι ὁδηγὸς εἰς ἑκατὸν ἀνδρείους,
Τραφέντας εἰς τὴν μάχην,
Καὶ ἡ φωνή του κεραυνὸς εἰς χαύνους ἐναντίους
Στὸν πόλεμον προτείνοντας, ἀντὶ στηθῶν τὴν ῥά

Εἰς ἅρμα τρέχων χρύσινον ὁ ἥλιος προβαίνει
Μὲ ῥόδα καὶ μὲ κρίνα,
Καὶ ἡ σημαία τοῦ σταυροῦ ἡ κυματιζομένη
Ἐφέλκει εὐεργετικῶς τὴν πρώτην του ἀκτῖνα.

Καὶ ἀντὶ δρόσου δάκρυα νὰ πέμπωσι ποικίλα
Αὐγάσματα χρωμάτων,

Τῆς φύσεως καλύπτουσι, τὰ ἄνθη καὶ τὰ φύλλα,
Σταγόνες ἀτμοπνέουσαι τῶν ἐχθρικῶν αἱμάτων.

Πλὴν φρίττω!.. Καὶ τὰ χείλη μου σπασμωδικῶς κινοῦνται
Χωρὶς νὰ τὰ νοήσω.
Ψυχρὸς μὲ περιβρέχ' ἱδρὼς, αἱ ὄψεις μου θολοῦνται,
Ὅταν μὲ θλίψιν στὸ παρὸν τὸν νοῦν ἐνατενίσω.

Πρὸς τί χυθέντα αἵματα; πρὸς τὶ ἀγῶνες τόσοι;
Καὶ τρόπαια ἀνδρείων;
Τὸν τύραννον ἐξώσαμεν, κ' ἦλθε νὰ μᾶς ἐξώσῃ
Ὁ πεινασμένος ἀριθμὸς ἁρπακτικῶν ἁρπυίων.

Τὴν δυστυχίαν τὴν κοινὴν ὁ Σταΐκος νὰ φύγῃ
Ἠμπόρει τάχα μόνος;
Ἐπαίτης βαρυνθεὶς τὴν γῆν, τὰς πτέρυγας ἀνοίγει,
Κ' εἰς τὰ ἠλύσια πετᾷ νὰ ζήσῃ εὐδαιμόνως.

Ὡς Μαυσωλεῖόν του λαμπρὸν συσσωρευμένον χῶμα
Κανεὶς θὰ ἀπαντήσῃ,
Ἄγνωστον ἔτι κ' εἰς αὐτὸ τοῦ πατριώτου τ' ὄμμα
Τοῦ θέλοντος μὲ δάκρυον θερμὸν νὰ τὸν τιμήσῃ.

Πλὴν ὅτε εἰς τὴν ἱερὰν τῶν μεσονύκτων ὥραν
Οἱ ἄνεμοι κοιμῶνται,
Εἰς τὴν πλησίον τοῦ βουνοῦ ταφοσπαρμένην χώραν,
Μὲ λέγουσιν, ὅτι σκιαὶ ἀτμόπλαστοι πλανῶνται.

Ἐν εἴδει ὁμηγύρεως περὶ σκιὰν μεγάλην
Ὡς φύλλα ψιθυρίζουν.
Ἀλλ' ὡς φανῇ τὸ λυκαυγὲς μ' ἀργὸν τὸ βῆμα πάλιν,
Καὶ γόνον μελαγχολικὸν στοὺς τάφους των γυρίζουν.

34. ΕΙΣ ΤΟΝ ΙΕΡΟΝ ΛΟΧΟΝ.

Ἂς μὴ βρέξῃ ποτὲ
Τό σύννεφον, καὶ ὁ ἄνεμος
Σκληρὸς ἂς μὴ σκορπίσῃ
Τὸ χῶμα τὸ μακάριον
Ποῦ σᾶς σκεπάζει.

Ἂς τὸ δροσίσῃ πάντοτε,
Μὲ τ' ἀργυρᾶ της δάκρυα
Ἡ ῥοδόπεπλος κόρη
Καὶ αὐτοῦ ἂς ξεφυτρώσουν
Αἰώνια τ' ἄνθη.

Σᾶς ἅρπαξεν ἡ τύχη
Τὴν νικητήριον δάφνην.
Καὶ ἀπὸ μυρτιὰν σᾶς ἔπλεξε
Καὶ πένθιμον κυπάρισσον
Στέφανον ἄλλον.

Ἀλλ' ἄν τις ἀποθάνῃ
Διὰ τὴν πατρίδα, ἡ μύρτος
Εἶναι φύλλον ἀτίμητον,
Καὶ καλὰ τὰ κλαδιὰ
Τῆς κυπαρίσσου.

Ὁ γέρων φθονερὸς
Καὶ τῶν ἔργων ἐχθρὸς
Καὶ πάσης μνήμης ἕρπεται·
Περιτρέχει τὴν θάλασσαν
Καὶ τὴν γῆν ὅλην.

Ἀπὸ τὴν στάμνον χύνει
Τὰ ῥεύματα τῆς λήθης,
Καὶ τὰ πάντα ἀφανίζει·
Χάνονται αἱ πόλεις χάνονται
Βασίλεια καὶ Ἔθνη.

Ἀλλ' ὅτε πλησιάσει,
Τὴν γῆν ὁποῦ σᾶς ἔχει
Θέλει ἀλλάξει τὸν δρόμον του,
Ὁ χρόνος, τὸ θαυμάσιον
Χῶμα, σεβάζων.

Αὐτοῦ ἀφοῦ τὴν ἀρχαίαν
Πορφυρίδα καὶ σκῆπτρον
Δώσωμεν τῆς Ἑλλάδος,
Θέλει φέρει τὰ τέκνα της
Πᾶσα μητέρα.

Καὶ δακρυχέουσα θέλει,
Τὴν ἱερὰν φιλήσει
Κόνιν, καὶ εἰπεῖν. Τὸν ἔνδοξον
Λόχον, τέκνα μιμήσατε,
Λόχον Ἡρώων.

---

37. ΕΙΣ ΤΑ ΨΑΡΑ.

(Ὑπὸ Διονυσίου Σολομοῦ.)

Στῶν Ψαρῶν τὴν ὁλόμαυρη ῥάχη
Περπατῶντας ἡ Δόξα μονάχη,

Μελετοῦσε τὰ λαμπρὰ παλληκάρια,
Καὶ στὴν κόμη στεφάνι φορεῖ,
Γενομένο ἀπ' ὀλίγα χορτάρια
Ποῦ εἶχαν μείνει στὴν ἔρημη γῆ.

---

38. ΠΑΡΑΚΕΛΕΥΣΜΑ.

(Ὑπὸ Κωνσταντίνου Κοκκινάκη.)

Παιδιὰ τοῦ Ἡρακλέους δράμετε, καὶ σπαθιὰ
Κρατεῖτε μ' ἕνα χέρι, μὲ τ' ἄλλο τὴν φωτιά!
Ὁρμήσατε γενναίως, ἔλθετ' ὅλοι μαζὴ,
Δείξατε τῶν Ἑλλήνων τὸ ἔθνος ὅτι ζῇ.
Σᾶς κράζει ἡ Πατρίς σας, σᾶς θέλει, σᾶς πονεῖ,
Ζητεῖ τὴν συνδρομήν σας μὲ μητρικὴ φωνή.
Ὡς πότε, ὦ ἀδέλφια, νὰ εἴμεθα ἡμεῖς,
Οἱ πάλαι δοξασμένοι, τώρα ἐκτὸς τιμῆς;
Ἐλᾶτε συναχθῆτε ὅλ' οἱ πιστοὶ ὁμοῦ,
Νὰ τρέξωμ' ἐναντίον τυράννου τοῦ ὠμοῦ,
Εἰς φάλαγγας ταχθῆτε μὲ ὄμμα φοβερὸν,
Προβαίνετε εὐκτάκτως μὲ πόδα σταθερόν.
Ὁ κρότος τῶν ποδῶν σας καὶ οἱ κονιορτοὶ,
Νὰ καταστρέψουν Τούρκους μὲ φαίνοντ' ἀρκετοί.
Τί σ' ὠφελεῖ, ὦ φίλε, σκλάβος κι' ἂν εὐτυχῇς,
Ὅταν Πατρὶς καὶ Πίστις πρὸς σὲ εἶν' δυστυχής;
Λοιπὸν καλὰ ξεφτέρια, παιδιὰ Ἑλληνικά,
Ἂς λάβωμεν τὰ ὅπλα τὰ ἐκδικητικά·

Κι' ἀμέσως καὶ προθύμως ἂς δείξωμεν μὲ μιὰ
Τὸ πῶς 'ς τὸν κόσμον ζῶμεν μὲ ὅπλα καὶ φωτιά!

Τώρα ὁ 'Αθηναῖος ἂς δείξῃ ὅτι ζῇ,
'Ομοῦ κι' ὁ Σπαρτιάτης κι' ὁ Μακεδὼν μαζῆ.

Τώρα ὁ Θρᾷξ 'Αργεῖος καὶ πᾶς τις Θετταλὸς,
Ἂς δείξῃ πῶς ὡς Ἕλλην 'ξεύρει νὰ ζῇ καλῶς.

Τώρα ὁ 'Ηπειρώτης κι' ὁ ἥρως Κρητικὸς,
Ἂς δείξῃ ὅτι εἶναι Ἕλλην πολεμικός.

Τώρα καὶ σεῖς, ξεφτέρια, πουλιὰ αἰγιαλοῦ,
Κινῆστε τὰ καράβια εἰς κτῆσιν τοῦ καλοῦ.

Ὑδραῖοι καὶ Σπετσιῶται κι' ἀδέλφια Ψαριανοὶ,
'Σ τὸ 'Αρχιπέλαγός σας Τοῦρκος ἂς μὴ φανῇ·

Καὶ ἂν κανεὶς τολμήσῃ νὰ παρουσιασθῇ,
'Στὰ βάθη τῆς θαλάσσης ἂς καταποντισθῇ!

Κ' ἐσεῖς, καλοὶ ποιμένες, σύλλογε ἱερὲ,
Συντρέχετ' ὥστ' αἱ νίκαι νὰ ἦναι φοβεραί.

Τώρα γονεῖς, μητέρες καὶ πᾶν συγγενικὸν,
Συντρέξατε νὰ γένῃ τὸ πρᾶγμα γενικόν.

'Απόφασιν τελείαν ἂς κάμῃ ὁ καθείς:
Ἢ ζῶ χωρὶς δουλείαν, ἢ θνήσκω παρευθύς!

39. ΤΑ ΟΠΛΑ ΤΟΥ ΚΛΕΦΤΟΥ.

Τ' ἀντρειωμένου τ' ἅρματα δὲν πρέπει νὰ πωλιοῦντα
Μὸν πρέπειτους στὴν ἐκκλησιὰ κ' ἐκεῖ νὰ λειτουργοῦντ
Πρέπει νὰ κρέμωνται ψηλὰ σ' ἀραχνιασμένο πύργο,
Ἡ σκούρια νὰ τρώῃ τ' ἅρματα κ' ἡ γῆ τὸν ἀντρειωμέν

---

40. ΠΡΟΤΡΕΠΤΙΚΟΝ.

1 Ἰδοὺ ὁ τῆς δόξης καιρὸς
Ἰδοὺ λαμπρὰ ἐποχή.
Θεὸς κραταιὸς, φοβερὸς
Γενναίων στρατῶν συμμαχεῖ.

Πατρὶς, Πατρίς!
Ἰδοὺ τρέχομεν ὅλοι μαζὴ
Πατρὶς, Πατρὶς,

Μῆτερ, ἡρωῒς σεβαστή!
Καθεὶς ἐξ ἡμῶν χρεωστεῖ
Διὰ σὲ νὰ θνήσκ' ἢ νὰ ζῇ.

2 Σαλπίγγων ὁ ἦχος ἠχεῖ.
Φρίττων ὁ ἐχθρός ὠχριᾷ.
Ἐμπρὸς... τίς ἔνθερμος ψυχή;
Τίς Ἕλλην ποτὲ δειλιᾷ;

Πατρὶς, Πατρίς κτλ.

3 Ἂς δράμωμεν ὅλοι κοινῶς
Κατὰ τοῦ ἐχθροῦ τοῦ κοινοῦ
Ἂς λυθῇ δεσμὸς ὁ δεινὸς
Τοῦ πολυχρονίου δεινοῦ.

Πατρὶς, Πατρὶς, κτλ.

4 Τρέμετε Σουλτάνοι σκληροὶ,
Τρέμε μικρὰ τυραννίς.
Ἑλλήνων στρατὸς προχωρεῖ·
Γενοῦ ἐν τῷ ἅμ' ἀφανής.

Πατρὶς, Πατρὶς,
Ἰδοὺ τρέχομεν ὅλοι μαζῆ.
Πατρὶς, Πατρὶς,

Μῆτερ, ἡρωῒς σεβαστή!
Καθείς ἐξ ἡμῶν χρεωστεῖ
Διὰ σὲ νὰ θνήσκ' ἢ νὰ ζῇ.

---

41. ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΝΕΟΣΥΛΕΚΤΟΥ.

(*Ὑπὸ Θεοδώρου Γ. Ὀρφανίδου*).

Ἦχος τοῦ «Μαύρ' εἶν' ἡ νύκτα 'ς τὰ βουνά».

1. Χαίρετε ὄρη, καὶ δυρμοὶ,
Κρύα νερὰ καὶ δάση,
Ἀλλοῦ μὲ κράζει ἡ τιμὴ,
Καὶ ἡ ψυχή μου ἡ θερμὴ (δὶς)
Πρὸς ὥραν θὰ σᾶς χάσῃ (δὶς)
Θὰ σᾶς χάσῃ

2 Τὸν φόρον της τὸν ἐθνικὸν,
Πληρόνει ἡ νεότης
Μὲ σάλπισμα ἡρωϊκὸν
Εἰς τὸν στρατὸν τὸν τακτικὸν (δὶς)
Καλοῦμαι στρατιώτης.) δὶς
Στρατιώτης.)

3 Μὴ σκυθρωπάζετε γονεῖς!
Καὶ μὴ λυπεῖσθε φίλοι!
'Σ τὸν κόσμον ἄνθρωπος κανεὶς
Δὲν γίνεται περιφανὴς (δὶς)
Ἂν ἀπρακτῇ ὡς στήλη). δὶς
Καθὼς στήλη).

4 Γέρων! Ὁ ἥρως τῆς ἀκμῆς
Δὲν ἦσουν τοῦ ἀγῶνος;...
Ἄφες νὰ δρέψωμεν κ' ἡμεῖς
Στεφάνους δόξης καὶ τιμῆς (δὶς)
Καὶ μὴ τοὺς θέλεις μόνος!) δὶς
Θέλεις μόνος.)

5 Μὲ τῆς πατρίδος τὸ σπαθὶ
Νὰ ὁπλισθῇ ὀφείλει
Ὅστις ζητεῖ νὰ τιμηθῇ,
Ὅστις τὸ μέλλον της ποθεῖ (δὶς)
Μεγάλον ν' ἀνατείλῃ!) δὶς
Ν' ἀνατείλῃ,)

6 Τὸν ἤκουε σιωπηλὴ
Καὶ ξηροδακρυσμένη
Ἡ βοσκοποῦλα ἡ καλὴ,
Καὶ τὸ δειλό του τὸ φιλὶ (δὶς)
Μὲ πόνον περιμένει.) δὶς
Περιμένει.)

7 »Πιστή μου, πάλιν θὰ σ' ἰδῶ,
Κι' ἂν φεύγω, θὰ γυρίσω
»Ἐδῶ ποῦ 'ζήσαμεν, ἐδῶ,
»Πάλιν μὲ σὲ θὰ τραγουδῶ, (δὶς)
»Πάλιν μὲ σὲ θὰ ζήσω.) δὶς
Θὲ νὰ ζήσω.)

8 »Θὰ ἐπιστρέψω μ' εὐγενῆ
«'Σ τὰ στήθη μου σημεῖα!
»Ὅταν σὲ βλέπῃ θὰ φθονῇ
»Πᾶσα φιλότιμος γυνὴ (δὶς)
»Τοῦ φθόνου σου ἀξία.) δὶς
'Αξία.)

9 »Καὶ ἂν τοῦ ἔθνους ἡ φωνὴ
»Εἰς θάνατον μὲ στείλῃ,
»Τὸ ἔθνος μου θὰ μὲ θρηνῇ,
»Καὶ τ' ὄνομά μου θὰ γενῇ (δὶς)
»'Ασμάτων ἴσως ὕλη.) δὶς
Ἴσως ὕλη».)

10. Εἶπε καὶ φεύγει ζωηρῶς·
Καὶ ὁ στρατὸς κερδίζει
Τὸν ἄνδρα ὅστις ἱλαρὸς,
Ἀλλ' εἰς τὰ χρέη αὐστηρὸς, (δὶς)
Τὰς τάξεις του στολίζει.) δὶς
Στολίζει.)

11 Κ' ἡ βοσκοποῦλα ἡ καλὴ
Προσμένει νὰ τὸν ἴδῃ...
Χρόνοι ἀπέρασαν πολλοί...
Ἀλλ' ὅστις εὔκλειαν φιλεῖ (δὶς)
Τὸν ἔρωτα προδίδει.) δὶς
Προδίδει.)

42, ΤΩι ΠΟΛΥΔΑΚΡΥΤΩι ΜΑΡΤΥΡΙ ΡΗΓΑι

(Ὑπὸ Γ. Χ. Ζαλακώστα.)

Ἑορτὴν τῶν Χριστουγέννων
Θεσσαλοὶ ἐλειτουργοῦντο
Εἰς χωρίον μονωμένον,
Εἰς ἀπόκεντρον ναὸν,
Προσκυνοῦντες ἕνα, μόνον,
Τρισυπόστατον Θεόν.

Τελειόνει ἡ λειτουργία
Καὶ χαρμόσυνοι ἐξῆλθον
Χωρικοὶ, πλὴν ἀγγαρεία
Τοὺς προσμένει ποταπή·
Τὸν ναὸν εἶχον ζωσμένον
Ὁπλοφόροι σκυθρωποί.

Ἐποχὴ πικρᾶς δουλείας!
Εὐπρεπῶς ἐνδεδυμένος
Ἦλθε τότε νεανίας
Νὰ ἰδῇ τοὺς συγγενεῖς.
Δὲν τὸν εἶπαν, καλῶς ἦλθες,
Δὲν τὸν φίλησε κανείς.

Μὲ τὴν μάστιγα δαρμένοι,
Εἰς ἓν ῥεῦμα βορβορῶδες
Ἐπερνοῦσαν φορτωμένοι
Ὡσὰν κτήνη, οἱ χωρικοί,
Καὶ ὁ νέος λυπημένος
Τοὺς ἐκύτταζεν ἐκεῖ.

Καὶ ἰδού, τὸν πλησιάζει
Βάρβαρος μαστιγοφόρος.
Καὶ λοξά, λοξὰ κυττάζει,
Καὶ τοῦ λέγει μὲ ὀργήν.
Σκύψε κάτω καὶ φορτώσου,
Σκύψε, κτῆνος, εἰς τὴν γῆν.

Ῥίπτει πλῆρες νομισμάτων
Ἓν βαλάντιον ὁ νέος,
Ἀλλ' ὁ βάρβαρος φρυάττων
Τὸν ὠθεῖ ἀγριωπά,
Καὶ τοῦ δείχνει τὸ φορτίον,
Καὶ τὴν μάστιγα κτυπᾷ.

Φορτωμένος σάκκον σίτου,
Κολλημένος εἰς τὴν λάσπην,
Ἐσταμάτα, κ' ἡ ψυχή του

Πνιγομένη εἰς τὸν θυμὸν,
Ἕνα ἔχυσε σπαράκτην
Τῆς καρδίας, στεναγμόν.

—Ὅσοι οἱ κόκκοι τοῦ φορτίου
Τόσους ὄφεις θὰ σκορπίσω
Εἰς τὰ σπλάγχνα τοῦ θηρίου,
Ποῦ μὲ νύχια σκληρὰ
Πρὸ τριῶν μακρῶν αἰώνων
Μᾶς σπαράττει τὰ πλευρά.—

Καὶ τὴν αὔριον μὲ πῆραν
Καὶ μὲ ῥάσον καλογήρου
Ἐπλανᾶτο κρούων λύραν
Μὲ χορδὰς μεγάλας τρεῖς,
Καί χορδαὶ τῆς λύρας ἦσαν
Δόξα, Πίστις καὶ Πατρίς.

Οὕτως ἤρχισε νὰ ψάλλῃ
Κ' ἐδυνάμονε τὸν ψάλτην
Ὁ θυμὸς δι' οὗ προσβάλλει
Ὁ μικρὸς τοὺς δυνατούς,
Ὁ θυμὸς ποῦ μεγαλύνει
Τοῦ Θεοῦ τοὺς ἐκλεκτούς.

Αὐτὸς ἔρριψε τοὺς σπόρους
Ὅπου σήμερον ἀνθίζουν,
Ἀλλ' εἰς ἄνδρας αἱμοβόρους
Εὗρε βάσανα σκληρά,
Κ' ἐκυλίσθη αἱματωμένος
Εἰς τοῦ Ἴστρου τὰ νερά.

Διαβάται τώρ' ἀκόμα
'Ασκεπεῖς 'ς τὸ Βελιγράδι
Σκύπτουν καὶ φιλοῦν τὸ χῶμα
Καὶ τὴν ἄμμον τῆς ἀκτῆς,
Ὅπου ἔπεσεν ὁ Ῥήγας,
Ὁ Τυρταῖος ποιητής.

---

43. Ο ΑΡΜΑΤΩΛΟΣ.

Μάνα σοῦ λέω δὲν μπορῶ τοὺς Τούρκους νὰ δουλεύω,
Δὲν ἠμπορῶ, δὲν δύναμαι, ἐμάλλιασε ἡ καρδιά μου·
Θὰ πάρω τὸ τουφέκι μου νὰ πά' νὰ γένω κλέφτης,
Νὰ κατοικήσω στὰ βουνὰ καὶ ταῖς ψηλαῖς ῥαχούλαις,
Νἄχω τοὺς λόγγους συντροφιὰ μὲ τὰ θεριὰ κουβέντα,
Νἄχω τὸν οὐρανὸ σκεπὴ, τοὺς βράχους γιὰ κρεββάτι.
Νἄχω μὲ τὰ κλεφτόπουλα καθημερνὸ λιμέρι.
Θὰ φύγω μάνα, καὶ μὴ κλαῖς, μόν' δόςμου τὴν εὐχή σου.

Εὐχήσου με μανοῦλά μου Τούρκους πολλοὺς νὰ σφάξω.
Καὶ φύτευσε τρανταφυλλιὰ καὶ μαῦρο καρυοφύλλι,
Καὶ πότιζέ τα ζάχαρι καὶ πότιζέ τα μόσχο·
Κί ὅσο 'ποῦ ἀνθίζουν, μάναμου, καὶ βγάνουνε λουλούδια,
Ὁ υἱός σου δὲν ἀπέθανε μόν' πολεμάει μὲ Τούρκους,
Κί ἂν ἔρθῃ 'μέρα θλιβερὴ, 'μέρα φαρμακωμένη,
Καὶ μαραθοῦν τὰ δυὸ μαζὴ καὶ πέσουν τὰ λουλούδια,
Τότε κ' ἐγὼ θὰ λαβωθῶ, τὰ μαῦρα νὰ φορέσῃς».

. . . .

Δώδεκα χρόνια πέρασαν καὶ δεκαπέντε μῆνες
Π'ἀνθίζαν τὰ τριαντάφυλλα κὶ ἀνοίγαν τὰ μπουμπούκι
Καὶ μιὰν αὐγὴ ἀνοιξιάτικη, μιὰ πρώτη τοῦ Μαΐου,
Ποῦ κυλαδοῦσαν τὰ πουλιὰ κὶ ὁ οὐρανὸς γελοῦσε,
Μὲ μιᾶς ἀστράφτει καὶ βροντᾷ καὶ γίνεται σκοτάδι·
Τὸ καρυοφύλλι ἐστέναξε, τριανταφυλλιὰ δακρύζει,
Μὲ μιᾶς ξεράθηκαν τὰ δυὸ κ' ἔπεσαν τὰ λουλούδια.

---

44. Ο ΑΝΔΡΙΑΣ

ΤΟΥ ΑΟΙΔΙΜΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΤΟΥ Ε'.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

(Ὑπὸ Ἀριστοτέλους Βαλαωρίτου.)

Πῶς μᾶς θωρεῖς ἀκίνητος;... Ποῦ τρέχει ὁ λογισμόςσου
Τὰ φτερωτά σου τὰ ὄνειρα;... Γιατί 'ς τὸ μέτωπό σου
Νὰ μὴ φυτρώνουν, Γέροντα, τόσαις χρυσαῖς ἀχτίδαις,
Ὅσαις μᾶς δίδ' ἡ ὄψις σου παρηγοριαῖς κὶ ἐλπίδαις;..
Γιατί 'ς τὰ οὐράνια χείλη σου νὰ μὴ γλυκοχαράζῃ,
Πατέρα, ἕνα χαμόγελο;... Γιατί νὰ μὴ σπαράζῃ
Μέσα 'ς τὰ ςήθη σου ἡ καρδιά;... Καὶ πῶς τὸ βλέφαρό σου
Οὔτ' ἕνα δάκρυ ἐπρόβαλε, οὔτ' ἔλαμψε τὸ φῶς σου;...

Ὁλόγυρά σου τὰ βουνὰ κ' οἱ λόγγοι στολισμένοι
Τὸ λυτρωτή τους χαιρετοῦν. Ἡ θάλασσ' ἀγριωμένη
Ἀπὸ μακρὰ σ' ἐγνώρισε καὶ μ' ἀφρισμένο στόμα
Φιλεῖ, Πατέρα μου γλυκέ, τὸ ἐλεύθερο τὸ χῶμα

Ποῦ σὲ κρατεῖ 'ς τὰ σπλάχνατου... Θυμᾶσαι τὴν ἡμέρα,
Ὁποῦ κι' αὐτὴ 'ς τὸν κόρφο της σὰν τρυφερὴ μητέρα,
Πατέρα μου σ' ἐδέχτηκε.... Θυμᾶται 'ς τὸ λαιμό σου
Τὸ ματωμένο τὸ σχοινί... καὶ 'ς τ' ἅγιο πρόσωπό σου
Τ' ἄτιμα τὰ ῥαπίσματα... τὸ βόγκο... τὴ λαχτάρα...
Τοῦ κόσμου τὴν ποδοβολή... Θυμᾶται τὴν ἀντάρα...
Τὴν πέτρα ποῦ σοῦ 'κρέμασαν...τὴ γύμνια τοῦ νεκροῦσου
Τὸ φοβερὸ τὸ ἀνάβρασμα τοῦ καταποντισμοῦ σου...
Δὲν ἐλησμόνησε τὴ γῆ ποῦ σῶγινε πατρίδα
Οὔτε τὸ χέρι ποῦ εὔσπλαγχνο μ' ὁλόχρυση χλαμύδα
Τὴν σάρκα σου ἐσαβάνωσε τὴ θαλασσοδαρμένη,
Ὅταν, Πατέρα μου, ἄκαρδοι, γονατισμέν' οἱ ξένοι
Τὸ αἷμά σου ἔγλυφαν κρυφὰ 'ς τὰ νύχια τοῦ φονηᾶ σου...
Τώρα σὲ βλέπει γίγαντα, Πατέρα, ἡ θάλασσά σου...
Τὸ λείψανό σου τὸ φτωχὸ τὸ ποδοπατημένο
Τ' ἀνάστησ' ἡ ἀγάπη μας κ' ἐδῶ μαρμαρωμένο
Θὰ στέκῃ ὁλόρθο, ἀκλόνητο, κ' αἰώνιο θὲ νὰ ζήσῃ,
Νᾶναι φοβέρα ἀδιάκοπη 'ς Ἀνατολὴ καὶ Δύση...

Πενῆντα χρόνια ἐπέρασαν σὰν νἄτανε μία 'μέρα!
Γιὰ σᾶς ὁποῦ εἶσθε ἀθάνατοι φεύγουν γλυκαῖς, Πατέρα,
Πετοῦν ἡ ὥραις ἄμετραις 'ς τοῦ τάφου τὸ λιμάνι...
Γιὰ μᾶς... καὶ μόνη μιὰ στιγμὴ ἀρκεῖ νὰ μᾶς μαράνῃ...
Πενῆντα χρόνοι ἐπέρασαν κι' ἀκόμ' ἡ ἀνατριχύλα
Βαθειὰ μᾶς βόσκει τὴν καρδιά... Μὲ τὰ χλωράτης φύλλα
Ἀνθοβολεῖ κι' ὁ τάφος σου καὶ 'ς τὸ μνημόσυνό σου
Ὑψώνεται 'ς τὸν οὐρανὸ τὸ νεκρολίβανό σου
Μὲ τῶν ἀνθῶν τὴ μυρωδιὰ καὶ μὲ τὸ καρδιοχτύπι
Τοῦ κόσμου ποῦ ἐζωντάνεψες...Γέροντα, τί σοῦ λείπει;

Πῶς μᾶς θωρεῖς ἀκίνητος;... ποῦ τρέχει ὁ λογισμός σ
Ποιός εἶν' ὁ πόθος σου ὁ κρυφὸς καὶ ποιὸ τὸ μυστικό σ

Εἶχαν ξυπνήσει ἀνέλπιστα οἱ νεκρωμένοι δοῦλοι...
Κι ἀπὸ τὸ γέρο Δούναβι ὡς τ' ἄγριο Κακοσοῦλι
Ἔβγαζε γῆ καὶ θάλασσα....σεισμὸς, φωτιὰ, τρομάρα.
Σπαθὶ καὶ ξεθεμέλιωμα καὶ δάκρυ καὶ κατάρα.
Ἐβρόντουν κι ἄστραφαν παντοῦ τὰ κλέφτικα λημέρι
Γοργὰ τοῦ χάρου ἐθέριζαν τ' ἀχόρταγα τὰ χέρια
Κ' ἦτον ὁ πόλεμος χαρὰ, τὰ φονικὰ παιγνίδια...
Μὲ μιᾶς θολώνουν τοῦ Ὄλυμπου τὰ χιονισμένα φρύδ
Καὶ μαῦρα νέφη ἁπλόνονται 'ς τοῦ Κίσσαβου τὴ ῥάχ
Ἀνατριχιάζουν τὰ κλαριὰ καὶ τὰ νερὰ κ' οἱ βράχοι
Μένουν παράλυτα, νεκρὰ, σὰν νἆχε διαπεράσει
Κρυφὸ μαχαῖρι αὐτὴν τὴ γῆ κ' ἐσκότωσε τὴν πλάση

Εἶχε προβάλλει ἀπὸ μακρὰ πουλὶ κυνηγημένο
Σὰ σύγνεφο μὲ τὸ βοριὰ καὶ μαυροφορεμένο
Σκοτείδιασε τὸν οὐρανὸ μὲ τὰ πλατιὰ φτερά του
Καὶ μὲ φωνὴ ποῦ ἐξέσχιζε σκληρὰ τὰ σωθικά του
Ἐρέκαξε κ' ἐμούγκρισε... «Χτυπᾶτε πολεμάρχοι!,.
«Ἀπ' ἄκρη 'ς ἄκρη ὁ χαλασμός.Κρεμοῦν τὸν Πατριάρχ
Τοῦ μυστικοῦ διαλαλητῆ πέφτει 'ς τὴ γῆ, 'ς τὸ κῦμα
Τὸ φλογερὸ τὸ μήνυμα, κι' ἀπὸ ἕνα τέτοιο κρίμα
Ἐφύτρωσε ἄσβεστη φωτιὰ καὶ μὲ τὴ δύναμή σου
Ἐθέριεψε, ἐζωντάνεψε τ' ἄτιμο τὸ σχοινί σου
Κ' ἔγινε φίδι φτερωτό ς' τὸν κόρφο τοῦ φονιᾶ σου..
Καλόγερε, πῶς δὲν ξυπνᾶς νὰ ἰδῇς τὰ θαύματά σου;

Ἀναστηλώνεται ὁ Μωριᾶς... ἡ Ῥούμελη μουγκρίζει.
Ἱδρώνουν αἷμα τὰ βουνά... τὸ δάκρυ πλημμυρίζει.

Παντοῦ παράπονο βαθὺ, κ' ἀλαλαγμοὶ καὶ θρῆνοι...
Διαβαίνει μαύρ' ἡ ἄνοιξι... τὰ ῥόδα μας, οἱ κρίνοι
Λησμονησμένα τήκονται καὶ τὰ πουλιὰ σκασμένα
Ἀφίνουν ἔρμη τὴ φωλιὰ καὶ φεύγουνε 'ς τὰ ξένα...
'Σ τοῦ Γερμανοῦ τὸ μέτωπο κρυφὰ γλυκοχαράζει
Τοῦ γένους τὸ ξημέρωμα... πᾶσα ματιά του σφάζει..
Διωγμέν' ἀπὸ τὸν Κάλαμο μὲ τὴν ψυχὴ 'ς τὸ στόμα
Χιλιάδες γυναικόπαιδα δὲ βρίσκουν φοῦχτα χῶμα
Νὰ μείνουν ἀκυνήγητα κι' ὁ χάρος δεκατίζει...
Ῥυάζεται ὁ Βάλτος, σὰ θεριὸ τὴ χαίτη του ἀνεμίζει..
Φλόγα παντοῦ καὶ σίδερο,... δὲ θ' ἀπομείνη λόθρα..
'Σ τὴν Κιάφα νεκρανάστασι.. 'Σ τοῦ Πέτα καταβόθρα.
Πέτρα δὲ μένει ἀσάλευτη... κλαρὶ χωρὶς κρεμάλα..
Ἐρμιὰ καὶ ξεθεμέλιωμα 'ς τὴν Τρίπολι, 'ς τοῦ Λάλα..,
Κι' ὅταν τὸ χέρι ἐχόρταινε κ' ἔπεφτε στομωμένο
Νὰ ξανασάνη τὸ σπαθὶ 'ς τὴ θήκη ξαπλωμένο
Ἐφώναζε ὁ ἀντίλαλος... «Χτυπᾶτε πολεμάρχοι!..
»Ἀπ' ἄκρη 'ς ἄκρη ὁ χαλασμός. Κρεμοῦν τὸν Πατριάρχη!

Φρυμάζουν τὰ Καλάβρυτα... Καπνίζει τὸ Ζητοῦνι....
Κ' ἡ Μάνη ἡ ἀνυπόταχτη τεντώνει τὸ ῥουθοῦνι
Σὰν τὸ καθάριο τ' ἄλογο, νὰ μυρισθῇ τ' ἀγέρι
Ποῦ ταχυδρόμο τ' οὐρανοῦ μὲ τὰ φτερά του φέρει
Τοῦ Διάκου τὴ σπιθοβολὴ καὶ τὴν ἀναλαμπή του...
Ὁ υἱὸς τ' Ἀνδρούτζου 'ς τὴ Γραβιὰ στηλώνει τὸ κορμί του
Κ' ἐπάνω του, σὰν νἄτανε θεόχτιστο κοτρῶνι
Συντρίβεται ἡ Ἀρβανητιὰ μὲ τὸν Ὀμὲρ Βρυώνη..
Φεγγοβολοῦν τὰ πέλαγα 'ς τὴν Τένεδο.. 'ς τὴ Σάμο
Καὶ κάθε κῦμα πὦρχεται θὰ ξαπλωθῇ 'ς τὸν ἄμμο

Ξερνῶντας αἷμα καὶ φωτιά, φωνάζει,.. «Πολεμάρχοι !
Ἐκδίκησι...ἄσπλαχνη...παντοῦ...κρεμοῦν τὸν Πατριάρχη

Τὸ Σοῦλι τὸ ἀνυπόμονο ψυλὰ 'ς τὸ Καρπενῆσι
Τοῦ Βότζαρή σου τὴ ψυχὴ γιὰ νὰ σὲ προσκυνήσῃ
Σοῦ στέλλει αἱματοςάλαχτη. Ἐστὸν τάφο του κλεισμένο
Τὸ Μισολλόγγι, σκέλεθρο, γυμνὸ, ξεσαρκωμένο
Δὲν παραδίδει τ' ἅρματα, δὲ γέρνει τὸ κεφάλι....
Κρατεῖ γιὰ νεκροθάφτη του τὸν Χρῆστο τὸν Καψάλη.
Τὸ ῥάσο τοῦ Δεσπότη του φορεῖ γιὰ σάβανό του
Καὶ φλογερὸ μετέωρο πετᾷ 'ς τὸν οὐρανό του
Καὶ θάφτεται ὁλοζώντανο... 'Σ τὸ διάβα του τρομάζουν
Τ' ἀστέργια ποῦ τὸ κύτταζαν καὶ ταπεινὰ μεριάζουν..
Κλαρὶ δὲ φαίνεται χλωρὸ καὶ τὸ στερνὸ χορτάρι
Πῶμεν' ἀκόμα πράσσινο, τ' ἀράπικο ποδάρι
Τὸ μάρανε, τὸ σκότωσε... Χορτάσαν οἱ κοράκοι...
'Σ τὴ Ῥάχοβα, 'ς τὸ Δίστομο μὲ τὸν Καραϊσκάκη
Ἀδερφωμένο πολεμᾷ τῆς Λιάκουρας τὸ χιόνι...
Θερίζει τ' ἄσπλαχνο σπαθὶ κι ὁ πάγος σαβανώνει..

Πλαταίνει πάντα ἡ ἐρημιά καὶ τὸ σχοινί σου σφίγγει
Τοῦ λύκου μας τοῦ ἑπτάψυχου τ' ἀχόρταγο λαρίγκι..
Ὁ κόσμος ἀνταριάζεται... καὶ τά σκυλόδοντά του
Ξερριζωμένα πνίγονται μὲ τὰ ῥυασήματά του
Ἐστοῦ Ναβαρίνου τὰ νερά... καὶ φεύγει... Ἀναθεμά τον!..
Ἐσκόρπισαν τὰ σύγνεφα μὲ τ' ἀστραπόβροντά των
Καὶ κούφια ἀπέμεινε ἡ βοὴ τοῦ μαύρου καταρράχτη
Μ' αὐτά.. μ' αὐτὰ τὰ κόκκαλα, τὰ τρίμματα τὴ στάχτη
Ἐχτίσαμε, πατέρα μου, τὴ πτωχικὴ φωλιά μας,
Κ' ἐκεῖθ' ἐφύτρωσε ἡ μυρτιὰ καὶ τὰ δαφνόκλαρά μας

Π' ἀνθοβολοῦν τριγύρω σου... Γιατὶ τὰ δάχτυλά σου
Ἀκίνητα δὲν εὐλογοῦν τὰ μαῦρα τὰ παιδιά σου;..

Στ' ἀνδρειωμένα σπλάγχνα σου μακρὰ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα
Ἐρρίζωσε τόσο βαθειὰ τοῦ Χάρου ἡ φαρμακάδα
Π' οὔτε τοῦ Ῥήγα ἡ συντροφιά, καλόγερε δὲ φθάνει
Τὰ σφραγισμένα χείλη σου ν' ἀνοίξῃ νὰ γλυκάνῃ;. (α)
Οὔτε τὸ φῶς τὸ ἀκοίμητο ποῦ 'ς τὸ πλευρό σου χύνει
Αὐτό μας τὸ περήφανο τὸ φλογερὸ καμίνι; .... (β)
Οὔτε τὰ δένδρα τὰ πουλιά, τὰ πράσσινα χορτάρια ...
Οὔτε τὰ βασιλόπουλα τοῦ θρόνου μας βλαστάρια
Ποῦ θἄρχωνται νὰ χαιρετοῦν τοῦ ποιητῆ τὴ λύρα
Καὶ νὰ ῥωτοῦν πῶς ἔγινε τὸ ῥάσο του πορφύρα;...
Τί θέλεις, Γέροντ', ἀπὸ μᾶς; Δὲ νοιώθεις μιὰ ματιάσου
Πόσαις θὰ ἐφλόγιζε καρδιαῖς κ' ἀπὸ τὰ σωθικά σου
Πόση θὰ ἐβλάστανε ζωή;... Πῶς δὲν ξυπνᾷς. Πατέρα;..
Δὲ φέγγει μεσ' 'ς τὸ μνῆμά σου οὔτε μιὰ τέτοια μέρα;.

Τὸ μάρμαρο μένει βουβό ... Καὶ θὰ νὰ μείνῃ ἀκόμα.
Ποιὸς ξέρει ὡς πότε ἀμίλητο τὸ νεκρικό του στόμα ...
Κοιμᾶται κὶ ὀνειρεύεται καὶ τότε θὰ ξυπνήσῃ,
Ὅταν 'ς τὰ δάση, 'ς τὰ βουνά, 'ς τὰ πέλαγα βροντήσῃ
Τὸ φλογερό μας κήρυγμα.. »Χτυπᾶτε, πολεμάρχοι!...
Μὴ λησμονεῖτε τὸ σχοινί, παιδιά, τοῦ Πατριάρχη!...

(α) Γνωστὸν ὅτι ὁ ἀνδριὰς τοῦ Ῥήγα ἀνηγέρθη κατὰ τὴν δεξιὰν πλευρὰν τοῦ Πανεπιστημίου.

(β) Τὸ Πανεπιστήμιον.

45. ΩΔΗ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΑΣ.

(Ὑπὸ Ἰακώβου Ῥίζου Νερουλοῦ)

Ἄγριος τίγρις, δεινὸν θηρίον,
Τούρκων Σουλτάνος, εὐνούχων θρέμμα,
Ῥοφᾷ μὲ λύσσαν Γραικικὸν αἷμα,
Αἷμα γερόντων, ἀνδρῶν, νηπίων!

Προστάζων φόνον Γραικῶν ἀθρόον,
Ὁπλιτῶν πλῆθος πανταχοῦ στέλλει·
Ἀλλ' ὁ στρατός του, δούλων ἀγέλη,
Ὁ δὲ στρατός μας, στρατὸς ἡρώων.

Μάτην ἀντέταττε χειρῶν βίαν,
Τάφρους ἐπάλξεις, ὕψη φρουρίων,
Καὶ πῦρ ἀπείρων του κανονίων
Πρὸς τῶν Ἑλλήνων τὴν εὐψυχίαν.

Εἰς τῆς Κορίνθου πετοῦν τὰ τείχη,
Μονεμβασίας οἱ πύργοι κλίνουν,
Τὸν Ναβαρῖνον ἤδη στολίζουν
Τῶν χαλκοστόμων κωδώνων ἦχοι.

Κατὰ τῆς νέας ἤδη Περσίας
Νέοι ἀγῶνες εἰς Θερμοπύλας
Τὰς ὁλοχρύσους στολίζουν στήλας
Τῆς παμποθήτου Ἀθανασίας.

———

46. ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ.

(Ὑπὸ Μανουὴλ Βερνάρδου)

Ἑλλήνων παῖδες, σπεύσατε! Ἰδοὺ καιρὸς καὶ ὥρα
Ν' ἀναφανῶμεν ἥρωες 'ς τὸν κόσμον πάλιν τώρα.
Τὸν τύραννον, τὸν ἄπιστον Ἀγαρηνὸν ἐκεῖνον,
Τὸν καταιχμαλωτίσαντα τὸ γένος τῶν Ἑλλήνων,
Ὡς πότε ὑποφέρωμεν νὰ μᾶς ἐξουσιάζῃ
Μ' ἕνα ζυγὸν τόσον βαρὺν, καὶ νὰ μᾶς θυσιάζῃ
Στὸ βάρβαρόν του θέλημα τρεῖς ἥμισυ αἰῶνας
Γενναίως ἤδη τρέξατε, ἐμβᾶτε 'ς τοὺς ἀγῶνας,
Νέοι, παιδιὰ καὶ γέροντες, μικροί τε καὶ μεγάλοι,
Τὸν τύρανον νὰ διώξωμεν ὥρα δὲν εἶναι ἄλλη·
Ἐνθυμηθεῖτε ὅλοι μας τί ἦτον ἡ Ἑλλάς μας.
Καὶ ἴδετε μὲ δάκρυα τὰς τώρα συμφοράς μας.
Ἑλλήνων παῖδες! Δράμετε μὲ τολμηρὰν καρδίαν,
Καὶ λάβετε τὰ ἅρματα μὲ μεγαλοψυχίαν.
Καὶ πλέον ἐξυπνήσατε ἀπὸ τὴν ληθαργίαν,
Καὶ τρέξατε νὰ λάβετε πάλιν Ἐλευθερίαν.
Ἡμεῖς ποτὲ δὲν εἴμεθα τεχνῶν οἱ ἐφευρέται,
Ἐπιστημῶν διδάσκαλοι, τοῦ κόσμου νομοθέται;
Τότε ἡμᾶς δὲν ἔτρεμεν Ἀνατολὴ καὶ Δύσις;
Πῶς τώρα ἀπηυδήσαμεν, ἢ μετεβλήθ' ἡ φύσις;
Ἐξέλθετε, προπάτορες, μέσ' ἀπὸ τὰ μνημεῖα!
Τὸ νὰ μᾶς ἐμψυχώσετε εἶναι μεγάλη χρεία.
Καὶ ὅλους νὰ ἐμπνεύσετε, ἀπόφασις νὰ γένῃ
Μὲ ἕνα ὅρκον σταθερὸν νὰ μείνωμεν δεμένοι:
Ἢ νὰ χυθῇ τὸ αἷμα μας ὡς ὕστερην ῥανίδα,
Ἢ νὰ ἐλευθερώσωμεν τὴν φίλην μας Πατρίδα!

———

47 ΘΟΥΡΙΟΣ ΥΜΝΟΣ

(Ὑπὸ Μανουὴλ Βερνάρδου.)

Ἕλληνες πατριῶται!
Ἀνδρεῖοι στρατιῶται,
Ὡς πότε ’ς τὸν ζυγόν;

Νικήσατε τυράννους,
Νὰ λάβετε στεφάνους
Παρὰ τῶν ἀρχηγῶν.

Ὁ βάρβαρος ὡς πότε,
Γενναῖοι στρατιῶται,
Θέλει μᾶς τυραννεῖ;

Θερίσατε ’ς τὴν μάχην
Μὲ δρέπανον τὸν στάχυν
Ἐχθρὸν τὸν ἀπηνῆ.

Καιρὸς νὰ σηκωθῆτε,
Ὅλοι ν’ ἀνδρειωθῆτε,
Ν’ ἁρπάξετε σπαθί.

Ἀνατολὴ καὶ Δύσις,
Σᾶς προσκαλεῖ ἐπίσης.
Κανεὶς ἂς μὴ σταθῇ!

Μὴ δειλιᾶτε πλῆθος
Ἐχθρῶν, ἀλλὰ μὲ ἦθος
Ἀνδρεῖον σοβαρὸ,

Ὡς λέοντες χυθῆτε,
Ὡς ἀστραπὴ ῥιφθῆτε
Κατὰ τῶν βδελυρῶν.

Ἀπόγονοι Ἑλλήνων,
Τῶν θαυμαστῶν ἐκείνων,
Τρέξετε μὲ ὁρμήν.

Μὲ καρτερὸν τὸ στῆθος
Καὶ μὲ ἀνδρεῖον ἦθος.
Νὰ λάβετε τιμήν.

Ἕλληνες πατριῶται,
Ἀνδρεῖοι στρατιῶται,
Ἢ τὰν, ἢ ἐπὶ τάν!

Ὡς λέοντες ὁρμᾶτε,
Ξεσχίσατε κτυπᾶτε·
Νικᾷν, ἢ τελευτᾷν!

---

48. ΕΤΕΡΟΣ ΘΟΥΡΙΟΣ.

(Ὑπὸ Μανουὴλ Βερνάρδου.)

Ὦ ἀπόγονοι Ἑλλήνων
Μιμηθῆτε τὸ ἐκείνων
Φρόνημα τὸ σταθερὸν,
Καὶ τὸ ἦθος τὸ γενναῖον,
Τολμηρὸν καὶ ῥωμαλέον
Καὶ εἰς ὅλους τρομερόν.

Ἡ πατρὶς αὐτὴ σᾶς κράζει
Καὶ μὲ δάκρυα φωνάζει:
«Δεῦτε τέκνα μου γλυκᾶ!
«Τὸν ἐχθρὸν ἐκδικηθῆτε,
«Μ' ὁποιοντρόπον δυνηθῆτε,
Ἵνα παύσουν τὰ κακά.

Κόκκαλα ἀνδρειωμένα
Τῶν Ἑλλήνων, σκορπισμένα,
Ἕως πότε εἰς φυγήν;
Λάβετε χρηστὴν ἐλπίδα,
Σπεύσατε εἰς τὴν πατρίδα,
Τῶν ἡρώων τὴν πηγήν.

«Ἀνδρειώθητε μὲ θάρρος,
«Ἐκτινάξετε τὸ βάρος
«Καὶ μὴ χάνετε καιρόν.
«Ὁ καθεὶς πρέπει νὰ ῥίψῃ,
«Καὶ μὲ τόλμην νὰ συντρίψῃ
«Τὸν ζυγὸν τὸν βδελυρόν.

Ὦ σοφοὶ πεπαιδευμένοι,
Ὅθεν εἶσθ' ἐσκορπισμένοι
Συναχθῆτε βαθμηδόν.
Ἦλθεν ὁ καιρὸς κ' ἡ ὥρα,
Δράμετ' ὅλοι σας τώρα,
Τρέξατ' ὁμοθυμαδόν!

«Μιμηθῆτε τὴν παδείαν
«Καὶ ἡρωϊκὴν ἀνδρείαν,
Ἕλληνες, τὴν πατρική·
«Καὶ μὴ στέργετε διόλου
«Παίγνια τοῦ κόσμου ὅλου
«Τὸ νὰ ἦσθε, ὦ Γραικοί!

49. ΕΥΧΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΘΕΟΝ.

Ζεῦ Θεέ! Θεῶν τε καὶ ἀνδρῶν ὁμοῦ πάντων Βασιλεῦ!
Ὦ σὺ, Μουσῶν, Χαρίτων, Ἀθηνᾶς, Ἑρμοῦ, Ἀπόλλων
[γονεῦ!
Ἄθλων κόσμου ὑψίγυσε σταθμεῦ καὶ διανομεῦ!
Ἐπίβλεψον, ἐπίβλεψον, καὶ ἴδε πλέον καὶ ἡμᾶς;
Ἂν ὑπάρχῃς Ζεὺς· καὶ τὴν ἀρετὴν ἀληθῶς τιμᾷς.
Εὔσπλαγχν' ἕως πότε! Ἕως πότε πλῆθος συμφορῶν;
Ἂς ἐπανακάμψῃ πλέον καὶ εἰς ἡμᾶς ὁ Χρυσοῦς Αἰών
Ἔκπληξον, κεραυνοφόρε ἐχθροὺς τῶν σοφῶν Γραικῶν.
Ῥίψον βροντώδη σου κεραυνὸν, Θεέ! Κατὰ τῶν ἀνταρτ
Φθάνει πλέον, ἀγκυρομῆτα Ζεῦ! Ἑλλήνων τὰ κακά
Ἐπίβλεψον ἐξ οὐρανοῦ, ναούς σου ἴδε τοὺς λαμπρού
Τοὺς τετεφρωμένους, φεῦ! Λοιπὸν τί ἀργεῖς, Ζεῦ! το
[κεραυνούς;
Ἄθλιοι! ἕως πότε! Ἕως πότε νὺξ δυστυχιῶν;
Ἂς ἐπαναλάμψῃ πάλιν καὶ ἡ ἠὼς τῶν εὐτυχιῶν.
Βρόντισον, ὑψιβρεμέτ' ἐρίγδουπε! Βρόντον τρομερόν.
Πλῆξον σκληρῶς βαρβάρων κεφαλὰς, Θεέ! Κεραύνωσ
[δεινῶς.
Πάτερ ἄναξ! Ἐπάκουσον ἡμῶν, καὶ βρόντησον ἐχθρού
Σπλαγχνίσθητι ὑψίθρονε! Ἑλλάδα σῶσον ἐκ δεινῶν.
Καταταρταρώσας Ζεῦ! Θρόνον τοῦ ἐχθροῦ τὸν τυραννικ
Ἐπίβλεψον, ἐπίβλεψον, καὶ ἴδε πλέον καὶ ἡμᾶς,
Ἂν ὑπάρχῃς Ζεὺς, καὶ τὴν ἀρετὴν ἀληθῶς τιμᾷς.

———

50. ΤΟ ΑΝΑΠΛΙ.

Τρεῖς Τουρκοπούλαις κάθονται ςοῦ 'Αναπλιοῦ τὴν πόρτα
Μυριολογοῦσαν κ' ἔλεγαν μυριολογοῦν καὶ λέγουν,
«Τ' εἶν' τὸ κακὸ ποῦ γίνεται τὸν φετεινὸ τὸ χρόνο,
Ποῦ κίνησε μιὰ κλεφτουριὰμ' αὐτούνουςτοὺςΣπαρτιάνους
Κ' ἔκαμαν ὅλην τὴν Τουρκιὰ κ' ἐκλείστη μὲς τὰ κάστρα,
Τὸ κρίμα νἄχ' ὁ Βασιλιᾶς καὶ τ' ἄδικ' ὁ βεζύρης,
Ποῦ δὲν μᾶς στέλνουν ζαχιρὲ νὰ πολεμοῦν τὰ κάστρα,
Μπρὲ 'Ανάπλι γιὰ δὲ χαίρεσαι; γιὰ δὲν βαρεῖς παιγνίδια»
«Καὶ τὶ καλὸ 'χω νὰ χαρῶ καὶ νὰ βαρῶ παιγνίδια;
Στεριᾶς μὲ δέρν' ὁ Πρίγκιπας, πελάγ' ἡ Μπουπουλίνα,
Πέφτουν κανόνια σὰν βροχὴ καὶ μπόμπες σὰν χαλάζι,
Πέφτουν τὰ λιανςτούφεκα σὰν ἄμμος τῆς θαλάσης.»
«'Ανάπλι δός τα τὰ κλειδιὰ, 'Ανάπλι παραδόσου.»—
«Πῶς νὰ τὰ δώσω τὰ κλειδιὰ καὶ πῶς νὰ παραδώσω;
Ποῦ μεν' μεντάτι πλάκωσε στεριᾶς καὶ τοῦ πελάγου.
Φρεγάδες δεκατέσσαρες μαζὴ μ' ὀκτὼ ντελίνια
Στεριᾶς ἀσκέρι δυνατὸ, χιλιάδες ἑβδομῆντα
Ἑπτὰ πασάδες ἔρχονται γιὰ νὰ μ' ἐλευθερώσουν
Νὰ κάψουν χώραις καὶ χωριὰ, νὰ κλάψουνε μανάδες
Νὰ ἐρημάξουν τὸν Μωριὰ νὰ σφάξουνε τοὺς κλέφταις
Νὰ διώξουν τὴν Μανιατουργιὰ κ'οἱ Τοῦρκοι νὰ γλυτώσουν
«'Ανάπλι δός τα κλειδιὰ, 'Ανάπλι παραδόσου
Καὶ νὰ ποῦ ἀπελπίστηκες καὶ ἀπὸ τὸ μεντάτι.»—
«Πῶς νὰ τὰ δώσω τὰ κλειδιὰ καὶ πῶς νὰ παραδώσω;
Ποῦ 'γῶμ' 'Ανάπλι ξακουστὸ κ' 'Ανάπλι παινεμένο
Στὴν Πόλι καὶ 'ς τὴ Βενετιὰ μ' ἔχουν ζωγραφισμένο.»

---

51. ΜΑΡΚΟΣ ΜΠΟΤΣΑΡΗΣ.

Τρία πουλάκια κάθουνται πέρα στὰ λιβαδάκια.
Ἀπὸ βραδὺ μυριολογοῦν καὶ τὴν αὐγὴ φωνάζουν.
»Παιδιά μου Σκόντρας πλάκωσε μὲ δύναμιν μεγάλ
Φέρει τὸν Τσελαδὶν μπέη, φέρει τὸν Νιαγκάφα
Τὸ Νικοθέα τὸ σκυλὶ τὸν χριστιανομάχο.»—
Αὐτὸς δὲ στέλνει γράμματα πρὸς τοὺς καπετανέους:
»Τώρα νὰ προσκυνήσετε, γιὰ νὰ σᾶς συμπαθήσω.
Θέλω τὸν Μάρκο Μπότσαρη δεμένο νὰ τὸν φέρτε
Γιὰ νὰ τὸν στείλω ζωντανὸν στὸν Βασιλιὰ στὴν Πόλι
Ὁ Μάρκος ὅταν τ' ἄκουσε, τὸ μούστακό του στρέφ
Τὸν Λάμπρο Βέκκο ὁμιλεῖ, κρυφὰ τὸν συμβουλεύει·
»Λάμπρε μάζεψε, τὰ παιδιά, τὰ πρῶτα παλληκάρια,
Τὸ βράδυ θὲ νὰ φύγωμε στὸ Καρπενῆσ' νὰ πᾶμε.»—
Στὸ Καρπενῆσι πέζεψεν ἄνω στὰ λιβαδάκια,
Τὰ παλληκάρ' ἑρμήνευε, στέκει καὶ τὰ διατάζει·
»Παιδιὰ νὰ πολεμήσωμε τὸν Σκόντρα δὲν μποροῦμε
Μόνον ὁρμὴ ἃς κάμωμε, κ' ἃς εἴμεθα κὶ ὀλίγοι.»—
Διακόσιοι διαλεχτήκανε μὲ τὰ σπαθιὰ στὸ χέρι,
Πικρὴν ὁρμὴν κατέφεραν στοῦ Σκόντρα τὸ τσαντῆρι
Χίλιους διακόσιους ἔκοψαν χωρὶς τοὺς λαβωμένους.
Ἕνας Λατῖνος τὸ σκυλὶ τὸ χέρ' ποῦ νὰ τοῦ πέσῃ.
Πικρὸ τουφέκι ἔῤῥιψεν στοῦ Μάρκου τὸ κεφάλι.
Ψηλὴ φωνὴ ἀνέδωκεν ὅσον κ' ἂν ἐδυνήθη.
»Ποῦσαι μπρὲ Κώστα μ' ἀδελφέ; τὸν πόλεμο μὴ πά
Σουλιῶται μὴ μὲ κλάψετε μὴ μαυροφορεθῆτε,
Ὅτι μὲ κλαίει ὅλ' ἡ Ἑλλάς, κλαίει ὅλο τὸ γένος.
Γράψετε στὴν γυναῖκα μου, τὴν δυστυχῆ γυναῖκα,
Ὁποῦναι μέσα στὴν Φραγκιά, Ἀγκῶνα μὲς στὴν πό
Ἔννοιαν νὰ ἔχῃ τὸ παιδί, γράμματα νὰ τὸ μάθῃ.»—

52. ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΣ.

Ποιὸς θὲ ν'ἀκούσῃ κλάμματα, δάκρυα καὶ μυρολόγια;
Διαβᾶτ' ἀπὸ τὴν Λειβαδιὰ καὶ σύρτε στὴν Βελίτσα.
Κ' ἐκεῖ ν' ἀκοῦστε κλάμματα, δάκρυα καὶ μυρολόγια,
Ν' ἀκοῦστε τὴν 'Ανδρούτσαινα τὴ μάνα τοῦ Δυσσέα,
Πῶς σκούζει, πῶς μυρολογᾷ καὶ σὰν τριγόνι κλαίει,
Σὰν περδικοῦλα θλίβεται καὶ σὰν παππὶ μαδιέται,
Σὰν τοῦ κοράκου τὰ φτερὰ μαυρίζ' ἡ φορεσιά της.
»Δὲν 'στοῦπα 'γὼ Δυσσέαμου, δὲν 'στοῦπα 'γὼ παιδίμου
Μὲ τὴ βουλὴ μὴν πιάνεσαι μὲ τοὺς καλαμαράδες ;
Κάνουν τὸν Γούρα κεχαγιὰ καὶ τὸν Νικόλα πρῶτο.»

---

53. Ο ΚΑΡΑΙΣΚΑΚΗΣ.

Τρία πουλάκια κάθονται ἐπάνω στόν Πειραία,
Μυριολογοῦσαν κ' ἔλεγαν, μυριολογοῦν καὶ λέγουν·
Τρίτη, Τετράδη θλιβερή, Πέφτη φαρμακωμένη,
Παρασκευὴ ξημέρωσε, νὰ μ' εἶχε 'ξημερώσῃ.
Νησιῶτες κάμουν τὴν βουλή, νὰ πᾶν νὰ πολεμήσουν,
'Ο Καραϊσκάκης τ' ἄκουσε, πολὺ τοῦ βαρυφάνη,
Καὶ τὸν Τσαούσην ἔκραξε καὶ τὸν σεΐζη λέγει·
»Σεΐζη στρῶσε τ' ἄλογο θὰ πάω νὰ πολεμήσω.
Καὶ το σπαθί του τὄβγαλε καὶ πάει νὰ πολεμήσῃ.»—
Καὶ στὴν Τουρκιὰ ποῦ πήγαινε γιὰ νὰ τοὺς πολεμήσῃ,
Πικρὴ βολιὰ τὸν χτύπησε, πικρὴ φαρμακωμένη,
Κι' ὅλο τ' ἀσκέρι κιότεψε κι' ὅλα τὰ παλληκάρια,
Κι' αὐτὸς τ' ἀσκέρι φώναξε στέκει καὶ τὸ διατάζει,
Παιδιά μ' νὰ μὴ σκορπίσετε κι' ἀφῆστε τὰ ταμπούρια,
Κ' ἐγὼ θὰ πάω στὴν Κούλουρη νὰ γιάνω τὸν γιαρᾶμου

Σὲ πέντε 'μέραις εἶμ' ἐδῶ, σὲ δέκα θὰ γυρίσω.» —
Κι οἱ στρατηγοὶ σὰν τ'ἄκουσαν, 'πῆγαν νὰπολεμήσ
Κι ὁ Κιουταχῆς τοὺς πλάκωσε μ'εἰκοσιοχτὼ χιλιά
Ἐμπρὸς τοὺς πῆρ' ὡς πρόβατα, σκοτώνει καὶ τοὺς κ
Χίλια κεφάλια πῆρ' αὐτῶν καὶ ζωντανοὺς τριακόσ
Κ' ἔτσι ἐχαθήκανε τ' ἀντρεῖα παλληκάρια.

---

54. ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΛΕΦΤΟΥ.

Ῥοβόλα κάτω στὸν γιαλὸ κάτω στὸ περιγιάλι,
Βάλε τὰ χέρια σου κουπιὰ τὰ στήθη σου τιμῶνι,
Καὶ τὸ λιγνό σου τὸ κορμὶ βάλε το 'σὰν καράβι.
Κι ἂν κάμῃ ὁ Θεὸς καὶ ἡ Παναγιὰ, νὰ πλέξῃς νὰ περά
Νὰ πᾷς εἰς τὰ λημέρια μας ὅπου εἶν' οἱ συντροφοί
Κι ἂν σ' ἐρωτήσ' ἡ συντροφιὰ τίποτε γιὰ τ' ἐμένα,
Νὰ μὴν εἰπῇς πῶς χάθηκα πῶς πέθανα ὁ καϋμέν
Μόνο νὰ εἰπῇς πανδρεύθηκα στὰ ἔρημα τὰ ξένα·
Τὴν πλάκα 'πῆρα πενθερὰ τὴ μαύρη γῆ γυναῖκα,
Τῆς γῆς τὰ λιανολίθαρα 'πῆρα γυναικαδέλφια.

---

55. ΠΡΟΤΡΕΠΤΙΚΟΝ.

Βάλετε, παιδιὰ, 'ς τὴν Τουρκιὰ τὴν ἄνομη
Φωτιὰ, φωτιὰ, (φωτιὰ, φωτιά.)
Κάψτε, κάψτε τοὺς ἀπίστους. (δὶς)
Ἄγωμεν ἐμπρὸς γιὰ τὴν 'λευτεριά.
(Γιὰ τὴν 'λευτεριά.)

Ὢ ποία 'ντροπὴ, οἱ Γραικοὶ, οἱ ἥρωες,
Ἡμεῖς δειλοί!! (δὶς)

Ὅλοι, ὅλοι εἰς τά ὅπλα [δὶς]
Δράξωμεν εὐθὺς τουφέκια, σπαθιά.
(Τουφέκια, σπαθιά.)

Τοῦρκοι οἱ δειλοὶ ἂς γινοῦνε ἄφαντοι
'Σ τὴν 'Αραπιά. (δὶς)
Κεῖ ἂς πᾶν' νὰ βασιλεύουν. [δὶς]
Ἂς πᾶν 'στὸν Κιαμπὲ, στὴν Κόκκιν' Μηλιά·
('Σ τὴν Κόκκιν' Μηλιά.)

Ἕλληνες,! Ἐμπρός! Ἡ σκλαβιὰ ἡ ἄτιμη
Μακρυ' ἀπὸ 'μᾶς. (δὶς)
Χαῖρε, χαῖρ', Ἐλευθερία ! [δὶς]
Ὁσῶμαι καὶ ζῶ, Τούρκους θὰ μισῶ.
(Τούρκους θὰ μισῶ.)

---

56. ΤΟΥ ΣΤΕΡΓΙΟΥ.

Κι ἂν τὰ Δερβένια τούρκεψαν, τὰ πεῖραν 'Αρβανίταις
Ὁ Στέργιος εἶναι ζωντανὸς, πασάδες δὲν ψηφάει.
Ὅσο χιονίζουν τὰ βουνὰ Τούρκους μὴ προσκυνοῦμε,
Πᾶμε νὰ λημεριάζωμε ὅπου φωλιάζουν λύκοι.
Σὲ χώραις σκλάβοι κατοικοῦν ἀντάμα μὲ τοὺς Τούρκους
Χώραις, λαγκάδια κ' ἐρημιαῖς ἔχουν τὰ παλληκάρια·
Παρὰ μὲ Τούρκους, μὲ θηριὰ καλλίτερα νὰ ζοῦμε.

---

57. ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΤΑΘΑ.

Μαῦρο καράβι ἔπλεε στά μέρη τῆς Κασάνδρας
Μαῦρα πανιά τὸ σκέπαζαν καὶ τ' οὐρανοῦ σημαία.

Ἐμπρὸς κορβέτα μ' ἄλικη σημαία τ' ἀπαντάει.
«Μάϊνα, φωνάζει, τὰ πανιὰ ῥίψε τα λέγει κάτω!»
—«Δὲν τὰ μαϊνάρω τὰ πανιὰ, οὐδὲ τὰ ῥίχνω κάτω!
Μὴ με θαρρῆτε νιόνυφη, νύφη νὰ προσκυνήσω;
Ἐγῶμ' ὁ Γιάννης τοῦ Σταθᾶ, γαμβρὸς τοῦ Μπουκουβάλ
Τράκο, λεβέντες κάμετε, στὴν πρώρη τὸ καράβι·
Τῶν Τούρκων αἷμα χύσετε, ἀπίστους μὴ ψηφᾶτε.»
Οἱ Τοῦρκοι βόλταν ἔκαμαν κ' ἐγύρισαν τὴν πρώρη·
Πρῶτος ὁ Γιάννης πέταξε μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι·
Στὰ μπούνια τρέχουν αἵματα, τὸ κῦμα κοκκινίζει·
'Αλλάχ! 'Αλλάχ! οἱ ἄπιστοι κράζουν καὶ προσκυνοῦνε

---

58. Η ΣΥΖΥΓΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΚΟΥ.

Σὰν τί τρομάρα 'ποῦ εἶδα 'γὼ στοῦ Διάκου τὴ γυναῖκα
Πέντ' Ἀρβανίταις τὴν κρατοῦν καὶ τρεῖς τὴν τυραννοῦ
Διάκαινα, Τοῦρκα γίνεσαι, νὰ πάρῃς Τοῦρκον ἄνδρα;
—«Κάλλιο νὰ ἰδῶ τὸ αἷμά μου στὴν γῆ νὰ κοκκινίσῃ
Παρὰ νὰ ἰδῶ τὰ μάτια μου Τοῦρκος νὰ τὰ φιλήσῃ.»
Τὸν λόγον δὲν ἀπέσωσε κι ἄλλον λόγον δὲν εἶπε,
Καὶ νά! Κι ὁ Διάκος πρόφθασε μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι.
Κόφτει κεφάλια Τούρκικα, κεφάλι' ἀπ' Ἀρβανίταις,
Καὶ πέρνει τὴν γυναῖκά του καὶ στὰ βουνὰ ἀνεβαίν

---

59. ΤΟΥ ΔΙΠΛΑ.

Τὸν Δίπλα φίλοι ἔλεγον καὶ τὸν παρακαλοῦσαν.
«Σήκω νὰ φύγῃς Δίπλα μου, πάρε τὸν Κατσαντώνη
Ἀλῆ πασᾶς σᾶς ἔμαθε, στέλνει τὸν Μουχουρδάρη.»

Καὶ τὰ λημέρια 'φώναξαν ὅσο κὶ ἂν ἠμποροῦσαν·
«Ὁ Μουχουρδάρης ἔρχεται μὲ τέσσαραις χιλιάδες.
Φέρν' Ἀρβανίταις τοῦ πασᾶ, πολλοὺς τσοχαδαραίους·
Στὰ δόντια σέρνουν τὰ σπαθιὰ, ςὰ χέρια τὰ τουφέκια.»
—«Ὁ Δίπλας εἶναι ζωντανὸς; πόλεμο δὲν ἀφίνει·
Ἔχει λεβένταις διαλεκτοὺς, ὅλους Κατσαντωναίους.
Τρῶν' τὴν παρούτη σὰν ψωμί, τὰ βόλια σὰν προσφάγι.
Καὶ σφάζουν Τούρκους, σὰν τραγιὰ, ἀγάδες σὰν κριάρια.

---

60. ΤΟΥ ΒΕΛΗ ΓΚΕΚΑ.

Σταῖς δεκαπέντε τοῦ Μαϊοῦ π' ἀνθίζουν τὰ πουρνάρια,
Ὁ Βελῆ Γκέκας κίνησε νὰ πάῃ στὸν Κατσαντώνη.
Ἐπάησε κὶ ἐκόνεψε 'ς ἑνὸς παπᾶ τὸ σπῆτι.
«Παπὰ, ψωμί! Παπᾶ, κρασί! Νὰ πιοῦν τὰ παλληκάρια»
Κ' ἐκεῖ π' ἔτρωγε κ' ἔπινε, ἐκεῖ ὁποῦ 'μιλοῦσε,
Μαῦρα μαντάτα τοὔρθανε ἀπὸ τὸν Κατσαντώνη.
Στὰ γόνατα ἐγονάτισε. Γραμματικὲ, φωνάζει,
Τὰ παλληκάρια σύναξε κὶ ὅλον τὸ ταϊφᾶ μου·
Ἐγὼ πηγαίνω ἐμπροστὰ στὴν κρύα τὴν βρυσοῦλα.»
Στὴν στράταν ὅπου πήγαινε στοῦ δρόμου του τὴ μέση,
«Ποῦ πᾶς Βελῆ δερβέναγα ῥετσάλι τοῦ Βεζύρη;»
Οἱ κλέφτες τὸν ἀπάντησαν καὶ τὸν γλυκορωτᾶνε,
—«'Σ ἐσένα 'Αντώνη ἄπιστε! 'Σ ἐσένα Κατσαντώνη»
Ὁ Κατσαντώνης φώναξεν ἀπὸ τὸ μετερίζι·
«Δὲν εἶν' ἐδῶ τὰ Γιάννενα, δὲν εἶν' ἐδῶ ῥαϊάδες,
Γιὰ νὰ τοὺς ψένης σὰν τραγιὰ, σὰν τὰ παχυὰ κριάρια,
Ἐδῶ εἶν' ἀνδρεῖος πόλεμος καὶ κλέφτικα τουφέκια.»
Κ' ὅλος θυμὸ ἐφώναξε τοῦ Τσόγκα καὶ τοῦ Δήμου·
«Βαρεῖτε τὸν παληάρβανον! Πάρτε του τὸ κεφάλι!

Τρία τουφέκια τῶδωκαν τὰ τρί' ἀράδα ἀράδα.
Τὄνα τὸν 'πῆρε 'ξώδερμα, καὶ τ' ἄλλο στὸ κεφάλι,
Τὸ τρίτο τὸ φαρμακερό τὸν 'πῆρε στὴν καρδιά του.
Τὸ στόμα του αἶμα 'γέμισε, τὰ χείλη του φαρμάκι.

---

61. ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

Ποθεινοτάτη Ἑλλὰς Μητέρα
Παῦσον νὰ κλαίῃς καὶ νὰ θρηνῇς
Γῆ σεβασμία κ' ἐνδοξοτέρα
Μὴ πλιὸ στενάζῃς κι' ἀδημονεῖς.

'Ιδὲ τὰ τέκνα τὰ φίλτατά σου
Νὰ σὲ λυτρώσουν ἐπιποθοῦν
Τ' ἀγαπητά σου καὶ ποθητά σου
'Απ' τὴν δουλία, ἢ νὰ χαθοῦν.

'Ιδὲ πῶς τρέχουν καὶ ἐφορμῶσι
'Εκ τῆς δύσεώς τε κι' ἀνατολῆς
Τὸν τύραννόν σου νὰ πολεμήσουν
Μετὰ καρδίας κι' ὁρμῆς πολλῆς.

---

62. ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΠΟΘΑΝΟΝΤΑ ΛΟΡΔΟΝ ΒΥΡΩΝΑ

Σήμερον ἡ Ἑλλάδα δικαίως νὰ φρονῇ
Χηρεύουσα ὅτ' εἶναι καὶ νὰ καταθρηνῇ.
Ὅλοι οἱ τῆς Ἑλλάδος ἵστανται σκυθρωποὶ
Καταλελυπημένοι μὲ ἄκρα σιωπή.

Τῆς λύπης τὸ σημεῖον ἐπάνω τους βαστοῦν
Διὰ τὸ μέγα χρέος ποῦ ὅλοι χρεωστοῦν.
Εἰς τὸν Λόρδ' Ἄγγλον, Νόελ Γεώργιον σοφὸν
Βύρωνα, τῆς Ἑλλάδος φίλον καὶ ἀδελφόν.
Αὐτὸς εἰς Μεσολόγγι 'σθενήσας τελευτᾷ
Ἑλλάδα, ἑλλαδίτας, φεῦ! Ἀποχαιρετᾷ.
Μὲ δάκρυα ὁμοίως τὸν ἀποχαιρετοῦν
Οἱ Ἕλληνες, κ' οἱ Τοῦρκοι χαίρονται καὶ σκυρτοῦν
Ὅλοι οἱ τῆς Ἑλλάδος αὐτὸν καταφιλοῦσι

Θεὸν παρακαλοῦσι
Σώσει αὐτοῦ ψυχὴν
Ἐπιποθοῦν τυχεῖν.

Τοὺς Ἄγγλους ἐκθυάζουν, σέβονται τὴν Ἀγγλίαν
Τῶν Ἄγγλων τὴν φιλίαν.

63. ΕΓΕΡΤΗΡΙΟΝ.

Υἱοὶ Γραικῶν, Ἑλλήνων κλάδοι, μᾶς κράζει ἡ ἐλευθερία
Θέλουν αὐτοὶ νὰ ἦσθε σκλάβοι, κράζ' ἡμᾶς ὅπλα μὲ βία.
Ὦ φωνή, φωνὴ γλυκεῖα,
Ποῦ κτυπᾷς τὴν τυραννία,
Ἐμπροστὰ παιδιά,
Μέσα 'ς τὴ φωτιά,
'Στὰ κανόνια, 'ς τὰ μαχαίρια, 'ς τὰ πυρά,
Νικηταὶ κάθε φορά.

'Σ τὴν Πατρίδα ὁ καθένας τὸν δασμόντου ἂς πληρώσῃ,
Καὶ μὲ χεῖρας γυμνασμένας ἐχθρὸν ἕνα ἂς σκοτώσῃ.

Ὦ! τί ζῆλος; Τί ἀνδρεία;
Ποῦ κτυπᾷ τὴν τυραννία;
Ἐμπροστὰ παιδιά, κτλ.

Ὅταν γέροντες συντρέχουν μ' αἱματοβαφῆ σημαίαν,
Μὲ πειθῶ οἱ νέοι τρέχουν καὶ κτυποῦν τήν...
Ὦ! ὡραία εὐτυχία!
Ποῦ κτυπᾷ τὴν τυραννία
Ἐμπροστὰ παιδιά, κτλ.

Ποιὸς εἶν'τοῦτος ποῦ προβαίνει μὲ λευκότριχ' ἡλικίαν;
Κ'εἰς τὰςφάλαγγαςἐμβαίνει τῶν ἐχθρῶν τὴνεὐτολμίαν
Ὦ! Μιαούλης μᾶς φωνάζει
Ποῖος στέκει, μὴ διστάζει;
Ἐμπροστὰ παιδιά, κτλ.

Οὔτε βόμβες δὲν φοβίζουν δὲν ξιπάζουν τοὺςγενναίους
Μὰ ςὴν ῥῆξίν των εὐγάζουν ςρατηγοὺς ἐφήβους νέους
Ὦ! Λαμπρὰ ἀθανασία!
Ποῦ κτυπᾷς τὴν τυραννία.
Ἐμπροστὰ παιδιά, κτλ.

Σαλπιγκταὶ ἐπιταφίων τοὺς γενναίους μας ὑμνεῖτε.
Μ'ἐλαιᾶς κλάδους τὰ μνημεῖα νὰ σκεπᾶστε βιασθῆτε.
Ὦ! Ναὲ τὴν κόνιν δεῖξαι,
Οὐρανέ! Ἓν δάκρυ βρέξε.
Μὲ κλαυθμοὺς ἡμεῖς,
Μ' ὀδυρμοὺς βαθεῖς,
Θάπτοντές τους νὰ εὐχώμεθα εὐθὺς,
Νὰ τοὺς μιμηθῇ καθείς.

---

64 ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΚΑΠΗΤΑΝΟΙ.

(Ὑπὸ Γεωργίου Καστεριώτου Σκενδέρμπεη)

Ὁ Κώστας ὁ μικρότερος κ' Ἀλέξης ὁ μεγάλος
Καὶ τὸ μικρὸ Βλαχόπουλο ἀντάμα τρῶν' καὶ πίνουν·
Ἀντάμα δὲν' τοὺς μαύρους των σ' ἕναν ταβλὰ δεμένους,
Τοῦ Κώστα τρώει τὰ σίδερα, τ' Ἀλέξη τὰ λιθάρια,
Καὶ τοῦ μικροῦ Βλαχόπουλου τὰ δένδρα ξερριζώνει.
Ἐκεῖ ποῦ 'τρῶγαν κ' ἔπιναν καὶ ποῦ χαρακοποῦσαν,
Ψηλὴ φωνήτσα ἄκουσαν, σὰν ἀπ' ἀγγέλου στόμα·
«Ἐσεῖς τρῶτε καὶ πίνετε, κ' οἱ Τοῦρκοι σᾶς κουρσεύουν
Πῆραν τοῦ Κώστα τὰ παιδιὰ, τ' Ἀλέξη τὴν Γυναῖκα,
Καὶ τοῦ μικροῦ Βλαχόπουλου τὴν ἀρραβωνιασμένη.»
Τὸν λόγον δὲν ἀπόσωσε, τὸν λόγον δὲν ἀπόειπε,
Κ' εὐθὺς ὀρθοὶ σηκώθηκαν σὰν τ' ἄγρια λεοντάρια.
Ὁ Κώστας λύνει τ' ἄλλογο κι' Ἀλέξης τὸ σελώνει
Καὶ τὸ μικρὸ Βλαχόπουλο εὑρέθη καβαλάρης.
«Σύρε, σύρε, Βλαχόπουλε, 'στὴ βίγλα νὰ βιγλίσῃς,
Κ' ἂν ἦναι δέκα κ' ἑκατὸ, σύρε καὶ μοναχός σου,
Κι' ἂν ἦναι περισσότεροι, στάσου νὰ πᾶμ' ἀντάμα·»
Εὐθὺς 'στὴ βίγλα 'βρέθηκε σὰν πεινασμένος λύκος,
Δὲν βλέπει δέκα κ' ἑκατὸ, μὸν βλέπει χιλιάδες·
Οἱ κάμποι ἐπρασίνιζαν, τὰ πλάγια κοκκινίζαν·
Νὰ πάῃ ὀπίσω 'ντρέπεται, νὰ πάῃ ὀμπρὸς φοβᾶται,
Τὸν μαῦρον του ἐφώναζε τὸν μαῦρόν του φωνάζει.—
Δύνασαι, μαῦρε μ', δύνασαι νὰπλεύσῃς μεσ' τὸ αἷμα;—
Δύναμ', ἀφέντη μ', δύναμαι νὰ πλεύσω μέσ' τὸ αἷμα,
Μόν' δέσε τὸ κεφάλι σου μ' ἕνα καλὸ μανδῆλι,
Μὴν τύχῃ λάκκος καὶ ῥιχθῶ, καὶ πέσῃς ἀπ' τὴ ζάλη.
Καὶ ῥώτα τὸ σπαθάκι σου νὰ ἰδῇς τὸ τί σοῦ λέγει. —

Ἐσὺ σπαθάκι δαμασκὶ καὶ λαμπαδοχυμένο.
Δύνασαι, 'μμάτια μ', δύνασαι νὰ κόψης τόσους Τούρκους;
Δύναμ', ἀφέντη μ', δύναμαι νὰ κόψω κι' ἄλλους τόσους,
Μόν' ῥώτα τὸ χεράκι σου νὰ ἰδῇς τὸ τὶ σοῦ λέγει. —
Ἐσὺ χεράκι μου λαμπρὸ, λαμπρὸ κ' ἀνδρειωμένο,
Ποτέ σου δὲν μ' ἐντρόπιασες, ποτὲ μὴ μ' ἐντροπιάσῃς.
Εὐθὺς γεροῦσι ἔκαμε σὰν τ' ἄγριο λεοντάρι,
Κόφτει καὶ σφάζει σὰν τραγιὰ τοὺς σκυλοκονιαρέους·
Ψηλὴ φωνήτσα ἔβαλε, ψηλὴ κι' ἀνδρειωμένη·
Κώστα κι' Ἀλέξη ἀδελφοὶ καὶ φίλοι τῆς καρδιᾶς μου,
Παραμερήσατ' ἀπ' ὀμπρὸς καὶ πίσω μου σταθῆτε,
Τί θόλωσαν τὰ 'μμάτιαμου μπροσθά μου δὲνσᾶς βλέπω.

---

65. Ο ΚΑΠΗΤΑΝΟΣ ΤΖΟΥΒΑΡΑΣ.

Λάλησε, κοῦκε μ', λάλησε, λάλα καϋμέν' ἀηδόνι,
Λαλᾶτε 'σ' ἀκροπέλαγος, ποῦ πλέουν τὰ καράβια,
Ῥωτᾶτε γιὰ τὸν Νικολὸ, τὸν Νικολὸ Τζουβάρα,
Ποῦ ἦτον 'ςὸ Λοῦρ' ἁρματωλὸς, 'ςὸ Καρπενῆσικλέφτης.
Εἶχε φλάμπουρο κόκκινο, κόκκινο καὶ γαλάζιο,
Εἶχε Σταυρὸ, εἶχε Χριστὸ, εἶχε καὶ Παναγία·
Ἐψὲς, προψὲς, ἀκούσαμε τὰ βροντερὰ τουφέκια,
Κ' εἴδαμε πῶς ἐβάρεσε τοὺς Τούρκους μέσ' τὸ Λοῦρο·
Κ' ἐπῆρε σκλάβους δεκοχτὼ, κι' αὐτὸν τὸν Μουσελίμη·
Πῆρε μουλάρια δώδεκα μ' ἀσῆμι φορτωμένα.
Κ' ἐκεῖθε πέρα διάβηκε, πέρα κατὰ τὸ Βάλτο·
Ἐπῆγε νὰ κάμῃ τὴν Λαμπρὴ, καὶ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη,
Νὰ ψήσῃ τὸ σφαχτάρι του κόκκιν' αὐγὰ νὰ φάγῃ,
Καὶ νὰ χορεύσουν τὰ παιδιὰ νὰ ῥίψουν 'στὸ Σημάδι.

66. Ο ΤΟΣΚΑΣ ΚΑΠΗΤΑΝΟΣ.

Ἐσεῖς, πουλιὰ τοῦ Γρεβενοῦ, κι' ἀηδόνια τοῦ Μετσόβου,
Ἐσεῖς καλὰ τὸν ξέρετε τὸν Τόσκα Καπετάνον,
Ποῦ ἦτον μικρὸς στὰ γράμματα μικρὸς στὰ πινακίδια·
Μεγάλωσε, καὶ γείνηκεν ἁρματωλὸς καὶ κλέφτης·
Ἐψὲς, προψὲς, διαβαίναμεν 'πὸ κλέφτικο λημέρι,
Κι' ἀκούσαμεν τὴν ὁρμηνιὰ τοῦ Τόσκα Καπετάνου·
«Παιδιὰ μὴν προσκυνήσετε σ' αὐτὸν τὸν Δεβιτάρη,
Ποῦναι βαλῆς στὰ Γρέβενα τὸν ἔχει βάλ' ὁ Κούρτης·
Κι' ἂν ἦσθε γιὰ τὸ κόψιμο, κι' ἂν ἦσθε γιὰ παλοῦκι,
Ἐλᾶτε νὰ σᾶς κόψω 'γὼ, καὶ νὰ σᾶς παλουκώσω.
Γιὰ νὰ τὸ μάθῃ ἡ κλεφτιὰ, τὰ δώδεκα Πρωτάτα,
Ὁ Τόσκας ἐζουρλάθηκε, κόβει τὰ παλληκάρια.»

---

67. Ο ΤΣΟΛΚΑΣ ΚΑΠΗΤΑΝΟΣ.

Τράβα, ἀέρα, δροσερά· τράβα χαμηλωμένα,
Γιὰ νὰ δροσίσῃς τὰ παιδιὰ, τὸν Τσόλκα Καπετάνον,
Ποῦ πολεμάει καταχαμπῆς, καὶ καίετε στὸν ἥλιο,
Δίχως ψωμὶ, δίχως νερὸ, δίχως κανὰ μεντάτι·
Πουλάκι πάησε κ' ἔκατζε στοῦ Τσόλκα τὸ λημέρι,
Κι' οὐδὲ λαλοῦσε σὰν πουλὶ, σὰν ὅλα τὰ πουλάκια,
Μόνον λαλοῦσε κ' ἔλεγε μ' ἀνθρωπινὴ φωνήτσα·
«Σήκου Τσόλκα νὰ φύγωμε, σήκου, Τσόλκα, νὰ πᾶμε,
Πολλὴ Τουρκιὰ μᾶς πλάκωσε, καὶ θέλ' νὰ μᾶς σκοτώσῃ·»
Κι ὁ Τσόλκας χαμογέλασε, τὸ πόσι του στραβόνει,
Καὶ στρίβει τὸ μουςάκι του, κλώθει καὶ τὰ μαλλιά του·
«Τί λὲς, τί λὲς, πουλάκι μου, μωρὲ χαμενοπούλι!

Σὲ πέντε 'μέραις εἶμ' ἐδῶ, σὲ δέκα θὰ γυρίσω.»
Κἰ οἱ στρατηγοὶ σὰν τ'ἄκουσαν, 'πῆγαν νὰπολεμήσ
Κἰ ὁ Κιουταχῆς τοὺς πλάκωσε μ'εἰκοσιοχτὼ χιλιά
Ἐμπρὸς τοὺς πῆρ' ὡς πρόβατα, σκοτώνει καὶ τοὺςκ
Χίλια κεφάλια πῆρ' αὐτῶν καὶ ζωντανοὺς τριακόσ
Κ' ἔτσι ἐχαθήκανε τ' ἀντρεῖα παλληκάρια.

---

54. ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΛΕΦΤΟΥ.

Ῥοβόλα κάτω στόν γιαλὸ κάτω στὸ περιγιάλι,
Βάλε τὰ χέρια σου κουπιὰ τὰ στήθη σου τιμῶνι,
Καὶ τὸ λιγνό σου τὸ κορμὶ βάλε το 'σὰν καράβι.
Κἰ ἂν κάμῃ ὁ Θεὸς καὶ ἡΠαναγιὰ, νὰ πλέξῃς νὰ περάσ
Νὰ πᾷς εἰς τὰ λημέρια μας ὅπου εἶν' οἱ συντροφοί μ
Κἰ ἂν σ' ἐρωτήσ' ἡ συντροφιὰ τίποτε γιὰ τ' ἐμένα,
Νὰ μὴν εἰπῇς πῶς χάθηκα πῶς πέθανα ὁ καϋμένο
Μόνο νὰ εἰπῇς πανδρεύθηκα στὰ ἔρημα τὰ ξένα·
Τὴν πλάκα 'πῆρα πενθερὰ τὴ μαύρη γῆ γυναῖκα,
Τῆς γῆς τὰ λιανολίθαρα 'πῆρα γυναικαδέλφια.

---

55. ΠΡΟΤΡΕΠΤΙΚΟΝ.

Βάλετε, παιδιὰ, 'ςτὴν Τουρκιὰ τὴν ἄνομη
Φωτιὰ, φωτιὰ, (φωτιὰ, φωτιά.)
Κάψτε, κάψτε τοὺς ἀπίστους. (δὶς)
Ἄγωμεν ἐμπρὸς γιὰ τὴν 'λευτεριά.
(Γιὰ τὴν 'λευτεριά.)

Ὢ ποία 'ντροπὴ, οἱ Γραικοὶ, οἱ ἥρωες,
Ἡμεῖς δειλοί!! (δὶς

Όλοι, όλοι είς τά όπλα [δίς]
Δράξωμεν ευθύς τουφέκια, σπαθιά.
(Τουφέκια, σπαθιά.)

Τούρκοι οί δειλοί ἂς γινοῦνε ἄφαντοι
'Σ τὴν 'Αραπιά. (δίς)
'Κεῖ ἂς πᾶν' νὰ βασιλεύουν. [δίς]
Ἂς πᾶν 'στὸν Κιαμπὲ, στὴν Κόκκιν' Μηλιά·
('Σ τὴν Κόκκιν' Μηλιά.)

Ἕλληνες,! Ἐμπρός! Ἡ σκλαβιὰ ἡ ἄτιμη
Μακρυ' ἀπὸ 'μᾶς. (δίς)
Χαῖρε, χαῖρ', Ἐλευθερία! [δίς]
Ὁσῶμαι καὶ ζῶ, Τούρκους θὰ μισῶ.
(Τούρκους θὰ μισῶ.)

---

56. ΤΟΥ ΣΤΕΡΓΙΟΥ.

Κι ἂν τὰ Δερβένια τούρκεψαν, τὰ πεῖραν 'Αρβανίταις
Ὁ Στέργιος εἶναι ζωντανὸς, πασάδες δὲν ψηφάει.
Ὅσο χιονίζουν τὰ βουνὰ Τούρκους μὴ προσκυνοῦμε,
Πᾶμε νὰ λημεριάζωμε ὅπου φωλιάζουν λύκοι.
Σὲ χώραις σκλάβοι κατοικοῦν ἀντάμα μὲ τοὺς Τούρκους
Χώραις, λαγκάδια κ' ἐρημιαῖς ἔχουν τὰ παλληκάρια·
Παρὰ μὲ Τούρκους, μὲ θηριὰ καλλίτερα νὰ ζοῦμε.

---

57. ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΤΑΘΑ.

Μαῦρο καράβι ἔπλεε στὰ μέρη τῆς Κασάνδρας
Μαῦρα πανιὰ τὸ σκέπαζαν καὶ τ' οὐρανοῦ σημαία.

Ἐμπρὸς κορβέτα μ' ἄλικη σημαία τ' ἀπαντάει.
«Μάϊνα, φωνάζει, τὰ πανιὰ ῥίψε τα λέγει κάτω!»
—«Δὲν τὰ μαϊνάρω τὰ πανιὰ, οὐδὲ τὰ ῥίχνω κάτω
Μὴ με θαρρῆτε νιόνυφη, νύφη νὰ προσκυνήσω;
Ἐγῶμ' ὁ Γιάννης τοῦ Σταθᾶ, γαμβρὸς τοῦ Μπουκουβά
Τράκο, λεβέντες κάμετε, στὴν πρώρη τὸ καράβι·
Τῶν Τούρκων αἷμα χύσετε, ἀπίστους μὴ ψηφᾶτε.»
Οἱ Τοῦρκοι βόλταν ἔκαμαν κ' ἐγύρισαν τὴν πρώρη·
Πρῶτος ὁ Γιάννης πέταξε μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι·
Στὰ μπούνια τρέχουν αἵματα, τὸ κῦμα κοκκινίζει·
Ἀλλάχ! Ἀλλάχ! οἱ ἄπιστοι κράζουν καὶ προσκυνοῦνε

58. Η ΣΥΖΥΓΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΚΟΥ.

Σὰν τί τρομάρα 'ποῦ εἶδα 'γὼ στοῦ Διάκου τὴ γυναῖκα
Πέντ' Ἀρβανίταις τὴν κρατοῦν καὶ τρεῖς τὴν τυραννοῦ
Διάκαινα, Τοῦρκα γίνεσαι, νὰ πάρῃς Τοῦρκον ἄνδρα;
—«Κάλλιο νὰ ἰδῶ τὸ αἷμά μου στὴν γῆ νὰ κοκκινίσῃ
Παρὰ νὰ ἰδῶ τὰ μάτια μου Τοῦρκος νὰ τὰ φιλήσῃ.
Τὸν λόγον δὲν ἀπέσωσε κι ἄλλον λόγον δὲν εἶπε,
Καὶ νά! Κι ὁ Διάκος πρόφθασε μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι.
Κόφτει κεφάλια Τούρκικα, κεφάλι' ἀπ' Ἀρβανίταις,
Καὶ πέρνει τὴν γυναῖκά του καὶ στὰ βουνὰ ἀνεβαίν

59. ΤΟΥ ΔΙΠΛΑ.

Τὸν Δίπλα φίλοι ἔλεγον καὶ τὸν παρακαλοῦσαν.
«Σήκω νὰ φύγῃς Δίπλα μου, πάρε τὸν Κατσαντώνη
Ἀλῆ πασᾶς σᾶς ἔμαθε, στέλνει τὸν Μουχουρδάρη.»

Καὶ τὰ λημέρια 'φώναξαν ὅσο κἰ ἂν ἠμποροῦσαν·
«Ὁ Μουχουρδάρης ἔρχεται μὲ τέσσαραις χιλιάδες.
Φέρν' Ἀρβανίταις τοῦ πασᾶ, πολλοὺς τσοχαδαραίους·
Στὰ δόντια σέρνουν τὰ σπαθιὰ, ςὰ χέρια τὰ τουφέκια.»
—«Ὁ Δίπλας εἶναι ζωντανὸς; πόλεμο δὲν ἀφίνει·
Ἔχει λεβένταις διαλεκτοὺς, ὅλους Κατσαντωναίους.
Τρῶν' τὴν παρούτη σὰν ψωμί, τὰ βόλια σὰν προσφάγι.
Καὶ σφάζουν Τούρκους, σὰν τραγιὰ, ἀγάδες σὰν κριάρια.

---

60. ΤΟΥ ΒΕΛΗ ΓΚΕΚΑ.

Σταῖς δεκαπέντε τοῦ Μαϊοῦ π' ἀνθίζουν τὰ πουρνάρια,
Ὁ Βελῆ Γκέκας κίνησε νὰ πάῃ στὸν Κατσαντώνη.
Ἐπάησε κἰ ἐκόνεψε 'ς ἑνὸς παπᾶ τὸ σπῆτι.
«Παπὰ, ψωμί! Παπᾶ, κρασί! Νὰ πιοῦν τὰ παλληκάρια»
Κ' ἐκεῖ π' ἔτρωγε κ' ἔπινε, ἐκεῖ ὁποῦ 'μιλοῦσε,
Μαῦρα μαντάτα τοὔρθανε ἀπὸ τὸν Κατσαντώνη.
Στὰ γόνατα ἐγονάτισε. Γραμματικὲ, φωνάζει,
Τὰ παλληκάρια σύναξε κἰ ὅλον τὸ ταϊφᾶ μου·
Ἐγὼ πηγαίνω ἐμπροστὰ στὴν κρύα τὴν βρυσοῦλα.»
Στὴν στράταν ὅπου πήγαινε στοῦ δρόμου του τὴ μέση,
«Ποῦ πᾶς Βελῆ δερβέναγα ρετσάλι τοῦ Βεζύρη;»
Οἱ κλέφτες τὸν ἀπάντησαν καὶ τὸν γλυκορωτᾶνε,
—«'Σ ἐσένα Ἀντώνη ἄπιστε! 'Σ ἐσένα Κατσαντώνη»
Ὁ Κατσαντώνης φώναξεν ἀπὸ τὸ μετερίζι·
«Δὲν εἶν' ἐδῶ τὰ Γιάννενα, δὲν εἶν' ἐδῶ ραϊάδες,
Γιὰ νὰ τοὺς ψένῃς σὰν τραγιὰ, σὰν τὰ παχυὰ κριάρια,
Ἐδῶ εἶν' ἀνδρεῖος πόλεμος καὶ κλέφτικα τουφέκια.»
Κ' ὅλος θυμὸ ἐφώναξε τοῦ Τσόγκα καὶ τοῦ Δήμου·
«Βαρεῖτε τὸν παληάρβανον! Πάρτε του τὸ κεφάλι!

Τρία τουφέκια τὤδωκαν τὰ τρί' ἀράδα ἀράδα.
Τὄνα τὸν 'πῆρε 'ξώδερμα, καὶ τ' ἄλλο στὸ κεφάλι,
Τὸ τρίτο τὸ φαρμακερό τὸν 'πῆρε στὴν καρδιά του.
Τὸ στόμα του αἷμα 'γέμισε, τὰ χείλη του φαρμάκι.

---

61. ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

Ποθεινοτάτη Ἑλλὰς Μητέρα
Παῦσον νὰ κλαίῃς καὶ νὰ θρηνῇς
Γῆ σεβασμία κ' ἐνδοξοτέρα
Μὴ πλιὸ στενάζῃς κι' ἀδημονεῖς.

'Ιδὲ τὰ τέκνα τὰ φίλτατά σου
Νὰ σὲ λυτρώσουν ἐπιποθοῦν
Τ' ἀγαπητά σου καὶ ποθητά σου
'Απ' τὴν δουλία, ἢ νὰ χαθοῦν.

'Ιδὲ πῶς τρέχουν καὶ ἐφορμῶσι
'Εκ τῆς δύσεώς τε κι' ἀνατολῆς
Τὸν τύραννόν σου νὰ πολεμήσουν
Μετὰ καρδίας κι' ὁρμῆς πολλῆς.

---

62. ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΠΟΘΑΝΟΝΤΑ ΛΟΡΔΟΝ ΒΥΡΩΝΑ

Σήμερον ἡ Ἑλλάδα δικαίως νὰ φρονῇ
Χηρεύουσα ὅτ' εἶναι καὶ νὰ καταθρηνῇ.
Ὅλοι οἱ τῆς Ἑλλάδος ἵστανται σκυθρωποὶ
Καταλελυπημένοι μὲ ἄκρα σιωπή.

Τῆς λύπης τὸ σημεῖον ἐπάνω τους βαστοῦν
Διὰ τὸ μέγα χρέος ποῦ ὅλοι χρεωστοῦν.
Εἰς τὸν Λόρδ' Ἄγγλον, Νόελ Γεώργιον σοφὸν
Βύρωνα, τῆς Ἑλλάδος φίλον καὶ ἀδελφόν.
Αὐτὸς εἰς Μεσολόγγι 'σθενήσας τελευτᾷ
Ἑλλάδα, ἑλλαδίτας, φεῦ! Ἀποχαιρετᾷ.
Μὲ δάκρυα ὁμοίως τὸν ἀποχαιρετοῦν
Οἱ Ἕλληνες, κ' οἱ Τοῦρκοι χαίρονται καὶ σκυρτοῦν
Ὅλοι οἱ τῆς Ἑλλάδος αὐτὸν καταφιλοῦσι
Θεὸν παρακαλοῦσι
Σώσει αὐτοῦ ψυχὴν
Ἐπιποθοῦν τυχεῖν.
Τοὺς Ἄγγλους ἐκθυάζουν, σέβονται τὴν Ἀγγλίαν
Τῶν Ἄγγλων τὴν φιλίαν.

---

63. ΕΓΕΡΤΗΡΙΟΝ.

Υἱοὶ Γραικῶν, Ἑλλήνων κλάδοι, μᾶς κράζει ἡ ἐλευθερία
θέλουν αὐτοὶ νὰ ἦσθε σκλάβοι, κράζ' ἡμᾶς ὅπλα μὲ βία.
Ὢ φωνή, φωνὴ γλυκεῖα,
Ποῦ κτυπᾷς τὴν τυραννία,
Ἐμπροστὰ παιδιά,
Μέσα 'ς τὴ φωτιά,
'Στὰ κανόνια, 'ς τὰ μαχαίρια, 'ς τὰ πυρά,
Νικηταὶ κάθε φορά.

'Σ τὴν Πατρίδα ὁ καθένας τὸν δασμόντου ἂς πληρώσῃ,
Καὶ μὲ χεῖρας γυμνασμένας ἐχθρὸν ἕνα ἂς σκοτώσῃ.

Ὢ! τί ζῆλος; Τί ἀνδρεία;
Ποῦ κτυπᾷ τὴν τυραννία;
Ἐμπροστὰ παιδιά, κτλ.

Ὅταν γέροντες συντρέχουν μ' αἱματοβαφῆ σημαίαν,
Μὲ πειθῶ οἱ νέοι τρέχουν καὶ κτυποῦν τήν...
Ὢ! ὡραία εὐτυχία!
Ποῦ κτυπᾷ τὴν τυραννία
Ἐμπροστὰ παιδιά, κτλ.

Ποιὸς εἶν'τοῦτος ποῦ προβαίνει μὲ λευκότριχ' ἡλικίαν;
Κ'εἰς τὰςφάλαγγαςἐμβαίνει τῶν ἐχθρῶν τὴνεὐτολμίαν
Ὢ! Μιαούλης μᾶς φωνάζει
Ποῖος στέκει, μὴ διστάζει;
Ἐμπροστὰ παιδιά, κτλ.

Οὔτε βόμβες δὲν φοβίζουν δὲν ξιπάζουν τοὺς γενναίους
Μὰ ςὴν ῥῆξίν των εὐγάζουν ςρατηγοὺς ἐφήβους νέους
Ὢ! Λαμπρὰ ἀθανασία!
Ποῦ κτυπᾷς τὴν τυραννία.
Ἐμπροστὰ παιδιά, κτλ.

Σαλπιγκταὶ ἐπιταφίων τοὺς γενναίους μας ὑμνεῖτε.
Μ'ἐλαιᾶς κλάδους τὰ μνημεῖα νὰ σκεπᾶστε βιασθῆτε.
Ὢ! Ναὲ τὴν κόνιν δεῖξαι,
Οὐρανέ! Ἓν δάκρυ βρέξε.
Μὲ κλαυθμοὺς ἡμεῖς,
Μ' ὀδυρμοὺς βαθεῖς,
Θάπτοντές τους νὰ εὐχώμεθα εὐθὺς,
Νὰ τοὺς μιμηθῇ καθείς.

———

64 ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΚΑΠΗΤΑΝΟΙ.

(Ὑπὸ Γεωργίου Καστεριώτου Σκενδέρμπεη)

Ὁ Κώστας ὁ μικρότερος κ' Ἀλέξης ὁ μεγάλος
Καὶ τὸ μικρὸ Βλαχόπουλο ἀντάμα τρῶν' καὶ πίνουν·
Ἀντάμα δὲν' τοὺς μαύρους των σ' ἕναν ταβλὰ δεμένους,
Τοῦ Κώστα τρώει τὰ σίδερα, τ' Ἀλέξη τὰ λιθάρια,
Καὶ τοῦ μικροῦ Βλαχόπουλου τὰ δένδρα ξερριζώνει.
Ἐκεῖ ποῦ 'τρῶγαν κ' ἔπιναν καὶ ποῦ χαρακοποῦσαν,
Ψηλή φωνήτσα ἄκουσαν, σὰν ἀπ' ἀγγέλου στόμα·
«Ἐσεῖς τρῶτε καὶ πίνετε, κ' οἱ Τοῦρκοι σᾶς κουρσεύουν
Πῆραν τοῦ Κώστα τὰ παιδιὰ, τ' Ἀλέξη τὴν Γυναῖκα,
Καὶ τοῦ μικροῦ Βλαχόπουλου τὴν ἀρραβωνιασμένη.»
Τὸν λόγον δὲν ἀπόσωσε, τὸν λόγον δὲν ἀπόειπε,
Κ' εὐθὺς ὀρθοὶ σηκώθηκαν σὰν τ' ἄγρια λεοντάρια.
Ὁ Κώστας λύνει τ' ἄλλογο κι' Ἀλέξης τὸ σελώνει
Καὶ τὸ μικρὸ Βλαχόπουλο εὑρέθη καβαλάρης.
«Σύρε, σύρε, Βλαχόπουλε, 'στὴ βίγλα νὰ βιγλίσῃς,
Κ' ἂν ἦναι δέκα κ' ἑκατὸ, σύρε καὶ μόναχός σου,
Κι' ἂν ἦναι περισσότεροι, στάσου νὰ πᾶμ' ἀντάμα·»
Εὐθὺς 'στὴ βίγλα 'βρέθηκε σὰν πεινασμένος λύκος,
Δὲν βλέπει δέκα κ' ἑκατὸ, μὸν βλέπει χιλιάδες·
Οἱ κάμποι ἐπρασίνιζαν, τὰ πλάγια κοκκινίζαν·
Νὰ πάῃ ὀπίσω 'ντρέπεται, νὰ πάῃ ὀμπρὸς φοβᾶται,
Τὸν μαῦρον του ἐφώναζε τὸν μαῦρόν του φωνάζει.—
Δύνασαι, μαῦρε μ', δύνασαι νἀπλεύσῃς μεσ' τὸ αἷμα;—
Δύναμ', ἀφέντη μ', δύναμαι νὰ πλεύσω μέσ' τὸ αἷμα,
Μόν' δέσε τὸ κεφάλι σου μ' ἕνα καλὸ μανδῆλι,
Μὴν τύχῃ λάκκος καὶ ῥιχθῶ, καὶ πέσῃς ἀπ' τὴ ζάλη.
Καὶ ῥώτα τὸ σπαθάκι σου νὰ ἰδῆς τὸ τὶ σοῦ λέγει.—

Ἐσὺ σπαθάκι δαμασκὶ καὶ λαμπαδοχυμένο.
Δύνασαι, 'μμάτια μ', δύνασαι νὰ κόψῃς τόσους Τούρκους;
Δύναμ', ἀφέντη μ', δύναμαι νὰ κόψω κι' ἄλλους τόσους,
Μόν' ρώτα τὸ χεράκι σου νὰ ἰδῇς τὸ τὶ σοῦ λέγει. —
Ἐσὺ χεράκι μου λαμπρὸ, λαμπρὸ κ' ἀνδρειωμένο,
Ποτέ σου δὲν μ' ἐντρόπιασες, ποτὲ μὴ μ' ἐντροπιάσῃς.
Εὐθὺς γεροῦσι ἔχαμε σὰν τ' ἄγριο λεοντάρι,
Κόφτει καὶ σφάζει σὰν τραγιὰ τοὺς σκυλοκονιαρέους·
Ψηλὴ φωνήτσα ἔβαλε, ψηλὴ κι' ἀνδρειωμένη·
Κώστα κι' Ἀλέξη ἀδελφοὶ καὶ φίλοι τῆς καρδιᾶς μου,
Παραμερήσατ' ἀπ' ὀμπρὸς καὶ πίσω μου σταθῆτε,
Τί θόλωσαν τὰ 'μμάτιαμου μπροσθά μου δὲνσᾶς βλέπω.

---

65. Ο ΚΑΠΗΤΑΝΟΣ ΤΖΟΥΒΑΡΑΣ.

Λάλησε, κοῦκε μ', λάλησε, λάλα καϋμέν' ἀηδόνι,
Λαλᾶτε 'σ' ἀκροπέλαγος, ποῦ πλέουν τὰ καράβια,
Ῥωτᾶτε γιὰ τὸν Νικολὸ, τὸν Νικολὸ Τζουβάρα,
Ποῦ ἦτον 'ςὸ Λοῦρ' ἁρματωλὸς, 'ςὸ Καρπενῆσικλέφτης.
Εἶχε φλάμπουρο κόκκινο, κόκκινο καὶ γαλάζιο,
Εἶχε Σταυρὸ, εἶχε Χριστὸ, εἶχε καὶ Παναγία·
Ἐψὲς, προψὲς, ἀκούσαμε τὰ βροντερὰ τουφέκια,
Κ' εἴδαμε πῶς ἐβάρεσε τοὺς Τούρκους μέσ' τὸ Λοῦρο·
Κ' ἐπῆρε σκλάβους δεκοχτὼ, κι' αὐτὸν τὸν Μουσελίμη·
Πῆρε μουλάρια δώδεκα μ' ἀσῆμι φορτωμένα.
Κ' ἐκεῖθε πέρα διάβηκε, πέρα κατὰ τὸ Βάλτο·
Ἐπῆγε νὰ κάμῃ τὴν Λαμπρὴ, καὶ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη,
Νὰ ψήσῃ τὸ σφαχτάρι του κόκκιν' αὐγὰ νὰ φάγῃ,
Καὶ νὰ χορεύσουν τὰ παιδιὰ νὰ ῥίψουν 'στὸ Σημάδι.

66. Ο ΤΟΣΚΑΣ ΚΑΠΗΤΑΝΟΣ.

Ἐσεῖς, πουλιὰ τοῦ Γρεβενοῦ, κι᾽ ἀηδόνια τοῦ Μετσόβου,
Ἐσεῖς καλὰ τὸν ξέρετε τὸν Τόσκα Καπετάνον,
Ποῦ ἦτον μικρὸς στὰ γράμματα μικρὸς στὰ πινακίδια·
Μεγάλωσε, καὶ γείνηκεν ἁρματωλὸς καὶ κλέφτης·
Ἐψὲς, προψὲς, διαβαίναμεν 'πὸ κλέφτικο λημέρι,
Κι᾽ ἀκούσαμεν τὴν ὁρμηνιὰ τοῦ Τόσκα Καπετάνου·
«Παιδιὰ μὴν προσκυνήσετε σ᾽ αὐτὸν τὸν Δεβιτάρη,
Ποῦναι βαλῆς στὰ Γρέβενα τὸν ἔχει βάλ᾽ ὁ Κούρτης·
Κι᾽ ἂν ἦσθε γιὰ τὸ κόψιμο, κι᾽ ἂν ἦσθε γιὰ παλοῦκι,
Ἐλᾶτε νὰ σᾶς κόψω 'γὼ, καὶ νὰ σᾶς παλουκώσω.
Γιὰ νὰ τὸ μάθῃ ἡ κλεφτιὰ, τὰ δώδεκα Πρωτάτα,
Ὁ Τόσκας ἐζουρλάθηκε, κόβει τὰ παλληκάρια.»

---

67. Ο ΤΣΟΛΚΑΣ ΚΑΠΗΤΑΝΟΣ.

Τράβα, ἀέρα, δροσερά· τράβα χαμηλωμένα,
Γιὰ νὰ δροσίσῃς τὰ παιδιὰ, τὸν Τσόλκα Καπετάνον,
Ποῦ πολεμάει καταχαμπῆς, καὶ καίετε στὸν ἥλιο,
Δίχως ψωμὶ, δίχως νερὸ, δίχως κανὰ μεντάτι·
Πουλάκι πάησε κ᾽ ἔκατζε στοῦ Τσόλκα τὸ λημέρι,
Κι᾽ οὐδὲ λαλοῦσε σὰν πουλὶ, σὰν ὅλα τὰ πουλάκια,
Μόνον λαλοῦσε κ᾽ ἔλεγε μ᾽ ἀνθρωπινὴ φωνήτσα·
«Σήκου Τσόλκα νὰ φύγωμε, σήκου, Τσόλκα, νὰ πᾶμε,
Πολλὴ Τουρκχιὰ μᾶς πλάκωσε, καὶ θέλ᾽ νὰ μᾶς σκοτώσῃ·»
Κἰ ὁ Τσόλκας χαμογέλασε, τὸ πόσι του στραβόνει,
Καὶ στρίβει τὸ μουστάκι του, κλώθει καὶ τὰ μαλλιά του·
«Τί λὲς, τί λὲς, πουλάκι μου, μωρὲ χαμενοπούλι!

Όσ' εἶν' ὁ Τσόλκας ζωντανὸς τοὺς Τούρκους δὲν φοβᾶτ
Κι ἀμέτρητοι, πουλάκιμου, ἂς πᾶν' ν' ἄλθοῦν καὶ ἄλλοι
Τὰ παλληκάρια φώναξε, τὰ παλληκάρια λέγει·
«Ποῦ εἶσθε, παλληκάριαμου ἄξια κι ἀνδρειωμένα,
Ἀγάλια, ἀγάλια ῥίχνετε, παιδιά μου, τὰ τουφέκια,
Τί ζαερὲς μᾶς ἔρχεται ἀπ' τὰ βουνὰ τῆς Γούρας,
Μᾶς στέλλουν οἱ πρωτόγεροι, ὁ Δῆμος καὶ ὁ Κώστας»
Κ' αὐτοὶ τὸν ἀποκρίνονταν κ' ἀντιλογιὰ τὸν δίνουν·
«Τί πόλεμον νὰ κάμωμεν βρὲ Τσόλκα Καπετάνε,
Στ' ἁλωναριοῦ τὰ κάμματα 'στ' Αὐγούστου τὰ 'λιοπύρι
Π' ἀνάψαν τὰ τουφέκια μας, δὲν τρώγουν τὸ μπαροῦτι.
Κι' ὁ Τσόλκας ἐξεσπάθωσε, κράζει τὰ παλληκάρια·
«Τραβᾶτε ὅλοι τὰ σπαθιὰ, καὶ πέρα νὰ διαβοῦμε,
Νὰ μάθουν πόλεις καὶ χωριὰ τὸν Τσόλκα Καπετάνο
Τὸ πῶς αὐτὸς πολέμησε μὲ τρεῖς χιλιάδες Τούρκο
'Στὰ χίλια χρόνια τοῦ Χριστοῦ καὶ 'στὰ 'πτακόσια ξῆντ
'Στ' ἁλωναριοῦ τὰ κάμματα 'στ' Αὐγούστου τὰ 'λιοπήρι
Τρεῖς 'μέραις κάμνει πόλεμον, τρεῖς 'μέραις καὶ νύκται
Δίχως ψωμὶ, δίχως νερὸ, δίχως κανὰ μεντάτι,
Μεσ' ἀπ' τοὺς Τούρκους διάβηκεμ' ὅλα τὰ παλληκάρια
Σὰν τὸ ξεφτέρι πέταξε ψηλὰ 'στὰ κορφοβούνια.

---

68. ΤΟΥ ΚΑΠΗΤΑΝ ΦΛΩΡΟΥ.

Κοιμᾶτ' ἡ Καπετάνησσα μεσ' τὸν βαθὺν τὸν ὕπνον.
Γιὰ φέρτε μοσχοκάρυδα νὰ τὴν πετροβολήσω,
Κ' ἴσως τὴν πάρῃ μυρωδιὰ καὶ θέλει νὰ ξυπνήσῃ·
Ξύπνα μωρ' Καπετάνησσα, ξύπνα καὶ μὴν κοιμᾶσαι·
Ξύπνα, ν' ἀνάψῃς τὸ κερὶ ν' ἀνάψῃς τὸ λυχνάρι·

Νὰ ἰδοῦμεν ταῖς λαβοματιαῖς ποῦ μ' ἔχουν λαβωμένον.
«Δὲν σ' εἶπα φλῶρο μ', μιὰ φορὰ δὲν σ' εἶπα τρεῖς καὶ [πέντε,
Καλὰ 'σαι, Φλῶρο στὰ βουνὰ, καλά 'σαι 'στὸ λημέρι,
Καὶ σύ δὲν ἀφηκράσθηκες τῆς γυναικὸς τὰ λόγια·
Τί χαλευες, τί γύρευες μέσ' τοῦ Δαδιοῦ τὸν κάμπον;
Στὸν κάμπον σκλάβοι κάθονται ποῦ προσκυνᾶν τοὺς [Τούρκους,
Καὶ 'στὰ βουνὰ ἁρματωλοὶ, ἁρματωλοὶ καὶ κλέφταις.
Γιὰ φέρτε μου λινόπανο, νὰ δέσω ταῖς πληγαῖς του·
Κι' ἂν δώσῃ ὁ Θεὸς κ' ἡ Παναγιὰ, νὰ ἰάνουν ἡ πληγαίς σου
Μὴν ἀστοχᾷς τὴν ὁρμηνιὰ τῆς γυναικὸς τὰ λόγια.»

---

69. Η ΜΗΤΗΡ ΤΩΝ ΛΑΖΑΙΩΝ.

'Σὲ κορφοβοῦνι κάθουμουν, μαῦρος ἀγρυπνισμένος,
Μὲ τὸ τουφέκι 'στὸ πλευρὸ καὶ τὸ σπαθὶ ζωσμένο·
Κ' ἐκεῖ πρὸς τὰ χαράγματα, κὶ ἐκεῖ πρὸς τὴν αὐγούλα
Βλέπω τὸν ἥλιο π' ὤβγαινε καὶ χρύσωνε ταῖς ῥάχαις·
Κ' ἐκεῖ ποῦ διαλογίζομουν 'σὲ ποιὸ λημέρι νὰ πάγω,
'Ακούω μία ψιλὴ φωνὴ γυναίκια μυρολόγια·
'Ηταν ἡ Καπετάνησα ἡ μάνα τῶν Λαζαίων·
Σ' ἕνα λοφίδι κάθουνταν, ξέπλεγα τὰ μαλλιάτης
Μοιρολογοῦσε κ' ἔλεγε, μοιρολογάει καὶ λέγει·
«Γιὰ παῦστε 'λίγο τὴ φωνὴ ἀηδόνια τοῦ 'Ολύμπου,
Καὶ σεῖς πλατάνια φουντωτὰ 'φέτος νὰ μαρανθῆτε.
Τὶ ζουρλαμάδα, βρὲ παιδιὰ, σᾶς ἦλθε 'στὸ κεφάλι,
Κι' ἀφήσετε τὸν 'Ολυμπον, τὸ πατρικόσας κόλι,
Καὶ νὰ πλανᾶστε στὸ γιαλὸ, μεσ' τὰ παληοκαΐκια·

Καμάρα τῶν ἁρματωλῶν ὁ Ὄλυμπός μας εἶναι·
Ἐκεῖ λεοντάρια κάθονται, ἐκεῖ θηρία φωλεύουν.
Ἀνάθημά σ' Ἀλῆ πασᾶ, σκυλὶ φαρμακωμένο!
Μέρα καὶ νύκτα κυνηγᾷς τοὺς μαύρους τούς Λαζαίου[ς]
Νὰ σκάσῃς, βρὲ παλῃότουρκε, καὶ σὺ παλῃοαρβανίτη·
Ἐτοὺς Τούρκους οἱ ἁρματωλοὶ ποτὲ δὲν προσκυνοῦ[ν]
Κατάρα νὰ 'χετε παιδιά, τὰ σώματα μὴ λυώσουν
Ὅσῳ νὰ ζῆτε, τὴν Τουρκία νὰ μὴ τὴν προσκυνᾶτε.

---

70. ΤΟΥ ΝΙΚΟΤΖΑΡΑ.

Ἕνα πουλάκι 'ξέβγαινε 'πὸ μέσα ἀπὸ τὴ Βέρροια,
Ῥάχη σὲ ῥάχη περπατεῖ, λημέρι 'σὲ λημέρι,
Κ' οἱ κλέφταις τὸ ἐρώταγαν, κ' οἱ κλέφταις τὸ ῥωτοῦσα[ν]
«Πουλάκι, πόθεν ἔρχεσαι καὶ πόθι κατεβαίνεις;»
«Ἀπὸ τὴ Βέρροια ἔρχομαι, 'στ' ἄγραφα κατεβαίνω·
Πάω νὰ βρῶ τὸ Νικολὸ, νὰ σμίξω τὸν Σταμάτη,
Νὰ 'πῶ τὰ χαιρετήματα ἀπὸ τὸν Νικοτζάρα·
Τρεῖς μέραις κάμνει πόλεμον τρεῖς μέραις καὶ τρεῖς [νύκτα[ις]
Πέρα 'στὸ Ξηρολείβαδο 'στοὺς πάγους κ' εἰς τὰ χιό[νια]
Ἀκοῦστε, παλληκάρια μου, φωνάζ' ὁ Νικοτζάρας,
Βᾶλτε τζελίκι 'στὴν καρδιὰ καὶ σίδερα 'στὸ πόδια[,]
Καὶ πᾶρτε τὰ τουφέκια σας, βγᾶλτε καὶ τὰ σπαθιά σ[ας]
Γεροῦσι γιὰ νὰ κάμωμε, νὰ φθάσωμε 'στὸ Πράβι,
Τὸν ἄλυσσον νὰ κόψωμεν, καὶ πέρα νὰ ῥιχθοῦμε.
Ζερβγιὰ μεργιᾶ τὸν ποταμὸ να πάρωμε παιδιά μο[υ]

Νὰ βροῦμε τὰ Λαζόπουλα, τὸν Καπετὰν Λαμπράκη.
Εὐθὺς γεροῦσι ἔκαμαν κ' ἔφθασαν 'στὸ γεφύρι,
Καὶ μὲ τὸ δαμασκὶ σπαθὶ ὁ Νικοτζάρας κόφτει
Τὸν ἅλυσον τοῦ γεφυριοῦ, καὶ διάβηκαν ἀντίκρυ.»

---

71. Ο ΚΑΠΗΤΑΝΟΣ ΓΙΩΤΗΣ.

Τί συλλογιάζεις, Γιώτη μου, τί βάζεις μὲ τὸν νοῦ σου;
Τόπος δὲν εἶναι γιὰ κλεφτιά, κ' οὐδὲ γι' ἁρματωλίκι!
Τί τὰ Δερβένια τούρκεψαν τὰ πῆραν οἱ ἀρβανίταις.
«Κι' ἂν τὰ Δερβένια τούρκεψαν, κι' ἁρματωλοὶ δὲν εἶναι,
Ὁ Γιώτης εἶναι ζωντανός, τοὺς Τούρκους δὲν φοβᾶται·
Ὅσο χιονίζουν τὰ βουνὰ κ' οἱ κάμποι πρασινίζουν,
Τοὺς Τούρκους δὲν σκιάζομαι, 'ϛὸν νοῦ μου δὲν τοὺς βάνω.
Πᾶμε νὰ λημεριάσωμεν, ὅπου φωλεάζουν λύκοι,
'Σ ταῖς χώραις σκλάβοι κάθονται, 'στοὺς Τούρκους [ἐργατεύουν,
Κ' εἰς τὰ βουνὰ κλεφτόπουλα μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι.»

---

72 ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΖΙΟΥ.

Τρία πουλάκια γύριζαν 'στὰ κλέφτικα λημέρια,
Καὶ τὸν Δημότζιο γύρευαν, Πρῶτον γιὰ νὰ τὸν βάλουν·
Κι' αὐτὸς ὁ μαῦρος ἔλεγε, κι' αὐτὸς ὁ μαῦρος λέγει·
«Ἐγώ, παιδιά μου, γήρασα, καὶ Πρῶτος δὲν μοῦ πρέπει,
Μόν' ἔχω υἱὸν γιὰ τὸ σπαθί, κ' υἱὸν γιὰ τὸ τουφέκι,
Ἔχω κι' ἄλλον μικρότερον, νὰ σύρῃ τὸ μπαϊράκι.»
«Ἡμεῖς ἐσένα θέλομε, ἐσένα κι' ἀγαποῦμε.»
«Κ' ἐσεῖς ἂν μένα θέλετε, καὶ μένα ἀγαπᾶτε,

Βᾶλτε βίγλα 'στὰ Φέρσαλα, καὶ βίγλα 'στὸ Ζητοῦνι
Καὶ βίγλα καὶ πανώβιγλα 'στῆς Λάρσσας τὸ γεφύ
Ἐκεῖ διαβαίνει ἕνας Πασᾶς μὲ τοὺς ἁλυσωμένους.
Νὰ κόψωμεν τὸν ἅλυσον, νὰ βγάλωμε τοὺς σκλάβους.
Τὸν λόγον δὲν ἀπόσωσε, τὸν λόγον δὲν ἀπόειπε,
Νὰ κι' ὁ Παπᾶς ὁποῦ περνᾷ μὲ τοὺς ἁλυσωμένους.
Δημότζιος τὸν ἐφώναζε ἀπὸ τὸ μετερίζι·
«Κατέβα κάτω, βρὲ Πασᾶ, κατέβ' ἀπ' τ' ἄλογό σου.
Μή σου 'ματώσω τ' ἅρματα, καὶ σένα σὲ σκοτώσω.
Αὐτοὺς τοὺς σκλάβους ποῦ περνᾷς εἶν' ἀδελφοὶ δικοί μα
Δὲν εἶναι 'δῶ Τριπολιτζά, δὲν εἶναι Μωραΐταις,
'Εδῶ τὸ λέγουν 'Ρούμελη, τὰ κλέφτικα τουφέκια.

---

73. Ἡ ΜΗΤΗΡ ΤΟΥ ΑΝΔΡΙΤΖΟΥ.

Τίνος Μανοῦλα θλίβεται; Τίνος Μανοῦλα κλαίει;
Τ' Ἀνδρίτζου Μάνα θλίβεται, τ' Ἀνδρίτζου Μάνα κλα
Ὀπ' ὤχει υἱοὺς ἁρματωλοὺς καὶ καπεταναρέους·
Μὲ τὰ βουνὰ ἐμάλονε, μὲ τὰ βουνὰ μαλόνει·
Βουνά, νὰ μὴν ἀνθήσετε! Δένδρα, νὰ ξηραθῆτε!
Καὶ σεῖς, κοράσια τοῦ Δαδιοῦ, νὰ μαυροφορεθῆτε·
Πέτε καὶ τῆς 'Ανδρίτζενας τῆς νεοπανδρεμένης,
Νὰ μὴν ἀλλάξῃ τὴ Λαμπρή, καὶ βάλῃ τὰ λαμπρά
Γιατὶ ὁ 'Ανδρίτζος κλείσθηκε 'στὸ Μέγα Μοναστ
Φέρουν τόπι' ἀπ' τὴν Ἔγριπο, κανόνια τῆς θαλάσσ

Κι' αὐτὸς ἔτρωγε κι' ἔπινε μέσα 'στὸ Μοναστῆρι,
Κ' ἔστριφε τὸ μουστάκι του,κλώθει καὶ τὰ μαλλιάτου·
Μαῦρο μουστάκι κ' εὔμορφο,καὶ φρύδια μου γραμμένα;
Καὶ ποδαράκια γλήγορα, ποτὲ μὴ 'ντροπιασθῆτε.
Τὰ παλληκάρια φώναζε, τὰ παλληκάρια κράζει·
«Ποῦ εἶσθε παλληκάρια μου, ἄξια κ' ἀνδρειωμένα,
Γιὰ ζῶστε ὅλοι τὰ σπαθιὰ, καὶ πάρτε τὰ τουφέκια,
Γεροῦσι γιὰ νὰ κάμωμε 'πὸ μέσα νὰ διαβοῦμε,
Νὰ ἰδοῦν τ''Ανδρίτζου τὸ σπαθὶ,καὶ νὰ τ' ὁμολογήσουν,
Νὰ κλάψουν κ' ἡ χανούμισαις 'ςὰ μαῦρα φορεμέναις.»

---

74. Η ΜΗΤΗΡ ΤΟΥ ΚΙΤΖΟΥ.

οῦ Κίτζου Μάνα κάθουνταν ἀντίκρυ 'στὸ ποτάμι,
αὶ τὸ ποτάμι μάλονε, καὶ τὸ πετροβολοῦσε,
Ποτάμι, γιὰ λιγόστευε, γιὰ κάμε 'λίγ' ὀπίσω
θέλ' νὰ περάσ' ἀντίπερα, πέρα 'στὰ κλεφτοχώρια,
' ὤχουν οἱ κλέφταις σύνοδο, τὰ δώδεκα Πρωτάτα.
τὸν δρόμον ὅπου πήγαινε, 'στὸν δρόμον ποῦ πηγαίνει,
ρίσκει τὸν Κίτζον ὀμπροσθὰ 'στὰ σίδερα δεμένον·
ίλιοι τὸν πήγαιναν μπροσθὰ καὶ πεταχόσιοι 'πίσω·
ἡ Μάνα του τὸν ἔλεγε, κ' ἡ Μάνα του τὸν λέγει.
ίτζο, ποῦ τ' ἄχεις τ' ἄρματα, ποῦ τ' ἄχεις τὰ τζαπράζια
άνα ζουρλὴ, Μάνα λουλὴ, Μάνα ξεμυαλισμένη!

Βάλτε βίγλα 'στὰ Φέρσαλα, καὶ βίγλα 'στὸ Ζητοῦνι
Καὶ βίγλα καὶ πανώβιγλα 'στῆς Λάρσσας τὸ γεφύ
'Εκεῖ διαβαίνει ἕνας Πασᾶς μὲ τοὺς ἀλυσωμένους.
Νὰ κόψωμεν τὸν ἄλυσον, νὰ βγάλωμε τοὺς σκλάβους.»
Τὸν λόγον δὲν ἀπόσωσε, τὸν λόγον δὲν ἀπόειπε,
Νὰ κι' ὁ Παπᾶς ὁποῦ περνᾷ μὲ τοὺς ἀλυσωμένους.
Δημότζιος τὸν ἐφώναζε ἀπὸ τὸ μετερίζι ·
«Κατέβα κάτω, βρὲ Πασᾶ, κατέβ' ἀπ' τ' ἄλογό σου.
Μή σου 'ματώσω τ' ἅρματα, καὶ σένα σὲ σκοτώσω.
Αὐτοὺς τοὺς σκλάβους ποῦ περνᾷς εἶν' ἀδελφοὶ δικοί μας
Δὲν εἶναι 'δῶ Τριπολιτζὰ, δὲν εἶναι Μωραΐταις,
'Εδῶ τὸ λέγουν 'Ρούμελη, τὰ κλέφτικα τουφέκια.

73. 'Η ΜΗΤΗΡ ΤΟΥ ΑΝΔΡΙΤΖΟΥ.

Τίνος Μανοῦλα θλίβεται; Τίνος Μανοῦλα κλαίει;
Τ' 'Ανδρίτζου Μάνα θλίβεται, τ' 'Ανδρίτζου Μάνα κλαί
'Οπ' ὦχει υἱοὺς ἁρματωλοὺς καὶ καπεταναρέους·
Μὲ τὰ βουνὰ ἐμάλονε, μὲ τὰ βουνὰ μαλόνει·
Βουνὰ, νὰ μὴν ἀνθήσετε! Δένδρα, νὰ ξηραθῆτε!
Καὶ σεῖς, κοράσια τοῦ Δαδιοῦ, νὰ μαυροφορεθῆτε·
Πέτε καὶ τῆς 'Ανδρίτζενας τῆς νεοπανδρεμένης,
Νὰ μὴν ἀλλάξῃ τὴ Λαμπρὴ, καὶ βάλῃ τὰ λαμπρά
Γιατὶ ὁ 'Ανδρίτζος κλείσθηκε 'στὸ Μέγα Μοναστ
Φέρουν τόπι' ἀπ' τὴν Ἔγριπο, κανόνια τῆς θαλάσσ

ι' αὐτὸς ἔτρωγε κι' ἔπινε μέσα 'στὸ Μοναστῆρι,
' ἔστριφε τὸ μουστάκι του, κλώθει καὶ τὰ μαλλιάτου·
αῦρο μουστάκι κ' εὔμορφο, καὶ φρύδια μου γραμμένα;
αὶ ποδαράκια γλήγορα, ποτὲ μὴ 'ντροπιασθῆτε.
ὰ παλληκάρια φώναζε, τὰ παλληκάρια κράζει·
Ποῦ εἶσθε παλληκάρια μου, ἄξια κ' ἀνδρειωμένα,
ιὰ ζῶστε ὅλοι τὰ σπαθιὰ, καὶ πάρτε τὰ τουφέκια,
εροῦσι γιὰ νὰ κάμωμε 'πὸ μέσα νὰ διαβοῦμε,
ὰ ἰδοῦν τ''Ανδρίτζου τὸ σπαθὶ, καὶ νὰ τ' ὁμολογήσουν,
ὰ κλάψουν κ' ἡ χανούμισαις 'ςὰ μαῦρα φορεμέναις.»

---

74. Η ΜΗΤΗΡ ΤΟΥ ΚΙΤΖΟΥ.

ῦ Κίτζου Μάνα κάθουνταν ἀντίκρυ 'στὸ ποτάμι,
ὶ τὸ ποτάμι μάλονε, καὶ τὸ πετροβολοῦσε,
οτάμι, γιὰ λιγόστευε, γιὰ κάμε 'λίγ' ὀπίσω
λ' νὰ περάσ' ἀντίπερα, πέρα 'στὰ κλεφτοχώρια,
ὤχουν οἱ κλέφταις σύνοδο, τὰ δώδεκα Πρωτάτα.
ὸν δρόμον ὅπου πήγαινε, 'στὸν δρόμον ποῦ πηγαίνει,
ίσκει τὸν Κίτζον ὀμπροσθὰ 'στὰ σίδερα δεμένον·
λιοι τὸν πήγαιναν μπροσθὰ καὶ πεταχόσιοι 'πίσω·
ἡ Μάνα του τὸν ἔλεγε, κ' ἡ Μάνα του τὸν λέγει.
ίτζο, ποῦ τ' ἄχεις τ' ἄρματα, ποῦ τ' ἄχεις τὰ τζαπράζια
άνα ζουρλὴ, Μάνα λουλὴ, Μάνα ξεμυαλισμένη!

Μάνα, δὲν κλαὶς τὰ νηάταμου, δὲν κλαὶς τὴν λεβεντιά
Μὸν κλαὶς τ'ἄρημα τ'ἄρματα, τὰ ἔρημα τζαπράζια
«Κάλλια, Κίτζο, νὰ χάνουσουν, ν' ἄχανες τὸ κεφ
Παρὰ νὰ χάσῃς τ' ἄρματα, τὰ πατρικοδομένα.»

---

75. Ο ΤΑΦΟΣ ΤΟΥ ΚΛΕΦΤΟΥ.

(Ὑπὸ Δημοσθένους Βαλαβάρη)

Κούφια πέφτουν τουφέκι' ἀπ' ἀνάρια
Καὶ στοῦ Σίρστη ταῖς ῥάχαις βοΐζουν,
Μαζευμένα εἶν' ἐκεῖ παλληκάρια,
Ποῦ τὰ πεῦκα βογκάνε καὶ τρίζουν.

'Απὸ ξένα λημέρι' ἀνταμόνουν,
'Σ ἐρημοκκλῆσι ὁλόγναντο ῥάχης,
'Σ ἕνα μνῆμα βαϊόκλαρα στρώνουν,
Κι' ἀνδριᾶς λέγουν τραγούδια καὶ μάχης.

Χύθη ὁ ἥλιος· ἡ πάχνη διαλύεται·
Ἡ αὐγὴ σὰν τὴν νιότη γελάει·
'Σὰν πουλιοῦ ξεδυρμάδ' ἀγροικιέται
Εἰς τὰ φύλλα τ' ἀέρι ἂν περνάῃ.

Σὲ δροσιᾶς ψιλαὶς στάλαις σκορπιῶνταν.
Μι' ἀντηλιάδα σὲ μύριαις ἀγνάντια
Ἂν ἡ χλόη σὲ φύσημα ἐσειόταν,
Λὲς καὶ χίλια νὰ ἐτρέμαν διαμάντια.

Ξενοιαστὰ τὰ κλεφτόπουλα πηδᾶνε
 Τὸ λιθάρι ἄλλοι ῥίχνουν σιμά τους·
Στ' ἀργυρᾶ τους τσαπράζια βροντᾶνε
 Τὰ χρυσᾶ, κρεμαστὰ χαϊμαλιά τους.

Ῥουσαλιοῦ ἐξημέρονε 'μέρα
 Ποῦ στὸν κάτω ἡ ψυχαὶς κόσμου κλειένται
Μὰ σταῦ Γεώργου τὸν τάφο μητέρα
 Δὲν στενάζει, τραγοῦδι' ἀγροικιέται.

Σταυραδέλφια στὸ χρόνο περνᾶνε,
 Ὅτι χλιαίνει τὸ χιόνι καὶ λυώνει,
Τ' ἅρματά τους σὲ πεῦκο κρεμᾶνε.
 Ποῦ τὸν ἔρημο τάφον του 'σκιώνει.

Δὲν τὸν κλαῖν', τραγουδᾶνε τὴν μάχη,
 Ποῦ σκοτώθη καὶ ῥίχνουν λουλούδια·
Μόνη ὁ κλέφτης τιμὴ θέλει νἄχῃ,
 Σὰν χαθῇ νὰ τοῦ βγάλουν τραγούδια.

Ἐκεῖ ἀκοῦς τὸ τουφέκι νὰ πέφτῃ,
 Νὰ βογκοῦν ῥεμματιαὶς στὴ βοή του·
Τέτοια δίδουν τιμὴ 'ς κάθε κλέφτη,
 Τί ἀπὸ μι' ἄνοιξ' ἀρχίζει ἡ ζωή.

Ἐχαμόγερνε ὁ ἥλιος τὸ βράδυ.
 Τὰ πουλιὰ εἰς τὴν ἔρμο σιγοῦσαν,
Μιᾶς φλογέρας βοσκοῦ στὸ λειβάδι
 Τὰ λαλήματ' ἀκόμη ἀντηχοῦσαν.

Τὰ κλεφτόπλα τριγύρω καθίζουν,
Γ̮ιὰ τὸ Γεῶργο νὰ λὲν ἀρχινᾶνε.
Μὰ τὰ μάτ̮ια τοῦ Λάμπρου δακρύζουν,
Βουρκωμένα στὸ μνῆμα γερνᾶνε.

«Μ' ἀπιστιὰ τὸν σκοτῶσαν, τοὺς λέγει
Στὸ δεξί μου φονεύθη στὸ πλάϊ.
—Λάμπρο, πές μας, τὸν λὲν, κ' αὐτὸς κλαίγει
Καὶ μὲ πόνο ψυχῆς ἀρχινάει.

«Τοῦ Μαγιοῦ γλυκοχάραζε ἡ πούλ̮ια
Μελιχρὸ τὸ φεγγάρι ἐφαινόταν,
Πουρπουλίζαν στὰ φύλλα ἀγριοπούλ̮ια·
Καὶ στοὺς κάμπους ἡ πάχνη ἁπλονόταν.

Μ' ἕνα ὄνειρο ὁ Γεῶργος ξυπνάει,
Συμφορὰ σὰν νὰ γνώρισε ὁ νοῦς του,
'Σ ἔννοιαις μύρ̮ιαις τὸν νοῦ του σκορπάει,
Μὰ κρυμμένους κρατεῖ τοὺς σκοπούς του.

Λὲν παιδιὰ, τὸ σφαχτὸ πρὶν νὰ σφάξουν,
Πῶς τὸ μαῦρο τὸν χάρο γνωρίζει
Καὶ τὴν ὥρα μαχαῖρι ποῦ δράξουν,
Δὲν πηγαίνει, νοιασμένο μουγκρίζει.

'Ετσ' ὁ νοῦς του νοιασμένος γυρνοῦσε,
Κι' ἂν τὸν εἶχε ἡ ἀνδρία γιά παίν̮ια,
Τώρα φύλλο τ' ἀέρι ἂν κινοῦσε,
Στ' ἅρματά του γυρνοῦσε τὴν ἔννοια.

Νά, στὴ βίγλα ἕνας γέρος καὶ φτάνει,
Μὲ τὸν Γεῶργο ζητεῖ νὰ 'μιλήσῃ
—Πάει ἡ Χάϊδω, τοῦ λέει, νὰ λευκάνῃ
Καὶ μηνάει ν' ἀνταμῶστε στὴ βρύσι.

Ψαχτὰ μάτι 'ς ἐκεῖνον χαρφόνει·
—Ποῦ τὴν εἶδες τὴν Χάϊδω; ρωτάει
—Τὸ νυκτόσκαρο, μὲ ηὗρε 'ς τ' ἀλῶνι,
Στὸ νερὸ ποῦ περνοῦσε νὰ πάῃ

Γιὰ τὸν κόπο μαντίλι μοῦ νέθει,
Τὶ ἀπὸ λάδι τὴν ἔχω παιδί μου,
Καὶ σοῦ εἶπα ὅτι αὐτὴ μοῦ ἐμπιστεύθη,
Ἔτσι ἀκρίματι νά ἦναι ἡ ψυχή μου.»

Προῦ χυθῇ τ' αὐγινὸ ἀκόμη ἀστέρι
Προῦ τὰ λάφια νὰ βγοῦν νὰ βοσκήσουν,
Ῥοβολᾶμε· κ' ἐμπρὸς σὲ χαρτέρι
Τὰ σκυλιὰ μᾶς φυλᾶν νὰ χτυπήσουν·

Στὸ πετρόρρεμ' ἀπ' ἔξω θυμοῦμαι.
Ποῦ τὸν τόπο πλατάνια τὸν κρύφτουν,
Ποδοβόλημα, λάφισμ' ἀκοῦμε,
Δὲν τ' ἀκούσαμ' ἀκόμη... καὶ ρίχτουν.

Φωτιὰ ἐμεῖς, φωτιὰ 'κεῖνοι, κ' ἐρρίχτη·
«Τὸ σπαθί σου' μοῦ λέει, κ' ἐμπρὸς ἔλα·»
Κ' ὁ καπνὸς τῆς μπαρούτης τὸν κρύφτει
Μ' ἀναφτὴ στὴ φωτιὰ φουστανέλλα.

Δύο κάτω νεκροὺς δρασκελάει
 Κ' οἱ λοιποὶ 'στὴ φεύγάλα γλυτόνουν,
Μὰ δυὸ βόλια στὰ στήθη ἀγροικάει
 Π' ἀρχινᾷν στὴν καρδιὰ νὰ κρυόνουν

Τὴς πληγαὶς μὲ μαντίλι τοῦ δένω,
 Μὰ ἡ πληγαίς του τὸ αἷμα του χύνουν·
«Λάμπρο, μοῦ εἶπε, καϋμένε, πεθαίνω,
 Ἆ! τὰ βόλια στὸ χάρο μὲ δίνουν

Τ' ἅρματά μου σὺ Λάμπρο μου, νἄχῃς·
 Πὲς τὴς Χάϊδως ἡ δόλια μὴν κλάψῃ,
Στὸ ἐρμοκκλῆσι ἂν ἔρθῃ τῆς ῥάχης,
 Δεῖξ' τὸ μνῆμα, κερὶ νὰ μ' ἀνάψῃ.

Τὴν καϋμένη... δὲν μ' ἄφησ' ἡ μοῖρα...
 Τοῦτο πρόφθασε κ' εἶπε καὶ σβύνει.
Βαρὺ τότε κουφάρι τὸν πῆρα
 Καὶ τὸν θάψαμε.....»

Παύει ὁ Λάμπρος, κ' εὐθὺς συκωθῆκαν,
 Τὰ τουφέκια στὸ μνῆμα ἐτινάξαν,
Τὸ φιλὶ, χωρισμοῦ φιληθῆκαν,
 Κ' ἀπ' ἐκεῖ στὰ βουνά τους πετάξαν.

---

76. ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΟΥ ΝΑΝΟΥ.

Ἐβγῆκ' ὁ Νάνος στὰ βουνὰ, ψηλὰ στὰ κορφοβούνια,
Κλεφτόπουλα ἐμάζονε, παιδιὰ καὶ παλληκάρια.
Τὰ μάζωξε, τὰ σύναξε, τἄκαμε τρεῖς χιλιάδες,

Κ' ὁλομερὶς τὰ δίδασχε, κὶ ὁλονυκτὶς τὰ λέγει.
«Ἀκοῦστε, παλληκάρια μου, καὶ σεῖς παιδιὰ δικά μου!
Δὲν θέλω κλέφταις γιὰ τραγιὰ, καὶ κλέφταις γιὰ κριάρια
Μὸν θέλω κλέφταις γιὰ σπαθὶ, κλέφταις γιὰ τὸ τουφέκι.
Τριῶν 'μερῶν περπατησιὰ νὰ πάρωμε μιὰ νύχτα,
Νὰ πᾶμε νὰ πατήσωμε τῆς Νικολοῦς τὰ σπήτια·
Ὁπῶχει τ' ἄσπρα τὰ πολλὰ καὶ τ' ἀσημένια πιάτα.
Καλῶς τὸ Νάνο 'πῶρχεται! Καλῶς τὰ παλληκάρια!
Παράδες θέλουν τὰ παιδιὰ, φλωριὰ τὰ παλληκάρια
Κι' ἀτός μου θέλω τὴν κυρά..........

---

77. ΤΟΥ ΛΙΑΚΟΥ.

«Προσκύνα, Λιάκο, τὸν πασᾶ προσκύνα τὸν Βεζύρη,
Πρῶτος νὰ ἦσ' ἁρματωλὸς, δερβέναγας νὰ γίνῃς.
Κι' αὐτῆνος ἀπεκρίθηκε μαντάτα καὶ τοῦ στέλνει·
«Ὅσω 'ναι ὁ Λιάκος ζωντανὸς, πασᾶ δὲν προσκυνάει.
Πασᾶ 'χει ὁ Λιάκος τὸ σπαθὶ, Βεζύρη τὸ τουφέκι.»
'Αλῆ-πασᾶς σὰν τ' ἄκουσε, πολὺ τοῦ κακοφάνη,
Γράφει χαρτιὰ καὶ προβοδᾷ, προστάγματα καὶ στέλνει.
«'Σ ἐσένα, Βελῆ Γκέκα μου, 'ςαὶς χώραις, 'ςὰ χωριά μου·
Τὸν Λιάκο θέλω ζωντανὸν ἢ κἂν ἀποθαμένον».
Εὐγῆκ' ὁ Γκέκας παγανιὰ καὶ κυνηγᾷ τοὺς κλέφταις,
Κ' ἐπῆγε καὶ τοὺς πλάκωσε στὸν λόγγο, στὸ λημέρι,
Κι' ἀρχίσανε τὸν πόλεμο, τὰ βροντερὰ τουφέκια.
Κοντογιακούπης 'φώναξεν ἀπὸ τὸ μετερίζι·

«Καρδιά, παιδιά μου, κάμετε, παιδιά μου πολεμᾶτε!
Ἡμέρα νύχτα πολεμοῦν τρεῖς μέραις καὶ τρεῖς νύχταις.
Ὁ Λιάκος ἔτρεξεν ἐμπρός μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι·
Κλαίουν ἡ Ἀρβανίτισσαις στὰ μαῦρα φορεμέναις,
Ὁ Βελῆ-Γκέκας γύρισε στὸ αἷμά του πνιγμένος
Κι' ὁ Μουσταφᾶς λαβώθηκε στὸ γόνα καὶ στὸ χέρι.

78. ΤΟΥ ΝΙΚΟΤΣΑΡΑ.

Ὁ Νικοτσάρας πολεμᾷ μὲ τρία βιλαέτια·
Τὴν Ζίφνα καὶ τὸν Χάντακα, τὸ ἔρημο τὸ Πράβι·
Τρεῖς μέραις κάνει πόλεμο, τρεῖς μέραις καὶ τρεῖς νύχταις
Χιόν' ἔτρωγαν, χιόν' ἔπιναν καὶ τὴν φωτιὰ βαστοῦσαν
Τὰ παλληκάρια φώναξε σταὶς τέσσαρες ὁ Νίκος·
«Ἀκοῦστε, παλληκάρια μου, ὀλίγα κι' ἀνδρειωμένα!
Σίδερο βάλτε στὴν καρδιὰ, καὶ χάλκωμα στὰ στήθη,
Αὔριο νὰ πατήσωμε νὰ πάρωμε τὸ Πράβι.»
Τὸν δρόμο πῆραν σύνταχα, καὶ φθάνουν στὸ γεφύρι·
Ὁ Νίκος μὲ τὸ δαμασκὶ τὸν ἄλυσσό του κόφτει·
Φεύγουν οἱ Τοῦρκοι σὰν τραγιὰ, πίσω τὸ Πράβι ἀφίνουν.

79. ΤΗΣ ΤΣΑΒΕΛΛΑΙΝΑΣ.

Ἕνα πουλάκι κάθονταν ἐπάνω στὸ γεφύρι
Μυριολογοῦσε κ' ἔλεγε, τ' Ἀλῆ-πασᾶ τοῦ λέγει·
«Δὲν εἶν' ἐδῶ τὰ Γιάννινα νὰ φτιάσῃς σαδριβάνια
«Δὲν εἶν' ἐδῶ ἡ Πρέβεζα νὰ φτιάσῃς παληομέρι,
Μόν' εἶν' τὸ Σοῦλι τ' ἀκουστὸ, τὸ δοξασμένο Σοῦλι,
Ποῦ πολεμᾷ ἡ Τσαβέλαινα μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι,
Μὲ τὸ παιδὶ στὴν ἀγκαλιὰ, μὲ τὸ τουφέκι στ' ἄλλο,
Μὲ τὰ φυσέκια στὴν ποδιά.....»

80. ΕΤΕΡΟΝ ΤΗΣ ΤΣΑΒΕΛΛΑΙΝΑΣ.

Στὰ μέσα τὰ Στερίτσανα, στὴν ἄκρα ἀπὸ τὰ Σοῦλι,
Μπουλουκμπασίδαις κάθονταν 'ψηλὰ στὸ παληοκλῆσι,
Κ' ἐκύτταζαν τὸν πόλεμο ποῦ κάμναν οἱ Σουλιῶταις,
Πῶς πολεμοῦν μικρὰ παιδιὰ, γυναῖκες σὰν τοὺς ἄνδρας·
Κ' ὁ Κουτσονίκας 'φώναξεν ἀπὸ τὸ μετερίζι·
Παιδιὰ, σταθῆτε δυνατὰ, σταθῆτ' ἀνδρειωμένα,
Ὅτ' ἔρχετ' ὁ Μαυχτὰρτ-πασᾶς μὲ δώδεκα χιλιάδαις..
Ποῦ πᾷς Μουχτὰρτ' Ἀλῆ-πασᾶ; ποῦ πᾷς ϐρὲ παληολιάπη;
Δὲν εἶν ἐδῶ τὸ Χόρμοβο, δὲν εἶν' ὁ Ἀϊϐασίλης,
Νὰ πάρῃς σκλάϐους τὰ παιδιὰ, νὰ πάρῃς ταὶς γυναίκαις
Εἶναι τὸ Σοῦλι τὸ κακὸ, τὸ κοσμοακουσμένο,
Ποῦ πολεμᾷ ἡ Τσαϐέλαινα σὰν ἄξιο παλληκάρι.
Βαστᾷ φυσέκια στὴν ποδιὰ καὶ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι,
Καὶ μὲ τουφέκι σισανὲ ἐμπρὸς ἀπ' ὅλους πάγει.

---

81. ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΩΝ ΣΟΥΛΙΩΤΩΝ.

Μιὰ παπαδιὰ ἐφώναξεν ἀπὸ τὸν Ἀϐαρῖκο·
«Ποῦ εἶσθε, Λάμπρου τὰ παιδιὰ, ποῦ εἶσθε, Μποτσαραῖοι
Πολλὴ μαυρίλλα ἔρχεται πεζούρα καὶ καϐάλλα·
Δὲν εἶναι μιὰ, δὲν εἶναι δυὼ, δὲν εἶναι τρεῖς καὶ πέντε.
Εἶναι χιλιάδες δεκαοχτὼ, Ἀρϐανιτοκονιάροι»
—Ἄς ἔρχωντ' οἱ παληότουρκοι, τίποτε δὲν μᾶς κάνουν·
Ἄς ἔλθουν πόλεμον νὰ ἰδοῦν καὶ Σουλιωτῶν τουφέκια,
Νὰ μάθουν Λάμπρου τὸ σπαθὶ, Μπότσαρη τὸ τουφέκι,
Τ' ἅρματα τῶν Σουλιώτισσων, τῆς ξακουσμένης Χάϊδως.
Ἐὰν ἄρχισεν ὁ πόλεμος κι' ἄναψε τὸ τουφέκι.
«Ἦλθεν ἡ ὥρα τοῦ σπαθιοῦ, ἂς πάψῃ τὸ τουφέκι.»
Μπότσαρης τ' ἀποκρίθηκεν ἀπὸ τὸ μετερίζι·

«Δὲν εἶν' Τσαβέλλα μ' ἀδελφέ, σπαθιοῦ καιρὸς ἀκόμα·
Σταθῆτε ἀκόμα στὸ κουντρὶ βαστᾶτε τὸ λιθάρι,
Ὅτ' εἶν' οἱ Τοῦρκοι περισσοὶ καὶ μετρητοὶ οἱ Σουλιῶται.»
Τότε στὰ παλληκάρια του φωνάζει ὁ Τσαβέλλας·
«Ἀκόμα τοὺς φυλάγομεν τοῦς σκυλοαρβανίταις!»
Ὅλοι τότ' ἐπετάχθηκαν μὲ τὰ σπαθιὰ στὰ χέρια,
Κ' ἐμπρὸς τοὺς βάλαν σὰν τραγιά, ἐμπρὸς σὰν τὰ γελάδια
Βελῆ-πασᾶς τοὺς φώναξεν νὰ μὴ γερνοῦν ταὶς πλάταις,
Κ' ἐκεῖνοι τ' ἀπεκρίνονταν μὲ δάκρυα στὰ μάτια·
Δὲν εἶν' ἐδῶ τὸ Δέλβινον, δὲν εἶναι τὸ Βεδίνι,
Εἶναι τὸ Σοῦλι τ' ἀκουστό, τὸ κοσμοακουσμένο,
Εἶναι τοῦ Λάμπρου τὸ σπαθὶ τὸ τουρκοματωμένο.
Ποὔκανε τὴν Ἀρβανιτιὰ κι' ὅλη φορεῖ τὰ μαῦρα,
Καὶ κλαῖνε μάναις τὰ παιδιά, τοὺς ἄνδρας των γυναῖκες.

---

82. Η ΔΙΑΘΗΚΗ ΤΟΥ ΚΛΕΦΤΟΥ.

Ὁ ἥλιος ἐβασίλευσε κι' ὁ Δῆμος παραγγέλλει·
«Σύρτε, παιδιά μου, στὸ νερό, ψωμὶ νὰ φᾶτ' ἀπόψε.
»Καὶ σὺ Λαμπράκημ' ἀνηψιέ, κάθησ' ἐδῶ κοντά μου·
»Νά, τ' ἅρματά μου φόρεσε νὰ γίνῃς καπετάνος.
»Καὶ σεῖς παιδιά μου πάρετε τὸ ἔρημο σπαθί μου,
»Πράσινα κόψετε κλαδιά, στρῶστέ μου νὰ καθήσω,
»Καὶ φέρτε τὸν πνευματικὸ νὰ μ' ἐξομολογήσῃ,
»Καὶ νὰ τοῦ 'πῶ τὰ κρίματα ποῦ ἔχω καμωμένα,
»Τριάντα χρόνια ἁρματωλὸς κ' εἴκοσι χρόνια κλέφτης.
»Κάμετε τὸ κιβοῦρί μου πλατύ, ψηλὸ νὰ γένῃ,
»Νά στέκω ὀρθὸς νὰ πολεμῶ, καὶ δίπλα νὰ γεμίζω·
»Κι' ἀπὸ τὸ μέρος τὸ δεξὶ ἀφῆστε παραθύρι
»Τὰ χελιδόνια νἄρχονται, τὴν ἄνοιξι νὰ φέρνουν,
»Καὶ τ' ἀηδονάκια τὸν καλὸ Μάϊ νὰ μὲ μαθαίνουν.»

83. Ο ΤΟΥΡΚΟΜΑΧΟΣ ΕΛΛΗΝ.

Φωνὴ τοῦ Ἄρεως μ' ἐνθουσιάζει,
Τὸ αἷμά μου σκιρτᾷ καὶ ἀναβράζει.
'Σ τὸν τύραννον ἀποστατῶ,
Ζυγὸν συντρίβω καὶ πατῶ,
Νὰ ἀποθάνω μέλλω,
Ἐλευθερίαν θέλω.

Τὸν Ἕλληνα ποῦ τὸν προστάζ' ἡ φύσις.
Νὰ κόπτῃ τὰ δεσμὰ καὶ τὰς ἀλύσσεις,
Ποῦ γῆ δὲν εἶδε δεύτερον,
Ὡς τοῦτον φιλελεύθερον,
Ποῖος ζυγὸς θὰ φθάσῃ
Νὰ τὸν καταδαμάσῃ;

Θυμὸς, χαρὰ, ἐλπὶς κι' ἀπελπισία,
Πατρίδος ἔρως καὶ φιλοτιμία,
Ψυχὴν ταράττουσι καὶ νοῦν,
Κ' εἰς μάχην μὲ παρακινοῦν.
Λοιπὸν 'ς τὰ ἀγαπητά μου
Ἂς τρέξω ἅρματά μου.

Κρυμμένα εἰς τὰ σπήλαια καὶ δάση,
Ὁ βέβηλος ἐχθρὸς μὴ σᾶς ἁρπάσῃ,
Πολυπαθῆ μου ἅρματα,
Πολύτιμά μου πράγματα,
Φανῆτε τώρα πλέον,
Νὰ ἴδῆτε φῶς ὡραῖον.

Λιγνὴ καλοζωσμένη, δέξου, μέση,
Αὐτὸ τὸ ἐκλεκτόν σου ὁπλοθέσι,

Πιστόλια δυὸ ζευγαρωτά,
Ὡς δύο τόξα τορνευτά·
Κι' ὡς ἄλλην βελοθήκην.
Διπλῆν πυριτοθήκην.

Σπαθί μου, ἐπιδέξιον σπαθί μου,
Ἐλπὶς ὑστερινὴ καὶ μοναχή μου,
Τὴν μέσην μου περίζωσε,
Πιστὸν νὰ ἦσ' ὁρκίζω σε,
Πιστὸν εἰς τὴν ὁρμήν μου
Τὴν ὁλοστερινήν μου.

Βραχίονες, ἀδράξατε τὸ τουφέκι,
Ποῦ πέμπει βροντερὸν ἀστροπελέκι.
Κ' ἡ δεξιάμου αὕτη χεὶρ
Εὐστόχως ἂς ἀνάψῃ πῦρ,
Νὰ τρέχῃ κατ' εὐθεῖαν
'Σ τοῦ Τούρκου τὴν καρδίαν.

Ἡ Θέμις τὸν σκοπόν μου δικαιόνει
Κ' ἡ Νέμεσις, ἰδοὺ, μὲ ἁρματόνει.
Ὁ Ποσειδῶν καὶ ὁ Ἑρμῆς
Συνηγοροῦν ὑπὲρ τιμῆς,
Κ' ἐγὼ ὡς παλληκάρι
Ἀκολουθῶ τὸν Ἄρη.

Εἰς στάδιον Ἐλευθερίας νέον
Προβάλλω στῆθος κατ' ἐχθρῶν γενναῖον.
Δὲν θὰ κυττάξω λάφυρα,
Ὅσον λαμπρὰ καὶ ἄπειρα,
Ἐμπρὸς 'ς τὴν αἰωνίαν
Δόξαν μου κ' εὐτυχίαν.

Ὡς ἄνθρωπος ζητῶ τὴν ὕπαρξίν μου,
Ὡς Ἕλλην τὴν τιμὴν τὴν Ἐθνικήν μου.
Ἕλλην καὶ Τοῦρκος θὰ σταθοῦν
Ἐμπρὸς 'ς τὸν Ἄρην νὰ κριθοῦν,
Κ' αὐτὸ τὸ νέον δρᾶμα
Θὰ γίνῃ κόσμου θαῦμα.

Ζωὴ θνητὴ 'ς τὸν ἥρωα δὲν πρέπει,
'Σ τὸν θάνατον ἀθανασίαν βλέπει,
Ζῇ ἡ ψυχή του 'ς τὰς ψυχάς·
Ὅλων ἀκούει τὰς εὐχάς,
Παντοῦ τὸν ἐκθειάζουν,
Αἰῶνες τὸν δοξάζουν.

Εἰς τὴν φιλτάτην μου λοιπὸν Πατρίδα,
Ὅπου τὸν ἥλιον ἀρχῆθεν εἶδα,
Τὰ ἄρματα ὅπου φορῶ
Μὲ ὅρκον τὰ καθιερῶ,
Καὶ μάρτυς μου ἂς γένῃ,
Πιστὸς, ἡ Οἰκουμένη.

Τ' ἀθῶα αἵματα τῶν ἀδελφῶν μου,
Ἀκόμ' ἀχνίζουσι πρὸ τῶν ποδῶν μου.
Τί θεωρία τρομερά!
Ἐκδίκησις λοιπὸν σκληρά!
Σπαθὶ 'ς τοὺς Μουσουλμάνους!
Φωτιὰ εἰς τοὺς τυράννους!

Ποῦ χρόνους, ποῦ σφαγὴ νὰ ἐκδικήσῃ
Τὸ αἷμα ὅσον ἔφθασε νὰ χύσῃ
Ὁ βάρβαρος Ὀθωμανός·
Αἰῶνες καὶ ὠκεανὸς

Νὰ τρέξουν εἶναι χρεία,
Νὰ ἐκδικηθῇ ἡ Γραικία.
Ναὶ μὰ τὴν ἄδικον τοῦ θείου
Τοῦ Πατριάρχου μας τοῦ Γρηγορίου!
Ἐν ὅσῳ οἱ πόδες μου πατοῦν,
Τὰ μάτια ὑγρὸν βαστοῦν,
Θὰ καίω καὶ θὰ σφάζω,
Τὰ ὅπλα δὲν ἐβγάζω.

---

84. ΘΟΥΡΙΟΣ ΥΜΝΟΣ,

(Ὑπὸ Ῥήγα Φεραίου.)

Ἀ ἀνατολὴ καὶ δύσι καὶ νότον καὶ βορρηᾶ,
Γιὰ τὴν πατρίδα ὅλη νἄχωμεν μιὰ καρδιά.
Στὴν πίστιν του καθένας ἐλεύθερος νὰ ζῇ·
Στὴν δόξαν τοῦ πολέμου νὰ τρέξωμεν μαζή.
Ὅσ' ἀπ' τὴν τυραννίαν 'πῆγαν 'ς τὴν ξενιτειά,
Στὸν τόπον του καθένας ἂς ἔλθῃ τώρα πιά.
Ἡ Ῥούμελη τοὺς κράζει μ' ἀγκάλας ἀνοικτάς,
Τοὺς δίδει βιὸ καὶ τόπους, ἀξίας καὶ τιμάς.
Ὡς πότ' ὀφικιάλος σὲ ξένους βασιλεῖς;
Ἔλα νά γένῃς στύλος 'δικῆς σου τῆς φυλῆς·
Κάλλιο γιὰ τὴν Πατρίδα κανένας νὰ χαθῇ,
Ἢ νὰ κρεμάσῃ φοῦντα γιὰ ξένον 'ς τὸ σπαθί.
Καὶ ὅσοι προσκυνήσουν, δὲν εἶναι πλιὸ ἐχθροί,
Ἀδέλφια μας θὰ γένουν ἂς ἦναι κ' ἐθνικοί,
Μὰ ὅσοι θὰ τολμήσουν ἀντίκρυ νὰ σταθοῦν.
Ἐκεῖνοι καὶ 'δικοί μας ἂν ἦνε, ἂς χαθοῦν.
Τί στέκεις, Πασβαντζόγλου, τόσον ἐκστατικός;

Τινάξου 'ς τὸ Μπαλκάνι (α) φώλιασε 'σάν ἀετός.
Τοὺς μπούφους καὶ κοράκους καθόλου μὴ ψηφᾷς.
Μὲ τὸν ῥαγιᾶ ἑνώσου, ἂν θέλῃς νὰ νικᾷς.
Σιλίστα καὶ Βραΐλα, Σμαῆλι καὶ Κιλὶ,
Βενδέρι καὶ Χοτίνι (β) ἐσένα προσκαλεῖ.
Στρατεύματά σου στεῖλε, καὶ ἐκεῖνοι προσκυνοῦν,
Γιατὶ 'ς τὴν τυραννίαν νὰ ζήσουν δὲν 'μποροῦν.
Βουλγάροι κι' Ἀρβανῖται, Ἀρμένοι καὶ Ῥωμηοὶ.
Ἀράπηδες καὶ Ἄσπροι μὲ μιὰ κοινὴ ὁρμὴ,
Γιὰ τὴν Ἐλευθερίαν νὰ ζώσωμεν σπαθὶ,
Πῶς εἴμεθα ἀνδρειωμένοι παντοῦ νὰ 'ξακουσθῇ.
Σουλιῶται καὶ Μανιᾶται, λιοντάρια 'ξακουστά,
Ὡς πότε 'ς ταῖς σπηλιαῖς σας κοιμᾶστε σφαλιστά;
Μαυροβουνιοῦ καπλάνια Ὀλύμπου σταυραετοὶ,
Κι' Ἀγράφων τὰ ξεφτέργια γενῆτε μιὰ ψυχή.
Σπετσῶν, Ψαρῶν καὶ Ὕδρας θαλασσινὰ πουλιὰ,
Ὁ νόμος σᾶς προστάζει νὰ βάλετε φωτιὰ,
Νὰ κάψτε τὴν ἀρμάδα τοῦ καπετὰν Πασᾶ,
Νὰ 'μπῆτε εἰς τὴν Πόλιν, κ' εἰς τὴν ἁγιὰ Σοφιά.
Καὶ ὅσοι τοῦ πελάγου τὴν τέχνην ἀγροικοῦν,
Ἐδῶ νὰ τρέξουν ὅλοι τυράννους νὰ νικοῦν·
Μ' ἐμᾶς καὶ σεῖς Μαλτέζοι, γενῆτ' ἕνα κορμὶ,
Κατὰ τῆς τυραννίας ῥιχθῆτε μὲ ὁρμή.
—Τοῦ Μισιριοῦ ἀσλάνια γιὰ πρώτη σας δουλειὰ
Ἀδικόν σας ἕναν βέην κάμετε βασιλιά.
Χαράτσι τῆς Αἰγύπτου 'ς τὸν Πόλ' ἂς μὴ φανῇ,
Γιὰ νὰ ψοφήσ' ὁ λύκος ὅπου σᾶς τυραννεῖ.

(α) Τὸ ὄρος Αἷμος.
(β) Ὅλα ταῦτα ἦσαν φρούρια Ὀθωμανικά.

Καὶ σὺ 'που 'ς τὸ Χαλέπι ἐλεύθερα φρονεῖς,
Πασᾶ, καιρὸν μὴ χάνῃς 'ς τὸν κάμπον νὰ φανῇς
Μὲ τὰ στρατεύματά σου εὐθὺς νὰ σηκωθῇς,
'Σ τῆς Πόλις τὰ φερμάνια ποτὲ νὰ μὴ δοθῇς
Ποτὲ μὴ στοχασθῆτε πῶς εἶναι δυνατὸς,
Καρδιοχτυπᾷ καὶ τρέμει σὰν τὸ λαγὸ κι' αὐτός.
Τρακόσιοι Γκιρτζαλῆδες τὸν ἔκαμαν νὰ δγῇ,
Πῶς δέν 'μπορεῖ μὲ τόπια 'μπροστάτων νὰ ἐβγῇ
Λοιπὸν, γιατί ἀργεῖτε, τί στέκεσθε νεκροί;
Ξυπνήσατε, μὴν ἦσθε ἐνάντιοι κ' ἐχθροί.
Πῶς οἱ προπάτορές μας ὡρμοῦσαν 'σὰν θηριά·
Γιὰ τὴν Ἐλευθερία 'πηδοῦσαν 'ς τὴ φωτιά!
Ἔτσι κ' ἡμεῖς ἀδέλφια, ν' ἁρπάξωμεν γιὰ μιὰ
Τ' ἅρματα, καὶ νὰ βγοῦμεν ἀπ' τὴν πικρὴ σκλαβιά
Νὰ σφάξωμεν τοὺς λύκους, ποῦ τὸν ζυγὸν βαστοῦν
Καὶ Χριστιανοὺς καὶ Τούρκους σκληρὰ τοὺς τυραννοῦν
Στεριᾶς καὶ τοῦ πελάγου νὰ λάμψῃ ὁ Σταυρὸς·
Κ' εἰς τὴν δικαιοσύνην νὰ σκύψῃ ὁ ἐχθρός.
Ὁ κόσμος νὰ γλυτώσῃ ἀπ' τὴν πληγὴ αὐτὴ,
Κ' ἐλεύθεροι νὰ ζῶμεν, ἀδέλφια, εἰς τὴν γῆ.

---

85. ΕΛΛΗΝ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΟΜΟΓΕΝΕΙΣ.

Φίλοι μου συμπατριῶται,
Δοῦλοι νἄμεθα ὡς πότε,
Τῶν ἀχρείων Μουσουλμάνων,
Τῆς Πατρίδος τῶν τυράννων;
Ἐκδικήσεως ἡ ὥρα,
Ἔφθασεν, ὦ φίλοι, τώρα,
Ἡ κοινὴ Πατρὶς φωνάζει,
Καὶ μετὰ δακρύων κράζει.

«Τέκνα μου Γραικοὶ γενναῖοι,
Δράμετ' ἄνδρες τε καὶ νέοι,
Κ' εἴπατε μεγαλοφώνως
Ὡσὰν ἀδελφοὶ συμφώνως.

Ἀσπαζόμεν' εἷς τὸν ἄλλον,
Μ' ἐνθουσιασμὸν μεγάλον,
Ἕως πότε τυραννία;
Ζήτω ἡ Ἐλευθερία!

Μὲ μεγάλην ἀφροσύνην
Τῶν Ἑλλήνων καταισχύνην,
Τοῦρκος φεῦ! Μᾶς τυράννει
Καὶ ἀλλοῦ ποῦ δὲν ἐφάνη,

Τόση βία κι' ἀδικία,
Τόση καταδυναστεία.
Τῶν ἀχρειεστέρων Τούρκων,
Τῶν ἀγρίων Μαμαλούκων.

Ἦσαν ὅλα εἰς τὰς χεῖρας,
Καὶ ἂν ἔθνησκε τῆς πείνας,
Ὁ Γραικὸς ἐσιωποῦσε,
Νὰ λαλήσῃ δὲν τολμοῦσε.

Ἕως πότε Μουσουλμάνους,
Ὑποφέρωμεν τυράννους,
Ἕως πότε ἡ δουλεία;
Ζήτω ἡ Ἐλευθερία!

Ποῦ νῦν, τέχνη; Ποῦ 'πιστήμη,
Τῶν Ἑλλήνων τόση φήμη;
Κατηργήθησαν φεῦ! ὅλα,
Κι' ἀντ' αὐτῶν, πάσχομεν τώρα.

Μουσουλμάνων τυραννίαν,
  Ἀμαθείαν καὶ πτωχείαν.
Βάσανα μόχθους καὶ πόνους,
  Μάστιγας, σφαγὰς καὶ φόνους.

Καὶ ξενιτευμὸν Πατρίδος,
  Στέρησιν πάσης ἐλπίδος.
Ὅλ' αὐτὰ συλλογισθῆτε,
  Τοὺς προγόνους μιμηθῆτε,

Ἕλληνες ἀνδρειωμένοι,
  Κι' εἴπατ' ὅλοι ἡνωμένοι·
    Ἕως πότε τυραννία ;
    Ζήτω ἡ Ἐλευθερία !

Τῶν Ἑλλήνων μέγα γένος,
  Τὸ ἐξακουσμένον ἔθνος,
Εἰς ἀνατολὴν καὶ δύσιν,
  Ὡς νὰ μὴν ἦν' εἰς τὴν φύσιν,

Μήτ' ἀκούεται καθόλου,
  Ἐξ ἑνὸς ὡς ἄλλου πόλου,
Ταῦτα κάμν' ἡ τυραννία,
  Μουσουλμάνων ἡ ἀγρία.

Ἀλλὰ ἦλθε τέλος πάντων,
  Μεταξὺ τόσων συμβάντων,
Ἐκδικήσεως ἡ ὥρα.
  Κ' οἱ Γραικοί φωνάζουν τώρα.

Ἀλαλλάζοντες μὲ κρότον·
  Ἔλαμψε μετὰ τὸν σκότον,
    Ἔλαμψεν ἡ Σωτηρία.
    Ζήτω ἡ Ἐλευθερία !»

Εἰς τυράννων τὴν θυσίαν,
  Ἅπαντες μὲ προθυμίαν,
Ἔρχοντ' ἄλλος ἀλλαχόθεν,
  Τῆς Ἑλλάδος πανταχόθεν.

Ὡς εἰς ἑορτὴν συντρέχουν,
  Ὡς πανήγυριν τὴν ἔχουν,
Καὶ δὲν στέργεται κανένας,
  Ἀπ' αὐτοὺς μικρὸς ἢ μέγας,

Ἐξοπίσω ν' ἀπομείνῃ,
  «Εἶναι λέγουν καταισχύνη».
Τοὺς υἱούς των οἱ πατέρες,
  Ἐγκαρδιόνουν κ' αἱ μητέρες,

«Εὖγε τέκνα μας τοὺς λέγουν,
  Κ' εἰς τὸν πόλεμον τοὺς στέλλουν,
Ἕως πότε ἡ δουλεία ;
Ζήτω ἡ Ἐλευθερία ! »

Τὰ σπαθιά των γυμνωμένα,
  Πρὸς τὸς οὐρανὸν στραμμένα,
Σταυρωμένα τὰ κλονοῦσι,
  Ὅσον νὰ σπινθοβολοῦσι.

Κι' ἀσπαζόμεν' εἷς τὸν ἄλλον,
  Ὅρκον κάμνουσι, μεγάλον,
Τότε μόνον νὰ τ' ἀφήσουν,
  Ὅταν τοὺς ἐχθροὺς νικήσουν·

Ναί, μὰ Πίστιν ! μὰ Πατρίδα !
  Μὰ τὴν εἰς Θεὸν ἐλπίδα !
Τῆς Ἑλλάδος ἡ πρὶν δόξα,
  Μὲ τῶν τέκνων της τὰ τόξα,

Θέλει πάλιν ἐπιστρέψει,
Νέους Ἥρωας νὰ στέψῃ.
Ἕως πότε τυραννία ;
Ζήτω ἡ Ἐλευθερία !

Τρόπαια τοῦ Μαραθῶνος,
Δὲν ἠφάνισε ὁ χρόνος,
Μήτε Σαλαμῖνος ἔργα
Τῶν Ἑλλήνων (θαῦμα μέγα).

Οἱ Γραικοὶ ἀνιστοροῦνται,
Καὶ καλὰ τὰ ἐνθυμοῦνται,
Πρόγονοί των εἶν' ὁ Μίνως,
Σόλων καὶ Λυκοῦργος, 'κεῖνος,

Μιλτιάδης, Λεωνίδας,
Μετ' αὐτῶν ὁ Ἀριστείδης·
Καὶ Θεμιστοκλῆς ὁ μέγας,
Ὡς αὐτοὶ ἄλλος κἀνένας.

Σιωπῶ τοσούτους ἄλλους,
Ἄνδρας θαυμαστοὺς μεγάλους.
Ἕως πότε ἡ δουλεία ,
Ζήτω ἡ Ἐλευθερία !

Τούτους οἱ Γραικοὶ μιμοῦνται,
Τούρκους πλέον δὲν φοβοῦνται,
Τὴν ζωὴν καταφρονοῦσι
Τοὺς τυράννους ἀψηφοῦσι

Παρὰ νὰ ὑποταχθῶσι
Προτιμοῦν νὰ φονευθῶσι.
Εἰς Γραικοὺς κόποι καὶ πόνοι,
Εἶν' οὐδὲν μόνοι καὶ μόνοι,

Τοὺς ἐχθροὺς ἂς πολεμήσουν
Δύνανται νὰ τοὺς νικήσουν,
Ἀλλὰ τὶ δὲν θέλουν κάμει,
Ὅταν μετ' αὐτῶν καὶ ἄλλοι;

Ἑνωθῶμεν εἰς ἓν σῶμα,
Δὲν φοβοῦνται πλέον πτῶμα!
Ἕως πότε τυραννία;
Ζήτω ἡ Ἐλευθερία!

---

86. Η ΕΛΛΗΝΙΣ.

Ἐνώπιόν σου Δέσποινα μὲ σέβας γονατίζω,
Καὶ τὴν πυρὰν τοῦ στήθους μου τὴν καίουσαν κομίζω,
Ἀντὶ λαμπάδος ἄλλης.
Δὲν ἠμπορῶ δὲν δύναμαι τὰ βλέφαρα νὰ κλείσω,
Θέλω κ' ἐγὼ ἐθελοντὴς ἐν μέσῳ νὰ πηδήσω,
Τῆς τουρκομάχου πάλης...

Βοήθησέ με Δέσποινα, τὸ φίλτρον νὰ δαμάσω,
Τὴν φουστανέλλαν νὰ ζωσθῶ, τὸ ξῖφος νὰ κρεμάσω,
Τὴν μέσην μου κοσμοῦσα.
Καὶ τὴν σημαίαν δράττουσα τοῦ ἐθνικοῦ πολέμου,
Καὶ τὰ πεδία τῶν μαχῶν μὲ πτέρυγας ἀνέμου,
Θὰ φθάσω ξιφουλκοῦσα...

Πῶς θὰ προσέλθω ν' ἀσπασθῶ τὴν χεῖρα τοῦ πατρός μου
Θὰ τοὺς ἐκπλήξ' ἡ θέα μου, κ' εἰς τοῦ κινήματός μου,
Τὴν τόλμην θὰ ῥιγήσουν!....

Θὰ φύγω λάθρα τῆς αὐγῆς πρὶν τ' ἄστρον ἀνατείλῃ.
Εἰς τοὺς γονεῖς μου ἄνοιξε σὺ Δέσποινα τὰ χείλη,
Σύ, νὰ μὲ συγχωρήσουν...

Θέλω ἐκεῖ ποῦ πολεμᾷ ὡς ἥρως ὁ μνηστήρ μου,
Θέλω τοὺς Τούρκους νὰ κτυπᾷ ἡ χείρ του καὶ ἡ χείρ μου
Ὡς πάλλει κ' ἡ καρδία.
Κ' εἰς τὰς ἀγκάλας πίπτουσα ἐκείνου πληγωμένη,
Ν' ἀνέλθω εἰς τοὺς οὐρανούς, ὡς μάρτυς ἐστεμμένη,
Ὡς νύμφη οὐρανία...

Θὰ φύγω.. Δυστυχεῖς γονεῖς! Πρωῒ θὰ σηκωθῆτε,
Τῆς θυγατρός σας ἔρημον τὴν κλίνην ὡς ἰδῆτε,
Ὁ νοῦς σας θὲ νὰ φύγῃ.
Καὶ μητρικός τὰ σπλάγχνα σας θενὰ σπαράξῃ πόνος!
Τὰ γόνατά μου τρέμουσι καὶ τῆς στοργῆς συγχρόνως
Ὁ στεναγμὸς μὲ πνίγει!..

Δὲν φεύγω!.. Ἀλλὰ πνιγερὰ μὲ περιβάλουν σκότη,
Ἀφ' ὅτου ἔφυγεν αὐτός, ὁ νοῦς μου δὲν ὑπνώττει,
Καὶ ἡ καρδία σπαίρει...
Ἂν εἰς τὴν μάχην πληγωθῇ, τίς θὰ τὸν προφυλάξῃ
Τίς τὴν πληγὴν Παρθένε μου, τοῦ στήθους του θ' ἀλλάξῃ
Καὶ ὕδωρ θὰ τοῦ φέρῃ;

Ὤ! Φεύγω! Φύλαξέ μού τον, ἁγία Δέσποινά μου!
Καὶ σεῖς ταλαίπωροι γονεῖς, τὰ στέφανα τοῦ γάμου,
Μὴ πλέον ἐνθυμῆσθε!..
Τῆς μάρτυρος τὸν στέφανον ὑπάγω ν' ἀποκτήσω..
Τί εἶπα; Παρεφρόνησα! Ἐγὼ νὰ τοὺς ἀφήσω;
Γονεῖς μου, μὴ λυπῆσθε!..

Δὲν φεύγω! Ἀλλ' ἂν ἔπεσε μαχόμενος ἐκεῖνος,
Τί θέλω πλέον τὴν ζωήν; Τί μ' ὠφελεῖ, ὡς κρῖνος,
Νὰ ζήσω μαραμένος;
Τὰ ὅπλα του τὰ ὀρφανὰ θ' ἁρπάξω νὰ φορέσω,
Κ' ἐκεῖ ποῦ ἔπεσεν αὐτὸς μαχόμενος θὰ πέσω,
Κ' ἐγὼ διὰ τὸ γένος!..

Ναὶ φεύγω!... Εὐχηθῆτέ με, γονεῖς μου τελευταῖον!...
Σᾶς ἀγαπῶ καὶ λακταρῶ, πλὴν τὴν πληγήν μου πλέον,
Αὐτὸς ἐξουσιάζει!..
Θρηνεῖτε! Δυστυχὴς ἐγὼ, κἀνεὶς δὲν μὲ οἰκτείρει,
Ὡς κάλαμος κλονίζομαι... Τὸ αἴσθημα μὲ σύρει,
Τὸ φίλτρον μὲ δαμάζει!..

Δὲν φεύγω!..Πλὴν τὰ χείλη του προφέρουν τ' ὄνομά μου,
Νεκρὰν ἐδῶ μὲ κλαίουσι!.. Ῥιγοῦν τὰ γόνατά μου,
Καὶ τὰς αἰσθήσεις χάνω!
Ὦ! Στήριξέ με, Δέσποινα, ὀλίγον νὰ συνέλθω,
Τὸ ἀπεφάσισα... Ἰδοὺ, πρὸς σὲ κινῶ νὰ ἔλθω,
Μαζή σου ν' ἀποθάνω!..

---

87. Ο ΕΝ ΚΡΗΤΗι ΠΛΗΓΩΜΕΝΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ.

(Ὑπὸ Σοφοκλέους Κ. Καρύδη.)

Χρυσᾶ πουλάκια ποῦ 'ψηλὰ 'περήφανα πετᾶτε!
Κρατῆστε τὰ φτεράκια σας, ἂν 'ς τὴν Ἑλλάδα 'πᾶτε·
Νὰ φέρτε προσκυνήματα 'ς τὴ μάννα μ' ἐκεῖ πέρα.
Δὲν ἔχω παρὰ μιὰ φτωχὴ ὁ ἄμοιρος μητέρα.
Θὰ τὴν εὑρῆτε 'ς τὸ γιαλὸ μὲ 'μάτια βουρκωμένα,
Ὅσα καράβια ἔρχονται, νὰ ἐρωτᾷ γιὰ 'μένα.

Εἰπέτε της, πῶς τὴν πονῶ καὶ πῶς τὴν συλλογοῦμαι,
Καὶ κάποτε 'ς τὸν ὕπνο μου τὴν βλέπ' ὅταν κοιμοῦμαι.
'Πέτε της πῶς δὲν πέθανα, πῶς εἶμαι λαβωμένος,
Καὶ πῶς τὴν νύχτα κάθωμαι φρουρὸς ἁρματωμένος.
Πῶς τὸ φεγγάρι ἔπιασα μόνο καὶ μόνο φίλο,
Μιὰ καλησπέρα μὲ αὐτὸ ἐχθὲς γιὰ νὰ τῆς στείλω,.

'Πέτε της νὰ μὴν καρτερῇ, πουλιά μου, τὸ παιδί της,
Ὅσο πατοῦν 'Αγαρινοὶ τὰ χώματα τῆς Κρήτης.
Τῆς Κρήτης ἤμαστε παιδιὰ ἐδῶ ποῦ πολεμοῦμε,
Ἡ Κρήτη εἶναι μάνναμας, γι' αὐτὴ θὰ σκοτωθοῦμε.
Κι' ἂν τῆς εἰποῦν πῶς ἔπεσα, σὰν μάννα, ἂς μὲ κλάψῃ.
Κ' ἕνα κερὶ 'ς τὴν ἐκκλησιὰ ἂς πάγει νὰ μ' ἀνάψῃ.

'Πέτε της, ὄντας μοὔδωκε, πουλιά μου, τὴν εὐχή της,
Νὰ μὴν ἀφήσ' ὡρκίσθηκα τὰ χώματα τῆς Κρήτης.
Ἂς δὲν τὴν 'δοῦμ' ἐλεύθερη, ἢ νὰ ταφοῦμε ὅλοι,
Εἶνε γλυκὸ εἰπέτε της, 'σ τὸν πόλεμον τὸ βόλι.
Καὶ τοῦ παιδιοῦ ὁ θάνατος 'ς τὴ μάννα πανηγύρι,
Γιατὶ δοξάζει καὶ τιμᾷ καὶ μάννα του καὶ κύρη.

Ὅσο γυναῖκες καὶ παιδιὰ οἱ Μουσουλμάνοι σφάζουν,
Καὶ οἱ ἀντίχριστοι φωτιὰ 'ς ταῖς ἐκκλησιαῖς μας βάζουν,
Νὰ ἔχω τὴν κατάρα σου! Νὰ μὴ γυρίσ' ὀπίσω!
Τὸ χέρι μ' ἀπὸ τ' ἅρματα ἂν μιὰ στιγμὴ ἀφήσω...
Ψυχαῖς π' ἀγκαλιασθήκατε εἰς τοῦ Βαφὲ τὴν μάχη!
Τόν ἔνδοξό σας θάνατο ζηλεύω νὰ μοῦ λάχῃ....

Πουλιά μου! Φίλοι μου πολλοὶ ἐκεῖ θὰ σᾶς ρωτήσουν
'Πέτε τους, ὅσοι ἔρχουνται ἐδῶ νὰ πολεμήσουν,

Ἔχουν τὸ βράχο στρῶμά τους, τὸ χιόνι πάπλωμά τους,
Ἀλλὰ φωτιὰ ἀκοίμητη τὴ φλογερὴ καρδιά τους.
Τὴν πεῖνα καὶ τὴν ἀγρυπνιὰ τὴν συνειθίσαμ' ὅλοι,
Καὶ σβένουμε τὴ δίψα μας 'ς ταῖς μάχαις μὲ τὸ βόλι.

Πουλιά μου, χαιρετῆστέ τους κι αὐτοὺς ἀπὸ τὰ μένα,
Καὶ 'πέτε τους νὰ μὴ θαρροῦν πῶς 'βρίσκουμε 'σὲ ξένα.
Τὶ ἄλλο νά ζητήσουμε 'μπορούσαμ' ἐδῶ πέρα;
Ἀρνήθη εἰς κἀνέναν μας, ἀρνήθη 'σὰν μητέρα;
Τάφο εἰς ὅσους πολεμοῦν, τί ἄλλο νὰ ζητήσῃ,
Ὀφείλει ὅποιος ἔρχεται ἐδῶ νὰ πολεμήσῃ;

Ἂν μερικοὶ ἀτίμασαν προχθὲς τὸ ὄνομά τους,
Καὶ παραδώκανε τυφλοὶ 'ς τὸν τοῦρκο τ' ἅρματά τους.
Τέτοιοι προδόταις, Ἕλληνος ποτὲ δὲν ἔχουν αἷμα,
Παρὰ τῶν Τούρκων ὅλοι τους εἶν' γέννημα καὶ θρέμμα.
Ἐὰν κανέναν ἀπ' αὐτούς, πουλιά μου, ἀπαντῆστε,
Εἶνε ἀφωρισμέν' ἡ γῆ ποῦ στέκουν!.. Μὴν καθῆστε!

Κηρύξετε, πουλάκια μου, αὐτοῦθεν ὁποῦ πᾶτε,
Κι' ὅσους μας στέλνουνε τροφὴν καὶ βόλια χαιρετᾶτε,
Κ' εἰπέτε τους, κἀνένας μας πῶς δὲ θενὰ γυρίσῃ,
Ἂν ὁ ἐχθρὸς ἐλεύθερη τὴν Κρήτη δὲν ἀφήσῃ...
Ἂν πέσῃ, ὅλων μας, ἐδῶ τὰ κόκκαλ' ἂς σηκώσουν,
Καὶ 'ς ἄλλη γῆ ἐλεύθερη ἂς φέρουν νὰ τὰ χώσουν..

Μιὰ χάρι σᾶς ζητῶ στερνή, ἐλεύθερα πουλιά μου!
Ἂν 'πεθαμμένη εὕρετε τὴν ἄμοιρη γρηά μου,
Εἰς τὰ χρυσᾶ σας τὰ φτερὰ τὰ δάκρυά μου κρατῆστε,
Καὶ μὲ αὐτὰ τὸ μνῆμά της τὸ ἅγιον ῥαντῆστε...
Πηγαίνετε χρυσᾶ πουλιά, καὶ ἂν ξαναπεράστε,
Στὸν τάφο 'δῶ τοῦ φίλου σας γιὰ μιὰ νυχτιὰ κουρνιᾶστε.

88. Ο ΓΕΡΟΔΗΜΟΣ.

(Ὑπὸ Σοφοκλέους Κ. Καρύδη)

Ἕνδεκα μῆνες πολεμοῦν τ' ἀδέρφια μας 'ς τὴν Κρήτ
Καὶ ἡ Τουρκιὰ κ' ἡ 'Αραπιὰ 'ς τὴ τουφεκιά τους φρίττει
Πῶς ἡ καρδία μου φλεχτουρᾶ, μόνος ἐγὼ τὸ ξέρω,
Παρὰ μὲ ηὗρ' ὁ πόλεμος ὀγδόντα χρόνων γέρο!
Γιατί καϋμένη λεβεντιά, γιατί νὰ μὲ ἀφήσῃς,
Καὶ τῆς καρδιᾶς μου τὴ φωτιὰ χωρὶς μαζὴ νὰ σβύσῃς

Τ' ἀγέραστά μου τ' ἅρματα τὰ νειάτα μου θερίζουν,
Καὶ τὰ θολὰ ματάκιαμου τὰ βλέπουν καὶ δακρύζουν!
Δὲν ἔχ' ὁ δόλιος γόνατα, ἀνάκαρα δὲν ἔχω,
Νὰ σφίξω πάλι τὸ σπαθὶ καὶ 'σὰν πουλὶ νὰ τρέχω!
Σύ, ποῦ δὲν ἐγέρασες, ἀκούραστη ψυχή μου,
Ἄφησε τὸ κοφάρι μου, καὶ ζώσου τὸ σπαθί μου!

Ἔζησα κλέφτης 'ς τὰ βουνὰ εἰς τὰ μικράμου χρόνια
Κ' ἐπολεμοῦσα τὴν Τουρκιά, 'ςτοὺς πάγους καὶ τὰχιόνια
Ὡς ποῦ 'σηκώθη ὁ Μωριᾶς καὶ ἦρθε ἄνω κάτου,
Καὶ τῆς ἀνοίξαμε βαθὺ μνημοῦρι τοῦ θανάτου...
Σὰν τὰ πλατάνια ποῦ ποτὲ φθινόπωρο δὲν 'ξεύρουν,
Κ' ἐγὼ δὲν ἐπερίμενα γεράματα νὰ μ' εὕρουν.

Τὰ βάσανα τὸν ἄνθρωπον γερνοῦνε καὶ οἱ πόνοι,
Καὶ μοναχὰ ὁ πόλεμος τοὺς γέρους ξανανειόνει.
Φέρτε με, φέρτε με, παιδιά, ἐκεῖ ποῦ πολεμοῦνε,
Νὰ σηκωθῶ 'στὰ πόδια μου, οἱ Τοῦρκοι νὰ μὲ δοῦνε·
Κ' ἐλπίζω, πρῶτα ὁ Θεός, νὰ μὴ μὲ 'πῆτε γέρο,
Ὄντας ἰδῆτε ζωντανὸν τὸν Μουσταφᾶ νὰ φέρω.

Αχ! ποιὸς τοὺς γέρους σήμερις, ποιὸς νειὸς μᾶς λογαριάζει,
Μὲ γέρ' ὁ νειὸς 'ς τὸν πόλεμο τὴ δόξα δὲ μοιράζει.
Εἶναι ἀϊτὸς ἡ λεβεντιὰ κι' ὁ γέρος εἶν' χελῶνα,
Ποῦ θέλει ἥλιο τὸ πρωὶ καὶ ζέστη τὸ χειμῶνα.
Μέσ' 'στοῦ πολέμου τὴ φωτιὰ ὁ γέρος ξανανειόνει,
Καὶ τὰ φτερά του φλογερά 'σὰν Φοίνικας ἁπλόνει.

Βλέπω τοὺς νειοὺς ὅπου περνοῦν ἁρματωμένοι ἔξω,
'Σ τὰ γόνατα σηκόνουμε, μαζή τους γιὰ νὰ τρέξω.
Μὰ δὲ βαστοῦν τὰ πόδια μου νὰ σηκωθῶ ἐπάνω,
Φέρτε με κἂν, λεβέντες μου, 'στὴν Κρήτη νὰ πεθάνω.
Νὰ βλέπω, ὄντας Ἄγγελος θὰ πέρνῃ τὴν ψυχήμου,
Νὰ κυματίζουν ἑκατὸ σημαίαις ἀντικρύ μου..

Κατακαϋμένα ἅρματα, ποιὸς θὲ νὰ σᾶς φορέσῃ,
Σπαθί μου, ποιὰ θὰ σὲ ζωσθῇ καμαρωμένη μέσῃ;
Μὲ πόνο καὶ παράπονο 'μιλεῖτε κάθε βράδυ,
Καὶ τὸ πικρό σας γογγυτὸ ἀκούγω 'ς τὸ σκοτάδι!
Τέτοια λεβέντικ' ἅρματα, δὲν εἶναι τάχα κρῖμα,
Νὰ μοῦ τὰ βάλουν αὔριο προσκέφαλο 'ς τὸ μνῆμα;

Δὲν ἔχω ὁ κακόμοιρος παιδὶ νὰ τοῦ τ' ἀφήσω!
Οὐδ' ἀνεψιὸ, οὔτ' ἀδερφὸ κανέν' ἀφίν' ὀπίσω!
Μᾶς ρήμαξε ὁ πόλεμος... Μᾶς ἔχει ξεκληρίσει,
Καὶ συγγενὴς δὲ θὰ βρεθῇ τὰ 'μάτια νὰ μοῦ κλείσῃ.
Ποτέ μου δὲν ἐδάκρυσα, καὶ 'ς τὰ γεράματά μου,
Μὲ πέρνει τὸ παράπονο πολλαῖς φοραῖς παιδιάμου!

Δὲν θενὰ εἶχα σήμερις παράπονο κανένα,
Ἂν εἶχα ἕναν κ' ἐγὼ γυιὸ, μιὰ 'σὰν πατέρας γέννα.
Τὰ ἅρματά μου νὰ ζωσθῇ, νὰ πάρῃ τὴν εὐχή μου,
Καὶ νὰ δοξάσῃ καὶ αὐτὸς 'ς ταῖς μάχαις τὸ σπαθίμου!

Τώρα τὰ βλέπω ὀρφανὰ, καὶ γιὰ παρηγοριά μου,
Πόσους πασάδες ἔκοψαν μετρῶ 'ς τὰ δάκτυλά μου.

Ὦ! Σεῖς, ὅπου πηγαίνετε 'στὴν Κρήτη τὰ παιδιά μ
Ἂν σκοτωθοῦνε, βάνετε λιθάρι 'στὴν καρδιά σας..
Μόνος ἐγὼ ὁ ἄκληρος παρηγοριὰ δὲν ἔχω,
Γιατί θρηνῶ, κ' ἑνὸς δικοῦ τὸ μνῆμα κἂν δὲν βρέχω.
Δὲν εἶναι ποιὸ πικρότερο νὰ σοῦ φωνάζ' ἡ νίκη,
Καὶ τὸ σπαθὶ νὰ μὴ 'μπορῇς νὰ σύρῃς ἀπ' τὴ θήκη

---

89. Η ΠΡΟΣΦΥΞ ΚΡΗΣΣΑ.

(Ὑπὸ Σοφοκλέους Κ. Καρύδη).

Ἕνα παιδίμου μοναχὰ ἠμπόρεσα νὰ σώσω,
Καὶ ἔρχουμαι παρηγοριὰ 'ς τὴν ἀγκαλιάσας ν' αὔρ
Εἰς τὸ παιδί μου δόστε μου 'λίγο νερὸ νὰ δώσω,
Ν' ἀναστηθῇ τὸ μαῦρο!
Τὰ ῥοῦχά μου ἂν βλέπετε 'ς τὸ αἷμα βουτημένα,
Σὲ Τούρκων αἷμα τἄβαψα καὶ εἶναι 'ματωμένα.

Παιδί μου, τ' ἀλλ' ἀδέρφια σου 'δὲν μπόρεσα νὰ σώσ
Σ' τὰ δύ' ὁ Τοῦρκος ἔσχισε τὸ ἕνα ἐμπροστά μου,
Κὶ ὄντας ἐχύθηκα 'ς αὐτὸν τὰ νύχια νὰ καρφώσω,
Εἶδα τὸ τρίτο χάμου!
Μὲ τὴν καρδιά μου κατὰ γῆς ἐσπάραζε 'σὰν ψάρι,
Καὶ μὲ τὸν Τοῦρκο ἔπεσα ἐπάνω του κουβάρι.

Τὸν ἔσφαξα καὶ σ' ἅρπαξα 'ς τὴν ἔρμη ἀγκαλιά μου
Ποῦ 'πῆγα καὶ πῶς ἔφυγα ἡ δύστυχη δὲν ξεύρω!
Ὄντας συνῆλθα, ζήτησα καὶ τ' ἄλλα τὰ παιδία μου
Τριγύρωμου νὰ εὕρω!

Πατέρα μου! Πατέρα μου πολυαγαπημένε!
Ἐσένα πρὶν μέσ' τὴ φωτιὰ σὲ εἶδα νὰ σὲ καῖνε!

Παρακαλῶ καὶ δέρνουμαι 'σὰν ἄμοιρη μαννοῦλα,
Ποῦ τὰ παιδιά της ἔχασε καὶ δὲ παρηγορεῖται.
Ὅσαις μαννούλαις ἔχετε παιδιὰ, τέτοια τρεμοῦλα,
Ποτὲ νὰ μὴν ἰδῆτε!
Τὰ βλέπω! Τὄνα μὲ ζητεῖ μὲ χέρια σηκωμένα,
Καὶ τἄλλο γιὰ βυζὶ κρατεῖ τὰ χείλη ἀνοιγμένα!...

Δακρύζετε! Τί γίνεται δὲν ἴδατ' ἐκεῖ πέρα!
Εἰς τὰ σπαθιὰ ἀνάμεσα νὰ κλαῖν' ἀγκαλιασμέναις,
Νὰ σφίγγ' ἡ μάννα τὸ παιδὶ κ' ἡ κόρη τὴ μητέρα,
Καὶ νὰ κυλοῦν σφαγμέναις!
Δὲν ἴδατε εἰς ταῖς φωτιαῖς, ἐπάνω νὰ ταῖς ρίχνουν.
Καὶ τὰ κεφάλια τῶν παιδιῶν τους νὰ ταῖς δείχνουν!

Δὲν ἴδατε ἐσεῖς φωτιὰ, 'ς τὰ σπήτια σας νὰ βάζουν,
Νὰ φεύγετε, καὶ τὰ σπαθιὰ κεφάλια νὰ θερίζουν!
Ἐδῶ εἰκόνας νὰ πατοῦν, ἐκεῖ Σταυροὺς νὰ σπάζουν,
Καὶ τὸ Χριστὸ νὰ 'βρίζουν
Ἐσεῖς, ἐσεῖς δὲν ἴδατε 'ςὲ κάρβουν' ἀναμμένα,
Νὰ τρίζουν χέρια καὶ καρδιαῖς καὶ 'μάτια ἀνοιγμένα,

Ἡ βρύσαις 'ξεραθήκανε 'ς τὴ δύστυχή μας χώρα,
Καὶ θολωμένος ποταμὸς τὸ αἷμα κατεβαίνει
Χορτάρι δὲν φυτρόνουνε, κ' ἡ γῆ μας εἶναι τώρα,
Μὲ κόκκαλα σπαρμένη
'Απὸ τὴν πεῖνα 'ς ταῖς σπηλιαῖς κ' ἀπὸ τὸ κρύο,
'Αγκαλιασμένα σκέλεθρα κοιμῶνται δύο δύο.

Ἄς ἤξευρα πῶς πολεμᾷ ὁ ἄνδρας μου ἀκόμα,
Νὰ παραγγείλω μὲ πουλὶ διπλᾶ νὰ βάζῃ βόλια,
Διπλαῖς νὰ δίνῃ ταῖς σπαθιαῖς... Δὲν ἔχω νοῦν καὶ στόμ
Νὰ τοῦ τὸ 'πῶ ἡ δόλια
Ἄν ἀνταμώσουμε, παιδιὰ ὁ δύστυχος δὲν θ' αὔρῃ.
Ἄν μ' ἐρωτήσῃ ποῦναι τα; Τί νὰ τοῦ 'πῶ ἡ μαύρη;

Τί νὰ τοῦ 'πῶ;... Ὁ οὐρανὸς τριγύρωμου μαυρίζει,
Κ' ὁ νοῦς μου 'ς τὸ κεφάλι μου σὰν κῦμα παραδέρνει
Τὰ γόνατά μου τρέμουνε.. ὁ ἄνεμος συρίζει
Καὶ τὰ μαλλιά μου πέρνει...
Βλέπω τὸν Χάρο καὶ περνᾷ 'ς τόν μαῦρό του χαβάλ
Καὶ τὰ παιδιά μου 'πίσω του σέρνει δεμένα μ' ἄλλ

Ἡ γῆ βουλιάζει καὶ σιγᾷ 'σὲ μνῆμα κατεβαίνω
Καῖνε λιβάνια, καὶ κηριὰ τριγύρωμου ἀνάφτουν
Νεκρῶν ἀκούω ψαλμουδιαῖς..ἡ ἄμοιρη πεθαίνω,
Πεθαίνω καὶ μὲ θάφτουν
Δέξου με, Ἅδημ' 'δέξου με, καὶ δός μου τὰ παιδιά μου
Νὰ τ' αὔρῃ ὁ πατέρας τους ἐδῶ 'ς τὴν ἀγκαλιά μου

ΤΕΛΟΣ

ΤΩΝ

ΗΡΩΙΚΩΝ, ΚΛΕΦΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ

ΑΣΜΑΤΩΝ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΑΣΜΑΤΑ

ΕΡΩΤΙΚΑ

Ἡ νεότης εἶναι ἄνθος
Καὶ καρπὸς αὐτῆς ὁ Ἔρως,
Δυστυχὴς ὅστις δὲν δρέψει
Τὸν καρπὸν αὐτοῦ ἐγκαίρως.

ΑΛ. ΔΟΥΜΑΣ.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΑΣΜΑΤΑ

ΕΡΩΤΙΚΑ.

—

1. Ο ΜΑΙΟΣ

(Ὑπὸ Ἀλεξάνδρου Ρ. Ῥαγκαβῆ)

Μάϊέ μου χρυσομάλλη,
Ἦλθες καὶ τ' ἀηδόνι ψάλλει
Τὰ νεανικά σου κάλλη
Στὰ χλωρὰ κλαδιά·

Μὲ χαρὰν σὲ ἀντικρύζει
Ὅλ' ἡ φύσις ποῦ ἀνθίζει,
Πλὴν τὸ στῆθός μου γογγύζει,
Ἡ πικρὴ καρδιά.

Δύο δύο τὰ πουλάκια
Στῆς μυρσίνης τὰ κλαδάκια
Τῶν ἐρώτων τραγουδάκια
Τραγῳδοῦν γλυκά.

Πουλὶ ἔρημο καὶ ξένο,
Τὶ γυρεύω, τί προσμένω;
Εἰς λιβάδι χιονισμένο
Θάνατος βογγᾷ.

Ἂν ἡ νέα φύσις θάλλῃ
Τὰ μαγευτικά της κάλλη,
Ἂς τ' ἀπολαμβάνουν ἄλλοι,
Ἀδιαφορῶ.
Ταχυδρόμος διαβάτης
Σαθροῦ ξύλου ἐπιβάτης
Καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ καλά της
Δὲν θὲ νὰ χαρῶ.

Δγὲ αὐτὸ κι' αὐτὸ τὸ κῦμα
Πῶς πηγαίνουν μ' ἕνα βῆμα,
Στὸ ἀπέραντόν των μνῆμα,
Τὸν Ὠκεανόν.
Σὰν αὐτὰ κ' ἐγὼ πηγαίνω·
Δὲν ἐλπίζω, δὲν προσμένω,
Παρὰ τάφον ἀνοιγμένον
Κ' εἰς τοὺς δυὸ κοινόν.

Ὡσὰν ἄνθος μαραμένη
Ἡ νεότης μου χλωμαίνει,
Ἡ χαρὰ μὲ εἶναι ξένη
Κ' ἡ ἐλπὶς αὐτή.
Πὴν μ' ἐλέησεν ἡ μοῖρα
Καὶ τοῦ τάφου μου τὴν θύρα
Μὲ τὴν μελανήν της χεῖρα
Ἀνοικτὴν κρατεῖ.

Κ' ἐγὼ, φίλοι, εἶχα ζήσει.
Τώρα τ' ἄστρον μου θὰ δύσῃ,
Ὦ! Ἀφῆτέ το νὰ σβύσῃ
Ἀπ' τὸν οὐρανό.

Μὴν λυπῆσθ' ἂν ἀποθνήσκω·
Εἰς τὴν γῆν ποῦ δὲν τὴν βρίσκω,
Ἕως πότε θὲ νὰ μνήσκω
Διὰ νὰ θρηνῶ!

---

2. ΕΤΕΡΟΝ ΤΟΥ ΜΑΙΟΥ.

(Ὑπὸ Ἀχιλ. Παράσχου)

Τονισθὲν ὑπὸ Ν. Γ. Ζαΐμη.

Δρέψατε πάλιν, ἐρασταὶ εὐδαίμονες ναρκίσσους
Εἰς τοῦ Μαΐου τοὺς φαιδροὺς κ' εὐώδεις παραδείσους,
Καὶ τὴν παρθένον στέψατε, ἥτις ὡς ἄνθος κλίνει·
Ἐγὼ δὲν κόπτω, δι' ἐμὲ ἀπέθανεν Ἐ κ ε ί ν η.

Δὲν κόπτει ὁ ἀνέραστος μυρσίνης κλῶνα πλέον.
Χλευάζει τὴν ὀδύνην του τὸ ἄνθος τὸ ὡραῖον.
Ἐκ τάφου μόνον δύναται κυπάρισσον νὰ δρέψῃ,
Ἓν ἄλλο μνῆμα μὲ αὐτὴν, τὸ στῆθος του, νὰ στέψῃ·

Εἶν' τῶν ἀνθέων ἑορτὴ, ἡ πρώτη τοῦ Μαΐου,
Στιγμὴ ἀγάπης καὶ χρησμὸς ὀδύνης αἰωνίου.
Φεῦ! Τὴν καρδίαν μου αὐτὴ ἡ ἑορτὴ ξεσχίζει,
Καὶ ἄλλην πρώτην εἰς ἐμὲ Μαΐου ἐνθυμίζει...

Τὸν Μάϊόν σας, ἐρασταὶ τρισόλβιοι χαρῆτε,
Πρὶν νέφη φθινοπωρινὰ ἐρχόμενα ἰδῆτε.
Οἴμοι! Δι' ὅλους ὁ αὐτὸς ἐπρωρίσθη βίος,
Μίαν στιγμὴν μὲ ἔρωτα καὶ μόνοι αἰωνίως!

Μόνοι! Ἀλλ' ὄχι καὶ χωρὶς ἀνάμνησιν κἀμμίαν.
Τυφλοὶ, μ' ἐνθύμησιν φωτὸς, εἰς νύκτα αἰωνίαν.
Εἰς μίαν τῆς καρδίας μας γωνίαν ἐπιζῶντες,
Ὡς ὑπνοβάται βαίνομεν κ' ὑπάρχομεν ἀπόντες.

Κ' ἐγὼ ἠγάπησα ποτὲ κ' ἐγὼ ἀντηγαπήθην,
Ἀλλὰ δὲν ἐλησμόνησα, πλὴν φεῦ! Ἐλησμονήθην.
Δὲν εἶν' ὁ βίος Μάϊος αἰώνια, δὲν εἶναι·
Μαραίνονται αἱ ἀνθηραὶ τοῦ ἔρωτος μυρσίναι,
Καὶ φεύγει ἡ νεότης μας ὡς ἀστραπὴ ταχεῖα,
Ὡς ὥρα σταθερότητος εἰς στήθη γυναικεῖα.

---

3. ΤΟ ΠΑΡΑΠΟΝΟΝ.

(Ὑπὸ Ῥήγα Φεραίου.)

Σκιερὸν, ἥσυχον δάσος!
Ἡ ἀθλία μου καρδιὰ
Ἐ τὴν σιγὴν καὶ εἰς τὸ σκότος
Σοῦ ζητεῖ παρηγοριά.

Πᾶν εὐάρεστον εἰς ἄλλους
Μόν' ἐμὲ δυσαρεστεῖ·
Δὲν ἔχω ἐλπίδα, μ' εἶναι
Ἡ ζωή μου περιττή.

Ἡ γλυκειά μου ἡ ἀγάπη
Πές με, δάσος, εἶν' ἐδῶ;
Τὴν ζητῶ παντοῦ, δὲν 'ξεύρω
Πότε, ποῦ νὰ τὴν εὑρῶ.

Μ' ἐσκιάσατε πολλάκις,
Δένδρα μ' εὐεργετικά.
Τρισευτυχισμέναι ὧραι,
Πῶς περνᾶτε βιαστικά!

Ἄχ! Τοῦ ῥύακος ὁ φλοῖσβος
Ποῦ ὁ ἔρως ἀντηχεῖ,
Δὲν δροσίζει πλέον, καίει
Δι' ἐμὲ τὸν δυστυχῆ.

Πλὴν ψιθυρισμοὺς ἀκούω·
Μήπως εἶναι στεναγμοί;
Στεναγμοὶ τῆς ἀκριβῆς μου,
Ποῦ μὲ λέγουν πῶς θαρθῇ;

Πλὴν κι' ἂν ἔλθῃ ὁ ἀργός της
Ἐρχομὸς τί μ' ὠφελεῖ;
Εἰς τὸν τάφον μου θὰ κλαύσουν
Οἱ γλυκοί της ὀφθαλμοί!

---

4. ΤΟ ΑΣΤΕΓΟΝ ΠΤΗΝΟΝ.

(Ὑπὸ Ἰωάννου Βηλλαρᾶ.)

Πουλάκι ξένο, ξενιτευμένο,
Κυνηγημένο, ποῦ νὰ σταθῶ;
Ποῦ νὰ καθήσω νὰ ξενυχτίσω,
Νὰ μὴ χαθῶ;

Τὸν Μάϊόν σας, ἐρασταὶ τρισόλβιοι χαρῆτε,
Πρὶν νέφη φθινοπωρινὰ ἐρχόμενα ἰδῆτε.
Οἴμοι! Δι' ὅλους ὁ αὐτὸς ἐπρωρίσθη βίος,
Μίαν στιγμὴν μὲ ἔρωτα καὶ μόνοι αἰωνίως!

Μόνοι! Ἀλλ' ὄχι καὶ χωρὶς ἀνάμνησιν κἀμμίαν.
Τυφλοὶ, μ' ἐνθύμησιν φωτὸς, εἰς νύκτα αἰωνίαν.
Εἰς μίαν τῆς καρδίας μας γωνίαν ἐπιζῶντες,
Ὡς ὑπνοβάται βαίνομεν κ' ὑπάρχομεν ἀπόντες.

Κ' ἐγὼ ἠγάπησα ποτὲ κ' ἐγὼ ἀντηγαπήθην,
Ἀλλὰ δὲν ἐλησμόνησα, πλὴν φεῦ! Ἐλησμονήθην.
Δὲν εἶν' ὁ βίος Μάϊος αἰώνια, δὲν εἶναι·
Μαραίνονται αἱ ἀνθηραὶ τοῦ ἔρωτος μυρσίναι,
Καὶ φεύγει ἡ νεότης μας ὡς ἀστραπὴ ταχεῖα,
Ὡς ὥρα σταθερότητος εἰς στήθη γυναικεῖα.

---

3. ΤΟ ΠΑΡΑΠΟΝΟΝ.

(Ὑπὸ Ῥήγα Φεραίου.)

Σκιερὸν, ἥσυχον δάσος!
Ἡ ἀθλία μου καρδιὰ
'Σ τὴν σιγὴν καὶ εἰς τὸ σκότος
Σοῦ ζητεῖ παρηγοριά.

Πᾶν εὐάρεστον εἰς ἄλλους
Μόν' ἐμὲ δυσαρεστεῖ·
Δὲν ἔχω ἐλπίδα, μ' εἶναι
Ἡ ζωή μου περιττή.

Ἡ γλυκειά μου ἡ ἀγάπη
  Πές με, δάσος, εἶν' ἐδῶ;
Τὴν ζητῶ παντοῦ, δὲν 'ξεύρω
  Πότε, ποῦ νὰ τὴν εὑρῶ.

Μ' ἐσκιάσατε πολλάκις,
  Δένδρα μ' εὐεργετικά.
Τρισευτυχισμέναι ὧραι,
  Πῶς περνᾶτε βιαστικά!

Ἄχ! Τοῦ ῥύακος ὁ φλοῖσβος
  Ποῦ ὁ ἔρως ἀντηχεῖ,
Δὲν δροσίζει πλέον, καίει
  Δι' ἐμὲ τὸν δυστυχῆ.

Πλὴν ψιθυρισμοὺς ἀκούω·
  Μήπως εἶναι στεναγμοί;
Στεναγμοὶ τῆς ἀκριβῆς μου,
  Ποῦ μὲ λέγουν πῶς θάρθῇ;

Πλὴν κι' ἂν ἔλθῃ ὁ ἀργός της
  Ἐρχομὸς τί μ' ὠφελεῖ;
Εἰς τὸν τάφον μου θὰ κλαύσουν
  Οἱ γλυκοί της ὀφθαλμοί!

———

4. ΤΟ ΑΣΤΕΓΟΝ ΠΤΗΝΟΝ.

(Ὑπὸ Ἰωάννου Βηλαρᾶ.)

Πουλάκι ξένο, ξενιτευμένο,
  Κυνηγημένο, ποῦ νὰ σταθῶ;
Ποῦ νὰ καθήσω νὰ ξενυχτίσω,
  Νὰ μὴ χαθῶ;

Βραδυάζ' ἡ 'μέρα, σκοτάδι φέρει,
Καὶ δίχως ταῖρι, ποῦ νὰ βρεθῶ;
Ποῦ νὰ φωλιάσω κ' εἰς ξένο δάσος
Ν' ἀποσυρθῶ;

Κυττάζω τ'ἄλλα πουλιὰ ζευγάρι,
Αὐτὴν τὴν χάρι δὲν ἔχω πλειά!
Ἔρημο τρέχω, τόπο δὲνἔχω
Μήτε φωλιά!

Ναὕρω γυρίζω, ποῦ νὰ καθήσω
Νὰ ξενυχτίσω κἂν μοναχό·
Κάθε κλαδάκι, βαστᾷ πουλάκι
Ζευγαρωτό!

Δὲν μὲ γνωρίζουν κ' ἐδῶ μὲ διώχνουν
Κ' ἐκεῖ μ' ἀμπώχνουν ποῦ νὰ σταθῶ;
Ἄχ! Πῶς νᾶ γένω; Ποῦ νὰ πηγαίνω,
Νὰ μὴ χαθῶ;

Λιγοῦν οἱ κλάδοι, τά φύλλα σειοῦνται,
Γλυκοτσιμπιοῦνται τ' ἄλλα πουλιὰ,
Κ' ἐγὼ τὸ ξένο τὸ πικραμένο,
Χωρὶς φωλιά!

Καὶ νὰ, μιὰ κόρη βγαίνει γελῶντας,
Δίχτυα κρατῶντας στ' ἀριστερὸ,
Κ' εἰς τὴν δεξιά της, μὲ τ' ἅρματά της,
Κλουβὶ ἀργυρό.

Φορέματ' ἄσπρα, ἄσπρη μὲ χάρι,
Κι' ὅλη φεγγάρι βαθειᾶς νυχτός!
Λὲς κι' εἶν' ἐκείνη, ὅπου τοῦ δίνει
Λάμψιν καὶ φῶς.

Περνᾷ κοντά μου καὶ μὲ κυττάζει,
Γλυκὰ μὲ κράζει καὶ μὲ λαλεῖ·
«Ἔλα, πουλάκι! Μέσ' στὸ κλουβάκι,
»Ξένο πουλί!

»Πουλὶ 'δικό μου, νὰ σ' ἀποκτήσω,
»Καὶ νὰ σοῦ στήσω χρυσὴ φωλιά,
»'Σ αὐτὴν νὰ ζήσῃς νὰ λησμονήσῃς
»Τὴν ξενιτειά.

»Μὴ σὲ πειράζει κλεισμένο νᾆσαι,
»Καὶ μὴ φοβᾶσαι νὰ σκλαβωθῇς
»Εἶσαι στὰ ξένα, ἔλα 'ς ἐμένα
»Νὰ μὴ χαθῇς.

»Καὶ τάζω μ' ὅρκον τὴν 'λευθεριά σου,
»Χωρὶς κάμμιά σου ἀμφιβολιά,
»Ὅταν θελήσῃς κλουβὶ ν' ἀφήσῃς
»Καὶ τὴν φωλειά.

Ἔλα, μὲ λέγει, μικρὸ πουλάκι!
»Μὲς στὸ κλουβάκι ν' ἀναπαυθῇς,
»Γιὰ ν' ἀκουμβήσῃς, νὰ ξενυχτίσῃς
»Νὰ μὴ χαθῇς.»

'Σ ταῖς τόσαις χάρες, στὰ σπλαχνικά της
Λόγια γλυκά της, πλειὸ δὲν ἀργῶ,
Πτερά μ' ἁπλόνω, 'ς αὐτὴν ζυγόνω,
Πουλὶ γοργό.

Εἰς τὸ χρυσό της πετῶ χεράκι,
Κ' εἰς τὸ κλουβάκι προτοῦ νὰ 'μπῶ,
Τὰ ζαχαρένια καὶ κοραλλένια
Χείλη τσιμπῶ.

---

5. Η ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΘΕΙΣΑ.

(*Ὑπὸ Διονυσίου Σολομοῦ.*)

Τὰ τραγούδια μου τἄλεγες ὅλα,
Τοῦτο μόνον δὲν θέλει τὸ εἰπεῖς,
Τοῦτο μόνον δὲν θέλει τ' ἀκούσεις,
Ἄχ! Τὴν πλάκα τοῦ τάφου κρατεῖς,

Ὢ παρθένα! Ἂν ἠμπόρουν ἡ κλάψαις
Πεθαμμένου νὰ δώσουν ζωὴ,
Τόσαις ἔκαμα κλάψαις γιὰ 'σένα,
Ποῦ ἤθελ' ἔχεις τὴν πρώτη πνοή.

Συμφορά! Σ' ἐνθυμοῦμαι· καθόσουν,
Στὸ πλευρό μου μὲ πρόσωπο ἀχνό.
Τ' ἔχεις! Σοῦ εἶπα, καὶ σὺ μ' ἀπεκρίθης·
« Θὰ πεθάνω, φαρμάκι θὰ πιῶ.»

Μὲ σκληρότατο χέρι τὸ ἐπῆρες,
Ὡραία κόρη, κι' αὐτὸ τὸ κορμὶ,
Ποῦ σοῦ ἔπρεπε φόρεμα γάμου,
Πικρὸ σάβανο τώρα φορεῖ.

Τὸ κορμί σου καὶ μέσα στὸν τάφο
Τὸ στολίζει σεμνὴ παρθενιά,
Τοῦ κακοῦ σ' ἀδικοῦσεν ὁ κόσμος,
Καὶ σοῦ ἔλεγε λόγια κακά.

Τέτοια λόγια ἂν ἠμπόρεις ν' ἀκούσῃς,
'Απ' τὸ στόμα σου τί 'θελε βγῇ;
Τὸ φαρμάκι ποῦ πῆρες κ' οἱ πόνοι
Δὲν ἐστάθηκαν τόσον σκληροί!

Κόσμε ψεύτη! Ταῖς κόραις ταῖς μαύραις
Κατατρέχεις ὅσ' εἶν' ζωνταναῖς!
Σκληρὲ κόσμε! Καὶ δὲν ταῖς λυπᾶσαι
Στὴν τιμὴν, ὅταν ἦναι νεκραῖς.

Σιώπα, σιώπα.... Θυμήσου πῶς ἔχεις
Θυγατέρα, γυναῖκα, ἀδελφή.
Σιώπα· ἡ μαύρη κοιμᾶται στὸ μνῆμα,
Καὶ κοιμᾶται παρθένα σεμνή.

Θὰ ξυπνήσῃ τὴν ὕστερη 'μέρα
Εἰς τὸν κόσμον ἐμπρὸς θὰ κριθῇ,
Καὶ στὸν Πλάστην κινῶντας μὲ σέβας
Τὰ λευκά της τὰ χέρια, θὰ εἰπῇ.

«Κύττα μέσα στὰ σπλάγχνα μου, Πλάστη!
»Τὰ φαρμάκωσα ἀλήθεια ἡ σκληρὴ,
»Καὶ μοῦ ἐβγῆκ' ἀπ' τὸν νοῦν μου, Πατέρα,
»Πῶς πλασμένα μοῦ τἄχες 'Εσύ.

»Ὅμως κύττα στὰ σπλάγχνα μου μέσα
»Ποῦ τὸ κρίμα τους κλαῖνε, κ' εἰπὲς,
»Πὲς τοῦ κόσμου ποῦ ἐφώναζε τόσα,
»Ἐδῶ μέσα ἂν ἦν' ἄλλαις πληγαῖς.»

Ταῦτα ἐμπρὸς εἰς τὸν Πλάστην κινῶντας.
Τὰ λευκά της τὰ χέρια θὰ εἰπῇ.
Σιώπα, κόσμε, κοιμᾶται στὸ μνῆμα,
Καὶ κοιμᾶται παρθένα σεμνή.

---

6. ΠΑΡΑΠΟΝΟΝ.

(Ὑπὸ Α. Ρ. Ραγκαβῆ.)

Βαρειᾶ καρδιὰ, πικρὴ καρδιὰ,
Γιατί ἀναστενάζεις;
Βοριᾶς μουγκρίζ' εἰς τὰ κλαδιὰ,
Κ' ἐσὺ μ' αὐτὸν φωνάζεις.
Ποῦ ἡ πρώτη
Ποῦ ἡ πρώτη σου χαρά;
Τώρα πάσχεις καὶ πονεῖς,
Καὶ σκληρὰ μὲ τυραννεῖς.

Ὁ ἥλιος βγαίνει στὸ βουνὸ,
Κ' ἐγὼ μαζή του βγαίνω·
Σ' ἔρημα δάση τριγυρνῶ,
Τὴν δύσιν του προσμένω.
Μέρα νύκτα,

Μέρα νύκτα σὲ ζητῶ,
Πάντα φεύγεις σὰν ἀχνὸς
Καὶ παντοῦ σὲ ἀπαντῶ.

Ἡ ἄνοιξις καὶ ἡ αὐγὴ
Τὰ κάλλη σου δὲν ἔχουν.
Σὲ βλέπω, κι' ὡς θερμὴ πηγὴ
Τὰ δάκρυά μου τρέχουν.
Σὲ λατρεύω,
Σὲ λατρεύω μυστικά·
Ἡ ψυχὴ ποῦ σ' ἀγαπᾷ,
Πάσχει, ὅμως σιωπᾷ.

Ἀνίσως ἐξουσίαζα
Καὶ βασιλέως θρόνον,
Τὸν θρόνον ἐθυσίαζα
Δ' ἓν σου βλέμμα μόνον.
Γύρνα διέ με
Γύρνα διέ με μιὰ φορά.
Δότε, δότε με ζωὴν
Μαῦρα μάτια φλογερά.

Στὸ σκότος εἶσ' ἀκτὶς φωτὸς,
Στὸν ὕπνον σὲ φωνάζω,
Στὰ ὄνειρά μου, ξυπνητὸς
Ἐσένα σχεδιάζω.
Δὲν σὲ μέλλει,
Δὲν σὲ μέλλει καὶ γελᾷς.
Ἔσβυσες μὲ μιὰν πνοὴν
Τὴν ἀθλίαν μου ζωήν·

Τὸ θέλεις; Νὰ ποῦ προχωρῶ
Στὸ νεκρικό μου στρῶμα·
Πλὴν κ' εἰς τὸ μνῆμα τὸ σκληρὸ
Θὰ σ' ἀγαπῶ ἀκόμα.
Τότε ἴσως,
Τότε ἴσως, λυπηθῆς,
Ἴσως ὅταν δὲν θὰ ζῶ,
Κλαίωντας μ' ἐνθυμηθῆς.

---

7. Η ΑΣΤΑΤΟΣ ΚΟΡΗ.

(Ὑπὸ Α. Ρ. Ραγκαβῆ).

Σὲ, σὲ ὅπου πηγαίνω,
Σὲ, σὲ ὅπου σταθῶ,
Σὲ, σὲ μόνην προσμένω,
Μόνην ζητῶ καὶ ποθῶ.

Φῶς, φῶς, εἶσαι ἡλίου,
Φῶς φῶς πλὴν πυρπολεῖς·
Ἢ, ἢ ἄνθος Μαΐου,
Ἢ πτερωτὴ χρυσαλλίς.

Σὺ, σὺ αὖρα γλυκεῖα,
Σὺ, σὺ χάρις χρυσῆ,
Πλὴν πλὴν, μ' αὖραν ὁμοία,
Αἴφνης ἐτράπης καὶ σύ.

Πού, πού άστατε κόρη,
Πού, πού τώρα πατᾷς!
Κἂν, κἂν πτέρυγας φόρει,
Ὥστε νὰ μὴν ἀπατᾷς.

Μή, μὴ ὅρκοι σου τόσοι
Μή, μὴ τόσοι σκοποί,
Μή, μὴ θὲ νὰ χαθῶσι
Ὡς τῆς στιγμῆς ἀστραπή;

Πρίν, πρὶν ἤμην εὐδαίμων,
Ζῶν, ζῶν ὅλως εἰς σέ·
Πλὴν, πλὴν τώρ' ᾄδω τρέμων
Ποῦ εἶν' αἱ ὧραι αἱ χρυσαῖ;»

---

8. ΤΟ ΓΑΤΑΚΙ.

(Ὑπὸ Ἠλ. Τανταλίδου.)

Εἶδες, φῶς μου! Τὸ γατάκι,
Ὅταν ἕνα κουρελάκι
Ἀποκάτ' ἀπ' τὸ τραπέζι
Εἰς τὰ νύχια του τὸ παίζῃ;

Εἶδες, εἶδες πῶς τ' ἁρπάζει,
Τὸ βαστᾷ καὶ τὸ τινάζει,
Τὸ σηκόνει, τὸ δαγκάνει,
Μιὰ τ' ἀφίνει, μιὰ τὸ πιάνει;

Εἶδες πῶς τὸ πασπατεύει,
Χαμηλὰ τὸ σημαδεύει,
Κ' ἔξαφνα πετᾷ τὸ πέρνει,
Καὶ σὰν λάφυρο τὸ σέρνει;

Ἐσὺ εἶσαι τὸ γατάκι,
Καὶ ἐγὼ τὸ κουρελάκι,
Ποῦ μὲ παίζεις πολυτρόπως
Εἰς τὰ χέρ' ἀδιακόπως!

Ὥραις, ὥραις μὲ ἀνοίγεις,
Ὥραις πιάνεις καὶ μὲ πνίγεις.
Μιὰ μὲ κάνεις νὰ κακιόνω,
Πάλιν μιὰ τὸ μετανοιόνω.

Παιγνιδιάρικη θεά μου!
Παῖζε, παῖζε τὴν καρδιά μου
Ἕως οὗ μ' αὐτὰς τὰς πράξεις
Βαθμηδὸν νὰ τὴν σπαράξῃς.

---

9. Η ΕΠΙΟΡΚΟΣ.

(Ὑπὸ Ἰωάννου Καρασούτσα.)

Ἦχος «Vieni meco sol di rose»
Τοῦ Μελοδράματος «HERNANI.»

Μὲ τὰ δόλιά σου χείλη
Ὅταν μ' ὤμνυες φιλίαν,
Κ' ἡ καρδία σου ὡμίλει
Εἰς παλμούς της παμπληθεῖς.

Πρῶτον ἤλπιζα ἡ τάξις
Τοῦ παντὸς ν' ἀλλάξῃ νόμον,
Παρὰ σὺ, σκληρὰ, ν' ἀλλάξῃς
Καὶ σκληρὰ νὰ μ' ἀρνηθῇς.

Ὅμως τοὺς φρικτούς σου ὅρκους
Εἰς τὸν οὐρανὸν δὲν λέγω,
Φλέγοντα τοῖς ἐπιόρκοις
Κεραυνὸν δὲν προσκαλῶ.

Εἰς τὰς λύπας συνειθίζω
Τὴν καρδίαν μου βιάζω,
Πάσχω, σιωπῶ κ' ἐλπίζω,
Κι' εἰς τὴν τύχην προσγελῶ.

Τώρα πλέον θὰ πασχίσω
Τὸ παρὸν νὰ λησμονήσω,
Καὶ μὲ σᾶς, μὲ σᾶς νὰ ζήσω
Ἀναμνήσεις ποθηταί.

Δύνασαι νὰ μὲ μισήσῃς
Τύραννε νὰ μὲ φονεύσῃς,
Πλὴν τὴν μνήμην δὲν θὰ σβύσῃς
Τῆς ἀγάπης μας ποτέ.

Στὴν γαλήνην αὐτὴ μένει
Τῆς ἐρωτικῆς Σελήνης,
Μέν' εἰς τ' ἄστρα γεγραμμένη
Τῆς σιωπηλῆς νυκτός,

Κ' εἰς τὸν φλοῖσβον τῶν λειμώνων,
Κι' εἰς τὰς αὔρας κ' εἰς τὰ δάση,
Καὶ παντοῦ, παντοῦ, καὶ μόνον
Τῆς καρδίας σου ἐκτός.

Ὅμως τοὺς φρικτούς σου ὅρκους
Εἰς τὸν οὐρανὸν δὲν λέγω,
Φλέγοντα τοῖς ἐπιόρκοις
Κεραυνὸν δὲν προσκαλῶ.

Εἰς τὰς λύπας συνειθίζω,
Τὴν καρδίαν μου βιάζω,
Πάσχω, σιωπῶ κι' ἐλπίζω,
Κ' εἰς τὴν τύχην προσγελῶ.

---

10. Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΒΟΣΚΟΥ.

(Ὑπὸ Διονυσίου Σολομοῦ.)

Μιὰ βοσκοποῦλα στὸ βουνὸ
Ἀκοῦστέ την πῶς κλαίγει,
Καὶ τὰ παράπονα ἡ σπηλῃὰ
Συχνὰ τὰ μεταλέγει.

«Ἐχθὲς μ' ἀπέθανε ὁ βοσκὸς
Καὶ τέσσαροι στὸν ὦμο,
Μοῦ τὸν ἐπῆραν τέσσαροι,
Στὸν ὕστερνό του δρόμο.

«Βραχνόφωνα ὁ καλόγερος
 Ἀνάδευε τὰ χείλια,
»Τοῦ νεκροκρέββατου συχνὰ
 Ἐτρίζανε τὰ ξύλα.

«Θυμοῦμαι ποῦ ἐκαθόμαστε
 Ἀντάμα ἐκεῖ στὴ βρύσι,
»Κ᾽ ἐλέγαμε ποιὸς ἀπ᾽ τοὺς δυὸ
 Περσσότερο θὰ ζήσῃ.

»Καὶ λέγοντας ποιὸς ἀπ᾽ τοὺς δυὸ
 Περσσότερο θὰ ζήσῃ,
»Στὸ πλάγι μας ἐβόησε
 Φρικτὰ τὸ κυπαρίσσι.

»Τότ᾽ ὁ ἀγαπημένος μου
 Ἐστέναξε ἀπ᾽ τὰ στήθη,
»Καὶ τοῦ ᾽πα, τ᾽ ἔχεις στὴν καρδιά;
 Κι αὐτὸς δὲν μ᾽ ἀπεκρίθη!

»Ἐκεῖνοι ποῦ θὰ μὲ θάψουνε,
 Ἀκόμη ἂν μ᾽ ἀγαποῦνε,
»Ἂς βάλουνε τὰ χέρια μας
 Νεκρὰ ν᾽ ἀγκαλιασθοῦνε.»

---

11. ΤΟ ΟΝΕΙΡΟΝ.

(Ὑπὸ Διονυσίου Σολομοῦ.)

Ἄκου ἓν ὄνειρο, ψυχή μου,
 Καὶ τῆς ἐμμορφιᾶς θεά.

Μοῦ ἐφαινότανε πῶς ἤμουν
Μετ' ἐσένα μιὰ νυχτιά.

Μέσ' στὰ μυρωμένα δάση
Περπατούσαμε μαζὴ,
Ὅλα λάμπανε τ' ἀστέρια
Κ' ἔλαμπες μ' αὐτὰ κ' ἐσύ.

Πέτε, ἀστέρια, τὰ ῥωτοῦσα,
Εἶν' κανένα ἀπὸ τ' ἐσᾶς
Ποῦ νὰ λάμπη ἀπ' αὐτοῦ πάνω,
Σὰν τὰ μάτια τῆς μυρτιᾶς;

Πέτε ἂν ἴδετε ποτέ σας
Σ' ἄλλη τέτοια ὡραία μαλλιά·
Τέτοιο χέρι, τέτοιο πόδι,
Τέτοια ἀγγελικὴ θωριά;

Τέτοιο σῶμα ὡραῖο ὅπ' ὅποιος
Τὸ κυττάξη, εὐθὺς ῥωτᾷ·
Ἂν εἶν' ἄγγελος ἐκείνη,
Πῶς δὲν ἔχει τὰ φτερά;

Κάθε φίλημα, ψυχή μου,
Ὅπου μ' ἔδινες γλυκά,
Ἐξεφύτρων' ἕνα ῥόδο
Ἀπὸ τὴν τρανταφυλλιά.

Ὅλη νύχτα ξεφυτρῶναν
Ὅσο ποῦ 'λαμψε ἡ αὐγὴ,
Ποῦ μᾶς ηὗρε καὶ τοὺς δυό μας
Μὲ τὴν ὄψι τὴ χλωμή.

Τοῦτο εἶν' τὄνειρο, ψυχή μου.
Τώρα στέκεται 'ς ἐσὲ
Νὰ τὸ κάμῃς ν' ἀληθέψῃ
Καὶ νὰ σπλαχνισθῇς κ' ἐμέ.

---

12. ΧΩΡΙΣΜΟΣ. №

(Ὑπὸ Διονυσίου Σολομοῦ.)

Φεύγεις φῶς μου καὶ μ' ἀφίνεις
Εἰς μίαν ἄκρ' ἀπελπισιὰ,
Πές μ' ὁ μαῦρος τί θὰ γένω
Ἀπὸ σένα μακρυά;...

Ἂν ποτέ σου περπατήσῃς
Εἰς τὰ δάση μοναχὴ,
Καὶ περίλυπο γροικήσῃς
Τ' ἀηδονάκι νὰ λαλῇ,

Τότ' ἐσὺ στοχάσου 'μένα·
Κ' ἐνθυμήσου πῶς κ' ἐγὼ
Τοὺς καϋμούς μου διὰ 'σένα
Σὰν ἐκεῖνο τραγουδῶ.

Στ' ἀνθοστόλιστο τὸ στρῶμα,
Ποὖν' τὸ ἔνδυμα τῆς γῆς,
Μία μοσχοῦλα μ' ἀχνὸ χρῶμα
Μαραμένη ὅταν ἰδῇς,

Εὐσπλαγχνίσου την καὶ στάσου
Νὰ τῆς δώσῃς μιὰ ματιά,
Καὶ τὸν δύστυχο στοχάσου
Ποὖν' ἀχνὸς σὰν τὴ μοσκιά.

Ἂν ποτέ σου ὅταν χαράζῃ
Ἄστρο ἰδῇς στὸν οὐρανὸ
Χωρὶς μ' ἄλλο νὰ ταιριάζῃ
Παρὰ νἆναι μοναχὸ,

Καὶ μισοβασιλεμμένο
Νὰ φωτίζῃ θαμπερὰ
Θύμου 'μένα τὸν καϋμένο
Ὁποῦ ζῶ στὴ μοναξιὰ,

Κ' ὅπου φθείρομαι γιὰ 'σένα,
Κ' ὡσὰν τ' ἄστρ' ἔχω κ' ἐγὼ
Πάντα μάτια θολωμένα,
Πάντα πρόσωπο χλωμό.

Κ' ἂν ἰδῇς ἀγάλι, ἀγάλι,
Ἀπὸ πάνω ἀπ' τὸ βουνὸ,
Ὡσὰν πνεῦμα νὰ προβάλῃ
Ἕνα σύννεφο λευκὸ,

Πὲς πῶς εἶναι χωρισμένη
Ἀπ' τὸ σῶμα ἡ ψυχὴ,
Πῶς στὸν Ὕψιστο πηγαίνει
Καὶ δυὸ δάκρυα σοῦ ζητεῖ.

———

13. Η ΚΑΤΑΡΑ.

(Ὑπὸ Διονυσίου Σολομοῦ).

Ἀστραπή, φωτιά νὰ πέσῃ,
Εἰς τὴν ἄπιστη καρδιά,
Ποῦ ἦλθε 'μένα νὰ πλανέσῃ
Καὶ μ' ἀπάτησε σκληρά.

Νὰ φωνάζῃς νὰ ταράζῃς
Ἀπὸ πόνο φοβερό,
Ὡσὰν ψάρι νὰ σπαράζῃς
Ὅταν ἔβγῃ ἀπ' τὸ γιαλό.

Πάντα κλάψα, πάντα λύπη
Νὰ 'ναι ἡ μόνη σου στολή.
Τὸ χαμόγελο νὰ λείπῃ
Ἀπ' τὰ χείλη τὰ ψευδῆ.

Πρὶν τῆς ὥρας νὰ γεράσῃς
Ἀπ' τὰ πάθη, ἀπ' τὸν καϋμό,
Καὶ ποτὲ νὰ μὴ πλαγιάσῃς
Στοῦ ἐραστοῦ σου τὸ πλευρό

Στὴν κοιλιὰ νὰ μὴ σ' ἀνθίσουν
Ἐρωτόβλαστοι καρποί·
Τέτοια σπλάγχν' ἂς μὴ γεννήσουν
Ἄλλην ὅμοιά τους ψυχή.

Μ' ἂν Θεὸς παιδιὰ σοῦ δώσῃ
Εἰς ἀνέλπιστη στιγμή,
Ὁ σεισμὸς νὰ στὰ πλακώσῃ,
Νὰ τὰ θάψῃς μοναχή.

Μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα
Εἰς τὰ στήθη, νὰ κυττᾷς
Τὰ ἐπουράνια, ποῦ γιὰ σένα
Νὰ βροντοῦν θὲ ν' ἀγροικᾷς.

Ἀπὸ πάνω σου νὰ στέκῃ
Ἡ φοβέρα τ' οὐρανοῦ,
Νὰ χτυπᾷ τ' ἀστροπελέκι
Ὡσὰν μάστιγα Θεοῦ.

Κ' ἡσυχία νὰ γυρεύῃς
Εἰς τὰ δάση, στὴν ἐρημιά,
Μὰ ὅθεν κάμῃς, νὰ παλεύῃς
Μ' ἄγρι' ἀχόρταγα θηριά,

Νὰ ὁρμοῦν, νὰ σὲ γκρεμίζουν
Ἀκατάπαυστα στὴ γῆ,
Τὴν καρδιὰ νὰ σὲ ξεσχίζουν,
Μὰ νὰ μένῃς ζωντανή.

Νὰ χτυπᾷς, νὰ λαχταρίζῃς
Σὰν ἀρνάκι τρυφερὸ,
Τὴ στιγμὴ ποῦ τὸ χωρίζει
Τὸ μαχαῖρι τὸ λαιμό.

Καὶ τὸ μαῦρο μνῆμα ἐμπρός σου
Νύχτα μέρα νὰ θεωρῇς,
Νὰ ζητᾷς τὸν θάνατό σου,
Ἀλλὰ πάντοτε νὰ ζῇς,

Πλὴν τὶ λέγω; Φθάνει μόνον,
Χωρὶς τόσα νὰ ζητῶ
Νὰ ὑποφέρῃς τέτοιον πόνον
Ποῦ γιὰ σὲ ὑποφέρω 'γώ.

---

14. Η ΞΑΝΘΟΥΛΑ.

(Ὑπὸ Διονυσίου Σολομοῦ.)

Μὴν εἶδες τὴν Ξανθοῦλα;
—Τὴν εἶδα χθὲς ἀργὰ,
Ποῦ ἐμβῆκε στὴ βαρκοῦλα
Καὶ πάει στὴ ξενιτειά.

Ἐφούσκονε τ' ἀέρι
Λευκότατα πανιὰ,
Ὡσὰν τὸ περιστέρι
Π' ἁπλόνει τὰ φτερά.

Ἐστέκονταν οἱ φίλοι
Μὲ λύπη, μὲ χαρὰ,
Κ' αὐτὴ μὲ τὸ μανδῆλι
Τοὺς ἀποχαιρετᾷ.

Καὶ τὸν χαιρετισμό της
Ἐστάθηκα νὰ ἰδῶ,
Ὥστ' ἡ πολλὴ μακρότης
Μοῦ τὸ 'κρυψε κι' αὐτό.

Σέ λίγο, σὲ λεγάκι
  Δὲν ἤξευρα νὰ εἰπῶ,
Ἂν ἔβλεπα πανάκι,
  Ἢ τοῦ πελάγου ἀφρό.

Κ' ἀφοῦ πανί, μανδῆλι
  Ἐχάθη στὸ νερό,
Ἐδάκρυσαν οἱ φίλοι,
  Ἐδάκρυσα κ' ἐγώ.

Δὲν κλαίω τὴ βαρκοῦλα,
  Δὲν κλαίω τὰ πανιά,
Μόν' κλαίω τὴν Ξανθοῦλα
  Ποῦ πάει στὴ ξενιτιά.

———

15. Η ΑΒΡΟΚΟΜΗ.

(Ὑπὸ Διονυσίου Σολωμοῦ).

Θάλασσα! Πότε θὲ νὰ ἰδῶ
  Τὴν εὔμορφ' Ἀβροκόμη;
  Τόσος καιρὸς ἀπέρασε
  Καὶ δὲν τὴν εἶδ' ἀκόμη.

Τόσαις φοραῖς κυττάζωντας
  Ἀπὸ τὸ βράχο γέρνω,
  Καὶ τὸν ἀφρὸ τῆς θάλασσας
  Γιὰ τὰ πανιά της πέρνω!

Φέρτηνε, τέλος φέρτηνε·
Μὲ πόν' ὁ Θύρσις, λέγει,
Καὶ πέρνει ἀπὸ τὴ θάλασσα
Καὶ τὴν φιλεῖ καὶ κλαίγει·

Καὶ δὲν ἠξεύρ' ὁ δύστυχος
Ὅτι φιλεῖ τὸ κῦμα,
Τὸ κῦμα ποῦ τῆς ἔδωσε
Καὶ θάνατο καὶ μνῆμα!

---

16. Ο ΠΡΩΙΝΟΣ ΠΟΘΟΣ.

(Ὑπὸ Ἰωάννου Ζαμπελίου.)

Ῥοδοδάκτυλος αὐγή μου,
Ἔβγα φώτισε τὴν γῆν,
Δρόσισε τὰ χορταράκια
Καὶ τὴν μαύρην μου ψυχήν.

Πρόβαλε σὲ καρτεροῦνε
Τὰ ἀρνάκια, τὰ πτηνά,
Σὲ προσμέν' ἡ Φιλομήλα
Εἰς τὰ ἔρημα βουνά.

Νὰ διαβῶ εἰς τοὺς λειμῶνας
Καὶ μὲ ῥόδα νὰ στεφθῶ,
Τὴν ἀγάπην μου νὰ εὕρω
Καὶ νὰ τὴν γλυκασπασθῶ.

Φύγετε, ὠχραὶ φροντίδες,
Σύρτε, πάθη τρομερά·
Ν' ἀγαπῶ καὶ ν' ἀγαπῶμαι
Εἶν' ἡ μόνη μου χαρά.

---

17. Ο ΠΑΝΤΟΤΕΙΝΟΣ ΧΩΡΙΣΜΟΣ.

Ἦχος «Tu che a Dio spiegasti lali»

Τοῦ μελοδράματος LUCIA.

Σὺ ποῦ πέταξες 'ς τὰ ὕψη
Ὦ ψυχὴ ἐρωτευμένη,
Στρέψ' ἰδὲ ἱλαρομένη,
Σὲ ἀκολουθῶ πιστῶς.

Ἂν τὰ μίση ἂν οἱ φθόνοι,
Ἂν οἱ πόλεμοι τοῦ κόσμου·
Μᾶς ἐχώρησαν, ὦ φῶς μου,
Μᾶς ἑνών' ὁ οὐρανός.

Ὦ ψυχὴ ἐρωτευμένη,
Μᾶς ἑνών' ὁ οὐρανός. (Δὶς)

Ἀντιστροφή.

Τὰ φῶτα λάμπουν κ' ὁ χορὸς
Φαιδρότατος προβαίνει,
Κ' ἐγὼ συμπαρευρίσκομαι
Καὶ 'ς ὅλα εἶμαι ξένη,

Διότι 'ς τὴν καρδίαν μου
Τὸν ᾅδην περιέχω,
Διότι 'ς ἕνα ἀχάριστον
Τὸν νοῦν μου πάντα ἔχω.—

Μικρὰ νὰ ἦναι πρόφασις!
Ἢ ὅλως ἀπατᾶται!
Μοῦ εἶπε πῶς ἀπὸ ἐμὲ
Αὐτὸς δὲν ἀγαπᾶται.

Σελήνη, ἄστρα τ' οὐρανοῦ
Διαμαρτυρηθῆτε.—
Ἂν ἀγαπᾶται ἀπ' ἐμὲ
Εἰπῆτε, σεῖς, εἰπῆτε!

Ἀφοῦ πολλάκις ἔτυχεν
Ὁμοῦ νὰ μᾶς ἰδῆτε—
Ὢ παῦσε νὰ σπαράττεσαι
Τρισάθλιόν μου στῆθος,

Θὰ ἐπιστρέψῃ βέβαια,
Καὶ τότε ὅλα μῦθος,
Νὰ μάθῃ πόσον ὁ κακὸς
Νὰ μάθῃ πόσον σφάλλει,

Τὰ δάκρυα ποῦ σήμερον
Ἂν χύνω, ἀμφιβάλλῃ,
Εἰς δάκρυα γλυκύτατα
Χαρᾶς θὰ μεταβάλῃ.

———

18. Η ΒΑΡΚΟΥΛΑ.

(Ὑπὸ Ἰουλίου Τυπάλδου.)

«Ξύπνα, γλυκειά μ' ἀγάπη,
  Κ' ἡ νύχτα εἶναι βαθειὰ,
Κοιμᾶται ὅλ' ἡ φύσις,
  Κ' εἶν' ὅλα σιωπηλά.

Μόνον τ' ἀχνὸ φεγγάρι
  Ποῦ σὰν ἐμὲ ἀγρυπνᾶ,
Μέσ' στ' οὐρανοῦ ἁρμενίζει
  Τὴν ἥσυχη ἐρημιά.

Ἂν μᾶς χωρίζῃ τώρα
  Μιὰ θέλησι σκληρὴ,
Μιὰν ἄκραν γῆς θὰ βροῦμε
  Νὰ ζήσωμε μαζή.

Ξύπνα, γλυκειά μου ἀγάπη,
  Κ' ἡ νύχτα εἶναι βαθειά,
Μᾶς καρτερᾷ ἡ βαρκοῦλα
  Στὴν ἀκροθαλασσιά.»

Κ' ἐνῷ τὸ φεγγαράκι
  Τοὺς φέγγει εὐσπλαγχνικὸ,
Μὲ μάτια δακρυσμένα
  Τὸ χαιρετοῦν κ' οἱ δυό.

»Λάμνε, καλέ μου, λάμνε,
Νὰ φύγωμε μακρυά,
Ὅσῳ φυσᾷ τ' ἀέρι
Στὰ ὁλόστρωτα νερά.»

Καὶ κάθε ποῦ στὸ κῦμα
Βουτοῦσε τὸ κουπὶ,
Στὸ μέτωπο τοῦ δίνει
Ἡ κόρη ἕνα φιλί.

---

19. Η ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ.

(Ὑπὸ Παναγιώτου Σούτσου.)

Σὲ εἶδα χθὲς ἀκόμα·
Τί ζαχαρένιο στόμα!
Πόσο γλυκὰ γελοῦσες,
Πόσο γλυκὰ μιλοῦσες!

Ἄνθη λευκὰ ναρκίσσου
Φοροῦσες εἰς τὰ στήθη,
Καὶ μόσχος παραδείσου
Τριγύρω σου ἐχύθη.

Μ' ἦλθε νὰ σὲ λαλήσω,
Κατόπι σου νὰ τρέξω,
Τὰ χόρτα νὰ φιλήσω,
Τὰ ἴχνη σου νὰ βρέξω,
Μὲ δάκρυα πικρά.

Πλὴν μόνον μ' ἕνα βλέμμα
Μ' ἐπάγωσες τὸ αἷμα.
Ἐκόπη κ' ἡ φωνή μου,
Κι' ἀπέμειν' ἡ ψυχή μου
Στὸ στόμα μου νεκρά.

---

20. ΑΠΕΛΠΙΣΙΑ.

(*Ὑπὸ Σ. Βαλέτα.*)

Ψυχὴ ἀθλία!
Τί δυστυχία
Ἀκαταπαύστως σὲ τυραννεῖ!
Δὲν ἔχεις φίλον
Πιστὸν μὲ ζῆλον,
Νὰ σὲ λυπῆται, νὰ σὲ πονῇ.

Ὁ κόσμος ὅλος
Πλάνη καὶ δόλος,
Δὲν εἶναι ἄνθρωπος ἐπὶ γῆς
Νὰ μὲ σκοτώσῃ
Νὰ μὲ λυτρώσῃ
Ἀπὸ τοὺς πόνους τέτοιας πληγῆς;

Κλαίω φωνάζω,
Κι' ἀναστενάζω,
Καὶ κάθε ὥρα λυποθυμῶ,
Τὸν θάνατόν μου,
Τὸν ὄλεθρόν μου,
Ἀπηλπισμένος ἐπιθυμῶ.

'Σ αὐτὸ τὸ πάθος,
Μόνος ὁ τάφος.
Εἶν' ἐπιτήδειος ἰατρὸς,
Καὶ θεραπεία
Πλήρης, τελεία,
Ἄωρος θάνατος καὶ πικρός.

---

21. ΠΑΡΑΠΟΝΑ ΕΡΑΣΤΟΥ.

(Ὑπὸ Σπυρ. Βαλέττα.)

Ἕως πότε τὸ κακὸν θὲ νὰ τρέχῃ,
Καὶ ἡ τύχη ἡ σκληρὰ θὲ νὰ μ' ἔχῃ;
Ἄχ, ἄχ! Ἀλύπητη ψυχὴ
Δυστυχεῖ!

Δὲν λυπῆσαι ἀνθηρὰν ἡλικίαν;
Δὲν πονεῖς βασανισμένην καρδίαν;
Ἄχ, ἄχ! Ἀλλ' οὔτε τοὺς δεινοὺς
Στεναγμούς;

Πῶς νὰ ὑποφέρω, φῶς μου, τὸν δικόν σου χωρισμόν!
Δὲν ἠξεύρω πῶς νὰ σβύσω τὸν μεγάλον μου καϋμόν.

Πάθος μ' ἔγεινε τὸ πρῶτον σου βλέμμα,
Καὶ μ' ἐφλόγισεν ἀμέσως τὸ αἷμα.
Ἄχ, ἄχ! Μ' ἐπλήγωσες βαθειὰ
Τὴν καρδιά!

Ἄχ! Ὁ νοῦς μου ἡσυχίαν δὲν ἔχει,
Μέρα νύκτα εἰς τὰ κάλλη σου τρέχει,
Ἄχ, ἄχ! Τὴν ἴδιαν θαρρῶ
Πῶς θωρῶ.

Πλὴν τὸ νὰ θαρρῶ πῶς βλέπω, τίποτε δὲν μ' ὠφελεῖ.
Εἶναι μία φαντασία τοῦ νοὸς ἀπατηλή.
"Οπου εἶμαι ἢ σταθῶ ἢ κοιμοῦμαι.
'Σένα μόνον σκυθρωπὸς συλλογοῦμαι,
"Αχ, ἄχ! Ματάκια μου γλυκὰ,
Γαλανά!

Ποῦ νὰ ἦναι τὸ χρυσὸν περιστέρι;
Ποῦ νὰ ἦναι τὸ 'δικόν μου, τὸ ταῖρι,
"Αχ, ἄχ! Δὲν 'βγαίνει νὰ τὸ 'δῶ,
Νὰ χαρῶ.

Δὲν ἐβγαίνεις ἐμπροσθέν μου, δέξου κἂν πουλάκι-μου,
Διὰ νὰ σὲ συντροφεύσῃ ἡ θερμὴ ἀγάπη μου.

Εἰς τὸ θέατρον τοῦτο τοῦ κόσμου
Σ' εἶσαι ἥλιος, φεγγάρι καὶ φῶς μου.
"Αχ, ἄχ! 'Ελπίς μου καὶ πνοὴ,
Καὶ ζωή!

'Σ τὸν ὁρίζοντά μου σὺ βασιλεύεις,
Καὶ ψυχήν μου καὶ ζωὴν κυριεύεις·
"Αχ, ἄχ! Κυρία μου χρυσῆ
Εἶσαι σύ!

Πότε θέλει ἔλθ' ἡ ὥρα νὰ σὲ βλέπω φανερὰ,
Καὶ νὰ λάμπῃς ἔμπροσθέν μου ὡς ὁ ἥλιος 'στὰ νερά;

Πλὴν ἀλλοίμονον 'ς ἐμέ! Ὢ ἐμένα!
Τὸ θωρεῖς πῶς κινδυνεύω δι' ἐσένα!
"Αχ, ἄχ! Καὶ πάλ' ἀδιαφορεῖς
Κι' ἀπορεῖς;

'Αφροδίτη μου κυρία! Θεά μου!
Γένου ἵλεως 'ς αὐτὰ τὰ δεινά μου!
"Αχ, ἄχ! Σπλαγχνίσου μιὰν καρδιὰν
Σταθεράν!

Στεῖλε, στεῖλε τὸν υἱόν σου, ὅπου τρέχει πανταχοῦ,
Νὰ σπαράξῃ τὴν καρδιάν μου καὶ ἐμένα τοῦ πτωχοῦ!

---

22. Ο ΧΩΡΙΣΜΟΣ.

('Υπὸ Σπυρ. Βαλέττα.)

Τρέξατ' ἔρωτες, ἐλᾶτε,
Πάρτε βέλη καὶ φωτιαῖς,
Καὶ ἀνίσως ἀγαπᾶτε,
Νά! Τὸ στῆθός μου κτυπᾶτε,
Μ' ἀναμμέναις σαϊτιαῖς.

'Η νεότης μου προβαίνει,
Μὲ κλαυθμοὺς καὶ ὀδυρμοὺς
Μήτε ὥρα δὲν συμβαίνει,
Ποῦ τὸ στῆθός μου νὰ μένῃ,
Χωρὶς ἀναστεναγμούς.

"Αχ! 'Ο βίος εἶν' ἐχθρός μου,
Δὲν βαστῶ τόσα δεινά·
"Ολα τὰ λαμπρὰ τοῦ κόσμου
Γιὰ τὸν χωρισμόν σου, φῶς μου,
Τὰ νομίζω σκοτεινά.

Ἔλα, θάνατε, τί κάνεις;
Τρέξε ὅσον ἠμπορεῖς.
Πρόφθασε, καιρὸν μὴ χάνῃς·
Ἄχ! Ἀκόμη δὲν ἐφάνης,
Διατί ἀργοπορεῖς;

Κόσμε μάταιε πηγαίνω,
Καὶ σὲ ἀποχαιρετῶ,
Εἰς τὸν ᾅδην καταβαίνω,
Ἐπειδὴ δὲν ὑπομένω,
Τέτοιον χωρισμὸν φρικτό.

Ἄχ! Ὀδυνηρόν μου πάθος,
Δὲν εὑρίσκεις ἰατρόν·
Τὸ ἀνίκητόν σου κράτος,
Ἐς τῆς νεότητος τὸ ἄνθος,
Μὲ κατήντησε νεκρόν.

---

23. ΕΡΑΣΤΗΣ ΕΝ ΕΞΟΡΙΑι.

(Ὑπό Σπυρ. Βαλέττα.)

Πόθεν ν' ἀρχινήσω,
Φῶς μου νὰ θρηνήσω;
Πῶς νὰ δυνηθῶ,

Τ' ἄπειρα δεινά μου
Καὶ τὰ βάσανά μου
Νὰ διηγηθῶ;

Εἰς τοιαύτην ὕλη
Πρέπει καὶ κονδύλι,
Νοῦς Ὁμηρικὸς,

Νὰ τὰ περιγράψῃ
Καὶ νὰ τὰ συντάξῃ
Περιστατικῶς.

Τρία χρόνια ἔχει
Ποῦ μὲ κατατρέχει
Καὶ μὲ τυραννεῖ,

Ἡ κατηραμμένη
Τύχη πεπρωμένη
Καὶ δὲν μὲ πονεῖ.

Τέτοια ἐξορία
Καὶ ταλαιπωρία
Δὲν τὴν ἐξαρκεῖ,

Μόνον μὲ παιδεύει
Καὶ μὲ δυναστεύει
Μὲ τὴν φυλακή.

Ὅθεν καὶ στενάζω
Κλαίω καὶ φωνάζω
Ἐὰν παιδὶ μωρό.

Πῶς νὰ ὑποφέρω
Πλέον δὲν ἠξεύρω,
Φῶς μου, ἀπορῶ.

Πῶς νὰ σὲ ξεχάσω
Καὶ νὰ μὴν τὰ χάσω
Ὅταν θυμηθῶ,

Ὅ,τι κι' ἂν πασχίσω,
Πλέον νὰ συζήσω;
Δὲν θ' ἀξιωθῶ;

---

24. Η ΒΑΡΚΟΥΛΑ.

Ἦχος «Voca, voga la procella.»

Τοῦ μελοδράματος «VITTERE PISANI.»
(H.PERI.)

Τρέχε, τρέχ' ἐμπρὸς βαρκοῦλα!
Γιὰ νὰ ϐροῦμε τὴν Ξανθοῦλα.
Χρυσᾶ τ' ἄστρα λαμπυρίζουν
Κ' ἡ ἐλπὶς μᾶς ὁδηγεῖ.

Τῆς Ξανθούλας τὰ δυὸ μάτια
Σὰν δυὸ ἥλιοι μᾶς φωτίζουν.
—Ἴσια, ἀγάπη μου ϐαρκοῦλα.) δίς
Καὶ μᾶς πρόφθασ' ἡ αὐγή.)

Εἰς τὴν γῆν, αὐτὸς στενάζει,
Ἄλλος θησαυροὺς συνάζει,
Κι' ἄλλος δόξαν κυνηγάει·
Τὴν Ξανθὴν ὅποιος ἰδῆ,

Πλούτη, βάσανα καὶ δόξαν
'Σένα βλέμμα της ξεχνάει,
—"Ισια, ἀγάπη μου βαρκοῦλα,) δὶς
Καὶ μᾶς πρόφθασ' ἡ αὐγή.)

"Αν οἱ ἄνεμοι βοΐζουν,
Καὶ τὰ κύματ' ἂν μουγκρίζουν.
Ἡ γῆ πάλιν θὰ γελάσῃ
Καὶ ὁ ἥλιος θὲ νὰ βγῇ.

Στὴν Ξανθὴ κοντὰ τοὺς πόνους
Κι' ἡ ψυχή μου θὰ ξεχάσῃ.
—"Ισια, ἀγάπη μου βαρκοῦλα,) δὶς
Καὶ μᾶς ἔφθασ' ἡ αὐγή,)

"Ελα, πρόβαλε, Ξανθοῦλα,
Τρέξε, τρέξε στὴ βαρκοῦλα!
Διὲ τ' ἀστέρια πῶς γελοῦνε
Καὶ πῶς χαίρεται ἡ γῆ·

"Ακουσε τ' ἀηδονάκια
Πῶς γιὰ σένα κηλαϊδοῦνε.
—Πίσω, ἀγάπη μου βαρκοῦλα,) δὶς
Κι' ἂς μᾶς φθάσῃ κ' ἡ αὐγή.)

---

25. Η ΕΡΩΤΙΚΗ ΕΣΠΕΡΑ.

(Ὑπὸ Παναγιώτου Σούτσου.)

Τί ὡραῖο φεγγαράκι
Τί ἐρωτικὴ βραδυά!
Ἥσυχα τὸ ἀεράκι
Παίζει μέσα 'ς τὰ κλαδιά.

Κύτταξε τὸ ἀηδόνι
  Μέσ' 'σ τὰ φύλλα πῶς πετᾷ,
Καὶ 'ς ταῖς βρύσαις τὸ τρυγόνι
  Πῶς τὸ ταῖρί του ζητᾷ,

Τ' ἀνταμόνει, τ' ἀγκαλιάζει
  Μὲ λαχτάρα μὲ χαρά·
Τὸ φιλεῖ, γλυκοστενάζει
  Καὶ σαλεύει τὰ πτερά,

Πόσο ἀγαποῦνται πόσο,
  Τί ἀθῶοι στεναγμοί!
Ἄς μ' ἀγάπας κ' ἐσὺ τόσο,
  Κι' ἂς μὴ ζοῦσα μιὰ στιγμή.

---

26. Ο ΧΩΡΙΣΜΟΣ.

Λεπτὸ ἀέρι στὸ πανάκι
  Τῆς βαρκούλας σου φυσᾷ,
Κι' ἀπὸ ἐμένα σὲ χωρίζει
  Καὶ σὲ πάει στὴ ξενιτιά.

Ἡ καϋμένη! Ἔρμη τώρα
  Καὶ στὸν κόσμο μοναχή,
  Ἄχ! Τὰ κύματα κυττάζω
  Καὶ τὰ παίρνω γιὰ πανί.

Ἐκεῖ ποῦ πᾷς εἰς ξένους τόπους
  Ἄλλους φίλους θὲ νὰ εὕρῃς·
  Στὴν χαρά, στὴν ξενιτιά σου
  Πάντα ἐμὲ νὰ θυμηθῇς·

Ὅταν κόκκινος αἰθέρας
 Ἔχει σύννεφα πυκνά,
 Κ' οἱ πλανῆται καὶ τ' ἀστέρια
 Φέγγουν ὅλα φλογερά,

Δροσερὸ κόψ' ἕνα ῥόδο,
 Ἕνα ῥόδο σὰν ἐσέ,
 Τήραξέ το, μύρισέ το,
 Κ' ἐνθυμήσου τότε ἐμέ.

Ἐνθυμήσου ὅταν οἱ δυό μας
 Εἰς τὸ δάσος κάθε αὐγὴ
 Ταῖς μοσχούλαις καὶ τὰ ῥόδα
 Ἐμαζόναμε μαζή.

---

27. Η ΦΑΙΔΡΟΤΗΣ ΜΟΥ.

(Ὑπὸ Παναγιώτου Σούτσου).

Ὡς πότε πλέον θρήνους;
 Γαρόφαλα καὶ κρίνους
Σ' τὸ μέτωπόν μου βάλετε,
 Καὶ σεῖς, εἰς τὰ λουλούδια
Χαρμόσινα τραγούδια,
 Φαιδραῖς μου Μούσαις ψάλλετε.
Καμμία εὐτυχία
 Δὲν μένει αἰωνία,
 Δὲν μένει ἀναλλοίωτη·
Ἀφῆτέ με φροντίδες,
 Καὶ φόβοι καὶ ἐλπίδες,
 Καὶ πόθοι ἀτελείωτοι.

Πρὶν 'πάγω πρὶν περάσω.
Τὸν Βάκχον θὰ χορτάσω
Καὶ τὸν τρελλὸν τὸν Ἔρωτα
'Σ τοῦ τάφου μου τὸ χῶμα
Θὰ καταβῶ μὲ στόμα
Γεμάτο ἀπὸ γέλωτα.

---

28. Η ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ.

(Ὑπὸ Παναγιώτου Σούτσου.)

Ἐρωτόληπτο πουλάκι,
Μουσικὸ ἀηδονάκι!
Τί προσμένεις εἰς τὰ δάση;
Μὴν τὴν εἶδες νὰ περάσῃ;
— «Κι' ἂν τὴν εἶδα ποῦ τὴν 'ξεύρω,
Καὶ πῶς θέλεις νὰ τὸ εὕρω;
Τόσαις βλέπω 'ς τὸ λιβάδι·
Δεῖξέ μ' ἕνα της σημάδι.»
« Μάτια δυὸ ἔχει μεγάλα,
Ζυμωμένα μὲ τὸ γάλα·
Χείλη δροσερὰ κ' εὐώδη,
Κόκκινα καθὼς τὸ ῥόδι.
Ἔχει φρύδι γυριστὸ,
Καὶ χρυσάφινα μαλλάκια
Καὶ μαρμάρινα στηθάκια·
Κι' ἀπὸ ἄνθη στολισμένη
Ὅταν περπατῇ πηγαίνει
Σὰν παγόνι πλουμιστό.

Σὲ τὰ εἶπα ὅλα τώρα.
  Ἴδες την, νὰ σὲ χαρῶ; »
— « Κάθεται αὐτὴν τὴν ὥρα
  Ἐκεῖ κάτω 'ς τὸ νερό. »

— « Τρέχω εἰς τὸν ῥύακά της,
  'Σ ταῖς μυρσίναις ἐδῶ στάσου·
Κ' ἐνῷ κάθημαι σιμά της
  Ψάλλε μας τοὺς ἔρωτάς σου. »

---

29. Η ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΗΣ.

(Ὑπὸ Παναγιώτου Σούτσου.)

Σὰν σὲ βλέπω τί παθαίνω;
  Ἄφωνος πῶς ἀπομένω;
Μοναχὴ πριχοῦ νὰ σ' εὕρω
  Νὰ σὲ πῶ ζητοῦσα τόσα.
Σ' ἀπαντῶ, καὶ δὲν ἠξεύρω
  Πῶς μ' ἐμπλέκεται ἡ γλῶσσα.

Μὲ τρελλαίνεις, μὲ μαγεύεις,
  Ὅταν κἄποτε μὲ νεύῃς,
Ὅταν μὲ χαμογελᾷς,
  'Σ τοὺς ἀγγέλους μ' ἀνεβάζεις,
Ὅταν μὲ γλυκοκυττάζῃς,
  Ὅταν μὲ γλυκομιλᾷς.

Παντοῦ, πάντα εἶσ' ἐμπρός μου
  Παντοῦ, πάντα τ' ὄνομά σου

Εἰς τὰ χείλη ἔχω, φῶς μου !
Μιά σου λέξι, μιὰ ματιά σου
'Σ τὴν ἐνθύμησί μου φέρω
Καὶ γελῶ μόνος καὶ χαίρω.

---

30. ΕΡΩΤΙΚΗ ΑΠΕΛΠΙΣΙΑ.

(*Ὑπὸ Παναγιώτου Σούτσου.*)

'Στὰ σκοτεινὰ
Εἰς τὰ βουνὰ
Οἱ ἄνεμοι γυρίζουν

Ἡ καλαμιαῖς
'Σ ταῖς ἐρημιαῖς
Σαλεύουν καὶ σφυρίζουν.

Κ' ἐγὼ γυρνῶ.
Κ' ἐγὼ θρηνῶ
'Σ ταῖς ἐρημιαῖς μονάχος.

Φίλος πιστὸς
Μὲ εἶν' αὐτὸς
Ὁ χιονισμένος βράχος.

'Απ' τὸ βουνὸ
'Στὸν οὐρανὸ
Τὸ 'μάτι μ' ἀναβαίνει·

Κανένα ὄν
'Σ τὸν οὐρανὸν
'Σ τὴν γῆ δὲν μὲ εὐφραίνει.

Εἰς τὸ βουνὸ
Τ' ἀντικρυνὸ
Τὸ σήμαντρο σημαίνει.

Ὡσὰν φωνὴ.
Κ' ἡ σκοτεινὴ
Νεότης μου πηγαίνει.

---

31. Η ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ.

(*Ὑπὸ Παναγιώτου Σούτσου*)

Λάμπει τὸ βράδυ,
Εἰς τὸ λιβάδι
Ὅταν φανῇς·

Φῶς, τόσον κάλλος
Πλανήτης ἄλλος
Ἔχει κανείς;

Λαμβάν' ἡ φύσις
Ὅπου καθήσῃς
Ἀνθῶν στολάς.

Καὶ τὸ φεγγάρι
Λαμβάνει χάρι,
Ὅταν γελᾷς.

Μὴ μὲ μαλώσῃς.
Καὶ μὴ θυμώσῃς·
Νὰ σὲ τὸ πῶ;

Νὰ, κτύπα, φταίγω...
Νὰ, σὲ τὸ λέγω,
ΣΕ ΑΓΑΠΩ!

Ναί! Μὲ μαγεύεις
Σὰν μὲ τοξεύεις
Γλυκαῖς ματιαῖς·

Κάθε σου νεῦμα,
Κάθε σου βλέμμα
Χύνει φωτιαῖς.

---

32. ΤΟ ΕΝΑΓΚΑΛΙΣΜΑ.

(Ὑπὸ Παναγιώτου Σούτσου.)

Ἐς τὸν Παράδεισο χθὲς ἤμουν
Σὰν σὲ εἶχα ἀγκαλιασμένη·
Ἐς τὴν καρδιά μου τῆς καρδιᾶς σου
Ἐκτυποῦσαν οἱ παλμοί.

Ἐφιλιοῦνταν αἱ ψυχαί μας,
Κ' ἔφευγαν συνενωμένοι
Οἱ γλυκεῖς μας στεναγμοί.

Σ' ἔσφιγγα καὶ τῶν ἀγγέλων
Τὰς ἐκστάσεις αἰσθανόμην,
Φωναῖς ἔβγαλα χαρᾶς·

Ἀπὸ νάρκωσιν εἰς τέρψεις
Οὐρανίας ἐρριπτόμην
Κ' εἰς θερμὰς παραφοράς.

Εἰς τὰ χείλη μου 'κρατοῦσα
Φλογισμένα τὰ 'δικά σου
'Από χίλια μου φιλιά.

'Σ τὸν λαιμό μου τοῦ λαιμοῦ σου
Ἄγγιζαν τὰ χρυσωτά σου
Καὶ εὐώδη σου μαλλιά.

'Στέναζες σὰν τὸ τρυγόνι,
Ἔκλειες τὰ ὄμματά σου,
Σ' ἔβλεπα ἡμιθανῆ·

Μ' ἔδειχναν τὴν ἔκστασίν σου
Τὰ κομμένα βλέμματά σου
Κ' ἡ κομμένη σου φωνή.

---

33. ΠΑΝΝΥΧΙΣ
Ἢ ΤΟ ΑΣΜΑ ΤΗΣ ΝΥΚΤΟΣ.

(Ὑπὸ Ἠλ. Ταντταλίδου.)

Τὸ πᾶν κοιμᾶται· νὺξ σιωπηλή.
'Σ τὸν οὐρανὸν τὰ ἄστρα τρεμοσβύνουν,
Φεύγ' ἡ Σελήνη κ' ἡ Γῆ μελαγχολεῖ.
Ψυθυρισμὸν αἱ αὖραι γλυκοχύνουν.
Πλὴν ἕνας μόνος ἐγὼ περιπατῶ
Κοιλάδας δάση κ' ἀγρίαν ἐρημίαν.
Τὸν θάνατον ἐδῶ ζητῶ·
Βαρέθηκα ζωὴν ἀθλίαν!

'Εκούρνιασαν 'ς τὰ δένδρα τὰ πτηνά.
Τί ἡσυχία! Φύλλον δὲν κινεῖται.
Αἱ δρόσοι πίπτουν· τὰ δένδρα 'ς τὰ βουνὰ
Ὡς πενθοφόροι προσμένουν ἐρημῖται,

Ἐγὼ δὲ μόνος, Θεέ! Περιπατῶ
'Στὴν φρικαλέαν τοῦ σκότους μοναξ
Τὸν θάνατον ἐδῶ ζητῶ,
Βαρέθηκα ζωὴν ἀθλίαν!

Ἡ ἔρημος κι' ὁ μαῦρος οὐρανὸς,
Ἰδοὺ, ἰδοὺ οἱ μόνοι συντροφοί μου.
Τὸ πίπτον ἄστρον, ὁρίζων σκοτεινὸς,
Κι' ὁ νυκτοκόραξ ἡ συναναστροφή μου.
Ἡ νύκτα χρόνος κ' ἐγὼ περιπατῶ
Μὲ τρομερὰν ψυχῆς ἀνησυχίαν.
Τὸν θάνατον ἐδῶ ζητῶ,
Βαρέθηκα ζωὴν ἀθλίαν!

Πλανᾶσαι σὺ εἰς ὄνειρον τερπνὸν,
Νέα σκληρὰ, αἰτία τῶν δακρύων,
Ἐνῷ ἐγὼ, 'ς τὰ δάση ἀγρυπνῶν,
Περιπλανῶμαι ὡς ἄγριον θηρίον.
Ὡς σκύμνος μόνος ἐνῷ περιπατῶ,
Σὺ ἀναπαύου μὲ ἄκραν ἡσυχίαν·
Τὸν θάνατον ἐδῶ ζητῶ,
Ἀπόλαυε ζωὴν γλυκεῖαν.

'Σ τὸν ὕπνον σου ἂν σοῦ φανῇ, θεά μου!
Μαύρη μορφὴ πενθοῦντος ἐρημίτου,
Τοῦ λάτρεώς σου θὰ ἦναι ἡ σκιά.
Ἂν σ' ἐξυπνίσουν οἱ ἀναστεναγμοί του,
Θυμίσου ὅτι βουνὰ περιπατεῖ
Κι' ἀδυνατεῖ νὰ εὕρῃ ἡσυχίαν.
Τὸν θάνατον λοιπὸν ζητεῖ.
Δὲν θέλει πιὰ ζωὴν ἀθλίαν!

---

34. ΤΟ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ.

(Ὑπὸ Ἠλ. Ταντα λίδου.)

Γκέχ! Πλὶ, πλί! Πλὶ, πλὶ! Πουλάκι
Ἔλα, ἔλα μικρουλάκι,
Ἀπὸ μόσχους μυρισμένο·
Τὸ καϋμένο! Τὸ καϋμένο!
Εἰς ποιοὺς τόπους, εἰς ποιὰ μέρη
Ἐπετοῦσες περιστέρι;
Ἔλα νὰ τὰ πῆς δὰ, ἔλα!

—Χθὲς 'πετοῦσα ὡς τὸ βράδυ
Εἰς τῆς Χάλκης τὸ λιβάδι,
Μὲ τὸ παῖξε μὲ τὸ γέλα.

—Εἰς τῆς Χάλκης;... Ὦ! Νὰ ζήσῃς!
Σ' ἔτυχε νὰ ἀπαντήσῃς
Τὴν θεάν μου τὴν χρυσῆ;
—Ἆ! Ἐκείνην παρ' ἐλπίδα
Νὰ πηγαίνῃ χθὲς τὴν εἶδα
Σ τὸ μεγάλο τὸ νησί.

Ποῦ δὰ νὰ ς' τὰ λέγω τώρα·
Χθὲς ἐκείνη τέτοια ὥρα;
Ὅλη θέλγητρα καὶ χάρι,
Περπατοῦσε 'ς τὸ Μαδζάρι,
Ζωηρὴ χαριτωμένη.

Τὸ οὐράνιόν της σχῆμα,
Τὸ σεμνότατόν της βῆμα
Καὶ τ' ἀγγελικά της κάλλη
Δὲν τὰ εἶχε καμμιὰ ἄλλη,
Ἀπὸ φῶς περιχυμένη.

'Σὰν περίφανο παγῶνι,
'Εδιάβαιν' ἐκεῖ μόνη
Μὲ κορμὶ κυπαρισσένιο
Καὶ λευκὴν ἐνδυμασίαν,

'Ελαφρὰ 'λαφρὰ πατοῦσε
Κ' ἐθαρροῦσες πῶς 'πετοῦσε·
Λάμψεις ἀπ' τὰ βλέμματά της
Ἔσπερνε καὶ ἀμβροσίαν.

— Περιστέρι, μὲ τρελλαίνεις.
Μὲ αὐτὰ ποῦ διηγεῖσαι,
Διὰ τὰ νησιὰ ἂν ἦσαι
Καμμιὰ 'μέρα νὰ πηγαίνῃς,
Σὲ παρακαλῶ πολὺ,

Ἂν τὴν εὕρῃς λάλησέ την
Καὶ τὰ πρακτικά της 'πέ την,
Μὲ τὰ εἶπε τὸ πουλί.

---

35. ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΠΡΩΙΑ.

(Ὑπὸ Ἰωάννου Ζαμπελίου.)

Γλυκοφέγγει, καὶ τ' ἄστρο τῆς αὐγούλας
Σημαδεύει πῶς ὁ ἥλιος προβαίνει,
Ἴσως πλέον δι' ἐμᾶς δὲν θὰ 'βγαίνῃ,
Νὰ μᾶς βρύσκῃ ἑνωμένους τοὺς δυό.

Πάει ἀχνίζοντας τ' ὡραῖον φεγγάρι,
Ὅπου μ' ἔδειχνε τ' ἀχνὸ πρόσωπό σου
Μιὰ βραδυὰ, κ' ἕνα δάκρυ ἐδικό σου,
Ὅταν μ' ἔλεγες: «Ἐγὼ σ' ἀγαπῶ!»

Τότε ἡ φύσις μ' ἐμᾶς ἐχαιρῶταν,
Γλυκὰ μ' ἔσφυγγες 'ς τὴν ἀγκαλιά σου
Ἡ καρδιά μου ἐκτυποῦσε 'ς τὴν καρδιά σου,
Κ' ἡ ψυχή μου ἦτον ὅλη μὲ σέ.

Τώρα τ' ἄνθη ἐχαθῆκαν διὰ πάντα
Καὶ μᾶς ἔμεινε μόνον τ' ἀγκάθι,
Σκληροῦ ἔρωτος αἰώνια πάθη,
Πίκραις βάσανα καὶ στεναγμοί.

---

36. ΡΟΔΟΝ ΙΚΕΤΗΣ.

(Ὑπὸ Ἰωάννου Ζαμπέλλου.)

Λευκό μου ῥόδο, ποῦ ὡραῖα θ' ἀνοίξῃς
Δροσάτα φύλλα τὴν νέα αὐγή,
Κι' ὡραῖο θὰ γύρῃς γιὰ νὰ ξανοίξῃς
Τὴν κόρη ποῦ ἔρχεται νὰ σὲ χαρῇ.

'Σ τὸ λαγκαδάκι ἂν θὰ σὲ χώσῃ,
Ποῦ γλυκοσκιάζουν μῆλα διπλᾶ,
Καὶ μὲ χαμόγελο σὲ καμαρώσῃ,
Πῶς μεσ' 'ς τὸν κόρφον της στέκεις λαμπρά!

Κλίνει, σὲ πιάνει ἢ σὲ μυρίζει...
Ἄχ! Ἂν σ' ἐπότισα κρύο νερό,
Εἰπέ της, ῥόδο, νὰ μὴ γυρίζῃ
'Σ ἐμὲ τὸ βλέμμα τόσον σκληρό.

---

37. ΕΚΕΙΝΗ.

(*Ὑπὸ Ἀλεξάνδρου Ρ. Ῥαγκαβῆ.*)

Τοῦ Μαΐου ὁ ψάλτης, τ' ἀηδόνι,
Εἰς τὸ δάσος γλυκὰ λαρυγγίζει,
Καὶ τὸ δάσος, ποῦ ἄγρια βοΐζει,
Μὲ τῆς νύκτας τ' ἀέρι μαλόνει.

Ἂμ' ἀνοίξῃς τὰ ῥόδινα χείλȣα,
Μιὰ τὸ στόμα σου λέξ' ὡς προφέρει,
Θὲ νὰ πέσῃ τῆς νύκτας τ' ἀστέρι,
Θὰ σωπάσῃ τ' ἀηδόνι ἀπὸ ζήλȣα.

Τ' οὐρανοῦ ἀναρίθμητοι λύχνοι
Ὅλοι ἀνάφτουν καὶ λάμπουν μὲ χάρι,
Καὶ σεμνὸ προχωρεῖ τὸ φεγγάρι
Καὶ τ' ὡραῖόν του πρόσωπον δείχνει.

Δȣὲ τῆς φύσεως τὰ κάλλη τὰ χίλȣα!
Ἔϐγα διέτα! Καθὼς σ' ἀντικρύσουν,
Ἕνα ἕνα τ' ἀστέρια θὰ σϐύσουν,
Θὰ κρυϐῇ τὸ φεγγάρ' ἀπὸ ζήλȣα.

Τὰ τριφύλλȣα, τὰ ῥόδα κ' οἱ κρίνοι
Ὡς εἰς κάνιστρον ἀνθοῦς μυροϐόλον,
Καὶ ἡ γῆ 'ς τὸν οὐράνιον θόλον
Εὐωδίαις κι' ἀρώματα χύνει.

Ὡς πατήσῃς ἐσὺ τὰ τριφύλλȣα
Μ' ἐλαφρὸν ἀλαϐάστρινον πόδα,
Μαραμένα θὰ πέσουν τὰ ῥόδα,
Θὰ σφαλίσουν οἱ κρίνοι ἀπὸ ζήλȣα.

---

38. Η ΕΠΙΘΥΜΙΑ.

(Ὑπὸ Ἀλεξάνδρου Ρ. Ῥαγκαβῆ.)

Ἐς τὰ χρυσᾶ μαλλιὰ ἐφόρει
Κόκκινο λουλοῦδ' ἡ κόρη.
Δός· τὴν εἶπα, δός μ' αὐτὸ,
Κι' ἄλλο πιὰ δὲν σὲ ζητῶ.

Ἐρυθρὰ μοὶ τὸ προσφέρει,
Μ' ἄσπρο σὰν τὸν κρίνον χέρι.
Δὸς τὸ χέρι δός μ' αὐτὸ,
Κι' ἄλλο, εἶπα δὲν ζητῶ.

Μὲ τὸ δίδει τὸ ἀφράτο,
Καὶ τὰ 'μάτια ῥίχνει κάτω.
Δὸς, τὸ βλέμμα δός μ' αὐτὸ,
Κι' ἄλλο, εἶπα. δὲν ζητῶ.

Μιὰ 'ματιὰ σὰν φῶς μὲ ῥίχνει
Καὶ 'ς τὸ στόμα γέλοιο δείχνει.
Δὸς φιλὶ 'ς στόμα αὐτὸ,
Κι' ἄλλο, εἶπα, δὲν ζητῶ.

Χείλια μέλι μὲ προβάλλει,
Καὶ τὸ ἄσπρο στῆθος πάλλει.
Δὸς, τὸ στῆθος, δός μ' αὐτὸ,
Κι' ἄλλο, εἶπα, δὲν ζητῶ.

Σὰν τὸ κυπαρίσσι σκύπτει
Καὶ 'ς τὴν ἀγκαλιά μου πίπτει,
Τώρα σ' ἔχω, σὲ κρατῶ,
Τίποτ' ἄλλο δὲν ζητῶ.

39. ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ.

(Ὑπὸ Γ. Αὐγουστίδου.)

Πρὶν ἀνατείλ' ἡ ἄνοιξις, τὸ ἔτος πρὶν ἡ δύσῃ
Ἐλπίζω κόρη, ἄστατος, μὲ ῥόδα νὰ στολίσῃ

Ὁ ἔρως σου τὸν τάφον μου. Ἂν τότε τὰς ἡμέρας
Τοῦ παρελθόντος βίου μας ἀναμνησθῇς, ὢ τέρας!

Ἐλθὲ, εὑρὲ τὸν τάφον μου, τὰ ἄνθη μου στολίσου,
Καὶ πῶς ἐστάθης ἄσπλαγχνος στιγμὴν ἀναλογίσου.

Ἓν ὄνομα τὸ μάρμαρον γνωστὸν θὰ σ' ἐνθυμήσῃ,
Κ' αἰτία τοῦ θανάτου μου πῶς εἶσαι θὰ σὲ πείσῃ.

Ἂν τότε μεταμέλεια τὰ σπλάγχνα σου μαλάξῃ,
Ἂν συνειδότος ἔλεγχος τὰ στήθη σου σπαράξῃ,

Ἀπόδος μοι τὸ ὄφλημα ἐκεῖνο τῶν δακρύων,
Καὶ μὲ παλμοὺς ἀσπάσθητι τὸ μάρμαρον τὸ κρύον.

Τοὺς ὅρκους σ' ἐπανέλαβε ἐκείνους, καὶ μὲ πόνον,
»Ἰδοὺ, εἰπὲ, τὸ παίγνιον τῶν παιδικῶν μου χρόνων.

»Ἰδοὺ τὸ μόνον κάτοπτρον τῆς ἐποχῆς ἐκείνης,
»Τὸ ὄνειρον τῆς πρώτης μου νεανικῆς γαλήνης.»

Πτηνὸν ἐκεῖ μὲ πένθιμον φωνὴν ἐπὶ ἰτέας
Τοῦ πολυδείνου βίου μου στιγμὰς τὰς τελευταίας

Θὰ ψάλλῃ, καὶ πῶς ἔζησα θὰ σὲ εἰπῇ ἀσπαῖρον,
Ἓν ὄνομα μὲ δάκρυα καὶ μὲ παλμοὺς προφέρον.

Χαῖρε, λοιπὸν, ἀπέρχομαι· σὲ βλέπω τελευταῖον,
Καὶ φεύγω, εἰς τὰ δάκρυα τῶν κοπετῶν μου πλέων.

Σὲ συγχωρῶ· ὑγίαινε· καὶ ἄν ποτε ζητήσουν
Τινὲς τῶν πεφιλμένων μου, ἂν ζῶ, νὰ σ' ἐρωτήσουν,

Εἰπέ τους πῶς ἀπέπλευσα εἰς ἄλλον κόσμον νέον,
Εἰπέ τους πῶς ἀπέθανον, εἰπέ τους δὲν ζῶ πλέον.

---

40. ΑΘΥΜΙΑ.

(Ὑπὸ Γ. Αὐγουστίδου.)

Ὦ Θεὲ, τὴν ζωὴν ἐβαρύνθην!
Ὦ Θεέ μου, τὸν τάφον ποθῶ,
Διὰ μίαν τὸ πᾶν ἀπαρνήθην
Καὶ σχεδὸν δι' αὐτὴν θὰ χαθῶ!

Ἂν ζωὴ εἰς τὸν κόσμον ὑπάρχῃ,
Εἰς ἐμὲ εἶν' ἐκείν' ἡ ζωή·
Καὶ ἂν πνεῦμα 'ς τὸ σῶμά μας ἄρχῃ,
Εἶν' ἐκείνη 'ς ἐμὲ ἡ πνοή.

Τὴν λατρεύω οὐδεὶς τὸ γνωρίζει,
Εἰμὴ μόνον ὁ Πλάστης αὐτός·
Τῶν δακρύων μου ἡ ὥρα ἐγγίζει,
Ἀλλ' ὁ ἔρως μου μένει κρυπτός.

Χρόνους τόσους μὲ πόνους καὶ θλίψεις
Δεδεμένην τὴν γλῶσσαν κρατῶ,
Συνειδότος μ' ἐλέγχουσι τύψεις·
Ἀλλὰ φεῦ! Ἀπορῶ τί ζητῶ.

Εἶναι νὺξ δι' ἐκείνην ὁ ἔρως,
Εἶναι σκότος 'ς αὐτὴν τὸ κακόν·
Δὲν ἠξεύρω ἂν ἔχωσι μέρος
Οἱ παλμοί μου εἰς στῆθος λευκόν.

Εἰς τὸ δένδρον τοῦ βίου της φύλλα
Μόλις ἤνοιξαν δέκα καὶ ἐννηά·
Ἄνθη ἔχουν οἱ χρόνοι ποικίλα,
Μετ' ὀλίγον καρποὺς τὰ κλωνηά.

Φθινοπώρου καιρὸς πλησιάζει
Πέριξ πνέει εὐώδης ὀσμή,
Τὰς ὀπώρας ὁ ἔρως ἁρπάζει,
Καὶ μ' αὐτὰς τοὺς στεφάνους κοσμεῖ.

Ὦ! Τὸ μέλλον πολὺ μὲ τρομάζει,
Τὸ βραχὺ τοῦ καιροῦ θεωρῶν,
Σκέψις ἄλλη τὰ σπλάγχνα μου σφάζει,
Παρελθὸν θεωρῶν καὶ παρόν.

Εἶναι νὺξ καὶ τὸ σκότος ζοφῶδες,
Ὕπνου πέπλος καλύπτει τὴν γῆν·
Φεῦ! Τὸ πάθος μου εἶναι φρικῶδες,
Καὶ ἀνίατον ἔχω πληγήν.

Νά, ἰδοὺ ἡ αὐγὴ πλησιάζει,
Ἡ σελήνη ὠχρ' ἀναχωρεῖ,
Ὁ αἰθὴρ τὴν χροιάν του ἀλλάζει,
Φεύγ' ἡ νὺξ καὶ τὸ φῶς προχωρεῖ.

Τοῦ ἡλίου τὴν ἔλευσιν τώρα
Τὰ πολύφθογγα ψάλλουν πτηνά·
Ὦ Θεέ, πλησιάζει ἡ ὥρα,
Κ' ἡ ἡμέρα μὲ θρήνους 'ξυπνᾷ.

Μὴ θελήσῃς, Θεέ, μὴ θελήσῃς
Μὲ τὰ ἄνθη τοιούτου φυτοῦ,
Τοὺς στεφάνους ποτὲ νὰ στολίσῃς
Χαμερποῦς καὶ αὐθάδους θνητοῦ!

---

41. ΤΟ ΦΙΛΗΜΑ.

(Ὑπὸ Ἀχιλ. Παράσχου.)

Εἶναι τὸ φίλημα τροφὴ πυρίνη τῆς καρδίας,
Στιγμὴ κλαπεῖσα τῆς Ἐδέμ, ἀρχὴ ἀθανασίας.

Εἶναι τὸ μύρον τῆς ζωῆς, ἡ γλῶσσα τῶν Ἀγγέλων,
Ἔρως, εἰς δύο σώματα εὐώδη ἀνατέλλων.

Εἶναι τὸ φίλημα θερμὴ πλημμύρα αἰσθημάτων.
«Χριστὸς ἀνέστη!» Τῆς ψυχῆς τὸ ᾆσμα τῶν ᾀσμάτων.

Τῆς ἥβης ψάλλον ὄνειρον, ὑμέναιος καρδίας,
Ἄνευ στεφάνων καὶ πομπῶν, πλὴν ἔμπλεον θρησκείας..

Κ' εἶναι τὸ φίλημα πνοὴ τοῦ Πλάστου ζωογόνος,
Εἶναι τὸ ῥῆμα τοῦ Χριστοῦ, εὐδαιμονίας στόνος·

Καρδίας δίδυμος ἀκτὶς εἰς χείλη μυροβόλα,
Αἰωνιότητος στιγμὴ καὶ βλάστησις καθ' ὅλα.

Μ' ἓν φίλημα γεννώμεθα, μ' ἓν φίλημα γεννῶμεν,
Κι' ἓν φίλημα λαμβάνομεν ὁπόταν τελευτῶμεν...

42. ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ.

(Ὑπὸ Ἠλία Γ. Καλαμογδάρτη.)

Ἀναχωρεῖς κι' αὐτοῦ ποῦ πᾶς ἐλπίζω
  Ν' ἀνταμωθῇς μ' ἐκείνην π' ἀγαπῶ·
Κι' ἂν τὴν ἰδῇς, φρικτὰ σὲ ἐξορκίζω
  Νὰ τῆς εἰπῇς, αὐτὰ ποῦ θὰ σὲ πῶ·

Νὰ τῆς εἰπῇς, ὅτι τήνε λατρεύω,
  Τοὺς ὅρκους της νὰ μὴν ἀλησμονῇ·
Πῶς μ' ἀγαπᾷ πιστὰ κι' αὐτὴ πιστεύω,
  Πῶς μὲ λυπεῖται καὶ μὲ συμπονεῖ.

Νὰ τῆς εἰπῇς, πῶς περπατῶ, μονάχος
  Νυχθημερὸν καὶ ὅ,τι ἀπαντῶ,
Ἢ δένδρον εἶν' ἢ ἄνθρωπος ἢ βράχος,
  Ποῦ εἶναι ἡ ἀγάπη μ' ἐρωτῶ.

Νὰ τῆς εἰπῇς τὰ ὅσα ὑποφέρω
  Ἀπ' τὸν καιρὸν ποῦ ἔφυγε μακράν·
Νὰ ἔλθ' ἐδῶ, κι' ἐγὼ νὰ τὴν προσφέρω
  Τὴν δυστυχῆ καρδιάν μου καθαράν.

Δὲν ἀγνοῶ πῶς κ' εἰς αὐτοὺς τοὺς τόπους
  Ἀπ' τὰς λοιπὰς θὲ νὰ προτιμηθῇ.
Θὰ λατρευθῇ ἀπ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους,
  Πλὴν ἆρά γε θὲ νὰ μ' ἐνθυμηθῇ;

Νὰ τῆς εἰπῇς τί ὑπέφερα δυὸ χρόνους
  Χωρὶς ποτὲ νὰ παραπονεθῶ,
Καὶ μία ἐλπὶς μὲ ἐγλύκανε τοὺς πόνους
  Μὲ τὸν καιρὸν πῶς θὲ ν' ἀνταμειφθῶ.

Νὰ τῆς εἰπῆς, πῶς ἄλλο δὲν γυρεύω
  Δι' ἀμοιβὴν, παρὰ νὰ ἔλθ' ἐδῶ·
Νὰ μ' ἀγαπᾷ, κι' ἐγὼ νὰ τὴν λατρεύω,
  Νὰ μὲ ἰδῇ, κι' ἐγὼ νὰ τὴν ἰδῶ.

Κι' ἂν τὴν ἰδῇς ἀκόμη τὴν ἰδίαν,
  Γράψε μ' εὐθὺς εἰς πράσινον χαρτί·
Εἰ δὲ καὶ μὴ, σ' ὁρκίζω 'ς τὴν φιλίαν,
  Μὴ μὲ εἰπῇς, οὐδὲ μὲ γράψῃς τι.

---

43. ΜΗ ΚΟΙΜΑΣΑΙ.

(Ὑπὸ Ἠλία Γ. Καλαμογδάρτη.)

Ἦχος «**Ah ! Si denmio Coll' essere.**»

Τοῦ Μελοδράματος **IL TROVATORE.**

Ὢ! Μὴ κοιμᾶσαι, ξύπνησε.
Ψυχὴ χαριτωμένη!
Τῆς γῆς τὸ γλυκοχάραγμα
Τὰ 'μάτια σου προσμένει.

Τὰ κρῖνα δροσοστόλιστα
Γιὰ σὲ μοσχοβολοῦνε,
Τ' ἀηδόνια 'ς τὰ κλωνάρια των
Γιὰ σένα κελαϊδοῦνε.

Γιὰ σένα, ἀγαπημένη μου,
Τοῦ στήθους μου ὁ παλμὸς,
Γιὰ σὲ, γιὰ σὲ κι' ὁ ἔνθερμος
Πικρός μου στεναγμός.

Ξύπνα, καὶ ῥίψε γύρω σου
Τὸ οὐράνιόν σου βλέμμα,
Ξύπνα καὶ πάλιν φόρεσε
Τὸ ῥόδινόν σου στέμμα.

Καὶ τ' ἄνθη θὲ ν' ἀνοίξουνε
Μὲ σὲ νὰ εὐωδιάσουν,
Κ' οἱ ἄγγελοι τ' ἀδέλφια σου,
Μὲ σὲ θὰ μειδιάσουν.

Ἆ! Ξύπνα καὶ χαιρέτισε
Τὴν γνώριμή σου αὐγὴ,
Γιὰ νὰ χαροῦν τὰ οὐράνια
Καὶ νὰ γελάσῃ ἡ γῆ.

Ναί! Ξύπνα, ξύπνα κι' ἄνοιξε
Τὰ 'μάτια τὰ γραμμένα·
Ὁ Πλάστης δὲν τὰ ἔκαμε
Νὰ μένουν σφαλισμένα.

Ὦ! Ἔλα, φῶς μου, κύτταξε
Τῆς φύσεως τὰ κάλλη·
Ἔλα νὰ ἰδῇς τὸ στῆθος μου
Γιὰ σένα πόσον πάλλει.

Ἔλα νὰ λησμονήσωμεν
Ἐς τὴν χάριν τῆς αὐγῆς,
Ἐς τὰ ὄνειρα τοῦ ἔρωτος
Τὰ βάσανα τῆς γῆς.

---

44. Η ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΜΟΥ.

(Ὑπὸ Ἰωάννου Ι. Σκυλίτση.)

Ἐὰν εἰς τὸν Παράδεισον
Νὰ ἔμβω εὐτυχοῦσα,
Καὶ σὲ δὲν ἀπαντοῦσα,
Ἀνάγκη τῆς ψυχῆς!

Ὀπίσω θὰ ἐπέστρεφα
Μὲ τοὺς ἐξωρισμένους,
Ἀπὸ τοὺς ἐρχομένους
Πολλοὺς νὰ ἐρωτῶ.

Καί, φῶς μου, θὰ κατέστηνα
Θρηνώδεις τοὺς αἰθέρας,
Εἰς ὅλους τοὺς ἀστέρας
Νὰ σὲ ἀναζητῶ.

---

45. ΠΑΤΙΝΑΔΑ.

(Ὑπὸ Ἰωάννου Ι. Σκυλίτση.)

Ἦχος «Ἰτιά! Ἰτιά! Ἰτιά!»

Ὑγρὸν ἀπὸ τὰ δάκρυα
Ἀφῆκα προσκεφάλι,
Καὶ ἦλθ' ἀφοῦ μ' ἀπέβαλε
Τοῦ ὕπνου ἡ ἀγκάλη.

Τοῦ ἔρωτος μ' ἐτάραξαν
Φροντίδες περισσαί·
Ὢ! Ξύπνα, ἕνας δύστηνος
Στενάζει διὰ σέ!

Κοιμᾶσαι τώρα ἥσυχα,
Κορμὶ χαριτωμένο,
Πλὴν ξύπνα, δὸς ἀκρόασιν
'Σ τὸν νυκτοπλανεμένο.

Ἄλλο ἀπὸ ἀκρόασιν
Δὲν σὲ ζητεῖ σκληρά!
Ἡ φλόγα 'ποῦ μοῦ ἤναψες
Δὲν σβύνει μὲ νερά!

Δὲν ἤξευρα πῶς Ἄγγελοι
'Σ τὸν κόσμον καταβαίνουν
Καὶ πῶς μορφὴν ἀνθρώπινην
Ἐνίοτε λαβαίνουν.

Κι' ἐνόμισα 'ς τὰ σύννεφα
Πῶς σ' εἶδα, ὁ πτωχός!
'Σπλαγχνίσου τὸν ταλαίπωρον
Ποῦ κλαίει δυστυχῶς!

Οἱ Ἄγγελ' εἶναι ἥμεροι,
Οἱ Ἄγγελοι λυποῦνται,
Οἱ Ἄγγελοι τὸν ἄνθρωπον
Ποτὲ δὲν ἀπαρνοῦνται.

Εἰς τὰς πληγάς του βάλσαμον
Σταλάζουσι γλυκύ·
Σὺ ὅμως..... Σὺ μ' ἐσπάραξες,
Θεά μου φονική!

Ὦ! Ξύπνα, φῶς μου, ἄκουε,
'Σπλαγχνίζου καὶ ἐλέει
Τὸν ἐραστὴν ποῦ τραγουδεῖ,
Τὸν ἐραστὴν ποῦ κλαίει.

Θρηνεῖ μὲ δρόσου δάκρυα
Μαζή μου κ' ἡ αὐγή·
Μόνον εἰς σὲ ἐστείρευσε
Τοῦ οἴκτου ἡ πηγή!

---

46. ΕΙΣ ΚΟΡΗΝ.

(Ὑπὸ Δημητρίου Κ. Παπαρρηγοπούλου.)

Ὀλίγους στίχους μὲ ζητεῖς παράκλησις ματαία·
Οἱ ποιηταὶ ἂν ψάλλωσι γῆν, οὐρανὸν καὶ ὄρη,
Ἂν ψάλλωσι τὴν ἄνοιξιν μὲ τ' ἄνθη τὰ ὡραῖα,
Τὴν κόρην δὲν τὴν ψάλλουσι· τῇ λέγουν: «Εἶσαι κόρη!»

Δὲν εἶν' ἡ κόρη ἄνθρωπος, εἶν' ὄνειρον ὡραῖον,
Πλανώμενον ἐν τῇ νυκτὶ τοῦ ἀνθρωπίνου βίου·
Εἶναι ἀστὴρ τρισάγιος, τὴν χάριν διαχέων,
Εἶν' ὡς ἡ ὄψις ἱερὰ τοῦ ῥέοντος δακρύου.

Ἡ κόρη .... γόνυ κλίνατε! Καὶ ὅταν θεωρῆτε
Τὸ ὂν αὐτὸ τὸ ἀγαθὸν, τὸ ἱλαρόν σου βλέμμα.
Ἐνθυμηθεῖτε τὸν Θεὸν, ὤ, ναί! Ἐνθυμηθεῖτε
Ὅτι αὐτὴ μᾶς ἔσωσε μὲ τοῦ Χριστοῦ τὸ αἷμα.

Ἐὰν τὰ πάντ' ἀπώλεσεν ὁ ἄνθρωπος ὁ πρῶτος·
Ἐὰν τὸ σκότος τῆς νυκτὸς σκεδάζῃ ἡ πρωΐα,
Ὅπως φωτίσῃ τῆς ψυχῆς βαθύτερόν τι σκότος.
Ἐὰν τὸν χρόνον δὲν μετρῇ ἡ ὥρ' ἀλλ' ἡ πικρία.

Ἐν μέσῳ τῆς ξηρᾶς αὐτῆς ἐρήμου αἴφνης ποία,
—Ἰδὲ μακρόθεν,— ὄασις γλυκεῖα διορᾶται;
Εἶναι κόρη, χαίρετε! Ἀκτὶς ἐπουρανία,
Ἥτις ἀνὰ τὴν ἔρημον ἀμέριμνος πλανᾶται.

Ἆ! Τίς ποτὲ ἠτένησε γλυκὺ παρθένου βλέμμα,
Πλῆρες ἐλπίδος καὶ χαρᾶς, ἁγνότητος ἁγίας,
Καὶ δὲν ᾐσθάνθη ἐν αὐτῷ εἰσδύουσαν ἠρέμα
Ἐλπίδα τινὰ ἥμερον μελλούσης εὐτυχίας;

---

47. ΤΟ ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ.

(Ὑπὸ Δημητρίου Κ. Παπαρρηγοπούλου.)

Τὴν εἶδον μόλις· κι' ἔκτοτε ἠγάπησα ἐκείνην.
Εἶναι πολὺ τὸ αἴσθημα, κανεὶς δὲν θὰ τὸ μάθῃ.
Εἰς τῆς ψυχῆς μου κρύπτεται περίλυπον τὰ βάθη,
Τὴν ὑπερτάτην ἐνδυθὲν σιωπηλὴν γαλήνην.

Ἄλλης ζωῆς ἀνάμνησις καὶ πόθος κόσμων ἄλλων,
Ἐδῶ ἐβλάστησεν, ἐκεῖ ἐπάνω θὰ ἀνθήσῃ·
Ἐδῶ θὰ μείνῃ ἄγνωστον καὶ δυστυχὲς θὰ ζήσῃ,
Ὡς ἄνθος εἰς ἐρείπια τοῦ παρελθόντος θάλλον.

Καὶ διαβαίνει ἔμπροσθεν ἐμοῦ φαιδρὰ ἐκείνη,
Ἀμέριμνος μὲ θεωρεῖ μὲ τὸ γλαυκόν της ὄμμα·
Τὴν βλέπω καὶ βαπτίζεται εἰς τῆς αἰδοῦς τὸ χρῶμα,
Καὶ ἀγνοεῖ ὅτι τὸ πᾶν περὶ ἐμὲ καλλύνει.

Καὶ ὅταν μάθῃ ἄψυχον πῶς μ' ἔλαβε τὸ χῶμα,
Πρὶν ἔτι ὁ ψυχρὸς βορρᾶς τὸ ἔαρ μου μαράνῃ,
Ὑψοῦσα πρὸς τὸν οὐρανὸν τεθολωμένον ὄμμα,
Θὰ ἐρωτήσῃ, «Διατί λοιπὸν νὰ ἀποθάνῃ;»

---

48. ΞΥΠΝΑ.

(Ὑπὸ Ἰουλίου Τυπάλδου.)

Ξύπνα, ξύπνα, καὶ τ' ἄστρον τῆς αὐγούλας
Σημαδεύει δακρυβρέχ' ἡμέρα,
Ξύπνα, ξύπνα γλυκ̯ὰ περιστέρα,
Δύο λογάκ̯α τῆς ἀγάπης ν' ἀκούσῃς
Ποῦ τ' ἁγνόν μου τὰ χεῖλι θὰ 'πῇ.
Θὰ σοῦ 'πῇ, πῶς γιὰ σέν' ὁ θλιμμένος,
Μαῦρον χῶμα τοῦ τάφου φιλεῖ.
Τρέξε, τρέξε, κι' ἂν θέλῃς νὰ ζήσω
Ἄφες δάση, λαγκάδ̯α, ἐρημ̯αῖς,
Τρέξε, τρέξε, πρὶν χῶμα φιλήσω,
Μὲ τὸ στῆθος γεμάτο πληγ̯αῖς.

Τρέξε, τρέξε, κι' ἐλθὲ εἰς τὸν τάφον,
"Οπου μέσα θὰ μ' εὕρῃς κλεισμένον,
'Ρίψ' ἓν ἄνθος κι' αὐτὸ μαραμένον
Καὶ εἰπέ μου πῶς εἶσαι πιστή.

---

49. Η ΑΠΑΤΗ.

('Υπὸ Παν. Ματαράγκα.)

'Ηχος. «Quanto le sere al placido.»

Τοῦ Μελοδράματος LUIZA MYLLER.

Καὶ ὅταν εἰς τὰ χείλη μου
Προσήγγιζες τὰ χείλη,
Καὶ ὅταν ἡ καρδία σου
'Ολόκληρος ὡμίλει,
Κ' εἰς ἡδονὰς μὲ ὕψονες
Καὶ τέρψεις ὑπερτάτας,
"Αχ! Μὲ ἠπάτας...

Καὶ ὅταν μὲ ἀγγελικὴν
Φωνὴν, ὢ ἀναμνήσεις!
«Σὲ ἀγαπῶ» μοὶ ἔλεγες,
Κ' ἡ πέριξ ἡμῶν φύσις
Τῶν τέρψεών μας μέτοχος
«Σὲ ἀγαπῶ» ἐφώνει,
'Απάτη μόνη!...

Καὶ ὅταν εἰς τὸ στῆθός σου
  Τὴν χεῖρά μου ἐκράτεις,
Καὶ ὅταν μὲ ὡρκίζεσο
  Φιλίαν ὦ ἀπάτης
Τὰ πάντα ἦσαν ὄνειρον,
  Οἱ ὅρκοι σου ἐκεῖνοι,
  Κ' οἱ πλάνοι θρῆνοι!

Ὦ, ἐὰν ἦσαν ὄνειρον
  Τίς μ' ἔχει ἐξυπνήσει!
Τίς βάρβαρος ἠθέλησε
  Σκληρὰ νὰ τραυματίσῃ
Τὴν λυπηρὰν καρδίαν μου;
  Ἀκόμ' ἂς ἐκοιμώμην,
  Ἂς ἐπλανώμην!

Φεῦ, ἔχασα τὰ ὄνειρα
  Καὶ μετ' αὐτῶν τὸν βίον!
Ναὶ, τώρα πλάνης φέρομαι
  Στενάζων καὶ δακρύων
Ἄνευ ἐλπίδων, ἕρμαιον
  Δυστυχιῶν καὶ πόνων
  Μὲ μνείας μόνον!

---

50. ΘΡΗΝΩΔΙΑ.

Ὦ ἀργυρᾶ πανσέληνος,
  Μετρίασε τὸ φῶς σου,
Εἰς νέφη κρύψου μελανὰ,
  Διόλου ἀμαυρῶσου.

Νὰ τραγουδήσω σκοτεινὰ
Τὰ βάσανα τὰ πάθη,
Ὅσα πληγόνουν καὶ κτυποῦν
Τοῦ στήθους μου τὰ βάθη.

Ἐκείνη ποῦ μ' ὡρκίσθηκεν
Αἰώνιον φιλίαν
Μ' ἀρνήθη τώρα μ' ἄφησε
Χωρίς κὰμμιὰν αἰτίαν.

Ξύπνα ψυχὴ, ἀπάνθρωπη·
Ἀμέριμνα κοιμᾶσαι,
Τὰ βάσανά μου δὲν πονεῖς,
Τὰς θλίψεις δὲν θυμᾶσαι!

Αἰτία τοῦ θανάτου μου
Πῶς εἶσαι συλλογίσου
Κ' εἰς τὴν ὑστέραν μου στιγμὴ
Ὀλίγον ἐνοχλήσου.

Ποῖος ποτὲ σ' ἐβίασε,
Σληρὴ, νὰ μ' ἀγαπήσῃς,
Ἀφοῦ δὲν ἦσουν ἱκανὴ
Ἀγάπην νὰ κρατήσῃς,

Σ' ἐφρόνουν εὐτυχίαν μου,
Καὶ εἶσαι θάνατός μου.
Εἰς τί, εἰπέ μοι, σ' ἔσφαλα
Καὶ μετεβλήθης, φῶς μου;

Δὲν ἦλθα τὴν καρδίαν σου
  Διὰ νὰ μαλακώσω,
Γνωρίζω, εἶν' ἀδύνατον
  Τὸ νὰ τὸ κατορθώσω.

Τοὺς ὅρκους σου, τοὺς λόγους σου
  Ἦλθα νὰ σ' ἐνθυμήσω,
Καὶ μ' ὅλον ὅτι μὲ μισεῖς
  Νὰ σ' ἀποχαιρετήσω.

Ἄνοιξε, μνῆμα ἔρημον
  Καὶ δέξου τὸ κορμί μου
Ἐσβύσθηκ' ἡ ἀγάπη μου
  Ἂς σβύσῃ κ' ἡ ζωή μου.

— —

51. ΘΡΗΝΟΛΟΓΙΑ.

(Ὑπὸ Κωνστ. Θαλλείδου.)

Εἰς φρικώδεις μαύρας νύκτας
Ἐς τὴν σιγὴν τῆς ὑψηλίου,
Ἄντικρυ κοιμητηρίου
  Νέος ἐμπαθὴς θρηνεῖ.
Ἡ φωνή του ὁμοιάζει
Ἦχον μουσικῆς πενθίμου,
Καὶ ὁ κόραξ τῆς ἐρήμου
  Τοὺς κλαυθμούς του ἀντηχεῖ

Τὴν ψυχήν του κυριεύει
Θλιβερὰ μελαγχολία·
Ἡ ψυχρὰ ἀναισθησία
Εἶν' ἡ μόνη του ἐλπίς.
Τέρψις του τὸ δάκρυ εἶναι,
Στεναγμὸς ἡ λαλιά του,
Καὶ ἡ θολερὰ ματιά του
Ἥλιου δύοντος ἀκτίς.

«Κατ' ἀρχὰς, μὲ πόνον κράζει,
Συμπαθὴς ἐφάνης κόρη,
Καὶ ἡ μοῖρα ἐθεώρει
Τὸν δεσμόν μας εὐμενής.
Πλὴν πνοὴ ἐχθροπραξίας,
Ἡ κακόβουλος ζηλία
Σὲ παρέσυρε δολία
Στὴν φιλίαν νὰ φανῇς.

»Ὦ! Τὰς θύρας ἂς ἠμπόρουν
Τῆς καρδίας σου νὰ κρούσω,
Δύο λόγους της ν' ἀκούσω
Καὶ δυὸ λόγους νὰ τῆς 'πῶ.
Μὲ τὸ δάκρυ νὰ σὲ λούσω,
Νὰ σὲ δείξω πῶς δὲν πταίω
Εἶναι σφάλμα μου ἂν κλαίω;
Σφάλμα μου ἂν σ' ἀγαπῶ!

Ἡ ζωή μου, ναὶ, ἀρχίζει
Ἀφ' οὗ ἔλαμψες ἐμπρός μου

Μ' ἄφησες, κ' ἐντὸς τοῦ κόσμου
Ζωντανὸς εἶμαι νεκρός.
Ὅλη, ὅλ' ἡ ὕπαρξίς μου
Εἰς ἐσὲ συνεκεντρώθη·
Μ' ἄφησες κι' ἀπενεκρώθη
Καὶ κατήντησα οἰκτρός.

---

52. ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΟΥ ΑΝΩΤΕΡΩ ΑΣΜΑΤΟΣ.

»Εἰς τὸ ρεῦμα τῆς ζωῆς μου
Διατί νὰ 'σ ἀπαντήσω,
Δι' ἐμὲ ἀφ' οὗ δὲν ἦσο,
Διατί νὰ σὲ ἰδῶ;
Καὶ μὲ ἔκαμες ἀπαύστως
Στεναγμοὺς νὰ ἀναπνέω,
Καὶ γελᾷς διότι κλαίω
Δι' ἐσὲ καὶ θρηνῳδῶ.

»Μεταξὺ ζωῆς καὶ τάφου
Στέκεις καὶ μὲ βασανίζεις,
Ν' ἀποθάνω μ' ἐμποδίζεις,
Νὰ ὑπάρχω δὲν ποθεῖς.
Ἆ! Κἂν στέρξε ἢ νὰ ζήσω,
Ἢ νὰ παύσῃ κ' ἡ πνοή μου
Ἴσως, ἴσως στὴν θανήν μου,
Πλέον μεταμεληθῇς.

»Πάσχω νὰ σὲ ἀποφύγω,
Προσπαθῶ νὰ σὲ μισήσω,
Καὶ μακρὰν μακρὰν νὰ ζήσω
'Απὸ σὲ, σκληρὰ ψυχή!
Νὰ σωθῶ προτοῦ μὲ θάψῃ
Ἡ ἀνεύσπλαγχνός σου γνώμη,
Πλὴν, ἀχάριστη! 'Ακόμη
Ἡ ψυχή μου σὲ ποθεῖ.

»'Απ' ἐμὲ τὸ βλέμμα στρέφεις,
Φεύγεις, κρύπτεσαι, μ' ἀρνεῖσαι,
'Αλλ' ἐδῶ, ἐντός μου εἶσαι
Αἰθερόπλαστος μορφή.
Σὺ καὶ μόνη κυριεύεις
Τὴν ὀδύνην, τὴν χαράν μου,
Σὺ τὴν τύχην μου, τὸ πᾶν μου
Καὶ αὐτήν μου τὴν ζωή!

»Δὲν ζητῶ αἱ συμφοραί μου
Τὴν καρδιά σου νὰ ἐγγίσουν·
Θέλω μόνον, ὅταν σβύσουν
Τῆς ζωῆς μου αἱ στιγμαὶ,
Ἕνα στεναγμὸν θρηνώδη
Ὡς χαιρετισμὸν ν' ἀφήσῃς,
Καὶ εἰς τὸ μνῆμά μου νὰ χύσῃς
Ἕνα δάκρυ δι' ἐμέ.

»Εἰς τὸν κῆπον σου ὁπόταν
Μοναχὴ τὰ ἄνθη λούῃς

Καὶ τοῦ ῥύακος ἀκούῃς
 Τὸν γλυκὺν μουρμουρισμὸν,
Φέρε, φέρε κἂν εἰς μνήμην
Ἕνα φίλον τῆς ψυχῆς σου,
Καὶ, σκληρὴ, ἀναλογίσου
Μιὰ στιγμὴ τὸ παρελθόν.

»Ὅταν τῆς νυκτὸς ἡ αὔρα
Ψιθυρίζ' εἰς τὰς ἰτέας,
Ἐνθυμοῦ τὰς τελευταίας
 Τῶν ἐρώτων μας στιγμάς.
Πλὴν, ἀλλοίμονον! Τί λέγω;
Τί ματαίως σὲ συγχίζω,
Ἐνῷ πλέον τὸ γνωρίζω
 Ὅτι ἄλλον προτιμᾷς;»

---

53. ΦΥΣΙΚΗ.

(*Ὑπὸ Ἰακώβου Ρ. Ῥαγκαβῆ.*)

Ὡς πότε, φίλοι φυσικοὶ, τὸν νοῦν σας τυραννεῖτε;
Τί μάτην ἀγωνίζεσθε; Ἐλᾶτε νὰ ἰδῆτε.
Ἰδοὺ τῆς ἐπιστήμης σας τὸ τέλειον σχολεῖον!
Προσέξατε φιλομαθῶς εἰς τοῦτο τὸ βιβλίον.

Ἰδέτε τούτων τῶν μελῶν τὴν συναρμολογίαν,
Διὰ νὰ μάθετε καλῶς σωστὴν ἀναλογίαν.
Ἂν θέλητε περὶ φωτὸς, φωστήρων καὶ ἀκτίνων,
Ἰδέτε τὴν λαμπρότητα τῶν ὀφθαλμῶν ἐκείνων.

Περὶ χιόνος καὶ λευκοῦ νὰ μάθῃ τις ἂν θέλῃ,
Τὸ πρόσωπόν της ἂς ἰδῇ καὶ τὰ λοιπά της μέλη,
Περὶ τοῦ ἄκρου δὲ βαθμοῦ τῶν ἐντελῶν χρωμάτων,
Τὰς πορφυρόχρους παρειὰς καὶ τὸ ἐρύθημά των.

Ἂν δέ τις θέλῃ μάθησιν τῶν ἤχων πληρεστάτην,
Τὴν ἀπαντᾷ εἰς τὴν φωνὴν αὐτῆς τὴν ἡδυτάτην.
Τὸ δὲ περὶ γλυκύτητος καὶ ἀπὸ ποῦ πηγάζει,
Ἐγράφη εἰς τὰ χείλη της, ὁπόταν μὲ φωνάζῃ.

Καθὼς καὶ εἰς τὴν γλῶσσάν της τὸ περὶ τῆς πικρίας,
Τὸ ὄχι! Ὅταν ἐκφωνῇ μετ' ἄκρας ἀσπλαγχνίας.
Ἰδέαν τῆς κινήσεως ἂν θέλῃ τις νὰ λάβῃ,
Τὸ βάδισμά της ἂς ἰδῇ διὰ νὰ καταλάβῃ.

Τὸ περὶ ἕλξεως κανεὶς ἂν θέλῃ νὰ γνωρίσῃ,
Τὴν πρὸς ἐκείνην στάσιν μου καλῶς ἂς θεωρήσῃ...
Καθὼς καὶ περὶ ὤσεως διὰ νὰ ἐξετάσῃ,
Τὴν στάσιν της τὴν πρὸς ἐμὲ ἂς ἔλθῃ νὰ σπουδάσῃ.

Περὶ ἡφαίστων καὶ πυρὸς μετ' ἄκρας ἀκριβείας,
Διδάσκει τὸ φυλλάδιον αὐτῆς μου τῆς καρδίας·
Τὸ ψῦχος δὲ, τὸν παγετὸν, τὰ μέταλλα, τοὺς λίθους,
Τὰ περιέχει τὸ χαρτί τοῦ ἀπαλοῦ της στήθους.

Εἰς τὴν ψυχήν μου βλέπετε τὸ περὶ συμπαθείας,
Καὶ εἰς ἐκείνης τὴν ψυχὴν περὶ ἀντιπαθείας.
Καὶ ἐν συντόμῳ εἰς ἡμᾶς τοὺς δύο ἠμπορεῖτε,
Σπουδάζοντες τὴν φυσικὴν, νὰ εὐχαριστηθῆτε.

---

54. ΜΗ ΜΕ ΛΗΣΜΟΝΕΙ !

(Ὑπὸ Χ. Σαμαρτσίδου.)

Ὁπόταν μόνος ἔρημος ’ς τὰ ξένα θὰ πλανῶμαι,
Τὴν στέρησίν σου θρηνῳδῶν, τὴν καλλονήν σου κλαίων·
Ὁπόταν τῆς καρδίας μου τοὺς κτύπους θ’ ἀκροῶμαι,
Κρατῶν μὲ χεῖρα τρέμουσαν τὸ μέτωπόν μου καῖον,
Στιγμήν τινα ἂν εὑρεθῇς περίλυπος καὶ μόνη,
Μὴ μὲ λησμόνει !

Ὁπόταν ἄλλου ἔρωτος θὰ σ’ ἀνοιχθῇ ἡ πύλη
Καὶ τῆς θερμῆς ἀγάπης μας τὰ ῥόδα θὰ σκορπίσῃς,
Εἰς νέα χείλη ἐραστοῦ προσφέρουσα τὰ χείλη,
Βυθίσου εἰς ἐρατεινὰς, φιλτάτη, ἀναμνήσεις,
Καὶ ἐνθυμοῦ τὸν φίλον σου ὁπόταν ἀνεφώνει
Μὴ μὲ λησμόνει !

Ἂν μᾶς χωρίσῃ ἡ σκληρὰ καὶ μαύρη εἱμαρμένη
Καὶ τὸ γλυκύ μας ὄνειρον ἐξαίφνης διακόψῃ,
Ἂν ἡ ἀθλία μου μορφὴ, φιλτάτη, δὲν σ’ εὐφραίνῃ
Καὶ ἡ ψυχή σου ἐραστὴν πιστόν σου ἐκδιώξῃ·
Ἂν μᾶς χωρίσῃ ἡ ὀργὴ τῆς Μοίρας καὶ οἱ φθόνοι,
Μὴ μὲ λησμόνει !

Ἐγὼ παντοῦ καὶ πάντοτε θὰ σ' ἀγαπῶ φιλτάτη,
Καὶ μὲ τοῦ νοῦ τὰς πτέρυγας πλησίον σου θὰ τρέχω·
Τὸν μυστικόν μας ἔρωτα ὁ νοῦς μου θὰ φυλάττῃ
Καὶ μὲ πικρά μου δάκρυα τὴν μνήμην σου θὰ βρέχω.
Σὺ δὲ, φιλτάτη μου ψυχὴ, ὁσάκις εἶσαι μόνη,
Μὴ μὲ λησμόνει !

---

55. Η ΓΥΝΗ.

Ἦχος· «La donna è mobile»
Τοῦ μελοδράματος RIGOLETTO.

(Ὑπὸ Ἀχιλ. Παράσχου.)

Ὅλην τ' οὐρανοῦ
Τὴν ἀστασίαν
Εἰς τὴν καρδίαν
Κρύπτ' ἡ γυνή.

Τὸ γλυκὺ κάλλος της
Ζωὴν μᾶς δίδει,
Πλὴν μᾶς προδίδει
Ἡ καλλονή.

Σειρὴν ἡδυπαθὴς,
Νὰ σαγηνεύῃ
Καὶ νὰ φονεύῃ
Ἔχει εὐχήν.

Πίστιν ὁρκίζεται
Καὶ ἔχει καρδίαν
Τὴν ἀστασίαν
Καὶ τὴν στιγμήν.

Ὢ, πόσον εἶν' ἁπλοῖ,
Μάταιοι, ὅσοι
Τὰς ἀγαπῶσι
Ἰδανικῶς!

Καὶ πόσον ὄλβιοι
Ἐκεῖνοι ὅσοι
Τὰς ἀγαπῶσι
Ἡδονικῶς!

---

56. ΜΕ ΗΡΝΗΘΗ.

Ἦχος· «Quanto le sere al placido.»

(Ὑπὸ Δ. Δάκωνος.)

Εἰς τῆς λευκῆς ἀγκάλης της τ' ἀρώματα μεθύων,
Θνητὸς ἐγὼ τρισόλβιον Ἀγγέλων ἔζων βίον,
Παράδεισον ἐτρύφησα 'ς τὰ τρυφερά της στήθη,
Πλὴν μὲ ἠρνήθη!

Σὲ ἀγαπῶ, μοὶ ἔλεγε τὸ στόμα της τ' ὡραῖον
Κ' εἰς δάκρυ μὲ ἠτένιζεν ὁ ὀφθαλμός της πλέων.
Τώρα ... τὰ πάντα ἔσβυσεν ἡ ἐπελθοῦσα λήθη,
Καὶ μὲ ἠρνήθη!

Νὰ τὴν ἐμπνεύσω ἤθελα τοὺς πόθους μου εἰς μάτην·
Τὴν δολοφόνον τοῦ παλμοῦ ἐπίστευσα ἀπάτην,
Νὰ τὴν θερμάν' ἡ αἴτνη μου ποσῶς δὲν ἠδυνήθη,
Καὶ μὲ ἠρνήθη!

Καὶ ἡ ζωή μου ἔκτοτε, κατὰ μικρὸν ἐκλείπει,
Τὰ ῥόδα τοῦ προσώπου μου ἐμάρανεν ἡ λύπη,
Καὶ τοῦ θανάτου ἡ πνοὴ περὶ ἐμὲ ἐχύθη,
'Αφοῦ μ' ἠρνήθη!

Φυτεύσατε κυπάρισσον τοῦ τάφου μου πλησίον
Καὶ γράψατ' εἰς τὸ μάρμαρον τὸ κατηφὲς καὶ χρύ
«Ἡ πλάνος εὐτυχία μου ὡς ὄναρ διελύ
'Αφοῦ μ' ἠρνήθη»!

---

57. ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ.

(Ὑπὸ Δημοσθένους Βαλαβάνη.)

Εἰς σύρτην, ὅπου στρώνεται ἀνύποπτος γαλήνη,
Τὸ ἀσθενὲς ἀκάτιον τοῦ βίου μου προσπλέει·
Χεὶρ ἄγνωστος τὴν τρόπιδα πρὸς ταύτην διευθύν
Καὶ πεπρωμένη θύελλα ὡς ζέφυρός της πνέει.

Ναυβάτης εἰς τὴν ἄστατον παλίρροιαν τοῦ κόσμ
Ν' ἀκούω τῶν τρικυμιῶν ἀπέχαμα τὸν στόνο
Τῶν τόσων πόθων μου χορδαὶ ἠχοῦσαι πρὶν ἐντόσμ
Σιγοῦν ὡς ψυχορράγημα ὑπάρξεων ἀφώνων·

Ὑπῆρξε δι' ἐμὲ ποτὲ ὁ κόσμος κῆπος πλάνης·
Μ' ἐφίλευε τὰ ῥόδα της ἡ μάγισσ' ἀθωότης,
Καὶ εἰς τὴν δρόσον ἔβλεπα τοῦ φύλλου τῆς βοτά
Νὰ παίζ' εἰς ἴριδας χρυσᾶς καὶ κόσμος καὶ νεότ

Κ' ἐκείνην τότε ἐγνώρισα.—Κόμη ξανθή, λυμένη
Τὸ μέτωπόν της ἔστεφε χλωμὸν καὶ λυπημένον,
Ἐμελαγχόλει μαγικὰ ὡς·Ἥβη πονεμένη,
Κ' ἐκύλιε τὸ βλέμμα της νωθρὸν καὶ κορασμένον·

Ἀνέτελλ' εἰς τὰ χείλη της μειδίαμ' ἀθυμίας
Καθὼς εἰς ῥόδον πρωϊνὸν ἀκτὶς συννεφωμένη,
Κ' ἡ λαλιά της ὡς πνοὴ ἐπέρα μελῳδίας
Εἰς τόνους ἀναπλάσεων ἀγνώστων τεμνομένη...

Ὡς χίμαιραν τὰ λησμονῶ κατόπιν ἐνυπνίου!
Μ' εὐφραίνει τώρα στεναγμῶν συνειθισμένον μέλος
Ῥιγοῦνται ὑπὸ τὸν ψυχρὸν μεσημβρινὸν τοῦ βίου
Ὡς ἔντομον ὑπάρξεως χωρὶς σκοπὸν καὶ τέλος.

---

58. Η ΜΙΚΡΟΥΛΑ.

(*Ὑπὸ Ἠλία Ταντaλίδου.*)

Ἐσεῖς ποῦ τῆς ἀγάπης
Βυζάξατε τὸ γάλα,
Ἀκόμη δὲν μὲ λέτε,
Νά πάθω ἔχω κι' ἄλλα;

Μικρὴ μικρὴ στὰ χρόνια
Ἀγάπησα μιὰ νέα,
Τρελλὴ σὰν χελιδόνι
Σὰν πέρδικα, ὡραία.

Δυὸ χρόνια μὲ παιδεύει,
Τὸ αἷμά μου τὸ πίνει·
Κοντά της δὲν μὲ θέλει,
Νὰ φύγω δὲν μ' ἀφίνει.

Λαλῶ, τὴν πιάνει βοῦβα·
Σωπαίνω μὲ κουφαίνει·
Γελῶ, τὰ καταιβάζει·
Θυμόνω; Ξεθυμαίνει.

Θεέ μου! Πῶς λυσσιάζει
Ἂν ὁμιλήσω ἄλλην;
Καὶ τί δέν ὑποπτεύει
Ἂν σιωπήσω πάλιν!

Στὸ πεῖσμά μου, κι' ἀκόμη
Στὸ πεῖσμα τὸ 'δικό της,
Στὸ στῆθος ἔχει ἀγάπη
Κι' ὀργὴ στὸ πρόσωπό της.

'Αγάπη, ναὶ, ἀγάπη
Τὸ διαβολάκι ἔχει·
'Αλλέως ὅταν φεύγω,
Κατόπιν μου πῶς τρέχει;

Πῶς κάμνει, πῶς κοιμᾶται
Διὰ νὰ τὴν κυττάξω;
Πῶς κάμνει πῶς θὰ πέσῃ
Διὰ νὰ τὴν ἁρπάξω;

Τὴν λέγ' —'Ορίστε τοῦτο —
  Τὰ φρύδια κάτω σέρνει.
Νὰ τὸ κρατήσω κάμνω;
  Τ' ἁρπάζει καὶ τὸ παίρνει.

Κοιμοῦμαι, μὲ φυλάγει
  Μονάχη ἀπ' ἐπάνω.
'Εξύπνησ' ἂν τὴν πιάσῃς·
  Σὰν ἀστραπὴ τὴν χάνω.

Μὲ τέτοια μὲ παιδεύει
  Παράξενα παιχνίδια,
Καὶ μ' ἔχει ὅλ' ἡμέρα
  Στὰ βάσανα τὰ ἴδια.

Δὲν φταῖς ἐσύ, μικρό μου·
  'Εγὼ ποῦ νὰ μὴ σώσω!
Ποῦ 'πῆγα τόσον νέα
  Εἰς πίκραις νὰ σὲ χώσω.

Στὸ στόμα σου ἀκόμη
  'Εμύριζε τὸ γάλα·
Δὲν ηὗρα ν' ἀγαπήσω
  Κορίτσια ποιὸ μεγάλα;

---

59. ΤΟ ΠΑΣΧΑ.

(*Ὑπὸ 'Ηλία Τανταλίδου.*)

...ισ' ἡ δάφνη· στοὺς ναοὺς Χριστὸς ἀνέστη ψάλλουν.
...αρᾶς τραγοῦδ' ἀγάπη μου, ἀρχίνησε καὶ ψάλλε!

Βλέπεις χορούς, βλέπεις φιλιά!
Ἦλθε ἡ γλυκειά μας Πασχαλιά!
Λουλούδια τῆς ἀνοίξεως στὸ μέτωπόν τους βάλλο
Καὶ στὸ δικό σου βάλε.

Χριστὸς ἀνέστη!.. γιὰ νὰ ἰδῶ τί θὰ μὲ πῇς καὶ τώ
Ὁ ἐν Χριστῷ μας ἀσπασμὸς ἐκ τρίτου δὲν θὰ γέν
Στάσου μὴ φεύγῃς τὸ φιλί,
Στάσου, μαριόλικο πουλί!
Στὰ χείλη μου ἡ φιλικὴ ψυχή μου, τὰ πυρφόρα
Χειλάκια σου προσμένει,

Βλέπεις χαραῖς; Ἀκοῦς φωναῖς; Διὲ τὰ παιδιά τὰ ξέ
Ἐδῶ κ' ἐκεῖ εἰς τὴν αὐλὴν τῆς ἐκκλησιᾶς φιλιοῦντ
Ἡ Πασχαλιὰ δὲν σὲ κινεῖ;
Καὶ σὺ δὲν εἶσαι χριστιανή!
Σ' ἐνήστευσα τόσον καιρὸ, καὶ τώρα δι' ἐσένα
Τὰ μέλη μου κλονοῦνται.

Φέρ' τὰ κόκκινα τ' αὐγὰ, κ' ἔλα νὰ κτυπηθοῦμε·
Ἕνα φιλὶ ἂν νικηθῇς, στοῦ γέλοιου τὸ λακκάκι.
Πέσ' ἀπὸ κάτω μὲ τ' αὐγό...
Ἰδοὺ, σ' ἐτσάκισα ἐγώ!
Ὦ, ὤ, τὴν συμφωνίαν μας λοιπὸν νὰ μὴ ξεχνοῦμε
Δός, δός με τὸ φιλάκι.

—

60. ΜΥΡΤΙΑ ΚΑΙ ΘΕΟΣ.

(Ὑπὸ Ἰσιδ. Σκυλίτση.)

Τῆς Μυρτιᾶς τὸ τραγοῦδι θὰ ψάλω.
Εἶναι, φίλοι σκοπὸς, θλιβερὸς
Πλὴν θὰ μάθετε, δὲν ἀμφιβάλλω,
Ὅτι δὲν λησμονεῖ ὁ Θεός.
Σᾶς τὸ λέγω καθὼς μὲ τὸ εἶπεν
Ἕνας γέρων τοῦ Πίνδου βοσκός. (δὶς)

Ἡ Μυρτιὰ ἦτο μιὰ 'πὸ τὰς νέας
Ὁποῦ, πρόσωπον βλέπων ἁπλῶς,
Δὲν τὰς λέγει ὁ κόσμος ὡραίας,
Εὐλογεῖ ὁ καλὸς πλὴν Θεός.
Καὶ μ' ἀγγέλου γλυκὺν χαρακτῆρα
Τὰς ἐνδύει γελῶν πατρικῶς. (δὶς)

Ἕνα βράδυ ἐκάθητο μόνη
Καὶ πρὸς τ' ἄστρα ὡραίας νυκτὸς
Μὲ θερμοὺς στεναγμοὺς ἐξεφώνει
«Εἶναι ἔρως, καὶ εἶναι Θεός!»
Κατ' αὐτὴν φανερώθη τὴν ὥραν
Τῆς καρδιᾶς της ὁ πρῶτος σεισμός. (δὶς)

Ἕναν νέον πολὺ ἐπαινοῦσαν,
Εὐτυχής! Σὰν γελοῦσεν αὐτὸς
Τὰ λουλούδια τοῦ κάμπου γελοῦσαν·
Τὸ γνωρίζει ὁ ἕνας Θεός.
Τῆς Μυρτιᾶς ἡ ψυχὴ τὸ γνωρίζει
Καὶ ὁ πόθος της ἦτον κρυφός. (δὶς)

Μυστικὸν ποῦ τὰ στήθη βαρύνει·
"Όσος ἂν διατρέξῃ καιρὸς,
Δὲν 'μπορεῖ φανερὸν νὰ μὴν γίνῃ,
Μᾶς τὸ λέγει αὐτὸς ὁ Θεός.
Ἐκατάλαβ' ὁ νέος ὅτ' ἦτον
Τῆς ζωῆς τῆς Μυρτιᾶς θησαυρὸς. (δὶς)

Ἆχ! Σκληρὸς στὴν ἀρχὴν δὲν ἐφάνη·
Τῆς ἀθώας Μυρτιᾶς δολερῶς,
Τὴν ἀγάπην, τὸν πόθον αὐξάνει
Ἆς τὸν κρίνῃ ὁ ἕνας Θεός!
Ἆχ! Σκληρὸς στὴν ἀρχὴν δὲν ἐφάνη
Δὲν ἐφάνη σκληρὸς, ὁ σκληρός! (δίς)

«Εἶσαι σὺ ὁ μεγάλος μου ἔρως,
»Ἱλαρόν μου, τῆς ἔλεγε, φῶς!
»Εἶσαι σὺ ἀπ' τὰ σπλάγχνα μου μέρος,
»Τῆς ψυχῆς μου σὺ εἶσαι Θεός!
»Δόσε πίστιν 'ς ἐμὲ, ἀγγελέ μου
»Σ' ἀγαπῶ, σ' ἀγαπῶ ἀληθῶς.» (δίς)

Καὶ ὁ πλάνος, ὁπόταν ὡμίλει,
Ἦτον λόγων χρυσῶν ποταμός.
Μελιστάλακτα εἶχε τὰ χείλη,
Ἐλαλοῦσε, θαρροῦσες, Θεός!
Τῆς Μυρτιᾶς ἡ ψυχὴ ἐπλανήθη,
Ἀντεστάθ' ἡ Μυρτιὰ ἀσθενῶς. (δὶ)

Ἀνατέλλει ἡ ἄλλη ἡμέρα,
  Πλὴν αὐτὸς δὲν ἐφάνη ποσῶς.
Ἀνατέλλει ἡμέρα δευτέρα
  Τὴν Μυρτιὰ τὴν ἐλέγχ' ὁ Θεός..
Ὁ πικρὸς ἐραστὴς δὲν ἐφάνη
  Ἀφ' ἑνὸς ὁλοκλήρου μηνός.

Τέλος πάντων αὐτὴ τὸν τυχαίνει
  Στὸν περίπατον· ἦτον λαμπρός!
Πλησιάζ' ἡ Μυρτιὰ τρομασμένη·
  «Λησμονεῖς ὅτ' ὑπάρχει Θεός;»
Ἀλλὰ μόλις ἐκεῖνος τὴν βλέπει
  Καὶ πρὸς ἄλλας γελᾷ πονηρῶς. (δὶς)

Ἡ Μυρτιὰ τὸ βουνὸν ἀνεβαίνει.
  Ὁ βαθὺς τῆς ἠνοίχθη κρημνός...
Πῶς εὑρέθ' ἡ Μυρτιὰ κρημνισμένη
  Τὸ γνωρίζει ὁ μόνος Θεός.
Τὸ γνωρίζει καὶ τίς τῶν ἀνθρώπων·
  —Ἄχ ἀπάνθρωπος λέγετ' αὐτός...— (δὶς)

Χρόνος ἕνας δὲν εἶχε περάσει,
  Καὶ ὁ νέος φαιδρὸς κυνηγός,
Τὰ πλησίον διέτρεχε δάση,
  (Παντοῦ εἶναι παρὼν ὁ Θεός).
Ἀνελπίστως τὸ ὅπλον του σκάζει,
  Τὸν πληγόνει καὶ μένει νεκρός. (δίς)

Εἰς τὴν ἄμμον ποῦ εἶχεν ἡ στράτα,
Εἶχε γράψει ἐκπνέων οἰκτρῶς·
«Ἐλησμόνησα, ὦ διαβάτα!
Ὅτι δὲν λησμονεῖ ὁ Θεός...»
Καὶ παρέχει ἐφαίνετ' ὁ τάφος
Τῆς ἀθλίας Μυρτιᾶς ὁ λευκός. (δὶς)

Ἦτον ὥρα σχεδὸν μεσημέρι,
Καὶ ὁ ἥλιος πολὺ καυστικός,
Νὰ ἰδῇς ὁ Θεὸς πῶς τὸ φέρει!
Πόσον δίκαιος εἶν' ὁ Θεός!
Εἰς τὸ δέντρον τοῦ τάφου τῆς κόρης
Μετεφέρθ' ὑποκάτω νεκρός. (δὶς)

Ποῖον ἴσκιον προσφέρετε ποῖον;
Ὁ νεκρὸς ποῖος εἶναι αὐτός;
Ἀχ! Σπαράγματ' ἂς γίνῃ θηρίων!
Ἄφες, κ' εὔσπλαγχνος εἶν' ὁ Θεός!
Κ' ἡ ψυχὴ τῆς Μυρτιᾶς μεσιτεύει
Σταυρομένη στὸν Πλάστην ἐμπρός.

---

61. ΑΝΗΣΥΧΙΑ.

(Ὑπὸ Ἰσιδ. Σκυλίτση)

Ποῦ νὰ ἦναι; Τί νὰ κάμνῃ;
Ἆρά γε νὰ μ' ἐνθυμῆται;
Τὴν ψυχὴν ποῦ τὸν στερῆται,
Νὰ λυπῆται νὰ πονῇ;

Ἴσως φεῦ! Τὴν ὥραν ταύτην
  Εὐθυμεῖ, διασκεδάζει,
Ἂν δ' ἡ μνήμη μου τὸν κράζῃ,
  Τώρα τὴν καταφρονεῖ.

Ὦ Θεέ· ἀκόμη φρίττω!
  Εἶδα χθὲς εἰς τ' ὄνειρόν μου
Τῶν ἀθώων ἡμερῶν μου,
  Φεῦ, τὸν ἐξουσιαστήν.

Εἰς χοροῦ βοὴν μεγάλην
  Ἐκρατοῦσε μίαν ἄλλην,
Καὶ μὲ ὄμμα δακρυσμένον
  Πίστιν ὤμνυε 'ς αὐτήν!

Δὲν πιστεύω ταῦτα μόνα.
  Δὲν φρονῶ εἰς τὸν αἰῶνα
Τόσον ἄσπλαγχνος νὰ ἦναι
  Ἡ ὡραία του ψυχή.

Στὸν κοιτῶνά μου ἐμβαίνω.
  Θὰ προσμένω, θὰ προσμένω,
Ἕως ν' ἀναβῇ στὸν Πλάστην
  Ἡ θερμή μου προσευχή.

———

62. ΛΟΥΤΡΟΝ.

('Υπὸ 'Ηλ. Ταντα λίδου.)

Τί ἀκίνητη βραδειά!
Πῶς κοιμᾶτ' ἡ ἀμμουδιά,
Καὶ τὸ ἥσυχ' ἀεράκι
Πῶς χαϊδεύει τὸ νεράκι!
Πῶς φαγκρίζει ὁ γιαλὸς
Σὰν καθρέπτης ὁμαλός!

Πῶς γυρνοῦν στὰ πετραδάκια
Τὰ χαρούμενα ψαράκια·
Πῶς κινοῦντ' οἱ τσαγανοί
Δίπλα δίπλα σιγανοί,
Καὶ μὲ ἄκακα παιχνίδια
Πῶς σαλεύουν τὰ χοχλίδια!

Δ'ές, ἡ ἄμμος ἡ καλή,
Μέσα ἐδῶ σὲ προσκαλεῖ,
Μέσα ἐδῶ, ἂν τὴν ἀκούσῃς,
Τὸ κορμάκι σου νὰ λούσῃς,
Σὲ προσφέρει καθαρὸ,
Δροσερούτσικο νερὸ,
Καὶ εἰς τὰ κάλλη σου προβάλλει
Κρυσταλλένιο περιγιάλι.

Ἄρτεμίς μου ἱερὰ,
Ἔμβα, λοῦσου δροσερὰ,

Καὶ 'Ακταίων σου νὰ γένῃ
Ἕνας κυνηγὸς προσμένει.
Νὰ ἰδῇ κι' αὐτὸς 'ς αὐτὸ
Τοῦ νησοῦ τὸ ἐκλεκτὸ
Καὶ ὡραῖο περιγιάλι,
Τὰ μισόσκεπά σου κάλλη.

Κι' ἂν ἐκείνου ἡ ποινὴ
Καὶ εἰς τοῦτον εἶν' κοινή,
Εἶναι ἕτοιμος νὰ πάθῃ
Τοῦ 'Ακταίωνος τὰ πάθη.

---

63. ΠΑΤΡΙΣ ΚΑΙ ΕΡΩΣ.

(*Ὑπὸ 'Ισιδ. Σκυλίτση.*)

Ἦχος «Trema, Steno! Tremate superbi»

Τοῦ Μελοδράματος MARINO FALIERO.

(DONIZZETTI.)

Τοῦ πολέμου ἡμέρ' ἀνατέλλει
Κ' ἕνας ἥρως ὡραῖος καὶ νέος
Τὰς ἀγκάλας τῆς φίλης του θέλει
'Αποθῶν νὰ ζωσθῇ τὸ σπαθί.
'Αλλ' αὐτὴ ἀνησύχως τὸν βλέπει,
Νὰ τὸν θέλξῃ θερμῶς προσπαθεῖ·
—Εἶναι νύκτα, τὸν λέγει, ἀκόμη,
Εἶν' ἀκόμη τὸ σκότος βαθύ.

—Βλέπω τ' ἄστρα, ὡραία μου φίλη,
Βλέπω τ' ἄστρα πῶς τρέμουν καὶ σβύνουν,
Πῶς τὰ δένδρα σαλεύουν καὶ κλίνουν
'Σ τὴν ψυχρὰν τῆς πρωΐας πνοήν.
Ἄφες, ἄφες, μὲ κράζ' ἡ Πατρίς μου
Μὲ κινδύνου ἀγρίαν βοήν.
Εὔχου μόνον, ψυχὴ τῆς ψυχῆς μου,
Εὔχου μόνον νὰ ἔχω ζωήν.—

Μὲ δακρύων ἁγνῶν μαργαρίτας
Ἡ πιστὴ ἐρωμένη τὸν βλέπει,
Ὁ γενναῖος ἰδοὺ, ἀμφιρρέπει·
Ἡ νεᾶνις καὶ πάλιν θρηνεῖ.
—Ὢ! Νὰ μὴν . . . ὢ! Νὰ μὴν ἐγεννώμην
Πατρὶς κ' Ἔρως, τί θέσις δεινή!
—Ἆ! Σιώπα, ψυχὴ δίχως γνώμην,
Καὶ μὲ σφάζ' ἡ μικρά σου φωνή.

Γλυκὺ φῶς μου, ἰδοὺ ὁ ὁρίζων
Βαθμηδὸν βαθμηδὸν κοκκινίζει·
Τὸ πτηνὸν τῆς πρωΐας ἀρχίζει
'Σ τὸν αἰθέρα νὰ ψάλλῃ φαιδρόν.
—Ὄχι, ὄχι, πτηνόν τι δὲν ψάλλει,
Ἀλλὰ πνεῦμα ἀέρος σφοδρὸν
Τὰ κλωνία ταράττουν καὶ τρίζουν
'Σ τῆς σελήνης τὸ φῶς τὸ ὠχρόν.

Ὁ γενναῖος εἰς ἓν φίλημά του
Ἐλησμόνησε πάλιν τὴν ὥραν.

'Αλλ' ἐκεῖ, θορυβοῦν τ' ἅρματά του,
Καὶ στενάζει ἐν ἄκρᾳ σιγῇ.
—Τ' ἔχεις φῶς μου; Ὦ ἥρω μου τ' ἔχεις;
—Θὰ σ' ἀφήσω· ἰδοὺ ἡ αὐγή.
—Δὲν μ' ἀφίνεις, ὢ! Μὴ νὰ μὲ θάψῃς!
Καὶ ὁ ἥλιος ποτὲ δὲν θὰ βγῇ.

Κ' ἰδοὺ μία ἐπέρασεν ὥρα
Καὶ ὁ ἥλιος ἀνέτειλε πλέον·
'Αλλ' ἡ νέα δὲν εἶχε τὸν νέον,
'Αλλὰ μόνη ἐθρήνει πικρῶς
—Φύλαξέ τον; Θεὲ σκέπασέ τον
'Εν τῷ μέσῳ τοσούτου πυρὸς,
Καὶ εὐδόκησον νὰ ἐπιστρέψῃ
'Εραστὴς, νικητὴς, κραταιός!

---

64. ΠΑΤΡΙΣ ΚΑΙ ΕΡΩΣ.

(*Ὑπὸ Ἰωάννου Κωλέττου.*)

Ἡ ὥρα ἦλθεν, ἔχε ὑγείαν!
Μὲ θρηνῳδίαν ἀναχωρῶ.
Ἔχε ὑγείαν! Φεύγω, πηγαίνω,
Τὸ πεπρωμένον ἀκολουθῶ.

Ἠχεῖ ἡ σάλπιγξ, ἡ Πατρὶς κράζει,
Ἄρης φωνάζει, μὲ προσκαλεῖ.
Ἔχε ὑγείαν! κτλ.

Κρότος τῶν ὅπλων ἠχεῖ καὶ φρίσσω·
Πῶς νὰ σ' ἀφήσω, φῶς μου γλυκύ;
   Ἔχε ὑγείαν! κτλ.

Πατρὶς καὶ Ἔρως!.... Τί δυστυχία,
Ἀμηχανία νοὸς φρικτή!
   Ἔχε ὑγείαν! κτλ.

Ψυχῆς μου φίλη! Πῶς νὰ σ' ἀφήσω,
Κ' εἰς τὸν ἐχθρόν μου ν' ἀντισταθῶ;
   Ἔχε ὑγείαν! Φεύγω πηγαίνω,
   Τὸ πεπρωμένον ἀκολουθῶ.

---

65. ΑΠΟΧΩΡΙΣΜΟΣ.

(*Ὑπὸ Κλεομένους.*)

Τί μεγάλη δυστυχία!
Δὲν εἶναι ἐλπὶς καμμία.
   Ἦλθε πλέον τώρα
   Ἡ φρικτὴ ἡ ὥρα.
   Ποῦ θὰ χωρισθῶμεν
   Καὶ θὰ μακρυνθῶμεν.
Τί κακὸ, πουλί μου, τὶ κακό!

Ἦλθ' ἡ ὥρα ποῦ θὰ φύγω,
Δὲν 'μπορῶ νὰ τ' ἀποφύγω.
   Ἄνεμοι φυσοῦνε
   Καὶ μὲ εἰδοποιοῦνε

Πῶς θ' ἀναχωρήσω
Πρέπει νὰ κινήσω
Ξεψυχῶ, πουλί μου! Ξεψυχῶ!

Τὸ καράβι ἑτοιμασμένο,
Ἔμπροσθέν μου ἀραγμένο,
Ἄλλον δὲν προσμένει
Διὰ νὰ πηγαίνῃ.
Παρὰ μόν' ἐμένα
Νἄβγ' ἀπ' τὸν λιμένα.
Τί κακὸ, ὅταν τὸ θυμηθῶ!

Πῶς ἀφοῦ θ' ἀναχωρήσω,
Ὁ καϋμένος πῶς θὰ ζήσω!
Μακρυὰ ἀπ' ἐσένα
Ἡ ζωὴ 'ς ἐμένα
Εἶναι τυραννία
Βάσανος, παιδεία,
Τί κακὸ, ὅταν τὸ θυμηθῶ!

Ἦλθ' ἡ ὥρα νὰ κινήσω
Κ' εἰς τὴν βάρκα νὰ πατήσω.
Τ' ἄρμενα φουσκόνουν.
Σίδερο σηκόνουν!
Ἔχε φῶς μ' ὑγεία....
Ἄχ, τί δυστυχία!
Τί κακὸ, πουλί μου, τί κακό!

Ἄλλη μιὰ νὰ σὲ φιλήσω,
Καὶ τὴν βάρκα πρὶν πατήσω·
Μὴ λυπῆσαι, φῶς μου!
Μὴ θρηνῇς ἐμπρός μου!

'Αλλὰ δός με χέρι,
Πῶς θὰ μ' ἦσαι ταῖρι.
Ξεψυχῶ, πουλί μου, ξεψυχῶ !

Παλληκάρια ! Σταματᾶτε·
Τὰ κουπιά σας μὴ τραβᾶτε·
Νὰ γυρίσ' ὀπίσω,
Ν' ἀποχαιρετήσω·
Νὰ ποῦ μὲ φωνάζουν,
Καλὴ ὥρα ! Κράζουν,
Στὸ καλὸ, πουλί μου, στὸ καλό!

---

66. ΘΡΗΝΟΣ.

Παγωμένη τοῦ ἡλίου ἡ θερμότης
Σὰν φωτιὰ, ποῦ εἰς τὰ στήθη μου καίει.
Δὲν εἶναι βρύσις τόσον ὕδωρ νὰ ῥέῃ,
Ὅσα δάκρυα χύνω ὁ ἄθλιος ἐγώ.

Τῶν ἀνέμων ἡ δύναμις παύει,
Σὰν ἀρχίζ' ἡ καρδιά μ' νὰ στενάζῃ·
Τοῦ θανάτου τὸ ξῖφος δὲν σφάζει
Σὰν ἐσὲ τῆς σκληρᾶς μιὰ ματιά.

Σὺ σελήνη, ποῦ πάντα γυρίζεις,
Καὶ τὰ πάθη μου ὅλα τὰ 'ξεύρεις,
Ἂν ἰδῇς 'κείνη τὴν ἄσπλαγχνη πέ της
Πῶς τὸν τάφον μου ἀνοίγ' ἡ σκληρά.

Τρέξε, τρέξε· πρωτοῦ ἡ ψυχή μου
Ἀπ' τὸ ἄθλιον σῶμά μου φύγῃ,
Τρέξε, τρέξε, ὁ αἰθέρας ἀνοίγει
Τρέξε, τρέξε, εἰς τὰ νέφη πετᾷ.

---

67. ΤΟ ΡΟΔΟΝ.

Ῥόδον, ῥόδον μου ὡραῖον
Ποῦ μαγεύεις τὴν καρδίαν
Καὶ ὀσμὴν ὡς ἀμβροσίαν
Εἰς τὰς αὔρας διασκορπᾷς.

Εἰς τοὺς κόλπους τῆς μητρός σου
Εἰς τὰ φύλλα τυλιγμένον
Μὲ ἀγκάθια ὡπλισμένον
Πάντα νᾶσαι νὰ φυλᾷς.

Ῥόδον, ῥόδον μου ὡραῖον,
Ποῦ σὲ χαίρεται ἡ φύσις
Μολυσμένας μὴν ἀφήσῃς
Χεῖρας νὰ σὲ ψηλαφοῦν.

Μακρὰν διῶχνε τοὺς ἀχρείους,
Ποῦ ζητοῦν νὰ σὲ μυρίσουν·
Ἄχ! Ὁπόταν σ' ἀτενίσουν,
Τὴν ζωήν σου ἀπειλοῦν.

Ῥόδον, ῥόδον μάθε, ὅτι,
Δὶς ἂν μυρισθοῦν τὰ ἄνθη,
Ἡ ἁγνότης των ἐχάθη,
Πλέον δὲν μοσχοβολοῦν.

Τοῖς μαραίνονται τὰ φύλλα,
Κλίνουν ὅλα τὸν αὐχένα,
Δὲν εὐαρεστοῦν κἀνένα,
Κι' ὅλοι πλέον τὰ πετοῦν.

---

68. ΣΤΕΝΑΓΜΟΣ.

Ὡς ῥόδον εἶν' ὡραία
Ὡς ἄνθος 'ποῦ βλαστάνει
'Αλλ' ἡ γλυκειά της θέα
'Ονείρου ἦτο πλάνη,
Κι' ἀντὶ γλυκείας αὔρας
Θυέλλας ἀπαντῶ.

Αἰσθάνομαι καμίνους
Φλόγας παθῶν ἐντός μου,
'Εσβέσθησαν εἰς θρήνους
Αἱ δᾷδες τοῦ νοός μου,
Καὶ εἰς ἐρήμους μαύρας
Τὸν θάνατον ζητῶ.

Ναὶ τὸν ζητῶ μὲ πόθον
Μὲ φλόγα ποῦ δὲν σβύνει
Πλὴν μὲ φθονεῖ ἡ μοῖρα

Κ' εἰς τὴν ζωὴν μ' ἀφίνει
Ποῦ ἄλλοτ' ἕνα κρίνον
  Μ' ἐφίλευσε τερπνόν.

Τῆς τύχης ὅμως λαίλαψ
  Τὸν ἔδραξε βιαίως
Πρὶν τὸν ἰδῶ μ' ἡρπάγη
  Τὸν ἔχασα ταχέως,
Καὶ μ' ὄμμα δάκρυ χύνον
  Κυττάζω τὸ κοινόν.

---

69. ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ.

Τὸ ὕστερόν μου σοῦ στέλλω τραγοῦδι,
  Τοῦ πιστοῦ πρὸς ἐσὲ ἔρωτός μου,
  Ἐβαρύνθην τὰς θλίψεις τοῦ κόσμου,
  Τὰ τραγούδια ποθῶ τ' οὐρανοῦ.

Τ' ἀνθηρὰ εἰς τὸν κῆπόν σου ῥόδα,
  Ὅταν ἴδῃς ὠχρὰ μαραμένα
  Συλλογίσου πῶς πνέει σ' ἐμένα,
  Ἡ πνοὴ τοῦ πικροῦ στεναγμοῦ.

Κ' ὅταν ἴδῃς εἰς ἥσυχον νύκτα,
  Τὸ φεγγάρι ὠχρὸ θολωμένο
  Καὶ ἀκούσῃς μακρόθεν φθασμένο.
  Τὸ πουλὶ τῆς νυκτὸς νὰ θρηνῇ.

Ἡ ψυχὴ ποῦ μ' ἠγάπησε τόσον
  Εἰπὲ τώρα τὴν γῆν χαιρετάει,
  Ἐτὰς ἀγκάλας τοῦ Πλάστου πετάει,
  Τὸν ὕστερόν της μοῦ στέλλ' ἀσπασμόν.

70. ΔΕΝ Μ' ΑΓΑΠΑι ΕΚΕΙΝΗ.

Ὦ! Ποία μαύρη ἄβυσσος ἐνώπιόν μου χαίνει;
Ὦ! Ποῖον μέλλον σκοτεινὸν εἰς τὸ ἑξῆς μοὶ μένει;
Πᾶσα ἐλπὶς μ' ἀφίνει·
Δὲν μ' ἀγαπᾷ ἐκείνη! (δὶς)

Πῶς μ' ἀγαπᾷ ἐνόμιζον, κ' εἰς παραδείσους ἤμην,
Ἀπώλεσα τὴν πλάνην μου, πλὴν ἔχω φεῦ! τὴν μνήμην,
Ὦ! τί φρικτὴ ὀδύνη
Δὲν μ' ἀγαπᾷ ἐκείνη!

Ἂς μὴν ἐβγῇ ὁ Ἥλιος ἂς σβέσουν οἱ ἀστέρες
Ἂς εἶν' ἡ νὺξ παντοτεινὴ καὶ μαῦροι οἱ Αἰθέρες,
Ἂς μὴν ἐβγ' ἡ σελήνη
Δὲν μ' ἀγαπᾷ ἐκείνη,
Δὲν μ' ἀγαπᾷ ἐκείνη
Ἂς σβέσῃ κ' ἡ σελήνη!

Ῥίψε ἓν βλέμμα σου γλυκὺ σὲ μὲ, παρακαλῶ σε·
Σ' αὐτὴν τὴν δυστυχίαν μου, βοήθησον καὶ σῶσε.
Τί κρυαρὰ ὀδύνη!
Δὲν μ' ἀγαπᾷ ἐκείνη,
Δὲν μ' ἀγαπᾷ ἐκείνη!
Τί κρυαρὰ ὀδύνη!

Ἂς μὴν ἀνθήσουν τὰ φυτὰ, ἂς μαρανθοῦν τὰ ἄνθη,
Τὸ ῥόδον μου τὸ προσφιλὲς ἀφοῦ πλέον μαράνθη.
Ἂς μαρανθοῦν οἱ κρίνοι,
Δὲν μ' ἀγαπᾷ ἐκείνη,
Δὲν μ' ἀγαπᾷ ἐκείνη!
Ἂς μαρανθοῦν οἱ κρίνοι!

71. Η ΕΡΗΜΩΣΙΣ.

(Ὑπὸ Παναγιώτου Σούτσου.)

Τί θάλασσ' ἀφρισμένη,
Τί φύσις δακρυσμένη,
Τί ἄγρια βραδιά!
Τὰ φύλλα, ἕνα ἕνα,
Ἀφίνουν μαραμένα
Τὰ ἔρημα κλαδιά.

Τρυγόνι χηρευμένο
Σὲ περιγιάλι ξένο
Γυρνῶ στὰ σκοτεινά.
Μονάχος, χωρὶς φίλο,
Σὰν φθινοπώρου φύλλο
Ποῦ ἀνεμογυρνᾷ.

---

72. ΑΤΟΛΜΙΑ.

(Ὑπὸ Ἀλεξάνδρου Ρ. Ραγκαβῆ.)

Στὴν κιθάρα τραγουδοῦσες
Σὰν ἀνοίξεως ἀηδόνι,
Στὰ λουλούδια τριγυρνοῦσες
Σὰν λουλοῦδι τρυφερή.
Ἔλαμπ' ἡ γλυκειὰ μορφή σου
Καὶ τοῦ στήθους σου τὸ χιόνι,
Καὶ ἡ κόμη ἡ λυτή σου
Κ' ἡ ματιά σ' ἡ φλογερή.

Τριαντάφυλλα γελοῦσαν
Εἰς τ' ὡραῖον πρόσωπόν σου,
Τὰ μαλλιά σου κυματοῦσαν
Ὡσὰν ῥύακες χρυσοί·
Ἦτον χάρις κι' ἁρμονία
Κάθε βῆμα τῶν ποδῶν σου,
Καὶ ἡ φύσις ἐμειδία
Ὅταν ἐμειδίας σύ.

Θέλησα νὰ πλησιάσω,
Τὰ λουλούδια νὰ φιλήσω,
Στὴν σκιάν σου νὰ πλαγιάσω,
Νὰ ξεχάσω τὴν ζωήν·
Θέλησα στὰ ἀγγελικά σου
Δύο χείλη νὰ κ ολλήσω,
Νὰ ῥοφήσω τὴν γλυκειά σου
Μαγικὴν ἀναπνοήν.

Σὰν μαγνήτης μὲ τραβοῦσε
Τὸ οὐράνιόν σου βλέμμα.
Γληγορώτερα μετροῦσε
Τὴν ζωήν μου ὁ σφυγμός.
Μὲ τὸ σοβαρόν σου ἦθος
Μοῦ ἐπάγωσες τὸ αἷμα
Μόλις τόλμησ' ἀπ' τὸ στῆθος
Νὰ βγῇ ἕνας στεναγμός.

---

73. Ο ΑΝΘΟΠΩΛΗΣ.

(Ὑπὸ Ἀλεξάνδρου Ρ. Ῥαγκαβῆ.)

Εὔμορφά μου κοπελούδια,
Θέλετε χλωρὰ λουλούδια;
    Πάρετε, πωλῶ·
Σιγαλὰ, μὴ γίνουν λάθη·
Μὴ τὸ χέρι στὸ καλάθι
    Ὅποιαν βρῶ, φιλῶ.

Διέτ' ἐδῶ τί ὡραιότης!
Αὐτὸ εἶν' ἡ ἀθωότης
    Τ' ἄσπρο γιασεμί.
Τ' ἀγοράζετε; Γιὰ πόσο;
Χάριν λέτε νὰ τὸ δώσω;
    Χάριν; Κι' ἂς νὰ μή!

Ἕνα ῥόδον τῶν ἐρώτων!
Εἶν' ἐρύθημα τὸ πρῶτον·
    Ἔχει δυὸ φιλιά!
Μιὰ μικρὴ, μὲ τὸ ἁρπάζει.
Μιὰ μικρὴ ποῦ ἄσπρη μοιάζει
    Τριανταφυλλιά.

Τὸ γαρύφαλλο ποῦ λέγει
Πῶς μιὰ κάποιαν καρδιὰ φλέγει
    Πάθος δυνατὸν,
Ποιὰ τὸ θέλει; Ποιὰ τὸ πέρνει;
Μιὰ πενῆντα φιλιὰ φέρνει,
    Κι' ἄλλη ἑκατόν.

Ἐδῶ ἔχω ἄνθος βάτου
Λέγουν πῶς ἡ ἔννοιά του
Εἶν' ἡ ἡδονή.
Μή! Προσέχετε! Μὴ βία·
Ἔχει ἀγκάθια κ' εἶν' ἀχρεῖα,
Κ' ἔπειτα πονεῖ.

Βλέπετ' ἄσπρη σὰν τὸ χιόνι
Τὸν ἀέρα βαλσαμόνει
Ἡ πορτοκαλλιά.
Ξεύρετε τί χάριν ἔχει,
Καὶ ἡ νύμφη πῶς τὴν πλέχει
Στὰ χρυσᾶ μαλλιά;

Ἄ! Τὸ ξεύρετε, μὴ τρέλλαις!
Μὴ ξεσχίζεστε κοπέλλαις!
Ἔχει ἀρκετόν.
Ἔχει γιὰ μικραῖς μεγάλαις,
Γι' ἄλλαις τρεῖς φοραῖς καὶ γι' ἄλλαις...
Εἶναι περιττόν.

Κληματίδα ποία θέλει
Αὐτὴ πίστιν παραγγέλλει·
Ὅλοι τὴν πωλοῦν.
Πῶς; Δὲν τὴν ζητεῖ καμμιά σας;
Τὴν χαρίζω.—Χάρισμά σας;
Λέγουν καὶ γελοῦν.

———

74. Η ΑΣΤΑΣΙΑ.

Ἦχος «Vieni meco sol di rose»

Τοῦ Μελοδράματος «HERNANI.»

Ἕνα βράδυ τὸν χειμῶνα,
Ὅταν εἴμεθα οἱ δύο
Κι' ἀψηφούσαμεν τὸ κρύο
Κι' ὡμιλούσαμεν γλυκά.
Δὲν θυμᾶσαι πόσα λόγια
Μὲ τὰ δόλιά σου χείλη,
Ὦ γλυκεῖα, τότε, φίλη,
Μ' ἔλεγες ἐρωτικά;

Ἐλησμόνησες τὰ πάντα·
Ὅρκους, πίστιν καὶ φιλίαν.
Στὴν σκληράν σου τὴν καρδίαν
Κανὲν αἴσθημα δὲν ζῇ.
Ποῦ ἡ ἐποχὴ ἐκείνη
Τῶν ἐρώτων ἡ γλυκεῖα,
Ποῦ ἡ πρώτη εὐτυχία;
Καὶ τῶν πόθων ἡ πηγή!

Στοὺς ψευδεῖς σου τώρα ὅρκους
Ποῖος τάχα νὰ πλανᾶται,
Καὶ φρονεῖ πῶς ἀγαπᾶται
Κι' ὁ μωρὸς σὲ ἀγαπᾷ;
Πλὴν θὰ μάθῃ ὅτι ἔχει
Μίαν χάριν ἡ ψυχή σου,
Τὸν ἀθῷον ἐραστή σου
Αἰωνίως ν' ἀπατᾷ.

75. Η ΣΚΛΗΡΑ.

(ΒΑΛΣ ΤΡΑΒΙΑΤΑΣ.)

—Σκληρὰ μὴ πλησιάζῃς μακράν τὸ ξῖφος ῥίψε,
Κι' ἀπὸ τὸν κόσμον κρύψε τὰ πάθη ποῦ βαστᾷς.
—Μακρὰν στὸ κρύον μνῆμα νεκρὸν κορμὶ θὰ ῥίψω
Κι' ἀπὸ τὸν κόσμον θὰ κρύψω τὰ πάθη ποῦ βαστῶ.
"Αφες με ν' ἀποθάνω
—Σκληρὸς εἶναι ὁ κόσμος
—Δότε μου τὴν εὐχή σου,
—Σκληρὸς κι' ὁ ἐραστής σου.
—Μὰ ἡ θεία συμβουλή σου δὲν ἔχει πιὰ ἰσχύν
—Μὰ ἀνίσως ἀποθάνεις ποιὸς θὰ σὲ λυπηθῇ;
—"Ας παύσουν τώρα πλέον τὰ βάσανα τὰ πάθη
Τοῦ ἔρωτος τ' ἀγκάθια κ' οἱ ἀναστεναγμοί.
—Στοῦ οὐρανοῦ τὸν θρόνον ὁ Πλάστης σὲ προσμένει
Φοβοῦ δυστυχισμένη μὴ κολασθῇς φρικτά.
—'Αρκοῦν σ' ἐμὲ τὰ ῥόδα ποῦ σὺ θὰ μὲ στολίσῃς.
Τὰ δάκρυα ποῦ θὰ χύσῃς καὶ τὸ στερνὸ φιλί.
—Θὰ σὲ μισήσῃ ὁ κόσμος, θὰ σκοτεινιάσ' ἡ φύσις
Κ' ἡ μάννα ποῦ θ' ἀφήσῃς θὰ σὲ καταρασθῇ.

---

76. Ο ΑΝΘΟΣ ΖΗΤΕΙ ΤΗΝ ΑΔΕΛΦΗΝ ΤΟΥ ΑΥΓΟΥΛΑ.

'Η Αὐγοῦλα ποῦ νἆναι; κοντεύει τὸ βράδυ
Καὶ μαῦρο σκοτάδι πλακόνει τὴν γῆ.
Πηγαίνει 'κεῖ ποὖναι μακρὺ κυπαρίσσι,
Πηγαίνει στὴ βρύσι, δὲν εἶν' οὐδὲ 'κεῖ
Στ' ἀλῶνι, στ' ἀμπέλι, στὸν δρόμον κυττάζει·

Καὶ τέλος φωνάζει «Αὐγοῦλά μου, Αὐγή!
«Αὐγή μου,» συχνότατα τοῦ βγῆκ' ἀπ' τὰ στήθη
Καὶ «Αὐγή μου», ἀπεκρίθη μιὰ ἄλλη φωνή·
Πῶς εἶν' τῆς Αὐγούλας ὁ 'Ανθὸς ἐστοχάσθη,
Ἐγύρευε ἀνήσυχος, ὡσὰν περιστέρι,
Γιὰ νάβρῃ τὸ ταῖρι καὶ ὁλοῦθε κυττάζει·
Καὶ δίχως νὰ κράξῃ δὲ μένει στιγμή.
—«Αὐγοῦλα μου, ἐτρόμαξε ὁ 'Ανθός σου πολύ.»
Ἐτοῦτα λαλῶντας, κοντά της πηγαίνει.
Ἡ Αὐγοῦλα σιωπαίνει, καὶ δὲν τοῦ 'μιλεῖ
Προσκέφαλο κόκκινο τῆς κεῖται ἀπὸ κάτου·
Κρεββάτι θανάτου στενὸ καὶ πικρό·
Θανάτου στεφάνι, τριγύρου στὴν κόμη
—Εἶναι εὔμορφη ἀκόμη στὴν ὄψι πολύ.
Ὁ Ἄγγελος ἴσως ποῦ σέρνει τὸ μίλημα,
Τῆς πῆρε μὲ φίλημα γλυκὸ τὴν ψυχή,
Γιατί ἔχει χαμόγελο ἀκόμα στὸ στόμα,
Ποῦ λὲς, μέσ' στὸ χῶμα δὲν πρέπει νὰ μπῇ
Δὲν εἶν' πεθαμένη, τὴν ὄψιν τηρᾶτε,
Κοιμᾶται, κοιμᾶται εἰς ὕπνον βαθύ.
Τῆς πέρνει μὲ χέρι ἀργὸ τὸ στεφάνι,
Τὸ βάνει, τὸ βγάνει, ἀπ' τὴν κεφαλή·
Ἡ Αὐγοῦλα κοιμᾶται, ἀλήθεια σοῦ λέγω,
Μὴν κλαῖς, γιατὶ κλαίγω, μαννοῦλα κ' ἐγώ·
Ἰδοὺ τὸ στεφάνι μὴ γέρνῃς στὴν ἄλλη
Μεριὰ τὸ κεφάλι, τὰ μάτια μὴν κλῇς.
Στ' ἀφίνω στὰ γόνατα, κι' ἀκόμη ἂν ἀργήσῃ
Ἡ Αὐγὴ νὰ ξυπνίσῃ ἐμὲ τὸ φορεῖς.

———

77. ΣΥΓΚΡΙΣΙΣ.

Κατὰ τὸν Βίκτωρα Οὐγκώ.

(*Ὑπὸ Γεωργίου Παράσχου.*)

Εἰς ἀνθισμένον ἂς λαλῇ
 Ὁ κύκνος περιγιάλι·
Τὸ πλέον συμπαθὲς πουλὶ
 Μὲ τὴν φωνήν σου ψάλλει.

Τῶν ἄστρων ὁ ὑγρὸς σπινθὴρ
 Ἂς λάμπ' ἢ ἂς ἐκπνέῃ·
Ὁ πλέον φωτεινὸς ἀστὴρ
 Στὰ δυό σου μάτια καίει,

Μὲ στέμμα ῥόδων ἀνθηρῶν
 Τὸ ἔαρ ἂς προβάλῃ.
Ἓν ἄνθος πλέον τρυφερὸν
 Εἰς τὴν ψυχήν σου θάλλει.

Τὸ ᾆσμ' αὐτὸ τῆς ἐξοχῆς,
 Τὸ ἄστρον τοῦ αἰθέρος,
Καὶ τ' ἄνθος, κόρη, τῆς ψυχῆς
 Εἶναι ὁ γλυκύς σου ΕΡΩΣ.

---

78. ΕΛΠΙΣ.

Ἐν Ἀκροστιχίδι.

(*Ὑπὸ Γεωργίου Παράσχου.*)

Ἔλα, φίλη τῆς ψυχῆς μου,
 Πρὶν ἡ μοῖρα μᾶς φθονήσῃ,
 Τὴν ζωὴν ὁποῦ θὰ σβύσῃ
 Νὰ ὑμνήσωμεν μαζῆ.

Λυκαυγὲς εἶν' ἡ νεότης
Καὶ ὁ ἔρως τὴν χρυσόνει,
Ἀλλ' ἐξαίφνης ξημερόνει
Καὶ ὁ ἄνθρωπος δὲν ζῇ.

Πλάνης κ' ἔρημος ἐθρήνουν
Τὴν ζωὴν πρὶν τὴν ἀφήσω,
Πλὴν μ' ἀντίκρυσες, καὶ ἦσο
Γλυκὺ ὄνειρον ψυχῆς.

Ἴρις μαγικὴ μ' ἐφάνης,
Ὀπτασία παραδείσου,
Κ' ἡ παρήγορος φωνή σου
Μελῳδία προσευχῆς

Σπάνια πλὴν διαμένει
Εἰς τὴν γῆν ἡ εὐτυχία,
Κ' εἶναι πλάνης εἰρωνεία
Τῆς ζωῆς μας ἡ κρηπίς.

Ἀλλ' ἐγὼ ἂν σ' ἀντικρύσω
Ὡς ἀστὴρ ἐξαίφνης δύων,
«Γράψετε, θὰ 'πῶ δακρύων,
Κ' εἰς τὸ μνῆμά μου ΕΛΠΙΣ.»

---

79. Ο ΠΑΓΩΜΕΝΟΣ ΚΛΕΦΤΗΣ.

(*Ὑπὸ Γεωργίου Παράσχου.*)

Ὦ νεράϊδα γλυκειὰ τῆς ζωῆς μου,
Μὲ πεθαίνει πικρὴ πιστολιά.
Μὴ μ' ἀφίνῃς ἐσὺ κ' ἡ πατρίς μου
Δότε πάλιν 'ς ἐμένα 'μιλιά.

Οἱ παλμοί σου μαζὴ κ' οἱ πάλμοί μου
Πῶς φιλιοῦνται καὶ φεύγουν μαζή!
Πλὴν τὸ αἷμα ποῦ χύν' ἡ πληγή μου
Μᾶς χωρίζει, κι' ὁ Λάμπρος δὲν ζῇ...»

Ἤμουν μόνος μ' ἑξῆντα λιοντάρια,
Τρεῖς χιλιάδες μᾶς ἦλθαν μὲ μιά.
Πλὴν φοβοῦνται ποτὲ παλληκάρια;
Στὰ νεκρά τους πατοῦμε κορμιά.

Λαμπυρίζει σπαθὶ καὶ πιστόλι·
Αἷμα βρέχει τὰ χόρτα θερμὸν,
Τὸν πασσᾶ τους κτυπῶ,—κ' ἕνα βόλι
Στὸ πλευρό του μὲ ῥίχνει χλωμόν.

Γλυκὺ φῶς μου, τὶ ἔχεις καὶ κλαῖνε
Τὰ γλυκά σου τὰ μάτια, δὲν λές;
Τὰ καϋμένα δακρύζουν καὶ λένε
«Θὰ τὸν χάσω....» ἀξίζει νὰ κλαῖς!

Τ' ἅρματά μου κι' ἀντίκρυ μου στάσου,
Εἰς τὸν χάρον νὰ δώσω πληγὴν,
Νὰ νικήσω ἀκόμη 'μπροστά σου,
Καὶ νὰ ζήσω γιὰ σένα στὴν γῆν.

Πλὴν τί κάμνω! Τὸ αἷμα μου τρέχει·
Κ' ἡ ψυχή μου ἂς τρέξῃ μαζή·
Μ' αἷμα Τούρκων τὴν γῆν ὅποιος βρέχει,
Δὲν πεθαίνει—αἰώνια ζῇ.

---

80. Η ΑΥΡΑ.

Ἑσπερία μου αὖρα ἀθώα
  Καὶ ἁγνὴ ὡς ἀγγέλου πνοή,
Πέτα τώρα πλησίον ἐκείνης·
  Εἶναι νύκτα οὐδεὶς σ' ἐννοεῖ.

Θὰ κοιμᾶται!... ἡ κόμη λυμένη
  Εἰς τοὺς ὤμους της πέριξ χυτή,
Καὶ τὰ μάτια τὸ στόμα κλεισμένον
  Πλὴν 'ς τὰ στήθ' ἡ καρδιά της κροτεῖ.

Τὴν μελίχρυσον θώπευσον κόμην
  Τὸν λευκόν της τὸν ζῶντα λαιμόν,
Ἓν ψιθύρισον ἄχ! εἰς τὰ ὦτα
  Τῆς καρδιάς μου δηλοῦν τὸν καϋμόν.

Εἰς τὸ ἄχ σου αὐτὸ τερπνὴ αὖρα
  Ἡ ὡραία ψυχὴ δὲν ξυπνᾷ,
Πλὴν τὸ πρόσωπον στρέφει ἀλλοῦθεν
  Καὶ βαθὺν ῥεμβασμὸν ἀρχινᾷ.

---

81. Η ΦΡΟΣΥΝΗ.

(Ὑπὸ Ἀριστοτέλους Βαλαωρίτου.)

Σὰν φύλλο κίτρινο καὶ μαραμένο
  Μὲ πέρνει ὁ ἄνεμος μὲ τὰ φτερὰ
Μακρ' ἀπὸ σένανε παραδερμένο,
  Ψυχή μου, ἀγάπα με στὴν ξενιτιά.

Τὸ κῦμα ἀτάραχο στό περιγιάλι
  Γλυκὰ ἐκοιμώτανε ὕπνο βαθύ.
Βορρειὰς ἐφύσιξε κι' ἀνεμοζάλη
  Στὸ βράχο τὤρριξε νὰ συντριφθῇ.

Μακρυά σου μ' ἔστειλαν νὰ πάω στὰ ξένα,
  Νὰ πάω στὸν πόλεμο· μέσ' τὴν φωτιά.
Βγάλ' ἀπ' τὰ χείλη σου τ' ἀγαπημένα,
  Δός μου γιὰ σύντροφο χίλια φιλιά.

Ἂν ἦλθ' ἡμέρα μου ψυχή, καρδιά μου
  Τὰ ξένα χώματα, ξένα πουλιὰ
Νὰ πιοῦν τὸ αἷμά μου τὰ σωθικά μου
  Νὰ φᾶνε λαίμαργα στὴν ἐρημιά.

Ποιὸς ξεύρει, ἀγάπη μου, μὴ τὰ φιλιά σου
  Ψυχὴ μοῦ δώσουνε κι' ἀναστηθῶ
Κ' ἔλθω σὰν ὄνειρο στὴν ἀγκαλιά σου,
  Κοντά σου, ὁ δύστυχος νὰ κοιμηθῶ.

Χειμῶνας ἔρχεται, σύννεφα, χιόνια,
  Τ' ἄνθη ἐπετάξανε κ' ἡ μυρωδιαῖς.
Πῆγαν, ἀγάπη μου, τὰ χελιδόνια
  Φυλάξου, ἐπλάκωσαν μαύραις νυχτιαῖς.

Γεράκι ἀχόρταγο σκληρὸ ξιφτέρι
  Θ' ἀρχίσῃ ὁλόγυρα νὰ κυνηγᾷ,
Ψυχή μου ἀλλοίμονον στὸ περιστέρι
  Ἂν τὤβρῃ μόνο του μέσ' στὴ φωλιά·

Μακρυά σου μ' έστειλαν νὰ πάω στὰ ξένα,
Νὰ πάω στὸν πόλεμον μέσ' στὴ φωτιά.
Ποιὸς ξεύρ' ἡ μοῖρά μου τ' ἔχει γραμμένα·
Ψυχή μου ἀγάπη μου σ' ἀφίνω γειά.

---

82. ΝΑΥΤΙΛΟΣ ΕΡΩΣ.

(Μετάφρασις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.)

Ἦτον καλοκαιράκι, αὐγὴ χαροποιά,
Ὅταν ἡ Μελπομένη πῆγε 'ς ἀκρογιαλιά,
Δροσιᾶς νὰ πνεύσῃ ἀέρα, νὰ ἰδῇ τὸν οὐρανὸν,
Νὰ παίξῃ μὲ ταῖς αὔραις καὶ τὸν αὐγερινόν.
Κ' ἐκεῖ σιμὰ στὴν ὄχθη ναύτης ξανθὸς τραβᾷ
Σὰν κύκνος τὸ κουπί του καὶ γλυκοτραγουδᾷ,
Ἡ κόρη πρὸς τὸν ναύτη μὲ σιγανὴ φωνὴ
Τὸν λέγει «πάμε πέρα Ξανθὲ μὲ τὸ κουπί;»
Κι' ὁ ναύτης ἀπεκρίθη· «ἔλα καὶ σ' ἀπερνῶ.»
Κ' ἐκείνη «πῶς νὰ κάμω ποῦ δὲν ἔχω λεπτό;»
Ἔμβα, τῆς λέγει, ἔμβα! Καὶ ἀρχίζει σιγανὰ
Νὰ λάμνῃ τὸ κουπί του καὶ γλυκοτραγουδῇ.
Παρακαλεῖ τὴν νέαν νὰ εἰπῇ πρὸς τοὺς γονεῖς.
Πῶς ὁ Ξανθὸς τὴν θέλει ὁ ναύτης ἐραστής.
Κ' ἐκείνη ἀπεκρίθη· «τράβα, Ξανθὲ, καλὰ,
Νὰ φθάσωμεν ἀντίκρυ, καὶ ἤλπιζε πολλά.»

. . . .

Τῆς Μελπομένης ταῖρι σὰν ἔγειν' ὁ Ξανθὸς,
Ἐτράβα τὸ κουπί του πλέον ἐρωτικῶς.

Αὐτὸς ἐκωπηλάτει, κ' ἐκείνη κυβερνᾷ
Τὴν βάρκα ποὖχε σβύσει τῶν δύο τὰ δεινά·
Συζύγου κ' ἐρωμένης γλυκὺς ἀνασασμὸς
Πτερὰ τοῦ ναύτη ἐδίναν νὰ τρέχ' ἀπ' ὅλους 'μπρός.

———

83. Η ΑΠΟΘΝΗΣΚΟΥΣΑ ΚΟΡΗ.

—Ἄχ, ἄσπλαγχε! Λυπήσου
Ζωήν μου τὴν ἀθλίαν·
Γιὰ μιὰ σκληρὰν μανίαν
Παύω πλέον τοῦ ζῆν.

Σκληρέ! Ὅ,τι ποθοῦσες
Ἰδού, ἀπολαμβάνεις·
Τὴν νέαν ποῦ ἐτυράννεις,
Ἰδὲ πῶς ξεψυχᾷ.

Γονεῖς μου, μὴ λυπῆσθε
Διότι ἀποθαίνω,
Στὸν ᾅδην ἀναμένω,
Ἐκεῖ νὰ σᾶς ἰδῶ.

Φέρετε δὲ μαζή σας
Τὸν νέον π' ἀγαποῦσα,
Στὸν κόσμον ὅταν ζοῦσα,
Μαζή του νὰ κριθῶ,

Ἴσως καὶ εἰς τὸν ᾅδην
Μπορέσω ν' ἀπολαύσω
Αὐτόν, δι' ὃν θὰ παύσω
Εἰς τὸ ἑξῆς νὰ ζῶ.

84. Η ΑΓΝΩΡΙΣΤΗ.

Ποία εἶναι τούτη—Ποῦ καταιβαίνει
Ἀσπροεντυμένη—Ὄχ τὸ βουνό;
Τώρα ποῦ τούτη—Ἡ κόρη φαίνεται,
Τὸ χόρτο, γίνεται—Ἄνθη ἁπαλό.
Κ' εὐθὺς ἀνοίγει—Τὰ ὡραῖα κάλλη,
Καὶ τὸ κεφάλι—Συχνοκουνεῖ
Κ' ἐρωτημένο—Νὰ μὴ τὸ ἀφήσῃ
Νὰ τὸ πατήσῃ, —Παρακαλεῖ.
Κόκκινα κι' ὤμορφα—Ἔχει τὰ χείλη,
Ὁσὰν τὰ φύλλα—Τῆς ῥοδανιᾶς,
Ὅταν χαράζῃ—Καὶ ἡ αὐγοῦλα,
Λεπτὴ βροχοῦλα—Στέλνει δροσιᾶς,
Καὶ τῶν μαλλιῶν της—Τὸ ὡραῖον πλῆθος,
Ἐπάνου 'ς τὸ στῆθος—Λάμπει ξανθὸ,
Ἔχουν τὰ μάτια της—Ὅπου γελοῦνε
Τὸ χρῶμα ποῦναι—'Σ τὸν οὐρανό.
Ποία εἶναι τούτη—Ποῦ καταιβαίνει,
Ἀσπροεντυμένη—Ὄχ τὸ βουνό;

---

85. ΧΑΡΕ ΧΑΡΕ.

Ἦχος «Ξύπνα, ξύπνα· ἰδοὺ τοῦ Μαΐου».

Χάρε, χάρε, ἐλθὲ νὰ μὲ πάρῃς,
Θέλω, θέλω τὴν γῆν νὰ ἀφήσω.
Ὄχι πλέον δὲν θέλω νὰ ζήσω,
Ἄς χαθῶ καὶ ἐγὼ ἂς χαθῶ!

Χάρε, χάρε, πῶς θέλεις νὰ ζήσω
Εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν μοναχός;
Ὅπου χάρε τὸ μάτι γυρίσω
Δὲν τὴν βλέπω ἐκείνην πασῶς!

Ἔλα, ἔλα, τὸ μάτι μου κλεῖσε
Νὰ μὴν βλέπω ποσῶς τὴν σελήνην
Ἥτις μ'εἶδε πολλάκις μ' ἐκείνην
Εἰς τὰ δάση καὶ εἰς ἐρημιαῖς.

Ἰπέ με, 'πέ με νὰ ζήσω ἐγώ,
Χωρὶς πλέον νὰ ἦναι ἐκείνη,
Χωρὶς πλέον νὰ ἦναι ἐκείνη!
Ἰπέ με, 'πέ με, ἐὰν ἠμπορῶ!

Ἦτο μόνη ἐκείν' ἡ ἐλπίς μου,
Ἦτο μόνη ἐκείνη τὸ φῶς μου,
Ἰπάγει 'χάθη ἀπ' ἐμπρός μου,
Τώρα εἶναι . . . εἰς τοὺς οὐρονούς.

Πότε, πότε τὸ μάτι θὰ κλείσω
Καὶ νὰ πάγω ἐκεῖ νὰ τὴν βρῶ;
Θέλω, θέλω τὴν γῆν νὰ ἀφήσω,
Ὥστε πάντα μαζή της νὰ ζῶ.

---

86. Η ΜΑΡΑΜΕΝΗ ΚΑΡΔΙΑ.

Ἡ φύσις ἤρχισε νὰ χλωμιάζῃ,
Τῆς μαραμένης καρδιᾶς μ' ὁμοιάζει.
Ἄχ! Ἡ ζωηρώτης ἀπ' ὅλα λείπει
Τὸ πᾶν νεκροῦται κοινὴ ἡ λύπη.

Πλὴν δένδρα ὅσον κι' ἂν μαρανθῆτε.
Πάλιν θὲ νἄλθῃ καιρὸς ν' ἀνθῆτε.
Ἄχ! Πάλιν ἀηδόνια θὰ κελαϊδοῦνε,
Καὶ στὰ κλαδιά σας θὲ νὰ πετοῦνε.

Ἡ φαιδρὰ ἄνοιξις θὲ ν' ἀρχίσῃ,
Τὸν κόσμον ὅλον θὲ νὰ στολίσῃ.
Ἄχ! Θ' ἀνοίξουν ῥόδα, θ' ἀνοίξουν κρῖνοι,
Θὰ λάμψῃ πάλιν ἡ εὐφροσύνη.

Ἂς ἠμποροῦσα μέ τινα τρόπον,
Νὰ σὲ θωροῦσα εἰς κάθε τόπον.
Ἄχ! Καὶ νὰ μὴ λείπῃς ἀπὸ κοντά μου,
Ἴσως ἡσύχαζεν ἡ καρδιά μου.

Δὲν εἶναι τρόπος, δὲν εἶναι φῶς μου,
Χωρὶς τὴν ἄδεια τοῦ πατρός μου.
Ἄχ! Πλὴν ἂν ἡ τύχη καὶ σὺ θελήσῃς,
Ἴσως πουλί μου μὲ ἀποκτήσῃς.

Ὦ νέοι, ὅσοι εὐθύμως ζῆτε,
Τὸν πλάνον ἔρωτα φυλαχθῆτε.
Ἄχ! Μὴ σᾶς πλανέσῃ μαριολεμένα.
Καὶ σᾶς μαράνει καθὼς κ' ἐμένα.

---

87. ΦΩΝΗ ΤΑΦΟΥ.

Μὴ σιμόνῃς στὸν τάφον μου ἐπάνω
Ποῦ κλεῖ μέσα τ' ἁγνὸ ἄμορφο σῶμα,
Τοῦτο μ' ἔδωσε τὸ εὔσπλαγχνο χῶμα,
Ὅταν μ' ἔδιωχνες, ἄσπλαγχνε ἐσύ!

Μισῶ τώρα τὴν ἄκαιρη ἀγάπη,
'Ἄνθη ἀρνοῦμαι καὶ δάκρυα σπαρμένα.
Τί ὠφελοῦν στὰ κορμιὰ τὰ θαμμένα
Τόσα δάκρυα καὶ ἄνθη, σκληρέ;

Τότε ἔπρεπε, ἀχάριστε! Τότε
Νὰ μοῦ στάξῃς ὀλίγη βοήθεια,
Ὅταν ἔπνεε ἀκόμη στὰ στήθια
Ἡ καρδιὰ μ' λαβωμένη ἀπὸ σέ.

Τώρα, τί μ' ἀνωφέλευταις κλάψαις
Τὰ φιλήσυχα δάση κουφαίνεις;
Φέρε σέβας μιᾶς νεκρᾶς πονεμένης,
Ποῦ δὲν θέλει σ' ἀκούσει ποτέ.

---

88. Η ΑΝΘΟΥΛΑ.

(Ὑπὸ Διονυσίου Σολωμοῦ.)

Ἀγάπησέ με, Ἀνθοῦλά μου, γλυκειὰ χρυσῆ μ' ἐλπίδα
Καθὼς κ' ἐγὼ σ' ἀγάπησα τὴν ὥραν ὁποῦ σ' εἶδα
Εἶχες τὰ μάτια σου γυρτὰ στὰ πράσινα χορτάρια,
Κ' ἡ λύπη σοῦ τὰ ἐστόλιζε μὲ δυὸ μαργαριτάρια.
Τὴ μάνα σου θυμούμενη ἐδάκρυζες, Ἀνθοῦλα,
Γιατί στὸν κόσμον σ' ἄφησε μονάχη κι' ὀρφανοῦλ
Ἆ, ναὶ, φυλάξου, ἀγάπη μου τοῦ κόσμου ἀπὸ τὴν πλά
Ὁποῦ μὲ λόγια δολερὰ τόσα κοράσια χάνει...
Ποῦ πᾶς μονάχη κ' ἔρημη, ἀθώα περιστεροῦλα!
Βρόχια πολλὰ σοῦ στένουνε, ἔλα μαζῆ μ' Ἀνθοῦλα

---

89. Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΗΣ ΟΡΦΑΝΗΣ.

(Ὑπὸ Διονυσίου Σολωμοῦ.)

Πές μου, θυμᾶσαι, ἀγάπη μου, ἐκείνη τὴν παιδοῦλα,
Ὁποὖχε στὰ ξανθὰ μαλλιὰ νειοθέριστη μυρτοῦλα;
Ὁποὖχε σὰν παρθενικὸ τριαντάφυλλο τὸ στόμα,
Ποὖχε τὰ μάτια γαλανὰ σὰν τ' οὐρανοῦ τὸ χρῶμα;
Ποῦ πρὸς τὸ βράδυ πάντοτε μονάχη ἐπερπατοῦσε,
Κ' εἶχε μαζῆ τις ἓν ἀρνί ποῦ τὴν ἀκολουθοῦσε;
Ποῦ καθισμένη εὑρίσκαμε στὸ ἔρημο ἀκρογιάλι,
Καὶ λυπηρὰ ἐτραγούδαε τῆς ἄνοιξης τὰ κάλη;...
Τὴν μαύρη! Τὴν ἀπάντησα, τὸ χάραμμα στὸ δρόμο,
Ἀλλὰ τὴν κόρη τέσσεροι τὴν εἶχανε στὸν ὦμο.
Χυμένα ἦταν 'ς ὅλο της τὸ λείψανο ποῦ εὐώδα,
Μυρτούλαις ὁποῦ ἀγάπαε, τριαντάφυλλα καὶ ῥόδα·
Σβυμένα ἦσαν τὰ μάτια της ποῦ ἐφέγγαν σὰν ἀστέρια,
Καὶ μὲ κορδέλαις κόκκινες δεμένα εἶχε τὰ χέρια.
Ἄχ! Καταιβάζοντάς τηνε οἱ τέσσεροι ἀπ' τὸ βράχο,
Κανεὶς δὲν τὴν ἀκολούθαε παρὰ τ' ἀρνὶ μονάχο,
Καὶ μαραμένα ἐγέρνανε τὰ εὔοσμα στολίδια,
Ποῦ κάθε αὐγὴ τοῦ ἐμάζονε καὶ τοῦ ἔπλεκεν ἡ ἴδια..
Ἐτούτη εἶν' ἀγάπη μου ἡ ἔμμορφη παιδοῦλα,
Ὁποὖχε στὰ ξανθὰ μαλλιὰ νειοθέριστη μυρτοῦλα.

---

90. ΤΟ ΦΙΛΗΜΑ.

Κατὰ τὸ Ἰταλικόν.

(Ὑπὸ Γεωργίου Χ. Ζαλοκώστα.)

Μιὰ βοσκοποῦλ' ἀγάπησα, μιὰ ζηλεμμένη κόρη,
Καὶ τὴν ἀγάπησα πολύ·

Ἤμουν ἀλάλητο πουλί,
Δέκα χρονῶν ἀγόρι.

Μιὰ μέρα ποῦ καθόμαστε στὰ χόρτα τ' ἀνθισμένα,
Μάρω! Ἕνα λόγο θὰ σοῦ πῶ,
Μάρω, τῆς εἶπα, σ' ἀγαπῶ,
Τρελλαίνομαι γιὰ σένα.

Ἀπὸ τὴ μέση μ' ἅρπαξε, μὲ φίλησε στὸ στόμα
Καὶ μοὖπε· γιὰ ἀναστεναγμούς,
Γιὰ τῆς ἀγάπης τοὺς καϋμοὺς
Εἶσαι μικρὸς ἀκόμα.

Μεγάλωσα καὶ τὴν ζητῶ· ἄλλον ζητᾷ ἡ καρδιά της
Καὶ μὲ ξεχάνει τ' ὀρφανό...
Ἐγ' ὅμως δὲν τὸ λησμονῶ
Ποτὲ τὸ φίλημά της.

---

91. Η ΦΥΓΗ ΤΗΣ.

Κατὰ τὸ Ἰταλικόν.

(*Ὑπὸ Γ. Χ. Ζαλοκώστα.*)

Ξυπνῶ, καὶ μοῦ εἶπαν ἔφυγεν ἡ κόρη ὁπ' ἀγαποῦσα
Καὶ κατεβαίνω στὸ γιαλό,
Τὴν θάλασσα παρακαλῶ
Τὴν πικροκυματοῦσα.

—Ἐγὼ τὰ πρωτοδέχθηκα τ' ἀφράτα της τὰ κάλλη,
Μοῦ εἶπε ἕνα κῦμα, καὶ γι' αὐτὸ
Μὲ πόθο καὶ μὲ γογγυτὸ
Φιλῶ τὸ περιγιάλι.

—Τὰ μάτια της ἐρώτησα, μὴν ἦσαν δακρυσμένα;
Ἕν' ἄλλο κῦμα μοῦ 'μιλεῖ
—Σὰν τὸ χαρούμενο πουλὶ
Ἐπήγαινε στὰ ξένα.

Τὸ τρίτο κῦμα ἐρώτησα·—Ἐμὲ γιατὶ ν' ἀφήσῃ,
Νὰ κλαίω καὶ νὰ λαχταρῶ,
Περνᾷ τὸ κῦμα τὸ σκληρὸ
Χωρὶς νὰ μοῦ 'μιλήσῃ...

---

92. ΠΑΤΡΙΣ ΚΑΙ ΕΡΩΣ.

Ἦχος «La constanza Tyranno dal core»

(Ὑπὸ Ἀχιλ. Παράσχου.)

Ὦ Πατρίς μου! Ἰδοὺ τὴν ἀφίνω·
Ἄφες ἔτι ἓν δάκρυ νὰ χύσω·
Εἶναι πταῖσμα στιγμὴν ἂν δακρύσω;
Χθὲς ἀκόμη μὲ ἦτο Πατρίς.

Ὁ ἀγὼν τοῦ πολέμου τί εἶναι;
Τώρα μάρτυρος μάχομαι πάλην!
Τὴν σεμνήν της ἀφίνω ἀγκάλην,
Ἐνῷ πάλαι μὲ ἦτο Πατρίς.

Ὦ Θεέ! ἡ Πατρίς καὶ ὁ Ἔρως,
Ἐὰν ἔχουν τὴν φύσιν ὁμοίαν,
Πῶς μὲ τόσην κτυπῶνται μανίαν;
Δὲν εἶν' ἔρως, Θεὲ, κ' ἡ πατρίς;

Εἶναι νὺξ καὶ τὰ πάντα κοιμῶνται,
Γλυκὺς ὕπνος τὴν πλάσιν εὐφραίνει,
Πλὴν ὁ Ἔρως ἀκοίμητος μένει,
Πλὴν ἀκοίμητος μέν' ἡ Πατρίς;

Ἡ Πατρίς!... Τὴν ζωὴν εἰς ἐκείνην,
Τὴν καρδίαν εἰς σὲ, γλυκὺ φῶς μου·
Ἡ καρδία ἂς γίνῃ Θεός μου,
Πλὴν καὶ ταύτης Θεὸς—ἡ Πατρίς.

Ὦ χλωμὴ, πονεμένη μου φίλη!
Τὴν στολὴν τῶν δακρύων ἐνδύσου·
Δακρυσμένη μὲ θέλγ' ἡ μορφή σου,
Μειδιῶσα μ' εὐφραίν' ἡ Πατρίς.

———

93. Η ΠΡΟΔΟΤΙΣ.

Ἦχος. «Quanto le sere al placide.»

(*Ὑπὸ Ἀχιλ. Παράσχου.*)

Καὶ ὅταν ἤνοιγες θερμὰ καὶ εὔγλωττα τὰ χείλη,
Καὶ εἰς ἐκτάσεις μ' ἔῤῥιπτες ἀγγέλων ὑπερτάτας,
Καὶ ὅταν ἡ καρδία σου, ὁλόκληρος ὡμίλει
Καὶ τότε, κόρη ἄπιστος, καὶ τότε μὲ ἠπάτας!

Καὶ ὅταν μὲ ἠτένιζες μὲ δακρυσμένον ὄμμα,
Καὶ ἔκλιν' εἰς τὰ στήθη μου χρυσῆ ἡ κεφαλή σου,
Καὶ τ' ὄνομά μου ἔψαλλε τὸ θελκτικόν σου στόμα,
Καὶ τότε μὲ ἐπρόδιδε, καὶ τότε ἡ ψυχή σου!

---

94. Η ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΣ.

Ξύπνα, ξύπνα, ἰδοὺ τοῦ Μαΐου
Τὸ γλυκὺ χαμογέλιο προβαίνει,
Στιγμὴ θεία τὴν φύσιν εὐφραίνει,
Κ' ἐγὼ μόνος διὰ σένα θρηνῶ.

Ἂν ὁ Ἔρως παλμὸς τῆς ψυχῆς μας,
Εἰς δύο στήθη κτυπᾷ φλογισμένα,
Ὦ, μὴ παύσῃς νὰ καίῃς γιὰ μένα,
Καθὼς καίω ἐγὼ καὶ πονῶ.

Ἐὰν λείψανον μαῦρον περάσῃ.
Τῆς χλωμῆς μου νεότητος μοῦσα,
«Εἶν' ἐκεῖνος, εἰπέ, π' ἀγαποῦσα»,
Κ' ἕνα δάκρυ ἂς πέσῃ θερμόν.

Εἰς τὸ δάκρυ αὐτὸ τὸ χυμένον,
Ἕνα ῥόδον τὸ μνῆμα θ' ἀνθήσῃ,
Κ' ἡ καρδιά μου νεκρὰ θὰ σκιρτήσῃ,
Τῆς καρδιᾶς σου, σκληρὰ τὸν παλμόν,

Ξύπνα, ξύπνα ὡραία μου φίλη,
Τὰ εὐώδη μου ἄνθη στολίσου,
Κι' ἂς κτυπήσουν γλυκὰ οἱ παλμοί σου,
Δι' ἐκεῖνον ποῦ σβύνει μακράν.

95. ΜΑΡΙΑ.

Μόλις ἔφεγγε τ' ἀστέρι
Τῆς αὐγῆς γλυκὰ γλυκὰ,
Μόσχους ἔχυνε τ' ἀέρι,
'Σ τὴν ὡραία πρωτομαγιά.

Πρὶν ἀρχίσουν τὰ τραγούδια,
Τὸ ξεφάντωμα οἱ χοροί.
Πρώτη ἐπρόβαλες Μαρία
Πρώτη ἐπρόβαλες ἐσύ.

Τὰ μαλλιά σου ἐπέφταν πλῆθος
Εἰς τὸν κάτασπρο λαιμὸ,
Καὶ σοῦ στόλιζε τὸ στῆθος
'Ρόδον ὡραῖον παρθενικό.

Καὶ στὸ χρόνιασμα Μαρία
Πάλ' ἀπέρασα ἀπ' ἐκεῖ,
'Απ' τὴν ἔρημ' ἐκκλησία
Ὅπου σ' εἶχα πρωτοειδῆ.

Μ' ἀντὶ ναῦρω ὡραῖον σῶμα
Θεῖο βλέμμα ἐρωτικὸ,
Εἶδα κάτασπρο λιθάρι
Κ' ἀπὸ 'πάνω ἕνα σταυρό.

Μοναχὸς στὴν ἐρημία
'Εγονάτισα σιμὰ,
Εἰς τὸ μνῆμά σου Μαρία
Καὶ τὸ φίλησα γλυκά.

'Κ ἀπὸ τ' ἄνθη τὰ σπαρμένα
Ἔκοψα 'να μοναχὸ,
Ἄσπρ' ἁγνὸ ὡσὰν κ' ἐσένα
Σὰν κ' ἐσὲ παρθενικό.

Καὶ τὸ τέριασα μ' ἐκεῖνο
Ὅπου μ' εἶχες δώσει ἐσὺ,
'Απ' τὸν κῆπον μὲ τὰ κρῖνα
Δι' ἀνάμνησι σκληρή.

Τὸ ἕνα σύμβολον θανάτου
Τὸ ἄλλο νειότη κ' εὐμορφιὰ,
Καὶ χαρὰ πάντα ἐδῶ κάτου
'Αδελφὴ τῆς συμφορᾶς.

---

96. ΤΗι ΜΑΡΙΑι.

(Ὑπὸ Ἰωάννου Κ. Καμπούρογλου.)

Ἦχος «Quand tu chantes brecée»

(Τῆς Marion Delorme τοῦ VICTOR HUQO.)

Ἂν ἀγρυπνήσας κλίνω
Πονοῦσαν κεφαλὴν,
Σιμά μου διακρίνω
Ὡς ὄναρ σὲ δειλήν.
Ἐγείρομαι· ταχεῖα
Τὴν πτέριγα κινεῖς.
Πετᾷς, πετᾷς, Μαρία
Πετᾷς δὲν μὲ πονεῖς (δὶς)
Δὲν μὲ πονεῖς.

Μ' ἐμέτρησαν οἱ πόνοι
  Ἡμέρας θλιβερὰς,
Παρῆλθον τόσοι χρόνοι
  Μὲ νύκτας πνιγηράς.
Μὲ τήκει ἀγρυπνία
  Καὶ εἶμαι ἀσθενής.
Ἰδὲ, ἰδὲ, Μαρία,
  Ἰδὲ, δὲν μὲ πονεῖς (δὶς)
  Δὲν μὲ πονεῖς.

Καὶ τάφος ἂν μὲ κλείσῃ,
  Εἰς βάθος γῆς ψυχρὸν
Θὰ μὲ ἀκολουθήσῃ
  Ἡ μνήμη σου νεκρόν.
Οὐδὲ παραμυθία
  Μὲ εἶν' ἐλπὶς θανῆς.
Θὰ ζῶ πονῶν, Μαρία,
  Ἀφοῦ δὲν μὲ πονεῖς (δὶς)
  Δὲν μὲ πονεῖς.

---

97. ΜΗ ΜΕ ΛΗΣΜΟΝΕΙ.

(*Ὑπὸ Τιμολέοντος Ἀμπελᾶ.*)

Ἦχος· «Quando le sere al placido.»

Τοῦ μελοδράματος LUISA MYLLER.

Ἐὰν καρδίαν ἔκλειες εἰς τὰ ἁβρά σου στήθη,
Ὁπόταν σοῦ ἐξέφραζον τὸ πάθος μου οἱ στόνοι,
Ἂν ἔτι δὲν σ' ἐπάγωσεν μακρὰν ἐμοῦ ἡ λήθη,
  «Μὴ μὲ λησμόνει.»

Ἐμπρός σου ἤμην ἄλαλος πλὴν σιωπῶν ἐλάλουν.
—Εἶν' ἡ σιγὴ τοῦ ἔρωτος ἡ ἔκφρασις ἡ μόνη,
Καὶ ἤδη τοῦτο λέγουσι τὰ στήθη ἐν ᾧ πάλλουν:
«Μὴ μὲ λησμόνει.»

Ἐντός μου ἵδρυσα ναὸν περιπαθοῦς θρησκείας,
Ἐν ᾧ ἐν ὄνομ' ἀντηχοῦν μυστηριώδεις τόνοι,
Καὶ εἶναι μόνη ἐπῳδὸς ἑκάστης ψαλμῳδίας:
«Μὴ μὲ λησμόνει.»

Εἰς ὅσας τῆς καρδίας μου ἀπέσπασας σελίδας
Μία μὲ δάκρυα πικρὰ ὑπάρχει φράσις μόνη,
Γραφεῖσα ὅταν σ' ἔδιδον τοῦ στήθους μου τὰς κλεῖδας,
«Μὴ μὲ λησμόνει.»

Καὶ ὅταν πέσω ἄψυχος εἰς αἰωνίαν κλίνην,
Ἐν ᾧ ἀκόμη θ' ἀντηχοῦν τὰ χείλη—Εὐδαιμόνει—
Ἀγωνιῶσα ἡ ψυχὴ θὰ λέγῃ μὲ ὀδύνην;
«Μὴ μὲ λησμόνει.»

---

98. ΕΡΩΣ.

(Ὑπὸ Τιμολέοντος Ἀμπελᾶ.)

(Ἦχος· τοῦ ᾄσματος Siceliana.)

Δὲν δεσμεύει ἡ ἅλυσσος μόνη·
Εἶνε ἄλλα δεσμὰ σιδηρᾶ,
Εἶνε ἄλλη εἱρκτὴ καὶ νεκρώνει
Τὸν πετῶντα μ' ἐλπίδων πτερά.

Ἂν ἐρώτων ποθῆς συγκινήσεις
Πίπτεις αἴφνης δεσμώτης ὠχρός,
Μὲ παλμοὺς τὰς στιγμὰς θὰ μετρήσῃς
Καὶ ὁ βίος θὰ σ' ἦναι πικρός.

Ὅταν ἔρριψα πρῶτον τὸ βλέμμα
Ἐπὶ κόρης δειλῆς καὶ ἁβρᾶς,
Μοὶ ἐφλέγετο ἔνδον τὸ αἷμα
Κ' ἤμην πλήρης ὑψίστης χαρᾶς.

Πλὴν ἐκείνης δὲν ἦσαν τὰ στήθη
Ἡφαιστείων ἀγάπης κρατὴρ,
Καὶ ὁ ἔρως αὐτῆς διελύθη
Ὡς διάττων περάσας ἀστήρ.

Μάτην ἔδωκα ὅ,τι ἂν εἶχον
Τὴν καρδίαν, τὸν νοῦν μου αὐτόν,
Τὴν σωρείαν ὡρῶν μου ἡσύχων
Καὶ τὸν πλοῦτον ἐφήβων ἐτῶν...

Δι' ἐμὲ εἰς αὐτὴν συνεστάλη
Ὅ,τι ἔχει ὡραῖον, ἡ γῆ,
Καὶ ἂν ἔπαυσ' ἐκείνη ἡ πάλη
Δὲν ἐκλείσθη ἀκόμ' ἡ πληγή......

Μία κόρη μοῦ ἥρπασε μόνη,
Τόσους χρόνους καὶ τόσους παλμούς,
Καὶ μοὶ εἶπε—«Παιδίον λησμόνει»
Ἀμοιβὴν σοὶ δωρῶ στεναγμούς».

———

99. Ο ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΟΣ ΒΕΝΕΤΟΣ.

(Ὑπὸ Σπυρίδωνος Βασιλειάδου.)

(Τονισμένον ὑπὸ Λαμπίρη ἐκ τοῦ δράματος ΟΙ ΚΑΛΛΕΡΓΑΙ.)

Δὲν μὲ ἀρέσει τῆς μάχης πλέον
Οὔτε ἡ λόγχη οὔτε τὸ αἷμα·
Λόγχην ἐκείνης θέλω τὸ βλέμμα
Κι' αἷμα τὸ χεῖλος τὸ ῥοδαλὸν,
Καὶ ν' ἀποθάνω θέλω ἐκπνέων
Εἰς στῆθος πάλλον καὶ ἁπαλόν

Ὡραῖον εἶναι ἂν περιβάλλῃ
Τὸ μέτωπόν σου δάφνης στεφάνη,
Ἀλλ' εἶναι θεῖον, ὄνειρον πλάνη
Νὰ σὲ θωπεύῃ κόμη λυτή.
Καὶ νὰ σὲ θάλπῃ κόρης ἀγκάλη
Κ' ἐρωτευμένον νὰ σὲ κρατῇ.

Μίαν ἡμέραν τῆς λέγω, Δόρα,
Εἰς μάχας φεύγω, «μὴ μὲ λησμόνει»
Εἶπα· κ' ἐκείνη κλίνει τὸ γόνυ
Μὲ βλέπει ἔνδακρυς, σιωπηλή...
Μάτην πολέμων κτυπᾷ ἡ ὥρα!
Φιλῶ τὴν Δόρα καὶ μὲ φιλεῖ...

100. Η ΒΟΣΚΟΠΟΥΛΑ.

Μιὰ βοσκοποῦλα ῥοδοπλασμένη,
Τ' ἀρνί της χάνει στὴν ἐρημιά·
Κ' ἀπελπισμένη τὰ ὄρη τρέχει
Καὶ τὸ φωνάζει μ' ἀπελπησιά.

Λευκή μου, φῶς μου, ποῦ εἶσαι 'πέμου,
'Αρνί μου ποῦσαι, δὲν μοῦ μιλᾷς·
Ἔχασα πάγει, Θέ μου! Τ' ἀρνί μου
Δὲν μὲ λυπεῖσαι δὲν μ' ἀγαπᾷς.

Εἰς τὰ λαγκάδια ἡ κόρη τρέχει
Μὲ ξεπλεγμένα χρυσᾶ μαλλιά·
Καὶ δακρυσμένη, τὰς χεῖρας ἔχει
'Ανυψουμένας, 'ς τὴν Παναγιά.

Ὦ! Παναγιά μου, γλυκιὰ Παρθένα
Φανέρωσέ με 'ποῦν' ἡ Λευκή,
Καὶ νὰ σοῦ φέρω ἄνθη πλεγμένα,
Ἄσπρα κεράκια ταχὺ, ταχύ.

Ὦ! Παναγιά μου κάμε τὸ θαῦμα
Καὶ νὰ σὲ κάμω ἕνα ἀρνὶ,
Ὅλ' ἀσημένιο νὰ τὸ κρεμάσω
Εἰς τὴν εἰκόνα σου τὴν σεπτή.

Καὶ ξημερώνει ὁ Θεὸς τ' ἡμέρα
Κ' ἡ βοσκοποῦλα πηδογελᾷ,
Τ' ἀρνί της ἔχει 'ς τὴν ἀγκαλιά της
'Σὰν περιστέρι καὶ τὸ φιλᾷ

101. Ο ΔΟΥΛΟΘΗΡΑΣ.

Μ' ἀρέσουνε τὰ δουλικὰ, καὶ ὄχι ἡ χυράδες!
Συχαίνομαι τῆς μυρωδιαῖς, γουστάρω τῆς μπουγάδες,
Κωνσταντινιὰ, Κωνσταντινιὰ,
Μὴ βάλης λάδια στὰ μαλλιά!

Βρωμάει καὶ τὸ πατζουλὶ, βρωμάει κ' ἡ κολώνια
Μοσχοβολάει ἡ ἀλουσιά, 'σὰν φούρνου μακαρόνια!
Καλὴ, Μαρία καὶ Σοφιά,
Μέσα μ' ἀνάψατε φωτιά!

Στ' ἀνάθεμα ὁ φαρμπαλᾶς, ἡ φοῦστες κ' ἡ ταντέλλαις,
Ποῦ μπακαλιάρους κρύπτουνε, χίλιω χρονῶ κοπέλαις!
Κωνσταντινιὰ, Κωνσταντινιά,
Μὴ βάλης ρόμπα μὲ οὐρά!

Ἡ ποῦδρες καὶ ὁ σουλουμᾶς κι' αὐτὰ τὸ κοκκινάδι
Τῆς ὤμορφης τὴν ὠμορφιὰ τὴν στέλλουνε στὸν ᾅδη.
Καλὴ, Μαρία καὶ Σοφιὰ
Ἀπὸ τὸ σουλουμὰ μακριά.

Θέλεις, τ' ἀδέρφι, νὰ χαρῇς ζωὴ παραλυμένη;
Στὸ νεροχύτη ἡ Φλουροῦ, δροσάτη περιμένει!
Φλουροῦ, Μαρία καὶ Σοφιά,
Μέσα μ' ἀνάψατε φωτιά.

Τ' ἀφεντικὰ κουρνιάσανε, κοιμοῦνται, δὲν ἀκοῦνε...
Αὐτοὶ ποῦ τῆς ἀγάπαις μας ἀπαύστως τυραννοῦνε,
Σοφιὰ, Μαρία καὶ Καλή.
Φέρτε κρασάκι καὶ φαγί!

Μεζέδες καὶ κρασὶ γλυκὸ καὶ μάγουλο ἀφράτο!
Ὑπάρχει νοστιμώτερον ἐρωτικὸ σφουγγάτο;...
Σοφιὰ, Μαρία καὶ Καλή.
Κεφτέδες φέρτε καὶ τυρί!

Προσκύνημα τοῦ Ἔρωτος οἱ νεροχῦτ' ἄς γίνουν!
Νὰ προσκυνοῦνται δουλικὰ, ὅταν τὰ πιάττα πλύνουν!
Σοφιὰ, Μαρία καὶ Καλή,
Γιὰ σᾶς τ' ἀηδόνι κελαϊδεῖ!

——

102. ΕΠΙ ΤΟΥ ΤΑΦΟΥ ΕΡΩΜΕΝΗΣ.

Ἦχος «Fra poco a me ricovero»
Τοῦ Μελοδράματος LUCIA LAMERMUR.

Ἐπάψανε τὰ χείλη σου
Τὰ ῥόδα νὰ σκορπίζουν,
Εἰς ἕνα μνῆμα ἀναίσθητο,
Τὴν εὐμορφιὰ χαρίζουν,
Αὐτὰ ποῦ γλυκοφίλησαν
Οἱ ἔρωτες συχνά.

Σὰν ἐλαφρὸ θυμίαμα
Ἡ θεία ψυχὴ ἀναβαίνει·
Στὸν οὐρανὸν, τὸ σῶμά της
Κλεισμένο ἐδῶ προσμένει
Τὸ φλογισμένο σῶμά μου
Νὰ τὸ δεχθῇ ψυχρό.

——

103. ΕΙΣ ΝΕΑΝΙΔΑ.

(Ὑπὸ Ἀγγέλου Βλάχου.)

Μ' ἀγαπᾶς; Ἂν μ' ἀγαπᾷς
Διατί τὸ σιωπᾷς,
Καλή μου κόρη;
Ὄχι;—Πλὴν ὁ καστανὸς
Ὀφθαλμός σου εὐμενῶς
Χθὲς μ' ἐθεώρει.

Σ' ἀγαπῶ; Ἂν σ' ἀγαπῶ
Διατί νὰ τὸ εἰπῶ,
Δὲν ἔχω χείλη·
Ὄχι;—Τότε διατί
Ἡ ψυχή μου σὲ ζητεῖ
Ἀποῦσαν, φίλη;

Μ' ἀγαπᾷς καὶ σ' ἀγαπῶ
Σιωπᾷς καὶ σιωπῶ.
Πλὴν δὲν πειράζει!
Θὰ λυθῇ ἡ σιωπὴ,
Ὅταν φύγ' ἡ ἐντροπὴ,
Τί μᾶς βιάζει;

---

104. Η ΝΕΟΣΥΛΛΕΚΤΟΣ

(Ὑπὸ Τιμολέοντος Ἀμπελᾶ.)

Ὁ καστανός σου ὀφθαλμός
Τίνα ζητεῖ δακρύων;
Πρὸς τί αὐτός σου ὁ παλμός;
Ἐρᾶσαι, ὦ παιδίον!

Ἐὰν νομίζῃς τὴν χαρὰν
  Τοῦ ἔρωτος βραβεῖον
Πολλὴν θὰ πάθῃς συμφορὰν
  Εἰς τὸν πικρόν μας βίον.

Πῶς στένουσιν οἱ ἀληθεῖς
  Δὲν εἶδες ἐρωμένοι,
Ἰδὲ καὶ τότε θὰ πεισθῇς
  Τὶς τέρψις σ' ἀναμένει.

Ἡ ἀγρυπνία κατοικεῖ
  Εἰς ἐρωμένου κλίνην,
Συχνὰ πλὴν ὄνειρον γλυκὺ
  Τῷ φέρει τὴν γαλήνην.

Τὶς σκέψις φρούδη σὲ κηλοῖ;
  Ὁ ἔρως πάθος εἶναι
Καὶ ὄχι παιδιὰ ἁπλῆ.
  Εἶναι τερπναὶ ὀδύναι.

Εἰς ἔρωτος μὴ προκαλεῖς
  Τοὺς νεανίας πάλην·
Εἰς ταύτην πίπτουν Ἡρακλεῖς
  Ἀπὸ ναρκώδη ζάλην.

---

105. ΦΙΛΕΙ, ΦΙΛΕΙ.

(Ὑπὸ Τιμολέοντος Ἀμπελᾶ.)

Τί με θέλει
  Ὁ γλαυκός σου
    Ὀφθαλμός;

Τί μοι στέλλει
Ὁ συχνός σου
Ὁ παλμός;

Τόσῳ, κόρη,
Δειλὴ εἶσαι;
Σιωπᾷς;
Αἴ.. προχώρει
Μὴ φοβεῖσαι.
Ἀγαπᾷς;

Ψέλλισέ το
Μὲ τὰ χείλη
Τὰ μικρά.
Ἔκφρασέ το
Μικρὰ φίλη,
Καθαρά.

Αἴ!.. Παιδίον
Σὲ προδίδει
Ὁ παλμός!
Ὁ καμμύων
Λόγον δίδει
Ὀφθαλμός.

Εἰς τὰ χείλη
Ἔπος ποῖον
Κατοικεῖ;
«Φίλει, φίλει»
Ἔπος θεῖον
Καὶ γλυκύ.

———

106. Η ΣΥΜΦΟΡΑ.

(Ὑπὸ Ἰακώβου Πιτσιπιοῦ.)

Στὸν ὁρίζοντα μόλις ἐφάνη
Τῆς πικρᾶς μου ζωῆς ἡ χαρὰ
Καὶ εὐθὺς ὡς καπνὸς διελύθη
Μετεβλήθη εἰς πάθη σκληρά!

Δι' ἐμὲ ἐτελείωσ' ὁ κόσμος!
Δὲν ἀστράπτει τὸ φῶς τ' οὐρανοῦ!
Δὲν ὑπάρχει στὴν γῆν εὐτυχία!
Ἠφανίσθη ὡς ἴχνος πτηνοῦ!

Στὸν λιμένα ἐν ᾧ ἐθαρροῦσα
Ὅτι ἔφθασα ἤδ' εὐτυχῶς;
Αἰφνηδίως φρικτὴ τρικυμία
Μὲ στερεῖ τῆς ζωῆς μου τὸ φῶς!

Τὰ νερά του ὡς χάνει τὸ ψάρι,
Καὶ πηδᾷ ἀπροσέκτως στὴν γῆν,
Ζαλισμένος ὁρμῶ πίπτ', ἀνοίγω
Στὴν καρδιὰν 'χω ὀλεθρίαν πληγήν!...

Τὴν ἀγάπην μου τώρα, κιθάρα,
Ἢ τὴν μαύρην πληγήν μου λαλεῖς;
Τὴν πληγήν μου ποσῶς δὲν πραΰνεις·
Τὴν ἀγάπην πρὸς τί ἐνοχλεῖς;

Ἡ ἀγάπη μου σ' ἄλλον ἐδόθη!...
Νὰ ἐλπίσω λοιπὸν δὲν 'μπορῶ!
Τῆς δὲ μαύρης πληγῆς μου στὸν ᾅδην
Θεραπείαν νὰ 'βρῶ καρτερῶ!

Λεῖψε, λεῖψε ἀπ' τὴν μνήμην μου Σμύρνη!...
Ποῖα ἡμέρα καὶ ὥρ' ἀποφρὰς
Εἰς τὸ χῶμά σου μ' ἔρριψ' ἀδίκως,
Κ' εἰς τοιαύτας φρικτὰς συμφοράς!....

---

107. Η ΛΑΤΡΕΙΑ.

Σὲ λατρεύω ὡραία εἰκόνα,
Σὺ ποῦ φέρεις, τὸ πνεῦμα τὸ φῶς,
Ὑπερβαίνεις τοῦ ἡλίου τὸ χρῶμα,
Κι' ὡς ἀστὴρ, ὁμοιάζεις λαμπρός.

Ὦ ψυχὴ τῆς ψυχῆς μου γλυκύτης·
Καὶ καρδιὰ τῆς καρδιᾶς μου τροφὴ,
Σὺ τοῦ Ἔρωτος ἔγεινες μαγνήτης,
Τῶν ἀγγέλων σὺ ἔχεις μορφήν.

Τὴν ψυχήν μου, τὴν χάνω γιὰ 'σένα!
Καὶ τὰ μέλη μου μένουν νεκρὰ,
Κ' ἡ ψυχή μ' κινδυνεύει νὰ ἔβγῃ,
Δι' ἐσένα ὡραία θεά!

Ἐνθυμήσου πῶς μ' ἔταξες τόσα,
Κ' ἐγὼ ἔτρεφα ἐλπίδας πολλὰς,
Κι' ἀπὸ ἔρωτα φλέγεσαι τόσον·
Κι' ὅτι ἐμένα πολὺ ἀγαπᾷς!

Ἐνθυμήσου καὶ δὸς εἰς ἐμένα
Ὅ,τι μ' ἔταξες μίαν φορὰ,
Τὴν ψυχήν μου ζητεῖς νὰ τὴν φθείρῃς,
Ἄχ! Μὴ γίνεσαι τόσον σκληρά!

Παῦσε, παῦσε καὶ δὲν ὑποφέρω!
Τῶν βασάνων τὸ πλῆθος ἀρκεῖ,
Κι' εἰς τὰ χείλη τοῦ τάφου μὲ φέρεις,
Αὐτὸ βλέπω σκληρὰ προσπαθεῖς!

---

108. Ο ΠΕΡΙΠΛΑΝΩΜΕΝΟΣ.

Συχνὰ περιπλανώμενος στὴν παραθαλασσίαν,
"Αλλον δὲν ἔχω σύντροφον εἰμὴ τὴν ἀθυμίαν.
Ὁπόταν πλοῖα θεωρῶ τὴν θάλασσαν νὰ σχίζουν,
Ὦ εὐτυχεῖς! Ὁμολογῶ ἐκείνους π' ἀρμενίζουν.

Πότε θαλάσσια πουλιὰ θὰ φέρετε κ' ἐμένα,
Μὲ τὰς λευκάς σας πτέρυγας στὸν ποθητὸν λιμέν
Ἅμα πατήσω στὴν ξηρὰν ἄλλο θὰ μὴ κυττάξω
Παρ' εἰς τὸν ἴδιον ἔρωτα ἀμέσως θὰ πετάξω.

Νὰ τρέξω πρὸς ἀντάμωσιν τῆς ποθητῆς μ' ἀγάπη
Καὶ νὰ φιλήσω τὰ γλυκὰ χείλη καὶ μάγουλά τη
Ὡς πότε ἄχ κι' ὡς πότε βὰχ κι' ὡς πότε ὁ καϋμένο
Μακρὰν ἀπ' τὴν ἀγάπην μου θὰ ζῶ δυστυχισμένο

---

109. Η ΑΠΙΣΤΟΣ.

Ἄχ! Τὴν πρώτην φορὰν ποῦ σὲ εἶδα
Διατὶ τὴν καρδιάν μου ν' ἀνοίξῃς,
Διατὶ σαΐτιαῖς νὰ τῆς ρίψῃς
Σὰν δὲν ἤθελες νὰ μείνῃς πιστή.

Σὰν φωτιὰ ποῦ ἀρχίζει καὶ σβύνει
Καὶ τὴν τέφραν της μόνον ἀφίνει·
Ἔτσι ὁ ἔρως σ' ἐμένα θὰ μείνῃ
Ἕως νᾶβγῃ ἡ ἀθώα μου ψυχή.

Τότε τότε σκληρὰ θὲ νὰ κλαύσῃς
Σὰν ἰδῇς πῶς γιά σένα πεθαίνω,
Σὰν ἰδῇς τὸ βαμβάκι βαλμένο
Εἰς τ' ἀχεῖλί μου ἐπάνω τ' ὠχρό.

Μοναχὴ εἰς τὸν τάφον θὰ ἔλθῃς
Καὶ τὴν πλάκα μ' ἀνθοὺς θὰ στολίσῃς
Καὶ στενάζουσα δάκρυα θὰ χύσῃς
Διὰ τὸ σῶμα ποῦ μέσα της κλεῖ.

———

110. Η ΑΠΙΣΤΟΣ.

(Ἆσμα τονισθὲν ὑπὸ Ν. Γ. Ζαΐμη.)

Εἰς τὸν κόσμον μίαν μόνον ἐμμανῶς εἶχ' ἀγαπήσει,
Καὶ τροφὴν τὰ βλέμματά της ἔδιδον εἰς τὴν ζωήν μου,
Εἰς τὰς χεῖράς της ἐκράτει ἡ σκληρὰ τὴν ὕπαρξίν μου,
Καὶ ἀγάπην αἰωνίαν ἐξ αὐτῆς εἶχον ἐλπίσει.

Ἀλλ' ἐκείνης τῆς ἀπίστου ἡ ἀνηλεὴς καρδία,
Μὲ ἠρνήθη ἐπὶ τέλους καὶ προσφέρθ' εἰς νέον φίλον,
Ὅθεν, ἕως εἰς τοῦ τάφου καταβῶ τὸ τερπνὸν κοῖλον,
Θέλω φεύγει τὰς γυναῖκας ὡσὰν δάκνοντα θηρία.

———

111. ΠΑΤΙΝΑΔΑ.

Ἦχος «Δρέψατε πάλιν ἐρασταί.»

Ὁ Ἔρωτά σου μ' ἄναψε μιὰ φλόγα στὴν καρδίαν
Καὶ μὲ φλογίζ' ἀλύπητα δὲν 'βρίσκω ἡσυχίαν,
Ὅπου γυρίσω βάσανα, ὅπου σταθῶ σκουτοῦρες
Βλέπω τοῦ Χάρου κ' ἔρχονται αἱ κρυεραῖς λυγοῦρες.

Σπαράττει τὸ αἷμα στὴν καρδιὰ, τρελλὸς θὰ καταντήσω,
Μπερδεύθηκα στὰ κάλλη σου, σὰν τὸ κερί θὰ σβύσω·
Τρέξε ψυχή μου πρόφθασε γιατρείαν νὰ μοῦ δώσῃς
Μ' ἕνα σου βλέμμα ἱλαρὸν τὸν φίλον σου νὰ σώσῃς.

---

112. Ο ΕΡΑΣΤΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΡΩΜΕΝΗΝ ΤΟΥ.

Σὺ ποτὲ μὲ εἶπες, ὦ ἀγαπητή μου,
Ὅλην τὴν ἀγάπην δι' ἐμὲ κρατεῖς·
Ξέχασες τὰ πάντα, τὰ πάντα λησμονεῖς,
Τέτοιο γένος εἶσαι καὶ μὲ τυραννεῖς.

Τὰ πλούτη καὶ ἡ δόξα σ' ἔκαμαν ν' ἀφήσῃς,
Ἔρωτα κι' ἀγάπην καὶ νὰ μ' ἀρνηθῇς·
Ξέχασες τὰ πάντα κ' ἀδιαφορεῖς,
Στὸν τάφον νὰ μὲ βάλλῃς αὐτὸ θαρρῶ φρονεῖς.

Μ' ὅλα ταῦτα ὅμως ἄπιστη κι' ἂν ἦσαι,
Πάλλει ἡ καρδιά μου ὅταν σὲ ἰδῇ·
Ἄγγελον σὲ βλέπω οὐρανοῦ ἁγνὸν,
Φίλη, σὺ μ' ἀφίνεις τὸ σῶμά μου νεκρόν.

Ξεύρεις πῶς πεθαίνω κι' ὄχι νοῦν κρατῶ,
  Μ' ἔλεγες πουλί μου δὲν σ' ἀλησμονῶ·
Ξέχασες τὰ πάντα, καὶ δὲν μὲ πονεῖς,
  Στὸν κόσμον ἐγεννήθης γιὰ νὰ μὲ τυραννῇς.

Ἐνθυμᾶσαι ποῦ μὲ εἶπες γλυκειὰ παρηγοριά,
  Πῶς μέχρι τοῦ θανάτου θὰ μὲ ἀγαπᾷς;
Ξέχασες τὰ πάντα ἄχ! Ἀδιαφορεῖς,
  Τὸ θέλεις ν' ἀποθάνω καὶ νὰ μὲ φάγ' ἡ γῆς.

Σὺ ποτὲ μὲ εἶπες ἄχ! Ἀγαπητέ μου,
  Παραιτῶ τὸν κόσμον μὰ δὲν σ' ἀλησμονῶ·
Ξέχασες τὰ πάντα, τὰ πάντα λησμονεῖς,
  Τέτοιος νέος εἶσαι καὶ μὲ τυραννεῖς.

Δὲν εἶσαι σὺ ποῦ μ' εἶπες, ὢ ἀγαπητέ μου,
  Μαζή μου θέλεις ζήσει τὴν πρόσκαιρον ζωήν.
Ἄ! Ξέχασες τὰ πάντα καὶ ἀδιαφορεῖς,
  Σὺ ἔγινες αἰτία νὰ μὲ τυραννῇς.

—

113. ΠΑΡΑΠΟΝΑ.

Ἂν ἦτον τρόπος ν' ἀνακαλύψῃς,
  Τῶν ἐνδομύχων μου τὸν βυθόν·
Ἐδῶ λιμνάζουν ἄπειραι θλίψεις,
  Ἐδῶ πελάγη μαύρων παθῶν.

Ταῦτα ὁπόταν τῆς τρικυμίας
  Διαταράττει σφοδρὰ πνοή,
Πάσχω ναυάγιον τῆς καρδίας,
  Ὅμως ἓν ἄστρον μὲ εὐνοεῖ.

Αὐτὸ τὸ ἄστρον σὺ τὸ γνωρίζεις
Σὺ ἥτις ὅλον μὲ συμπονεῖς,
Σὺ ἥτις ὅλον μὲ μαγνητίζεις
Ψυχὴ ὡραία καὶ εὐγενής.

Αὐτὸ τὸ ἄστρον τῶν ὀδυνῶν μου
Ὁσάκις ἔχω τοὺς σπαραγμούς,
Εἰς τὸ δακρύβρεκτον βλέφαρόν μου,
Θερμοὺς δροσίζει τοὺς σταλαγμούς.

Φεύγω ἐν τούτοις ἀλλ' ἂν πιστεύῃς
Ὅτι ὑπάρχει ψυχὴ καὶ νοῦς,
Ψυχὴν καὶ νοῦν μου σὺ κυριεύεις
Κ' ἔχεις δεσμώτας παντοτεινούς.

Ὁ νοῦς ἀπαύστως θὰ σ' ἐνθυμεῖται,
Ἡ δὲ ψυχή μου θὰ σ' ἀγαπᾷ,
Μόνον ἡ ὅρασις θὰ στερεῖται,
Ἀλλ' οὐδ' ἡ γλῶσσα θὰ σιωπᾷ.

Ἐὰν ἀκούσῃς εἴς τινα τόπον
Ὅτι μακράν σου εἶμ' εὐτυχής,
Βλέπεις αἱ γλῶσσαι φεῦ! Τῶν ἀνθρώπω
Συνήθως εἶναι κακεντρεχεῖς.

Ὅπου τῆς τύχης μὲ ῥίψῃ μάχη,
Αἱ ἀποστάσεις τί μ' ὠφελοῦν;
Εἰς ξένον τόπον δάση καὶ βράχοι
Τὸ ὄνομά σου θ' ἀντιλαλοῦν.

Πλὴν μετὰ τόσας περιπετείας
  Φαντάσου τέλος νὰ σ' ἀσπασθῶ,
Τῆς ἀνεσπέρου εὐδαιμονίας
  Τὴν ἀμβροσίαν ν' ἀπογευθῶ.

Ἕως νὰ φθάσω νὰ κατορθώσω,
  Σιμά σου πλέον ἐπὶ ζωῆς·
Τὸ ψυχορράγημα ν' ἀποδώσω
  Τῆς τελευταίας ἀναπνοῆς.

Ἐκ τῆς χαρᾶς μου δὲν θ' ἀποθάνω
  Δὲν θ' ἀποθάνῃς θὰ ζῶ θὰ ζῇς,
Γραπτὸν μᾶς ἦτο στὴν γῆν ἐπάνω
  Νὰ συγχαρῶμεν χρόνους ζωῆς.

Αὐτὸ μαντεύω αὐτὸ νομίζω
  Αὐτὸ πρεσβεύω αὐτὸ φρονῶ,
Μ' αὐτὸ τὸ δάκρυ μου θὰ σφογγίζω
  Τὴν στέρησίν σου ὅταν θρηνῶ.

——

114. Η ΣΚΛΗΡΑ.

Ἦχος· «Ἂν ἦτο τρόπος ν' ἀνακαλύψῃς.»

Σκληρὰ θυμᾶσαι ποσάκις μ' εἶπες
Ποσάκις μ' εἶπες πῶς μ' ἀγαπᾷς!
Καὶ τώρα κάμνεις πῶς δὲν μὲ εἶδες,
Κι' ὅταν μὲ βλέπῃς χαμογελᾷς!

Σκηρὰ δὲν ἦσο, πῶς μετεβλήθης,
Πῶς μετεβλήθης ἐξαφνικά!
Γλυκεῖα φίλη, πῶς μὲ ἠρνήθης,
Κι' εἰς ἄλλον λέγεις λόγια γλυκά;

Κι' εἰς ἄλλον λέγεις, «Ἔρως μου εἶσαι·
Ἔρως μου εἶσαι παντοτεινός».
Ἐμένα πλέον δὲν συλλογεῖσαι,
Παρῆλθ' ὁ χρόνος ὁ περσυνός!

Τί χρόνος ἦτον ὁ περασμένος,
Χρόνος ἐρώτων, χρόνος γλυκὺς
Καὶ πολὺ πλέον εὐτυχισμένος
Τῆς ἐποχῆς μου τῆς παιδικῆς!

Περνᾷ εὐκόλως, φίλη, ὁ χρόνος.
Ἡ λύπη ὅμως παντοτεινά,
Μένει 'ς τὸν ἄνθρωπον καὶ ἀπόνως
Τὸν θανατόνει κ' ἐλεεινά!

---

115. ΕΙΣ ΑΓΓΕΛΟΝ ΚΑΙ ΔΑΙΜΟΝΑ.

(Ὑπὸ Σπυρίδωνος Βασιλειάδου.)

I.

Ἐκοιμώμην δίχως μίαν
Κἂν ὀνείρου ὀπτασίαν
Δίχως εἴς τινα καρδίαν
Παλμὸν ἕνα νὰ κινῶ.

Ὅτε σ' εἶδα νὰ ἐγείρῃς
Ὀφθαλμοὺς ἐρώτων πλήρεις,
Ἐνθυμεῖσαι; ... Ὁ θυμήρης
Ἔκτοτε πονῶ, πονῶ.

II.

Ὦ εἰπὲ, εἰπέ με πταίει
Ὅστις τόσον ἤδη κλαίει,
Ὅστις φλέγεται κ' ἐκπνέει
Καὶ ἐκπνέων συγχωρεῖ;

Ἢ σὺ μόνη, σὺ ἐκείνη
Ἄγγελος ὁμοῦ καὶ Φρύνη,
Ἡ στεγνὴ ψυχή σου κρίνει
Καὶ ὁ χρόνος τιμωρεῖ...

III.

Ὦ! Ἡ παιδικὴ μορφή της
Ὁ 'πελείας ὀφθαλμός της,
Ἡ γαλήνη ἡ γλυκύτης,
Ἦσαν πλάνη μιαρά.

Τίς νὰ τὸ πιστεύσῃ;... Γόνυ
Ἔκλινε καὶ ἀνεφώνει
Ὅτι πρός με παρεφρόνει
Ἀπὸ ἔρωτος πυρά!

Μᾶς προδίδει καὶ τὸ χεῖλος
Τὸ λαλοῦν, φιλοῦν αἱμύλως
Μᾶς προδίδει κ' ἐρωτύλως
Ὁ δακρύων ὀφθαλμός.

Μᾶς προδίδει καὶ ἂν πάλλῃ
 Μεθ' ἡμῶν γυμνὴ ἀγκάλη,
Ἡ εὐχή της εἶναι ἄλλη
 Καὶ πρὸς ἄλλον ὁ παλμός.

Ἥρως τραγικῆς μανίας
 Θέλω μὲ πληγὰς μυρίας
Νὰ σὲ θανατῶ μὲ οἵας
 Συναισθάνομαι σφαγάς.

Ἀλλ' ὁμοῦ νὰ σὲ φιλήσω
 Καὶ νεκρὰν νὰ σ' ἀναστήσω
Καὶ φιλῶν νά σοι μετρήσω
 Τὰς χιλίας πρὶν πληγάς.

VI.

Ὦ! Συγγνώμην! Ἄφες ἕνα
 Ὅστις μὲ φλογώδη φρένα
Βλέπει ἔνδον τεθραυσμένα
 Τόσα ὄνειρα χρυσᾶ.

Δὸς συγγνώμην εἰς ἐκεῖνον
 Ὅστις μετὰ νύκτας θρήνων
Εἰς τὸ φίλημά σου κλίνων
 Λησμονεῖ γλυκὺς τὰ σά!

ΤΕΛΟΣ

ΤΩΝ

ΕΡΩΤΙΚΩΝ

ΑΣΜΑΤΩΝ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

ΠΟΙΚΙΛΑ

ΛΥΡΙΚΑ·

Τὰ δάκρυα εἶναι διττὰ χαρᾶς καὶ λύπης ἅμα
Καὶ εἶναι σαικεσπήρειον ὁ βίος οὗτος δρᾶμα,
Ἔρωτες, πάθη, ἡδοναὶ, χαρὰ ὁμοῦ καὶ πόνος,
Πλὴν θέτης εἶν' ὁ ἄνθρωπος καὶ θῦμα οὗτος μόνος.

Τ. ΑΜΠΕΛΑΣ.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

ΠΟΙΚΙΛΑ

ΛΥΡΙΚΑ.

....

1. ΕΡΩΣ ΤΗΣ ΡΑΛΟΥΣ.

Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ «Ὁδοιπόρου.»

(Ὑπὸ Παναγιώτου Σούτσου.)

Τοὺς στεναγμούς μου ἄκουσε, ἰδὲ τὰ δάκρυά μου
Καὶ τὴν ἀθώαν δούλην σου λυπήσου, Δέσποινά μου!
Ἑνὸς ἀπίστου ἄθλιον ἐννέα χρόνους θῦμα,
Τὰ ξένα περιέρχομαι μ' ἀπαυδισμένον βῆμα.
Τὸ πᾶν μὲ ἄφησεν, ἀφοῦ μὲ ἄφησεν ἐκεῖνος·
Πνοή μου πᾶσα στεναγμός, φωνή μου πᾶσα θρῆνος!
Τὸν ἄρτον τὸν γλυκύτερον τὸ στόμα μου πικραίνει,
Τὸ δροσερώτερον νερὸν τὸ στόμα μου θερμαίνει.
Ἦλθ' ἡ ἄνοιξις καὶ ἦλθον τὰ πιστά της χελιδόνια,
Κ' εἰς τὴν βρύσιν καταβαίνουν δύο δύο τὰ τρυγόνια·
Κ' ἐγώ, ἔχουσα συντρόφους τὰς πικράς μου λύπας μόνας
Καὶ ἀνοίξεις καὶ χειμῶνας,
Κλαίω κ' εἰς τὰς ξένας πέτρας κτυπῶ μόναν τὸ κεφάλι,
Σὰν τὸ κῦμα ὅπου κλαίει καὶ κτυπᾷ τὸ περιγιάλι.

Φίλον νὰ εἰπῶ δὲν ἔχω τῆς καρδίας μου τὸν πόνο
Ὅσα σύννεφα περῶσι τοὺς ἀέρας βλέπω μόνον...
Σύννεφα εὐτυχισμένα τοῦ αἰθέρος διαβάται,
Ἀπὸ μέρους μου τοὺς κήπους τοῦ Βοσπόρου χαιρετᾶτε

. . . .

Εἰς τὶ θαλάσσης ἱλαρᾶς παράλια ὡραῖα
Τὸ πλοῖόν μου ἀρμένιζεν ὁπόταν ἤμουν νέα!
Καθρέπτης ἦτον φωτερὸς ὅλ' ἡ κοιλὰς τοῦ κόσμου,
Καὶ μόνον τὴν εἰκόναν του παρίστανες ἐμπρός μου.
Συγχώρησέ με, Πλάστα μου! ἐὰν κρατῶ ἀκόμα
Τὸ βέβηλόν του ὄνομα εἰς τὸ νεκρόν μου στόμα·
Αὐτὸν ζητοῦν τὰ 'μάτια μου, καὶ ὅταν τὰ σφαλίσω
Αὐτὸν ζητοῦν τὰ 'μάτια μου, καὶ ὅπου τὰ γυρίσω.

Ὁπόταν βάλλω κατὰ νοῦν πῶς δι' αὐτὸν καὶ μόνον
Τὰ πάνδεινα ὑπέφερα, στενάζω τόσον χρόνον·
Πῶς ἄλλοτ' ἐδοκίμασα στιγμὰς παραφροσύνης,
Καὶ ἄλλοτε φρικτοὺς σπασμοὺς καὶ σπαραγμοὺς ὀδύνης
Αἰσθάνομαι παραφορὰς ὀργῆς ἀχαλινώτου
Καὶ ἡ καρδία μου διψᾷ τὸ αἷμα τοῦ προδότου!
Ἡ λυπηρὰ ἐνθύμησις τοῦ ἔρωτός του μένει
Εἰς τὴν αἱματωμένην μου καρδίαν χαραγμένη.
Κ' αἰσθάνομαι εἰς ὅλην μου τὴν ἀμνησικακίαν
Ἀνάγκην ἔχω σύμβουλον νὰ λάβω τὴν θρησκείαν·
Μὴ καὶ δροσίσω πλέον
Τὸ στῆθος μου τὸ καῖον.

Πλὴν θέλω τρέφει κατ' αὐτοῦ καὶ μετ' αἰῶνας μῖσος,
Ἂν δυστυχέστερος ἐμοῦ κατέστη αὐτὸς ἴσως;

Ἐλέγχους ἂν αἰσθάνεται πικρούς ;... Ὦ πάθη, πάθη !
Πῶς ἀνεμοταράττετε τῶν σπλάγχνων μου τὰ βάθη !
Τροφός μου, Εὐφροσύνη μου ! Νεκρὴν αὐτὸς μ' ἐξεύρει·
Πλὴν ὅταν αἴφνης μὲ ἰδῇ, πλὴν ὅταν ζῶσαν μ' εὕρῃ,
Τί λέγεις ; Θέλει ἆρά γε γνωρίσει τὴν Ῥαλοῦν του,
Νεκρ' εἶμαι εἰς τὴν μνήμην του καθὼς νεκρ' εἰς τὸν νοῦν του.
Ῥαλοῦ !... Σὺ μόνη τὴν πληγὴν τοῦ ςήθους σου ἀνοίγεις !
Ῥαλοῦ ! Ἡ ἡσυχία σου ἐχάθη, ἂν δὲν φύγῃς.
Ῥαλοῦ ! Τί στέκεις ; χάνεσαι !... Ὦ μῖσος ! ὢ λατρεία !
Ὢ λύσσα ἐκδικήσεως ! Ὦ ἔρωτος μανία !
Τὸν φρίσσω... καὶ τὸν λαχταρῶ· νὰ φύγω, ἢ νὰ μένω ;
Πεθαίνω ἂν δὲν τὸν ἰδῶ, κι' ἂν τὸν ἰδῶ πεθαίνω...

. . . .

---

2. ΕΚΕΙΝΗ.

(*Ὑπὸ Ἀλεξάνδρου Ρ. Ῥαγκαβῆ.*)

Τῆς ζωῆς ἀπαυδῶν καὶ ψυχρὸς παροδίτης,
Ἐφερόμην ἀσκόπως κι' ἀνάπαυσιν θέλων,
Ὅταν εἶδον ἐμπρός μου νὰ λάμψ' ἡ μορφή της.
Ἦτον ὅλη συμπάθεια, ὅλη γλυκύτης
Ἡ ὡραία ἀδελφὴ τῶν Ἀγγέλων.

Ἐνῷ ἦν ἡ ὁδός μου κρημνῶν ἀνοδία
Καὶ μακρὰν θυελλώδης ὁρίζων καὶ μέλας,
Ἐμειδίασε κ' αἴφνης τὸ πᾶν ἐμειδία
Κ' ἐξεβλάστησαν ἔαρος ἄνθη, κ' εὐδία
Διεσκέδασ' εὐθὺς τὰς θυέλλας.

Περιβλέπων τὸν κόσμον, σβεστὸν εἶχον βλέμμα,
Καὶ ἦν πέριξ μου σκότος, ἀχλὺς ἦν ἐμπρός μου·
Ἀλλὰ ἔνευσ' ἐκείνη καὶ μ' εἶδεν ἠρέμα,
Καὶ τὰς φλέβας μου ζέον διέρρευσεν αἷμα,
Κ' ἐφωτίσθη ἡ ὄψις τοῦ κόσμου.

Ἦτον ἄχρουν τὸ πᾶν, καὶ σκιὰ ὀλεθρία
Ἐπεφέρετο ἄνωθεν μαύρων ἀβύσσων·
Ἀλλὰ ὅταν τὴν εἶδα, σεμνὸς ἠρυθρία
Καὶ ἐβάφη ἡ δύσις, κ' ἐβάφη αἰθρία
Ἡ αὐγὴ εἰς χρυσὸν καὶ εἰς βύσσον.

Ἦτον ὅτε τὴν πλάσιν μελῶν κακοφώνων,
Κρωγμῶν μίσους καὶ ἔριδος ἤκουον πλήρη·
Ὡς δ' ἐκείνη τὰ χείλη διέστελλε μόνον,
Μουσικῶν ἡ ψυχή μου ἐμέθυε τόνων,
Ἁρμονίας τὸ πᾶν ἐπλημμύρει.

Εἰς κωφὸν οὐρανὸν κ' εἰς γῆν, τόπον δακρύων,
Ἀπογνώσεως βλέμμ' ἀδρανὲς περιάγων,
Γλυκὺ δάκρ' εἰς τὸ ὄμμα της εἶδ' ἀναβρύον·
Ἦν ἀδάμας ἐλέους, κ' ἐστάλαξε λύον
Τῆς νεκρᾶς μου καρδίας τὸν πάγον.

Ὕλη, ἔλεγον, εἶναι τὸ πᾶν, ἣν ποικίλην
Σπείρ' ἡ Τύχη τυφλὴ καὶ ὁ Θάνατος δρέπει.
Τοῦ μετώπου της ὅμως ἰδὼν τὴν καμπύλην,
Νέον κόσμον ᾐσθάνθην, ᾐσθάνθην τὴν ὕλην,
Νοῦς ὑπέρτερος ὅτι διέπει.

Ποῦ μὲ φέρ' ἡ ὁδὸς τῆς ζωῆς ἡ μονήρης;
Ποῦ; ἠρώτων· κ' ὑψώθη τὸ λάμπον της ὄμμα·
Οἱ βαθεῖς ὀφθαλμοί της φωτὸς ἦσαν πλήρεις,
Καὶ, ἀκτίνων αὐτοῦ ἀπαυγάζουσα ἴρις,
Τὸ οὐράνιον μ' ἔδειξε δῶμα.

Πανταχοῦ ἀνοικτοὶ μοὶ προσέχαινον τάφοι,
Καὶ ἀθάνατον μόνον τὸν Θάνατον εἶδον·
Εἶχον πένθος ἐντός μου, ὁπόταν ἐστράφη
Κ' εἰς τὸ φῶς τῶν λαμπρῶν ὀφθαλμῶν της ἐγράφη
Οἰωνὸς ἀθανάτων ἐλπίδων.

Ζωῆς οὕτω πληροῦσα τὴν γῆν, τὸν αἰθέρα,
Καὶ χαρᾶς τὸ παρὸν καὶ ἐλπίδος τὸ μέλλον,
Ὡς ἀκτὶς φωτεινὴ τὴν ζωήν μου ἐπέρα,
Καὶ μοὶ ἦτον αὐτὴ τοῦ φωτὸς γλυκυτέρα
Ἡ ἁγνὴ ἀδελφὴ τῶν Ἀγγέλων.

———

3. ΑΣΜΑ

Ἐκ τοῦ Ἐπικοῦ «Χίος Δούλη.»

(*Ὑπὸ Θεοδώρου Γ. Ὀρφανίδου.*)

Ἐντὸς παχυχλόου κι' ἀνθοῦντος λειμῶνος
Συνέζησαν δύο τρυγόνες ποτέ·
Κ' αἱ δύο ἐρώτων καρδίαι πισταὶ,
Ἠγνόουν τί ἦτο τὸ δάκρυ κι' ὁ πόνος.

Ἐλπίδες φαιδραὶ πρὸς αὐτὰς ἐμειδίων,
Παρήγοροι μόνοι τοῦ βίου ἁγνοί.
Καὶ πρὶν τοῦ ἡλίου ὁ δίσκος φανῇ,
Τὸ ᾆσμά των ἤχει εἰς δάσος πλησίον.

Εἰς νύκτα πλὴν ἦλθε χειμῶνος ἀγρίου
Ἀγρία καὶ ὅλως φρικτὴ καταιγὶς,
Τὰ δένδρα κρημνίζει καὶ φθείρει τῆς γῆς
Τὴν χλόην καὶ τ' ἄνθη ἀνθοῦντος πεδίου.

Κ' ἡ μία μακρὰν ἐχωρίσθη τῆς ἄλλης·
Ἐθρήνει εἰς ξένην καὶ ἄφιλον γῆν,
Κ' ἐξύπνει τῶν τάφων ἐκεῖ τὴν σιγὴν,
Καὶ ἔμειν' ἡ ἄλλη ἐν μέσῳ τῆς ζάλης.

Καὶ ταύτην ὡς εἶδεν ἱέραξ λιμώττων,
Εἰς τῆς καταιγίδος τὴν νύκτα ἐλθὼν
Πρὸς χόρον καὶ τέρψιν ἀγρίων παθῶν,
Ἁρπάζει τὸ τρέμον πτηνὸν τῶν ἐρώτων.

Παρῆλθον πολλὰ πολυστέναχτα ἔτη·
Τὴν ξένην ἀφῆκεν ἡ φίλη τρυγὼν,
Καὶ θῦμα τῶν πρώτων ἁγνῶν της φλογῶν,
Ἐς τὴν γῆν τῆς πατρίδος τὸν πόδα της θέτει.

Ματαίως ζητεῖ τὴν πλεκτήν της οἰκίαν·
Τὴν ἔφθειρε λύσσα τυφῶνος πολλή...
Ματαίως τὴν φίλην τοῦ βίου καλεῖ·
Ὁ ἅρπαξ ἱέραξ τὴν ἔχει δεσμίαν...

Θρηνεῖ καὶ στενάζει καὶ λέγει τοῦ Πλάστου.
«Θεέ! Εἰς δακρύων ῥοὰς θὰ πνιγῶ!
«Μὴ πλάσμα σου, Πλάστα δὲν εἶμαι κ' ἐγώ,
«Ἢ μ' ὥρισας θῦμα ὁρμῆς ἀκολάστου;»

Ἀκούει ὁ δίκαιος Πλάστης τὸν θρῆνον,
Καὶ λέγει. «Γενοῦ ἡ τρυγὼν ἀετός,
«Καὶ σὺ προπετῆ σου ἐχθρὸν προπετῶς,
«Καὶ σὺ νὰ σπαράξῃς ἁρμόζει ἐκεῖνον.»

Κ' ἰδού, ἡ ἀδύνατος ὄρνις ἁπλόνει
Χρυσᾶ κι' ὀργυιαῖα πτερὰ ἀετοῦ.
Πετᾷ πρὸς τὰ νέφη, καὶ σπείρει παντοῦ
Τὸν τρόμον, ὃν σπείρει ἡ δύναμις μόνη.

Τὴν πτῆσίν της φέρει γοργῶς κ' ἐλευθέρως,
Τὸν ἔνοχον σχίζει· πλὴν φόνος ὁρμῆς
Τὸν ῥύπον δὲν πλύνει ῥαγείσης τιμῆς·
'Σ τὸ βλέμμα της 'στράπτει ἐκδίκησις κ' ἔρως.

Μεγάλοι τοῦ κόσμου, καλῶς στοχασθῆτε!
Τὸ ᾆσμα μου μάθημα κρύπτει πικρόν·
Ἂν ἔπλασ' ὁ Πλάστης τὸν ψύλλον μικρόν,
Κι' ὁ ψύλλος σᾶς πνίγει, ἐὰν ἀδικῆται.

Ὁ εἷς 'ς τὴν ἀγκάλην ἂς πέσῃ τοῦ ἄλλου,
Χρυσόκομε νέε καὶ κόρη πιστή!..
Καὶ μὴ μεριμνᾶτε ποσῶς ἂν φρικτὴ
Ἐπέρχετ', ἐπῆλθεν ἡμέρα τοῦ σάλου.

Ἐλπίδες φαιδραὶ πρὸς αὐτὰς ἐμειδίων,
Παρήγοροι μόνοι τοῦ βίου ἁγνοί.
Καὶ πρὶν τοῦ ἡλίου ὁ δίσκος φανῇ,
Τὸ ᾆσμά των ἤχει εἰς δάσος πλησίον.

Εἰς νύκτα πλὴν ἦλθε χειμῶνος ἀγρίου
Ἀγρία καὶ ὅλως φρικτὴ καταιγὶς,
Τὰ δένδρα κρημνίζει καὶ φθείρει τῆς γῆς
Τὴν χλόην καὶ τ' ἄνθη ἀνθοῦντος πεδίου.

Κ' ἡ μία μακρὰν ἐχωρίσθη τῆς ἄλλης·
Ἐθρήνει εἰς ξένην καὶ ἄφιλον γῆν,
Κ' ἐξύπνει τῶν τάφων ἐκεῖ τὴν σιγὴν,
Καὶ ἔμειν' ἡ ἄλλη ἐν μέσῳ τῆς ζάλης.

Καὶ ταύτην ὡς εἶδεν ἱέραξ λιμώττων,
Εἰς τῆς καταιγίδος τὴν νύκτα ἐλθὼν
Πρὸς χόρον καὶ τέρψιν ἀγρίων παθῶν,
Ἁρπάζει τὸ τρέμον πτηνὸν τῶν ἐρώτων.

Παρῆλθον πολλὰ πολυστέναχτα ἔτη·
Τὴν ξένην ἀφῆκεν ἡ φίλη τρυγὼν,
Καὶ θῦμα τῶν πρώτων ἁγνῶν της φλογῶν,
Ἐς τὴν γῆν τῆς πατρίδος τὸν πόδα της θέτει.

Ματαίως ζητεῖ τὴν πλεκτήν της οἰκίαν·
Τὴν ἔφθειρε λύσσα τυφῶνος πολλή...
Ματαίως τὴν φίλην τοῦ βίου καλεῖ·
Ὁ ἅρπαξ ἱέραξ τὴν ἔχει δεσμίαν...

Θρηνεῖ καὶ στενάζει καὶ λέγει τοῦ Πλάστου.
«Θεέ! Εἰς δακρύων ῥοὰς θὰ πνιγῶ!
«Μὴ πλάσμα σου, Πλάστα δὲν εἶμαι κ' ἐγώ,
«Ἢ μ' ὥρισας θῦμα ὁρμῆς ἀκολάστου;»

Ἀκούει ὁ δίκαιος Πλάστης τὸν θρῆνον,
Καὶ λέγει. «Γενοῦ ἡ τρυγὼν ἀετός,
«Καὶ σὺ προπετῆ σου ἐχθρὸν προπετῶς,
«Καὶ σὺ νὰ σπαράξῃς ἁρμόζει ἐκεῖνον.»

Κ' ἰδού, ἡ ἀδύνατος ὄρνις ἁπλόνει
Χρυσᾶ κι' ὀργυιαῖα πτερὰ ἀετοῦ.
Πετᾷ πρὸς τὰ νέφη, καὶ σπείρει παντοῦ
Τὸν τρόμον, ὃν σπείρει ἡ δύναμις μόνη.

Τὴν πτῆσίν της φέρει γοργῶς κ' ἐλευθέρως,
Τὸν ἔνοχον σχίζει· πλὴν φόνος ὁρμῆς
Τὸν ῥύπον δὲν πλύνει ῥαγείσης τιμῆς·
'Σ τὸ βλέμμμα της 'στράπτει ἐκδίκησις κ' ἔρως.

Μεγάλοι τοῦ κόσμου, καλῶς στοχασθῆτε!
Τὸ ᾆσμα μου μάθημα κρύπτει πικρόν·
Ἂν ἔπλασ' ὁ Πλάστης τὸν ψύλλον μικρόν,
Κι' ὁ ψύλλος σᾶς πνίγει, ἐὰν ἀδικῆται.

Ὁ εἷς 'ς τὴν ἀγκάλην ἂς πέσῃ τοῦ ἄλλου,
Χρυσόκομε νέε καὶ κόρη πιστή!..
Καὶ μὴ μεριμνᾶτε ποσῶς ἂν φρικτὴ
Ἐπέρχετ', ἐπῆλθεν ἡμέρα τοῦ σάλου.

Καὶ δότε του ψάλτου, ποῦ εἶχε πατρίδα..
Τοῦ ἄφρονος, δότε μικρὸν ὀβολόν·
Κι' αὐτὸς ἄλλοτ' εἶχεν ὡς σεῖς μυελὸν,
Πλὴν τώρα δὲν ἔχει ψυχὴν οὔτ' ἐλπίδα.

. . . .

---

4. Ο ΚΟΜΒΟΣ.

(*Ὑπὸ Ἠλία Ταρταλίδου.*)

Οἱ τρεῖς, ἐγὼ, ἡ φίλη μου καὶ τὸ τρελλὸ ὁ Ἔρως,
Ἀπόψε νυχτωθήκαμεν μονάχ' εἰς ἕνα μέρος.

Δυὸ κλίναι μόνον 'βρέθηκαν, καὶ εἰς ἐκείνας πλέον
Οἱ τρεῖς μας νὰ πλαγιάσωμεν μᾶς ἦτον ἀναγκαῖον.

Πλὴν πῶς; αὐτὴ τὸν Ἔρωτα δὲν ἔστεργε κοντά της,
Καὶ ἔβαλε 'ς τὸ πεῖσμά μου ὅλα τὰ δυνατά της·

Ἐγὼ καὶ δὲν τὸν ἤθελα, καὶ φώναζα θὰ φύγω!
(Διότι Ἔρως ἔρημος κακὸ δὲν εἶν' ὀλίγο.)

Νὰ κοιμηθῶ πάλιν ἐγὼ κ' ἐκείν' εἰς ἕνα μέρος,
Ταιριάζαμεν· πλὴν ἄφινεν ὁ πειρασμὸς ὁ Ἔρως.

Πιάνουμε κόμβον;-Πιάνουμε. Ἀλλ' ὢ κακή μου μοῖρα
Τὸ φίδι τὸ ἀκοίμητο 'ς τὸ πλάγι μου τὸ 'πῆρα·

Καὶ τώρα, ἐνῷ μόνη της εἰς ὄνειρα γυρίζει,
Ὁ Ἔρως ἕως τὸ πρωῒ ἐμένα βασανίζει.

---

5. ΥΜΝΟΣ ΕΙΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΝ.

(*Ὑπὸ Ἰωάννου Καρασούτσα.*)

Ὦ ἀνατείλασα μὲ τὸ πρῶτον
Τῆς γῆς μειδίαμα κ' εἰς τὸν κρότον
Τῆς ὑπὸ ἔρωτα φλοισβησάσης.
Πρωτοκυμάντου, γλαυκῆς θαλάσσης!

Ἂν τοὺς βωμούς σου, θεά, ὁ φθόνος,
Ἡ Εἱμαρμένη, ὁ μακρὸς χρόνος
Ἔσβυσαν, κ' εἶναι Ἐρώτων τάφος
Καὶ τ' ἁβρὰ Κύθηρα καὶ ἡ Πάφος.

Εἰς τὰ θεμέλια τῶν βωμῶν σου,
Κ' εἰς τὰ συντρίμματα τῶν ναῶν σου
Ῥόδον εἰς αὔρας πνοὴν ἐφύη,
Καὶ τὴν ἰσχύν σου ἔτι μηνύει·

Καὶ εἰς τὰ ἔρημ' αὐτὰ τεμένη
Ἀπὸ τὰ βέλη σου τετρωμένη,
Ἀηδὼν ἔτι ἔρωτας στένει!

Πᾶν στῆθος πάλλον, πᾶσα καρδία
Βωμός σου εἶναι, ζῶσα λατρεία.
Ὅταν εἰς κόρης ὡραίας σχῆμα
Ἡ Ἑλλὰς ἄνασσαν σὲ ἐτίμα,

Καὶ γυμνή, κάλλος ἐνδεδυμένη
Καὶ ἀπὸ πόθους συννεφουμένη,
Εἰς εὐχὰς νέων καρδιῶν φίλη
Προσεμειδίας μὲ ἄκρα χείλη,

Ὡς νὰ τὰς ἔλεγες, αἱ ὀδύναι,
Τὰ βάσανά σας γνωστὰ μὲ εἶναι!
Τότε νὰ ἔζων ἤθελα, τότε
Τὰς λύρας ταύτας ὁμοῦ καὶ πρῶται
Καὶ τελευταῖαι φθογγαὶ εἰς αἶνος
Πρὸς σὲ θὰ ἦσαν ἐπτερωμένος!

---

6. Ο ΕΡΩΣ ΕΙΚΟΝΟΠΩΛΗΣ.

«La tremenda ultrice spada»
Τοῦ μελοδράματος GIULLIETTA E ROMEO.
(BELLINI.)

(*Ὑπὸ Ἰωάννου Ἰσιδ. Σκυλίτση.*)

Ὁ μικρὸς, ὁ πλάνος Ἔρως
Εἰς τοὺς δρόμους ἐπερνοῦσε,
Καὶ εἰκόνας ἐπωλοῦσε
Μὲ φωνὰς παντοτεινάς.

«Ἔλα! Μ' εἶπεν· ἔλα! Ἔλα
Νὰ σὲ δείξω καλλονάς!»
—«Σὲ γνωρίζω, ἀπεκρίθην·
'Σ τὸ ἑξῆς δὲν μὲ πλανᾷς.»

Οἱ διαβάταις ἐντοσούτῳ
Ἤρχοντο μὲ προθυμίαν
Ν' ἀγοράσουν ἀπὸ μίαν,
Πλούσιοι τε καὶ πτωχοί.

Κ' ἔκραζεν ὁ πλάνος Ἔρως:
«Μιὰ μοῦ μένει μοναχή!»
«Μιὰ σοῦ μένει, εἶπα, ψεύστη!
Κράζεις ἀπὸ τὸ ταχύ.»

—«Ἄκουσε, μὲ λέγει, φίλε!
Μόνος σὺ δὲν θ' ἀγοράσῃς·
Νὰ σὲ δείξω νὰ θαυμάσῃς·
Ἰδ' ἐδῶ παρακαλῶ...

Ἴδε 'μάτια... Ἴδε χείλη...
Ἴδε σῶμα παχουλό!»
«Σ' ἐξορκίζω, Ἔρως, χάσου!
Πήγαινε εἰς τὸ καλό.»

Μόλις στρέφομαι νὰ φύγω,
Καὶ ἰδοὺ τὸν βλέπω πάλιν
Μὲ εἰκόνα μίαν ἄλλην,
Νὰ μὲ δείχνῃ καὶ αὐτήν.

«Χάριν σου, μὲ λέγει, λάβε
Μίαν ἄλλην θαυμαστήν!»
Ἄ! Παλῃόπαιδο, φωνάζω,
Ζήτ' ἄλλου ἀγοραστήν!»

«Τὸ λοιπὸν, ὑπολαμβάνει,
Λάβε μιὰν εἰκόνα τρίτην·
Ὅμως, μὰ τὴν Ἀφροδίτην,
Θέλω νὰ μ' εὐγνωμονῇς.

Ἡ μητέρα μου τὴν εἶδε
Κ' ἐνεπλήσθη ἡδονῆς!
«Ὦ υἱέ μου εἶπ', ἐμένα
Ἐζωγράφησε κανείς!»

Ἓν μου βλέμμα τότε ῥίπτω
Εἰς τ' ὁμοίωμα ἐκεῖνο,
Καὶ φωνὴν εὐθὺς ἀφίνω...
Ἦσουν σύ... Ναὶ, σὺ αὐτή!

Φλὸξ ἀμέσως διεχύθη
Εἰς τὸ στῆθός μου φρικτή!
Ὦ! Τί μ' ἔπαιξεν ὁ Ἔρως,
Δέσποινά μου λατρευτή!

---

7. ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ.

(Ὑπὸ Ἰωάννου Ἰσ. δ. Σκυλίτση.)

Ἦχος Una «tenera occhiata»
Τοῦ μελοδράματος ELISIR D' AMORE.

Λιγυρόφωνα πουλάκια,
Τῆς ὡραίας μου τὰ κάλλη
Τὸ καθένα σας ἂς ψάλῃ
'Σ τῶν ἀνθῶν τὴν κορυφή.

'Πῆτέ την πῶς ἔχει 'μάτια
Δυὸ φωστῆρες ποῦ μαγεύουν,
Ποῦ σὰν βέλη μὲ τοξεύουν,
Χεῖρας πόδας μοῦ δεσμεύουν,

Τὴν φεδρότητά μου βλάπτουν,
Τὴν ζωήν μου ὑποσκάπτουν,
Εἰς τὸ στῆθός μου ἀνάπτουν
Μίαν φλόγωσιν κρυφήν.

Ἂν δ' αὐτὴ σᾶς ἐρωτήσῃ
Μὲ γλυκύτατα λογάκια,
Ποιὸς σᾶς ἔστειλε, πουλάκια,
Νὰ μ' εἰπῆτε ὅλ' αὐτά ;

«Φίλος τις ἀποκριθῆτε,
Ποῦ περνᾷ τὸ βράδυ, βράδυ,
Σὰν πουλὶ ἀπὸ κοπάδι
ὁποῦ μένει 'ς τὸ σκοτάδι·

Σὰν χλωμὸ, χλωμὸ φεγγάρι,
Ὁποῦ ἔχασε τὰ θάρρη.
Μιὰ ἀκτῖνά της νὰ 'πάρῃ,
Καὶ δειλὰ τὴν χαιρετᾷ.»

Ἐνῷ τοῦτα τὴν λαλεῖτε,
'Σ τὸν λαιμό της μιὰ πετάξτε,
Κ' ἕνα φίλημα ἁρπάξτε
Κλέπτικα κ' ἐξαφνικά.

Νὰ σᾶς 'δῶ, μικρὰ πουλάκια!
Φρόνιμα ὅσο 'μπορεῖτε,
Κ' ἑπομένως θὰ ἰδῆτε
Πόσον θὲ ν' ἀνταμειφθῆτε !

Χεὶρ εὐγνώμων θὰ σᾶς στείλῃ
Σιταράκι καὶ τριφύλλι,
Καὶ νεράκι, ἀπὸ τὰ χείλη
Τῆς θεᾶς μου τὰ γλυκά.

———

8. ΥΜΝΟΣ.

(Ὑπὸ Ἀθανασίου Χρηστοπούλου.)

Ὦ Ἔρωτ' ἀνθηρότατε,
Γλυκὲ καὶ ἱλαρώτατε
Τοῦ κόσμου κυβερνήτη·
Ἐσέν' ὁ νοῦς τὸ σῶμά μου,
Τὸ στῆθος καὶ τὸ στόμα μου
Λατρεύει καὶ κηρύττει.

Ἐσὺ θεοὺς, αἰθέρια,
Οὐράνια κι' ἀέρια
Κρατεῖς καὶ βασιλεύεις
Καὶ ἕως τὰ αἰώνια
Τῆς γῆς μας καταχθόνια
Τὰ βέλη σου τοξεύεις,

Τὸ βλέμμα σου τὸ ἥμερον
Ἀπὸ τὸν κόσμον σήμερον
Στιγμὴ σχεδὸν ἂν λείψῃ.
Ὁ κόσμος ὅλος σβύνεται,
Καὶ καταντᾷ καὶ γίνεται
Κατήφια καὶ θλίψη.

Ἀμίμητα τὰ κάλλη σου,
Ἡ δύναμις μεγάλη σου,
Μεγάλη σου ἡ δόξα.
Λατρεύω τὴν αἰώνιαν
Καὶ θαυμαστήν σου πρόνοιαν,
Καὶ τ' ἄφθαρτά σου τόξα.

---

9. ΣΑΙΤΕΥΜΑΤΑ.

(*Ὑπὸ Ἀθανασίου Χρηστοπούλου.*)

Ἔρωτα, παῦσε, ἂν μ' ἀγαπᾷς,
Δεύτερο πλέον μή με χτυπᾷς.
Μὴ δά! σὲ λέγω μή 'σαι λωλὸς,
Φρόνιμα κάθου, γίνου καλός.

Ἄφσ' τὴ σαΐτα, ῥίξ' τη στὴ γῆ,
Μὲ σῶν' ἡ μιὰ τούτη πληγή.
Ὤχ, ὁ καϋμένος! Πάλι χτυπᾷς;
Αὐτό 'ναι στῆθος, τί τὸ τρυπᾷς;

Μὴ ῥίξῃς τρίτη, φθάνει φονιᾶ!
Φθάν' ἡ σκληρή σου ἡ ἀπονιά.
Πάλι ματιάζεις; ἄχ, ὁ πικρὸς
Χάθηκα νά 'μαι πέφτω νεκρός!

---

10. ΠΟΙΗΤΗΣ.

(*Ὑπὸ Ἀθανασίου Χριστοπούλου.*)

Τὸ γεῦμ' ἀπ' τὸ σχολεῖον,
Κρατῶντας τὸ βιβλίον,
Στὸ σπῆτί μου γυρνοῦσα,
Κι' ἀργὰ πολὺ πατοῦσα.

Κ' ἐκεῖ πρὸς ἕνα μέρος
Μὲ ἀπαντάει ὁ Ἔρως·
Μὲ λέγει τί σπουδάζεις;
Τί μάθημα διαβάζεις;

Ποιητικὰ, φωνάζω,
Ποιητικὰ διαβάζω,
Ὁλόκληρους τρεῖς χρόνους,
Μὲ κόπους καὶ μὲ πόνους.

Καὶ μ' ὅλα ταῦτ' ἀκόμα
Οὔτ' ἕνα στίχου κόμμα
Δὲν ξεύρω ν' ἀρχινήσω
Διὰ νὰ στιχουργήσω

Ὤχ! φίλε μου, μὲ λέγει,
Ὁ δάσκαλός σου φταίγει,
Ὁποῦ δὲν ἔχει τρόπον,
Καὶ χάνεις τόσον κόπον.

Πλὴν ἂν τὸν παραιτήσῃς,
Κι' ἐμέν' ἀκολουθήσῃς,
Ἐγὼ σὲ τὰ μανθάνω
Εἰς μιὰν στιγμὴν ἀπάνω,

Ζητ' ὅμως πρὶν ἀρχήσω,
Μισθὸν νὰ σὲ φιλήσω
Γλυκὰ γλυκὰ στὰ χείλη,
Γιὰ νὰ γενοῦμε φίλοι.

Ἂν, λέγω, ἀρκετός σου
Εἶν' τοῦτος ὁ μισθός σου
Νὰ, δάσκαλε, τὰ χείλη,
Καὶ ὅσο θέλεις φίλει.

Εὐθὺς λοιπὸν μὲ πιάνει
Τὰ χείλη μου βυζάνει,
Κρατεῖ τὴν πληρωμήν του,
Μὲ κάμνει ποιητήν του.

---

11. ΣΥΝΕΙΔΟΣ.

(*Ὑπὸ Ἀθανασίου Χρηστοπούλου.*)

—Τ' ἀπεφάσισα·—Ὀπίσω·
Τί θὰ κάμῃς ;—Θ' ἀγαπήσω.

—Καλὲ δά! Στὸν νοῦν σου ἔλα.
—Κ' ἡ ἀγάπ' εἶν' τάχα τρέλλα ;

Θ' ἀγαπήσω.—Καλὲ, στάσου·
Καλὲ ἄνθρωπε, στοχάσου.

—Ἐστοχάσθηκα καὶ κρίνω
Εἰς τὸν Ἔρωτα νὰ κλίνω.

—Ἀμ' ἡ Μοῦσαις ;—Καλὰ λέγεις !
—Εἶδες τὸ λοιπὸν πῶς φταίγεις ;

—Κἄν τε φταίγω, κἄν τε σφάλλω,
Τὸν σκοπὸν δὲν μεταβάλλω.

—Ἐντροπή σου !—Τί 'ντροπή μου ;
Ἔτσι θέλ' ἡ ὄρεξή μου.

—Ποῦ λοιπὸν ἡ σωφροσύνη ;
—Ἂς κουρεύεται κ' ἐκείνη.

Καὶ στῆς θάλασσας τὴ μέση
Ἂς πηγαίν' ὀρθὴ νὰ πέσῃ.

—Τὴν ὑπόληψί σου βλάβεις,
—Αἴ, καὶ τὶ θὰ καταλάβῃς.
Ἂν μιὰ λέξι μόνον φθάσῃς
Ἀπὸ ᾽πάνω σου νὰ χάσῃς;

Συνειδὸς ἀμέσως φεῦγα,
Ἀπ᾽ τὸν νοῦν μου ἔξω ἔβγα
Δὲν γυρίζω· θ᾽ ἀγαπήσω,
Θὰ φιλήσω ὅσο ζήσω.

---

12. ΑΠΟΦΑΣΗ.

(Ὑπὸ Ἀθανασίου Χρηστοπούλου.)

Νὰ μὴ φθάσω νὰ μὴ ζήσω,
Ἂν στιγμὴ δὲν ἀγαπήσω,
Κι᾽ ἂν πεθάνω νὰ πεθάνω,
Στὴν ἀγάπην μου ἀπάνω.

Ἀφροδίτη ὅταν λείπῃ,
Ἡ ζω᾽ εἶναι πάντα λύπη,
Κι᾽ ὅπου δὲν γελᾷ ὁ Ἔρως
Πάντα κλέγ᾽ ἐκεῖν᾽ τὸ μέρος

Ἀφροδίτη κ᾽ Ἔρωτά μου,
Μόν᾽ ἐσεῖς ᾽στε τὰ καλά μου,
Μετ᾽ ἐσᾶς μαζὴ νὰ ζήσω,
Καὶ μὲ σᾶς νὰ ξεψυχήσω!

---

13. ΘΕΛΗΣΗ.

(*Ὑπὸ Ἀθανασίου Χρηστοπούλου.*)

Πλοῦτον δὲν θέλω,
Δόξαν δὲν θέλω,
Οὔτ' ἐξουσίαν
Ποτὲ κἀμμίαν.

Δὲν θέλω γνῶσιν
Οὔτε κἂν τόσην,
Ὅσ' εἶν' τοῦ ψύλλου.
Κι' ὅσ' εἶν' τοῦ ξύλου.

Τούταις ἡ κρύαις
Ἡ φαντασίαις
Ὅσο εὐφραίνουν
Τόσο πικραίνουν!

Θέλω εἰρήνην,
Ψυχῆς γαλήνην,
Χοροὺς ἐρώτων,
Τρέλλαις καὶ κρότον.

Θέλω τραγούδια,
Κήπους λουλούδια,
Καὶ χωρατάδαις
Σταῖς πρασινάδαις.

Τοῦτα λατρεύω,
Τοῦτα ζηλεύω,
Καὶ εἰς τοῦτ' ἀπάνω,
Θὲ ν' ἀποθάνω.

14. ΘΡΗΝΟΣ.

(Ὑπὸ Ἀθανασίου Χρηστοπούλου.)

Στενάξετε, τριαντάφυλλα, στενάξετε μυρσίνες,
Δακρύστε, κῆποι σύδενδροι, καὶ κλάψατε, Σειρῆνες.

Ἐσβύσθηκ' ἡ ἀγάπη μου, ἐχάθηκε τὸ φῶς μου,
Κι' ὁ ἥλιος ἐσκοτείνιασε κ' ἐμαύρισεν ὀμπρός μου.

Μαυροφορέστε νάρκισσοι, μαυροφορέστε κρίνοι,
Καὶ κάθε ἄνθος δάκρυα βροχαῖς, ποτάμ' ἂς χύνῃ.

Ὁ θάνατος, ὁ ἄγριος, ποῦ αἵματα βυζάνει,
Μ' ἐθέρισε τὸ ἄνθος μου μὲ τὸ σκληρὸ δρεπάνι.

Ὀρφανεμένε μ' Ἔρωτα, ποῦ ἔχεις τὸ κοντάρι;
Ποῦ ἦταν ἡ σαΐταις σου ποῦ τ' ἄχαρο δοξάρι;

Ἡ χάρες ἐνεκρώθηκαν, νεκρώθηκαν τὰ κάλλη,
Μαράθηκαν τὰ θέλγητρα, ζωὴ δὲν ἔμειν' ἄλλη.

Ζωὴ δὲν μὲ ἀπόμεινε παρὰ οἱ στεναγμοί μου,
Τὸ ἄχ! Τὸ ὤχ! Τὰ δάκρυα κ' οἱ φλόγεροὶ καϋμοί μου.

---

15. ΑΙ ΤΡΕΙΣ ΧΑΡΕΣ.

(Ὑπὸ Ἀθανασίου Χρηστοπούλου.)

Μιὰ ὡραίαν ἀγαποῦσα,
Καὶ τὸ νεῦμά της ζητοῦσα,
Νὰ μ' ἀφήσῃ νὰ τολμήσω
Μιὰ φορὰ νὰ τὴ φιλήσω.

Χαμογέλασεν ἐκείνη
Καὶ τὴν ἄδεια μὲ δίνει,
Καὶ φιλῶντάς την στὸ στόμα,
Μιὰ φορὰ τὴν λὲγ' ἀκόμα.

Καταπείθεται καὶ κλίνει,
Καὶ τὴ δεύτερη μ' ἀφίνει,
Καὶ στὸ φίλημά μ' ἀπάνω
Ἄλλην τρίτη τὴν προβάνω.

Νά, μὲ λέγει, καὶ τὴν τρίτη,
Ὅμως μὰ τὴν Ἀφροδίτη,
Εἶν' αὐθάδεια τὸ θάρρος
Τὸ πολὺ (καὶ μὴ πρὸς βάρος.)

Φῶς μου, λέγω ἄφσ' τὰ βάρη
Καὶ τὴ τέταρτη τὴ χάρη
Δός με μόνον καὶ σὲ τάζω
Πλέον δὲν αὐθαδειάζω.

Τότ' ἡ πονηρὴ γελῶντας
Καὶ τὰ χείλη μου κτυπῶντας,
Τρεῖς, μὲ λέγ' ἡ Χάρες εἶναι,
Κι' ὡς ταῖς τρεῖς χρυσέ μου, μεῖνε.

---

16. ΑΝΤΙΦΛΟΓΙΣΤΙΚΟ.

(Ὑπὸ *Ἀθανασίου Χρηστοπούλου*.)

Στοῦ στήθους μου τὸ βάθος
Ἐφώλευσ' ἕνα πάθος,

Καὶ πάντα μὲ πονεῖ.
Καὶ θερμασιὰ μεγάλη
Μὲ λαῦρα, δίψα, ζάλη
Σκληρὰ μὲ τυραννεῖ.

Πλὴν ὅταν καταντήσω
Τὰ χείλη νὰ φιλήσω
Τῆς νέας τὰ γλυκὰ.
Ἡ λαῦρά μου πραΰνει,
Ἡ δίψα μ' ὅλη σβύνει,
Καὶ παύουν τὰ κακά.

Ἀκούσατε, σοφοί μου.
Καὶ φρόνιμοι γιατροί μου,
Τὸ νέο γιατρικὸ,
Καὶ σημειώσετέ το
Καὶ πλέον ἔχετέ το
Κρυφὸ καὶ μυστικό.

Καὶ ὅταν καταντήσουν
Ἡ νέαις ν' ἀρρωστήσουν,
Καὶ νὰ διψοῦν πολλὰ,
Ἀμέσως γράφετέ ταις,
Καὶ διορίζετέ ταις,
Φιλήματ' ἀπαλά.

———

17. Η ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ,
Ἢ ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΗΣ ΚΑΛΛΟΝΗΣ.

(Ὑπὸ Γεωργίου Παράσχου.)

Ὦ! Καλὸ 'ς τὸ μυρωμένο τοῦ Μαΐου χειλιδόνι·
Χρυσῆ πούλια τὸ στολίζει καὶ δροσιὰ τὸ διαμαντόνει...
Ἦλθε κι' ἀγκαλιάζ' ἡ αὖρα, ὅλη τέρψις καὶ φιλιά,
Τὴν λευκὴ τριανταφυλλιά.

Ἦλθε, κι' εἰς τὸ κάνιστρό μου ἀνθηρὰ λουλούδια βάζω,
Κ' εἰς τῶν Ἀθηνῶν ταῖς πρώταις, 'ς αὐταῖς μόνον τὰ
[μοιράζω.

Νάταις, ἔρχονται!... Μετάξι καὶ βελοῦδον παντοῦ
[τρίζει·
Εὐωδίαν, πρὶν νὰ φθάσουν, ἡ ἁβρότης των σκορπίζει.
Ὅλαις θόρυβος καὶ γέλοια, σκοπτικαῖς ἰδοὺ περνοῦν,
Καὶ ἡ τρελλαῖς μὲ τριγυρνοῦν.

Ἔ! Σιγὰ σιγά· μὲ τάξιν. Τ' εἶν' αὐτὰ καλαί; Σταθῆτε!
Νὰ μὲ κλέψετε, Σειρῆνες, ἀτιμωρητὶ θαρρεῖτε;

Νὰ ἡ πρώτη! Σχιστὰ 'μάτια, μελανά, γοργά, δροσάτα.
Εἶναι ἄγγελος μαγείας ἡ προπέτις μαυρομμάτα.
Ἐλαφρὰ ὡς χειλιδόνι, ὡς ἡ ἄνοιξις τερπνὴ
Κύκνου τράχηλον κινεῖ,

Καὶ παρίσταται ὡς χάρις καὶ περνᾷ ὡς ὀπτασία.
Λάβε, γόησσα, τὸ ῥόδον, ἀφοῦ εἶσαι ἡ μαγεία.

Νὰ κ' ἡ ἄλλη! Ὡς ὁ τύπος τοῦ Φειδίου ν' ἀνεστήθη,
Ζηλευτὸν,, ἰδέτε, βρέφος εἰς χιονάτα κρατεῖ στήθη,

Καὶ τ' ἀχεῖλί της ἀφίνει χαμογέλοιο θελκτικὸν
'Ως τοῦ 'Ραφαὴλ εἰκών.
Τὴν γαζίαν μου, ὦ νύμφη, «ἄνθος Σολωμοῦ» βαπτίζω,
Μ' εὐσεβές τὴν λούω δάκρυ καὶ τὴν κόμην σου στολίζω

Πεταχτὴ, κακιὰ σὰν βρέφος, νά, πετιέτ' ἐμπρός μου [ἄλλη·
Τὰ δυὸ 'μάτια της σμαράγδια καὶ τὰ χείλη της κοράλλι
Πλὴν ποῦ τρέχει;... Πεταλοῦδα, τὴν μαμμά σου νὰ χαρῇς,
Μιὰ στιγμὴ δὲν καρτερεῖς;
Τὸ μανδῆλί της δαγκάνει ὡς νὰ μ' ἔλεγε «νὰ σκάσῃς!»
Λεμονιᾶς τῆς δίνω ἄνθος, μὲ τὸ παίρνει κι' ἂν τὴν πιάσῃς

Τόπον κάμετε! Μὲ νέκταρ ὡς νὰ ἔκλυνε τὸ σῶμα,
Ἔρχετε κ' ἡ 'Οδδαλίσκη μὲ τὸ ῥόδινόν της χρῶμα.
Σὰν τῆς πούλιας τὸ διαμάντι χύνει κάθε της ματιὰ
Γοργοκίνητη φωτιά.
Λάβε, Κίρκη! 'ς τὰ μαλλιά σου τῆς μυρτιᾶς κλαδὶ [ταιριάζει·
Κ' εἰς λευκὸν ἐκείνη στῆθος τὴν μυρτιὰ μὲ γέλοιο βάζει.

'Ωσὰν ὄνειρον, ἰδέτε, ἀερῶδες πλάσμα ἕνα
Σείει τὸ λευκόν του πέπλον καὶ τὸν κύκνειον αὐχένα.
'Ιλαρὸν, βαθὺ, ῥεμβῶδες βλέμμα θλίψεως πλανᾷ
Εἰς πελάγη καὶ βουνά...
Χερουβὶμ, τὴν εἶπα θέλεις γιασεμὶ νὰ σὲ στολίσῃ;
Γαλανὰ δυὸ 'μάτια στρέφει καὶ μὲ λέγει: «κυπαρίσσι.»

Ἕνα μ' ἔμεινε· καμμιά σας μὴ ζητήσῃ νὰ τὸ πάρῃ!
Εἶν' ἡ χήρα τῶν ἀνθέων, τῆς ἰτιᾶς πτωχὸ κλωνάρι.

Όταν ἔζης, ἀδελφή μου, ὡς εὐῶδες ἄνθος ζῇ,
Τ' ἀγαπούσαμεν μαζή..
Αἰμιλία μου! Εἰς δύο τὴν ἰτίαν, ἰδοὺ, χωρίζω,
Καὶ τὸ μνῆμά σου ἐν μέρει καὶ τὸ στῆθός μου στολίζω.

———

18. ΕΚ ΤΟΥ ΑΝΕΚΔΟΤΟΥ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ.
«Ο ΠΛΑΝΗΣ.»

(*Ὑπὸ Δημητρίου Ν. Βερναρδάκη.*)

Ἐπλανώμην εἰς ὄρος· ἡ κόμη
Ἔπλεε τῶν δρυῶν εἰς ἀκτίνων
Ποταμὸν, καὶ ὁ θόλος ἦν ὅλος
Τῆς αἰθρίας χρυσοῦς, ὁ κυφός.

Αἴφνης τότε μ' ἐφάν' εἰς τοὺς βράχους
Κυανείμων, ξανθόκομος νέα...
Ἦν ἐκείνη, ἡ νέα μου φίλη,
Ἦν τὸ ἄστρον μου τὸ πολικόν.

Καὶ μ' ἐφάνη αὐτὴ διὰ τάχους
Πρὸς ἐμὲ πῶς εὐθὺς προεχώρει.
Μὲ προέφθασεν, ὅτε ἡ δείλη
Ἦν ὀψία καὶ φῶς μαγικόν.

Μὲ προέφθασε καὶ κεκμηκυῖα
Ἐπὶ ἄκρου ἐστήριξε βράχου.
Τὴν καλὴν, τὴν λευκήν της ὠλένην,
Κ' ἔστη ἔχουσα ὄψιν ὠχράν.

Ἐκυμάτουν ἐπὶ τοῦ τραχήλου
Οἱ μακροὶ καὶ χρυσοῖ βόστρυχοί της,
Καὶ κατέπιπτεν ὁ μυροφόρος
Τῶν βοστρύχων της στάγδην ἱδρώς.

Καὶ τὸ βλέμμ' ἀτενὲς μὲ προσήλου,
Καὶ δακρύβρεκτοι οἱ κυανοῖ της
Ὀφθαλμοὶ, ὡς διττὴ ὑδροφόρος
Κρήνη ἦν, καὶ ὁ χρώς της ὠχρός.

Μικρὸν ἔστη, καὶ ἔπειτ' ἀνοίγει
Τὸ κλειστὸν ἕως τότε της στόμα.
«Θάρρει! Λέγει, ὦ φίλε μου, θάρρει!
«Ἡ καρδία μου πάντοτε σή.»

Καὶ ἱστάμην, προσέχων μὴ φύγῃ
Συλλαβή τις τὸ οὖς μου, ἢ τ' ὄμμα
Βλέμμα τι· κ' ἡ ψυχή μου ἐχάρη,
Καὶ οἱ λόγοι της μ' ἦσαν χρυσοῖ.

«Φύγε, φύγε! πολύτιμοι μ' εἶναι
«Αἱ ἡμέραι σου. Ἂν ἐναντία
«Μέχρι τοῦδε ἡ τύχη ἐφάνη,
«Φίλε, θάρρ' ἡ καρδία μου σή!

«Καὶ ὁ σάλος της οὗτος κ' αἱ δῖναι
«Θὰ παρέλθωσιν· ἢ, ἂν εὐδία
«Δὲν ἀνοίξ', οἱ οὐράνιοι, πλάνη,
«Μᾶς προσμένουσι θόλ' οἱ χρυσοῖ.

«Ναί! Ἐκεῖ...» » Ἀλλ' ἡμίκοπον μένει
Παρευθὺς τῆς παρθένου τὸ ῥῆμα·
Τὴν ἐκπνίγει λυγμὸς καὶ δακρύων
Πλῆθος τοὺς ὀφθαλμούς της θολοῖ.

Τὴν δεσμίδα τῶν κρίνων μοὶ δίδει,
Καὶ μοὶ λέγει: «Τὴν δέσμην μου, Πλάνη,
«Δέξαι· ἔρωτος εἶν' αἰωνίου
«Καὶ φιλίας αὐτὴ ἀρραβών.

«Ἀλλὰ φύγε! καιρὸς εἶναι ἤδη,
«Κινδυνεύεις, ἂν μείνῃς· ναί! Φθάνει.
«Τοῦτο, ἄπελθε, τῆς ἀϊδίου
«Πίστεώς μου τὸ δεῖγμα λαβών.

«Πλάνη, χαῖρε! Ὑγίαινε, Πλάνη!...»
Τὴν λευκὴν ν' ἀσπασθῶ δεξιάν της
Καὶ τὴν δέσμην νὰ λάβω τῶν κρίνων
Σπεύδω τότε ἐγὼ ἐν χαρᾷ.

Ἀλλὰ—ποία ὁράματος πλάνη!—
Τὴν ἀέριον ψαύω σκιάν της,
Πρὸς ἐκείνην τὴν χεῖρά μου τείνων.
Σκληρὰ τ' ὄνειρον πλάνη σκληρά.

Καὶ τὴν εἶδ' ἀναβλέψας εἰς βράχους,
Καὶ νὰ δράμω ἐκείνης ὀπίσω
Θέλω... Ποῦ, Πλάνη! θέλεις νὰ δράμῃς;
Ὢ! Τὰ ἧπατα μ' εἶναι νεκρά.

Νὰ τὴν φθάσω ποθῶ διὰ τάχους·
  Μήτε γόν' ἠμπορῶ νὰ λιγύσω.
    Προσπαθῶ...ἀλλὰ ποῦ αἱ δυνάμεις;
      Σκληρὰ τ' ὄνειρον πλάνη σκληρά.

«Γκιουλναρέ!» Νὰ φωνήσω πασχίζω,
  Γλωσσοπέδη σκληρὰ μὲ κατέχει·
    Πάλιν θέλω νὰ δράμω, ματαίως·
      Νὰ τὴν ἴδω ποθῶ...

Δὲν τὴν εἶδον, ποτὲ δὲν τὴν εἶδον.
  Ἠφανίσθ' ἡ τερπνὴ ὀπτασία
    Ὡς καπνὸς, ὡς ἐλπὶς, ὡς νεφέλη·
      Δὲν τὴν εἶδον ποτὲ τοῦ λοιποῦ.

Καὶ ἀπέμεινα ἄνευ ἐλπίδων
  Καὶ δὲν ἔμειν' ἐλπίς πλέον μία.
    Καὶ ποθῶ... τί ποθῶ, δὲν μοὶ μέλει.
      Καὶ ὑπάγω... τίς οἶδε τὸ ποῦ;

---

19. Η ΣΙΩΠΗ ΜΟΥ.

(Ὑπὸ Ἀχιλ. Παράσχου.)

  Χθὲς ἔμενα πλησίον της τὴν ἔβλεπον ἀφώνως...
Σιγῶσι πάντες, εἰς αὐτὴν ὁπόταν πλησιάζουν.
  Λαλοῦν ποτὲ εἰς τὸν Ναὸν ἐμπρὸς σεπτῆς εἰκόνος;
Δὲν ὁμιλοῦν, προσεύχονται· δὲν ὁμιλοῦν, ρεμβάζουν.

Ἀλλ' αἰφνηδίως ἡ σιγὴ ἡ εὔγλωττος ἐλύθη·
Καὶ «λάλει, εἶπε, λάλει μου !» Ἡ παιδική μου φίλη.
Ἐστέναξε, καὶ ἔκλινεν εἰς τὰ πιστά μου στήθη,
Κ' ἐγὼ τὴν ἔβλεπον, κ' ἐγὼ δὲν ἄνοιγον τὰ χείλη.

Τί νὰ τὴν ἔλεγον; Ὦ ! Τί; τί δύναται ἡ γλῶσσα,
Ὅταν μορφὴν αἰθέριον φωτογραφῇ τὸ ὄμμα;
Λοιπὸν, λοιπὸν δὲν ἤκουε· δὲν ἤκουεν ὁπόσα
Τῆς εἶπεν ἡ καρδία μου μὲ κεκλεισμένον στόμα;...

Λαλεῖ τὸ στόμα, ἥσυχος ὅτ' εἶναι ἡ καρδία...
Θέλω τὸν κάλυκα κλειστὸν, τὰ χείλη κεκλεισμένα·
Ὅταν ὁ κάλυξ ἀνοιχθῇ, πετᾷ ἡ εὐωδία,
Σκορπίζεται τὸ αἴσθημα εἰς χείλη ἀνοιγμένα...

«Ἄφες με ! εἶπα, ἄφες με, ὦ κόρη τοῦ αἰθέρος,
«Εἰς τὴν μορφήν σου σιωπῶν τὸ βλέμμα νὰ βυθίζω·
«Δὲν ὁμιλεῖ ἡ ἔκστασις, εἶναι σιγὴ ὁ Ἔρως,
«Καὶ τῶν ἀστέρων σιωπῶν τὴν λάμψιν ἀτενίζω...

«Ναί ! Θέλω, θέλω εἰς σιγὴν ὁ βίος μου νὰ λύξῃ.
«Ὅταν σιγῶμεν εἴμεθα ἡμεῖς οἱ δύο, φίλη !...
«Καὶ τρίτος, ξένος ἔρχεται τὸ στόμα ὅτ' ἀνοίξῃ,
«Καὶ ἄρχεται ἡ σιωπὴ ὅταν λαλοῦν τὰ χείλη.»

Τὴν δεξιάν μου ἔλαβεν, ἠρέμα μ' ἐθεώρει,
Καὶ μὲ σιγὴν περιπαθῆ μ' ἀπήντησεν ἡ κόρη.

20. Η ΑΓΝΩΣΤΟΣ.

(*Ὑπὸ Ἀχιλ. Παράσχου.*)

Ἐκείνην, ἣν ἐπιζητῶ, τὴν ἄγνωσνον ἐκείνην,
Ἐκείνην, ἣν ἠγάπησα χωρὶς νὰ τὴν γνωρίσω,
Ἣν ἔπλασα ἀπὸ πυρὰν καὶ τέφραν καὶ ὀδύνην,
Εἰς ποῖον νέον Γολγοθᾶ τῆς γῆς θὰ τὴν ζητήσω;

Ὢ! νὰ τὴν ἴδω ἄφωνον κ' εἰς τὸν σταυρὸν ἐπάνω,
Νὰ τὴν ἰδῶ ἐκπνέουσαν καὶ νὰ τὴν προσκυνήσω,
Μὲ σέβας τῆς καρδίας της τὸ πτῶμα νὰ θερμάνω,
Κ' ἴσως μὲ τῆς ἀγάπης μου τὸ πῦρ τὴν ἀναστήσω

Ναί! εἶναι ῥέον δάκρυον ἐλέους ἡ ψυχή μου,
Εἶναι τοῦ πόνου ἀδελφὴ εἰς τῆς ζωῆς τὴν πάλην·
Εἶναι μνημεῖον εὐσεβὲς τῆς τέφρας ἡ ζωή μου,
Συνάζον φύλλα ἐρυθρὰ εἰς τὴν ἀνεμοζάλην...

Ὅπου καὶ ἂν εὑρίσκεται, ἡ Μοῖρα ἂν θελήσῃ
Τοὺς στίχους τούτους συμπαθῶς ποτὲ νὰ ἀναγνώσῃ,
Ἐμπρός μου μόνον ἂς φανῇ καὶ θέλω τὴν γνωρίσει
Καὶ θέλω μὲ τὴν κόνιν της τὴν κόνιν μου ἑνώσει

Πλὴν ἂν τὴν ἄγνωστον αὐτὴν δὲν ἔπλασεν ἡ Μοῖρα
Ἐὰν δὲν τὴν ἐφώτισεν ὁ ἥλιος ἀκόμα,
Δὲν βλάπτει! Μόνος μὲ αὐτὴν τὴν ἔπλασα τὴν χεῖρα
Ἐκ λάβας, ὡς τὴν ἤθελον καὶ ὄχι ἀπὸ χῶμα...

Μὲ Βύρωνος γογγύζουσαν τὴν ἔπλασα καρδίαν,
Καθὼς τὴν Σάνδην ἔμπλεων ὀργῆς καὶ ἀθεΐας.
Τῆς ἔδωκα τὴν σκοτεινὴν τοῦ Δάντου φαντασίαν,
Καὶ τῆς ἐχάρισα τὸ πᾶν... ἐκτός τῆς εὐτυχίας.

Ὅτε τὴν νύκτα ἀγρυπνῶ εἰς τὴν ἀκτὴν ῥεμβώδης,
Τὴν βλέπω ἀναδύουσαν ἀπὸ τὸ μαῦρον κῦμα·
Μὲ προσκαλεῖ πλησίον της λευκὴ καὶ ὁμιχλώδης,
Κ' ἔπειτα πάλιν χάνεται εἰς τὸ ὑγρόν της μνῆμα!

Ἱεροφάντιν τῶν νεκρῶν μ' ἰτέαν ἐστεμμένην,
Τὴν βλέπω τὰ μεσάνυκτα εἰς γῆν κοιμητηρίων,
Μέτωπον κλίνουσαν ὠχρὸν εἰς στήλην συντριμμένην,
Νὰ μὲ δεικνύῃ κατηφὴς λησμονηθὲν μνημεῖον...

Τὴν βλέπω μὲ τὴν κάθυγρον πετῶσαν τρικυμίαν,
Τὴν βλέπω μὲ τὰ σύννεφα νὰ σχίζῃ τοὺς ἀέρας,
Τὴν βλέπω εἰς τὴν κόλασιν κ' εἰς ταύτην τὴν καρδίαν·
Παντοῦ τὴν βλέπω, πλὴν ποτὲ εἰς τοὺς χρυσοῦς αἰθέρας.

Ὦ! Τὴν ἀγνώριστον αὐτὴν ῥεμβώδη ἐρωμένην
Πολλάκις μὲ ἀκούσιον τὴν ἀτενίζω τρόμον,
Ἐντὸς δρυμόνων σκοτεινῶν βαδίζουσαν θλιμμένην,
Καὶ φύλλα φθινοπωρινὰ πατῶσαν εἰς τὸν δρόμον.

Πολλάκις ἔρχεται αὐτὴ εἰς τὸ ψυχρόν μου δῶμα,
Κύπτει καὶ εἰς τὸ στῆθός μου τὴν κεφαλὴν στηρίζει,
Μὲ δίδει φίλημα νεκρᾶς καὶ κρύον εἰς τὸ στόμα,
Καὶ «ἦλθα!» μ' ἐπικήδειον φωνὴν μὲ ψιθυρίζει.

Καὶ φεύγει κ' ἐπανέρχεται μὲ κάθυγρον μανδύαν·
Μὲ λέγει: «Μίαν μετὰ σοῦ στιγμὴν νὰ μείνω μέλλω.
«Απηυδημένη ἔρχομαι ἀπὸ τὴν τρικυμίαν,
«Μ' ἐπάγωσεν ἡ θύελλα, νὰ μ' ἀναπαύσῃς θέλω..»

Ἠξεύρω· δίδει θάνατον τοιαύτη ἐρωμένη,
Τοιοῦτος ἔρως, ἐννοῶ, συντρίβει τὴν καρδίαν·
Ἀλλὰ τὸν ᾅδην προτιμᾷ καρδία κολασμένη
Ἀπὸ τῆς μονοτόνου σας Ἐδὲμ τὴν ἡσυχίαν!

Μακράν, μακρὰν ἀπὸ ἐμέ, σεμνότυφοι παρθένοι!
Ἀφότου δὲν σᾶς ἀγαπῶ νὰ ἀγαπῶ ἀρχίζω
Εἰς τῆς Κολάσεως τὸ πῦρ ἐκείνη μὲ προσμένει·
Τὸν οὐρανόν σας τὸν ψευδῆ ἐγὼ δὲν τὸν ἀξίζω.

---

21. ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ.

(*Ὑπὸ Ἀγγέλου Βλάχου.*)

Τίς πνοή, φαιδροί μου ξένοι, τὴν ἐρήμην μου θυρίδα
Νὰ κοσμήσετε σᾶς στέλλει μὲ τ' ὡραῖόν σας πτερόν;
Τίς σᾶς ἔστειλ' εὐθυμίαν νὰ μοῦ φέρετε κ' ἐλπίδα;
Τίς τὸν οἶκόν μου σᾶς εἶπε, κ' ἤλθατε χαρᾶς χορὸν
Νὰ μοῦ ψάλητε, πτηνά;

Μὴ δὲν εἴδετε πῶς ἔχουν αἱ θυρίδες μου χιόνα,
Πῶς ἐθάμβωσ' ἡ θερμή μου τὰς ὑάλους των πνοή;
Κ' ἐνομίσατε ἀνθοῦντα ὅτι θὰ εὕρητε κλῶνα,
Ὅτι τοῦ φυλλώματός του θὰ συμψάλλῃ ἡ θροὴ
Μὲ τὸ ᾆσμά σας, πτηνά!

Ἢ μὴ βίαιος σᾶς φέρῃ νότος ἀπὸ ἄλλας χώρας,
Καὶ τὸ ἄσυλον ποθεῖτε φιλοξένου ὀροφῆς;
Ἢ πωλεῖτε τὴν ᾠδήν σας ἀντὶ θάλπους μιᾶς ὥρας,
Ἢ μοῦ φέρετ' εὐθυμίαν εἰς ἀντάλλαγμα τροφῆς,
Ὦ πεινῶντά μου πτηνά;

Ἔλθετε νὰ σᾶς θερμάνω εἰς νεανικὰς ἀγκάλας,
Εἰς καρδίαν, ἥτις πάλλει ἔτ' ἀπὸ τὸν παγετόν.
Ὅπως σεῖς, ἐξόριστοί μου, εἶμ' ἐξόριστος ὁ τάλας!
Τὴν χαράν, ἥν τιν' ἀφῆκα, μάτην κύκλῳ μου ζητῶν,
Ὡς τὸ θάλπος σεῖς, πτηνά!

Ὦ! Εἰς τ' ὄμμα σας ἡλίου θὰ εὑρῶ φαιδροῦ ἀκτῖνα,
Εἰς τὸ ῥάμφος σας θ' ἀντλήσω ἄρωμα πατρίας γῆς·
Θὰ φιλήσω τὰ πτερά σας καὶ θὰ εὕρω εἰς ἐκεῖνα
Δρόσου κἂν σταγόνα μίαν, δάκρυ ἀττικῆς αὐγῆς.
Καλῶς ἤλθατε, πτηνά!

Ὦ! Εἰπέτε μοι, ὡραῖοι τῆς πατρίδος ταχυδρόμοι,
Λάμπ' εἰς γαλανὸν ὁ Φοῖβος, ὅπως πάντοτ,' οὐρανόν;
Προεδρεύει τῶν χορῶν σας λάλος ἀηδὼν ἀκόμη;
Ψάλλει ἔτ' ὑπὸ τὴν χλόην τ' ᾆσμα τὸ νυκτερινόν
Γρύλλος εὔθυμος, πτηνά;

Σπινθηρίζουν τ'ἄστρ'ἀκόμη, ὅπως θρύμματ'ἀδαμάντων,
Ῥαίνουν αἱ πορτοκαλλέαι μ' ἄνθη των τοὺς ἐραστάς,
Ὅσοι ὅρκους ψιθυρίζουν ὑπὸ τὴν πιστὴν σκιάν των;
Εἶν' ἡ φύσις, ὅπως ἦτο, νυμφικὴ φαιδρὰ παστάς;...
Ὦ! Εἰπέτε μου, πτηνά!

Ναί!... Ὦ! ναί· καλὰ τὸ λέγει τὸ διπλοῦν κελάδημάσας,
Τὸ προδίδει ὁ μικρός σας σπινθηρίζων ὀφθαλμός·
Κ' εἰς τοῦ στήθους μου τὰ βάθη, σύμφωνος πρὸς
[τὰς φωνάς σας,
Μυστικὴ φωνή τις ἄλλη, ζωηρὸς χαρᾶς παλμός,
Μοὶ τὸ βεβαιοῖ, πτηνά!

Πλήν... Εἰπέτε μοι, πτηνά μου, οἱ εὐδαίμονες ἐκεῖνοι,
Οὓς σιγὰ ἀποκοιμίζει ἡ ζωή, τροφὸς καλή,
Ἐνθυμοῦνται ἂν καὶ ἄλλος ἔζη πρὶν μαζή των; χύνει
Στόνον ἕνα ἡ ψυχή των, δάκρυ τ' ὄμμα των θολοῖ
Εἰς τὴν μνήμην μου, πτηνά;

Ἢ ἐσβέσθη τ' ὄνομά μου τῶν βημάτων μου ὀπίσω;
Ὡς τοῦ πλοίου μου ἡ αὔλαξ, ὅπερ μ' ἔσυρεν μακράν;
Ἢ εἰς τὴν πατρίαν γῆν μου ἐπιστρέφων θ' ἀπαντήσω
Ἄγνωστος γνωστούς, καὶ ζῶσα ἡ ἀγάπη μου νεκρὰν
Τὴν ἀγάπην των, πτηνά;

Μὴ σιγᾶτε! τὴν σιγήν σας ὤ! ἐμάντευσα, πτηνά μου!
Εἰς τῶν φίλων μου τὰ στήθη ἡ ἀγάπη των δὲν ζῇ·
Εἰς τῶν φίλων μου τὰ χείλη ἐμαράνθη τ' ὄνομά μου
Κ' ἐμαράνθ' εἰς τὰς ψυχάς των καὶ ἡ μνήμη μου μαζή...
Μ' ἐλησμόνησαν, πτηνά!

Ἂς μὲ λησμονοῦν! Ἂν ὅμως πάλιν, ξένοι μου σᾶς [φέρῃ
Εἰς τῆς Ἀττικῆς τὰ νέφη παγεροῦ βορρᾶ πνοή,
Εἴπατ' ὅτι δι' ἐκείνους σᾶς ἡρώτων, ὅτι σπαίρει
Ἡ ψυχή μου, ὅτι μ' εἶναι ἡ ἀγάπη των ζωή,
Ὅπως σεῖς χαρά, πτηνά!

Εἴπατέ τους ὅτι βλέπω εἰς τὰ πνίγοντά με νέφη
Τοῦ πατρίου οὐρανοῦ μου τὴν σινδόνα τὴν γλαυκήν,
Ὅτι μ' ἀκτὶς ἡλίου φανταστοῦ ἐδῶ μὲ τρέφει,
Ὅτι ζῶ εἰς τὴν ὁμίχλην ἀναπνέων ἀττικὴν
Ζεφυρίτιδα, πτηνά!

Εἴπατέ τους... Πλὴν, πτηνά μου! ἂν ἀντὶ νὰ τοὺς
[εἰπῆτε
Ὅλ' αὐτὰ, εἰς τὰ φαιά σας μ' ἐλαμβάνετε πτερὰ,
Καὶ μ' ἐφέρετ' ἐκεῖ κάτω, παροδίτην, παροδῖται...
Πλὴν πετᾶτε·—φεῦ! ἡ πτέρυξ σᾶς διώκει τοῦ βορρᾶ.
Κατευόδιον, πτηνά!

---

22. ΕΙΣ ΝΕΑΝ ΚΟΡΗΝ.

(Ὑπὸ Ἀγγέλου Βλάχου.)

Διατί, ἐνῷ παιδίον δύνασ' ἔτι νὰ κληθῇς,
Τῆς χρυσῆς σου ἡλικίας θέλεις, κόρη, νὰ προτρέχῃς,
Καὶ τὸ ἄγνωστον ποθεῖς
Καὶ ἀφίνεις ὅ,τι ἔχεις;

Διατί τὸν καστανόν σου δὲν ἀφίνεις ὀφθαλμὸν
Τῆς παρθένου σου καρδίαν τὸ κενὸν νὰ κατοπτρίζῃ,
Ἥτις ἔρωτος παλμὸν
Δὲν μαντεύει, δὲν γνωρίζει;

Διατί ἐπὶ τὰ ῥόδα τῆς λευκῆς σου παρειᾶς
Δὲν ἀφίνεις τὴν χαράν σου ἀβιάστως ν' ἀνατέλλῃ;
Διατί δὲν μειδιᾷς,
Ὅταν ἡ ψυχή σου θέλῃ;

Διατί τὸ παιδικόν σου χεῖλος λέγει σοβαρῶς
Ὅσα ἔνδον διαψεύδει ἡ σκιρτῶσά σου καρδία;
Ἦλθε, λέγεις, ὁ καιρὸς
Νὰ γενῇς καὶ σὺ κυρία;

Σὺ κυρία, ἣν χθὲς ἔτι ὠνομάζαμεν παιδὶ,
Σὺ γυνὴ βρενθυομένη, δεκαὲξ Μαΐων κόρη;
"Οχι! Μὴ τόση σπουδὴ,
Τῶν ἐτῶν σου μὴ προχώρει!

Ὅταν τοὺς χρυσοῦς ἰούλους τῆς ξανθῆς σου κεφαλῆς
Ἔλθ' εἰς καστανοὺς βοστρύχους ὁ καιρὸς θὰ μεταβάλῃ,
Κ' ἐκ τῆς κόρης τῆς δειλῆς
Ἡ νεᾶνις ἀναθάλῃ.

Ὅταν τῆς μετάξης πλέον ἡ θροὴ δὲν θὰ σ' ἀρκῇ,
Οὔτε τρίχαπτα καὶ κόσμοι, ταινιῶν καὶ πτίλων πλήθη,
Ὅταν αἴσθημα γλυκὺ
Τὰ ἁγνά σου σείσῃ στήθη.

Ὅταν αἰσθανθῇς πῶς εἶναι ἡ καρδία σου κενὴ,
Καὶ ζητήσῃ νὰ μαντεύσῃ ἡ ψυχή σου τί τῆς λείπει·
Ὅταν μυστικὴ φανῇ,
«Ἔρως εἶν' αὐτό!» σοῦ εἴπῃ.

Ὅταν, κόρη, ἀγαπήσῃς, ὅταν ἀνταγαπηθῇς,
Τότε θὰ ἰδῇς πῶς αἴφνης ὡριμάζει ἡ καρδία,
Πῶς ἡ κόρη πρὶν, εὐθὺς
Γίνεται γυνὴ τελεία.

Τότε πόσα θὰ σὲ μάθῃ ἡ ἀγάπη θὰ ἰδῇς·
Σοβαρὰ θὰ ἦσαι, δίχως ἡ ψυχή σου νὰ τὸ θέλῃ,
Κ' εἰς τὰ χείλη σου ψευδὴς
Ἴσως γέλως θ' ἀνατέλλῃ.

Θὰ φρονῇς πολλάκις ἄλλα, ἐνῷ ἄλλα θὰ λαλῇς·
Θὰ σ' ἀρκῇ ἐκεῖνος μόνον μυστικὰ νὰ σὲ μαντεύῃ,
Καὶ θὰ θέλῃς ὁ πολὺς
Ὅμιλος νὰ σὲ πιστεύῃ.

Τῆς ἀγάπης θὰ νοήσῃς ποία εἶν' ἡ τακτική·
Τῶν βλεμμάτων σου τὴν γλῶσσαν τότε πλέον δὲν [θ' ἀφίνῃς
Εἷς παλμὸς θὰ διοικῇ,
Κ' ἐρωτότροπος θὰ γίνῃς.

Τώρα πλὴν, ὅτε παιδίον δύνασ' ἔτι νὰ κληθῇς,
Μὴ ζητῇς τῆς ἡλικίας τῆς χρυσῆς σου νὰ προτρέχῃς·
Μὴ τὸ ἄγνωστον ποθῇς,
Καὶ ἀφίνῃς ὅ,τι ἔχεις.

---

23. ΝΕΚΡΙΚΗ ῼΔΗ.

(Ὑπὸ Ἀριστοτέλους Βαλαωρίτου.)

ΕΚ ΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΤΩΝ «ΜΝΗΜΟΣΥΝΩΝ.»

Τὴν αὐγὴ μὲ τὴ δροσοῦλα ἐξεφύτρωσ' ἕνα ῥόδο,
Τὴν αὐγὴ μὲ τὴ δροσοῦλα ἐμαράθηκε τὸ ῥόδο!
Γιὰ μιὰν ἄνοιξι μονάχα 'ς τὰ 'περίφανα κλαριά του
Ἐτραγούδησε τ' ἀηδόνι ἔκαμε καὶ τὴ φωλιά του...
Σὰν ἡ ἄνοιξι γυρίσῃ καὶ τ' ἀηδόνι σὰ γυρίσῃ,
Τὴ φωλιά του ποῦ θὰ στήσῃ;..

Ὅταν ἔβγαινε ἡ σελήνη, ὅταν ἔβγαιναν τ' ἀστέρια,
Μὲ ἀγάπη τὸ ἐθωροῦσαν, τοῦ ἁπλώνανε τὰ χέρια.

Νά τὴν φθάσω ποθῶ διὰ τάχους·
Μήτε γόν' ἠμπορῶ νὰ λιγύσω.
Προσπαθῶ...ἀλλὰ ποῦ αἱ δυνάμεις;
Σκληρὰ τ' ὄνειρον πλάνη σκληρά.

«Γκιουλναρέ!» Νὰ φωνήσω πασχίζω,
Γλωσσοπέδη σκληρὰ μὲ κατέχει·
Πάλιν θέλω νὰ δράμω, ματαίως·
Νὰ τὴν ἴδω ποθῶ...

Δὲν τὴν εἶδον, ποτὲ δὲν τὴν εἶδον.
Ἠφανίσθ' ἡ τερπνὴ ὀπτασία
Ὡς καπνὸς, ὡς ἐλπὶς, ὡς νεφέλη·
Δὲν τὴν εἶδον ποτὲ τοῦ λοιποῦ.

Καὶ ἀπέμεινα ἄνευ ἐλπίδων
Καὶ δὲν ἔμειν' ἐλπίς πλέον μία.
Καὶ ποθῶ... τί ποθῶ, δὲν μοὶ μέλει.
Καὶ ὑπάγω... τίς οἶδε τὸ ποῦ;

---

19. Η ΣΙΩΠΗ ΜΟΥ.

(Ὑπὸ Ἀχιλ. Παράσχου.)

Χθὲς ἔμενα πλησίον της τὴν ἔβλεπον ἀφώνως...
Σιγῶσι πάντες, εἰς αὐτὴν ὁπόταν πλησιάζουν.
Λαλοῦν ποτὲ εἰς τὸν Ναὸν ἐμπρὸς σεπτῆς εἰκόνος;
Δὲν ὁμιλοῦν, προσεύχονται· δὲν ὁμιλοῦν, ῥεμβάζουν.

'Αλλ' αἰφνηδίως ἡ σιγὴ ἡ εὔγλωττος ἐλύθη·
Καὶ «λάλει, εἶπε, λάλει μου!» Ἡ παιδική μου φίλη.
Ἐστέναξε, καὶ ἔκλινεν εἰς τὰ πιστά μου στήθη,
Κ' ἐγὼ τὴν ἔβλεπον, κ' ἐγὼ δὲν ἄνοιγον τὰ χείλη.

Τί νὰ τὴν ἔλεγον; Ὦ! Τί; τί δύναται ἡ γλῶσσα,
Ὅταν μορφὴν αἰθέριον φωτογραφῇ τὸ ὄμμα;
Λοιπὸν, λοιπὸν δὲν ἤκουε· δὲν ἤκουεν ὁπόσα
Τῆς εἶπεν ἡ καρδία μου μὲ κεκλεισμένον στόμα;...

Λαλεῖ τὸ στόμα, ἥσυχος ὅτ' εἶναι ἡ καρδία...
Θέλω τὸν κάλυκα κλειστὸν, τὰ χείλη κεκλεισμένα·
Ὅταν ὁ κάλυξ ἀνοιχθῇ, πετᾷ ἡ εὐωδία,
Σκορπίζεται τὸ αἴσθημα εἰς χείλη ἀνοιγμένα...

«Ἄφες με! εἶπα, ἄφες με, ὦ κόρη τοῦ αἰθέρος,
«Εἰς τὴν μορφήν σου σιωπῶν τὸ βλέμμα νὰ βυθίζω·
«Δὲν ὁμιλεῖ ἡ ἔκστασις, εἶναι σιγὴ ὁ Ἔρως,
«Καὶ τῶν ἀστέρων σιωπῶν τὴν λάμψιν ἀτενίζω...

«Ναί! Θέλω, θέλω εἰς σιγὴν ὁ βίος μου νὰ λύξῃ.
«Ὅταν σιγῶμεν εἴμεθα ἡμεῖς οἱ δύο, φίλη!...
«Καὶ τρίτος, ξένος ἔρχεται τὸ στόμα ὅτ' ἀνοίξῃ,
«Καὶ ἄρχεται ἡ σιωπὴ ὅταν λαλοῦν τὰ χείλη.»

Τὴν δεξιάν μου ἔλαβεν, ἠρέμα μ' ἐθεώρει,
Καὶ μὲ σιγὴν περιπαθῆ μ' ἀπήντησεν ἡ κόρη.

———

20. Η ΑΓΝΩΣΤΟΣ.

(*Ὑπὸ Ἀχιλ. Παράσχου.*)

Ἐκείνην, ἣν ἐπιζητῶ, τὴν ἄγνωστον ἐκείνην,
Ἐκείνην, ἣν ἠγάπησα χωρὶς νὰ τὴν γνωρίσω,
Ἣν ἔπλασα ἀπὸ πυρὰν καὶ τέφραν καὶ ὀδύνην,
Εἰς ποῖον νέον Γολγοθᾶ τῆς γῆς θὰ τὴν ζητήσω;

Ὦ! νὰ τὴν ἴδω ἄφωνον κ' εἰς τὸν σταυρὸν ἐπάνω,
Νὰ τὴν ἰδῶ ἐκπνέουσαν καὶ νὰ τὴν προσκυνήσω,
Μὲ σέβας τῆς καρδίας της τὸ πτῶμα νὰ θερμάνω,
Κ' ἴσως μὲ τῆς ἀγάπης μου τὸ πῦρ τὴν ἀναστήσω

Ναί! εἶναι ῥέον δάκρυον ἐλέους ἡ ψυχή μου,
Εἶναι τοῦ πόνου ἀδελφὴ εἰς τῆς ζωῆς τὴν πάλην·
Εἶναι μνημεῖον εὐσεβὲς τῆς τέφρας ἡ ζωή μου,
Συνάζον φύλλα ἐρυθρὰ εἰς τὴν ἀνεμοζάλην...

Ὅπου καὶ ἂν εὑρίσκεται, ἡ Μοῖρα ἂν θελήσῃ
Τοὺς στίχους τούτους συμπαθῶς ποτὲ νὰ ἀναγνώσῃ,
Ἐμπρός μου μόνον ἂς φανῇ καὶ θέλω τὴν γνωρίσει,
Καὶ θέλω μὲ τὴν κόνιν της τὴν κόνιν μου ἑνώσει

Πλὴν ἂν τὴν ἄγνωστον αὐτὴν δὲν ἔπλασεν ἡ Μοῖρα,
Ἐὰν δὲν τὴν ἐφώτισεν ὁ ἥλιος ἀκόμα,
Δὲν βλάπτει! Μόνος μὲ αὐτὴν τὴν ἔπλασα τὴν χεῖρα,
Ἐκ λάβας, ὡς τὴν ἤθελον καὶ ὄχι ἀπὸ χῶμα...

Μὲ Βύρωνος γογγύζουσαν τὴν ἔπλασα καρδίαν,
Καθὼς τὴν Σάνδην ἔμπλεων ὀργῆς καὶ ἀθεΐας.
Τῆς ἔδωκα τὴν σκοτεινὴν τοῦ Δάντου φαντασίαν,
Καὶ τῆς ἐχάρισα τὸ πᾶν... ἐκτός τῆς εὐτυχίας.

Ὅτε τὴν νύκτα ἀγρυπνῶ εἰς τὴν ἀκτὴν ῥεμβώδης,
Τὴν βλέπω ἀναδύουσαν ἀπὸ τὸ μαῦρον κῦμα·
Μὲ προσκαλεῖ πλησίον της λευκὴ καὶ ὁμιχλώδης,
Κ' ἔπειτα πάλιν χάνεται εἰς τὸ ὑγρόν της μνῆμα!

Ἱεροφάντιν τῶν νεκρῶν μ' ἰτέαν ἐστεμμένην,
Τὴν βλέπω τὰ μεσάνυκτα εἰς γῆν κοιμητηρίων,
Μέτωπον κλίνουσαν ὠχρὸν εἰς στήλην συντριμμένην,
Νὰ μὲ δεικνύῃ κατηφὴς λησμονηθὲν μνημεῖον...

Τὴν βλέπω μὲ τὴν κάθυγρον πετῶσαν τρικυμίαν,
Τὴν βλέπω μὲ τὰ σύννεφα νὰ σχίζῃ τοὺς ἀέρας,
Τὴν βλέπω εἰς τὴν κόλασιν κ' εἰς ταύτην τὴν καρδίαν·
Παντοῦ τὴν βλέπω, πλὴν ποτὲ εἰς τοὺς χρυσοῦς αἰθέρας.

Ὦ! Τὴν ἀγνώριστον αὐτὴν ῥεμβώδη ἐρωμένην
Πολλάκις μὲ ἀκούσιον τὴν ἀτενίζω τρόμον,
Ἐντὸς δρυμόνων σκοτεινῶν βαδίζουσαν θλιμμένην,
Καὶ φύλλα φθινοπωρινὰ πατῶσαν εἰς τὸν δρόμον.

Πολλάκις ἔρχεται αὐτὴ εἰς τὸ ψυχρόν μου δῶμα,
Κύπτει καὶ εἰς τὸ στῆθός μου τὴν κεφαλὴν στηρίζει,
Μὲ δίδει φίλημα νεκρᾶς καὶ κρύον εἰς τὸ στόμα,
Καὶ «ἦλθα!» μ' ἐπικήδειον φωνὴν μὲ ψιθυρίζει.

Καὶ φεύγει κ' ἐπανέρχεται μὲ κάθυγρον μανδύαν·
Μὲ λέγει: «Μίαν μετὰ σοῦ στιγμὴν νὰ μείνω μέλλω.
«Απηυδημένη ἔρχομαι ἀπὸ τὴν τρικυμίαν,
«Μ' ἐπάγωσεν ἡ θύελλα, νὰ μ' ἀναπαύσῃς θέλω..»

Ἠξεύρω· δίδει θάνατον τοιαύτη ἐρωμένη,
Τοιοῦτος ἔρως, ἐννοῶ, συντρίβει τὴν καρδίαν·
Ἀλλὰ τὸν ᾅδην προτιμᾷ καρδία κολασμένη
Ἀπὸ τῆς μονοτόνου σας Ἐδὲμ τὴν ἡσυχίαν!

Μακρὰν, μακρὰν ἀπὸ ἐμὲ, σεμνότυφοι παρθένοι!
Ἀφότου δὲν σᾶς ἀγαπῶ νὰ ἀγαπῶ ἀρχίζω
Εἰς τῆς Κολάσεως τὸ πῦρ ἐκείνη μὲ προσμένει·
Τὸν οὐρανόν σας τὸν ψευδῆ ἐγὼ δὲν τὸν ἀξίζω.

———

21. ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ.

(*Ὑπὸ Ἀγγέλου Βλάχου.*)

Τίς πνοὴ, φαιδροί μου ξένοι, τὴν ἐρήμην μου θυρίδα
Νὰ κοσμήσετε σᾶς στέλλει μὲ τ'ὡραῖόν σας πτερόν;
Τίς σᾶς ἔστειλ' εὐθυμίαν νὰ μοῦ φέρετε κ'ἐλπίδα;
Τίς τὸν οἶκόν μου σᾶς εἶπε, κ' ἤλθατε χαρᾶς χορὸν
Νὰ μοῦ ψάλητε, πτηνά;

Μὴ δὲν εἴδετε πῶς ἔχουν αἱ θυρίδες μου χιόνα,
Πῶς ἐθάμβωσ' ἡ θερμή μου τὰς ὑάλους των πνοή;
Κ' ἐνομίσατε ἀνθοῦντα ὅτι θὰ εὕρητε κλῶνα,
Ὅτι τοῦ φυλλώματός του θὰ συμψάλλῃ ἡ θροὴ
Μὲ τὸ ᾆσμά σας, πτηνά!

Ἢ μὴ βίαιος σᾶς φέρῃ νότος ἀπὸ ἄλλας χώρας,
Καὶ τὸ ἄσυλον ποθεῖτε φιλοξένου ὀροφῆς;
Ἢ πωλεῖτε τὴν ᾠδήν σας ἀντὶ θάλπους μιᾶς ὥρας,
Ἢ μοῦ φέρετ' εὐθυμίαν εἰς ἀντάλλαγμα τροφῆς,
Ὦ πεινῶντά μου πτηνά;

Ἔλθετε νὰ σᾶς θερμάνω εἰς νεανικὰς ἀγκάλας,
Εἰς καρδίαν, ἥτις πάλλει ἔτ' ἀπὸ τὸν παγετόν.
Ὅπως σεῖς, ἐξόριστοί μου, εἶμ' ἐξόριστος ὁ τάλας!
Τὴν χαράν, ἥν τιν' ἀφῆκα, μάτην κύκλῳ μου ζητῶν,
Ὡς τὸ θάλπος σεῖς, πτηνά!

Ὦ! Εἰς τ' ὄμμα σας ἡλίου θὰ εὑρῶ φαιδροῦ ἀκτῖνα,
Εἰς τὸ ῥάμφος σας θ' ἀντλήσω ἄρωμα πατρίας γῆς·
Θὰ φιλήσω τὰ πτερά σας καὶ θὰ εὕρω εἰς ἐκεῖνα
Δρόσου κἂν σταγόνα μίαν, δάκρυ ἀττικῆς αὐγῆς.
Καλῶς ἤλθατε, πτηνά!

Ὦ! Εἰπέτε μοι, ὡραῖοι τῆς πατρίδος ταχυδρόμοι,
Λάμπ' εἰς γαλανὸν ὁ Φοῖβος, ὅπως πάντοτ,' οὐρανόν;
Προεδρεύει τῶν χορῶν σας λάλος ἀηδὼν ἀκόμη;
Ψάλλει ἔτ' ὑπὸ τὴν χλόην τ' ᾆσμα τὸ νυκτερινόν
Γρύλλος εὔθυμος, πτηνά;

Σπινθηρίζουν τ'ἄςρ'ἀκόμη, ὅπως θρύμματ'ἀδαμάντων,
Ῥαίνουν αἱ πορτοκαλλέαι μ' ἄνθη των τοὺς ἐραστάς,
Ὅσοι ὅρκους ψιθυρίζουν ὑπὸ τὴν πιστὴν σκιάν των;
Εἶν' ἡ φύσις, ὅπως ἦτο, νυμφικὴ φαιδρὰ παστάς;...
Ὦ! Εἰπέτε μου, πτηνά!

Ναί!... Ὦ! ναί· καλὰ τὸ λέγει τὸ διπλοῦν κελάδημά σας,
Τὸ προδίδει ὁ μικρός σας σπινθηρίζων ὀφθαλμός·
Κ' εἰς τοῦ στήθους μου τὰ βάθη, σύμφωνος πρὸς
[τὰς φωνάς σας,
Μυστικὴ φωνή τις ἄλλη, ζωηρὸς χαρᾶς παλμός,
Μοὶ τὸ βεβαιοῖ, πτηνά!

Πλήν... Εἰπέτε μοι, πτηνά μου, οἱ εὐδαίμονες ἐκεῖνοι,
Οὓς σιγὰ ἀποκοιμίζει ἡ ζωὴ, τροφὸς καλὴ,
Ἐνθυμοῦνται ἂν καὶ ἄλλος ἔζη πρὶν μαζή των; χύνει
Στόνον ἕνα ἡ ψυχή των, δάκρυ τ' ὄμμα των θολοῖ
Εἰς τὴν μνήμην μου, πτηνά;

Ἢ ἐσβέσθη τ' ὄνομά μου τῶν βημάτων μου ὀπίσω;
Ὡς τοῦ πλοίου μου ἡ αὔλαξ, ὅπερ μ' ἔσυρεν μακράν;
Ἢ εἰς τὴν πατρίαν γῆν μου ἐπιστρέφων θ' ἀπαντήσω
Ἄγνωστος γνωστοὺς, καὶ ζῶσα ἡ ἀγάπη μου νεκρὰν
Τὴν ἀγάπην των, πτηνά;

Μὴ σιγᾶτε! τὴν σιγήν σας ὤ! ἐμάντευσα, πτηνά μου!
Εἰς τῶν φίλων μου τὰ στήθη ἡ ἀγάπη των δὲν ζῇ·
Εἰς τῶν φίλων μου τὰ χείλη ἐμαράνθη τ' ὄνομά μου
Κ' ἐμαράνθ' εἰς τὰς ψυχάς των καὶ ἡ μνήμη μου μαζή...
Μ' ἐλησμόνησαν, πτηνά!

Ἂς μὲ λησμονοῦν! Ἂν ὅμως πάλιν, ξένοι μου σᾶς [φέρη
Εἰς τῆς Ἀττικῆς τὰ νέφη παγεροῦ βορρᾶ πνοὴ,
Εἴπατ' ὅτι δι' ἐκείνους σᾶς ἡρώτων, ὅτι σπαίρει
Ἡ ψυχή μου, ὅτι μ' εἶναι ἡ ἀγάπη των ζωὴ,
Ὅπως σεῖς χαρὰ, πτηνά!

Εἴπατέ τους ὅτι βλέπω εἰς τὰ πνίγοντά με νέφη
Τοῦ πατρίου οὐρανοῦ μου τὴν σινδόνα τὴν γλαυκὴν,
Ὅτι μι' ἀκτὶς ἡλίου φανταστοῦ ἐδῶ μὲ τρέφει,
Ὅτι ζῶ εἰς τὴν ὁμίχλην ἀναπνέων ἀττικὴν
Ζεφυρίτιδα, πτηνά!

Εἴπατέ τους... Πλὴν, πτηνά μου! ἂν ἀντὶ νὰ τοὺς
[εἰπῆτε
Ὅλ' αὐτὰ, εἰς τὰ φαιά σας μ' ἐλαμβάνετε πτερὰ,
Καὶ μ' ἐφέρετ' ἐκεῖ κάτω, παροδίτην, παροδῖται...
Πλὴν πετᾶτε·—φεῦ! ἡ πτέρυξ σᾶς διώκει τοῦ βορρᾶ.
Κατευόδιον, πτηνά!

---

22. ΕΙΣ ΝΕΑΝ ΚΟΡΗΝ.

(Ὑπὸ Ἀγγέλου Βλάχου.)

Διατί, ἐνῷ παιδίον δύνασ' ἔτι νὰ κληθῇς,
Τῆς χρυσῆς σου ἡλικίας θέλεις, κόρη, νὰ προτρέχῃς,
Καὶ τὸ ἄγνωστον ποθεῖς
Καὶ ἀφίνεις ὅ,τι ἔχεις;

Διατί τὸν καστανόν σου δὲν ἀφίνεις ὀφθαλμὸν
Τῆς παρθένου σου καρδίαν τὸ κενὸν νὰ κατοπτρίζῃ,
Ἥτις ἔρωτος παλμὸν
Δὲν μαντεύει, δὲν γνωρίζει;

Διατί ἐπὶ τὰ ῥόδα τῆς λευκῆς σου παρειᾶς
Δὲν ἀφίνεις τὴν χαράν σου ἀβιάστως ν' ἀνατέλλῃ;
Διατί δὲν μειδιᾷς,
Ὅταν ἡ ψυχή σου θέλῃ;

Διατί τὸ παιδικόν σου χεῖλος λέγει σοβαρῶς
Ὅσα ἔνδον διαψεύδει ἡ σκιρτῶσά σου καρδία;
Ἦλθε, λέγεις, ὁ καιρὸς
Νὰ γενῇς καὶ σὺ κ υ ρ ί α;

Σὺ κυρία, ἣν χθὲς ἔτι ὠνομάζαμεν παιδί,
Σὺ γυνὴ βρενθυομένη, δεκαὲξ Μαΐων κόρη;
"Οχι! Μὴ τόση σπουδή,
Τῶν ἐτῶν σου μὴ προχώρει!

Ὅταν τοὺς χρυσοῦς ἰούλους τῆς ξανθῆς σου κεφαλῆς
Ἔλθ' εἰς καστανοὺς βοστρύχους ὁ καιρὸς θὰ μεταβάλῃ,
Κ' ἐκ τῆς κόρης τῆς δειλῆς
Ἡ νεᾶνις ἀναθάλῃ.

Ὅταν τῆς μετάξης πλέον ἡ θροὴ δὲν θὰ σ' ἀρκῇ,
Οὔτε τρίχαπτα καὶ κόσμοι, ταινιῶν καὶ πτίλων πλήθη.
Ὅταν αἴσθημα γλυκὺ
Τὰ ἁγνά σου σείσῃ στήθη.

Ὅταν αἰσθανθῇς πῶς εἶναι ἡ καρδία σου κενή,
Καὶ ζητήσῃ νὰ μαντεύσῃ ἡ ψυχή σου τί τῆς λείπει·
Ὅταν μυστικὴ φανῇ,
«Ἔρως εἶν' αὐτό!» σοῦ εἴπῃ.

Ὅταν, κόρη, ἀγαπήσῃς, ὅταν ἀνταγαπηθῇς,
Τότε θὰ ἰδῇς πῶς αἴφνης ὡριμάζει ἡ καρδία,
Πῶς ἡ κόρη πρίν, εὐθὺς
Γίνεται γυνὴ τελεία.

Τότε πόσα θὰ σὲ μάθῃ· ἡ ἀγάπη θὰ ἰδῇς·
Σοβαρὰ θὰ ἦσαι, δίχως ἡ ψυχή σου νὰ τὸ θέλῃ,
Κ' εἰς τὰ χείλη σου ψευδὴς
Ἴσως γέλως θ' ἀνατέλλῃ.

Θὰ φρονῇς πολλάκις ἄλλα, ἐνῷ ἄλλα θὰ λαλῇς·
Θὰ σ' ἀρχῇ ἐκεῖνος μόνον μυστικὰ νὰ σὲ μαντεύῃ,
Καὶ θὰ θέλῃς ὁ πολὺς
Ὅμιλος νὰ σὲ πιστεύῃ.

Τῆς ἀγάπης θὰ νοήσῃς ποία εἶν' ἡ τακτική·
Τῶν βλεμμάτων σου τὴν γλῶσσαν τότε πλέον δὲν
[θ' ἀφίνῃς
Εἷς παλμὸς θὰ διοικῇ,
Κ' ἐρωτότροπος θὰ γίνῃς.

Τώρα πλὴν, ὅτε παιδίον δύνασ' ἔτι νὰ κληθῇς,
Μὴ ζητῇς τῆς ἡλικίας τῆς χρυσῆς σου νὰ προτρέχῃς·
Μὴ τὸ ἄγνωστον ποθῇς,
Καὶ ἀφίνῃς ὅ,τι ἔχεις.

---

23. ΝΕΚΡΙΚΗ ῼΔΗ.

(Ὑπὸ Ἀριστοτέλους Βαλαωρίτου.)

ΕΚ ΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΤΩΝ «ΜΝΗΜΟΣΥΝΩΝ.»

Τὴν αὐγὴ μὲ τὴ δροσοῦλα ἐξεφύτρωσ' ἕνα ῥόδο,
Τὴν αὐγὴ μὲ τὴ δροσοῦλα ἐμαράθηκε τὸ ῥόδο!
Γιὰ μιὰν ἄνοιξι μονάχα 'ς τὰ 'περίφανα κλαριά του
Ἐτραγούδησε τ' ἀηδόνι ἔκαμε καὶ τὴ φωλιά του...
Σὰν ἡ ἄνοιξι γυρίσῃ καὶ τ' ἀηδόνι σὰ γυρίσῃ,
Τὴ φωλιά του ποῦ θὰ στήσῃ;..

Ὅταν ἔβγαινε ἡ σελήνη, ὅταν ἔβγαιναν τ' ἀστέρϳα,
Μὲ ἀγάπη τὸ ἐθωροῦσαν, τοῦ ἁπλώνανε τὰ χέρϳα.

Σὰν νὰ ἠθέλαν ἐκεῖ ἐπάνω νὰ τὸ πάρουν τὸ καϋμένο,
Ἔλεγαν πῶς εἶν ἀδέρφι, ἔλεγαν πῶς πλανημένο
Τ' οὐρανοῦ τὸ μονοπάτι τ' ὀρφανὸ θὰ εἶχε χάσει.
Ὤχ! Ἀστέρια, ὢχ! ἀστέρια, γρήγορα ποῦ θὰ σᾶς φθάσῃ!

Κάποιοι, ποῦ ἤκουσαν τ' ἀηδόνι 'ς τὸ κλαρί του νὰ λαλῇ,
Εἶπαν δὲν εἶναι τραγοῦδι μυρολόγι εἶν' ἐκεῖ...
Κι' ὅσοι εἶδαν τὰς ἀκτῖνας τῶν ἀστέρων τ' οὐρανοῦ
Νὰ γελοῦν, νὰ παιγνιδίζουν μὲ τὰ φύλλα τοῦ ὀρφανοῦ,
Εἴπανε, τὰ φῶτα ἐκεῖνα ἄχ! δὲν εἶναι τῆς χαρᾶς,
Εἶπαν, ὅτ' εἶναι τὰ φῶτα νεκρικῆς κεροδοσιᾶς.

Τὴν αὐγὴ μὲ τὴ δροσοῦλα ἐξεφύτρωσ' ἕνα ῥόδο,
Τὴν αὐγὴ μὲ τὴ δροσοῦλα ἐμαράθηκε τὸ ῥόδο!
Μὴν ἐπέρασεν ἐκεῖθεν ὁ βοριᾶς ὁ παγωμένος,
Καὶ σὰν εἶδε τέτοιο ῥόδο ὁ σκληρὸς ἐρωτεμένος
Ἅρπαξε τὴ μυρωδιά του
Καὶ τὴν 'πῆρε 'ς τὰ φτερά του;..

Τόσον εἶναι μαραμένο καὶ τὰ φύλλα του ἔχει ἀχνά,
Ὁποῦ λὲς ὅτι γιὰ χρόνους τῆς αὐγούλας ἡ δροσὰ
Δὲν τὸ ἐδρόσισε τὸ μαῦρο. Τόσον εἶναι πικραμένο,
Ὅπου λὲς ὅτι ἐπάνω σὲ κορμὶ σαβανωμένο
Κάποιο χέρι τὸ εἶχε στήσει
Νεκρικὰ νὰ τὸ στολίσῃ.

Τὴν αὐγὴ μὲ τὴ δροσοῦλα ἐξεφύτρωσ' ἕνα ῥόδο,
Τὴν αὐγὴ μὲ τὴ δροσοῦλα πῶς ἐχάθηκε τὸ ῥόδο;
Δὲν τὸ 'ξεύρω! Κάποιος εἶπε, ὅτι ἐψὲς τὸ βράδυ βράδυ
Εἶδε κάποιονε νὰ φεύγῃ σὰν καπνὸς μὲ τὸν ἀγέρα.
Τ' ἄλογό του ἦτον μαῦρο σὰν τῆς νύκτας τὸ σκοτάδι
Κ' ἐλαφρὸ σὰν τὸν αἰθέρα.

Εἰς τὸ χέρι του ἐβαστοῦσε, ἀχαμνὸ, ξεγυμνωμένο,
Ἕνα ῥόδο μαραμένο.
Ὅταν ἔφευγε ἀκολουθῶντας τοῦ πελάου τὴν ἄκρη ἄκρη,
Ἀχ! δὲν ἔχυν' ἕνα δάκρυ,
Μόνον ἔλεγε 'ς τὸ κῦμα ποῦ τὸν βλέπει καὶ τραβιέται:
«Κύματά μου! εἰπέτε, εἰπέτε

«Δὲν εἶν' ὤμορφο τὸ ῥόδο;» Μόνον λέγει 'ς τὸ χορτάρι,
Ποῦ ὑποκάτω ἀπ' τὸ ποδάρι
Τοῦ ἀλόγου του 'πεθαίνει: «Δὲν εἶμ' ἄξιος κ' ἐγὼ
Τέτοιο ῥόδο νὰ φορῶ;»
Τέτοια ῥόδα καὶ τοῦ Χάρου κάνουν ὤμορφα τὰ στήθια.
Εἶναι ἀλήθεια, εἶν' ἀλήθεια!

---

24. ΑΛΛΟΤΕ.

(Ὑπὸ Κλέωνος Α. Ῥαγκαβῆ.)

Ἠγάπησα ποτὲ ξανθὴν, εὐλύγιστον παρθένον,
Τῆς εὐαισθήτου Τεύτωνος γλυκεῖαν θυγατέρα·
Κ' ἐκείνη μὲ ἠγάπησε τὸν ἄπατριν καὶ ξένον,
Κ' ἐξῄδυνε τὸν βίον μου τὸν ἀπωρφανευμένον
Ὡς ἀδελφὴ λεπτόφροντις, μητρὸς τρυφερωτέρα.

Ὦ! τοῦ εὐδαίμονος καιροῦ! ὡς παλαιοῦ ὀνείρου
Μοὶ ἐπανέρχοντ' αἱ χρυσαῖ ἐκεῖναι ἀναμνήσεις.
Τὴν ὕπαρξίν μου ἅπασαν ὁ ἔρως της ἐπλήρου,
Κ' ὑπὸ τοῦ πλάνου μεθυσθεὶς τῆς εὐτυχίας μύρου,
Δὲν ἐσκεπτόμην ἄφευκτος ὅτι ἠπείλει λύσις.

Τὴν ἐνθυμοῦμαι χαρωπὴ ἐν μέσῳ τῶν ἀνθῶν της
Ἐκάθητο πλησίον μου ἡμέρας ὁλοκλήρους,
Μ' ἐφώτιζ' ἐργαζόμενον τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν της,
Καὶ ὅτε μ' ἔβλεπε ὠχρὸν καὶ σύννουν, μ' ἀσπασμόν τη
Ἐδίωκε τοὺς πόνους μου, τοὺς πόθους μου τοὺς στείρους

«Φίλε! μοὶ ἔλεγε· περᾷ ἡ ὕπαρξις ταχεῖα·
«Πρός τί τις νὰ μελαγχολᾷ, πρός τί νὰ τυραννῆται;
«Ἐλθέ!» καὶ μὲ παρέσυρεν εἰς χαροπὰ τοπία,
Κ' ἐτρέχομεν εἰς τοὺς ἀγροὺς εἰς ἄλση κ' εἰς πεδία,
Εὐδαίμονες, ἀμέριμνοι, ἀφρόντιδες, ἀλῆται!

. . .

Ἄλλοτε πάλιν εὔθυμοι εἰς τοὺς ἀφροὺς τοῦ Σπρέα
Ἀφρόνως ἀφιέμεθα ἐν ἐλαφρῷ κελύφει·
Μοὶ ᾖδε τότε ᾄσματα τοῦ ἔθνους της ὡραῖα,
Καὶ τῆς πατρίδος μου ἐγὼ τὰ ἔργα τὰ γενναῖα
Τῇ περιέγραφον θερμῶς, τὰ τουρκομάχα στίφη.

Νὰ τὴν θαυμάζῃ ἔμαθε καὶ μ' ἔλεγε πολλάκις
Πόσον νὰ ἴδῃ ἤθελε τὰ ἄγριά της κάλλη,
Κ' ἐψέλλιζεν ἡ Γερμανὶς: «Ἑλλάς! Καραϊσκάκης!»
Καὶ μὲ ἠρώτα διατί εἰς τῆς μαχίμου Θρᾴκης
Ν' ἀνάψῃ ἤργει τοὺς δρυμοὺς ἡ νικηφόρος πάλη.

«Ὦ! Ἂν ἀνάψῃ, ἔλεγεν, ὡραίαν νὰ φορέσω
«Ἐπόθουν φουστανέλλαν σας λευκὴν ὡς τὴν χιόνα,
«Καί, ῥιπτομένη τοῦ πυρὸς καὶ τῶν ἐχθρῶν ἐν μέσῳ
«Νὰ πολεμήσω μετὰ σοῦ, ἢ μετὰ σοῦ νὰ πέσω,
«Εὐδαίμων εἰς τὸν ἅγιον τοῦ ἔθνους σου ἀγῶνα.»

Κ' ἐνθουσιῶσα ἔλαμπεν ἡ εὐγενὴς μορφή της,
Καὶ τολμηρὸν ἐξήστραπτε τὸ εὐφυές της βλέμμα.
«Παιδί! τῇ ἔλεγον ἐγώ, δὲν παίζει ἡ πυρῖτις·
«Δὲν εἶναι ῥόδων ἄρωμα ἡ φοβερὰ ὀσμή της,
«Κ' οἱ κρίνοι δὲν αὐξάνουσιν ὅταν ποτίζωντ' αἷμα.»

Ὡραία ἦτον ἀληθῶς, κ' ἐγγύς της ἐλησμόνει
Ἡ τάλαινα καρδία μου καὶ βάσανα καὶ θρήνους,
Ἐπνίγοντο εἰς ἡδονὴν ἐπὶ στιγμὴν οἱ πόνοι,
Καὶ εἶτα ἤκουεν ἡ νύξ, ὁ οὐρανὸς ἐφθόνει
Τοὺς ἀσπασμούς μας τοὺς μακροὺς τοὺς ὅρκους τοὺς πυρίνους.

Καὶ τότε ἔκλινε μικρὸν ὠχρὰν τὴν κεφαλήν της,
Κ' ἐφ' ὥρας ἐξεχύνετο εἰς ᾄσματα κ' εἰς γόους.
Κ' εἰς μελῳδίας ἔλυε τὴν συμπαθῆ φωνήν της·
Κ' εἰς τὴν ψυχήν μου ἔχυνε τὴν παιδικὴν ψυχήν της,
Καὶ τοῦ νοός της μ' ἔδιδε τοὺς θυσαυροὺς ἀθρόους.

Δειλαία κόρη! Ἔφθασεν ἡ ἀποφρὰς ἡμέρα,
Καθ' ἣν ἐγγύς της τὸ πρωΐ, ὡς ἄλλοτε, δὲν ἤμην·
Εὗρεν ὑγρὰ τὰ χείλη της, καὶ εἶδεν ἡ ὑστέρα
Θωπεία ὅτι ἤγγισεν αὐτά, καὶ ὠχροτέρα
Ἴου κοσμοῦντος ἔπεσε παράταξιν πενθίμην.

Τὴν εἶχ' ἀφήσει. Φυσικὸν ὁ κόσμος τὸ εὑρίσκει,
Ἀλλὰ ἐμὲ τὸ συνειδὸς ὡς σκώληξ κατατρώγει,
Κ' ἐντός μου ἡ μετάνοια οὐδέποτ' ἀποθνήσκει.
Καὶ μ' ἐπιφαίνεται ξανθὴ κατ' ὄνειρα παιδίσκη,
Καὶ εἰς τὰ ὦτά μου βομβοῦν οἱ ἔσχατοί της λόγοι!

———

25. ΤΗι ΛΥΔΙΑι.

(*Ὑπὸ Κλέονος Α. Ῥαγκαβῆ*)

Εἰπὲ, δὲν εἶχα ὁρκισθῆ νὰ μὴ σὲ ἀγαπήσω ;
Τὸν ἔρωτα δὲν ἔσκωψα καὶ δὲν τὸν ἀπηρνήθην ;
Πρὸς τί πλὴν τότε ὠχριῶ καθὼς σὲ ἀπαντήσω ;
Καὶ διατί δὲν δύναμαι οὐδὲ στιγμὴν νὰ ζήσω
Μακράν σου, ἐνῷ ὤμοσα ψυχρότητα καὶ λήθην ;

Εἰπὲ, εἰπέ μοι, διατί αἰσθάνομαι ἐγγύς σου
Ἡ τάλαινα καρδία μου ἐντός μου νὰ ὀγκοῦται ;
Καὶ ἡ γλυκεῖα διατί μὲ συγκινεῖ φωνή σου ;
Καὶ διατί αἰσθάνομαι ἐκστάσεις παραδείσου,
Ὅτε τυχὸν τὸ βλέμμα σου πρὸς τὸ ἐμὸν ὑψοῦται ;

Εἰπὲ, εἰπέ μοι, διατί ἐμπρός μου αἰωνίως
Τοὺς σκεπτικοὺς κ' ἡδεῖς, ἡδεῖς εὑρίσκω ὀφθαλμούς σο[υ]
Καὶ ἕν σου ἄνθος ἓν μηδὲν ἁρπάσας σοι δολίως,
Ἐφ' ὅλας νύκτας διατί τ' ἀσπάζομαι κρυφίως,
Ἂν ἴσως παρ' αὐτὸ περῶν τὸ ἤγγισεν ὁ ποῦς σου ;

Εἰπὲ, εἰπέ μοι, εἰς τὸ φῶς ὁπόταν τῆς σελήνης
Ἀκούῃ τὰς χιμαίρας μου ἡ συμπαθὴς ψυχή σου,
Διατί κλαίω ; διατί, τέκνον ὀργῆς καὶ δίνης,
Εἰκόνας βλέπω πέριξ μου εὐδίας καὶ γαλήνης,
Καὶ πανταχοῦ νὰ μοὶ γελᾷ ἐντός των ἡ μορφή σο[υ]

Καὶ ἀφοῦ ὥραν καθεσθεὶς ἐγγύς σου σ' ἀτενίσ[ω]
Εὐδαίμων καὶ σιωπηλὸς τὰς ὥρας μου τὰς ἄλλας
Ὦ! διατί παράφορος ζητῶν ν' ἀναπολήσω,
Ἑκάστην λέξιν σου περῶ, νὰ μὴ σὲ ἀγαπήσω
Ἀφοῦ ὡρκίσθην καὶ ἂν δὲν σὲ ἀγαπῶ ὁ τάλας ;

26. Η ΔΕΣΠΩ.

(*Ὑπὸ Δημητρίου Κ. Παπαρρηγοπούλου.*)

Ἡ Δέσπω πλέον ᾄσματα περιχαρῆ δὲν ψάλλει,
Οὐδὲ κοσμεῖ τὸ μέτωπον μὲ ἄνθη τῶν ὀρέων·
Κύπτει ὠχρὸν τὸ πρόσωπον, τὸ ἄλλοτε ἀκμαῖον,
Κ' ἐνῷ τὸ ἔαρ θεωρεῖ, μόνη αὐτὴ δὲν θάλλει.

Τὴν νύκτα ἀγρυπνεῖ, ἐνῷ τὰ πάντα σιωπῶσιν·
Ὅ,τι ἐσκέπτετο ποτὲ δὲν θὰ τὸ εἴπῃ γλῶσσα.
Σιγᾷ καθὼς ὁ θάνατος, καρδία ἀγαπῶσα,
Καὶ οἱ βαθύτεροι παλμοὶ ἀνέκφραστοι περῶσιν.

Μίαν ἑσπέραν ἔψαλλεν— Ὦ! ἴσως τελευταῖον—
Τοιοῦτον ᾆσμα ψάλλουσιν οἱ κύκνοι καὶ σιγῶσιν,
Ἀλλ' αἴφνης φθόγγοι πένθιμοι ἐπίσης ἀπαντῶσιν·
Κ' ἡνώθησαν κ' ἐχάθησαν ἐν μέσῳ τῶν ὀρέων.

Ἠτένισε τὸν οὐρανὸν,— ἠγάπα, ἠγαπᾶτο·—
Ποτὲ εἰς μᾶλλον ἱλαρὸν δὲν εἰκονίσθη ὄμμα
Τὸ χρῶμα τοῦ ὠκεανοῦ, τοῦ οὐρανοῦ τὸ χρῶμα.
Ἀλλ' εἰς τὸ βλέμμα ἔκφρασις θανάτου ἐπλανᾶτο.

Ἐνέκλειεν ἀπέραντον ἀγάπην εἰς τὰ στήθη
Καὶ διερράγησαν· ὠχρὰ τὰ πάντα ἐθεώρει,
Καὶ ἐλησμόνησε τὴν γῆν ἡ ἀγαπῶσα κόρη,
Καὶ ἔκλινε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς καὶ ἐκοιμήθη.

Κοιμᾶται ὑπὸ τὴν σκιὰν ἐλάτης ἡ παρθένος·
Συντετριμμένη λάγηνος ἐκεῖ πλησίον κεῖται,
Καὶ ὑπὸ μέλανος σταυροῦ ἡ κόνις της φρουρεῖται.
Καὶ διαβαίνων ὁ βοσκὸς στενάζει τεθλιμμένος.

Κοιμᾶται· ὄνειρον οὐδὲν τὸν ὕπνον της ταράτ
Εἰς τὸ στερέωμα αὐτῆς οὐδεὶς ἀστὴρ πλανᾶται,
Οὐδέποτε τὸν στεναγμὸν τῆς αὔρας ἀκροᾶται,
Τὸ παρελθόν της ἄθικτον ὁ θάνατος φυλάττει.

Εἰρήνη εἰς τὸν ὕπνον σου, πεφιλημένη κόρη!
Ἀπέθανες, πρὶν ποτισθῆς καὶ κόρον καὶ πικρίαν.
Τὸ στῆθός σου ἀντήχησε βαθεῖαν ἁρμονίαν,
Κ' ἐσίγησε διὰ παντὸς κ' ἐσβέσθη εἰς τὰ ὄρη.

——

27. ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.

(*Ὑπὸ Δημητρίου Κ. Παπαρρηγοπούλου.*)

Τί κλαίεις, γῦναι δυστυχής, ἀφοῦ ἀπενεκρώθη
Καὶ ἔπεσεν εἰς βάραθρον κακίας ἡ ψυχή σου,
Ἀφοῦ ἡ ἀθωότης σου ἐσβέσθη κ' ἡ τιμή σου
Κ' ἔγινες πτῶμα τῆς αἰδοῦς, τὸ δάκρυ διεσώθη;

Τίς ἀστραπὴ διέσχισε τὸ σκότος τῆς καρδίας
Κ' ἐμέτρησες τὴν ἄβυσσον, ἐν ᾗ κατεκρημνίσθης;
Μὴ τῆς μητρός σου τὰς θερμὰς θωπείας ἀνεμνήσθης
Ἐν μέσῳ τῆς φρικτῆς αὐτῆς σιγῆς καὶ ἐρημίας;

Μή, μὴ μετρεῖς τῆς πτώσεως τὸ βάθος! δὲν μετρεῖτ
Ὑπάρχει θάνατος διπλοῦς ἐν τῇ τοιαύτῃ πτώσει.
Καὶ διὰ σὲ βαθύτερον οἱ οὐρανοὶ σιγῶσι,
Καὶ ἡ καρδία σου νεκρὰ παρὰ τὸ ἔαρ κεῖται.

Καὶ ὅμως ἦσο ἄλλοτε καὶ σὺ αἰδήμων κόρη·
Ἠγάπας τ' ἄνθη τῶν ἀγρῶν, ἐτρέφεσο μ' ἐλπίδας,
Ὁ ὀφθαλμός σου ἱλαρῶς τὸν κόσμον ἐθεώρει,
Ἀκτῖνας ἔβλεπες φωτὸς καὶ εἰς τὰς καταιγίδας.

Μυστηριώδης ὡς ἠὼς, ἁγνὴ ὡς ἡ πρωΐα,
Σὺ, ἀδελφὴ τοῦ ἔαρος τὸ στέμμα του ἐφόρεις,
Κ' ὑπὸ τὰ ἄνθη ὕπνωττε περιπαθὴς καρδία,
Καὶ οἱ παλμοί μας ἤγγελον τὴν ἔλευσιν τῆς κόρης.

Παρῆλθον ἀνεπιστρεπτεὶ καὶ αἱ στιγμαὶ ἐκεῖναι,
Καὶ τὸ γλυκὺ μειδίαμα εἰς καγχασμὸν ἐτράπη,
Καὶ εἰς ὀργίων σπαραγμοὺς ἐπνίγη ἡ ἀγάπη.
Ποῦ εἶναι πάλιν ὁ Χριστὸς νὰ σ' ἀνεγείρῃ, γῦναι;

Καὶ ἤδη ὀρφανὴ καὶ σοῦ ἐπὶ τῆς γῆς βαδίζεις.
Ἐρυθριᾷ, τὸν πλοῦτόν σου ἰδοῦσα ἡ πενία·
Τὴν μητρυιὰν τοῦ ἔρωτος σπαράσσει ἡ καρδία,
Κ' ἐν τῷ παρόντι οὔτε σὲ αὐτὴν ἀναγνωρίζεις.

Ὢ! πῶς ἀπὸ τοῦ ἠθικοῦ ἐκείνου βίου, πτῶμα
Εἰς τὰς τριόδους ἔπεσες καὶ σὺ τῆς ἀτιμίας,
Καὶ διεδέχθη τὴν αἰδῶ τὸ χρῶμα τῆς λαγνείας
Καὶ εἰκονίζει ὄνειδος τὸ γαλανόν σου ὄμμα;

Πῶς τῆς παρθένου τὴν στολὴν, τῆς κόρης τὴν πορφύραν
Συστρέψασα, κατέρριψες εἰς βόρβορον κακίας,
Καὶ ψάλλεις ᾄσματα βραχνὰ, ὡς ῥόγχος ἀγωνίας;
Κ' ἐνέδυσες μὲ πένθιμα τὴν ἱλαράν σου μοῖραν;

Ἡ κλίνη αὕτη, ἐφ' ἧς νῦν ἡ ἀγορὰ βαδίζει,
Γνωρίζεις πόσας ἱερὰς φυλάττει συγκινήσεις,
Ὅταν ὁ ἔρως ὁ ἁγνὸς θωπεύει τὰς αἰσθήσεις
Καὶ ἡ καρδία ἀγαπᾷ καὶ ἡ ψυχὴ ἐλπίζει;

Ἐκ τόσων ἀσπασμῶν οὐδεὶς ἠχεῖ ἐν τῇ καρδίᾳ,
Κ' ἴσως ἠγάπησες ποτὲ, καὶ ἴσως ἐνθυμεῖσαι,
Ἴσως δὲν ἔλαβες ὁμοῦ τὴν λήθην. Ὦ! δὲν εἶσαι,
Δὲν εἶσαι σὺ, εἶν' ὄνειρον φρικῶδες.—Εὐσπλαγχνί

Λυπήθητε τὸ ἕρμαιον αὐτὸ τῆς κοινωνίας·
Ὑπὸ τὸ μαῦρον ὄνειδος τὸ παρελθὸν ὑπνώττει.
Εἶχεν αὐγὴν ἀνέφελον, πρὶν πέσῃ εἰς τὰ σκότη
Ἡ ὀρφανὴ τῆς ἀρετῆς, ἡ χήρα τῆς καρδίας.

—

28. ΤΟ ΟΝΕΙΡΟΝ.

(*Ὑπὸ Ἰωάννου Βηλαρᾶ.*)

Εἶδα ἀπόψε 'ς τὸ ὄνειρόν μου,
Φύλλι, σ' εἶχα 'ς τὸ πλευρό μου
Καὶ 'ς τὴ μέσῃ ἕνα παιδάκι,
Ποῦ τὸ τρυφερὸ χεράκι
Μ' ἱλαρὴ θωριὰ τηρῶντας,
Καὶ γλυκὰ χαμογελῶντας,
Πότε ἅπλονε 'ς ἐμένα,
Πότ' ἐχάϊδευεν ἐσένα.

Σοῦ εἶπα: «Ποιὸ εἶναι τοῦτο, Φύλλι;
Σὺ, δαγκάνωντας τ' ἀχείλι,
Μοῦ εἶπες: «Δάφνι, ἀπὸ ποιὸ μέρος
Ξένος ἔρχεσαι; εἶν' ὁ Ἔρως.»
Τὸν ἁρπάζω ἀπὸ κοντά μου
Παρευθὺς 'ς τὴν ἀγκαλιά μου,
Καὶ μ' ἐμᾶς ὡς ποῦ νὰ φέξῃ,
Τὸν ἀφήκαμεν νὰ παίξῃ.

Νιόθεις, Φύλλι, τὴν αἰτία
Τί μοῦ πλάθει ἡ φαντασία;
Ἔχω ἡμέραις ποῦ δὲ σ' εἶδα·
Καὶ ἄν καμμιὰ δὲν εἶν' ἐλπίδα,
Γλήγορα ν' ἀνταμωθοῦμε,
Κάλλια ὡς τότε νὰ κοιμοῦμαι.

---

29. Ο ΠΟΙΗΤΗΣ.

(*Ὑπὸ Γεωργίου Χ. Ζαλοκώστα.*)

Ὕπνο δὲν 'βρίσκει ἡ συμφορά. Τρεμουλιαςὰ 'ς τὴ ῥάχη
Ὁ αὐγερινὸς φωτοβολεῖ·
Ἀκόμα οἱ λόγγοι εἶναι θολοί,
Καὶ τὰ βουνὰ κ' οἱ βράχοι.

Τὰ χόρτα πίνουν τὴ δροσιὰ τῆς νύκτας, καὶ τ' ἀηδόνι
Χύνει κελάδημα γλυκό,
Κ' ἕν' ἀγεράκι μαλακὸ
Τὸ κῦμα χαρακόνει.

Νεράϊδες, ποῦ δὲν φαίνονται χρυσᾶ στεφάνια πλέκουν
Εἰς τοῦ βουνοῦ τὴν κορυφή·
Σ' αὐτὴν τὴν ὥρα τὴν κρυφή
Ἀγγέλοι παραστέκουν.

Ὥρα γλυκειὰ τῆς χαραυγῆς, ποῦ ἡ φύσις βαλσαμόνει
Καὶ ἄνθη καὶ φύλλα καὶ κλαδιά...
Χαρὰ σὲ ἐκείνη τὴν καρδιά,
Ποῦ δὲν τὴν δέρνουν πόνοι!

Σιμὰ 'ς τὴ βρύσι ποιητής, νειός, ἄμοιρος κυττάζει
Τῆς γῆς τὴν ὄψι τὴ θολή,
Καὶ μὲ τὴν ἐρημιὰ 'μιλεῖ
Καὶ συχνοαναστενάζει.

Ἄχαρη νύχτα, ἡ ὄψι σου ὁμοιάζει τῆς ψυχῆς μου.
Ὦ! πῶς μ' ἐμάγευες, ὦ! πῶς
Σὲ εὕρισκα πρῶτα χαρωπὸς
'Σ τὸ πλάγι τῆς καλῆς μου!

Ἄκου 'ς τὰ δένδρα πῶς λαλοῦν πουλιὰ ζευγαρωμένα·
Καὶ ἐγὼ—ταλαίπωρος ἐγώ!—
Φάντασμα κ' ἴσκιο κυνηγῶ
Σὲ δάση ἐρημωμένα.

Κ' ἦταν τὰ δάση αὐτὰ ποτὲ παράδεισος ἐμπρός μου,
Καὶ αὐτὴ ἡ βρυσοῦλα ἡ δροσερή.
Μωρὸς ἐκεῖνος, ποῦ θαρρεῖ
Εἰς τὰ καλὰ τοῦ κόσμου!

Ἀπ' ὄνειρα ἐπλανέθηκα κ' ἐπίστευσε ἡ καρδιά μου
Εἰς εὐτυχίαις οὐρανοῦ·
'Πέτε, κοτσίφια τοῦ βουνοῦ,
'Εσεῖς τὰ βάσανά μου!

Ναὶ! Καὶ ἂν κανένα ἀπὸ τ' ἐσᾶς τὴν ὀρφανιά του κλαίγῃ
Καὶ γιὰ τὸ ταῖρι του πονῇ,
Μὲ τὴ λεπτή του τὴ φωνὴ
Τὴν ὀρφανιά μου ἂς λέγῃ.

Χρύσω τὴν 'λέγαν· ἔλαμπε 'ς τὰ κάλλη καὶ 'ς τὴ νεότη
Ἐγώειχα αὐτὸν τὸν θησαυρό!
Βασίλισσα ἦταν 'ς τὸν χορὸ,
'Σ τὴν Ἐκκλησιὰ ἦταν πρώτη.

Τὰ φρύδ̮ια της σὰν νάητανε γραμμένα μὲ κονδύλι·
Δὲν εἶχαν ταῖρι πουθενὰ
Τὰ μάτ̮ια της τὰ γαλανὰ.
Τὰ κοραλλένια χείλη.

Κ' ἡ νεότη της τὶ ὠφέλησε, τὶ ὠφέλησεν ἡ χάρις
'Σ τὴν ἄδικη τὴ Μοῖρα ἐμπρός;
Τὴν εἶδε ὁ Χάρος ὁ σκληρὸς,
Ὁ ψυχοκυνηγάρης.

Ὢ σεῖς ποῦ τὴν γνωρίσατε, βρύσαις, πουλιὰ καὶ κρίνοι,
Μὴ μὲ ὀνομάζετε σκληρὸ,
Ἂν εἰς τὸν κόσμο αὐτὸν 'μπορῶ
Νὰ ζῶ χωρὶς ἐκείνη!

'Σ τὴν γῆν αὐτὴ, ποῦ σέρνομαι λείψανο ἀχνὸ καὶ βάρος,
Θέλω ἡ ψυχή μου νὰ καῇ,
Γιατὶ εἶναι κόλασι ἡ ζωὴ
Καὶ πανηγύρι ὁ Χάρος,

Τἄκουσε ὁ Χάρος. Μιὰ φορὰ δὲν ἄνθισαν ἀκόμα
Αἱ 'μυγδαλιαῖς τῆς ἐξοχῆς,
Καὶ ὁ νεἰὸς κοιμᾶται, ὁ δυστυχής!
'Σ τῆς Χρύσως του τὸ χῶμα,

'Σ τὸ μνῆμα τὸ ζευγαρωτὸ δυὸ δένδρα φυτεμμένα
Τὸ χῶμα ἰσκιόνουν μυστικά,
Καὶ ὁπόταν ἄνεμος βογκᾷ,
Φιλιοῦνται ἀδελφωμένα.

---

30. ΕΙΣ ΤΟ ΦΕΓΓΑΡΙ.

(*Ὑπὸ Γεωργίου Χ. Ζαλοκώστα.*)

Χαρὰ τῆς πρώτης μου ζωῆς, φεγγάρι ἀγαπημένο,
Σὺ δὲν πονεῖς, ἐγὼ πονῶ·
Γιατί 'ψηλὰ 'ς τὸν οὐρανὸ
Κρεμιέσαι λυπημένο;

Ἐσὺ ποῦ 'χρύσωνες τὴ γῆ καὶ ἐμάγευες τὸ κῦμα,
Γιατὶ μοῦ ρίχνεις φῶς πικρό,
Σὰ νὰ φωτᾷς ἕνα νεκρό,
Ποῦ κοίτεται 'ς τὸ μνῆμα;

Φεγγάρι! 'σ τὸ βασίλειο σου μὴ κατοικοῦν ἀγγέλοι,
Καὶ ὁ ἄγγελός μου κατοικεῖ;
Μὴ φίλημα πικρὸ ἀπὸ 'κεῖ,
Τὴν λάμψι σου, μοῦ στέλλει;

Τὸ φῶς σου ἂν ἦναι φίλημα μυστήριο, χυμένο
'Απὸ τοῦ γυιοῦ μου τὴν ψυχὴ,
"Ωχ! ἄκουσέ μου μίαν εὐχὴ,
Φεγγάρι ἀγαπημένο!

"Ωχ! λάβε αὐτὸν τὸν ςεναγμὸ καὶ 'πέ του, δὲν φοβᾶται
"Αλλην ὁ νοῦς μου συμφορά·
Κάθε μου πόθος καὶ χαρὰ
'Σ τὸ χῶμά του κοιμᾶται.

Αὐτὰ, φεγγάρι, σοῦ ζητῶ· καὶ 'πέ του, ἂν σ' ἐρωτήσῃ
«Πότε θὰ παύσουν οἱ καϋμοί;»
"Οταν μιὰ ἀχτῖδά σου χλωμὴ
Τὴν πλάκα μου φωτίσῃ.

---

31. ΕΙΣ ΤΗΝ ΝΕΟΤΗΤΑ.

('Υπὸ 'Αχιλ. Παράσχου.)

Φεύγεις, φεύγεις, νεότης καϋμένη
'Ωσὰν ῥόδου περνᾷς μυρωδ̯ιὰ
Σὰν φιλὶ ποῦ πετᾷ καὶ διαβαίνει
Σὰν ἐλπίδ' ἀπ' ἀνθρώπων καρδ̯ιά.

Εὐμορφ̯ιὰ ἴση ἔχεις καὶ δρόσο
Εὐσπλαγχνίας ἂν εἶχες σταλ̯ιά.
Δὲν θὰ ἔφευγες γρήγορα τόσο,
Καὶ δὲν θ' ἄσπριζαν μαῦρα μαλλιά!...

Χαίρου ἄνθρωπε, χαίρου πρὶν γίνῃς
'Απ' τὰ χρόνια λιθάρι ψυχρὸ
Μέρα, νύκτα, στιγμὴ μὴν ἀφίνῃς·
Λίγο ὕπνο, γιὰ νἄχῃς καιρό.....

Μὴ φοβεῖσαι, στὴν νειότη σὰν εἶσαι
Κρύο, πεῖνα, ἢ πόνο σκληρὸ,
Τὸ Θεό σου αὐτὸν μὴ φοβῆσαι·
῞Ενα μόνον φοβοῦ—τὸν καιρό.

Γέρως, γέρως θὰ γίνῃς· στὸ χῶμα
Θὲ νὰ σέρνεσαι δὲν θ' ἀγαπᾷς
Τὸ φιλὶ θ' ἀνοστίζῃ τὸ στόμα,
Θὰ μυρίζῃς λιβάν' ὅπου πᾷς.

Χαίρου, ἄνθρωπε, χαίρου καὶ πίνε
Τῆς ἀγάπης δροσιὰ καὶ φωτιὰ,
Γιατὶ λίγη κ' ἡ νειότη σου εἶναι
Κ' ἀπὸ πάνω ἡ κρύα νυχτιά...

῏Αχ, θὰ ἔλθῃ καιρὸς, συμφορά σου!
Ποῦ θὰ ἰδῇς σὲ καθρέπτην ἐμπρὸς,
῎Ασπρη τρίχα στὰ μαῦρα μαλλιά σου,
Πρῶτο δῶρο ποῦ στέλν' ὁ καιρός...

Κείν' ἡ τρίχα ἡ μία, ἡ μόνη,
Ποῦ κυττᾷς μὲ θλιμμένη ψυχὴ,
Δυστυχῆ! Σὰ βουνὸ σὲ πλακόνει,
Τοῦ σαβάνου σου εἶναι ἀρχή.

Φεύγεις, φεύγεις, νεότης καϋμένη,
"Ολο φεύγεις, δὲν μένεις στιγμή,
Σὰν νερὸ ποῦ στὴν ἄβυσσο μπαίνει
Σὰν ἀγέρι ποῦ φεύγει μ' ὁρμή.

---

32. ΛΗΣΜΟΝΕΙ.

(Spleen.).

(*Ὑπὸ Νεοκλέους Καζάζη.*)

Δὲν θέλω εἰς ἀνθρώπινα νὰ ἐπιζήσω στήθη.
Ποθῶ νὰ ῥεύσῃ ἐν σιγῇ τοῦ βίου μου ἡ μνήμη,
Καὶ τὸ πικρόν μου παρελθὸν νὰ συγκαλύψῃ λήθη
Μὲ τὰς ὠχράς της πτέρυγας, περίλυπος, πενθίμη
Καλλίτερον τὸ ἄγνωστον· ἡ τύρβη δὲν μ' εὐφραίνει
Κ' ἐπόθουν πάντοτ' ἐν σιγῇ ὁ βίος μου νὰ βαίνῃ.

Ὦ ναί! ποθῶ εἰς σιωπὴν νὰ λήξω βαθυτάτην,
Ἴχνος οὐδὲν τὴν μνήμην μου ἐνταῦθα νὰ τηρήσῃ
Καὶ ν' ἀναπέμψω τὴν κραυγὴν τοῦ βίου τὴν ὑστάτην,
Δίχως οὐδεὶς τὸ βλέμμα μου τὸ τεθνεὼς νὰ κλείσῃ.
Τότ' ἡ ἠχὼ τῆς μνήμης μου ὡς λύρας μελῳδία
Ἐν τῇ φρικώδῃ ἂς σβυσθῇ τοῦ βίου ἐρημίᾳ.

Τί σ' ὠφελεῖ τὸ λεύκωμα;... Ἐν ᾧ ῥεμβὸς καὶ σύννους
Θ' ἀναγινώσκῃς αὔριον τοῦ βίου ἀναμνήσεις
Θὰ ἐξαντλῆσαι ἄπελπις εἰς στεναγμοὺς πυρίνους,
Ὦ! Τότε εἰς τὰς θλιβερὰς τοῦ στήθους συγκινήσεις!
Κλεῖσον τὸ λεύκωμα, πτωχέ! Λησμόνει Τιμολέων·
Εὐδαίμων ὅστις λησμονεῖ δὲν ἐνθυμεῖται πλέον!...

Λησμόνει! Τοῦτο σ' εὔχομαι τὸ ῥῆμα ἐκ καρδίας:
Εἶν' ἐπιλήσμων, ἄφιλος ὁ ἄνθρωπος συνήθως.

Λησμόνει θὰ λησμονηθῇς ἐντὸς τῆς τρικυμίας,
Τοῦ βίου καὶ τῶν φίλων σου τὸ παγετῶδες στῆθος...
Εἶν' ἡ καρδία ἄπειρος ὠκεανὸς καὶ λεῖος
Καὶ νέοι πόθοι γράφονται καὶ σβύνοντ' αἰωνίως.

('Εκ τοῦ album *τοῦ κ. Τιμολέοντος 'Αμπελᾶ.)*

---

33. ΠΑΡΑΠΟΝΟ.

('Υπὸ Χαραλάμπους 'Αννίνου.)

Προχθὲς ἀκόμη, Χλόη μου, κοντά μου καθισμένη
Μὲ θλιβερὸ χαμόγελο μ' ἐκύτταες λυπημένη.
Σ' ἐρώτησα «Τὰ 'μάτια σου γιατί εἶναι βουρκωμένα;
Καὶ σὺ μ' ἀπηλογήθηκες «Θὰ πάω μακρυὰ στὰ ξένα»
Κ' ἔπεσες τότε κλαίωντας στὴ φλογερή μου ἀγκάλη,
Κ' ἐγὼ σοῦ ἐφίλια μὲ καϋμὸ τ' ἀγγελικὸ κεφάλι·
Γροικάω τὸ τραγοῦδί σου καὶ τοῦ φιλιοῦ σου ἀκόμα
Γροικάω τὴ μοσχοβολιὰ ποῦ μ' ἄφησε στὸ στόμα.
Τώρα κυττάζω γύρω μου μὰ δὲ σὲ βλέπω ὀμπρός μου
Εἶσαι στὰ ξένα, ἀγάπη μου, κ' ἐγὼ εἶμαι μοναχός μου.

Μονάχος ξέρεις τὶ θὰ πῇ, ἀγάπη μου μονάχος;
Μὲς τὰ ὠργισμένα κύματα λησμονημένος βράχος.
Γλυκοῦ νεροῦ σταλαματιὰ στῆς θάλασσας τὰ βύθη,
Χαριτωμένο λούλουδο σ' ἀποθαμένα στήθη,
Ἄνοιξι χώρις λούλουδα καὶ χώρις πρασινάδα.
Ἄστρο χωρὶς τσ' ἀχτίδες του, φιλὶ χωρὶς γλυκάδα,
Βρύση χωρὶς μουρμούρισμα, δενδρὶ χωρὶς τὰ φύλλα,
Ξωκκλῆσι χώρις λειτουργιὰ, λιβάνι καὶ κανδήλα
Ῥόδο γλυκὸ τῆς ἄνοιξις μὲ φύλλα μαραμμένα
Πουλὶ χωρὶς τ' αἰτέρι του, ἐγὼ χωρὶς ἐσένα.

Εἶναι πικρὸς ὁ χωρισμὸς γιὰ τὸν ἐρωτευμένο.
  Μ' εἶπες πῶς θἄλθῃς γλήγορα κι' ἀκόμη σὲ προσμένω.
Ἡ ἄνοιξι ἐμαράθηκε, μὰ πάλι θὲ ν' ἀνθίσῃ
  Ὅταν ἡ ἀγαπημένη μου τὰ μέρη αὐτὰ πατήσῃ.
Πέταξε Χλόη γλήγορα, κ' ἔλα 'στὴν ἀγκαλιά μου,
  Νὰ ξαναυρῶ τοὺς πόθους μου καὶ τὰ ὀνείρατά μου,
Καὶ πάλι νὰ σ' ἀγκαλιαστῶ, νὰ σὲ φιλήσω πάλι,
  Νὰ σοῦ στολίσω μὲ μυρτιὰ τὸ ὀλόξανθο κεφάλι.
Γύρισε ὀπίσω Χλόη μου, γύρισε ὀπίσω φῶς μου,
  Δὲν ἠμπορῶ περσότερο νὰ μένω μοναχός μου.

---

34. ΔΑΦΝΗ, ΡΟΔΟΝ ΚΑΙ ΚΥΠΑΡΙΣΣΟΣ.

(*Ὑπὸ Ἀλεξάνδρου Βυζαντίου.*)

ΔΑΦΝΗ.

Εἶμαι ἡ δάφνη· ἐμὲ μόνον
Θεωρεῖ τέρμα τῶν ἀγώνων
Καὶ ἀμοιβὴν ἀπείρων πόνων
  Ὁ ἥρως καὶ ὁ ποιητής·

Στέφει ὁ κλάδος μου ὁ θάλλων
Τὴν κεφαλὴν ἀνδρῶν μεγάλων.
Σὺ ὁ παλαίων, σὺ ὁ ψάλλων,
  Εἰπὲ, τὴν δάφνην δὲν ζητεῖς;

ΡΟΔΟΝ.

Εἶμαι τὸ ῥόδον τὸ ὡραῖον,
Εἶμαι τὸ ἄνθος τῶν ἀνθέων,
Μῦρα εὐώδη ἀποπνέον,
  Ἐρώσης ἔμβλημα ψυχῆς.

Εἶμαι εἰκὼν τῆς εὐτυχίας
Μαγεύω τρυφερὰς καρδίας,
Ἡ κόρη καὶ ὁ νεανίας
Δρέπουν τὸ ῥόδον εὐτυχεῖς.

ΚΥΠΑΡΙΣΣΟΣ.

Δάφνη καὶ ῥόδον, δόξα, κ' εὐτυχία,
Ἔρως καὶ ᾆσμα, εἶσθε εἰρωνεία,
Κ' ἡ τρυφερὰ κ' ἡ ἔξοχος καρδία
Νεκροῦνται μετὰ στάδιον εὐρύ.
Ὄνειρα πλάττων εὔθυμα κοιμήσου,
Ὡς ἀστραπὴ παρέρχετ' ἡ ζωή σου,
Κ' ἡ πένθιμος σκιὰ τῆς κυπαρίσσου
Τὰς δάφνας καὶ τὰ ῥόδ' ἀναπληροῖ.

35. ΤΗ Ε....Η

(Ὑπὸ Εὐγενίου Ζαλοκώστα.)

Ἀλλοίμονον! ἀνάλγητον
Σὲ ἔπλασεν ἡ φύσις...
Ἀρνεῖσ' ἓν μόνον βλέμμα σου
Ἐγγύς μου νὰ πλανήσῃς!
Τόσον λοιπὸν μετέβαλε
Ἡ μοῖρα τὴν καρδίαν,
Καὶ τόσην σᾶς ἐδώρησε,
Γυναῖκες, ἀσπλαγχνίαν;

Ὦ, διατί μ' ἐπλάνησες
Μ' ἀπατηλὴν ἐλπίδα...
Καὶ ἔπειτα—μ' ἐβύθισες
Εἰς μαύρην καταιγίδα;

Ἦτο λοιπὸν τὸ δίκτυ σου
  Τὸ βλέμμα σου ἐκεῖνο,
Καὶ τώρα μ' ἐγκατέλιπες
  Ὅταν πονῶ καὶ φθίνω;

Μάτην ἡ φοίβη ἄνωθεν
  Φῶς ἄπλετον μοὶ ῥίπτει!
Ἡ κεφαλή μου πάσχουσα
  Βεβαρημένη κύπτει..
Μία γνωστὴ ἀνάμνησις
  Τὸ στῆθός μου βαρύνει,
Κ' ἐκπνέει εἰς τὰ χείλη μου
  Ἓν ὄνομα: Ε....η!

Καὶ μετὰ σοῦ ἀνέπλασα
  Χαρὰν κ' εὐδαιμονίαν!
Καὶ μετὰ σοῦ ἐπόθησα
  Καλύβην μόνον μίαν...
Σ' ἀνέπλαττον στηρίζουσαν
  Ἐπάνω μου τὸ σῶμα,
Κ' ὑπὸ φλογώδους ἔρωτος
  Σβεννύμενον τὸ ὄμμα!

Κ' ἐπίστευον τὸ χεῖλός σου
  Τὸ χεῖλός μου νὰ ψαύσῃ
Τὸ κυανόχρουν ὄμμα σου
  Ὑπὲρ ἐμοῦ νὰ κλαύσῃ!
Τοιαύτην σὲ ἀνέπλαττον
  Καὶ ὄχι ὅπως εἶσαι...
Τὸ βλέπω· ἦσαν ὄνειρα,
  Ἐλπίδες συντριβεῖσαι!

Οὕτω συνήθως πίπτουσιν
  Οἱ ποιηταί· συνήθως
Εὑρίσκουν χρύον μάρμαρον
  Ὅπου ἐλπίζουν στῆθος!
Οὕτω συνήθως πίπτουσιν
  Εἰς γύναια συνήθη...
Δὲν ἐννοοῦσιν ἔρωτα
  Τῶν γυναικῶν τὰ στήθη!

---

36. ΘΑ ΠΗΓΑΙΝΩ.

(Ὑπὸ Σπυρίδωνος Λάμπρου.)

Ἐκεῖ ὅπου ῥοδοδάφνη καὶ χλωρὸς κισσὸς ἀνθεῖ,
Ὅπου λούεται τὸ ἔαρ εἰς ζεφύρους ἀρωμάτων,
Ὅπου αἴρεται τὸ πνεῦμα παραδείσους ἀναπλάττ
Θὰ πηγαίνω· μὲ προσμένει ἡ παρθένος ἡ ξανθή.

Ἐκεῖ ὅπου ἁρμονίας γλυκὺς τόνος ἀντηχεῖ
Καὶ τὸ πρωϊνόν της ᾆσμα μελῳδεῖ ἡ φιλομήλα,
Ἐπὶ ἄνθη καθημένη, κεκρυμμένη ὑπὸ τὰ φύλλα,
Θὰ πηγαίνω· μὲ προσμένει τῆς ψυχῆς μου ἡ ψυ

Ἐκεῖ ὅπου ἄνθη ῥαίνει ῥύαξ ῥέων χλοερά,
Καὶ νωπὰ τὰ φύλλα φέρουν μικρὰ θρίμματ' ἀδαμάν
Ὅπου θάλλουσιν αἱ λεῦκαι, ὑπὸ τὴν πυκνὴν σκιάν
Θὰ πηγαίνω, μὲ προσμένει ἡ ψυχή μου ἐν χαρ

Ἐκεῖ ὅπου κατὰ πρῶτον τὴν ἠτένισα δειλὸς,
Καὶ μοὶ ἔρριψεν ἐκείνη πρῶτον βλέμμα τῆς ἀγάπης
Θὰ πηγαίνω· μὲ προσμένει ἀνθηρὸς τῆς γῆς ὁ τάπης,
Θὰ πηγαίνω· μὲ προσμένει ὁ ἀστὴρ μου ὁ καλός.

---

37. ΜΑΚΡΑΝ ΕΚΕΙΝΗΣ.

ΕΝ ΝΥΚΤΙ.

(*Ὑπὸ Ἰωάννου Παπαδιαμαντοπούλου.*)

Ἀνάρηα, ἀνάρηα, τρέμουνε τ' ἀστέρια μὲς στὴ βρύση,
Φεύγουν τὰ νέφια σὰν ἀχνὸς
Βογκάει ὁ κόρακας βραχνὸς
Σιμὰ στὸ κυπαρίσσι.

Ῥημιὰ παντοῦ καὶ σιγαλιὰ, γλυκειὰ ἀνατριχίλα
Βαθειὰ σοῦ σφάζει τὴν καρδιὰ
Ὅταν ἀκοῦς στὴ λαγκαδιὰ
Νὰ τρέμουνε τὰ φύλλα.

Τρέμει στὰ ῥάχια τοῦ βουνοῦ κρυμμένος ὁ πετρίτης
Κοιμᾶται ἡ γῆ στὴ σκοτεινιὰ
Ἄχ! καὶ στὴ μαύρη καταχνιὰ
Θυμοῦμαι τὴ μορφή της.

Ἐσὺ, ἐσὺ, ποῦ μ' ἔσφαξες σὰν δίκοπο μαχαῖρι,
Μέσα στὰ στήθια μου φωτιὰ
Μὲ μιά σου μοὔχυσες ματιὰ
Χιονάτο περιστέρι.

Μουρμουριτὸ κλαίει μακρυὰ τὸ ἄσπρο ποταμάκι,
Καὶ τρέχει μὲς στὴ ῥεμματιὰ
Βρέχει στὴ ῥίζα τὴν ἰτιὰ
Καθάριο τὸ νεράκι.

Ἴσκιο κι' ἀτάραχτη φωλειὰ τοὺς βράχους θὲ νὰ βροῦμ
Μὲς στὸ σκοτάδι τὸ βαθὺ
Ἄχ! ἔλ' ἀγάπη μου ξανθὴ
Νὰ γλυκοφιληθοῦμε.

Στὴ ῥίζα τῆς τρανταφυλλιᾶς, στὰ στήθια σου ἀπάνω
Στὴ χιονισμένη ἀγκαλιά,
Μὲς στὰ γλυκά σου τὰ φιλιὰ
Θὰ πέσω νὰ πεθάνω.

---

38. ΕΙΣ ΜΙΑΝ ΚΟΡΗΝ ΤΗΣ ΕΥΑΣ.

(Ὑπὸ Τιμολέοντος Ἀμπελᾶ.)

Μίαν φορὰν—τοῦ Πλάτωνος ὁπόταν ἐμελέτων
Τὸ λεκτικὸν ὡς σπουδαστὴς, ὡς ἄνθρωπος τὸ πνεῦμα
Πλατωνικῶς ἠγάπησα παρθένον, ὑποθέτων
Τὰ βλέμματά της ἀστραπὰς καὶ ἔπος πᾶν της νεῦμα

Δὲν εἶχε κάλλος ἔκτακτον, ἀλλ' ἦν ἁγνότης ὅλη,
Καί με ἠγάπα —ἔλεγε πῶς με ἠγάπα τότε.—
Τὸ βλέμμα της ἀόριστον Ἐδὲμ μοὶ ἀνεπόλει
Καὶ μ' ἦσαν εὐαγγέλια αἱ λέξεις της αἱ πρῶται.

Ἤμην σχεδὸν ἠλίθιος ἐξ ἔρωτος, κ' ἐκείνη
Ἐπείσθη ὅτι ἐκζητῶ τὸ τοῦ Βερτέρου κλέος
Ἔπειτα... Δὲν μ' ἐγνώριζε, Λαῒς δὲν εἶχε γίνει,
Οὐδὲ παρὰ τὸ στῆθός της ἐστέφθη Καῖσαρ νέος.

Συνήθης κόρη κλείουσα μικρὰν ψυχὴν, καὶ ἴσως
Ἀντὶ καρδίας ἔχουσα γρανίτην εἰς τὰ στήθη,
Θαμβὴ ἀπὸ τὸν πλοῦτόν της, ἀντὶ ἀγάπης μῖσος
Ἐνέπνεε καὶ μετ᾽ ἐμοῦ τὸ παρελθὸν ἠρνήθη.

Τί λέγω;.. δὲν ἐγνώριζε τὴν πατρικὴν ἑστίαν,
Τὴν πόλιν τῆς γεννήσεως ὠνόμαζε καλύβην,
Βλακώδη, ἀνυπόφορον, μικρὰν τὴν κοινωνίαν,
Ἐν ᾗ διῆλθε ταπεινῶς τὴν τρυφεράν της ἥβην...

Δὲν εἶχε πόθους καὶ παλμούς· ἡ οἴησις, ὁ τύφος,
Κατέλαβε τὴν κεφαλὴν κ᾽ ἐπύρεσσεν ἡ κόρη.
Τῆς ὄρνιθος τῆς ἰνδικῆς εἶχε τὸ γαῦρον ὕφος
Καὶ πρὸς τὰ ἄλλα δίποδα, ἡμᾶς ἠδιαφόρει.

Αὐτὰ τὰ ὄντα, ἅτινα ψευδῶς ἐπικαλλύνει
Τῶν Παρισίων ὁ συρμὸς, ἡ τέχνη τῆς ῥαπτρίας
Καὶ περιβάλλει ἡ ἐσθὴς ἐκτὸς ἡ μεταξίνη,
Στεροῦνται συγκινήσεων, δὲν ἔχουσι καρδίας.

Εἶναι νευρόσπαστ᾽ ἀηδῆ, μιμητικά· στενάζουν,
Ἀλλ᾽ ἔμαθον τὸν στεναγμὸν ἐκ τῶν θεάτρων μόνον.
Ἂν ὁμιλήσῃς ἀληθῶς, ἐὰν ἀλγῇς, νυστάζουν
Καὶ ἀγνοοῦν τὸν ἅγιον τῶν αἰσθημάτων στόνον.

Αὐταὶ τὰ στήθη θεωροῦν γυμνὰ καὶ βορβορώδη,
Ἐὰν παράσημον χρυσοῦν δὲν στίλβῃ ἐπὶ τούτων,
Τὴν χεῖρα χεῖρα πένητος ῥικνὴν καὶ ὀστεώδη,
Ἐὰν εἰς τὸ θυλάκιον δὲν παρεισάγῃ πλοῦτον...

Ἰδέτε! ὡς παράσιτα φυτὰ περικολλῶνται
Ὅπου ἀκούουν ἄργυρον, ἐμπόριον, χρυσίον.
Νυμφεύοντ' ἐμπορεύματα κινούμενα, πλανῶνται
Καὶ ἄνευ πόθων ὑψηλῶν περοῦν εἰδώλων βίον!

Οὐαί! ποῦ ὁ ἰδανικὸς μὲ εἶχε ῥίψει Πλάτων!
Ἐκείνην, ἣν ἐπιζητῶ, ἐκείνην, ἣν θὰ πλάσω
Μὲ πόθους Πυγμαλίωνος μετὰ φαιδρῶν ᾀσμάτων,
Μ' αὐτὴν, μὲ Κροίσων θηλυκῶν σωρὸν, δὲν ἀνταλλάσσω

Ἴσως ἡ μέταξα λαμπρὸν δὲν εἶναι ἔνδυμά της,
Ἴσως χρυσὸς τὸν τράχηλον στιλπνὸς δὲν περιβάλλει,
Καὶ δὲν θὰ ἔχῃ στολισμοὺς καὶ τὸ ὑπόδημά της,
Ἀλλὰ καρδίαν εὐγενῆ θὰ ἔχῃ καὶ θὰ πάλλῃ.

. . . .

Ἔρρε!—Ἓν ῥάκος μοῦ θολοῖ τὰ ὄμματα ἀκόμη!
Εἶναι εἰκὼν, ἣν ἄλλοτε ἀλλόφρων ἠσπαζόμην·
Τὰ πάντα εἶναι θελκτικὰ κ' ἡ καστανή της κόμη,
Ἣν φανταζόμενος λυτὴν μεθύσκων, ἐκοιμώμην...

Ἀλλ' ἤδη αὕτη δι' ἐμὲ εἰκὼν δὲν εἶναι, κόρη, πλέον·
Δὲν μ' ἐνθυμίζει πλέον τι... ἐμπρός της δὲν στενάζω.
Εἶνε χαρτίον ἄγραφον, ὅπερ εἰς λύχνον καίων
Ἀνάπτω τὸ σιγάρον μου καὶ λησμονῶν νυστάζω...

ΤΕΛΟΣ

ΤΩΝ ΠΟΙΚΙΛΩΝ

ΛΥΡΙΚΩΝ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

ΑΣΜΑΤΑ

ΒΑΚΧΙΚΑ.

Παλληκάρια! τί κοιμᾶσθε;
  Νὰ ὁ Βάκχος σᾶς φωνάζει·
Τὴν κανάτα δὲν λυπᾶσθε,
  Ποῦ σᾶς βλέπει καὶ στενάζει;

Α. ΧΡΗΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

ΑΣΜΑΤΑ

ΒΑΚΧΙΚΑ

....

1. ΠΡΟΣΤΑΓΗ.

(Ὑπὸ Ἀθανασίου Χρηστοπούλου.)

Κεραστὴ καλέ μου, κέρνα,
Καὶ τριγύρνα, κ' ἀπλοχέρνα,
Στὸ ποτῆρί σας σωστὸ,
Στὴν ἀράδα τὸν καθένα,
Κατὰ τάξιν ἀπὸ ἕνα
Ὡς τὰ χείλια γεμιστό.

Καὶ κερνῶντας παρακίνει
Ὁ καθένας νὰ τὸ πίνῃ
Μιὰν τῆς μιᾶς καὶ τιναχτά.
Νὰ μὴ τύχῃ κ' ἐμποδίσῃ
Τὴν ὁρμήν του καὶ ἀργήσῃ,
Μόν' νὰ τρέχῃ πεταχτά.

Βλέπε ὅμως νὰ πασχίζουν
Δυνατὰ νὰ τὸν στραγγίζουν
Ὡς τὴ μιὰ σταλαμματιά,
Ὅτι ὅποιος τὴν ἀφήσῃ
Μέσ' στὸν πάτο νὰ κολλήσῃ,
Θὰ τὸν κάψῃ ἡ φωτιά.

---

2. ΒΑΡΕΛΟΘΗΚΗ.

(*Ὑπὸ Ἀθανασίου Χρηστοπούλου.*)

Ἔξω, ἔχω τὰ βιβλία!
Στὴ φωτιὰ ἡ φλυαρία,
Λέξες, λόγοι, ὅλα κάτω·
Τί τοῦ κάκου τὰ φυλάττω;

Τὸν Ἀπόλλωνά τους ρίξε,
Καὶ ταῖς Μούσαις ὅλαις πνίξε,
Τὴν πικρή τους δάφνη καῦσε,
Κι' ἀπ' τοὺς κόπους πλέον παῦσε.

Βάλε Βάκχον καὶ Μαινάδαις,
Καὶ βαρέλλια μυριάδαις,
Νὰ γενῇ βαρελλοθήκη
Ἡ χρυσῆ βιβλιοθήκη.

Ὁ κισσὸς ἂς πρασινίσῃ,
Καὶ τὸ κλῆμα ἂς ἀνθίσῃ,
Νὰ γλυκάνῃ τὸ σταφύλι
Τὰ πικρά μου τοῦτα χείλη.

Μὴ, μὴ, τὸ καλαμάρι,
Μὸν' κανάτα καὶ πιθάρι·
Μὴ κονδύλι, μὸν' κροντῆρι,
Καὶ γαβάθα καὶ ποτῆρι.

Κ' ἔτσι πλέον νὰ καθήσω
Νὰ χαρῶ νὰ εὐθυμήσω
Μὲ τὸν Βάκχον μου τὸν φίλον
Τῆς βαρέλλας μου τὸν τῦλον.

---

3. ΚΑΤΑΡΑ.

(*Ὑπὸ Ἀθανασίου Χρηστοπούλου.*)

Νὰ μὴ φθάσω, νὰ μὴ ζήσω
Ἂν μιὰ μέρα δὲν μεθύσω,
Κι' ἂν πεθάνω, νὰ πεθάνω
Στὸ ποτῆρί μου ἐπάνω.

Τὴν ἀμέθυστη ζωή μου
Νὰ τὴν ἔχουν οἱ ἐχθροί μου.
Μόν' ἐκεῖνοι ὅσο ζήσουν,
Νὰ μὴ φθάσουν νὰ μεθύσουν.

Ὅπ' ὁ Βάκχος δὲν σφυρίζει,
Κ' ἡ ποτήρα δὲν γυρίζει,
Ἡ ζῶ' εἶν' τῇ ἀληθείᾳ
Αἰωνία τυραννία.

---

4. ΜΑΚΑΡΙΟΤΗΤΑ.

(Ὑπὸ Ἀθανασίου Χρηστοπούλου.)

Ὅταν πίνω τὸ κρασάκι
Στὸ χρυσό μου ποτηράκι,
        Καὶ ὁ νοῦς μου ζαλισθῇ,
Τότ' ἀρχίζω καὶ χορεύω,
Καὶ γελῶ καὶ χορατεύω,
        Κ' ἡ ζωὴ μ' εὐχαριστεῖ.

Τότε παύουν ἡ φροντίδαις,
Τότε σβύνουν ἡ ἐλπίδαις,
        Τότε φεύγουν οἱ καπνοί'
Κ' ἡ καρδιά μου γαληνίζει,
Καὶ τὸ στῆθός μου ἀρχίζει,
        Ν' ἀνασαίνῃ, ν' ἀναπνῇ.

Γιὰ τὸν κόσμο δὲν μὲ μέλει!
Ἂς γυρίζῃ ὅπως θέλῃ,
        Τὸ κρασάκι μου νὰ ζῇ·
Ἡ κανάτα νὰ μὴ στύψῃ,
Ἀπ' τὸ πλάγι νὰ μὴ λείψῃ,
        Νὰ πεθάνωμε μαζή.

Ὅσον ἔχω τοῦτον τοῦτον
Τὸν ἀκένωτόν μου πλοῦτον,
        Κ' ὅσῳ πίνω καὶ ῥουφῶ,
Ὅλα σκύβαλα τὰ ἔχω,
Κ' εἰς κανένα δὲν προσέχω,
        Καὶ κανένα δὲν ψηφῶ.

———

5. ΜΕΘΥΣΙ.

(Ὑπὸ Ἀθανασίου Χρηστοπούλου.)

Νὰ μεθύσω, νὰ μεθύσω,
Τὴν καρδιά μου νὰ δροσίσω,
Καὶ τὸν νοῦν μου νὰ ζαλίσω,
Τὰ κακὰ νὰ λησμονήσω!

Νὰ μεθύσω, νὰ μεθύσω,
Ταῖς φροντίδαις μου ν' ἀφήσω,
Ταῖς ἐλπίδαις νὰ πατήσω,
Κι' ἀδιάφορος νὰ ζήσω.

Νὰ μεθύσω, νὰ μεθύσω,
Νὰ χαρῶ νὰ τραγουδήσω,
Νὰ χορέψω, νὰ πηδήσω,
Νὰ φωνάξω νὰ λωλήσω.

Νὰ μεθύσω, νὰ μεθύσω,
Εἰς τὰ κάλλη νὰ ὁρμήσω,
Τρυφερὰ νὰ τὰ φιλήσω,
Καὶ ἐκεῖ νὰ ξεψυχήσω!

---

6. ΛΙΤΑΝΕΙΑ.

(Ὑπὸ Ἀθανασίου Χρηστοπούλου.)

Πτωχείας κυβερνήτρα,
Πτωχῶν παρηγορήτρα,
Κακῶν ἀλησμοσύνη,
Δυστυχιῶν γαλήνη,

Τῆς λύπης ἰατρεία,
Τῶν πόνων ἡσυχία,
Ἀνάπαυσις φροντίδων,
Πηγὴ καλῶν ἐλπίδων,
Μελίγλωσση σειρῆνα,
Γλυκόστομη Λαΐνα,
Γεμάτη πρόφθασέ με,
Γεμάτη ἔλα βρέ με!

---

7. ΑΔΙΑΦΟΡΙΑ.

(*Ὑπὸ Ἀθανασίου Χρηστοπούλου.*)

Ὤχ, ζωή μου!
Τὶ ζωή μου;
Τί στενάζω θλιβερά;
Τοῦτο νέον
Δὲν εἶν' πλέον·
Θὰ πεθάνω μιὰ φορά.
Ὅσον ὅμως
Νἄρθ' ὁ νόμος
Τοῦ θανάτου ὁ πικρὸς,
Ἂς πηδήξω,
Ν' ἀποδείξω,
Πῶς δὲν εἶμ' ἐγὼ νεκρός.
Λέγε, λύρα,
Πρὶν ἡ μοῖρα
Μᾶς προφθάσ' ἡ σκοτεινὴ,
Νὰ χαροῦμε
Ὅσο ζοῦμε
Τὴ γλυκειά σου τὴ φωνή.

Βάκχε, χύνε,
Φίλε, πίνε,
Πίνε, λέγω, ρουφηστά
Ὡς τὸν πάτο
Τὸ γεμάτο
Τὸ ποτῆρί σου σωστά.

Κ' ὅταν θέλῃ,
Δὲν μὲ μέλλει,
Καὶ ὁ Χάρος ἂς ἐρθῇ,
Καὶ τὸ σῶμα
Μέσ' τὸ χῶμα,
Μέσ' στὸν τάφον ἂς συρθῇ.

---

8. ΦΑΓΟΠΟΤΙ.

(*Ὑπὸ Ἀθανασίου Χρηστοπούλου.*)

Τρύγος πρόσχαρα προβαίνει
Ἑορτάζ' ἡ οἰκουμένη·
Ἡ φλογέρα ἀχολογάει
Τὸ φθινόπωρο βοΐζει·
Χορευτὰ πανηγυρίζει,
Καὶ τ' ἀμπέλια του τρυγάει.

Βάλτε, φίλοι, μέσ' τὴ βρύση
Τὸ κρασί μας νὰ δροσίσῃ,
Καὶ στρωθῆτε κατὰ γῆς,
Κατὰ τάξιν, ὡς τὸν πάτο
Εἰς τὸν ἴσκιον ἀποκάτω
Πρὸς τὰ χείλια τῆς πηγῆς.

Στρῶστε φύλλα, στρῶστε φτέρη
Ἐπιδέξια μὲ τὸ χέρι,
Κι' ἀποπάνω τεχνικὰ
Τὸ ἀρνάκι μας λιανίστε,
Καὶ ὁλόγυρα καθῆστε,
Νὰ χαροῦμε φιλικά.

Ἂς ῥουφοῦμε τὸ κρασάκι
Σταῖς ἀρχαῖς ἀπὸ λιγάκι,
Καὶ κινῶντας βαθμηδὸν,
Ἂς ὑψόνωμε τὴ δόση,
Ὡς ν' ἀνάψῃ νὰ κορώσῃ
Εἰς τὸ ἄπειρον σχεδόν.

Κ' ἔτσι πλέον ζαλισμένοι,
Μέσ' τὰ χόρτα κυλισμένοι,
Στοῦ νεροῦ τὸν σφυρισμὸν,
Ἂς ἁρμόσωμε τὸ ἴσο
Τῆς φωνῆς μας ἀποπίσω
Ὡς τὸν πρῶτον νυσταγμόν.

---

9. ΠΑΡΑΚΙΝΗΣΙ.

(*Ὑπὸ Ἀθανασίου Χρηστοπούλου.*)

Παλληκάρια! τί κοιμᾶσθε;
Νὰ, ὁ Βάκχος σᾶς φωνάζει·
Τὴν κανάτα δὲν λυπᾶσθε,
Ποῦ σᾶς βλέπει καὶ στενάζει;

Ἡ κατάρα της, καϋμένοι,
Στὸ κεφάλι σας θὰ πέσῃ,
Διατὶ ἀμελημένη
Τὴν ἀφίνετε στὴ μέση.

Ὅταν πᾶτε εἰς τὸν ᾄδη,
Μὲ τὰ δάκρυα κ' ἐκείνη
Στὸ ἡλίσιο λειβάδι
Θὰ κατέβῃ νὰ σᾶς κρίνῃ.

Καὶ λοιπὸν ἀπὸ τὸν Μίνον
Ὅλοι θὰ κατακριθῆτε,
Σὰν τὸν Τάνταλον ἐκεῖνον
Αὐστηρὰ θὰ παιδευθῆτε.

Νὰ διψᾶτε αἰωνίως,
Καὶ ποτὲ νὰ μὴν μπορῆτε
Ἀπ' αὐτὴν ἐκεῖ τελείως,
Οὔτε στάλα νὰ γευθῆτε.

——

10. ΜΕΛΩΔΙΑ.

(*Ὑπὸ Ἀθανασίου Χρηστοπούλου.*)

Ἀπ' τὴν πλόσκα φέρτε φίλοι,
Νὰ ῥουφήσω μὲ τὰ χείλη,
Ἀπ' τὴν πλόσκα τὸ κρασί.
Γιὰ ν 'ἀκούσω ν' ἀρχινήσῃ
Σὰν ἀηδόνι νὰ λαλήσῃ
Τὸ κλοῦ, κλοῦ, κλοῦ, φὶ, σὶ, σί.

Ὁ κλοῦ, κλοῦ τῆς πλόσκας κρότος
Εἶναι, λέγουν, ἦχος πρῶτος
Οἱ τεχνίται μουσικοί·
Καὶ τὸ φὶ, σὶ, σί της τ' ἄλλο
Εἶν' τὸ ἴσο τὸ μεγάλο
Ὁποῦ ψάλλ' ἡ ψαλτική.

Τοῦ Ἀμφίωνα τὰ μέλη
Κ' οἱ ῥυθμοὶ τοῦ Κουκουζέλη
Στοῦ κλοῦ κλοῦ, κλοῦ τὴ φωνὴ,
Ὅλα ὅλ' ἂς σιωπήσουν,
Καὶ μὴ τύχῃ νὰ λαλήσουν,
Ὅτ' εἶν' δίχως ἡδονή.

Καὶ αὐτὴ ἡ καλομοῖρα
Τοῦ Ἀπόλλωνος ἡ λύρα
Ποῦ στὸν Ὄλυμπο λαλεῖ,
Ἂς τσακίσῃ τὸ δοξάρι
Μπρὸς στοῦ φὶ, σὶ, σὶ τὴ χάρη,
Καὶ ἂς μὴ παραλαλῇ.

——

11. ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ.

(*Ὑπὸ Ἀθανασίου Χρηστοπούλου.*)

Θαυμαστοὶ κρασοπατέρες!
Ταῖς γαβάθαις σὰν μαχαίραις
Ξεσπαθῶστε μιὰ φορὰ,
Κι' ἀπὸ δυὸ καὶ δυὸ μονάχοι,
Σὰν ἀνδρεῖοι μονομάχοι,
Ἂς ῥουφοῦμε τολμηρά.

Εἰς τὴν μάχην τούτην ὅμως
Ἂς βαλθῇ αὐτὸς ὁ νόμος·
Τῆς φρικτῆς πολεμικῆς
Ὁ καθένας στὴν ἀράδα
Ἂς χτυπάει μ' ὀγληγωράδα
Τὴ γαβάθα τῆς ῥαχῆς.

Κι' ὅποιος πλέον καταντήσῃ
Τὸν ἐχθρό του νὰ νικήσῃ,
Νὰ τὸν κάμῃ σὰν στουπὶ,
Ἡρακλῆ νὰ τὸν εἰποῦμε,
Κ' εἰς ὑγείαν του νὰ πιοῦμε,
Ὅλ' οἱ ἄλλοι οἱ λοιποί.

Κ' ὑστερνὰ ἐπάν' στὴν ψάθα
Μὲ τὴν ἴδια του γαβάθα
Δυὸ πατέρες προεστοὶ
Νὰ τὸν καταστεφανώσουν,
Καὶ νὰ τὸν ἀποθεώσουν
Εἰς τὴν γῆν νὰ δοξασθῇ.

---

12. ΣΠΟΥΔΗ.

(*Ὑπὸ Ἀθανασίου Χρηστοπούλου.*)

Τί τοῦ κάκου κοπιάζεις,
Καὶ ἀνόητα σπουδάζεις,
Γιὰ νὰ μάθῃς τεχνικά.
Τ' εἶν' τὸ ἄλφα καὶ τὸ βῆτα,
Καὶ τὸ γάμμα, δέλτα, ζῆτα,
Καὶ τὰ ἄλλα τὰ κακά;

Ἐρωτῶ σε, τί κερδαίνεις,
Ἂν γραμματισμένος γένῃς,
Ἂν φιλόσοφος βαθύς;
Τάχα δὲν καταλαμβάνεις,
Ὅτι πάλε θ' ἀποθάνῃς
Σὰν ὁ πρῶτος ἀμαθής;

Ἄφσε τούτη σου τὴν τρέλλα,
Καὶ κολλήσου στὴ βαρέλλα,
Ποῦ σὲ κράζει μὲ χαρά,
Νὰ σὲ μάθῃ, γιὰ νὰ γείνῃς
Σπουδαιότερος, νὰ πίνῃς
Ἕνα μέτρο τὴ φορά.

Τοῦτο βλέπε νὰ σπουδάξῃς,
Τοῦτο πάσχιζε νὰ πράξῃς,
Κι' ὄχι τ' ἄλλα τὰ τρελλά,
Θέματ' ἄρρητα γραμμένα,
Καὶ νερὰ κοπανισμένα,
Καὶ δασκάλων λὰ, λὰ, λά.

---

13. ΒΑΘΡΑΚΟΣ.

(*Ὑπὸ Ἀθανασίου Χρηστοπούλου.*)

Ἐσὺ, φίλε μουσικὲ,
Φωνακλᾶ μου βαθρακὲ,
Νερὸ πίνοντας γλυκὰ,
Κηλαϊδεῖς τὸ μπὰ, κὰ, κά.

K' ἐγὼ πίνοντας κρασὶ
Μὲ τὴν κοῦπα τὴ χρυσῆ,
Μέσ' στὰ δένδρα τ' ἀνθηρὰ
Τραγουδῶ τὸ ταραρά.

Ἔλ' ἂς πίνωμε μαζὴ,
Ὁ καθένας ὅσο ζῇ,
Καὶ τὸν κόσμο τὸν καλὸ
Ἂς γελοῦμε σὰν τρελλό.

Τύφλαις νἄχουν τὰ πολλὰ
Καὶ μεγάλα του καλὰ,
Καὶ τὰ πλέον θαυμαστὰ,
Εἰς τὸ πιεῖ μας ὀμπροστά.

---

14. ΑΤΑΡΑΞΙΑ.

(*Ὑπὸ Ἀθανασίου Χρηστοπούλου.*)

Δυσάρεστη ψυχή μου,
Γαβάθιζε καὶ κοίμου·
Ὁ κόσμος (μὴ σὲ μέλει)
Ἂς κάμῃ ὅπως θέλῃ.

Ἀρχῆθεν ἔτσ' ἐκτίσθη
Καὶ ἔτσ' ἐσχηματίσθη,
Καὶ δὲν 'μπορεῖ ν' ἀλλάξῃ
Τὴν ἄτακτή του τάξη.

Λοιπὸν παραίτησέ τον,
Κουρεύου, κόσμε, πέ τον·
Καὶ μόνον ῥοῦφα, πίνε.
Καὶ σφίγγε, ῥοῦφα πίνε.

15. ΤΡΥΓΟΣ.

(*Ὑπὸ Ἀθανασίου Χρηστοπούλου.*)

Καθαρώταταις παρθέναις
Μὲ κισσὸν στεφανωμέναις,
Ἐλαφρ' ἀνασκουμπωθῆτε,
Καὶ στὸν τρύγο συναχθῆτε.

Πάρτε ὅλαις τὰ μαχαίρια
Εἰς τὰ δεξιὰ τὰ χέρια,
Κ' εἰς αὐτὰ τ' ἀριστερά σας
Τὰ καλάθια τὰ πλεχτά σας.

Κ' ἔτσι πλέον τραγουδῶντας,
Καὶ στ' ἀμπέλι μας κινῶντας,
Ἄς φιλιούμασθε στὰ χείλια,
Κι' ἂς τρυγοῦμε τὰ σταφύλια.

Τὰ σταφύλιά τὰ δροσάτα!
Τὰ σταφύλια τὰ μελάτα!
Τ' ἁπαλὰ, θησαυροφόρα
Τοῦ καλοῦ μας Βάκχου δῶρα.

—

16. ΓΕΜΑΤΟ.

(*Ὑπὸ Ἀθανασίου Χρηστοπούλου.*)

Φίλε Στέφανε, νὰ ζήσῃς,
Ποῦ διδάχνεις, ὅτ' ἡ φύσις
Δὲν τὸ θέλει τὸ κενὸ,
Μὰ τὴ μόνη μας φιλία!
(Ἡ ἀλήθεια εἶναι μία)
Μετ' ἐσένα συμφωνῶ.

Νὰ μὴν ἦν' κενὸ στὴν φύσιν,
Νὰ μὴν ἦν' ἄδειο στὴν κτίσιν,
Νὰ μ' ἦν' ἄδειο πουθενά·
Ἡ Βαρέλλαις νἆν' γεμάταις,
Νὰ γεμίζουν ταῖς κανάταις
Μὲ κρασὶ παντοτεινά.

Νὰ ν' γεμάτα τὰ κροντήρια
Ἡ γαβάθαις τὰ ποτήρια,
Τὰ λαΐνια, τὰ σταμνιά.
Τὰ ἀνώγια τὰ κατώγια,
Τὰ βαθύτατα χαμώγια,
Καὶ ἡ κώχ' ἡ καθεμιά.

---

17. ΠΟΤΗΡΑ.

(*Ὑπὸ Ἀθανασίου Χρηστοπούλου.*)

Στέφανέ μου γεωμέτρα,
Ποῦ γνωρίζεις ἀπὸ μέτρα,
Ἕνα πρόβλημα (νὰ ζήσῃς)
Θὰ προβάλω νὰ μὲ λύσῃς.

Τούτ' ἡ μαύρη μας ποτήρα,
Ὁποῦ τώρα φέρνει γύρα,
Εἶν' τοῦ Βάκχου μας τὸ μνῆμα
Σκαλιστὸ εἰς κύβου σχῆμα.

Ἂν γεμίσῃ ὡς τὰ χείλη,
Καθὼς λὲν ἐδῶ οἱ φίλοι,

Ἴσια πέρνει δύο χάδαις,
Κάθε μιὰ πρὸς δέκα ὀκκάδες.

Ἔλα τώρα, ἂν ἠξεύρῃς,
Ἀναλόγισε νὰ μ' εὕρῃς,
Πόση εἶναι δίχως λάθος,
Κατὰ πλάτος, μάκρος, βάθος.

---

18. ΕΥΘΥΜΙΑ.

(*Ὑπὸ Ἀθανασίου Χρηστοπούλου.*)

Εἰς ὑγείαν τῶν ἐρώτων,
Τὸ ποτῆρί μας τὸ πρῶτον
Ἂς τὸ σφίξομε γεμάτο
Ὅλο, φίλοι, ὡς τὸν πάτο.

Ψάλτ' ὁ ἔρωτας νὰ ζήσῃ
Μὲς σ' τὰ στήθη μας ν' αὐξήσῃ,
Φλόγες ἄσβυσταις ν' ἀστράψῃ,
Ταῖς ὡραίαις ν' ἀνάψῃ.

Κ' ἀναμμέναις νὰ ταῖς στείλλῃ
Ἐς τὰ ὑγρά μας τοῦτα χείλη,
Νὰ φιλοῦν φιλιά κρασάτα
Εὐωδέστατα, δροσάτα·

Καὶ ῥουφῶντας νὰ νομίζουν
Πῶς ταῖς φλόγαις ταῖς δροσίζουν
Καὶ νὰ πίνουν, καὶ νὰ πίνουν,
Καὶ ποτέ τους νὰ μὴ σβύνουν.

19. ΑΣΜΑ.

'Εκ τῆς Κωμῳδίας «ΟΙ ΜΥΛΩΝΑΔΕΣ».

Ναί, ναὶ ἀρχῆστε τραγούδια χορούς,
Μὴ συλλογῆστε τίποτε ἀλλ' ἀπ' αὐτούς.
Ὅλοι ἀρχῆστε τραγούδια χορούς,
Ὅλοι ὅσ' εἶστε σήμερα εἰς τοὺς ἀγρούς.

Σ' τὸ παλάτι μου ἐκεῖ
Τὸ τραπέζι θὰ στρωθῆ,
Καὶ μὲ ἄφθονο χρασὶ
Θὰ γιορτάσωμε μαζή.

Κ' οἱ μυλωνᾶδες θὰ πιοῦν, θὰ χαροῦν,
Καὶ ἡ νυφᾶδες γύρωθεν θὰ μᾶς κερνοῦν·
Κ'οἱ μυλωνᾶδες θὰ πιοῦν, θὰ χαροῦν,
Καὶ ἡ νυφᾶδες χὰ, χὰ, χὰ, θὰ μᾶς κερνοῦν·

Σ' τὸ παλάτι μου ἐμπρὸς
Θὰ στηθῆ ἐκεῖ χορὸς,
Καὶ μὲ ἄφθονο χρασί
Θὰ γιορτάσωμε μαζή.

Κ' οἱ μυλωνᾶδες θὰ πιοῦν, θὰ χαροῦν,
Καὶ ἡ νυφᾶδες χὰ, χὰ, χὰ, θὰ μᾶς κερνοῦν.

---

20. ΥΜΝΟΣ ΒΑΚΧΙΚΟΣ.

(*Ὑπὸ Ἠλία Ταντταλίδου.*)

Δὲν κράζω εἰς βοήθειαν
Κατὰ κοινὴν συνήθειαν,
Τὰς Μούσας, τὰς παρθένους

Θὰ ἐμπνευσθῶ καὶ μόνος μου,
Καὶ ἀμελεῖ ὁ πόνος μου
Ποιητικοὺς ἐπαίνους.

Κρασάκ' ἡδονικώτατον,
Ποτὸν ποιητικώτατον,
Ἡρωϊκέ μου οἶνε!
Ὑπόθεσις τοῦ πνέοντος
Ἀγάπην Ἀνακρέοντος,
Ὑπόθεσίς μου γίνε!

Κρασάκι μ', ὅταν χύνεσαι
Καὶ ἀφρισμένο πίνεσαι,
Καὶ μέσα μου κοχλάζῃς,
Κι' ἀχνοὺς ἀπὸ τὸ σῶμά μου,
Καὶ φλόγας ἀπὸ τ' ὄμμα μου
Καὶ ἀστραπὰς ἐβγάζῃς,

Κεφάλια τότε τέσσαρα,
Ποδάρια δεκατέσσαρα
Μὲ φαίνεται πῶς ἔχω·
Μὲ φαίνεται πῶς γίνομαι
Τρελλοβοριᾶς καὶ χύνομαι,
Καὶ μέσ' 'ς τὰ δάση τρέχω.

Ὁπόταν 'ς τὸ σωτήριον
Μὲ φέρνεσαι ποτήριον,
Δὲν εἶμαι τότ' ἐκεῖνος
Ὁ κατηφὴς κι' ἀνέραστος,
Ἀλλὰ γλυκὺς κ' ἐπέραστος,
«Νὰ ζῇ, φωνάζ', ὁ οἶνος!»

Ὁ στωϊκὸς εὐφραίνομαι,
Ὁ γνωστικὸς τρελλαίνομαι,
Ὁ ἄφωνος φωνάζω·
Ὁ ἀηδὴς ἡδύνομαι,
Ὁ θνήσκων ἀναστήνομαι,
Ὁ πρωτινὸς ἀλλάζω.

Κληρονομῶ βασίλεια,
Παλάτια κτίζω χίλια,
Τρέφω στρατοὺς μυρίους·
Καὶ μὲ καρδίαν λέοντος
Καὶ τύχην Ναπολέοντος
Νικῶ τοὺς ἐναντίους!

Φυσῶ κ' ὑψόνω κύματα
Πατῶ καὶ κάμνω θρίμματα
Τοὺς πύργους καὶ τὰ κάστρα·
Ἱππεύω τὴν ὑφήλιον,
Καὶ κυνηγῶ τὸν ἥλιον
Καὶ φοβερίζω τ' ἄστρα!

Κρασοπατέρες, χαίρετε!
Πρὸς σᾶς ὁ νοῦς μου φέρεται·
Τὴν τύχην σας ἀρέσω.
Καὶ 'ς τοὺς μεθύσους ἤχους μου,
'Σ τοὺς κονδυλοῦντας στίχους μου
'Εσᾶς θὰ ἐπαινέσω.

Μὴ δόξαις, μὴ φρονήματα,
Μόνον φωναῖς, πηδήματα,

'Αββάδες οἰνοπόται!
Κι' ἂν σᾶς ἀρέσουν τ' ᾄσματα,
Μὴ κρότους, μόν' κεράσματα
Τὰ ψαλτικά μου δότε!

---

21. ΘΑΛΑΣΣΑ.

(Ὑπὸ Ἠλία Ταρταλίδου.)

Ἂν ἦσουν, θάλασσα, κρασί,
Ὢ! τότε τί δουλειὰ χρυσῆ!
Κοντά σου νὰ πασχίσω
Τὸ σπῆτί μου νὰ κτίσω·
Καὶ νὰ μεθῶ, καὶ νὰ μεθῶ,
Χωρὶς ποτὲ να βαρεθῶ,
Νὰ πίνω καὶ νὰ πίνω
Τὸν ἀφρισμένον οἶνο.

Ἂν ἦσουν, θάλασσα, κρασί,
Τωόντι τί δουλειὰ χρυσῆ!
Σὰν ἀλκυὼν 'δική σου
Νὰ ψάλλω 'ς τὴν ἀκτή σου·
Νὰ μὲ κτυπᾷ κάθε βραδυὰ
Κομανταρίας μυρωδιά,
Καὶ μέθη νὰ ἀρχίζῃ
Νὰ μὲ ἀποκοιμίζῃ.

Ἂν ἦσουν, θάλασσα, κρασί,
Τί τύχη, τί δουλειὰ χρυσῆ!
Ν' ἀκούω νὰ σφυρίζῃς,
Κ' ἀφροὺς κρασιοῦ ν' ἀφρίζῃς

Κ' ἐκεῖ νὰ τρόγω τὰ φαγιά,
Μὲ τὴν χρασένια σου μαγιά,
Καὶ τὸ νερὸ ποῦ πίνω,
Κρασὶ νὰ ἦν' κ' ἐκεῖνο.

Ἂν ἦσουν, θάλασσα, κρασὶ,
Θεέ μου! τί δουλειὰ χρυσῆ!
Εἰς τὸ κρασὶ ἐπάνω
Ταξείδια νὰ κάνω·
Νὰ κολυμβῶ καὶ νὰ βουτῶ,
Καὶ να σὲ πίνω ἐνταυτῶ,
Κ' ἢ νὰ σὲ πιῶ νὰ σκάσω,
Ἢ πιέ με νὰ χορτάσω.

---

22. Η ΔΙΑΘΗΚΗ.

(Ὑπὸ Ἠλία Ταντταλίδου.)

Ἐνόσῳ ζοῦσα, φίλοι,
Τὰ ῥόδινά μου χείλη
Ποτὲ δὲν παραπόνεσα·
Μ' αὐτὰ τὰ δυὸ γεμάταις
Βαρέλλαις καὶ κανάταις
Πολλάκις καταπόνεσα.

Ὢ! πόσαις χιλιάδες
Σ' τὸ στόμα μου ὀκκάδες
Ὡς τώρα κρασιοῦ 'πέρασαν!
Πλὴν μὲ τὰ γερατεῖα
Τοῦ στήθους μου τ' ἀγγεῖα
Ἐζάρωσαν κ' ἐγέρασαν.

Ἂν, φίλοι, ἀποθάνω,
Εἰς τὸν νεκρόν μ' ἐπάνω
Κρασὶ κουβάδες χύσετε,
Κ' ἀπὸ τὸ κόκκινό μου
Κοντὰ 'ς τὸ λείψανό μου
Ἐλᾶτε καὶ μεθύσετε.

Τ' ἀναίσθητά μου μέλη
'Σ τοῦ Γιακουμῆ τ' ἀμπέλι
Μὲ τὰ τραγούδια θάψετε,
Κ' ἐπάνω εἰς τὸ μνῆμα
Σκαλίσατ' ἕνα κλῆμα
Κι' αὐτὰ τὰ λόγια γράψετε:

—«Θνητοί! μιὰ φοῦχτα χῶμα
«Τοῦ καθενὸς τὸ σῶμα
Ἐντὸς ὀλίγου γίνεται·
«Τί στέκεσθε καϋμένοι;
«Ἡ ὥρα δὲν προσμένει·
«Χαρῆτέ την καὶ πίνετε.»

———

23. ΣΠΟΥΔΗ.

(Ὑπὸ Ἠλία Ταντα λίδου.)

Ἄκουσε! ποῦ φεύγεις;... μένε,
Λογιώτατε καϋμένε!
Ἕως πότε 'ς τὰ σχολεῖα
Θάπτεσαι μὲ τὰ βιβλία;

Ἄφησε τοὺς φιλοσόφους,
Τοὺς κενοὺς καὶ πολυστρόφους,
Κ' εἰς τοῦ οἴνου τὴν βαθεῖαν
Πρόσδραμε φιλοσοφίαν.

Ὁ χτικιάρης δάσκαλός σου
Θὰ ταράξῃ τὸ μυαλό σου
Καὶ μετὰ περὶ γραμμάτου
Θὰ σ' τὰ φέρῃ ἄνου κάτου.

Τὸ κρασ' εἶν' ὅπου φωτίζει,
Τὸ κρασ' εἶν' ὅπου σοφίζει,
Τὸ κρασάκ' εἶναι συντόμως
Τῆς ζωῆς κανὼν καὶ νόμος.

Σ' ἕνα μου κρασιοῦ ποτῆρι
Ὁ νοῦς πλέει τοῦ Καΐρη,
Καὶ διδάσκει τὸ παληό μου
Εὐγλωττίαν Οἰκονόμου.

Θέλεις τ' ἄστρα νὰ μετρήσῃς
Καὶ νὰ μάθῃς τ' εἶν' ἡ φύσις;
Ἔχε 'γειὰ 'πὲ 'ς τὸ σχολεῖον,
Κ' ἔλα 'ς τὸ κρασοπωλεῖον.

Ἔμπνευσιν ὁ νοῦς σου θέλει;
Ἂς κοπιάσῃ 'ς τὸ βαρέλλι
Θέλεις πνεῦμα; θέλεις γνῶσι;
Τὸ κρασὶ θὰ σὲ τὰ δώσῃ.

Εἰς τοῦ γέρου Καμηνάρη
Τὸ ἀκένωτο πιθάρι,

Όποιος χώση τὸ κεφάλι,
Φωτισμένο θὰ τὸ 'βγάλη.

Νὰ ἀληθινὴ παιδεία!
Νά, σωστὴ φιλοσοφία!
Λῆρος ὅλ' αἱ ἄλλ' ἐκεῖναι!
Νά, πηγὴ σοφίας... Πῖνε!

---

24. Ο ΚΡΑΣΟΠΑΤΕΡΑΣ.

Ἄχ! ἂς ἤμουνε βαρέλλα, ἄχ! ἂς ἤμουνε βουτσί,
Νἄμουν πάντα φουσκομένος μὲ ῥετσίνα μὲ κρασί.
Νὰ μὴ θέλω νὰ γυρίζω νὰ γυρεύω τὸ καλό,
Καὶ τὴν τζέπη νὰ κυττάζω, μὴ δὲν ἔχω ὀβολό.
Θέ μου φέρε μιὰ βαρέλλα 'στὸ κρεβάτι μου θεέ,
Νὰ περάσ' ἕνα μαρκῶτσι νὰ τὴν κάμω ναργελέ.
Νὰ φουμάρω νὰ φουμάρω ἢ ξυπνός, ἢ κοιμηθῶ,
Τ' ὄνομά σου νὰ δοξάζω τὸ κρασάκι νὰ ῥουφῶ,
Νὰ βυζάνω σὰν παιδάκι μέρα νύκτα τὸ βυζί,
Καὶ ποτὲ δὲ θὲ ν' ἀκούσῃς τὴν καρδιὰ νὰ βαρεθῇ.
Σοῦ ὀμνύω ἂν μ' ἀκούσῃς τὸ κρασὶ νὰ βαρεθῶ,
Μὲ τοὺς τόσους κεραυνούς σου ὠργισμένος νὰ καῶ.

---

25. Ο ΡΑΚΙΤΖΗΣ.

Κύτταξε ἀνοησία,
Καὶ τρελλὴ ἀπομωρία,
Νὰ μεθοῦνε μὲ κρασί,
Μὲ βαρέλλα μὲ βουτσί.

Τί κοιλιὰ ἔχουν μεγάλη,
Τί χωριάτικο κεφάλι·
Νὰ μὴ νειώθουν τὸ κρασὶ,
Πῶς φουσκώνει τὸ πετσί.

Πῶς 'μπορουῦν αὐτὴν τὴν κοῦπα,
Νὰ ἁρπάζουν μὲ τὴν φοῦκτα,
Καὶ νὰ γείνοντ' ἀγενεῖς,
Ἐνῷ εἶναι εὐγενεῖς.

Δὲν μανθάνουν τὸ ῥακάκι,
Τὸ μικρὸ τὸ ποτηράκι,
Ποῦ νὰ πίνουν τὸ σωστὸ,
Νὰ μὴ θέλουν γιατρικό.

Θὲ νὰ δώσω μιὰ κατάρα,
Νὰ μὴν ἀποκτᾷ δεκάρα,
Ὁ κρασοπινᾶς μπεκρῆς,
Ὁ χωριάτης κι' ἀγενής.

Δὲν θωροῦνε τοὺς ντετόρους.
Ἔμπορους καὶ δικηγόρους,
Ὅπου πίνουν·—Τί πιοτό;
Τὸ ῥακὶ τ' ὀρεκτικό.

Ὅποιος θέλει γιὰ νὰ ζήσῃ,
Τὸ κρασὶ νὰ τὸ ἀφίσῃ,
Καὶ ν' ἀρχίσῃ τὴ ῥακὴ,
Θρεπτικὴ κι' ὀρεκτική.

Πλὴν πολὺ νὰ μὴν τὸ πίνῃ,
Ὅταν θέλει νὰ παχύνῃ,
Ἅμα θέλ' ὀρεκτικό,
Νὰ ῥουφᾷ ὡς ἑκατό.

---

26. Ο ΡΩΜΙΤΖΗΣ.

Πῶς θυμόνω
Πῶς χακιόνω
Νὰ μοῦ λένε μερικοί.
Ἄλλαξ' γνώμη!
Ἂς τὸ ῥῶμι,
Πίνε μπύρα καὶ ῥακή.

Δὲν ῥωτοῦνε
Δὲν ἀκοῦνε
Πῶς κι' αὐτοὶ οἱ Ἰταλοί,
Πολεμοῦνε
Καὶ ζητοῦνε
Ῥῶμι, κι' ὄχι συμβουλή.

Μὴ θαροῦνε
Πῶς ζητοῦνε
Πολιτεία καὶ χωριό,
Ποῦ γυρεύουν
Καὶ γυρεύουν,
Τὸ ὡραῖό μου πιοτό.

Θὰ τὸ πίνω
Δὲν τ' ἀφίνω,
Οὔτε θὲ ν ἀλλάξω γνώμη
Θὰ φωνάζω
Καὶ θὰ κράζω,
Ἢ τὸν θάνατον ἢ ΡΩΜΙ.

---

27. ΒΑΚΧΙΚΟΣ ΥΜΝΟΣ.

Εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ θανάτου.

Εἶναι μοῖρα θνητῶν ὁ Ἀχέρων
Κ' ἡ σκληρὰ τοῦ θανάτου δρεπάνη,
Ὁ θνητὸς χρεωστῶν ν' ἀποθάνῃ
Ἂς περάσῃ τὸν κύκλον του χαίρων.

Εἰς τὸν κόσμον λοιπὸν παροδῖται
Τῆς μελλούσης μὴ κήδεσθε ζάλης,
Εὐθυμίας ἐν μέσῳ μεγάλης
Τῆς φιάλης—Τὸ νέκταρ γευθῆτε.

Ἂς σᾶς στέψουν τῆς Κύπριδος τ' ἄνθη
Αἱ φροντίδες ἂς παύσουν ἐμπρός της,
Ἀποθνήσκει ταλαίπωρος ὅστις
Ὀπαδός της—ἐδῶ δὲ εὐφράνθη.

---

28. ΑΣΜΑ ΑΝΑΚΡΕΟΝΤΕΙΟΝ.

Τονισμένον εἰς τὴν Μουσικὴν τοῦ Μελοδράμ. one.

Εἰς φιάλην χρυσῆν κοκκινίζει
Τὸ ποτὸν τοῦ Βρομίου τ' ὡραῖον,
Ἡ φιάλη λοιπὸν ἄς γυρίζῃ,
Ἄς φλογίζῃ—τὰς φρένας τῶν νέων.

Τῆς ἀμπέλου τὸ ἄφθαρτον κλέος
Γλυκὺς οἶνος θερμαίνων τὰ στήθη·
Ἄς μᾶς λύσῃ τὰ μέλη· λυαῖος
Οὐ ματαίως—ὁ Βάκχος ἐκλήθη,

Ἐνῷ πῦρ πορφυροῦν τὴν καρδίαν
Ἁγιάζων, διώκει τὰ μίση,
Ὁ τοξότης τῆς Κύπριδος θείαν
Ἀμβροσίαν—ὁλόγυρ' ἄς χύσῃ.

Διφυὴς ἀνθοδέσμη ἄς γίνῃ
Ὁ κισσὸς καὶ τὸ ῥόδον συνάμα,
Φλὸξ ἐρώτων καὶ Βάκχου πυρίνη
Ἄς καλλίνῃ—τοῦ βίου τὸ δρᾶμα.

---

29. ΕΥΘΥΜΙΑ.

Ἦχος «Si colmi in calice»

Μὲ τὸ ποτήριον
Ἕως τὰ χείλη
Ἅπαντες, φίλοι,
Εἰς τὴν χαράν,

Ἄς πλέῃ ἄφροντις
Πᾶσα καρδία
Ἡ δυσθυμία
Ἡμῶν μακράν.

Ὀργαὶ καὶ μίση μας
Μακρὰν συγχρόνως,
Ὁ ἔρως μόνος
Ἐδῶ ἂς ζῇ.

Τὸ γλυκὺ βάλσαμον
Γευθῶμεν ἤδη,
Ζωὴν μᾶς δίδει
Τέρψεις μαζή.

Μακρὰν τοῦ στήθους μας
Φροντίδες, πόνοι,
Ἡ χαρὰ μόνη
Ἐδῶ ἂς ζῇ.

— —

30. ΣΥΜΒΟΥΛΗ.

(Ὑπὸ Ἀ. Κωνσταντινίδου.)

Ὅσον ἡ Μοῖρά σου γελᾷ,
Τῆς ἡλικίας τὰ καλὰ
Νὰ μὴ περιφρονήσῃς.

Πετοῦν αἱ ὧραι αἱ χρυσαῖ
Καὶ σπείρει ῥόδα περὶ σὲ
Ἡ μειδιῶσα φύσις.

Μὲ τὴν δρεπάνην τὴν πικρὰν
Ἴσως πολὺ πολὺ μακρὰν
Ὁ θάνατος δὲν εἶναι.
Κανὲν λοιπὸν μὴ σὲ λυπῇ
Ἢ τὶ ὁ κόσμος θὰ εἰπῇ,
Ἀγάπα σὺ καὶ πῖνε.

Τὸ παρελθὸν ἐὰν ποθῇς,
Ποτὲ νὰ μὴν ἐνθυμηθῇς
Συμβάντα προτεραίας.
Φέρε τὸ βλέμμα χαρωπὸν
Πρὸς τῆς ἀμπέλου τὸν καρπὸν
Κι' ἀγάπα τὰς ὡραίας.

Ἐὰν ὁ μὲν εὐδαιμονῇ
Ἐὰν ὁ δὲ ὑπερφρονῇ,
Τί τάχα ἀποκτοῦσι;
Τὰ πάντα φθείρει ὁ καιρὸς
Κ' οἱ ἄνθρωποι ὀδυνηρῶς
Τὸν βίον ἐκμετροῦσι.

ΤΕΛΟΣ

ΤΩΝ

ΒΑΚΧΙΚΩΝ

ΑΣΜΑΤΩΝ.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟΝ

ΑΣΜΑΤΑ

ΤΟΥ

ΧΟΡΟΥ

....

Τῶν βημάτων σου τὸν κρότον
Θέλω πάντα ν' ἀκροῶμαι
Καὶ ποτὲ ἂς μὴν κοιμῶμαι
Ἄγγελε, ὦ σὺ ἐρώτων!

1. ΟΙ ΚΛΕΦΤΑΙ ΤΗΣ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ.

Κάτω 'ς τὸ Βάλτο 'ς τὰ χωρὶὰ
Ἄγραφα καὶ Ξερόμερο·
Μέσ' τὰ πέντε βιλαέτὶα
Φᾶτε πὶέτε μωρ' ἀδέρφὶα

Ὅπου εἶν' οἱ κλέφταις οἱ πολλοὶ,
Ἁρματωμένοι 'ς τὸ φλωρὶ
Κάθονται καὶ τρών' καὶ πίνουν,
Καὶ τὴν Ἄρτα φοβερίζουν.

—Βρὲ Τοῦρκοι κάμετε χαλά,
Γιὰ τὶ σᾶς καῖμεν τὰ χωριά.
Θέλομεν τ' ἀρματωλῆκι,
Γιὰ τ' ἐρχόμεθα 'σὰν λύκοι.

Πιάνουν καὶ γράφουν μιὰ γραφὴ
Χέ.... τὰ γένεια τοῦ Κατῆ.
Γράφουνε καὶ 'ς τὸ Κομπότι
Χαιρετοῦν καὶ τὸν δεσπότη.

---

2. ΓΙΟΥΣΟΥΦ ΑΡΑΠΗΣ.

Γιουσοὺφ 'Αρά: Γιουσοὺφ 'Αράπης πολεμᾶ
(Μώρ' 'Αράπη)
Γιουσὺφ καϋμέν' 'Αράπη! Μὲ δυό, μὲ τρεῖς χιλιάδες(δὶς)

Πέφτουν τὰ τό: Πέφτουν τὰ τόπια σὰν βροχή,
(Μώρ' 'Αράπη)
Γιουσοὺφ καϋμέν''Αράπη! Κ' ἡ μπόμπαις σὰν χαλάζι (δὶ

Κι' αὐτὰ τὰ λιά: κι' αὐτὰ τὰ λιανοτούφεκα,
(Μώρ' 'Αράπη)
Γιουσοὺφ καϋμέν''Αράπη! Σὰν ἄμμος τῆς θαλάσσης (δὶ

Βασιλοπού: Βασιλοποῦλα ἀγνάντευε,
(Μώρ' 'Αράπη)
Γιουσοὺφ καϋμέν' 'Αράπη! 'Ψηλ' ἀπὸ τὰ πεντένια (δὶς)

Πάψε, Σουφή: Πάψε, Σουφή, τὸν πόλεμο,
(Μώρ' 'Αράπη)
Γιουσοὺφ καϋμέν' 'Αράπη! Πάψε καὶ τὸ τουφέκι (δὶς)

Νὰ κατακά: Νὰ κατακάτσῃ ὁ κορνιαχτὸς,
(Μώρ' Ἀράπη)
Γιουσοὺφ καϋμέν' Ἀράπη! Νὰ μετρηθοῦν τ' ἀσκέρια (δὶς)

Μετροῦνται οἱ Τοῦρ: Μετροῦνται οἱ Τοῦρκοι τρεῖς φοραῖς
(Μώρ' Ἀράπη)
Γιουσοὺφ καϋμέν' Ἀράπη! Καὶ λείπουν τρεῖς χιλιάδες (δὶς)

Μετριοῦνται τὰ: Μετριοῦνται τὰ κλεφτόπουλα,
(Μώρ' Ἀράπη)
Γιουσοὺφ καϋμέν' Ἀράπη! Καὶ λείπουν τρεῖς λεβένταις(δὶς)

Τὸ ἕνα 'πά· Τὸ ἕνα πάει γιὰ ψωμὶ
(Μώρ' Ἀράπη)
Γιουσοὺφ καϋμέν' Ἀραπη! Καὶ τ'ἄλλο γιὰ μπαρούτη (δίς)

Τὸ τρίτο τὸ: Τὸ τρίτο τὸ καλλίτερο
(Μώρ' Ἀράπη)
Γιουσοὺφ καϋμέν' Ἀράπη! Στέκεται 'ς τὸ τουφέκι. (δὶς)

---

3. Ο ΓΕΡΩΣ.

Ἀποκάτ' σὲ μιὰ μουρίδα,
Κάθουνταν μιὰ κορασίδα,
Ἐκαθῶταν κ' ἕνας γέρως,
Ἑκατὸ χρονῶ, τὸν ξέρω.
Σκύφτ' ὁ γέρως νὰ φιλήσῃ
Σάλ̮ια, μύξαις τὴν γεμίζει.
«Φεύγα, γέρω, 'πὸ κοντά μου
Κι' ἀναγούλ̮ιασ' ἡ καρδιά μου.

Τί τοῦ γέρου τὰ παιχνίδȷα,
  Εἶναι σκόρδα καὶ κρομμύδȷα.
Τί τοῦ γέρου τὰ κανάκȷα,
  Σὰν νερόβραστα σπανάκȷα,
Καὶ τοῦ νεȷοῦ τὰ παιχνιδάκȷα
  Μόσχος καὶ γαρουφαλάκȷα·
Καὶ τοῦ νεȷοῦ καὶ τῆς κοπέλας,
  Μόσχος εἶναι καὶ κανέλλα.»

---

4. Ο ΝΤΕΛΗ ΚΑΛΟΓΕΡΟΣ.

Πέντε δέκα παπαδιαῖς,
  Κι' ἄλλαις τόσαις καλογρῃαῖς,
Τὸ παμπάκι 'σκάλιζαν,
  Μώρ' καὶ τὸ βοτάνιζαν.
Δίψασαν ἡ καλογρῃαῖς,
  Πλάνταξαν ἡ παπαδιαῖς,
Ποῦ νὰ πᾶν' νὰ βροῦν νερὸ,
  Κάτω στ' 'Ασπροπόταμο.
Βρίσκουν τὰ νερὰ ζεστὰ,
  Τὸ ποτάμι σιγαλὸ,
Μιὰ τὴν ἄλλη λέγανε,
  «Ἄϊστε κολυμπήσουμε,
Ποῦ εἶναι τὸ νερὸ ζεστὸ;
  Τὸ ποτάμι σιγαλό.»
Βγάζουν τὰ ῥασάκια τους,
  Τὰ πουκαμισάκια τους,

Κι' ὁ ντελῆ καλόγερος
Πίσω 'πό 'να πλάτανο,
Παίρνει τὰ ῥασάκια τους·
Τὰ πουκαμισάκια τους·
«Μρὲ ντελῆ καλόγερε,
Δός μας τὰ ῥασάκια μας,
Τὰ πουκαμισάκια μας,
Κι' ὅποια θέλεις πάρε μας,
Κι' ὅ,τι θέλεις κάνε μας.
—'Γὼ δὲν θέλω κᾆν καμμιά,
Κι' ἄϊστε νὰ χορέψουμε
Χαβδωτὰ, ντρισκελωτά».
Κι' ὁ καλόγερος 'μπροστά·
Κι' ἡ καλόγρηαις 'πὸ κοντά.

———

5. Η ΚΑΛΟΓΡΗΑ.

Κάτου στὴν ἁγιὰ Μαρίνα καὶ στὴν Παναγιὰ,
Δώδεκα χρονῶ κορίτσι γίνηκε καλογρηὰ,
Μὲ σταυρὸ, μὲ κομπολόγι πάει στὴν ἐκκλησιὰ,
Κὶ οὐδὲ τὸ σταυρό της κάνει κὶ οὐδὲ προσκυνᾷ:
Τὰ παλληκαράκια γλέπει κι' ἀναστεναγμὸ,
'Απὸ τὴν καρδιά της βγάζει μὲ πολὺν καϋμό·
Μέσ' στὸ σταυροδρόμι βγῆκε καὶ κρασὶ πουλεῖ
Κι' ὅποιος νειὸς ἐκεῖ περνοῦσε, στέκει τοῦ μιλεῖ·
«Ἔλα πιὲ κρασὶ, λεβέντη, καὶ γλυκὸ ῥακὶ,
Γιὰ νὰσοῦ διαβοῦν οἱ πόνοι, κὶ ὅλοι σ' οἱ καϋμοί.»
Διάβηκ' ἕνας διάβηκ' ἄλλος, διάβηκα κ' ἐγώ,
Στὸ χρασοπουλειό της στέκω τὸ ῥακάκι μου νὰ πιῶ.

«Καλογρηά μου, θὰ μεθύσω καὶ θὰ νυχτωθῶ,
Κὶ ἂν νυχτώσω ὁ καϋμένος ποῦ θὰ κοιμηθῶ;
—Παλληκάρι μ' ἂν μεθύσῃς, ἔλα στὸ κελλὶ,
Πὤχω πέρδικα ψυμένη καὶ γλυκὸ κρασί·
Πὤχω πάπλωμα στρωμένο καὶ χρυσὸ χαλὶ,
Ποῦ 'μαι κόρη καὶ κοιμοῦμαι μόν' καὶ μοναχὴ,
Νὰ φιλήσῃς, ν' ἀγκαλιάσῃς καλογρηᾶς κορμὶ,
Ποῦ 'ν' στὰ ῥάσα τυλιγμένο σὰν χλωρὸ τυρί.»

---

6. Η ΠΑΠΑΔΙΑ.

Κορίτσ̱α, μπᾶτε στὸ χορὸ νὰ μάθετε τραγούδια,
Νὰ διῆτε κεντηταῖς ποδιαῖς, πράσιναις καὶ γαλάζαις,
Νὰ διῆται καὶ μιὰ παπαδιὰ, πῶς πάε̱ μὲ τοὺς λεβένταις
Πάει κι' ὁ παπᾶς ἀπὸ κοντὰ, κοντὰ περικαλῶντας,
«Κοντοκαρτέρει παπαδιὰ, δυὸ λόγ̱α νὰ σοῦ κραίνω,
Μωρὴ, ποῦ τ' ἄφκες τὰ παιδ̱ιὰ, τὸ ἔρημο τὸ σπίτι;
—Σύρε παπᾶ μ' στὸ σπίτι σου, σύρε καὶ στὰ παιδιάσου
Κ' ἐγὼ θὰ 'πάγω μὲ τοὺς νε̱οὺς καὶ μὲ τὰ παλληκάρ̱α.
—Μωρὴ, ποῦ τάχεις τὰ ἱερὰ νὰ πά' νὰ λειτουργήσω;
—Φωτιὰ νὰ κάψῃ τὰ ἱερὰ, κ' ἐσένα καὶ τὸ σπίτι.»

---

7. Ο ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ.

Σαράντα 'μέραις μελετῶ,
Νὰ πάω στὸν πλεμματικό.
Πηγαίνω μιὰ, πηγαίνω δυὸ,
Δὲν τὸν εὑρίσκω μοναχό.

Μιὰ Κυριακὴ, πουρνὸ, πουρνὸ
Πάγω τὸν βρίσκω μοναχό.

Σκύφτω φιλῶ τὸ χέρι του,
Κάθουμαι στὸ μιντέρι του.

«Παπᾶ μου, ξεμολόγα με,
Τὰ κρίματά μου ῥώτα με.

—Τὰ κρίματά σου 'ναι πολλὰ,
Κι' ἀγάπη νὰ μὴν κάνῃς πλιά.

Σὰν ἀρνηστῇς ἐσὺ, παπᾶ,
Τὸν ἄρτο καὶ τὴν λειτουργιά.

Τότες κ' ἐγὼ θὲ ν' ἀρνηστῶ
Τὰ μαῦρα μάτια π' ἀγαπῶ.»

Πάει ὁ παπᾶς στὴς ὧραις του,
Πάγω κ' ἐγὼ στὴς χόραις του.

Πάει ὁ παπᾶς στὴν ἐκκλησιὰ,
Πάγω κ' ἐγὼ στὴν παπαδιά.

---

8. Ο ΑΓΑΠΗΤΙΚΟΣ.

Ἤθελα ν' ἀρτῶ τὸ βράδυ, μ' ἔπιασε ψιλὴ βροχὴ,
Καὶ τὸν Θιὸ περιχαλοῦσα γιὰ νὰ σ' εὕρω μοναχή·
Μήτε μοναχὴ σ' εὑρίσκω, μήτε μὲ τὴ μάνα σου
Μόν' σ' εὑρίσκω στολισμένη μὲσ' στῆς φιλῃνάδας σου

—Καὶ τὶ νέος εἶσαι σὺ,
Ποῦ φοβᾶσαι τὴ βροχή;

Εἶχα ροῦχα νὰ σ' ἀλλάξω,
Πάπλωμα νὰ σὲ σκεπάσω,
Καὶ κορμάκι ν' ἀγκαλιάσῃς
Κ' ἔτσι νὰ διασκεδάσῃς.

---

9. Η ΧΗΡΑ.

Γι' ἀφιγκραστῆτε νὰ σᾶς 'πῶ τί ἔπαθε μιὰ χήρα·
Τὸ φουστανάκι τ'ς ἔχασε κ' εἶπε πῶς 'γὼ τὸ πῆρα.
—Ἡ χήρα ἡ κακομοίρα,
Ἐγὼ δὲν τῆς τὸ πῆρα.

Ἀνίσως καὶ τὸ πῆρα 'γῶ ν' ἀδικοθανατήσω,
Νὰ πάν' νὰ μὲ κρεμάσουνε στοῦ βαρελλιοῦ τὸν πῆρο
—Ἡ χήρα ἡ κακομοίρα
Ἐγὼ δὲν τῆς τὸ πῆρα.

Ἀνίσως καὶ τὸ πῆρα 'γὼ ν' ἀδικοθανατήσω,
Νὰ κρεμαστῶ 'π' τὰ λάχανα, νὰ πέσω στὰ μαρούλια
—Ἡ χήρα ἡ κακομοίρα,
Ἐγὼ δὲν τῆς τὸ πῆρα.

Ἀνίσως καὶ τὸ πῆρα 'γὼ ν' ἀδικοθανατήσω,
Νὰ μὲ ἀλυσσοδέσουνε μὲ μιὰ τσαπέλα σῦκα.
—Ἡ χήρα ἡ κακομοίρα,
Ἐγὼ δὲν τῆς τὸ πῆρα.

Ἀνίσως καὶ τὸ πῆρα 'γὼ ν' ἀδικοθανατήσω,
Νὰ μὲ πετροβολήσουνε μ' αὐγὰ καθαρισμένα.
—Ἡ χήρα ἡ κακομοίρα,
Ἐγὼ δὲν τῆς τὸ πῆρα.

'Ανίσως καὶ τὸ πῆρα 'γὼ ν' ἀδικοθανατήσω.
Νὰ σπάσουν καὶ τὰ δόντιαμου μὲ μιὰ χλωρὴ μιντζίθρα.
—Ἡ χήρα ἡ κακομοίρα,
'Εγὼ δὲν τῆς τὸ πῆρα.

---

10. Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΙΟΡΑ.

«Ἆ, κυρὰ Μαριόρα, ἄντρας σ' 'πείνασε,
—'Αμ' σὰν 'πείνασε καὶ τί;
Κὶ ὁ χορὸς καλὰ κρατεῖ·
Τὰ παπούτσια μου ξεσκῶ,
Τὸ χορὸ δὲν παρατῶ.
Τὸ ψωμί 'ναι στὸ ἀμπάρι,
Καὶ ἂς 'πάγῃ νὰ τὸ πάρῃ·

—Ἆ, κυρὰ Μαριόρα, ἄντρας σ' 'δίψασε.
—'Αμ' σὰν δίψασε καὶ τί;
Κὶ ὁ χορὸς καλὰ κρατεῖ·
Τὰ παπούτσια μου ξεσκῶ,
Τὸ χορὸ δὲν παρατῶ·
Τὸ νερὸ 'ναι στὸ καυκὶ,
Καὶ ἂς 'πάγῃ 'κεῖ νὰ πιῇ.

—Ἆ, κυρὰ Μαριόρα, ἄντρας σ' ψυχομαχεῖ.
—'Αμ' σὰν ψυχομαχεῖ καὶ τί;
Κὶ ὁ χορὸς καλὰ κρατεῖ·
Τὰ παπούτσια μου ξεσκῶ,
Τὸ χορὸ δὲν παρατῶ·

Τὸ θυμιάμα στὸ χαρτὶ,
Κ' ἡ λαμπάδα στὸ καρφί.

—Ἆ, κυρὰ Μαριόρα, ἄντρας 'πέθανε,
—Ἀμ' σὰν πέθανε καὶ τί;
Κἰ ὁ χορὸς καλὰ κρατεῖ·
Τὰ παπούτσια μου ξεσκῶ,
Τὸ χορὸ δὲν παρατῶ·
Ἡ γυναῖκες ἂς τὸν κλάψουν,
Κ' οἱ παπάδες ἂς τὸν θάψουν.

---

11. ΤΟ ΟΝΕΙΡΟΝ ΤΗΣ ΚΟΡΗΣ.

Μέσ' τὴν ἁγιὰ Παρασκευὴ,
Κόρη κοιμᾶται μοναχή·
Κοιμᾶται καὶ ὀνειριάζεται,
Βλέπει π' ἀρραβωνιάζεται.
Σὲ περιβόλι ἔμπαινε
'Ψηλὸν πύργον ἀνέβαινε,
Κ' ἔτρεχαν δυὸ ποταμοὶ, κ' ἔσκυψε νὰ πιῇ νερό.
—Ἐγὼ, μάνα μ' 'νειριάστηκα,
Εἶδα 'π' ἀρραβωνιάστηκα·
Σὲ περιβόλι ἔμπαινα,
'Ψηλὸν πύργον ἀνέβαινα,
Κ' ἔτρεχαν δυὸ ποταμοὶ, κ' ἔσκυψα νὰ πιῶ νερό.
—Κόρη μ', τὸ περιβόλ' ὁ θάνατος,
Κι' ὁ πύργος εἶν' τὸ μνῆμά σου.
Τὰ δυὸ ποτάμια τὸ νερὸ,
Τὰ δάκρυα ποῦ θὰ χύσω 'γώ.

—Μάνα μ' κακὰ τὸ 'ξήγησες, μάνα κακὰ τὸ διάλυσες·
Τὸ περιβόλ' ὁ γάμος μου,
Κι' ὁ πύργος εἶν' ὁ ἄντρας μου.
Τὰ δυὸ ποτάμια τὸ νερὸ,
Ὁ γάμος ποῦ θὰ κάνω 'γώ.

---

12. ΤΟ ΛΕΜΟΝΑΚΙ.

Λεμονάκι μυρωδάτο
Κι' ἀπὸ περιβάλ' ἀφράτο,

Μὴ παραμυρίζῃς τόσο,
Καὶ μὲ κάμῃς καὶ νυχτώσω.

—Κὶ ἂν νυχτώσῃς, παλληκάρι,
Κάτσε νἄβγῃ τὸ φεγγάρι,

Νὰ σὲ διῶ, νὰ σὲ γνωρίσω,
Καὶ νὰ σὲ καλορωτήσω,
'Απὸ τὴ σεργιὰ κρατιέσαι,
Ὁποῦ σιέσαι καὶ λυγιέσαι·
Ποῦ πατεῖς στὴ γῆ καὶ τρίζεις
Καὶ τὰ μάρμαρα τσακίζεις;»

---

13. Η ΧΙΩΤΙΣΣΑ.

Κάτω στὸ γιαλὸ, κάτω στὸ περιγιάλι,
—Κάτω στὸ γιαλὸ κοντὴ,
Νεραντζούλα φουντωτὴ—

Πλένουν Χιώτισσαις, πλένουν παπαδοπούλαις,
—Πλένει Χιώτισσα κοντὴ,
Λεμονίτσα φουντωτή—

Καὶ μιὰ Χώτισσα, μικρὴ παπαδοπούλα,
—Καὶ μιὰ Χιώτισσα κοντὴ,
Νερατζούλα φουντωτή.—

Πλένει κι' ἄπλωνε καὶ μὲ τὸν ἄμμο παίζει
—Πλένει κὶ ἄπλωνε, κοντὴ,
Λεμονίτσα φουντωτή.—

Κι' ἄρμενο περνᾶ, χρυσὸ, παλαμισμένο.
—Κι' ἄρμενο περνᾶ, κοντὴ
Νερατσούλα φουντωτή—

Ἔλαμψε κι' αὐτὸ, κ' ἐλάμψαν τὰ κουπιά του
Ἔλαμψε κι' αὐτὸ, κοντὴ,
Λεμονίτσα φουντωτή.—

Φύσηξ' ὁ βορριᾶς, μαΐστρος, τράμουντάνα,
—Φύσηξ' ὁ βορριᾶς, κοντὴ,
Νερατζούλα φουντωτή.—

Κι' ἀνασήκωσε τὸ ποδοφουστανό της,
—Κι' ἀνασήκωσε, κοντή,
Λεμονίτσα φουντωτή.—

Καὶ τῆς φάνηκεν, ὁ ποδοστράγαλός της,
—Καὶ τῆς φάνηκε, κοντὴ,
Νερατζούλα φουντωτή.—

K' ἔλαμψ' ὁ γιαλὸς, κὶ ἔλαμψ' ὁ κόσμος ὅλος,
—K' ἔλαμψ' ὁ γιαλὸς, κοντή,
Λεμονίτσα φουντωτή.—

—

14. Η ΚΟΝΤΟΥΛΑ.

Μιὰ κοντοῦλα, μιὰ γιομάτη,
Μιὰ νεραντζομαγουλάτη,
Πῶχει τὸ βυζὶ λεϊμόνι,
Κ' ὅποιος νὰ τὸ διῇ λαβώνει.

Μωρ' ἂς τὸ διῶ κὶ ἐγ' ἂς λαβώσω,
Τὸ χεράκι μου ν' ἁπλώσω,
Ἂς τὸ διῶ καὶ ἂς τὸ πιάσω,
Καὶ ὅ,τι ἔχω ἂς τὸ χάσω.

—

15. ΤΟ ΠΡΑΣΙΝΟ ΔΕΝΔΡΙ.

Ποιὸς εἶδε πράσινο δεντρὶ,
Μαυρομματοῦσα καὶ ξανθὴ,
Νἄχῃ γεράνια φύλλα
Μαῦρα μάτια μαῦρα φρύδια·

Καὶ στὴν κορφὴ μαλάμματα,
Κορίτσι μὲ τὰ κλάμματα·
Νἄχῃ καὶ στὴ ῥιζοῦλά του,
Καϋμὸ πῶχ' ἡ καρδοῦλά του,

Μιὰ κρύα, κρύα βρύσι,
Ποιὸς τὴν εἶδε τέτοια κρίσι.
Ἐκ' ἔσκυψα νὰ πιῶ νερὸ,
Μαῦρα 'ν' τὰ μάτια π' ἀγαπῶ·
Νὰ πιῶ καὶ νὰ γεμίσω,
Μαῦρα μάτια νὰ φιλήσω.
Κ' ἔπεσε τὸ μαντύλι μου,
Καϋμὸ πῶχει τ' ἀχεῖλί μου,
Τὸ χρυσοκεντημένο,
Μιὰ χαρά ἦταν τὸ καϋμένο·
Ὁποῦ μοῦ τὸ κεντούσανε,
Καὶ μοῦ τὸ τραγουδούσανε,
Τρία παρθενοκοράσια,
Σὰν τοῦ Μάϊ τὰ κεράσια.
Ἡ μιὰ κεντάει τὸν ἀϊτὸ,
Ἔβγα, ξανθή μου, νὰ σὲ διῶ,
Κ' ἡ ἄλλη τὸν πετρίτη,
Μιὰ παρασκευὴ καὶ τρίτη·
Τὸ 'να 'ταν ἀπ' τὸν Γαλατᾶ,
Βάστα τὸν νοῦν σου δυνατὰ,
Καὶ τ' ἄλλ' ἀπ' τὸ Νειοχῶρι
Τοῦ χατζῆ Γιαννάκ' ἡ κόρη.

---

16. ΤΟ ΚΡΥΟ ΝΕΡΟ.

Θαυμάζομαι τὸ κρυὸ νερὸ,
—Τὸ νεραντζοφίλημα·

'Οπόθεν καταβαίνει,
—Νεραντζοφιλημένη.
'Από κρεμνὸ κρεμνίζεται,
—Τὸ νεραντζοφίλημα·
Σὲ περιβόλι 'μπαίνει,
—Νεραντζοφιλημένη.
Ποτίζει δέντρα καὶ κλαριὰ,
—Τὸ νεραντζοφίλημα·
Ποτίζει λεϊμονίτσαις,
—Χαρά σας κοπελίτσαις.
Καὶ ἡ δική μου λεϊμονιὰ,
—Τὸ νεραντζοφίλημα·
Στὸν ἄμμο φυτεμμένη,
—Νεραντζοφιλημένη·
Δίχως νερὸ ποτίζεται,
—Τὸ νεραντζοφίλημα·
Δίχως καρπὸ ποτίζει,
—Νεραντζοφιλημένη.
Κάνει λεϊμόνια μάλαμμα,
—Τὸ νεραντζοφίλημα,
Τὰ φύλλα σύρμ' ἀσῆμι,
—Κόρη κάν' 'λεημοσύνη.
"Οποιος τὸ κόψῃ κόβεται,
—Τὸ νεραντζοφίλημα.
Κι' ὅποιος τὸ φάῃ, πεθαίνει,
—Νεραντζοφιλημένη,
Ἐγ' ἂς τὸ κόψω κὶ ἂς κοπῶ,
—Τὸ νεραντζοφίλημα·
"Ας τὸ φάω κὶ ἂς ποθάνω,
—Νεραντζοφιλημένη.

17. ΤΟ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑΚΙ.

Ἀνάμεσα 'ς τρεῖς θάλασσαις,
—Τριανταφυλλάκι μ' κόκκινο.
Πύργος θεμελιωμένος,
—Νεράντζι μου γραμμένο,
Κι' ἀπάνω κόρη 'κάθητο.
—Τριανταφυλλάκι μ' κόκκινο.
Καὶ τὰ φλωρ' ἁρμαθιάζει,
—Νεράντζι καὶ λεμόνι.
Ἁρμάθ̯αζε 'ξαρμάθ̯αζε.
—Τριανταφυλλάκι μ' κόκκινο,
Δώδεκ' ἁρμάθαις φτιάνει·
—Κ' ἐμὲ τὸν νοῦ μου χάνει.
Τῆς ἔξῃ βάνει στὸ λαιμὸ,
—Τριανταφυλλάκι μ' κόκκινο.
Τῆς ἔξῃ στὸ κεφάλι,
—Νεράντζι καὶ λεμόνι.
«Γιὰ ἔβγα, ἥλ̯ε μ', γιὰ νὰ βγῶ,
—Τριανταφυλλάκι μ' κόκκινο.
Γιὰ λάμψε, γιὰ νὰ λάμψω,
—Νεράντζι καὶ λεμόνι.
Πολλαῖς καρδιαῖς νὰ κάψω.
—Τιανταφυλλάκι μ' κόκκινο.
Καὶ σὺ ἂν λάμψῃς· ἥλ̯ε μου
—Νεράντζι καὶ λεμόνι.
Μαραίνεις τὰ χορτάρ̯α,
—Τριανταφυλλάκι μ' κόκκινο.

Κ' ἐγὼ ἂν λάμψω, ἥλιε μου,
—Νεράντζι καὶ λεμόνι
Μαραίνω παλληκάρια,
—Τριανταφυλλάκι μ' κόκκινο.

---

18. ΤΟ ΑΜΠΕΛΙ.

Ἀμπέλι μου περίφημο καὶ κοντοκλαδεμμένο,
—Πιπερόριζα,
Ψιλή, λιγνή μου μέση, καὶ νὰ σ' ὥριζα.
Μοῦ δάρεσαν τὰ χρέη σου καὶ τὰ δοσίματά σου,
—Μὰ τὴ θάλασσα,
Ψιλή, λιγνή μου, μέση, νὰ σ' ἀγκάλιαζα·
Καὶ θέλ' νὰ σὲ πουλήσω, καὶ νὰ σὲ παζαρέψω,
—Πιπερόριζα,
Ψιλή, λιγνή μου μέση, καὶ νὰ σ' ὥριζα,
Μὴ μὲ πουλῇς μπρ' ἀφέντη μου, καὶ μὴ μὲ παζαρεύῃς,
—Πιπερόριζα,
Ψιλή, λιγνή μου μέση, καὶ νὰ σ' ὥριζα,
Γιὰ βάλε νειοὺς ςὸ τσάπισμα, γερόντους νὰκλαδεύουν,
—Πιπερόριζα,
Ψιλή, λιγνή μου μέση, καὶ νὰ σ' ὥριζα,
Κι' ἀπάρθενα κορίτσια νὰ μὲ βλαστολογήσουν·
—Πιπερόριζα,
Ψιλή, λιγνή μου, μέση, καὶ νὰ σ' ὥριζα.

---

19. Ο ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ.

Ἕνας ἄγουρος, κ' ἕνας καλὸς στρατιώτης,
Κάστρο γύρευε—καλέ μου,
Τρίκλωνε βασιλικέ μου,
Κάστρο γύρευε, χωριὸ νὰ πάῃ νὰ μείνῃ,

Οὐδὲ κάστρ' ηὗρε —καλέ μου
Τρίκλωνε βασιλικέ μου·
Οὐδὲ κάστρο ηὗρε, οὐδὲ χωριὸ νὰ μείνῃ,

Μόν' ἕνα δεντρὶ—καλέ μου,
Τρίκλωνε βασιλικέ μου,
Μόν' ἕνα δεντρὶ τὸ λένε κυπαρίσσι.

Δέξου με δεντρὶ,—καλέ μου,
Τρίκλωνε βασιλικέ μου,
Δέξου με δεντρὶ, δέξου με, κυπαρίσσι·

Νὰ κ' οἱ κλῶνοί μου—καλέ μου,
Τρίκλωνε βασιλικέ μου,
Νὰ κ' οἱ κλῶνοί μου καὶ κρέμασ' τ' ἅρματά σου,

Νὰ κ' ἡ ῥίζα μου,—καλέ μου,
Τρίκλωνε βασιλικέ μου,
Νὰ κ' ἡ ῥίζα μου καὶ δέσε τ' ἄλογό σου,

Νὰ κι' ὁ ἴσκιος μου—καλέ μου.
Τρίκλωνε βασιλικέ μου,
Νὰ κι' ὁ ἴσκιος μου καὶ πέσ' ἀποκοιμήσου.

---

20. Ο ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΓΙΑ ΦΙΛΙ.

Ὠϊμένα ποῦ 'ποθνήσκω,
Καὶ καμμιὰ γιατρειὰ δὲ βρίσκω!
Δὲν εὑρίσκεται βοτάνι
Εἰς τὸν κόσμο νὰ μὲ γιάνῃ,
Παρὰ ''να φιλὶ δροσάτο,
Νόστιμο καὶ ζαχαράτο.
Ἔμαθα κυρά μ' πῶς τὄχεις,
Κ' ἔρχομαι νὰ μοῦ τὸ δώκῃς·
Κι' ἂν ἐσὺ δὲν μοῦ τὸ δώσῃς,
Μέσ' τὴ γῆ θὲ νὰ μὲ χώσῃς,
Καὶ νεκρὸ θὰ μὲ περάσουν,
Κόρη μ' ἀπ' τὴ γειτονιά σου,
Καὶ νὰ 'πῇς «'Αλλοὶ καὶ κρίμα,
Τέτοιο νειὸ νὰ φάῃ τὸ μνῆμα·
Τέτοιο νειὸ παλληκαράκι,
Νὰ χαθῇ γιὰ μιὰν ἀγάπη.»

---

21. ΤΟ ΠΕΡΙΒΟΛΙ.

Περιβόλι μ' ὡργωμένο
Μαργαριταροσπαρμένο,
Ἔχεις γύρω, γύρ' ἀλτάναις.
Καὶ στὴ μέση μαντσουράναις,
Ἔχεις μιὰ μηλιὰ στὴ μέση,
Ποῦ βεργολυγάει νὰ πέσῃ·

Πάει ὁ νειὸς νὰ κόψῃ μῆλα,
Καὶ μαραίνουνται τὰ φύλλα,
Κ' ἡ μηλιὰ γλυκοφωνάζει,
Τὸν περιβολάρη κράζει,
«Ποῦ 'σ' ἀφέντη, ποῦ μ' ὁρίζεις,
Καὶ χυρὰ ποῦ μὲ ποτίζεις;»

22. Η ΕΛΕΝΗ.

Σὰν παίρνῃς τὸν κατήφορο —Ἑλένη μου Ἑλένη
Τὴν ἄκρη τὸ ποτάμι —Ἑλένη φιλημένη,
Μὲ τὸ πλατὺ 'πουκάμισο, —Ἑλένη μου, Ἑλένη,
Μὲ τ' ἄσπρο σου ποδάρι, —Ἑλένη τσιμπημένη,
Χαμήλωσε τὸ φέσι σου, —Ἑλένη μου, Ἑλένη,
Καὶ σκέπασε τὰ φρύδια, —Ἑλένη δαγκαμένη,
Νὰ μὴ φανῇ τὸ φίλημα, —Ἑλένη μου, Ἑλένη,
Ποῦ σ' ἔχω φιλημένη. —Ἑλένη ἀγκαλιασμένη,

23. Η ΔΙΑΜΑΝΤΩ.

Δέντρον εἶ—Μωρὴ Διαμάντω,
Δέντρον εἶχα στὴν αὐλή μου (δὶς)
Γιὰ παρηγοριὰ δική μου.
Καὶ δὲν 'ξέ—Μωρὴ Διαμάντω,
Καὶ δὲν 'ξέρω τὶ δεντρόν 'ναι (δὶς)
Πῶχει ὁλόχρυσα τὰ φύλλα (δὶς)
Κὶ ἀσημένια τὰ κλωνάρια.
Καὶ στὴ ρί—Μωρὴ Διαμάντω,
Καὶ στὴ ρίζα κρύα βρύσι,
Ποιὸς τὴν κάνει τέτοια κρίσι. (δὶς)

K' ἐχ' ἔσχυψα νὰ πιῶ νερό,
Φιλῶ τὰ μάτια ποῦ θωρῶ,
Γιὰ νὰ πιῶ καὶ νὰ γεμίσω,
Καὶ τὴν κόρη νὰ φιλήσω.

---

24. ΤΟ ΞΕΝΟ ΚΟΡΙΤΣΙ.

Ἀπὸ ξένον τόπο κι' ἀπὸ μακρυνὸ,
Ἦρθ' ἕνα κορίτσι δώδεκα χρονῶ.
Μὲ τῆς μαργιολιαῖς μου τὸ ἐπλάνησα,
Καὶ στὰ γόνατά μου τὸ ἐκάθισα.
Πιάνω ξεκουμπώνω τ' ἀργυρᾶ κουμπιὰ,
Βλέπω τῆς ἐλήτσαις πὤχει στὰ βυζιά,
Κᾆν σαράντα μιά 'ταν κᾆν σαράντα δυὸ,
Χώρια τὴ μεγάλη ποὖχε στὸ λαιμό.
—Δὲν μᾶς τὴς δανείζεις δὲν μᾶς τὴς πουλεῖς
Μόνο μᾶς τὴς δίχνεις καὶ μᾶς τυραγνεῖς;
—Ἄϊντε, ξένε μ', ἄϊντε, σύρε στὸ καλὸ,
Καὶ στὸ γύρισμά σου κόπιασ' ἀπ' ἐδῶ.
Τότε τὴς δανείζω τότε τὴς πουλῶ.
Τὴς ἐλήτσαις πὤχω καὶ σᾶς τυραγνῶ.

---

25. Ο ΑΓΑΠΗΤΙΚΟΣ.

Ἐδῶ 'ς αὐτή τὴν γειτονιὰ δὲν πρέπει νᾆν' φεγγάρι,
Μόν' πρέπει νά 'ναι συννεφιά, νά 'ναι βαθὺ σκοτάδι·
Γιατ' ἔχω μιὰ 'γαπητικιὰ κ' ἐκείνη 'ναι φεγγάρι,

Π' ὄντας προβάλῃ νὰ τὴν διῶ σκορπιέται τὸ σκοτάδι
Καὶ μὲ τὸν ἥλιο μάλωνε, καὶ εἰς τὸν ἥλιο λέγει,
«Γιὰ ἔβγα, ἥλιε γιὰ νὰ 'βγῶ, γιὰ λάμψε, γιὰ νὰ λάμψω,
Ἔλαμψ ὁ ἥλιος τὸ ταχὺ, μαραίνει τὰ χορτάρια,
Προβάλ' ἡ κόρη π' ἀγαπῶ, μαραίνει παλληκάρια,
Καίγει κ' ἐμένα π' ἀγαπῶ μέσα στὰ φιλοκάρδια.

26. Ο ΝΟΥΝΟΣ.

Στὴ ῥίζα τοῦ βασιλικοῦ, στὴ ῥίζα τοῦ βαρσάμου,
Σύρμω μου, κὶ 'Αναστασιά μου
Παντρεύεται ἡ ἀγάπη μου, καὶ πέρνει τὸν ὀχτρό μου,
Γιὰ τὸ πεῖσμα τὸ δικό μου,
Βάνει τὰ στέφανα χρυσᾶ κὶ ἀκέριαις τὴς λαμπάδες,
Σύρμω μου κὶ 'Αναστασιά μου·
Βάνουν κ' ἐμένα γιὰ νουνὸ, νὰ πά' νὰ στεφανώσω,
Τὰ προικιὰ νὰ παραδώσω.
Μὲ τί ποδάρια νὰ σταθῶ, στεφάνια γιὰ ν' ἀλλάξω;
Σύρμω μου κὶ 'Αναστασιά μου,
Τὰ στεφάνια γιὰ ν' ἀλλάξω, τὰ προικιὰ νὰ παραδώσω.
Σύρμω μου κὶ 'Αναστασιά μου.

27. ΤΟ ΨΕΥΤΙΚΟ ΟΝΕΙΡΟ.

Κόρη βλέπει στὸν ὕπνο της, βλέπει καὶ στ' ὄνειρό της,
Τὸν νέο ποῦ ἀγάπαε, πῶς εἶχε στὸ πλευρό της·
Μ' ὄντας ξυπνάει καὶ τηρᾷ πῶς εἶναι μοναχή της,

Τὴν παίρνει τὸ παράπονο καὶ δέρνει τὸ κορμί της·
Μαλώνει μὲ τὸ πάπλωμα σκίζει τὸ μαξιλάρι,
«Μαξιλαράκι μ' ἄκληρο, καὶ πάπλωμα ῥημάδι,
Τί κάνατε τὸν ἀγαπῶ τὸν νεϱὸ τὸ παλληκάρι;»

---

28. Η ΜΗΛΙΤΣΑ.

Μηλίτσα, ποῦ 'σαι στὸν κρημνὸ, τὰ μῆλα φορτωμένη,
Τὰ μῆλά σου λιμπίστικα, καὶ τὸν κρημνὸ φοβοῦμαι.
—Μὰ σὰν φοβᾶσαι τὸν κρημνὸ ἔλα τὸ μονοπάτι,
Νὰ σὲ χορτάσω φίλημα, νὰ σὲ φορτώσω μῆλα·
Τὰ μῆλα νᾆν' τῆς μάνας σου, τὸ φίλημα δικό σου.»

---

29. Η ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΑ.

Στοῦ παπᾶ τὰ παραθύρϱα. —Χάνουμαι, χάνουμαι.
Μὰ τὰ μαῦρα μάτϱα ποῦ εἶδα!
Νἄμουν κλέφτης νὰ τά'κλεφτα—Χάνουμαι, χάνουμαι.
Κι' ἄξϱος νὰ τὰ γελάσω,
Νὰ τὰ βγάλω στὸ παζάρι, —Χάνουμαι, χάνουμαι.
Τάχατες νὰ τὰ πουλήσω.
Νὰ τὰ διοῦν τὰ παλληκάρϱὰ —Χάνουμαι, χάνουμαι.
Καὶ τὸν νοῦν τους νὰ τὸν χάσουν.
Νὰ μὲ δώσουν τὰ φλωριά τους—Χάνουμαι, χάνουμαι·
Νὰ τὰ πάρουμαι νὰ πᾶμε.

---

30. Η ΒΑΓΙΩ.

Δὲν μπᾷς, Βαγιὼ, στὴν ἐκκλησιὰ,
Νὰ χάνῃς τὸ σταυρό σου,
Βαγιὼ, π' ἀνάθεμά σε·
Μόν' 'μπαίνεις, 'βγαίνεις καὶ τηρᾷς,
Τηρᾷς τὰ παλληκάρια,
Βαγιὼ, π' ἀνάθεμά σε·
Τὸ παλληκάρι ποῦ τηρᾷς,
Θέλ' ὤμορφο κορίτσι,
Βαγιὼ, π' ἀνάθεμά σε,
Νὰ ξέρῃ ῥόκα καὶ ἀργαλειὸ,
Νὰ ξέρῃ νὰ κεντάῃ,
Βαγιὼ, π' ἀνάθεμά σε·
Τὸ κέντησμα 'ναι γλέντισμα,
Κ' ἡ ῥόκα 'ναι σεργιάνι,
Βαγιὼ, π' ἀνάθεμά σε·
Κὶ αὐτὸς ὁ ἔρμος ἀργαλειὸς,
Εἶναι σκλαβιὰ μεγάλη
Βαγιὼ, π' ἀνάθεμά σε.

---

31. ΤΟ ΣΤΡΑΒΟΠΑΤΗΜΑ.

Οὗλαις ἡ βέργαις εἶν' ἐδῶ,
Καὶ μιὰ βεργοῦλα π' ἀγαπῶ,
Πάγει στὴ βρύσι γιὰ νερὸ,
Πάγω κ' ἐγὼ ἐκεῖ νὰ πιῶ,
Νὰ τῆς θολώσω τὸ νερὸ,
Νὰ τῆς τσακίσω τὸ σταμνί,
Νὰ πάῃ στὴ μάνα τ'ς ἀδειανή.
«Μωρὴ, ποῦ εἶναι τὸ σταμνὶ,

—Μάνα μου στραβοπάτησα,
Κ' έπεσα και τὸ τσάκισα
—Δὲν εἶν' στραβοπατήματα,
Μον' εἶν ἀντρὸς φιλήματα,
Δὲν εἶναι στραβοπάτημα,
Μόν' εἶναι σφιχταγκάλιασμα.

---

32. Η ΖΗΤΟΥΣΑ ΥΠΑΝΔΡΕΙΑΝ.

«Καλὴ μάνα, πάντρεψέ με,
Σπιτονοικοκύρεψέ με.

—Νὰ σοῦ δώσω μπακαλάκι,
Ὤμορφο παλληκαράκι;

—Καλὴ μάνα, δὲν τὸν θέλω,
Γιατὶ πέφτω καὶ 'πεθαίνω·

Δὲν τὸν παίρνω τὸν μπακάλη,
Ποῦ βρωμᾷ ἐληαῖς καὶ λάδι.

—Νὰ σοῦ δώσω μπαρμπεράκι,
Ὤμορφο παλληκαράκι;

—Καλὴ μάνα, δὲν τὸν θέλω,
Γιατί πέφτω καὶ 'πεθαίνω.

Οὔλη 'μέρα μπαρμπερίζει,
Καὶ τὸ βράδυ μουρμουρίζει,

—Νὰ σοῦ δώσ' ἕνα ῥαφτάκι,
Ὤμορφο παλληκαράκι;

—Καλὴ μάνα, δὲν τὸν θέλω,
Γιατί πέφτω καὶ 'πεθαίνω·
Οὔλη 'μέρα ῥάφτει, ῥάφτει,
Καὶ τὸ βράδυ μυίαις χάφτει.

———

33. ΤΟ ΜΑΝΤΥΛΑΚΙ.

Νεράντζι 'πὸ τὴ νεραντζιὰ καὶ μῆλο 'π τὸ Μυσίρι,
Νά εἶχα νεράντζι νά 'ριχνα στὸ πέρα παραθύρι.
Νὰ τσάκιζα τὸν μαστραπᾶ πῶχει τὸ καρυοφύλλι.
Γιὰ σὲν' τὸ λέγω, ἀγάπη μου, ποῦ εἶσαι στὸ παραθύρ
Τὸ μαντυλάκι ποῦ κεντᾷς ἐμένα νὰ τὸ στείλῃς·
Κάθε βραδὺ τῆς τό 'λεγε καὶ τὸ πουρνὸ τὸ στέλνει·
Στὰ γόνατά του τὸ 'ρριξε, κάθεται τὸ ξετάζει,
«Γιὰ πές μου, μαντυλάκι μου, πῶς μ' ἀγαπᾷ ἡ κυρά σου
—Σὰν θάλασσα βουρλίζεται, σὰν κῦμα δέρ' ὁ νοῦς τη

———

34. Η ΤΡΕΙΣ ΛΥΓΕΡΑΙΣ.

Τρεῖς κοπέλαις λυγεραῖς,
Πᾶν στὸν δρόμο μοναχαῖς,
Λέει ἡ μιὰ τῆς ἀλληνῆς,
«Μωρ' ἐδῶ ποῦ πᾶμ' ἐμεῖς

Τάχα νὰ μὴν ἦν' κάνεις,
Καὶ μᾶς ἁρπάξει καὶ τὴς τρεῖς;
Σταυραϊτὸς καθότανε,
Καὶ δροσολογότανε.

«Θέ μου δός μ' ἐλευτεριά,
Νὰ χυθῶ νὰ πάρω μιά,
Κι ἂν δὲν τὴν ἐδιάλεγα,
Ἂς μοῦ κόβαν τὰ φτερά.»

35. Η ΛΕΙΜΟΝΗΤΣΑ.

Σὲ περιβολάκι μπαίνω,
Μὲ μυρτιαῖς περιπλεγμένο,
Μὲ μυρτιαῖς μὲ κυπαρίσσια.
Πᾶν' τὰ μάτια μου περίσια.
Βλέπω λεϊμονιὰ στὴ μέση,
Ποῦ λυγίζεται νὰ πέσῃ
«Λεϊμονιά, 'λεϊμόνησέ με,
Δυὸ λεϊμόνια δάνεισέ με.
—Τά 'χει ἀφέντης μετρημένα,
Στὸ δεφτέρι περασμένα.
—Λεϊμονιά μου συλλογίσου,
Πῶς θ' ἀρτῇ καιρὸς 'θυμήσου,
Νὰ παληώσῃς, νὰ γεράσῃς.
Καὶ νὰ κιτρινοφυλλιάσῃς.
Λεϊμονιά, 'λειμόνησέ με,
Δυὸ λεϊμόνια δάνεισέ με.
—Τά 'χει ἀφέντης μετρημένα,
Στὸ κουμέρκι περασμένα.
—Νὰ σοῦ πέσῃ ἡ δροσιά σου
Καὶ νὰ σοῦ καῇ ἡ καρδιά σου,
Νὰ σοῦ πέσουν καὶ τὰ φύλλα.
Καὶ νὰ μαραθῇς, μώρ' σκύλα,
Πῶς μ' ἐμάρανες κ' ἐμένα.
Ποῦ τρελλαίνουμαι γιὰ σένα.

36. ΤΟ ΕΡΗΜΟ ΑΗΔΟΝΙ.

Οὖλα τὰ πουλάκια, ζυγὰ, ζυγὰ,
Τὸ 'ρημο τ' ἀϊδόνι τὸ μοναχὸ,
Περπατεῖ στοὺς κάμπους μὲ τὸν ἀϊτό·
Περπατεῖ καὶ λέγει καὶ κελαϊδεῖ·
—"Ανδρα μου πολίτη, πραμματευτὴ,
Καὶ Μεσολογγίτη ξενιτευτὴ,
Ποῦ τὴν ηὗρες ξένε μ' αὐτὴ τὴ νειά,
Τὴν ξανθομαλλοῦσα τὴν 'Αθηνηά;
'Απὸ τὴν Πόλ' ἐρχόμουν κὶ ἀπ' τὰ νησιὰ,
Κὶ ἀπ' τὴν γειτονιά της ἐπέρασα·
Τὰ βασιλικά της ἐπότιζε,
Καὶ τὴς μαντζουράναις ἐδρόσιζε·
"Εκοψε κλωνάρι καὶ μοῦ 'δωσε,
Μοῦ εἶπε κ' ἕνα λόγο καὶ μ' ἄρεσε·
Μπρὲ παλληκαράκι μ' ἂν μ' ἀγαπᾷς,
Τὶ περνοδιαβαίνεις, καὶ δὲ μιλᾷς ;
Στεῖλε προξενήτρῃαις στὴ μάνα μου,
Καὶ προξενητάδες στὸν μπάρμπα μου.»
Τοὺς προξενητάδες ἐδιώξανε,
Καὶ τὴς προζενήτρῃαις μαλώσανε.

---

37. ΤΟ ΡΑΦΤΟΠΟΥΛΟ.

Τῆς γαλανῆς τὸ φόρεμα, τῆς ῥούσσας τὸ φουστάνι,
Πέντε ῥαφτάδες,—Ρίνα μου,
Νὰ ζήσῃς, πάπια, χῆνα μου.
Πέντε ῥαφτάδες τὸ 'ραβαν καὶ δέκα μαθητούδῃα,

Κ' ἕνα μικρὸ ῥαφτόπουλο, ῥάβει καὶ τραγουδάει,
«Νά 'ξερα ποιὰ θὰ—Ῥίνα μου,
Νὰ ζήσῃς, πάκϳα χῆνά μου,
Νά ξερα ποιὰ θὰ σὲ φορῇ καὶ ποιὰ θὰ σὲ φορέσῃ.»

---

38. ΤΟ ΚΟΡΙΤΣΙ ΤΗΣ ΓΡΗΑΣ.

Στὴν παρακάτω γειτονιὰ, στὴν παρακάτω ῥούγα,
'Εκεῖ μιὰ γραία κάθεται, κάθεται κ' ἕνας γέρως·
Ἔχει κ' ἕνα κακὸ σκυλὶ κ' ἓν ὤμορφο κορίτσι·
Θέ μου! νὰ πέθαιν' ἡ γρηὰ, νὰ πέθαινε κὶ ὁ γέρως,
Νὰ φαρμακῶναν τὸ σκυλὶ νὰ πάρω τὸ κορίτσι.

39· ΣΥΝΕΥΩΧΙΑ ΚΛΕΦΤΑΡΜΑΤΩΛΩΝ.

Πουλάκϳα μ' ἄγρια κϳ' ἥμερα   Μωρὲ Δῆμο,
Ἄγρια κ' ἡμερομένα,   Δῆμο καϋμένε Δῆμο
Αὐτοῦ 'ψηλὰ ποῦ παίζετε, . . »
Καὶ χαμηλᾶ τηρᾶτε, . . . »
Μὴν ἴδετε ἁρματωλοὺς, . . . »
Καὶ τοὺς παλαϳοὺς τοὺς κλέφταις, Μωρὲ Δῆμο.
—'Εψὲς προψὲς τοὺς ἴδαμεν. . »
Μέσ' τ' Ἅγϳο μοναστῆρι . . . »
Κϳ' εἶχαν ἀρνϳὰ καὶ 'ψήνανε . . »
Κριάρϳα σουβλισμένα . . . . »
Κϳ' εἴχανε καὶ γλυκὸ κρασὶ . . »
'Απ' ἄδολο βαγένι . . . . »

'Κεῖ 'π' ἔτρωγαν 'κεῖ 'π' ἔπιναν, Μωρὲ Δῆμο
Κ' ἐσήκωναν γεμάτα »
Ἔκαμαν ὅρκον 'ς τὸ σπαθί. »
Κ' εἰς τ' ἅγιο τὸ Βαγγέλιο. »
Ἂν ἀρρωστήσῃ καὶ κανεὶς, »
'Από τὴ συντροφιά τους »
'Σ τὸν ὦμον νὰ τὸν σύρουνε, »
Σαράντα 'μερονύχτια— »
Ἦρθε καιρὸς κι' ἀρρώστησεν, »
Ὁ πρῶτος καπητάνος »
'Σ τὸν ὦμον τὸν ἐσύρανε, »
Σαράντα 'μερονύχτια »
Σάπησαν τὰ γελέκια του, »
Ἔπεσαν κ' οἱ ἁρμοί του »

---

40. Η ΔΟΛΟΦΟΝΟΣ ΠΕΝΘΕΡΑ.

Πέρα σ' ἐκεῖνο τὸ βουνὸ, Ῥήγω ἡ Λαμπροπουλά μου
Ἡ' εἶναι ψηλὸ 'πὸ τ' ἄλλα, κόρ' ἀρραβωνιασμένη.
'Εκεῖθε δὰ κατέβαινε »
Τῆς ὀρφανῆς ὁ γάμος, »
Τῆς ὀρφανῆς τῆς ἔρημης, »
Τῆς χιλιορημασμένης, »
Κανεὶς δὲν ἐτραγούδησε, »
'Από τοὺς συμπεθέρους, »
Κι' ἕνας κακὸς παλαιόγερος, »
'Εκεῖνος τραγουδάει, »
Ὡραῖο τραγοῦδ' ἄρχησε Ῥήγω ἡ Λαμπροπουλά μου
Κι' ἀργὰ ἀργὰ τὸ λέγει, —κόρ' ἀρραβωνιασμένη.

Ὁ Γάμος ἦν ἀρχοντικός, Ῥήγω ἡ Λαμπροπουλά μου,
Κι' ἡ νύφη παινεμένη — κόρ' ἀρραβωνιασμένη.
Σὰν τ' ἄκουσεν ἡ πενθερὰ »
Πολὺ τῆς κακοφάνη, »
Κι' εἰς τοὺς μαγείρους ἔτρεξε, »
Κι' εἰς τοὺς μαγείρους λέγει, »
—Μάγειροι μαγειρέψατε, »
Τριῶν φιδιῶν κεφάλια, »
Τῆς ὄχεντρας καὶ τ' ἀστριτιοῦ »
Καὶ τῆς μονοημερίδος. »
Καὶ βάλτε φοῦχτα κίμινο, »
Καὶ δυὸ φούχταις πεπέρι »
Νὰ φάγ' ἡ νύφη 'π' ἔρχεται, »
Π' ἔρχεται φιλημένη! »
Πιάνει καὶ χύνει τὰ νερὰ, »
Νὰ μὴ βρεθοῦν 'ς τὸ σπῆπι, »
Τῆς πάγει τὸ γλυκὸ φαγὶ, »
Νὰ γλυκαθ' ἡ καρδιά της, »
Πρώτην χαψιὰ ὅπ' ἔβαλε, »
Εὐθὺς νερὸ ζητάει »
Κι ὁ ἄνδρας της ζητᾷ νερὸν, »
Νὰ δροσισθ' ἡ καρδιά της, »
Κι' ὅσο νὰ φέρουν τὸ νερό. »
'Απόθανεν ἡ νύφη. »

---

44. Ο ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗΣ, Ο ΛΕΠΕΝΙΩΤΗΣ ΚΑΙ Ο ΤΣΩΓΚΑΣ.

Πατήσανε τὴ Λεπενοῦ, 'Αντώνη, 'Αντώνη.
Τὴν κάμανε ντερβένι,! Τσῶγκα μὴν εἶχες γέννη.
'Πῆραν ἄσπρα 'πῆραν φλωρȷὰ, 'Αντώνη, 'Αντώνη,
'Πῆραν μαργαριτάρι, Τσῶγκα καὶ Λεπενȷώτη.
'Πῆραν τὴ Νικολάκενα, 'Αντώνη, 'Αντώνη,
Πρώτη κοντσαμπασίνα, Τσῶγκα καὶ Λεπενȷώτη.
Τὴν 'πῆραν καὶ τὴν 'πήγανε, 'Αντώνη, 'Αντώνη,
'Απάνω 'ς τὸ λημέρι, Τσῶγκα καὶ Λεπενȷώτη.
Κȷ' ὁ Λεπενȷώτης παλαβὸς, 'Αντώνη, 'Αντώνη,
'Απ' τὰ μαλλȷὰ τὴν πȷάνει, 'ς τὴν γῆ τὴν ἐβροντάει!
—"Αφσε με Λεπενȷώτη μου, 'Αντώνη 'Αντώνη,
Μὴ 'βγάνεις τὰ μαλλȷά μου, Τσῶγκα καὶ Λεπενȷώτη
Καὶ γράψε γȷὰ τὴν 'ξαγορὰ, 'Αντώνη, 'Αντώνη,
'Εννȷὰ χιλȷάδες γρόσα, Τσῶγκα καὶ Λεπενȷώτη
Νὰ στείλουν φέσȷα δώδεκα, 'Αντώνη, 'Αντώνη,
Καὶ πόσȷα δεκαπέντε Τσῶγκα καὶ Λεπενȷώτη.
Νὰ στείλουν τοῦ γραμματικοῦ, 'Αντώνη, 'Αντώνη,
'Ασμένȷο καλαμάρι Τσῶγκα καὶ Λεπενȷώτη.
Νὰ στείλουν καὶ τοῦ ψυγογυȷοῦ 'Αντώνη 'Αντώνη,
"Εν ἀσημένȷο τάσσι, Τσῶγκα καὶ Λεπενȷώτη.

ΤΕΛΟΣ

ΤΩΝ

ΑΣΜΑΤΩΝ

ΤΟΥ ΧΟΡΟΥ.

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟΝ

ΛΙΑΝΟΤΡΑΓΟΥΔΑ

....

Καὶ τὰ τραγούδια λόγια 'ναι,
Τὰ λὲν' οἱ παθιασμένοι,
Στὸν πόνο τους παρηγοριὰ
Γιὰ νά 'βρουν οἱ καϋμένοι.

Α.

'Αγάπαμε σὰν σ' ἀγαπῶ, θέλε με σὰν σὲ θέλω,
Γιατὶ θὲ νἄρτ' ἕνας καιρὸς νὰ θὲς καὶ νὰ μὴ θέλω.

'Αγάπη δὲν ἐστάθη ποτὲ χωρὶς καϋμὸ,
Μὲ βάσανα, μὲ πίκραις καὶ μ' ἀναστεναγμό.

'Αγάπη θέλει φρόνησι, θέλει ταπεινωσύνη,
Θέλει λαγοῦ περπατησιὰ, ἀϊτοῦ γρηγορωσύνη.

'Αγάπησα νἄχω ζωή· μὰ 'γὼ ζωὴ δὲν ἔχω,
Σὰν κλῆμα μὲ κλαδεύουνε καὶ κλαδεμμὸ δὲν ἔχω.

'Αγάπησα τ' ἀπόλαυσα! κοντεύω ν' ἀποθάνω,
Καὶ σὺ θὰ ἦσ' ἡ ἀφορμὴ, ποῦ τὴν ζωή μου χάνω.

Ἀγγελικοῦλα ζάχαρι, Ἀγγελικοῦλα μέλι,
Ἀγγελικοῦλα κρυὸ νερὸ, ποῦ πίνουν οἱ ἀγγέλοι.

Ἄγγελοι ἀπ' τοὺς οὐρανοὺς βοηθᾶτε με κ' ἐμένα,
Ποῦ ἄναψα καὶ καίουμε γιὰ ξένης μάνας γέννα.

Ἀηδόνι τοῦ περιβολιοῦ, ἀηδόνι καὶ παγόνι,
Ὅταν γυρίσω καὶ σὲ διῶ τὸ αἷμά μου παγώνει.

Ἀκόμη δὲν ἀπέθανα κι' ἀνάψαν τὰ χεριά μου,
Ἦραν και τὴν ἀγάπη μου ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά μου.

Ἀκόμη δὲν ἐμίσεψα κι' ἀρχίνησες νὰ κλαίγῃς,
Καὶ τῆς καϋμένης θάλασσας, παράπονα νὰ λέγῃς.

Ἄλλη φορὰ ἤμουν ἄγγελος, τώρ' ἀγγελίζουν ἄλλοι
Στὴ βρύσι πῶπινα νερὸ, τώρα τὸ πίνουν ἄλλοι.

Ἀλλοί! δὲν μὲ λυπᾶσαι, δὲν μὲ σπλαγχνίζεσαι,
Ἐγὼ εἶμαι ν' ἀποθάνω καὶ σὺ στολίζεσαι!

Ἀλλοίμονο! δὲ βρίσκουνται δυὸ μῆλα κολλημένα,
Σὰν τὰ βυζιὰ τοῦ κόρφου σου, τὰ μοσχομυρισμένα.

Ἂν ἀποθάνω, θάψε με μέσ' στὰ βασιλικά σου,
Νὰ μὲ δροσοποτίζουνε τὰ χέρια τὰ δικά σου.

Ἂν ἐκακοτραγούδησα, νἆμαι συμπαθησμένος,
Ἔπια νερὸ 'π' τὴ βρύσι σας καὶ εἶμαι βραγνιασμένος

Ἂν ἔλειπεν ἡ διάμπελη κ' ἐκειὸ τὸ κοκκινάδι,
Γενόνταν ἡ ἀρχόντισσαις σὰν παληοχεροπάνι.

Ἂν θέλῃς, Παναγία μου πάντα νὰ σὲ δοξάζω,
Στεῖλέ μου τὴν ἀγάπη μου, νὰ μὴν ἀναστενάζω.

Ἀνάμεσα στὰ φρύδια σου ἕνα ντζαμὶ θὰ χτίσω,
Καὶ ντερβισάκι θὰ γενῶ νἀρτῶ νὰ προσκυνήσω.

Ἄνοιξε τ' ἀχειλάκι σου, τὸ κόκκινο πουλί μου,
Καὶ δόσε μου ὑπόσχεσι πῶς θὰ γενῇς δική μου.

Ἀπεφάσισα τὰ μαῦρα νὰ φορῶ παντοτεινά,
Καὶ νὰ κλαίω μέρα νύκτα τὴν δική σου ἀπονιά.

Ἀπόψε ῥόδα 'μάζευα καὶ σὺ ψυχή μου τ' ἄνθη,
Ἀπόψε σ' ὠνειρεύτηκα κι ὁ ὕπνος μου ἐχάθη.

Αὐτὰ τὰ μαῦρα ποῦ φορεῖς ἐγὼ θὰ σοῦ τὰ βγάλω,
Νὰ σοῦ φορέσω κόκκινα κ' ὕστερα νὰ σὲ πάρω.

Αὐτὸς ὁ πόνος τῆς καρδιᾶς πρὸς τὶ τάχα νὰ ἦναι,
Ὅντας δὲν εἶναι ἔρωτας; τὶ ἄλλο πρᾶγμα εἶναι;

Β.

Βάρκα θέλω ν' ἁρματώσω μὲ σαράντα δυὸ κουπιά,
Καὶ μ' ἑξῆντα παλληκάρια, νὰ σὲ κλέψω μιὰ βραδυά.

Βασιλικὸν ἐφύτευσα ἐπάνω στὸ ἀσβέστη,
Γιὰ νὰ περνᾷ ἡ ἀγάπη μου νὰ λέῃ, «Χριστὸς ἀνέστη.»

Βασιλικὸν ἐφύτεψα στὴν κλίν' ὁποῦ κοιμᾶσαι,
Νὰ κόφτῃς νὰ μυρίζεσαι, κ' ἐμένα νὰ θυμᾶσαι.

Βασίλισσα κι ἂν ἤσουνε, δὲν θά 'χες τέτοια χάρι,
Νᾆσαι ἀνθὸς τῶν κοριτσιῶν, τῆς γειτονιᾶς καμάρι.

Βασιλοποῦλα νὰ ἤσουνε, δὲν θἄχες τέτοια χάρι,
Νὰ σοῦ ζυγιάζουν τὸ φιλὶ μὲ τὸ μαργαριτάρι!

Βουνὰ, λαγκάδια καὶ κλαδιὰ, ἀνοῖχτε νὰ περάσω,
Καὶ μὴν ἀνάψετε φωτιὰ ὄντας ἀναστενάξω.

Βουνὰ, μὴν πρασινήσετε, πουλιὰ μὴν κελαϊδῆτε,
Μ' ἀρνήσθηκ' ἡ ἀγάπη μου, ὅλα νὰ λυπηθῆτε.

Βρυσοῦλα πεντοκάνουλη, νερό μου κρουσταλλένιο,
Ἀγγελικό μου πρόσωπο γιατὶ 'σαι πικραμμένο.

Γ.

Γαρουφαλίτσα μου χρυσῆ, πλημμένη μὲ χρυσάφι,
Νά 'πεφτα στὴς ἀγκάλαις σου δὲν θά 'κανα νισάφι.

Γαρούφαλό μου κόκκινο, γαρουφαλιᾶς κλωνάρι,
Ἂν δὲ σὲ διῶ στὰ χέριά μου ὁ χάρος ἂς μὲ πάρῃ.

Γιὰ ἰδὲς καιρὸ ποῦ διάλεξεν ὁ Χάρος νὰ μὲ πάρῃ.
Τώρα 'π ἀγάπησα κ' ἐγὼ μιᾶς λεμονιᾶς κλωνάρι.

Γιὰ ἰδὲς μαλλιὰ γιὰ πλέξιμο,
Καὶ 'μάτια γιὰ τὸ γνέψιμο!

Γιὰ μαῦρα μάτια χάνουμαι, γιὰ γαλανὰ 'ποθαίνω,
Γιὰ μιὰ μικρὴ μελαχροινὴ σκίζω τὴ γῆς καὶ μπαίνω.

Γιὰ πές μου, τὶ ἐκέρδησες ὁποῦ μὲ βασανίζεις;
Παράτησε τὴν ἀπονιὰ καὶ 'πές μου τὶ ὁρίζεις.

Γρήγορα ἔλα, θάνατε, νὰ πάρῃς τὴ ζωή μου,
Νὰ πάψουνε ἡ πίκραις μου κ' οἱ ἀναστεναγμοί μου.

Γυρίζω 'δῶ, γυρίζω 'κεῖ, ἴσως καὶ σ' ἀπαντήσω,
Τὰ πάθη μου νὰ σοῦ εἰπῶ, τὴν φλόγα μου νὰ σβύσω.

Γύρισε διὲ τὸν οὐρανὸ, γύρισε διὲ κ' ἐμένα,
Ἂν ἀρνηστῶ τὸν οὐρανὸ θὲ ν' ἀρνηστῶ κ' ἐσένα.

Γύρισε διὲ τὸν οὐρανὸ κ' ἂν εὕρῃς μαῦρ' ἀστέρι,
Πίστεψε πῶς θὰ σ' ἀρνηστῶ, χρυσό μου περιστέρι.

Δ.

Δασκάλισσα, δασκάλισσα, σκόλασε τὴν Ἑλένη,
Μιὰ στιγμὴ νὰ τὴν ἰδῶ, γιατ' ἡ ψυχή μου βγαίνει.

Δὲν εἴδανε τὰ μάτια μου τέτοιονε κυνηγάρη,
Νὰ κυνηγάῃ τῆς πέρδικαις τὴν νύχτα μὲ φεγγάρι.

Δὲν εἶναι κρίμα κι' ἄδικο 'ς ἐμένα τὸν καϋμένο,
Νἄχ' ὤμορφαις γειτόνισσαις καὶ μοναχὸς νὰ μένω;

Δὲν ἔτυχέ ποτε νὰ ἰδῇς πῶς τρώει τὸ φίδι φύλλο!
Ἔτσι δαγκάν' ὁ νιὸς τὴν νιὰ, σὰν ἄρρωστος τὸ μῆλο.

Δὲν ἠμπορῶ, δὲν δύναμαι νὰ κάνω πλιὸ ἀγάπη,
Γιατ' ἡ καρδιά μου κάηκε, καὶ τὸ κορμὶ μ' ἐσάπη.

Δὲν θυμᾶσ' ἀνάθεμά σε λόγια ποῦ 'μιλήσαμε,
Νὰ μὲ πάρῃς νὰ σὲ πάρω καὶ μαζὴ νὰ ζήσουμε;

Δὲν θυμᾶσ' ἀνάθεμά σε, τὰ φιλιὰ μιανῆς αὐγῆς,
Ποῦ ἤτονε νὰ χωριστοῦμαι κ' ἐσειότανε ἡ γῆς;

Δὲν μὲ λυπᾶσ' ἀλύπητη, δὲν μὲ πονεῖ ἡ ψυχή σου,
Ποῦ ἔχασα τὴν νειότη μου γι' ἀγάπην ἐδική σου;

Δὲν μ' ὠφελεῖ νὰ σ' ἀγαπῶ ὅλο μὲ τὴν ἐλπίδα,
Τὴν γνώμη σου κατάλαβα, τὴν τύχη μου τὴν εἶδα.

Δὲν 'ντρέπεσαι τὴν γειτονιὰ, οὔτε Θεὸ φοβᾶσαι!
Τόσον καιρὸ μὲ τυραννεῖς χωρὶς νὰ μὲ λυπᾶσαι.

Δὲν σὲ καταχρειάζουμαι τηγάνι στὴν αὐλή μου,
Νὰ τηγανίζω ποντικοὺς νὰ τρώγῃ τὸ γατί μου.

Ε.

Ἐβάφτισα ἕνα παιδὶ κ' ἔβαλα τ' ὄνομά σου.
Γιὰ νά 'χῃ μὲ τὸ ὄνομα τὴ χάρι κ' ὠμορφιά σου.

Ἐγὼ σεβντᾶ δὲν ἤξερα, καὶ τώρα πῶς μοῦ 'γίνη,
Κι' ἄναψε στὸ κορμάκι μου σὰν φοβερὸ καμίνι.

Ἐδῶ 'ς αὐτὴ τὴ γειτονιὰ στὸ χαμηλὸ σπητάκι,
Κοιμᾶται μία κοπελιὰ χωρὶς παλλῃκαράκι.

Εἶναι τὸ αἷμά σου γλυκὸ, 'μιλᾷς καὶ ζαχαρένια,
Γιὰ τοῦτο σ' ἀγαπῶ κ' ἐγὼ καὶ χάνουμαι γιὰ σένα.

Ἔλα κοντά μου κάτσε, καὶ πιάσ' τὸ χέρι μου,
Κι' ἐρώτα τὴν καρδιά μου πῶς εἶν' τὸ κέφι μου.

Ἔλα νὰ σὲ φιλήσω καὶ γρήγορα νὰ πᾷς,
Νὰ μὴ σὲ διῇ κανένας καὶ εἰπῇ, πῶς μ' ἀγαπᾷς.

Ἔλα νὰ σὲ φιλήσω καὶ φίλα με καὶ σὺ,
Καὶ ἂν τὸ μαρτυρήσω μαρτύρατο καὶ σύ.

Ἐλπίδα, φόβος καὶ ἔρωτας, ὅλα μὲ πολεμοῦνε,
Ὅμως ἐλπίζω μὲ καιρὸ, φῶς μου, νὰ νικηθοῦνε.

Ἐμένα τῶχ' ἡ τύχη μου, ὅπου κι' ἂν ἀγαπήσω,
Μὲ φίδια καὶ μ' ἀνδρογαλιαῖς πρέπει νὰ πολεμήσω.

μίσεψες, κ' ἡ γειτονιὰ ἐγίνη 'ρημονῆσι,
λα, πουλί μου γλήγορα πάλι νὰ νοστιμίσῃ.

μίσεψες, καὶ μ' ἄφησες τρία γυαλιὰ φαρμάκι,
ἂν νίϐωμαι κάθε πρωΐ, νὰ πίνω 'πό λιγάκι.

ἕνα δενδρὶ ἐφύτευσα μὲ δάκρυα τόσους χρόνους,
ι' ἀντὶ καρπὸ μοῦ ἔδωκε, ϐάσανα, πίκραις, πόνους.

ξῆντα μῆνες σ' ἀγαπῶ, γίνουνται πέντε χρόνια,
ὰ 'φύτευα μιὰ λεϊμονιὰ θὲ νὰ 'τρωγα λεϊμόνια.

πῆγα κ' ἔρριξα σεϐντᾶ σὲ μέρος ποῦ δὲ φτάνω,
αὶ θὲ νὰ ϐασανίζουμαι ὅσῳ ποῦ ν' ἀποθάνω.

πλήθυν' ἡ ἀγάπη μας πουλί μ' ἀνάμεσό μας,
αὶ σὰν παιγνίδι φαίνεται ὁ θάνατος ἐμπρός μας.

Ερωτα, ποῦ μ' ἐλάϐωσες, δός μου καὶ τὸ βοτάνι,
ιατὶ δὲν βρίσκω γιατρικὸ στὸν κόσμο νὰ μὲ γιάνῃ.

Ετσ' εἶναι, μάτια μ' ἔτσ' εἶναι ὅπ' ἀγαπᾷ καὶ χάσῃ,
οῦ ἔρχεται νὰ τρελαθῇ καὶ τὰ βουνὰ νὰ πιάσῃ.

Ετσ' ἤτονε τῆς τύχης μου, ἐσένα ν' ἀγαπήσω,
ὰ πάθω τόσα ϐάσανα καὶ νὰ μὴ σ' ἀποκτήσω.

ὐχαριστῶσε, τύχη μου, ποῦ μ' ἔκανες τὴν χάρι,
αὶ μοῦ 'δωκες ἕνα πουλὶ ποῦ δὲν τὸ ἔχει ἄλλη.

Εφταιξα, συμπάθησέ με, ὅ,τ' ὁρίζεις κάνε με,
Ανοιξε τὴς δυὸ σ' ἀγκάλαις καὶ στὴ μέση βάνε με.

Εχε, πουλί μ' ὑπομονὴ νά 'χω κ' ἐγὼ ἐλπίδα.
Σὲ τὸν καιρὸ κάθε δενδρὶ, ἀνθεῖ καὶ βγάζει φύλλα.

Ἔχω ἡμέραις νὰ σὲ διῶ, κοντεύει μιὰ 'βδομάδα,
Καὶ τὸ ψωμὶ στὸ στόμα μου δὲν ἔχει νοστιμάδα.

Ζ.

Ζάχαρι εἶν' ὁ ὕπνος σου καὶ μέλι τ' ὄνειρό σου,
Κ' ἐμένα ἡ ἐλπίδες, μου, νὰ ἦμαι στὸ πλευρό σου.

Ζαχαροζυμωμένη μου, μέλι μὲ τὴν γλυκάδα,
Φαρμάκια ποῦ μ' ἐπότισες αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα!

Ζῆσε σὺ κ' ἐγ' ἂς 'ποθάνω, τί τὴν θέλω τὴν ζωή,
Εἰς τὸν κόσμο γιὰ σημάδι νὰ τὴν ἔχω καὶ αὐτή;

Η.

Ἡ ἀγάπη εἶναι βελόνι κι' ἀγκυλώνει στὴν καρδιά,
Μὲ ἀγκύλωσε κ' ἐμένα καὶ δὲν ἔχω γιατρειά·

Ἡ ἀγάπη βράχους κατελεῖ καὶ τὰ θεριὰ 'μερώνει,
Κ' ἐγὼ τὴν ἔχω στὴν καρδιὰ γι' αὐτὸ μὲ θανατώνει.

Ἡ ἀγάπη δίχως ζούλια εἶναι μαύρη, σκοτεινή,
Εἶν' κρασὶ ξεθυμασμένο, καὶ σακκοῦλα ἀδειανή.

Ἡ ἀγάπη σίδερα τρυπᾷ καὶ μάρμαρα τσακίζει,
Κλησιαστικοὺς καὶ κοσμικοὺς ὅλους τοὺς δαιμονίζει.

Ἡ ἄσπρη πέτρα τοῦ γιαλοῦ δὲν πιάνει πρασινάδα,
Κι' ἀγάπη χωρὶς πείσματα δὲν ἔχει νοστιμάδα.

Ἡ παντρειὰ κ' ἡ ὀρφανιά, ἡ ἀγάπη καὶ τὰ ξένα,
Τὰ τέσσερα τὰ ζύγισαν, βαρύτερά 'ν' τὰ ξένα.

Ἡ χαρὰ 'ς ἐμὲ δὲν πρέπει, γιατὶ εἶμαι μοναχὸ,
Ὕρι' φεύγει τὸ πουλί μου καὶ μ' ἀφίνει ὀρφανό.

Θ.

Θέλω νὰ παρακινήσω κάθε νειὸ νὰ μὴν πονῇ.
Γυναικὸς νὰ μὴν πιστεύῃ μόνο νά 'χῃ ὑπομονή.

Θέλω τὸν οὐρανὸ χαρτὶ, τὴ θάλλασσα μελάνη,
Γιὰ νὰ σοῦ γράψω λιγερὴ, ὁ νοῦς μου ὅσα βάνει.

Θωρῶ το τ' ἀχειλάκι σου, ποῦ εἶναι σὰν τὸ κεράσι,
Ἂς τὸ φιλοῦσα μιὰ φορὰ, κι' ὁ κόσμος ἂς χαλάσῃ.

Ι.

Ἰνσάφι κάμε ἄπονη, μετάβαλε πλιὰ ἦθος,
Δὲς τὶ γιαγκίνι ἄναψες 'ς τὸ ἄθλιό μου στῆθος.

Ἴντ' ἔχω κὶ ὅταν θὰ σὲ διῶ πόδια καὶ χέρια τρέμω,
Μὲ τὴν χαρδιά μου σ' ἀγαπῶ, γιὰ τοῦτο τὰ παθαίνω.

Ἴσως θαρρεῖς ἂν μ' ἀρνηθῇς, πῶς θὲ νὰ κιτρινήσω,
Γαρουφαλάκι θὰ γενῶ γιὰ νὰ σὲ δαιμονίσω.

Κ.

Καρδιά μου πληγωμένη, ψυχή μου ταπεινὴ,
Κορμὶ μ' τυραννισμένο, λάβετ' ὑπομονή.

Καρδιά μου γένου σίδερο, καρδιὰ γενοῦ ἀμόνι
Νὰ σὲ βαροῦν ἀλύπητα τὰ βάσανα κ' οἱ πόνοι.

Κατακαϋμένη κούτρα, τί 'ν' τοῦτα ποῦ τραβᾶς,
Τὶ 'ν' τοῦτα ποῦ παθαίνεις καὶ δὲν μετανοᾶς !

Καϋμὸ μεγάλον ἔχω καὶ τίνος νὰ τὸν 'πῶ,
Ποῦ μ' ἔχουν πληγωμένο, δυὸ μάτ̯ια π' ἀγαπῶ.

Κλαίω κρυφὰ γιατὶ κανείς δὲν θέλω νὰ τὸ μάθῃ,
Πῶς ἐξανακαινούρ̯ιωσαν τὰ παλαιά μου πάθη.

Κοντοζυγόνει ὁ καιρὸς ποῦ θὲ ν' ἀνταμωθοῦμε,
Ποῦ θὲ νὰ σμίξουμε τὰ δυὸ, νὰ παρηγορηθοῦμε.

Κόρη, ποῦ μοῦ 'πηρες τὸν νοῦ, παρέ τώρα κ' ἐμένα,
Τί νὰ μὲ κάνῃ χωρὶς νοῦ ἡ μάνα 'ποῦ μ' ἐγέννα ;

Κόψε κλωνὶ βασιλικὸ καὶ μέτρησε τὰ φύλλα,
Λογάριασε καὶ τὸν καιρὸ ποῦ μὲ παιδεύεις σκύλα.

Κυρά μ' ἀγγελοκάμωτη, κορμάκι ζαχαρέν̯ιο,
Γιατί βαστᾷς τέτοι' ἀπονιὰ 'ς' ἐμένα τὸν καϋμένο ;

Κυρία μου ἀνάλατη, σὰν ξύδι καὶ σὰν μέλι,
Ποῖος σὲ καταδέχεται γιὰ νὰ σὲ κάνῃ ταῖρι;

Λ.

Λυπητερὰ, λυπητερὰ θὰ 'πὰ' νὰ σκάψω μνῆμα,
Νὰ βάλω τὸ κορμάκι μου, κ' ἔχε το σὺ τὸ κρίμα.

Λυπητερὰ, λυπητερὰ θὲ νὰ ψυχομαχήσω,
Νὰ κράζω ὄρη καὶ βουνὰ νὰ τ' ἀποχαιρετήσω.

Λύσε τὰ μάγ̯ια, φῶς μου καὶ δός μου 'λευτεριὰ,
Νὰ πάγω στὴ δουλειά μου δὲν θέλω 'παντρειά.

σε τὴν ἀλυσσίδα καὶ δός μ' ἐλευθεριά,
πάγω ν' ἀνταμώσω τὴν πρώτη μου φιλιά,

M.

ἐτρέλανες νὰ τρελαθῇς, μοῖρα νὰ μὴ γνωρίσῃς,
κὶ τὰ προικιὰ ὁποῦ κεντᾷς ἔρημα νὰ τ' ἀφήσῃς.

άγισσας κόρη νά 'σουνα καὶ δράκου θυγατέρα,
άλι θὰ μὲ λυπούσουνε ποῦ πάσχω νύχτα 'μέρα.

αργαριτάρι στὸ χαρτὶ, πουλιέται στὴν 'Ασία,
αὶ τὸ πουλάκι π' ἀγαπῶ τὸ λένε 'Ασπασία.

αῦρα θέλω νὰ φορέσω, ἀσκητὴς γιὰ νὰ γενῶ,
αὶ στὴν ἔρημο νὰ 'πάγω γιὰ τ'ς ἀγάπης τὸν καϋμό·
ὰ βουνὰ νά 'χω γειτόνους καὶ τὰ ὄρη συντροφιὰ,
ὰ μικρὰ χελιδονάκια θάρρος καὶ παρηγοριά.

ὲ μιὰ γειτονοποῦλά μου θέλω νὰ κάνω κρίσι,
οῦ 'πῆγε καὶ παντρεύτηκε χωρὶς νὰ μ' ἐρωτήσῃ.

ὲ τὸ ἂχ θὲ ν' ἀποθάνω καὶ πὸ πᾶν θὰ στερηθῶ,
αὶ τὴν ἐδική σ' ἀγάπη ἴσως δὲν θ' ἀξιωθῶ.

ὲ τὸ μαντύλι διάνευμα καὶ μὲ τὸ διὲς λιγάκι,
αὶ μὲ τὸ συχνοπέρασμα πιάνεται ἡ ἀγάπη.

ελαχροινὴν ἐφίλησα τ' Αὐγούστου μιὰ δευτέρα,
' ἐμοσχοβόλ' ὁ στόμας μου σαράντα μιὰν ἡμέρα.

ελαχροινό μου πρόσωπο, σάν χύνῃς κοκκινάδι,
ιποθαμμένοι καὶ νεκροὶ σηκόνουντ' ἀπ' τὸν ᾅδη.

Ιέσα σὲ χίλιαις νὰ σὲ διῶ μέσα σὲ δυὸ χιλιάδαις,
'νωρίζω τὸ κορμάκι σου ἀπὸ ταῖς νοστιμάδαις.

Μὴν ἀψηλόνεσαι πολύ, γιατ' ὑψηλὴ δὲν εἶσαι,
Στὴν γειτονιά μας κάθεσαι καὶ 'ξεύρω τίνος εἶσαι.

Μήπως γιατὶ μὲ ἀρνήστηκες, τάχα θὰ κιτρινίσω;
Γαρουφαλάκι θὰ γενῶ γιὰ νὰ σὲ δαιμονίσω.

Μιὰ μόνον ἀγάπησα σὲ ὅλη τὴ ζωή μου,
'Σ αὐτήνην ἀφιέρωσα τὸν νοῦ καὶ τὴν ψυχή μου.

Μία φορά ἤμουν ἄγγελος, τώρ' ἀγγελίζουν ἄλλοι.
Στὴ βρύσι πὤπινα νερό, τώρα τὸ πίνουν ἄλλοι.

Μιὰ φορά 'μουνα πουλί, πουλὶ καὶ κελαϊδοῦσα,
Καὶ σὰν τρυγόνι τρυφερό, ἐδῶ κ' ἐκεῖ πετοῦσα.

Μικρή, μικρὴ σ' ἀγάπησα, μεγάλη δὲν σ' ἐπῆρα,
Ὅμως ἐλπίζω στὸν Θεὸ γιὰ νὰ σὲ πάρω χήρα.

N.

Νὰ σ' ἀγαπῶ βαρέθηκα, νὰ σ' ἀρνηστῶ, λυποῦμαι,
Ἂς τὸν τραβοῦμε τὸν σεβντᾶ ὅσῳ κι' ἂν ἠμποροῦμε.

Νὰ τὸ φιλὶ καὶ φίλησε καὶ τὰ βυζιὰ καὶ πιάσε,
Δὲν εἶσαι σὺ μικρὸ παιδὶ νὰ πᾷς νὰ τὸ διηγᾶσαι.

Νὰ χαμηλῶναν τὰ βουνά, νά 'βλεπα τὴν Ἀθῆνα,
Νά 'βλεπα τὴν ἀγάπη μου, ποῦ περπατεῖ σὰν χῆνα.

Νύχτα καὶ 'μέρα, φῶς μου γιὰ σένα λαχταρῶ,
Φίλον πιστὸν δὲν ἔχω τὰ πάθια μου νὰ εἰπῶ.

Νυχτώνει, ξημερώνει, δὲν εἶναι βολετό,
Νὰ μὴν ἀναστενάξω, τὸ ἂχ νὰ μὴν εἰπῶ.

Ξ.

ινθὰ μαλλιὰ στὴν κεφαλὴ, πλεμμένα μὲ τὴν τάξι,
ὶ κάθε τρίχα γίνεται χαντζάρι νὰ μὲ σφάξῃ.

ινθὸ κανάρι μου χρυσὸ ὅσα κι᾽ ἂν ὑποφέρω·
σο καὶ ἂν μὲ τυραννῇς ἐγὼ θὰ σὲ λατρεύω.

μάκρυνες, κι᾽ ἀρρώστησα, ἔλα κοντὰ νὰ γιάνω,
λα τὸ γρυγορώτερο πρὶν πέσω κι᾽ ἀποθάνω.

πνα ἐσὺ ποῦ μ᾽ ἔκανες ἀγάπη νὰ γνωρίσω,
ὶ ζωντανὸς τὴν κόλασι νὰ τὴν κληρονομήσω.

πνα κι᾽ ὁ Ἔρωτας περνᾷ, κορώνα νὰ σὲ βάλῃ
ατ᾽ ὡμορφότερη ᾽πο σὲ δὲν εἶναι καμμιὰ ἄλλη.

πνα τοῦ Ἔρωτος παιδὶ τοῦ Χάρου συντεκνάδι,
ῆς Ἀνεράϊδας γέννημα, ποῦ μ᾽ ἔβαλες στὸν ᾅδη.

Ο.

Ἔρωτας εἰς τὴν ἀρχὴ εἶναι γλυκὸς, καϊμάκι,
ὰ σὰν ῥιζώσῃ στὴν καρδιὰ ποτίζει την φαρμάκι.

Ἔρωτας τὸν ἄνθρωπο ζουρλὸ τὸν καταντaίνει,
ωρὶς θέρμη θερμαίνεται, χωρὶς τρεμοῦλα τρέμει.

κόσμος εἶν᾽ ἕνα δεντρὶ κ᾽ ἐμεῖς τὸ ᾽πωρικό του.
Χάρος εἶναι τρυγητὴς καὶ παίρνει τὸν ἀνθό του.

κόσμος μὲ τὰ βάσανα εἶν᾽ ἀνακατωμένος,
αὶ πῶς ᾽μπορῶ μόνος ἐγὼ νά ἦμ᾽ εὐχαριστημένος!

λ᾽ ἀγαποῦνε τὸ κρασὶ, κ᾽ ἐγ᾽ ἀγαπῶ τὸ μέλι
λ᾽ ἀγαποῦν ἐλεύτεραις κ᾽ ἐγὼ μιὰ παντρεμμένη.

Ὅλα τὰ δέντρ' ἀνθήσανε, κ' ἕνα δεντρὶ 'μαράθη.
Ὅλα τὰ ταίρι̯α σμίγουνε καὶ τὸ δικό μ' ἐχάθη!

Ὅλα τοῦ κόσμου τὰ καλὰ νὰ τά 'χω τί τὰ θέλω;
Ἄς ἔχ' ὁ κόσμος τὰ καλὰ κ' ἐγὼ 'κεῖνο ποῦ θέλω.

Ὅλον τὸν κόσμο 'γύρισα, νὰ βρῶ γλυκὸ σταφύλι,
Δὲν εὕρηκα γλυκότερο ἀπ' τὸ δικό σ' ἀχεῖλι.

Ὅπ' ἔχει ἀγάπη φαίνεται, πρασινοκιτρινίζει,
Χέρι̯α ποδάρι̯α τ' ὀρφανὸ τίποτε δὲν ὁρίζει.

Ὅποι̯ος νὰ ζήσῃ θέλει, τὸν κόσμο νὰ χαρῇ,
Ἀγάπη νὰ μὴν κάνῃ 'ς ὅλη του τὴ ζωή.

Π.

Παλληκάρι̯α καὶ κορίτσι̯α, τὴ νει̯ότη ἄς χαροῦμε,
Γιατὶ θὲ νά 'ρτῃ ἕνας καιρὸς νὰ τήνε στερευτοῦμε.

Πεισματικὰ καὶ πείσματα ἂν ξεσυνεριστοῦμε,
Ὕστερα θὰ γυρεύουμε γιατρὸ νὰ γιατρευτοῦμε.

Περι̯ωρισμένη σὲ θωρῶ, θέλω νὰ σ' ἐρωτήσω,
Ἂν ἦν' ἀπ' τὴν ἀγάπη μου νὰ σὲ παρηγορήσω.

Πολλαῖς φοραῖς μεσάνυχτα ξυπνῶ ἀπ' τὸν ἀέρα,
Βλέπω τὸν κόρφο σ' ἀνοιχτὸ καὶ λέγω, εἶναι 'μέρα.

Ποτὲ 'πὸ 'χείλη πηγαδιοῦ δὲν λείπει πρασινάδα,
Κι ἀγάπη χωρὶς πείσματα δὲν ἔχει νοστιμάδα.

Πρωΐ, πρωῒ σηκόνουμαι τὸ σπίτι σου κυττάζω,
Τὸ παρεθύρι σου θωρῶ καὶ βαρυαναστενάζω.

Ρ.

Ῥόδα καὶ τριαντάφυλλα, καὶ σεῖς βασιλικοί μου,
Γιατί μ' ἀποκοιμήσατε, κι' ἔχασα τὸ πουλί μου.

όδα καὶ τριαντάφυλλα, κι' ἄνθη τοῦ παραδείσου,
σύναξεν ὁ ἔρωτας κὶ ἔπλασε τὸ κορμί σου.

Σ.

' ἀφίνω τὴν καλὴ νυχτιά, μηλιάμου μὲ τοὺς κλώνους,
Πάγω κ' ἐγὼ νὰ κοιμηθῶ μὲ βάσανα μὲ πόνους.

ὲ στέλνω χαιρετίσματα μὲ μῆλο δαγκαμένο,
αὶ μέσα στὴ δαγκαματιὰ εἶναι φιλὶ κρυμμένο.

ήμερα τὸ πουλάκι μου θὰ βγῆ νὰ σεργιανίση
εέ μου κάνε συννεφιά, ἥλιος μὴν τὸ μαυρίση

ὰν δὲ μὲ θὲς, κυρά μου 'πές μου νὰ παντρευτῶ,
ὰ πάρω μίαν ἄλλη νὰ παίζω νὰ 'γλεντῶ.

Τ.

ὰ μάτια μου δὲν εἴδανε, τέτοια καλὴ γυναῖκα,
Αν τὴν φιλήσω μιὰ φορά, θὰ μὲ φιλήση δέκα.

ὰ μάτια σ' ἔχουν ἔρωτα κι' ἀγγελικὴ θωρία,
ι' ὅπου τὰ διῆ σκλαβόνεται, δὲν ἔχ' ἐλευτερία.

ὰ μάτια σου ὅποιος τὰ διῆ καὶ δὲν ἀναστενάξῃ,
Αστροπελέκι καὶ φωτιὰ νὰ πέση νὰ τὸν κάψη.

ὰ ντέρτια μου, τὰ πάθη μου ἕνας Θεὸς τὰ 'ξέρει,
αὶ μιὰ μικρὴ μελαχροινή, ἂν θέλη, τὰ γιατρεύει.

άχα θὰ τὸ ἀξιωθῶ νὰ λάβω τέτοια χάρι,
Νὰ σηκονώμαστε τὰ δυὸ ἀπ' ἕνα μαξηλάρι!

Υ.

Υπνος γλυκὸς, γλυκύτατος, σ' ἐπῆρε καὶ κοιμᾶσαι,
αὶ τὸν παληό σου ἐραστὴ καθόλου δὲν θυμᾶσαι!

Υπόμενε χαρδοῦλά μου, τῆς ἀγαπῶ τὰ λόγια,
Οπως 'πομένουν τὰ βουνὰ τῆς πάχναις καὶ τὰ χιόνια.

Ὑπομονὴ, ὑπομονὴ! ὡς πότε νὰ 'πομένω;
Ἰδέ την τὴν ὑπομονὴ πῶς μ' ἔχει καμωμένο.

Φ.

Φραντζέζικο κριτήριο καὶ ῥουσικὴ καμπάνα,
Γιὰ κάνε τὴν ἀπόφασι νὰ κοιμηθοῦμ' ἀντάμα!

Φυλάξου χαλκοπράσινε μὴν 'πῇς κακὸ γιὰ μένα,
Γιατ' ἔβαλα στὸ πόδι σου καλλίτερο 'πὸ σένα.

Χ.

Χριστὸς ἀνέστη, μάτια μου, ἔλα νὰ φιληθοῦμε,
Κι' ἂν δὲ σ' ἀρέσῃ τὸ φιλὶ στρῶσε νὰ κοιμηθοῦμε.

Χωρὶς ἀέρα τὸ πουλὶ, χωρὶς νερὸ τὸ ψάρι,
Χωρὶς ἀγάπη δὲν βαστοῦν, κόρη καὶ παλληκάρι. 16

Ψ.

Ψηλὰ βουνὰ καὶ πράσινα καὶ δέντρα φουντωμένα,
Γιὰ φέρτε τὴν ἀγάπη μου, γιὰ πάρτε με κ' ἐμένα.

Ψηλὸ κυπαρισσάκι μου σείσου καὶ βγάλ' ἀέρα,
Νὰ κελαδήσουν τὰ πουλιὰ νὰ 'ξημερώσ' ἡ 'μέρα.

Ω.

Ὦ οὐρανὲ δικηόκριτε, κατέβα κάνε κρίσι,
Ὁ νειὸς ὁποῦ μ' ἀγάπησε γυρεύει νὰ μ' ἀφήσῃ!

Ὦ ὕστερέ μου λογισμὲ καὶ πῶς δὲ σ' εἶχα πρῶτα,
Νὰ κάνω στὴν καρδίτσα μου μιὰ σιδερένια πόρτα! 17

ΤΕΛΟΣ

ΤΩΝ

ΛΙΑΝΟΤΡΑΓΟΥΔΩΝ.

ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟΝ

ΑΣΜΑΤΑ
ΔΙΑΦΟΡΑ

....

1. ΤΟ ΟΡΦΑΝΟ.

(*Ὑπὸ Ἀχιλ. Παράσχου.*)

Μόνο νὰ ζῶ ἡ μοῖρα μοῦ ἔγραψε, καὶ μόνο
Εἰς τῆς ζωῆς τὸν δρόμο θλιμμένο περπατῶ.
Κάμμιὰ φορὰ ἐμπρός σας τὰ χέρια μου σταυρόνω,
Καὶ ψάλλω τὸ ψωμάκι ἀλλὰ δὲν τὸ ζητῶ.

Τῆς μοίρας ἀποπαῖδι σὰν φθινοπώρου φύλλο
Τὸ ἄσκοπό μου βῆμα ἐδῶ κ' ἐκεῖ πλανῶ.
Κάνεὶς δὲν μ' ἀγαπάει, κανεὶς δὲν μ' ἔχει φίλο,
Γιατὶ δὲν ἔχω μάνα καὶ εἶμαι ὀρφανό.

Δὲν ἔχω μάνα! μέσα 'ς αὐτὰ τὰ τρία λόγια
Ἐρήμωσι καὶ πεῖνα καὶ κρύο κατοικεῖ.
Μοῦ ψάλλουν καὶ τὰ τρία φρικώδη μοιρολόγια,
Σὲ μία τονισμένη φρενήρη μουσική.

Ἄλλα παιδιὰ σὰ βλέπω ἐκεῖ ποῦ διακονεύω,
Νὰ λάμπουν στὸ μετάξι νὰ παίζουν εὐτυχῆ.
Ἀπ' ὅλα τὰ καλὰ τὴ μάνα τους ζηλεύω...
Ἄχ! πῶς θὰ σ' ἀγαποῦσα, μανοῦλαμου πτωχ

Δὲν πρόφθασ' ἡ καϋμένη φιλὶ νὰ μοῦ χαρίσῃ,
Οὔτε νὰ μὲ χαϊδέψῃ, οὔτε νὰ μ' εὐχηθῇ—
Ἀλλοίμονον εἰς ὅποιον στὸν κόσμο τοῦτον ζήσῃ
Ἀπ' τὴν καλήν του μάνα χωρὶς νὰ φιληθῇ,

Προχθὲς ς' ἕνα λιβάδι, παιδιὰ εὐτυχισμένα
Ἕνα παιγνίδι ὅλα ἐπαίζανε κοινό.
Μὲ παίζετε, τοὺς εἶπα, μὲ παίζετε κ' ἐμένα;
Δὲν παίζουμε, μοῦ εἶπαν, ἐμεῖς μὲ τ' ὀρφανό

Ὤ, εἴθε σὰν λουλούδια στῆς γῆς τὸ περιβόλι.
Καθένας σας νὰ παίρνῃ δροσιὰ ἀπ' τὸν οὐρανὸ
Εἴθε νὰ ἔχουν μάνα στὸν κόσμον τοῦτον ὅλοι
Κ' ἐγὼ να ἦμαι μόνο γιὰ ὅλους ὀρφανό.

---

2. ΑΣΜΑ ΑΛΙΕΩΝ.

(Muta)

Ὢ φίλ'! αὐγῆς ἰδοὺ ἡ ὥρα
Μᾶς κράζει στὴν ἀκρογιαλιά.
Στὴν βάρκα σας ἐμβᾶτε τώρα
Μὲ φρόνησιν καὶ μὲ χαρά.
Τὸ κῦμα θέλει προσοχήν.
Ὢ φίλοι, σιγή!

Περνᾶτε χωρὶς ταραχὴν,
Ὦ φίλοι σιγή!

Τὸ τέλος τοῦ σκοποῦ μας δὲν ἀργεῖ.
Ὑπομονὴ κ' ἡ ὥρα φθάνει
Μὲ τὸν καιρὸν καὶ ὠφελεῖ.
Τὸ θάρρος πρῶτον ἀρχὴν κάμνει
Ἡ φρόνησις πλὴν ἐκτελεῖ.
Τὸ κῦμα θέλει προσοχὴν, κτλ.

---

3. ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ.

(*Ὑπὸ Ἀ. Κωνσταντινίδου.*)

Πρὶν σὲ ἴδῃ εἰσέτι, καὶ πρὶν νὰ σὲ γνωρίσῃ
Ἡ νεαρὰ ψυχή μου εἰς σὲ ἀνῆκε, κόρη,
Καὶ πρὶν σὲ ἀπαντήσῃ
Ματαίως εἰς κοιλάδας σ' ἐζήτει καὶ εἰς ὄρη.

Τὸ ὄνομά σου μόνον ἀκούσασα τὸ πρῶτον
Μὲ πτέρυγας ζεφύρων ἐπέταξ' εἰς τὰ ὕψη
Ἐνῷ μάτην τὸν κρότον
Τῶν συνεχῶν παλμῶν της ἐζήτει ν' ἀποκρύψῃ.

Τῆς τύχης μου μαντεῖον, ὦ ὄνομα ὡραῖον,
Ἰδὲ πόσον μαγεύεις τὸν πενιχρόν μου βίον
Κ' εἰς ὄμμα δακρυρρέον
Ποίαν χαρὰν ἐκπέμπεις καὶ αἴσθημα ὁποῖον!

Ὁπόταν τῆς ζωῆς μου τὰς ὠχριώσας ὥρας,
Νὰ ζωπυρήσῃ ἦλθεν ἡ θελκτικὴ μορφή σου,

Σὲ εἶδον καὶ εἰς χώρας
Μὲ σὲ συνεπλανήθην ἀγνώστου παραδείσου.

Μ' ὡμίλησας! ἐχάθη εἰς τ' ὄμμα μου ἡ πλάσις
'Αγγέλου ἡ φωνή σου φωνὴ ἦτο γλυκεῖα,
Καὶ εἰς γλυκὰς ἐκστάσεις
'Η ζωηρὰ μὲ ἦγε τοῦ νοῦ μου φαντασία.

'Αλλ' ὅτε μειδιῶσαν, ὦ ἄγγελε σὲ εἶδον,
'Απόλαυσις ὁμοία, ἀνέκραξα ὑπάρχει;....
Καὶ ἔμπλεως ἐλπίδων
Εὐδαίμων ἡ ζωή μου ἂν αὕτη, εἶπον, ἄρχῃ.

Σὲ βλέπω κι ἀναλάμπει ὁ σβύνων ὀφθαλμός μου,
Καὶ τὴν φωνήν σου μόνον ποθεῖ ἡ ἀκοή μου,
Τὸ πᾶν ἐπὶ τοῦ κόσμου
Σὺ εἶσαι, καὶ ἐλπίς μου καὶ μέλλον καὶ ζωή μου.

'Αλλ' εἴθε ἡ ζωή μου ἐν πλήρει ἠρεμίᾳ
Πλησίον νὰ διέλθῃ 'ς τὴν νέαν σου ἀγκάλην
Καὶ ἡ ψυχή μου μία
Συνάμα νὰ πετάξῃ εἴθε εἰς σφαῖραν ἄλλην.

---

4. ΠΡΟ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ.

Στὴν ἔρημή σου ἔρχομαι καὶ πάλιν ἐκκλησία,
'Αγαπημένη Παναγιά, χλωμή μου Παναγία!
Ἦλθα τὸν πόνον νὰ σοῦ εἰπῶ ποῦ ἔχω 'ς τὴν καρδιά μου
Δὲν ἔχω ἄλλον ἀπὸ Σέ, τὸ 'ξεύρεις, Δέσποινά μου..

Μάννα τοῦ κόσμου! πρόφθασε, ἡ χάρι σου ἂς μὲ ῥάνῃ.
Μ' ἀρρώστησ' ἡ Μαρία μου, φοβοῦμαι μὴν 'πεθάνῃ.

Βασίλισσα τῶν οὐρανῶν, λευκὴ τοῦ κόσμου σκέπη!
Μονάχον τώρα ἡ χρυσῆ εἰκόνα σου μὲ βλέπει...
Ὄχι! δὲν ἦλθε σήμερα, 'σὰν ἄλλοτε μ' ἐμένα,
Ν' ἀνάψῃ τὰ καντήλια σου καὶ κρέμουνται σβυσμένα.
Ποιὸς θὰ σοῦ φέρνῃ, Δέσποινα, 'ς τὴν ἐρημιὰ λιβάνι,
Ἀνίσως ἡ Μαρία μου, ἀνίσως ἀπαθάνῃ!

Ὄχι! δὲν 'πῆγα σὲ γιατρούς, γλυκειά μου Παναγία!
Ἦλθα 'ς ἐσένα νὰ τὸ εἰπῶ νὰ γιάνῃς τὴν Μαρία.
Ἄχ! σ' ἐξορκίζω 'ς τὴ ματιὰ τοῦ Τέκνου σου τὴν πρώτη,
'Σ τὸ πρῶτό του χαμόγελο, 'ς τὴ σκεπτική του νειότη,
'Σ ὁρκίζω 'ς τὸ βαρὺ σταυρό, 'ς τ' ἀκάνθινο στεφάνι,
Νὰ γιάνῃς τὴν Μαρία μου, γιατὶ θὰ μοῦ 'πεθάνῃ...

Ἄχ! κάμε μού την ε καλά, καλή μου Παναγία!
Λαμπάδα 'ς τὴν εἰκόνα σου ν' ἀνάψω τὴν ἁγία
Μεγάλη σὰν τὸ σῶμά της, λευκὴ σὰν τὴ ψυχή της,
Ἐμπρός σου ν' ἀκτινοβολῇ καθὼς οἱ ὀφθαλμοί της.
Ἄχ! κάμε μού την ε καλά, ἡ χάρι σου ἂς τὴν γιάνῃ!
Δὲν θέλω ἡ Μαρία μου, δὲν θέλω ν' ἀποθάνῃ!

Ναί! ἂν σοῦ ἔφερα ποτὲ λουλούδια μυρωμένα,
Ἂν ἔχω τὴν εἰκόνα σου κ' ἐγὼ λιβανισμένα,
Ἂν 'ς τοῦ Παιδιοῦ σου ἔκλαψα τὰ πάθη, Παναγία!
Κ' ἔχετε ἕνα ὄνομα μαζὴ μὲ τὴν Μαρία,
Δός μου, ἄχ! δός μου τῆς ζωῆς τὸ δροσερὸ βοτάνι,
Νὰ δώσω τῆς Μαρίας μου, μὴν τύχῃ καὶ 'πεθάνῃ!

---

5. ΑΜΕΡΙΜΝΟΣΥΝΗ.

(*Ὑπὸ Ἀ. Κωνσταντινίδου.*)

Ἀνόητοι ἐλπίδες
Καὶ μάταιαι φροντίδες
Ἀφῆτε νὰ χαρῶ,
Τὴν ἄνεσιν αὐτῆς μου
Τῆς ἀνθηρᾶς ζωῆς μου
Τὸν ἱλαρὸν καιρό.

Λύπη, μελαγχολία
Σκέψεις καὶ ἀθυμία
Καὶ κάθε τί δεινόν,
Πλέον ἐμὲ ἀφῆτε
Ποσῶς μὴ μ' ἐνοχλῆτε,
Τί πρὸς ἡμᾶς κοινόν;

Ὁ Ἔρως μου νὰ ζήσῃ
Καὶ πάντοτε ν' αὐξήσῃ
Μ' αὐτὸν ἐγὼ πλουτῶ.
Τί θέλω πράγματ' ἄλλα
Καὶ σχέδια μεγάλα
Ποσῶς δὲν τὰ ζητῶ.

Ἂν ἄλλοι ἔχουν σκέψεις
Καὶ συνειδότος τύψεις,
Ἐγὼ τὰς ἀμοιρῶ.
Πρὸς τί νὰ σκυθρωπάσω;
Ναί, θὰ διασκεδάσω,
Θὰ παίξω θὰ χαρῶ.

Λοιπὸν ἀγαπητή μου,
Σὺ εἶσαι ἡ ζωή μου
Κι' ἀμέσως ἐν χαρᾷ
Ἄς πᾶμεν εἰς λειμῶνας
Νὰ παίξωμ' κατὰ μόνας
Εἰς δάση σκιερά.

---

6. ΝΙΚΗΤΗΡΙΟΝ,

(Ὑπὸ Ἀχιλ. Παράσχου.)

Μὲ τὴν ἐλευθερία μας ἡ ἄνοιξις γυρίζει,
Καὶ λάμπ' ὁ ἥλιος στὰ βουνὰ κ' ἡ δάφνη λουλουδίζει,
Ἐλᾶτε νὰ τὸ στρώσωμε, παιδιά μου, ἀράδα ἀράδα,
Καὶ νά χαροῦμε τὴ ζωὴ ἐδῶ στὴν πρασινάδα,
Τριάντα χρόνων βάσανα σὲ μιά στιγμὴ ξεχνάμε,
Καὶ δοῦλοι ἂν ξεκινήσαμε, ἐλεύθεροι γυρνᾶμε.

Ζεστοὶ ἀκόμ' ἀπ' τὴ φωτιὰ καὶ τῶν τουρκῶν τὴ νίκη,
Τὸ δαμασκὶ τῆς Κλείσοβας δὲν εἴχαμε στὴ θήκη,
Καὶ, νάσου, μᾶς ἐπλάκωσεν ὁ Μπαυαρέζος πάλι,
Τὴ λεβεντιά μας σὲ ζυγὸ χειρότερο νὰ βάλῃ.
Ποῦ εἶναι τώρα νὰ μᾶς 'δῇ στὰ ἔλατ' ἀποκάτου,
Πῶς τὸν περνάμε τὸν καιρὸ μὲ τὰ γλυκὰ κρασιά του.

Ταμπουρωμένος σὰ θεριὸ σὲ πέτρινο παλάτι.
Θαρροῦσε πῶς μᾶς ἔπνιγε τὸ φονικό του μάτι.
Πλὴν ἄστραπτεν ὁ Ἰτς-Καλὲς, βροντᾷ τὸ παλαμῆδι,
Κι' ὁ γέρω Γρίβας ῥίχνεται στοὺς βράχους σὰν τὸ φεῖδι.

Σηκώθηκεν ἡ Ῥούμελη, σηκώθηκ' ἡ Ἀθήνα,
Καὶ παίρνει τὴν ἀναπνοὴ κατὰ τὴν Σαλαμῖνα.
Γυμνὸ τὸν ἐδεχθήκαμε ἀπ' τὰ γυμνά του δάση,
Τοῦ δώκαμε τὸ αἷμά μας νὰ πιῇ καὶ νὰ χορτάσῃ·
Πλὴν ἄλλο αἷμα ἤθελε, κ' ἐσβύσθηκαν σὰν κρίνα
Τὰ νειάτα τοῦ Σκαρβέλη μας καὶ τοῦ Μωραϊτίν
Ἄς πάῃ τώρα, ἂν ἀγαπᾷ τὴν μοῖρά του νὰ κλαίγῃ
Κι' ἂς πῇ πῶς ἦσαν ὄνειρο.—Κανένας δὲν τοῦ φταίγ

---

7. ΤΟ ΚΡΙΝΟΛΙΝΟΝ.

(Ἦχος Ὦ λυγηρὸν καὶ κοπτερὸν σπαθί μου.)

Σεπτὸν καὶ ἱερόν μου Κρινολῖνο
Καὶ σὺ πανώραιόν μου Καπελῖνο,
Ἐσεῖς τοὺς ἄνδρας σφάξατε
Καὶ τοὺς καθυπετάξατε
Ὑπὸ ζυγὸν δουλείας
Τῆς γυναικοκρατείας.

Παντοῦ καθὼς ἀκούω νὰ συρίζῃς
Τοὺς δρόμους δὲ ὡς βλέπω νὰ σκουπίζ
Νὰ στρώνωνται ἀνδρῶν κορμιὰ,
Νὰ κράζουν «ἔλεος» μὲ μιά.
Αὐτ' εἶν' ἡ μουσική μου,
Ποῦ τέρπει τὴν ψυχή μου!

Πουμάδαις πούδραις καὶ παχιὰ φκιασί
Κορδέλαις, πλόνταις καὶ χρυσᾶ στολίδ

Ποτέ σας νὰ μὴ λείψετε
Αἰώνια νὰ ζήσετε,
῏Αχ! ὅπλον εὐειθείας
Καὶ τῆς ἐργολαβίας!!!

Στὸν Οὐρανὸν ἀστράπτει καὶ βροντάει,
Βροχὴ κατακλυσμὸς βοργιᾶς φυσάει,
Κ' ἐγὼ εἰς τὰ ἐμπορικὰ
Ἐμβαίνω μέσα τακτικὰ
Νὰ πάρω Κρινολῖνο,
Κορδέλαις Καπελῖνο!

Νὰ πάρω δίοπτρα καὶ κανοκιάλια,
Φκιασίδια, Μπούδρας, Σουπλιμᾶ, Σφουγγάρια
Μ' αὐτὰ ν' ἀρχίσω τὴ σφαγὴ
Ἀνδρῶν, νὰ κοκκινίσ' ἡ γῆ,
Ν' ἀναστηθῇ μὲ μία
Ἡ Γυναικοκρατία!!

Τὸ γύναιον ποῦ τὸ προστάζ' ἡ φύσις
Νὰ δέχετ' ὅλας τὰς ἀπομιμήσεις.
Ποῦ ἡ γῆ δὲν εἶδ' ἁβρότερον
Καὶ ἅμα γενναιότερον
Ποιὸς ἄνδρας θὰ τολμήσῃ,
Νὰ τὸ κατηγορήσῃ;

---

8. Η ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ.

(*Ὑπὸ Δημητρίου Σ. Βυζαντίου.*)

Κοιλὰς κλαυθμῶνος εἶν ἡ γῆ, βασάνων κατοικία.
Τὴν καταψύχει ὁ χειμών, τὴν πυρπολεῖ τὸ θέρος·

Ἀλλ' ἅμα τὴν προσμειδιᾷ, παρήγορος ὁ Ἔρως,
Γίνεται γέλως ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ χειμὼν εὐδία.
Ἔρως! μ' αὖραν ζωογόνον
Τὴν ὑφήλιον φαιδρύνεις·
Σὺ γλυκὺν μᾶς δίδεις πόνον
Καὶ τὸν πόνον σὺ πραΰνεις.

Ὀργὴν ἢ θλίψιν ἡ ψυχὴ τοῦ ἐραστοῦ δὲν τρέφει·
Τὴν τρυφερὰν καρδίαν του ὀδύνη ἂν ἐκφλέγῃ
Πρὸς τὴν Ῥοδόπην ἔρχεται, «σὲ ἀγαπῶ!» τῇ λέγει,
Κ' εἰς τὴν ψυχήν τ' οὐράνιος γαλήνη ἐπιστρέφει.
Ἔρως! μ' αὖραν ζωογόνον
Τὴν ὑφήλιον φαιδρύνεις·
Σὺ γλυκὺν μᾶς δίδεις πόνον
Καὶ τὸν πόνον σὺ πραΰνεις.

Χθὲς ἦσαν δύο ἐρασταὶ ἐν μέσῳ τοῦ δρυμῶνος,
Περὶ τοῦ ὑμεναίου των ἡδύτατ' ὁμιλοῦντες.
Καὶ ἤκουσα νὰ λέγωσι, δακρύοντες, θρηνοῦντες·
«Νὰ πάσχουν δύο κάλλιον, παρὰ νὰ χαίρ' εἷς μόνος!»
Ἔρως! μ' αὖραν ζωογόνον
Τὴν ὑφήλιον φαιδρύνεις.
Σὺ γλυκὺν μᾶς δίδεις πόνον.
Καὶ τὸν πόνον σὺ πραΰνεις.

——

9. ΕΙΣ ΤΡΙΕΤΕΣ ΚΟΡΑΣΙΟΝ.

(Ὑπὸ Νικολάου Σαλτέλη.)

Ἡ ὑπόξανθός σου κόμη, ὀφθαλμοὶ οἱ κυανοῖ σου,
Παριστοῦν ἐνσαρκωμένην ἀθωότητος μορφήν·

Ὁμοιάζεις, Κλεπτοπάτρα, τὰς οὐρὶ τοῦ παραδείσου,
Καὶ τὸ πρόσωπόν σου φέρει ἀρετῆς λαμπρὰν βαφήν.

Εἶσαι ῥόδον τῆς πρωΐας, εἶσαι ἔαρος ἑσπέρα,
Ὡς ἡ ζεφυρῖτις αὔρα καὶ τερπνὴ καὶ δροσερὰ,
Ὡς θυμίαμα λιβάνου περιτρέχον τὸν αἰθέρα,
Ὡς παρθενικῶν ῥυάκων τὰ κρυστάλλινα νερά.

Ὡς προβαίνεις εἰς τὰ ἔτη κ' εἰς τὰς ἀρετὰς προχώρει·
Ἑλληνὶς τὴν γέννησίν σου καὶ τὰ ἤθη Ἑλληνίς.
Εἴθε ζῶντα νὰ μ' εὐφραίνουν τ' ἀγαθά σου, ἁγνὴ κόρη,
Καὶ θανόντος ἡ ψυχή μου νὰ σκιρτᾷ ἐν οὐρανοῖς!

---

10. ΕΓΓΥΗΣΙΣ.

Τετράστιχον Σουλτάνου.

(*Μετάφρασις ἐκ τοῦ Περσικοῦ.*)

Μὲ ὑπεσχέθης φίλημα, ἐρατεινή μου φίλη,
Ἐμβῆκαν δὲ ἐγγυηταὶ τὰ ῥοδινά σου χείλη,
Ἂν τὴν ὑπόσχεσιν ἐσὺ δὲν θέλῃς νὰ πληρώσῃς,
Τὸ παίρν' ἀπ' τοὺς ἐγγυητὰς ἐσὺ μὴ μὲ τὸ δώσῃς;

---

11. ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ.

(*Ὑπὸ Γ. Παράσχου.*)

Μὲ δόλον τὴν ὑπόσχεσιν ὅστις ποτὲ λαμβάνει
Συνήθως καὶ ἐγγυητὰς καὶ ὑποσχέσεις χάνει·
Οἱ δὲ γλυκεῖς ἐγγυηταὶ, ἁγνοὶ ὡς ἡ χροιά των,
Τὸν δόλον δὲν πληρόνουσι μὲ τὴν γλυκύτητά των.

12. ΕΙΣ ΤΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟΝ ΕΞΑΕΤΟΥΣ ΚΟΡΑΣΙΟΥ.

(*Ὑπὸ Νικολάου Σαλτέλη.*)

Σὲ εἶδα, πλὴν στιγμὰς ὀλίγας σ' εἶδα, οὐρανέα κόρ
Σ' εἶδα, παίζουσαν ἐμπρός μου·
Τ' ὄμμα μου γοητευμένον καὶ θαυμάζον σ' ἐθεώρει
Ὡσεὶ ἄγγελον, ἀπ' ἄλλου εἰς τὴν γῆν ἐλθόντα κόσμ
Πόθεν ἔλαβες, ὦ κόρη, τὴν ὁλόχρυσόν σου κόμην,
Πόθεν τὸ ἁγνόν σου ὄμμα,
Καὶ τὸν τρόπον καὶ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν πάγχρυσόν σου γνώμ
Καὶ τὰ ῥόδα εἰς τὸ στόμα;
Ὡς ἀτμὸν ἀκαριαῖον τῆς ἐαρινῆς πρωΐας
Καὶ σὲ εἶδα καὶ σὲ χάνω,
Χερουβὶμ χρυσοῦν! πλὴν μ' ὅλην τὴν ὁρμὴν τῆς φαντασί
Κατασπάζομαι τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν σου καὶ σὲ φθάν

---

13. Η ΠΕΡΔΙΚΑ.

(*Ὑπὸ Γεωργίου Χ. Ζαλοκώστα.*)

Βόσκουν ἢ ἄλλαις πέρδικαις ἢ λούζονται στ' αὐλάκ
Καὶ μιὰ στὰ νύχια περπατεῖ ἀπάνω σὲ κοτρῶνι,
Καὶ γέρνει πίσω καὶ τηρᾷ μικρὸ ἕνα περδικάκι,
Καὶ πότε τοῦ γλυκομιλεῖ καὶ πότε τοῦ μαλλόνει.

«Ἄκου τῆς μάνας τὴ λαλιὰ κι' ἀνέβα στὸ λιθάρι
Γιατ' ἡ καρδιά μου λαχταρεῖ, μονάκριβο πουλί μ
«Για 'δὲ, μανοῦλα τὸ νερὸ ποῦ βρέχει τὸ θυμάρι,
Γιὰ δὲ τὰ συνομίληκα πῶς παίζουν ἀντικρύ μου

«Ἔχουν ἡ μάναις τους πολλά! ἔλα, πουλὶ, κοντά μου,
Κ' εἶδα τὸν ἴσκιο γερακιοῦ ἐδῶ σιμὰ στὸ αὐλάκι.»
«Πᾶμε μανοῦλα στὰ νερὰ νὰ βρῶ τὴν συντροφιά μου,
Αὐτὸ ἦταν σύννεφο μικρὸ δὲν ἦτανε γεράκι.»

Κι' ὁ ἴσκιος πάλι ἐφάνηκεν ἀπάνω στὰ λιθάρια,
Καὶ κατεβαίν' ἡ πέρδικα ζητῶντας τ' ἀκριβότης.
Κι' αὐταῖς ποῦ ἦταν στὸ ῥίζωμα τρυπῶσαν στὰ θυμάρια
Ἐκεῖθε ὁ ἴσκιος πέρασε τοῦ γερακιοῦ προδότης.

Κι' ἀκούσθη ἕνα φτερούγισμα, μιὰ ταραχὴ, μία ἀντάρα
—Ὁπῶχει τὸ μονάκριβο, ἔχει πικρὴ τὴν τύχη! —
Σκούζει, χτυπιέται ἡ πέρδικα μὲ τρόμο μὲ λαχτάρα,
Καὶ τ' ἀκριβότης σπαρταρᾷ στοῦ γερακιοῦ τὸ νύχι.

Ἡ μάναις τῶν παιδιῶνέ μας γεράκι δὲν φοβοῦνται
Τὸ μυριοχαδεμμένο τους στὰ νύχια του νὰ πάρῃ
Ἀπ' ἄλλα βάσανα σκληρὰ στὸν κόσμο τυρανοῦνται.
Ἔχουν ἀρρώστειαις φοβεραῖς καὶ χάρο μακελλάρη.

———

14. ΝΑΝΟΥΡΙΣΜΑ.

(Ὑπὸ Γ. Χ. Ζαλοκώστα.)

Πλάσμα τρυφερὸν κοιμήσου!
Παραστάτης ἀντικρύ σου
Ἄγγελος σὲ ναννουρίζω,
Καὶ ἀνοίγων τὰ χρυσᾶ μου
Τὰ πτερά μου,
Σὲ κινῶ καὶ σὲ κοιμίζω.

'Επὶ σὲ προστάτης κύπτω,
Χύνω μύρον, ἄνθη ῥίπτω
Εἰς τοῦ βίου σου τὸ νῆμα.
Στρέψε μὲ χαρὰν ἐμπρός σου,
Τῆς μητρός σου
Ἄκουσε τὸ κοῦφον βῆμα.

'Εγὼ φεύγω σπεύδων ὅπου
Λύπαι μὲ καλοῦν ἀνθρώπου,
'Αλλὰ σὺ δὲν εἶσαι μόνος·
Περιττὸς ὁ ἄγγελός σου
Τῆς μητρός σου
Ὅταν ἀγρυπνῇ ὁ πόνος.

———

15. ΕΠΙΤΥΜΒΙΟΝ ΕΙΣ ΖΑΛΟΚΩΣΤΑΝ.

(*Ὑπὸ Γεωργίου Παράσχου.*)

Θανάτου μοσχολίβανον εἰς τὴν ζωὴν ὠσφράνθη,
Καὶ βρέφος ὑπὸ κλαυθμηρὰν ἰτέαν ἐγεννήθη·
Τὸν κόσμον εἶδε κ' ἔκλαυσεν, ἠγάπησεν, ᾐσθάνθη,
Πλὴν ἐκουράσθη, καὶ πεσὼν ἐδῶ ἀπεκοιμήθη·
Τῆς δυστυχίας εὐσεβῶς τὸν ὕπνον χαιρετᾶτε,
Ὁ μάρτυς ἀναπαύεται, ἡ συμφορὰ κοιμᾶται!
Στοργὴ καὶ πόνος συνεχὴς ὑπῆρξεν ἡ ζωή του,
Πλὴν ἔρρεεν ὁ θρῆνός του ὡς κύκνου μελῳδία,
Καὶ πονεμένη ἔψαλλε τὴν δόξαν ἡ ψυχή του,
Ὡς ψάλλει ῥύαξ ἔρημος, ὡς κλαίει ἡ δυστυχία.
Εἰς τρία ἤδη τέκνα του πλησίον ἐκοιμήθη,
'Αλλὰ τὰ σφίγγει καὶ νεκρὸς εἰς πονεμένα στήθ[η]

16. ΞΕΝΟΣ ΕΜΠΕΣΩΝ ΕΙΣ ΛΗΣΤΑΣ.

Τὰ ζῶά μου ἀργὰ,
Μ' ἐμὲ περνοῦσαν στὰ βουνὰ,
Τῆς Λιάκουραις καὶ τοὺς δρυμοὺς
Κι' αὐτοὺς τοὺς στενωπούς.
Κ' αἴφνης παρευθὺς,
Βλέπω λῃστὴν μὲ τὸ σπαθὶ,
Στεκόμενον εἰς τὰ νερὰ
Ἐκεῖ στὰ δροσερά.
Οἴμοι! τὶ ἔχω νὰ γενῶ,
Φοβοῦμαι μήπως καὶ χαθῶ,
Ἐδῶ εἰς τὸ βουνό.

Ἀλλὰ τὸ σοβαρὸν,
Ἀγέρωχον καὶ τρομερὸν,
Ὕφος ἀνδρὸς καὶ τὸ κορμὶ
Μ'ἔσφαξε τὴν ψυχήν.
Κ' ἐκεῖ ἀπ' τὰ κλαδιά,
Εὐγῆκαν ἕξ, ἑπτὰ παιδιὰ,
Μ' ἐνδύματα πολὺ λερὰ,
Καὶ μὲ σπαθιὰ γυμνά.
Φρίκη ! 'ς ἐμὲ τὸν δυστυχῆ,
Ὅστις εὑρέθηκα ἐκεῖ,
Εἰς τὴν αὐτὴν στιγμήν.

Κ' εὐθὺς μὲ τὸν λῃστὴν,
Ὁρμοῦν 'ς ἐμὲ ὡς ἀετοὶ,
Τὰ χέρια μου εἰς τὰ κλαδιὰ,
Ἔδεσαν ἀπηνά.

Πλὴν σὰν παρακαλῇς,
Ποσῶς δὲν πείθετ' ὁ λῃστής,
Ὡς τύραννος προστάζ' εὐθὺς
Διὰ νὰ ἐκδυθῇς.
Οἴμοι! τὶ ἔχω νὰ γενῶ, κτλ.
Μοῦ βάζει καὶ φρουρὰν,
Ἕναν ἀχρεῖον μαχαιρᾶν,
Καὶ μοῦ ζητεῖ δι' ἐξαγορὰν
Πέντε πουγκιὰ φλωριά.
Φρίκη! 'ς ἐμὲ τὸν δυστυχῆ,
Ὅστις εὑρέθηκα ἐκεῖ
Εἰς τὴν αὐτὴν στιγμήν.

---

17. ΧΑΡΩΝ ΚΑΙ Η ΜΗΤΗΡ ΤΟΥ.

(Δημοτικόν.)

Ὁ Χάρος ἐκαλίγονεν ὄξω στὸ φεγγαράκι,
Κ' ἡ μάνα του τὸν ἐρωτάει κ' ἡ μάνα του τοῦ λέγει·
«Γυέ μ' στὸ κυνῆγι ποῦ θὰ πᾷς καὶ στὸ κυνήγημά σου
Μὴν πάρῃς μάναις μὲ παιδιὰ, κι' ἀδέρφια μ' ἀδερφάδαις
Μὴν πάρῃς πρωτανδρόγυνα προτοστεφανωμένα.»
«Ὁπῶβρω τρεῖς πέρνω τοὺς δυὸ, κ' ὁπῶβρω δυὸ τὸν ἕνα
Κι' ὁπῶβρω ἕνα μοναχὸ, κ' ἐκείνονε τὸν παίρνω.»

ΤΕΛΟΣ

ΤΩΝ

ΔΙΑΦΟΡΩΝ

ΑΣΜΑΤΩΝ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

ΜΕΡΟΣ ΟΓΔΟΟΝ

Η ΝΕΑ

ΑΝΘΟΔΕΣΜΗ

Ή

(ΣΥΝΝΕΝΟΗΣΕΙΣ ΔΙΑ ΤΩΝ ΑΝΘΕΩΝ.)

Ὁπόταν ὡς νεόφυτας ἡ πλάσις ἐγεννήθη
Κ' ἐφάνη πρῶτον ἡ κοιλὰς, ἡ χλόη καὶ τὰ δάση
Εἰς τὸ βαθύ νων πράσινον ὁ Πλάστης ἐλυπήθη.
Καὶ τὴν ζωὴν ηὐδόκησε μὲ ἄνθη νὰ σκεπάσῃ.
Ἀβρὰ εὐώδη ἔκτοτε μοσχοβολοῦν καὶ σβύνουν,
Πλὴν χύνουν πάλιν τὴν αὐγὴν χαρὰν εἰς κάθεμέρς.
Στολίζουν τὴν νεότητα, τὴν καλλονὴν λαμπρύνουν,
Καὶ ζοῦν εἰς ἕνα φίλημα τὰ ἄνθη καὶ ὁ Ἔρως.

Μετάφρασις Γ. ΠΑΡΑΣΧΟΣ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΤΗΣ

ΝΕΑΣ ΑΝΘΟΔΕΣΜΗΣ

«Τὸ ῥόδον τὸ τῶν ἐρώτων, τὸ ῥόδον τὸ καλλίφυλλον, κροτά-
ις συναρμόσαντες, πίνωμεν ἁβρὰ γελλῶντες» ἔλεγεν ὁ δαιμό-
ς τῆς ἀρχαιότητος ποιητὴς Ἀνακρέων μὴ ἀπαξιῶν καί τοι ὀγ-
κοντούτης ὢν νὰ στέφῃ μὲ ῥόδα τὴν χιονοσκεπῆ γηραιὰν
μην του.

Ἕτερός τις, ὁ συγγραφεὺς τῶν Μαρτύρων τοῦ χριστιανισμοῦ
γάλλος Σατωβριὰν λέγει που, «τὸ ἄνθος εἶναι ἡ κόρη τῆς αὐ-
ς, ἡ μαγία τοῦ ἔαρος, ἡ πηγὴ τῆς εὐωδίας, ἡ χάρις τῶν παρ-
νων, ὁ οἶστρος τῶν ποιητῶν. Παρέρχεται μὲν ταχέως ὡς ὁ
θρωπος, ἀλλὰ τὰ φύλλα του πίπτουσι βραδέως εἰς τὴν γῆν.
λονότι ἐμαράνθη, μένει ὅμως ἡ βαλσαμώδης πνοή του, ὡς αἱ
αι περιπαθοῦς ποιητοῦ μετὰ θάνατον. Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, οἱ
ιτῆρες τῶν συμποσίων καὶ αἱ πολιαὶ τρίχες τῶν σοφῶν ἐστέ-
ντο μὲ ἄνθη. Μὲ ἄνθη ἐπίσης ἐκαλύπτοντο κατὰ τὰ πρῶτα
ὁ χριστιανισμοῦ ἔτη οἱ μάρτυρες καὶ τὰ θυσιαστήρια τῶν ὑ-
γείων ναῶν. Ἔτι καὶ σήμερον θέτομεν ἄνθη εἰς τοὺς ναούς μας
ἀνάμνησιν τῆς ἀρχαίας ἐκείνης ἐποχῆς. Ἐκ συνθήκης κοινῶς
ραδεδεγμένης φανερώνομεν τὰς κλίσεις ἡμῶν καὶ τὰ αἰσθήματα
: τῶν χρωμάτων τοῦ ἄνθους ἡ ἐλπὶς ἐμφαίνεται διὰ τοῦ
σίνου, ἡ ἀθωότης διὰ τοῦ λευκοῦ καὶ ἡ αἰδὼς διὰ τοῦ ῥο-
ντος χρώματος. Εἰς ἔθνη ὁλόκληρα τὸ ἄνθος εἶναι διερμηνεὺς
ν αἰσθημάτων, βιβλίον τερπνόν, ἄμικτον ἀγωνιῶν καὶ ψυχικῆς
άχης, παριστῶν δὲ μόνον τὴν πτερόεσσαν ἱστορίαν τῶν ἐπα-
στάσεων τῆς καρδίας.»

Τὰ ἄνθη ἔχουν γλῶσσαν καὶ ἡ γλῶσσα αὕτη πρέπει νὰ ἤρχι-
ἀναντιρρήτως ἅμα ὁ ἔρως ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον τὸν ὁποῖον κα-
κοῦμεν.

Ἡ γλῶσσα αὕτη εἶναι εὐρεῖα καὶ πλουσία ἀναλόγως τοῦ π
θους τοῦ ἐρῶντος ἢ τῆς ἐρώσης. Ἡ φαντασία πλάττει ἐπὶ ἑ
μόνου ἄνθους ὁλόκληρον ποίησιν. Ἡ γλυκεῖα αὕτη καὶ τρυφ
γλῶσσα τῆς καρδίας δὲν ἔχει ἀνάγκην εἰμὴ μιᾶς καὶ μόνης
ξεως πρὸς συνεννόησιν, ἑνὸς μόνου ἄνθους διὰ νὰ μειδιάσῃ,
μιᾶς ἁπλῆς ἀνθοδέσμης διὰ νὰ πλάσῃ τὰ εὐφροσυνώτερα ὀνει
πολήματα.

Τὰ ἄνθη εἴτε παρὰ νέων πρὸς νεάνιδας προσφέρονται, εἴτε
νάπαλιν, ἔχουσι τὴν αὐτὴν σημασίαν, π. χ. ὁ κλῶνος τῆς ἀγρ
λαίας προσφερόμενος ὑπὸ νέου σημαίνει εἶσαι ψυχρά, πρ
φερόμενος ὑπὸ νέας σημαίνει εἶσαι ψυχρός.

Τὴν αὐτὴν σημασίαν ἔχουσι καὶ τὰ πλαστὰ ἄνθη ἀντὶ τ
φυσικῶν.

Εἰς τοὺς ἑξῆς δύο κανόνας συγκεφαλαιοῦνται ὅλοι οἱ γρ
ματικοὶ κανόνες τῆς γλώσσης ταύτης.

1) Ἄνθος προσφερόμενον ἀπ' αὐθείας σημαίνει ὁποιονδήπ
αἴσθημα ἢ ἰδέαν, προσφερόμενον δὲ ἀνεστραμμένως σημαίνει δ
ἀντίθετον ἔννοιαν π. χ. ἡ «βανίλλια» σημαίνει «σὲ ἀγαπῶ.»
νεστραμμένη δὲ σημαίνει «σὲ μισῶ.»

2) Ἡ προσωπικὴ ἀντωνυμία ἐγὼ ἐκφράζεται ἂν κλίνῃς ὁπ
δήποτε ἄνθος πρὸς τὰ δεξιά, ἡ δευτεροπρόσωπος σὺ, ἂν κλ
αὐτὸ πρὸς τὰ ἀριστερά.

Ἰδοὺ οἱ μόνοι κανόνες τῆς γλώσσης τῶν ἀνθέων, ἡ λοιπὴ
ταξίς της ἀφίνεται εἰς τὴν γλυκεῖαν συμπάθειαν τῶν λαλ
των αὐτήν.

ΑΝΕΣΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΜΕΡΟΣ ΟΓΔΟΟΝ

Η ΝΕΑ
ΑΝΘΟΔΕΣΜΗ

....

Α

ΟΝΟΜΑΣΙΑΙ	ΣΗΜΑΣΙΑΙ.
Ἀγαθόφοτον (Bon Henri)	Ἡ ἀγαθότης σου μὲ μαγεύει.
Ἀγγελική	Μοὶ ἐνέπνευσες Ἔρωτα.
Ἁγιόκλημα (Κλῶνος).	Μὲ δεσμεύεις.
Ἁγιόκλημα (Φύλλον)	Θὰ ἦσαι εὐτυχὴς ἂν μὲ ἀπολαύσῃς.
Ἀγκωλία	Εἶσαι ἀνόητος.
Ἀγκυνάρα (Φύλλον)	Ἀγνοεῖς τὸν ἔρωτά μου.
Ἀγκυνάρα (Ὁλόκληρος)	Ἔχε πεποίθησιν εἰς τοὺς λόγους μου.
Ἀγριάδα	Εἶμαι ἐχθρός σου.
Ἀγριαχλαδιὰ	Μὲ τὸν τρόπον σου μέ τυραννεῖς.
Ἀγριελαία (Φύλλον)	Δὲν σὲ ἐννοῶ.
Ἀγριελαία (Κλῶνος)	Εἶσαι ψυχρά.
Ἀγριοζυζυφιὰ (Φύλλον)	Ἀναχωρῶ ἐντὸς ὀλίγου.

ΟΝΟΜΑΣΙΑΙ	ΣΗΜΑΣΙΑΙ.
Ἀγριοζυζυφιὰ (Κλωνάρι)	Θὰ ἐπανέλθω ταχέως.
Ἀγριοσταφὶς	Ἐπικαλοῦμαι τὴν συνδρομήν σ[ου]
Ἄγχουσα	Εἶσαι ψεύστης.
Ἀδίαντον (Μολυτρίχιον κ.)	Φύλαττε ἐχεμύθιαν.
Ἀδώνιον (Μωρόχορτον κ.)	Ὀδυνηραὶ ἀναμνήσεις.
Ἀκακία κιτρίνη (Ἄνθος)	Εἶμαι εἰλικρινής.
Ἀκακία κιτρίνη (Κλῶνος)	Σὲ λατρεύω.
Ἀκακία λευκὴ (Ἄνθος)	Ἔρως Πλατωνικός.
Ἀκακία λευκὴ (Κλῶνος)	Πρῶτον αἴσθημα ἔρωτος.
Ἄκανθα	Εἶσαι ἀναιδής.
Ἀκακία ῥοδόχρους	Εἶσαι κομψή.
Ἄκανθα λευκὴ	Μὲ βασανίζεις δεινῶς.
Ἀλθαία	Τὴν τρίτην ὥραν Π. Μ.
Ἀλόη (Ἄνθος)	Ἔχε ὑπομονὴν καὶ θὰ σὲ πάρω.
Ἀλόη (Καρπὸς)	Περίμενέ με.
Ἀμάραντος	Τὴν 8ην ὥραν Π. Μ.
Ἀμάραντος (Ἄνθος)	Ἀπελπίζομαι πλέον ἀπὸ σέ.
Ἀμάραντος (Κατηφὲς)	Θυσιάζομαι δι' ἐσέ
Ἀμυγδαλῆ (Ἄνθος)	Ἐπιθυμῶ νὰ σὲ συζευχθῶ.
Ἀμυγδαλῆ (Κλῶνος)	Τρελαίνομαι διὰ σέ.
Ἀμύγδαλον	Εἶσαι ἀπαιτητικός.
Ἀμπελόκλημα (Φύλλον)	Δὲν δέχομαι τὸν ἔρωτά σου.
Ἀμπελόκλημα (Κλῶνος μὲ φύλλα)	Μὲ μεθύεις.
Ἀναγαλὶς	Εἶσαι εἰς τὸ ἄκρον ἀχάριστος.
Ἄνιθος	Εἶσαι θυμώδης.
Ἀντράκλα	Σὲ ἔχασα.

ΟΝΟΜΑΣΙΑΙ	ΣΗΜΑΣΙΑΙ.
'Ανεμώνη ('Ομοία τῇ Παπαρούνᾳ)	'Εγκατάλειψις. Ἔρως προδοθείς.

1. Η ΑΝΕΜΩΝΗ.

('Υπὸ Δ. Σ. Βυζαντίου.)

Α'.

Μὲ ἀνεμώνην ἔστεψα τοὺς πενιχροὺς μου στίχους
Οὓς εἰς τὸ ἔαρ τῆς ζωῆς παρῆξα στιγμιαίως·
'Εκεῖνο πλὴν ἐπέρασε καθὼς πνοὴ ταχέως,
Καὶ οὗτοι ὁμοιάζουσιν ἀποθανόντος ἤχους.
'Ως ἀνεμών' εἰς τὴν ψυχρὰν πνοὴν τῆς ἡλικίας
Σῆμα γυμνὸν ἂς μείνωσιν ἐν μέσῳ τῆς ἐρήμου
Τοῦ χρόνου ὅτ' εὐφρόσυνος ἐπέρα ἡ ζωή μου
Πετ' ἀμιγῶν ἀνέσεων καὶ ἄνευ τῆς κακίας.

Β'.

ΠΟΘΟΣ.

Τί μ' ὠφελεῖ θεσπέσιος ὁ νοῦς μου ἐὰν ἦναι,
'Αφοῦ θνητὸν τὸ σῶμά μου, ἀφοῦ ὁ βέος σφαῖρα;
Τί μ' ὠφελεῖ ἡ πλάσις μου ἂν ἦναι ἀνωτέρα,
'Αφ' οὗ συνανεφύρησαν μαζή της καὶ ὀδύναι;
Ἂς ἤμην μᾶλλον ζέφυρος τὴν φύσιν βαλσαμόνων,
Ἢ ῥύαξ τῆς ἀνοίξεως μυρμήρων εἰς τὰ ὄρη·
Ἂς ἤμην τέλος τῆς αὐγῆς ἡ προσευχή σου, κόρη!
'Ωραία νὰ προσέρχωμαι εἰς τοῦ Θεοῦ τὸν θρόνον.

Γ'.

Ὡς ταχέως τῶν κωδώνων ὁ θρηνώδης φεύγει ἦχος,
Τῆς ζωῆς μου ἀπεσβέσθη εἰς τοῦ μνήματος τὸ ψῦχος
Ἡ λαμπὰς ἡ φωτεινή!
Πλὴν μὴ θλίβεσθε! Τοιαύτη ἡμῶν ὅλων ἡ πορεία,
Αἱ ἐλπίδες μας εὑρεῖαι, ἡ ζωή μας πλὴν βραχεῖα,
Καὶ ἡ τελευτὴ κοινή!

ΟΝΟΜΑΣΙΑΙ	ΣΗΜΑΣΙΑΙ.
Ἀρπαρόρριζα	Ἡ φιλία μας μένει ἀδιάσπαστος.
Ἀσφόδελος	Σὲ ἀκολουθῶ μέχρι τάφου.
Ἀφάκη	Ἐμάντευσες.
Ἀφιότη	Δὲν κοιμῶμαι ἡσύχως.
Ἀχλαδιὰ (Ἄνθος)	Ἴσως σὲ ἀπολαύσω.
» (Κλῶνος)	Μὲ δυσαρεστεῖς διὰ τῶν λόγων σου.
Ἄχυρον	Θὰ ἑνωθῶμεν.
» τεθραυσμένον	Θὰ διαρρηχθῶμεν.
Ἄψινθος (Κλῶνος χλωρὸς)	Κατατήκομαι διὰ σέ.
Ἄψινθος (Κλῶνος ξηρὸς)	Τὴν δεκάτην ὥραν Μ. Μ.

Β.

Βαλεριάνα	Ἔχω δώσει ὑπόσχεσιν εἰς ἄλλ…
Βαλσαμίνη	Εἶσαι πολὺ ἀνυπόμονος.
Βάλσατος	Μὲ θεραπεύεις διὰ τῶν λόγων σου.
Βάλσαμον (Λουλοῦδι)	Προφυλάττου ἀπὸ τὴν φιλ… σου.
Βαμβάκι (Φυτὸν)	Πάσχεις δι' ἐμέ;
Βανίλλια	Σὲ ἀγαπῶ.

ΟΝΟΜΑΣΙΑΙ	ΣΗΜΑΣΙΑΙ.
Βασιλικὸς πλατόφυλλος (ὀρθῶς)	Δέχομαι ἐγκαρδίως τὸν ἔρωτά σου.

2. ΕΙΣ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΤΗΣ.

Ἀφιεροῦται τῇ Κυρίᾳ Α. Π. ***

(Ὑπὸ Γεωργίου Παράσχου.)

Ἀφ' οὗ ἐκείνην ἔθελξες τὴν εὐτυχῆ παρθένον,
Σὺ εἶσαι ἡ ἀγάπη μου, φυτὸν χαριτωμένον.
Ὡς τὴν χρυσῆν εἰκόνα της τὰ φύλλα σου θωπεύω,
Ὡς τὴν πνοήν της σὲ τιμῶ, ἀλλὰ καὶ σὲ ζηλεύω.

Τὸ βράδυ χαϊδεμμένε μου, πλησίον σου λυγίζει,
Καὶ μόσχον μὲ τὰ χείλη της ἡ Κίρκη σὲ ποτίζει·
Μαργαριτάρια τὸ πρωῒ σὲ ῥαίν' ἡ δεξιά της,
Καὶ ζῇς ἀπὸ τὸ βλέμμα της καὶ τὸ μειδίαμά της.

Μαζή της—ὄλβιον ἐσύ!—τὴν νύκτ' ἀποκοιμᾶσαι·
Ἕνα πρὸς ἕνα τοὺς κρυφοὺς παλμούς της ἀκροᾶσαι,
Καὶ μὲ τα κρίνα τῆς αὐγῆς καθὼς γλυκοξυπνήσῃ,
Λευκὴ ὡς κρίνον ἔρχεται νὰ σὲ καλημερίσῃ.

Μὲ εἶπε χθές· «ἀφ' οὗ τὸ πᾶν ἐντός μου ἐμαράνθη,
»Γεώργιέ μου! ἀγαπῶ τὸν οὐρανὸν καὶ τ' ἄνθη.»
Καὶ μία τῶν βλεμμάτων της εἰς τὸν αἰθέρα τάσις
Μυρίας ἐφωσφόρισε χρυσᾶς ἀντανακλάσεις.

Ὅταν ἐκείνη ὡς Σειρὴν κοιμᾶται κουρασμένη,
Κ' εἰς ὄψιν ῥόδου χύνεται ἡ κόμη της λυμένη,
Εἰπέ με, δὲν γονυπετοῦν τὰ χερουβεὶμ σιμά της,
Καὶ δίδουν τον παράδεισον δι' ἓν μειδίαμά της;

Ὅταν τὴν νύκτα στεναγμὸν κανένα γλυκοπνίγῃ,
Μικρά της λέξις ἔτυχε τὰ χείλη της νὰ φύγῃ;
Μὴν εἶπεν ὄνομα κρυφόν; μὴν εἶδε τὴν μορφήν μου;...
Εἰπέ το, ἄνθος, εὔοσμον, καὶ πάρε τὴν ζωήν μου.

Ἂν ἤμουν εἰς τὴν θέσιν σου, φυτὸν εὐτυχισμένον,
Θὰ ἐγενόμην ὄνειρον τὸν ὕπνον της εὐφραῖνον,
Θὰ ἐγινόμην μέλισσα τὰ μύρα της νὰ πίνω.
Θὰ ἐγινόμην φῶς Θεοῦ νὰ τὴν φιλῶ καὶ σβύνω.—

Ἂν ἦναι, φῶς μου, τέρψις σου ἡ ἔχθρα καὶ τὰ μίση,
Εἰπέ την νὰ ἐχθρεύεται, εἰπέ την νὰ μισήσῃ·
Πλὴν ἂν κ' ἡ πράσινη ἐλπὶς τὰ φύλλα σου στολίζῃ,
Εἰπέ την, ἕνας κύκνος της πῶς πάσχει πλὴν ἐλπίζει.

ΟΝΟΜΑΣΙΑΙ	ΣΗΜΑΣΙΑΙ.
Βασιλικὸς πλατόφυλλος (ἀντιστρόφως)	Εἶσαι ἀσταθής.
Βασιλικὸς μικρόφυλλος (ὀρθῶς)	Εὐχαριστοῦμαι νὰ σὲ βλέπω.
Βασιλικὸς μικρόφυλλος (ἀντιστρόφως)	Προσποιεῖσαι ὅτι μὲ ἀγαπᾷς
Βάτος.	Μὲ περιέπλεξες ἀδίκως.
Βατράχιον κυανοῦν	Εἶσαι πλήρης θελγήτρων.
Βατράχιον ἐρυθροῦν	Εἶσαι τὸ παράδειγμα τῆς ἀρετῆς.
Βαλανηδιὰ	Δὲν προσποιοῦμαι ὅτι σὲ ἀγαπῶ.
Βελοῦδον	Ἐπιθυμῶ νὰ σὲ βλέπω συχνά.
Βερικοκκέα (Ἄνθος)	Εἶσαι ἄσχημος.
Βερικοκκέα (Κλῶνος)	Θέλω πολλὴν προῖκα.
Βιόλα ἐρυθρὰ	Εἶσαι μεγαλοπρεπής.
Βιόλα κιτρίνη	Σὲ μισῶ καὶ διὰ τοῦτο...
Βρύζα	Σὲ ἀποστρέφομαι.
Βρύον	Εἶμαι πτωχός.
Βρωμόχορτον	Μὲ ἐθύμωσες ἀρκετά.
Βυσινέα (Ἄνθος)	Εἶσαι εἰς τὸ ἔπακρον ὑπερήφανος.
Βυσσιννέα (Κλῶνος)	Ἄφες τούς ἄλλους ἐραστάς.

Γ.

ΟΝΟΜΑΣΙΑΙ	ΣΗΜΑΣΙΑΙ.
Γαζία (Κλῶνος	Μοῦ ἐπλήγωσες τὴν καρδίαν.
Γαζία ("Ανθος)	Πάσχω διὰ σέ.
Γαϊδουράγκαθον	Εἶσαι καλοκἄγαθος.
Γαιώμηλα	Εἶσαι αὐστηρά.
Γαρύφαλον ἐρυθροῦν	Σὲ ἐρωτεύομαι θερμῶς.
Γαρύφαλον λευκὸν	Σὲ ἐρωτεύομαι ἁγνῶς.
Γαρύφαλον κίτρινον	Σὲ περιφρονῶ, δὲν θέλω νὰ σὲ βλέπω.
Γαρύφαλον καναβουράτον	Δέχεσαι τὸν ἔρωτάμου;
Γαρύφαλον ἄγριον	Εἶσαι ζωηρά.
Γεράνιον πορφυροῦν	Ἐπείσθην ὅτι εἶσαι βλάξ.
Γεράνιον ῥόδοσμον	Δὲν σὲ ἀγαπῶ διότι δὲν σὲ νοστιμεύομαι.
Γεράνιον μελανόχρουν	Μὲ ἐννοεῖς;

Δ.

Δαλία κιτρίνη	Θὰ λάβῃς ἐπιστολήν μου.
Δαλία λευκὴ	Διατί δὲν μ' ἀγαπᾷς;
Δαλία ἐρυθρὰ ἀνοικτὴ	Ἔχεις πολλοὺς ἐραστάς.
Δαλία ἐρυθρὰ βαθεῖα	Μᾶς ἀνεκάλυψαν.
Δαλία ποικιλόχρους	Ἔχω κλίσιν ἀκατανίκητον.
Δαλία οὐρανιὰ	Δὲν σὲ ἀποστρέφομαι.
Δαλία μελτζανιὰ	Ἔσο προσεκτική.
Δαμασκηνέα (Κλῶνος)	Πρέπει νὰ ἦσαι ταπεινή.
Δαμασκηνέα ("Ανθος)	Φύλαξον τὴν ὑπόσχεσίν σου.
Δαμασκηνέα (Ἀγρία)	Εἶμαι ἀνεξάρτητος.
Δάφνη πικρὰ	Τὴν ἑνδεκάτην ὥραν Μ. Μ.

ΟΝΟΜΑΣΙΑΙ	ΣΗΜΑΣΙΑΙ.
Δάφνη	Θὰ δοξασθῇς.

3. ΔΑΦΝΗ.

(Ὑπὸ Ἀχιλ. Παράσχου.)

Μὴ μὲ ζηλεύετε· κανεὶς τὴ δάφνη μὴ ζηλεύει·
Μὲ αἷμα καὶ μὲ δάκρυα τὴ ρίζα μου ποτίζουν.
Καλότυχος ὅποιος ποτὲ τὴ δάφνη δὲν γυρεύει,
Καὶ μόνο τὰ τριαντάφυλλα τὸ στῆθός του στολίζουν.
Κοινὸ στεφάνι μ' ἔχουνε ἡ δόξα καὶ ὁ πόνος,
Καὶ τὰ πικρὰ ἀπόπαιδα τῆς μοίρας μ' ἔχουν μόνο.
Κάθε μου φύλλο ἄδοξος τὸ φαρμακεύει φθόνος,
Γιὰ τοῦτο μόνον ποιητὰς σ' τὸν κόσμο στεφανόνω...

Δαυκίον	Εἶσαι μελαγχολική,
Δειλινὸς λευκὸς	Ἔλαβον τὴν ἐπιστολήν σου.
Δειλινὸς ἐρυθροῦς	Τὰ πάντα θυσιάζω διὰ σέ.
Δειλινὸς κίτρινος	Ἔχεις κακὰς συναναστροφάς.
Δειλινὸς ἐρυθρόλευκος	Ἀπορρίπτω τὸ δῶρόν σου.
Δειλινὸς ἐρυθροκίτρινος	Ἐπίστρεψόν μοι τὰς ἐπιστολάς μου.
Δειλινὸς ποικιλόχρους	Εἶσαι ἐχεμύθης;
Δελφίνιον	Φοβοῦμαι μὴ ἀνακαλυφθῶ.
Δενδρολίβανον	Ἡ παρουσία σου μὲ ζωογονεῖ.
Δενδρομολόχα (Ἄνθος)	Παρῆλθον αἱ ὡραῖαί μου ἡμέραι.
Δενδρομολόχα (Κλῶνος)	Ἔχω σκληρὰς ἀναμνήσεις.
Δενδρομολόχα (Φύλλον)	Δὲν μὲ λυπεῖσαι οὐδόλως.
Διοσμαρίνι	Τὰ πάντα θὰ ὑπερνικήσω διὰ νὰ σὲ ἀπολαύσω.
Δύοσμος	Τὴν δεκάτην ὥραν Μ. Μ.
Δωδεκάθεον	Σὺ εἶσαι ἡ θεά μου.

ΟΝΟΜΑΣΙΑΙ	ΣΗΜΑΣΙΑΙ.

E.

Ἔβενος	Εἶσαι κατηφής.
Ἐλαία (Κλῶνος μὲ ἄνθος)	Εἰρήνη.
Ἐλαία (Κλῶνος)	Τὴν δωδεκάτην ὥραν τῆς νυκτός.
Ἐλάτη	Προσπάθησον νὰ καταφέρωμεν τὴν μητέρα μου
Ἑλένιον	Ἔχεις πρόχειρα τὰ δάκρυα.
Ἑλίχρυσος	Εἶσαι σταθερά.

4. ΕΛΙΧΡΥΣΟΣ.

(Ὑπὸ Γ. Σταυρίδου.)

Ἐκπνέει τὸ φθινόπωρον, καὶ ἔρχετ' ἐπανάγων
Εἰς τὰς κοιλάδας ὁ χειμὼν νάρκην, σιγὴν καὶ πάγον·
Καὶ τεθλιμμέναι φεύγουσιν αἱ χάριτες συγχρόνως
Τὴν μάστιγα φοβούμεναι τοῦ σκυθρωποῦ χειμῶνος.
Κ' ἐν ᾧ ὁ πάγος τοὺς ὑγροὺς λειμῶνας ἐρημόνει,
Σὺ μένεις εἰς τοὺς φιλανθεῖς παρηγορία μόνη.
Οὕτω τὸ γῆρας τὸ ψυχρὸν ἐμβαίνει χωρὶς κρότον
Νὰ κλέψῃ τριαντάφυλλον 'ς τοὺς κήπους τῶν ἐρώτων.

Ἐλλέβορος	Εἶσαι εὐφυεστάτη.
Ἐρίκι ἢ ῥίκι	Ζῶ ἔρημος καὶ μοναχός.
Ἐφήμερον	Θὰ ἐπέλθῃ ἡ εὐδαιμονία.

Z.

Ζαμπάκι	Πῶς περνᾷς τὸν καιρόν σου;
Ζαφουρὰ	Μὲ ἀπατᾶς.

ΟΝΟΜΑΣΙΑΙ	ΣΗΜΑΣΙΑΙ.
Ζεφύρανθον	Ἀπελπίσου ἀπὸ ἐμέ.
Ζιννιὰ	Αἱ λύπαι μου σὲ εὐχαριστοῦν.

Η.

Ἥλιος μεγάλος	Εἰς μάτην πλουτεῖς
Ἥλιος μικρὸς	Ἐπιθυμῶ νὰ σὲ θωπεύω.

5. ΗΛΙΟΣ.

(*Ὑπὸ Γ. Χ. Ζαλοκώστα.*)

Ἕνα λουλοῦδι, ὁποῦ κυρτὸ τὸν ἥλιο ἀκολουθοῦσε,
—Ἥλιος ἐλέγονταν καὶ αὐτὸ—
Εἰς ἕναν κῆπον φουντωτὸ
Τριανταφυλλιὰ ἀγαποῦσε.

Ἔλα νὰ γίνωμε τὰ δυὸ ζευγάρι ταιριασμένο,
Ἔλα, τριανταφυλλιὰ χρυσῆ,
Γιατὶ εἶσαι μυρωδάτη ἐσύ,
Κ' ἐγὼ καμαρωμένο.

Σώπα, λουλοῦδι ἀμύριστο, λουλοῦδι χωρὶς χάρι,
Ἕνα ἀηδονάκι τοῦ μιλᾷ·
Τὸ ρόδο ποῦ μοσχοβολᾷ,
Δὲν μοιάζει στὸ χορτάρι.

Ἡμεροκαλὴς	Εἶσαι φιλάρεσκος.

6. ΗΜΕΡΟΚΑΛΕΣ ΚΑΙ ΝΥΚΤΙΚΑΛΕΣ

(*Ὑπὸ Γ. Σταυρίδου.*)

Ὄρθιος περιπλανῶμαι εἰς τὸν κῆπόν μου, καὶ ψάλλω
Δύο τέκνα τῆς Χλωρίδος. Ἅμα ἡ νὺξ πρὸς ζόφον φύγῃ
Καὶ διαλυθῇ τὸ σκότος, εὔθυμον τὸ ἓν ἀνοίγει,
Καὶ ἐνώπιον τοῦ Φοίβου τρέμον κρύπτεται τὸ ἄλλο.

Τὸ ἓν ἄνθος τὸ πανοῦργον ποῦ ἀρέσκεται νὰ ζήσῃ
Εἰς τὸ φῶς καὶ εἰς τὴν τύρβην, εἶν' ἡ ἡ μ ε ρ ο κ α λ λ ὶ ς,
Ἥτις, ἅμα ποῦ προβάλῃ ἱπταμένη χρυσαλὶς,
Δαλερὰ τὴν συχνοκράζει νὰ ἔλθῃ νὰ τὴν φιλήσῃ.

Ὦ φιλάρεσκοι γυναῖκες, φίλαι ἀσταθῶν ἐρώτων,
Εἶν' αὐτὸ τὸ ἔμβλημά σας· νὰ πετᾷ τὸ ὄνομά σας
Ἀπὸ στόματος εἰς στόμα, τοῦτο εἶναι ἡ χαρά σας.
Εὐτυχία δὲν σᾶς τέρπει χωρὶς λάμψιν, χωρὶς κρότον.

Τ' ἄλλο ἀγαπᾷ τὴν αὔραν τοῦ Ζεφύρου τοῦ νυκτίου,
Καὶ ἡλιακῶν ἀκτίνων τὴν μαρμαρυγὴν φοβεῖται.
Τῆς νυκτὸς ποθεῖ τὸ σκότος, καὶ φ ι λ έ σ π ε ρ ο ν καλεῖται,
Κ' εἶναι ἔμβλημα μονήρους κεχαριτωμένου βίου.

Οὕτω δειλιᾷ σ' τὴν τύρβην κόρη ἄμεμπτος ἐρῶσα,
Καὶ μισεῖ τὸ φῶς τοῦ Φοίβου, Θέλει νύκτιος νὰ τρέξῃ
Εἰς τὰ Κύθηρα, κρυφίως μὲ τοὺς ἔρωτας νὰ παίξῃ,
Μὴ τὴν ἴδῃ θνητοῦ ὄμμα, μὴ τὴν πλήξῃ λάλος γλῶσσα.

Ὄλβιος κ' εὐδαίμων ὅστις μετ' ἐρεύνας του ἀτρύτους
Εὗρε τέλος νύμφην, ἥτις, ὡσεὶ μέλισσα ἐργάτις,
Μοχθεῖ ὅλην τὴν ἡμέραν κρύπτουσα τὰ θέλγητρά της
Καὶ τὴν νύκτ' ἀνοίγει φίλτρων θησαυροὺς ἀνεξαντλήτους.

ΟΝΟΜΑΣΙΑΙ	ΣΗΜΑΣΙΑΙ.
Ἥρα ἡ ζιζάνιον	Θέτεις σκάνδαλα.
Ἡράνθεμον	Εἶμαι πολὺ νέα.

Θ.

Θροῦμφι	Εἶσαι πιστή.
Θυμάρι ἄγριον	Σοῦ εἶμαι εὐγνώμων.
Θυμάρι ἥμερον	Εἶμαι ἐχεμύθης.

ΟΝΟΜΑΣΙΑΙ	ΣΗΜΑΣΙΑΙ.
	Ι·
Ἰασεμὶ λευκὸν	Εἶσαι ἐρασμιωτάτη.
Ἰασεμὶ κίτρινον	Σὲ ὑπεραγαπῶ καὶ εἶμαι εὐτυχής.
Ἰασεμὶ διπλοῦν	Σὲ εὐχαριστῶ.
Ἰασεμὶ λευκὸν καὶ κίτρινον	Ἐμπιστεύθητι εἰς ἐμέ.
Ἰβηρὶς	Ἀδιαφορῶ.
Ἰξὸς	Εἶσαι κόλαξ.
Ἴον	Εἶσαι σεμνή.

7. ΙΟΝ

(Ὑπὸ Γ. Σταυρίδου.)

Σὲ προσφωνῶ, τὸν πρόδρομον τοῦ ἔαρος, ὢ ἴον
Ὁποῦ ἐκλέγεις εἰς δρυμοὺς τὸν ἄσυλόν σου τόπον
Καὶ ὑπὸ θάμνους φαλακροὺς βάλσαμον χύνεις θεῖον.
Κ' ὡς κόρη φεύγεις ταπεινὴ τὸ σέβας τῶν ἀνθρώπων.
Ὡς εὐεργέτης εὐγενὴς ὅστις παντοῦ σκορπίζει
Μυστηριώδεις χάριτας κ' οὐδεὶς αὐτὸν γνωρίζει
Καὶ σὺ παρέχεις δωρεὰν τὰ μῦρά σου, καὶ λησμονεῖς
Ὅτ' εἶσαι καύχημα δασῶν καὶ τῶν ἀνθέων κορωνὶς
Ἐλθὲ νὰ γίνῃς βασιλεὺς τοῦ κήπου μου ὢ ἴον·
Ὢ! ἄφες τὴν μονότονον τοῦ δάσους μοναξίαν
Ἐλθὲ, ἐλθὲ ἄνθος σεμνὸν κ' εγὼ κάθε πρωΐαν
Θὰ σὲ ποτίζω μὲ νερὸν κρυστάλλινον καὶ θεῖον
Ἐλθὲ... πλὴν κῆπος τεχνητὸς ποσῶς δὲν σὲ ἡδύνει·
Ὢ! μένε εἰς τὸ δάσος σου ἀγαπητόν μου ἴον.
Εὐτυχὴς, ὅστις, καθὼς σὺ, τὰς χάριτας προχύνει
Καὶ εἰς καλύβην ἀφανῆ, ὅσιον κρύπτει βίον.

ΟΝΟΜΑΣΙΑΙ	ΣΗΜΑΣΙΑΙ
Ἱπποκαστανέα	Εἶσαι πολυτελής.
Ἶρις	Θὰ σὲ εἰδοποιήσω·
Ἰτέα	Διατὶ χθὲς εἴσουν λυπημένη;

8. ΙΤΕΑ.

(Ὑπὸ Γ. Παράσχου.)

Προσφιλὴς ἰτέα, εἶναι πένθιμος ἡ λαλιά σου·
Σεπτὸν δένδρον τῆς ὀδύνης κλαίεις μὲ τοὺς δυστυχεῖς
Καὶ ὡς φίλος μας πολλάκις ἡ ἀπόρρητος σκιά σου
Ὑποδέχεται καὶ κρύπτει τὰς βασάνους τῆς ψυχῆς.

Κ.

Κάλαμος	Ἀγαπῶ τὴν μουσικήν.
Καμέλια λευκὴ	Τὰς ἐπιστολάς σου φυλάττω ὡς ἱερόν.
Καμέλια ἐρυθρὰ	Σὲ ἐννοῶ.
Καμπανούλα	Κρύψου.
Κανέλλα	Ἔχεις πολλὰς ἐχθράς.
Καπνόχορτον	Θὰ σὲ εὐχαριστήσω.
Καπουκῖνος λευκὸς	Εἶμαι πιστὸς ἐρωμένος.
Καπουκῖνος ἐρυθροῦς	Οἱ ὀφθαλμοί σου μὲ ἐγοήτευσαν.
Καπουκῖνος κυανοῦς	Ζητῶ τὴν συνδρομήν σου.
Καργιοφύλλι	Δὲν σὲ ἀποστρέφομαι.
Κάρυον	Εἶσαι σκληρά.
Καρυόφυλλον	Μὲ ζηλεύεις.
Καστανέα	Στεῖλόν μοι προξενειάν.
Κέρδος	Εἶσαι ῥαδιοῦργος.

ΟΝΟΜΑΣΙΑΙ	ΣΗΜΑΣΙΑΙ.
Κενταύριον μέγα	Κωφεύεις εἰς τὰς παρακλήσεις μου.
Κενταύριον μικρὸν	Φοβοῦμαι τὸν ἀδελφόν σου.
Κερασέα (Κλῶνος μὲ ἄνθος)	Εἶσαι καλῶς ἀνατεθραμμένη.
Κερασέα (Κλῶνος μὲ καρπὸν)	Ζήτει τὴν εὐδαιμονίαν σου ἀλλοῦ.
Κισσὸς	Ἐπιθυμῶ συνέντευξιν.
Κολοκυνθέα (Φύλλον)	Εἶσαι βάναυσος.
Κολχικὸν	Θὰ σοὶ ἐπιστρέψω τὰς ἐπιστολάς σου.
Κουφουξυλιὰ	Ἡ εἰκών σου εἶναι ἐγκεχαραγμένη εἰς τὴν καρδίαν μου.
Κρῖνος λευκὸς	Μὴ πιστεύεις τὰς συκοφαντίας.
Κρῖνος ἐρυθροῦς	Ἡ πρώτη ἐρωμένη μου εἶσαι σύ.
Κρῖνος Κίτρινος	Δυσπιστῶ εἰς τὸν ἔρωτά σου.

9. ΚΡΙΝΟΣ.

(Ὑπὸ Γ. Παράσχου.)

Ἡλίου τέκνον εὐγενὲς τὸ μοσχοβόλον κρίνον,
Ἀπὸ τὸ φῶς θερμαίνεται τῶν πατρικῶν ἀκτίνων·
Ὡς τῶν ἀνθέων βασιλεὺς τὸ μέτωπον ὑψόνει,
Κ' εἶναι τὸ ῥόδον ζηλευτὴ βασίλισσά του μόνη.

Κρόμμυον	Ὅταν σὲ ἐνθυμῶμαι ἀναστενάζω.
Κυανὸς	Εἶσαι σώφρων.
Κυπάρισσος	Ἡ ἄρνησίς σου μὲ ἔχει μελαγχολικόν.

10. ΚΥΠΑΡΙΣΣΟΣ.

(Ὑπὸ Γ. Παράσχου.)

Πιστὴ φίλη τῶν θανόντων, ὦ κυπάρισσος θλιμμένη,
Τῶν φιλτάτων μας ἡ κόνις ὑπὸ τὴν σκιάν σου μένει.
Σὺ παρήγορος εἰς πᾶσαν πολυστένακτον καρδίαν,
Τῆς μυρσίνης ἢ τῆς δάφνης δὲν φθονεῖς τὴν σημασίαν.
Δένδρον ἐραστοῦ δὲν εἶσαι, οὔτε δένδρον μαχητοῦ,
Καὶ τὸ πένθος σου συμπάσχει μὲ τὸ πένθος τοῦ θνητοῦ.

Λ.

ΟΝΟΜΑΣΙΑΙ	ΣΗΜΑΣΙΑΙ.
Λαλὲς	Δὲν ἔχω κακὰς συναναστροφάς.
Λαντάνα	Δυσπιστεῖς εἰς τὸν ἔρωτά μου.
Λάπαθον	Ματαίως κοπιάζεις.
Λάριξ	Εἶσαι αὐθάδης.
Λεβάντα	Δέχομαι τὴν συνέντευξίν σου.
Λεβιθόχορτον	Θὰ ἐξέλθω εἰς τὴν μουσικήν.
Λείριον	Ἐξομολόγησις ἔρωτος.
Λεμονέα (Ἄνθος)	Σοὶ φανερόνω τὸν ἔρωτά μου.
Λεμονέα (Κλῶνος)	Θὰ συναντηθῶμεν εἰς συναναστροφήν.
Λεμονέα (Φύλλον)	Ὅταν σὲ βλέπω ἀναπαύομαι.
Λευκάκανθα	Σὲ προσμένω τὸ ἑσπέρας εἰς τὸ θέατρον.
Λευκάνθημον	Μὲ ἀγαπᾷς;

11. ΛΕΥΚΑΝΘΗΜΟΝ.

(Ὑπὸ Γ. Σταυρίδου.)

Εἰς τὸν κῆπόν μου κατέβην σκεπτικός. Νὺξ ἦτον ἤδη.
Κάθε ἄνθος εἰς τὴν αὔραν ἔλεγε τὸν στοχασμόν του

Κ' ὠρθωμένον ἀγερώχως ὕψονε τὸ μέτωπόν του
Μὴν ἀγροῖκος διαβάτης διαβῆ καὶ δὲν τὸ ἴδῃ.

Διηνοίγετο ἡ ἴρις εἰς τὴν αὖραν τῆς ἑσπέρας.
Εἰς τὸν κάλυκα τὸ ῥόδον εἶχ' ἐλπίδα κεκρυμμένην.
Τὸ χαιρόφυλλον τὴν ζώνην ἔλυε τὴν ἐσφυγμένην.
Μόνη κλαί' ἡ πασχαλέα τὰς ὡραίας της ἡμέρας.

Καθὼς ἐξηγοῦν τὴν λύπην τὰ πενθηφοροῦντα ἴα.
Εἰς πᾶν ἄνθος εἰς πᾶν φύλλον κρύπτεται ἀλληγορία.
'Αλλ' ἐγὼ πρὸς σὲ τὸ βλέμμα στρέφω ἔσχατον καὶ πρῶτον
Ὦ λευκάνθημον ὡραῖον, γλῶσσα μυστικῶν ἐρώτων.

ΟΝΟΜΑΣΙΑΙ	ΣΗΜΑΣΙΑΙ
Λευκόϊον	Πάντοτε μοὶ φαίνεσαι ὡραία.
Λεύκη (Μελανόχρους)	Τὴν πρώτην ὥραν τῆς νυκτός.
Λεύκη (ἡ τρέμουσα)	Μὲ περιπαίζεις.
Λεύκη	'Ελπίζω μὲ τὸν χρόνον νὰ μαλαχθῇς.
Λίγουστρον	Θὰ σὲ ὑπερασπισθῶ μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς μου.
Λινάριον	Θὰ σὲ εὐεργετήσω.
Λουΐζα	Τὸ ἑσπέρας σὲ προσμένω διὰ συνέντευξιν.
Λούπινα	Πάντοτε ἀντιτείνεις.
Λυκίσκος	Εἶσαι ἄδικος.
Λιχνὶς	Εἶσαι ἀκαταδάμαστος.
Λυγαριὰ (Ἄγνος)	Ζῶ ἀπέραστος.

Μ.

Μαϊδανὸς	'Αγαπῶ τὰς διασκεδάσεις.
Μαντζουράνα	Ἔλαβα διὰ σὲ πολλὴν συμπάθειαν.

ΟΝΟΜΑΣΙΑΙ	ΣΗΜΑΣΙΑΙ.
Μανδραγόρας	Διατί εἶσαι ἰσχνή;
Μανιτάρι	Μὲ ἐμπόδισαν αὐστηρῶς νὰ σὲ βλέπω.
Μάραθρον	Εἶσαι χαρούμενη.
Μαρούλιον	Ἀδιαφορῶ.
Μελεαγρὶς	Θὰ σοὶ στείλω δῶρον.
Μέλεγον	Φοβοῦμαι τοὺς συγγενεῖς σου.
Μελισσοβότανον	Ἔχω διακαῆ ἔρωτα.
Μελιντζάνα	Εἶσαι πολὺ περιωρισμένη.
Μελισσόχορτον	Ἔχω πολλὰς ὑπονοίας.
Μενεξὲς λευκὸς	Σὲ προτιμῶ διὰ γυναῖκα.
Μενεξὲς εὐώδης	Εἶσαι σεμνή.
Μενεξὲς τρίχρωμος	Ἐνθυμοῦ τὴν ὑπόσχεσίν σου.
Μενεξὲς κυκλούμενος μὲ φύλλα	Αἰσχύνομαι νὰ σοὶ φανερώσω τὸν ἔρωτά μου.
Μενίανθος	Εἶσαι γαληνιαία.
Μεταξάκι	Μὴ αἰσχύνεσαι νὰ μοὶ φανερώσῃς τὸν ἔρωτά σου.
Μηλέα (Καρπὸς)	Εἶσαι βασίλισσα τῶν νεανίδων.
Μηλέα (Κλῶνος)	Δὲν εἶσαι εἰλικρινής.
Μὴ μοῦ ἅπτου	Πολὺ συστέλλομαι.
Μολόχα (Ἄνθος)	Εἶμαι ἐπιστήμων.
Μολόχα (Φύλλον)	Εἶμαι ἰσχνὴ διότι ἠσθένησα.
Μοσχολούλουδον	Δὲν ἀνταγαπῶμαι ὑπὸ σοῦ.
Μπιζέλιον	Μὲ συκοφαντοῦσι.
Μποῦζι	Θὰ ἦμαι εὐτυχὴς ἂν σὲ ἀπολαύσω.
Μυρόχορτον	Ἀποθνήσκω διὰ σέ.
Μυρσίνη (Ἄνθος)	Σὲ ἀγαπῶ πρὸ πολλοῦ.
Μυρσίνη (Κλῶνος)	Σὲ ἀγαπῶ σταθερῶς.

ΟΝΟΜΑΣΙΑΙ	ΣΗΜΑΣΙΑΙ.
Μυόσωτον	Μὴ μὲ λησμώνει.

12. ΜΥΟΣΩΤΟΝ.

(Ὑπὸ Γ. Παράσχου.)

Ἀγάπην ἐγεννήθην νὰ ἑρμηνεύω μόνον,
Τὴν γλῶσσαν ἔχω πλήρη μαγείας κ' ἡδονῆς,
Κ' εἰς ἐραστοῦ τὰς χεῖρας συχνολαλῶ μὲ πόνον,
«Ἀγάπα με παρθένε καὶ μὴ με λησμονῆς,»

Μωρέα	Εἶσαι ἀπερίσκεπτος.

Ν.

Νάρκισσος πορφυροῦς	Τήκομαι ἐξ ἔρωτος.
Νάρκισσος κίτρινος	Διὰ τί μὲ προσέβαλες ἀδίκως;
Νεραντζέα (Ἄνθος)	Εἶμαι ἕτοιμος νὰ σὲ ὑπακούσω τυφλῶς.
Νεραντζέα (Κλῶνος)	Θὰ σὲ κλέψω.
Νεραντζέα (Καρπὸς)	Δὲν δυσπιστῶ εἰς τὸν ἔρωτά σ[ου]

Ξ.

Ξηρὰ φύλλα	Εἶμαι μελαγχολικός.
Ξυνίθρα	Εἶσαι ἀναξία μου.

Ο.

Ὄα (Αυγαρηὰ)	Εἶσαι φρόνιμη.
Οἰνοθύρας	Ἀγαπᾷς τὸν οἶνον.
Ὀξυὰ	Εἶσαι χαρτοπαίκτης.

ΟΝΟΜΑΣΙΑΙ	ΣΗΜΑΣΙΑΙ.
Ὀρτενσία	Εἶσαι εὐδαίμων διότι εἶσαι ψυχρά.

13. ΟΡΤΕΝΣΙΑ.

(Ὑπὸ Γ. Σταυρίδου.)

Ὦ! πόσον τὰς ποικίλας σου, ἄνθος, μεταμορφώσεις
Θαυμάζω· πῶς ἐνδύεσαι ὡς κρίνος Ἰουλίου
Ἔπειτ' ὡς ἴον, ἔπειτα ὡς ῥόδον τοῦ Μαΐου,
Ἵνα ἀνθρώπων ὑλιστῶν τὰ ὄμματα θαμβώσῃς.

Τὸν θρίαμβον τοῦ κάλλους σου ἀπόλαυ' ἐλευθέρως,
Ὦ ἄνθος ἀλλὰ τῶν θνητῶν φοβοῦ τὴν ἀστασίαν.
Ἐν ὅσῳ εἶσαι δροσερὸν βασίλευε προσκαίρως,
Διότι φεύγει ὁ καιρὸς καὶ χάνεις τὴν ἀξίαν.

Π.

Παπαροῦνα	Σὲ εἶδα κατ' ὄναρ.
Πασχαλιὰ	Πρώτη συγκίνησις ἔρωτος.

14. ΠΑΣΧΑΛΙΑ.

(Ὑπὸ Ἀχιλ. Παράσχου.)

Ὅταν ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανὸς «Χριστὸς ἀνέστη» κάνῃ,
Καὶ κελαϊδάῃ τὸ φιλὶ σ' τὸ στόμα σὰν τραγοῦδι
Καὶ ἡ ἀγάπη 'σ τὴν καρδιὰ ῥιζόνεται καὶ πιάνῃ,
Τότε γεννᾷ κ' ἡ πασχαλιὰ τὸ πρῶτό της λουλοῦδι.

Πεντάφυλλον	Σὺ εἶσαι ἡ προφιλεστέρα μου.
Περιπλοκὰς	Ἐπιθυμῶ τὴν φιλίαν σου.
Περιπλοκὰς (Ἐρυθρὰ)	Ἔχε πεποίθησιν εἰς τὴν ἀφοσίωσίν μου.

ΟΝΟΜΑΣΙΑΙ	ΣΗΜΑΣΙΑΙ.
Πεύκη	Πρέπει νὰ μὲ ὑπακούσῃς τυφλῶς.
Πήγανος	Δὲν μὲ εὗρες τὴν προσδιορισθεῖσαν ὥραν, διότι δὲν δυνήθην.
Πιπεριὰ (Δένδρον)	Σὲ περιμένω εἰς τὴν οἰκίαν τῆς φίλης σου.
Πλάτανος	Τὴν δευτέραν ὥραν τῆς νυκτός.
Πλατομανδύλα	Μὲ ἐνοχλοῦσι μὲ προξενιαῖς.
Πολύανθος	Ἀγαπῶ τὸν χορὸν ἐμμανῶς.
Πολύγαλον	Κατοικῶ μόνος.
Πορτοκαλέα (Ἄνθος)	Εἰς τὸ ἑξῆς σὲ βλέπω σπανίως.
Πορτοκαλέα (Κλῶνος)	Σὲ παραιτῶ.
Πορτοκαλέα (Καρπός)	Σοῦ ζητῶ συγνώμην.
Πουτοῦρα ἐρυθρὰ	Ἐπαπειλεῖται ἡ ζωή μου.
Πουτοῦρα λευκὴ	Θὰ ὑπάγω σήμερον εἰς τὸν κῆπον
Πράσσον	Εἶσαι πολὺ ὀξύθυμος.

Ρ.

Ῥοδάκινον	Εἶσαι ἁπλῆ τὰ ἤθη.
Ῥεζεντὰν	Τὰ προτερήματά σου ὑπερβαίνουν τὰ θέλγητρά σου.
Ῥιζάριον	Σὲ εἶδον χθὲς ἐφ' ἁμάξης.
Ῥοδακινέα (Κλῶνος)	Ἔχεις ὡραίους ὀφθαλμούς.
Ῥοδακινέα (Καρπός)	Ἔχεις κοράλινα χείλη.
Ῥόκα	Δὲν συνενεῖ ἡ μήτηρ μου.

ΟΝΟΜΑΣΙΑΙ	ΣΗΜΑΣΙΑΙ.
Ῥοδηὰ (Κλῶνος)	Θὰ ἀκούσῃς καλόν τι.
Ῥοδηὰ (Καρπὸς)	Αἱ καρδίαι μας θὰ ἑνωθῶσι.

Σ.

Σαλίγκαρος (Φυτὸν)	Διὰ τί μοῦ δεικνύεις ψοχρότητα;
Σεμπερβίβα (Λευκὴ)	Πάντοτε συλλογίζομαι σέ.
Σεμπερβίβα (Λιλὰ)	Ἡ συναναστροφή σου μὲ ἡδύνει.
Σκόροδον	Ἔχεις ὀφθαλμούς βασκανίας.
Σμίλαξ	Θλίβομαι πολύ.
Σπάρτον	Εἶσαι φυλήσυχος.
Σταυρόχορτον	Μὲ κατεγοήτευσες.
Στάχυς (Σίτου)	Εἶμαι πλούσιος.
Στάχυς (Κριθῆς)	Ἀνανεοῦται ὁ παιλαιός μας ἔρως.
Στρύχνος	Εἶσαι φιλαλήθης.
Συκὴ (Φύλλον)	Ἔχω γονεῖς.
Σφένδαμνος	Ἐπιφυλάττομαι νὰ σοὶ ὁμιλήσω.
Σφερδοῦκλι	Αἱ ὀδύναι μου θὰ σὲ συνοδεύσωσι μέχρι τάφου.
Σχοῖνος	Θὰ σοὶ στείλω προξενειάν.

Τ.

Τίλλιον	Ἔχω ἀμετάτρεπτον ἰδέαν.
Τριανταφυλλιὰ	Φύλαξον σιωπήν.
Τριαντάφυλλον λευκὸν	Δὲν πρέπει νὰ ὑποπτεύεσαι οὐδόλως.

ΟΝΟΜΑΣΙΑΙ	ΣΗΜΑΣΙΑΙ.
Τριαντάφυλλον ἐρυθροῦν	Ἔχω πῦρ ἔρωτος

15. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΝ (ΡΟΔΟΝ).

(*Ὑπὸ Γ. Παράσχου.*)

Τίς εἰς τὸ ῥόδον τὸ γλυκὺ λατρείαν δὲν προσφέρει ;
 Μ' αὐτὸ ἡ Κύπρις νὰ κοσμῇ τὴν καλλονήν της χαίρει.
Μ' αὐτὸ τὴν κόμην τὴν χρυσῆν ἡ ἄνοιξις στολίζει,
 Καὶ ν' ἀνθοπλέκῃ τὴν ζωὴν ὁ Ἔρως συνειθίζει.
Ὁ Ἀνακρέων τὸ ὑμνεῖ, κ' ἐν μέσῳ συμποσίου
 Τὴν κόμην ἐστεφάνονεν αὐτὸ τοῦ Ὁρατίου.

16. ΕΤΕΡΟΝ ΔΗΜΩΔΕΣ.

Μόσχος καὶ λιβανόχορτο, δυόσμος καὶ καρυοφύλλι
Ἐκάθουνταν κ' ἐπαίνουνταν 'σὰν ποιὸ μυρίζει κάλλιο·
Βγαίνει καὶ τὸ τριαντάφυλλο τὸ μοσκομυρουδάτο.
—Σωπᾶτε, βρωμολούλουδα κ' ἐσεῖς βρωμοβοτάνια,
Ἐγῶμαι τὸ τριαντάφυλλο, τὸ μοσκομυρουδάτο !
Ἐγὼ φουμίζω ζωντανούς, στολίζω 'πεθαμμέννους,
Τῆς 'παντρεμμένης τὰ μαλλιὰ, τσ' ἀνύπαντρης τὸν κόρφο,
Τῆς χήρας τὸ προσκέφαλο, τῆς καλογριᾶς τὸ ῥάσο.

Τριαντάφυλλον λευκὸν μὲ ἐρυθροῦν	Ἡ καρδία μου φλέγεται διὰ σέ.
Τριαντάφυλλον λευκὸν ἀραιόν.	Συνενεῖ ἡ μήτηρ μου.
Τριαντάφυλλον ἐρυθροῦν ἀραιὸν	Θέλω νὰ μοὶ δώσῃς τὴν εἰκόνα σου.

ΟΝΟΜΑΣΙΑΙ	ΣΗΜΑΣΙΑΙ.
Τριαντάφυλλον ἐρυθρόλευκον	Ἔχεις βάδισμα ἡγεμονικόν.
Τριαντάφυλλον κίτρινον	Εἶσαι ἄπιστος.
Τριαντάφυλλον βαθύχρουν	Λάμπεις ὡς ὁ ἥλιος.
Τριαντάφυλλον παρηκμασμένον	Προτιμῶ τὸν θάνατον παρὰ νὰ στερηθῶ τὴν ἀθωότητά μου.
Τριαντάφυλλον ἀειανθὲς	Θέλω ἀποφασιστικὴν ἀπάντησιν.
Τριαντάφυλλον ἑκατόμφυλλον	Ἔχεις πολλὰς χάριτας.
Τριαντάφυλλον μικρόφυλλον.	Δὲν σὲ ἀποστρέφομαι.
Τριαντάφυλλον βρυῶδες	Σὲ περιπαίζω.
Τριαντάφυλλον μόσχομον	Αἱ ἰδιοτροπίαι σου ὑπερβαίνουσι τὰ ὅρια.
Τριανταφύλλου φύλλα	Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ σὲ ἐνοχλῶ.
Τριανταφύλλου λευκοῦ κάλυξ.	Ἀγνοῶ τὸν ἔρωτα.
Τριανταφύλλου στεφάνη	Ἡ ἀρετή σου θὰ ἀνταμειφθῇ.

17. ΦΥΛΛΟΝ ΡΟΔΟΥ.

Ποῦ τρέχεις τάλαν φύλλον; εἰπέ με ποῦ σὲ φέρει
Τ' ἀνέμου ἡ μανία τῆς αὔρας ἡ πνοή;
Μὲ ἐρωτᾷς ποῦ τρέχω; εἰς ἄγνωστά μου μέρη
Ὅπου θυέλλης μαύρης μὲ ἔρριψεν ὀργή.
Ἔχασα τὴν τροφόν μου, τὴν μητρικὴν μ' ἀγκάλην,
Καὶ τρέχω, τρέχω ὅπου ὁ ἄνεμος φυσᾷ.
Ἂν τρέμω δὲν φοβοῦμαι καθότι τρέχω πάλιν
Εἰς ἔρημα λαγκάδια ἢ ἄγρια βουνά.
Ποῦ τρέχω; πλὴν ποῦ τρέχει τὸ κῦμα τῆς θαλάσσης;
Ποῦ τρέχει πᾶσα πλάσις τοῦ κόσμου μας αὐτοῦ;
Ναὶ θὰ χαθῶ ὡς νέφος εἰς ἀχανεῖς ἐκτάσεις,
Ὡς ῥόδου ἕνα φύλλον, ὡς ἄνθος τοῦ λωτοῦ.

ΟΝΟΜΑΣΙΑΙ	ΣΗΜΑΣΙΑΙ.
Τριφύλλιον	Ἐπιθυμῶ τὴν ζωήν σου.
Τσικνίδα	Ἀγαπᾷς νὰ μὲ πειράζῃς.

Υ.

Ὑάκινθος μονοανθὴς	Ἐπιθυμῶ νὰ σὲ στεφανωθῶ.
Ὑάκινθος πολυανθὴς	Προσπαθοῦν νὰ μὲ στεφανώσωσι μὲ ἄλλην.
Ὑοσκίαμος	Ἔχεις ἐλαττώματα ἀνυπόφορα.

Φ.

Φασκομηλέα	Σὲ σέβομαι.
Φιδόχορτον	Θὰ σὲ ἀποφεύγω.
Φλουσκοῦνι	Σοῦ δεικνύω ψυχρότητα διότι ἀγαπᾷς ἄλλην.
Φράουλα (Κλῶνος)	Εἶσαι εἰλικρινής.
Φραγκοσυκῆ	Σὲ προσέβαλλα διότι μὲ περιπαίζεις.
Φτέριον	Προοδεύω.

Χ.

Χαμόμηλον	Δὲν φυλλάττεις τὴν ὑπόσχεσίν σου.
Χιλιόφυλλον	Ἔχε θάρρος.
Χλόη	Διατί δὲν σὲ εὗρον τὴν προσδιορισθεῖσαν ὥραν ;
Χουρμαδιὰ	Φυλάττω τὴν ὑπόσχεσίν μου.
Χρυσάνθημον (Νεκρολούλουδον.)	Θὰ ἀποθάνω ἂν ἐξακολουθῇς νὰ ἦσαι λυπημένος.

18. ΧΡΥΣΑΝΘΗΜΟΝ.

(Ὑπὸ Γ. Παράσχου.)

Ἡ Κύπρις ὅτε κλαίουσα τὸν Ἄδωνίν της μόνη,
Τὸν ἀνεκάλ' εἰς τὴν ζωὴν μὲ τὰ φιλήματά της,
Ἀπὸ τὸ αἷμα τοῦ βοσκοῦ ἐφύ' ἡ ἀνεμώνη,
Καὶ τὸ χλωμὸν χρυσάνθεμον ἀπὸ τὰ δάκρυά της.

ΟΝΟΜΑΣΙΑΙ	ΣΗΜΑΣΙΑΙ.
Χρυσάνθημον μετὰ Κυπαρίσσου.	Θὰ αὐτοχειριασθῶ.
Χρυσόρραπις (Verge d' or)	Προστάτευσόν με.

Ω.

Ὡρολόγιον	Περνῶ τὸν καιρόν μου συλλογιζομένη σέ.

19. Η ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ.

(Ὑπὸ Γ. Παράσχου.)

Στὰ βουνὰ τῆς Ἀττικῆς μας καλῶς ἦλθες, χρυσομάλλη,
Νὰ λουσθῇς στὸ διαμαντένιο καὶ γνωστό σου περιγιάλι.
Ντροπαλὴ στὸν ἐρχομό σου λουλουδίζει ἡ μυγδαλιά,
Καὶ βοσκοῦ φλογέρα παίζει καὶ ξυπνοῦνε τὰ πουλιά.

Ἄλλοτε, θυμᾶσαι, ἦλθες ὅλος δόξα καὶ νεότης,
Κ ἐλημέρευες μαζῆ μας εἰς τοὺς κάμπους στρατιώτης.
Μὲ τὸν Διάκο καὶ Τσαβέλλα περπατούσατε μαζῆ,
Πλὴν ὠρφάνευσες, καϋμένε, καὶ κανένας των δὲν ζῇ.

Πέρασαν ἐκεῖν' οἱ χρόνοι καὶ κἀνεὶς δὲν σὲ γνωρίζει!
Ἀνθισμένη ἐληὰ τώρα, πολεμάρχη, σὲ στολίζει,
Καὶ ἡ μοῦσά μου στὴν αὔραν ἐν ᾧ ρίχνει τὰ μαλλιά,
Μὲ ταῖς ἔμορφαις χορεύει κάτω στὴν ἀκρογιαλιά.

Λυών' ἡ Μοῦσα, ἐδῶ κάτω, σὰν ἐξόριστη θεότης,
Ποῦ ὁ δόλος κ' ἡ κακία εἶναι τὸ μαρτύριό της·
Πλὴν τὴν ἔρημην ἀνδρία καὶ τὸ κάλλος ἀγαπᾷ,
Κ' εἰς τοὺς μάρτυρας λουλούδια κ' εἰς ταὶς ἔμορφαις σκορπᾷ.

Τρέξετ' ἔμορφαις, ἔλατε στ' ἀνθισμένο μου πανέρι...
Ἔρχονται καὶ χύνουν μόσχο καὶ δροσιὰ σ' ὅλα τὰ μέρη.
Μιὰ τὴν ἄλλη σὰ λουλούδια σκύφτουν καὶ κρυφομιλοῦν,
Κ' εἰς τὸ μυστικὸ ποῦ λένε πονηρὰ χαμογαλοῦν.

Νὰ ἡ πρώτη! τὰ δροσάτα δυό της μάτια ψυχαλίζουν,
Κ' εἰς τὴν κάθυγρή τους λάμψη ἕνα βρέφος καθρεφτίζουν.
Στὸ χαριτωμένο βρέφος λευκὸ δίνω γασεμί,
Καὶ γελοῦν οἱ τιμημένοι τῆς μητέρας ὀφθαλμοί.

Νὰ κ' ἡ ἄλλη· μὲ τοῦ πόνου τὴν ἀχνάδα καὶ τὴ χάρη,
Μαυροφορεμένη πούλια, εἰς ἰτιᾶς πενθεῖ κλωνάρι.
Ἔλα, κόρη ζηλεμμένη, στὰ λουλούδια μου καὶ Σύ,
Ἄνθη λεμονιᾶς σοῦ πλέκω γιὰ τὴν κόμη τὴ χρυσῆ.

Ποιᾶν' αὐτὴ ποῦ σὰν τὸν κύκνο μεσ' τὰ δάση κατεβαίνει;
Ὦ τὴ νειόνυμφη νεράϊδα! ὢ τὴ μικροφιλημένη;
Τοῦ Χριστοῦ τὸ χαμογέλοιο στὰ δυὸ χείλη της πλανᾷ,
Κι' ἀναρίθμητα διαμάντια κάθε βλέμμα της γεννᾷ.

Τὸ δροσάτο αὐτὸ κρίνο πάρε, φῶς μου, νὰ μυρίσῃς.
Ἑλληνόπουλο κανένα μιὰν αὐγὴ νὰ μᾶς χαρίσῃς.
Κ' ἐνῷ σκύβεις στὴν ἀφράτη νὰ τὸ σφίξῃς ἀγκαλιά.
Νὰ σὲ χαιρετοῦν τ' ἀηδόνια στῆς νυκτὸς τὴ σιγαλιά.

Κ' ἡ Ἑλλάς μας... Τόπον, τόπον στὴ πτωχή μας τὴν μητέρα
Ποῦ σὰν μάρτυρας προβαίνει μὲ τῆς νίκης τὸν ἀέρα!

Τὴν ἐξέχασαν, καὶ μοιάζει σὰ θλιμμένη Παναγιὰ,
Ποῦ τῆς πῆραν τὸ κανδῆλι καὶ τῆς λείπ' ἡ λειτουργιά.

Ἄνθη μ' ἔμειναν ὀλίγα, καὶ τὰ ῥίχνω ἕνα ἕνα
Εἰς τὸ χῶμα τῶν μαρτύρων κ' εἰς ὀστᾶ λησμονημένα.
Κ' ἐνῷ ψάλλω τὸ τραγοῦδι τῆς πικρῆς παλληκαριᾶς.
Τρίζουν κόκκαλα σπαρμένα καὶ πελάου καὶ στεριᾶς.

ΕΚΦΡΑΣΙΣ ΤΩΝ ΧΡΩΜΑΤΩΝ.

ΟΝΟΜΑΣΙΑΙ.		ΣΗΜΑΣΙΑΙ.
Ἄλικον	Χρῶμα	Ὀξυδέρκεια
Ἀμαράντιον	»	Δόξα.
Βιολέττας	»	Φιλία.
Βυσσινὶ	»	Εὐσπλαγχνία.
Κίτρινον σκοῦρον	»	Ἀπιστία.
» Ἀνοικτὸν	»	Πλοῦτος.
Λευκὸν	»	Ἀθωότης.
Λευκόφαιον	»	Ἁπλότης.
Λουλακάτον	»	Βίος Ἀσκητικὸς
Μενεξὲ	»	Ἐνθύμισις.
Μαῦρον	»	Λύπη.
Νεραντζοειδὲς	»	Χαρὰ μετρία.
Οὐρανὶ	»	Ἐπιστήμη
Πασχαλιᾶς	»	Ἐπιθυμία.

ΟΝΟΜΑΣΙΑΙ		ΣΗΜΑΣΙΑΙ.
Πορφυροῦν	»	Μεγαλεῖον.
Πράσινον	»	Ἐλπίς.
Σκοῦρον	»	Μελαγχολία.
Τριανταφυλλὶ	»	Ἔρως.
Ὑπόξανθον	»	Δυσπιστία.

ΤΕΛΟΣ

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΣΜΑΤΑ

ΗΡΩΙΚΑ, ΚΛΕΦΤΙΚΑ καὶ ΙΣΤΟΡΙΚΑ.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΑΣΜΑΤΑ

ΕΡΩΤΙΚΑ.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

ΠΟΙΚΙΛΑ

ΛΥΡΙΚΑ.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

ΑΣΜΑΤΑ

ΒΑΚΧΙΚΑ.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟΝ
ΑΣΜΑΤΑ
ΤΟΥ ΧΟΡΟΥ.

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟΝ

ΛΙΑΝΟΤΡΑΓΟΥΔΑ.

ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟΝ

ΑΣΜΑΤΑΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΟΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΤΩΝ ΦΙΛΟΜΟΥΣΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΟΙ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Γ. Στ. Βλαστός·········	10	Θ. Α. Ζαΐμης··········	[illegible]
Γ. Κ. Ἀντωνιάδης······	10	Δ. Γ. Ῥάλλης·········	[illegible]
Κ. Ι. Διαμαντόπουλος····	5	Διονύσιος Τριτάκης······	[illegible]
Π. Σ. Κυριακός.········	4	Ἀ. Γ. Σκαλίδης········	[illegible]
Ν. Νέγρης············	4	Ι. Ἀ Μοσχονήσιος·······	[illegible]
Ἰω. Δ. Βοῦρος·········	3	Μιχ. Δέφνερ··········	[illegible]
Στέλιος Β. Κρασσᾶς·····	3	Χ. Δ. Ματθόπουλος······	[illegible]
Α. Β. Χαρμπούρης·······	3	Γ. Ἰ. Γεωργόπουλος·····	[illegible]
Ἀ. Ῥοδόσταμος········	3	Μαραγκὸς καὶ Μομφεράτος·	[illegible]
Μιχαὴλ Μολλᾶς········	3	Ν. Βερσῆς············	[illegible]
Βιολέτα Κούππα·······	3	Γ. Μπακόπουλος.·······	[illegible]
Μ. Π. Παπαρρηγόπουλος··	3	Β. Γ. Βυθούλκας········	[illegible]
Ν. Μαλιτάκης··········	2	Π. Δ. Ἰατρίδης.········	[illegible]
Σ. Δραγούμης··········	2	Χρ. Κυριακόπουλος······	[illegible]
Ν. Π. Κουτσοῦκος.······	2	Γ. Κοντονικολάου·······	[illegible]
Ἀ. Ἰ. Κακουλίδης······	2	Ἀχ. Σμυρλῆς··········	[illegible]
Ἀ. Ῥικάκης···········	2	Ἐμμ. Γ. Βαβέας········	[illegible]
Κ. Πύρρος············	2	Ἀντ. Κ. Ἀντωνιάδης····	[illegible]
Π. Λιμπερόπουλος·······	2	Γ. Χ. Παππαδάκης······	[illegible]
Δωρόθεος πρώην Λαρίσσης··	2	Ἰ. Γ. Δούμας··········	[illegible]
G. M. Livadas········	2	Μ. Ῥενιέρης··········	[illegible]

Ν. Σ. Μαρίνης	1
Α. Βεκούσης	»
Ἰω. Ματθαίου.	»
Ἰω. Γ. Μιχαλόπουλος	»
Κ. Νικόδημος	»
Γ. Ι. Δέστος	»
Ε. Λιβεράτος	»
Ν. Σ. Σταθόπουλος	»
Φ. Δ. Καϊάσας	»
Π. Μ. Γκιόρας	»
Α. Βρυζάκης	»
Ἰω. Φάφαλης	»
Ἰωάννης Κυριακὸς	»
Παῦλος Μαρκομαῦρος	»
Δημ. Μ. Καλλιφρονᾶς	»
Α. Γ. Βούλγαρης	»
Π. Πετράκης	»
Γ. Ν. Μαντζαβῖνος	»
Πλ. Στρέφης	»
Ι. Γενίσαρλης	»
Ζωὴ Σούτσου	»
Α. Σμόλενσκ	»
Αρ. Ἰ. Κιάπε	»
Ἐπαμ. Ἀθανασιάδης	»
Ν. Σπαθῆς	»
Ἀνδ. Γυφτόπουλος	»
Ἐπ. Δεληγεώργης	»
Σοφ. Κ. Οἰκονόμου	»
Εἰρήνη Μαρμαράκη	»
Φίλιππος Ψύλλας	»
Ι. Μωραΐτης	»
Α. Διομήδης	»
Ε. Ι. Κεχαγιᾶς	1
Κ. Ῥότσηλ	»
Μ. Γ. Ἀντωνόπουλος	»
Ν. Ἰ. Βαλσαμάκης	»
Ν. Κ. Μιτσοτάκης	»
Στέφανος Ταμπακόπουλος	»
Δημ. Βασιλείου	»
Γ. Παππαγεωργόπουλος	»
Ἰ. Ἀθ. Βίκος	»
Ἀντώνιος Ζουριδάκης	»
Ἰ. Ν. Ἀγκωνάκης	»
Κ. Πρινόπουλος	»
Π. Ῥεβελάκης	»
Α. Καυταζόγλους	»
Ι. Ν. Μπότασης	»
Μιχ. Κατσίμπαλης	»
Κ. Ι. Κατακουζηνὸς	»
Δ. Ι Ζέγγελης	»
Ν. Π. Πήλικας	»
Δ. Ζαχαρίου	»
Θ. Δ. Περσάκης	»
Ε. Σῖμος	»
Χ. Χρυσοβέργης	»
Π. Λύτσικας	»
Σπ. Παυλίδης	»
Κ. Ν. Κωστῆς	»
Γ. Δ .Πλαπούτας	»
Κ. Μάνος	»
Ν. Ντῖνος	»
Θ. Ῥωμαῖος	»
Κ. Κασσαβέτης	»
Γ. Ν. Οἰκονομίδης	»

Μαργ. Γ. Δήμιτσας······ 1
Γρηγόριος Βυζάντιος····· »
Ἐμμ. Γαλάνης ········ »
Κ. Δεκάτης ·········· »
Ἀναργ. Ν. Σιμόπουλος··· »
Α. Κ. Μεταξᾶς········ »
Θ. Ν. Γκίκας········· »
Γ. Τομπάζης ·········· »
Α. Θεοδωράκης········ »
Ν. Δαμασκηνὸς ······· »
Γ. Μοσχοβάκης ········ »
Ζήνων Χ. Δουκᾶς······ »
Κ. Ι. Δάρας ·········· 1
Χαρ. Ι. Ὀλύμπιος ····· »
Ἡρακλῆς Γαζέπης ······ »
Κ. Χατζῖσκος·········· »
Δ. Π. Σεκόπουλος······· »
Ἀντώνιος Θ. Μαντζαβῖνος· »
Χ. Μακρυγιάννης········ »
Φώτιος Β. Γεωργίου····· »
Ν. Μιχαλόπουλος······· »
Μιχ. Χατζημιχάλης ···· »
Π. Ἐμμ. Γιαννόπουλος··· »
Β. Ἡρακλέους ········ »
Ι. Χ. Κούρτελης········ »
Ἰωαν. Ν. Ὀλυμπίτης···· »
Π. Ι. Σοῦτσος·········· »
Κ. Λυμπρίτης········· »
Βασιλ. Τ. Οἰκονομίδης··· »
Γ. Α. Ῥάλλης········· »
Λεωνίδας Γ. Μεταξᾶς ···· »
Π. Ξανθάκης··········· »

Σ. Π. Β. Μέρλιον ······· 1
Σ. Πυρρῆς············ »
Λ. Ζ. Σκυλίτσης········ »
Ἀντών. Σ. Βλάχος······ »
Κ. Ι. Διαμαντόπουλος···· »
Ἠλίας Μπάλτας········ »
Ἰω. Βοῦρος··········· »
Δ. Δρόσος············ »
Ἀντ. Ἠλιόπουλος ······ »
Στέργιος Οἰκονόμου····· »
Δ. Σ. Στροῦμπος········ »
Ν. Διόσης············ »
Ἰω. Ζαφειρόπουλος······ »
Νικ. Κωνσταντίνου······ »
Α. Βάσσος··········· »
Ι. Παππαδιαμαντόπουλος· »
Σάββας Κέντρος········ »
Σῖμος Κ. Μπαλάνος····· »
Ἀθ. Σ. Ῥουσσόπουλος···· »
Θ. Σωτηρόπουλος······· »
Α. Σ. Γαμβρόπουλος····· »
Σ. Διαμαντόπουλος······
Μ. Πολίτης···········
Δημ. Θωματδης·········
Π. Σαρρῆς···········
Ἰ. Κ. Στρατουδάκης·····
Ὀθ. Ι. Μακρυγιάννης·····
Σ. Σωτηρόπουλος·······
Σ. Παππαδόπουλος······
Δ. Δούμας···········
Κωνστ. Γ. Πρέζας·······
Γρηγ. Δ. Κουτσογιαννόπουλ[os]

Δημ. Α. Βυρίνης ········ 1
Ἀπόστολος Γ. Σαργιάννης · »
Ἀθανάσιος Γεωργιάδης ·· »
Ἰω. Πετρακίδης. ······· »
Ἰω. Οἰκ. Αἰσωπίδης ···· »
Στυλ. Ε. Βακογιάννης ···· »
Μ. Τολμίδης ·········· »
Ν. Ζούζουλας ·········· »
Στέφ. Διανοσταφίδας ···· »
Κίμων Τ. Μαράτος. ····· »
Δ. Α. Λεονάρδος ········ »
Ν. Τσοῦχλος ··········· »
Σταμ. Ἀνδρέου ········· »
Ἀθ. Παναγιωτάκης ····· »
Δ. Α. Ἀργυρόπουλος ····· »

—

ΟΙ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ.

Γ. Κουκουδάκης ········ »
Μιχ. Μασχαλόπουλος ···· »
Δ. Λάσκαρης ·········· »
Νικόλαος Ζέρβας ········ »
Δ. Ν. Μελετόπουλος ····· »
Ἐμμανουὴλ Α. Δούνιας ··· »
Γ. Ι. Σάμιος ·········· »
Δ. Σούρβας ··········· »
Ἰωάννης Χριστοφίδης ···· »
Γρ. Μουνζόπουλος ······ »
Δ. Γιαλούσης ·········· »
Δημήτριος Μάντζαρης ···· »
Στ. Δοκὸς ············ »
Ἑλένη Συμβουλίδου ······ »
Ἰω. Δημητρακόπουλος ···· »
Δ. Δασκαλόπουλος ······ »

Ἰωάννης Δημόκας ······· 1
Ἀλέξ. Γ. Ῥετσίνας ····· »

—

ΟΙ ΕΝ ΣΥΡΩ.

Ἰω. Ν. Στασινόπουλος ·· »
Π. Κωστόπουλος ······ »
Κ. Β. Διαμαντόπουλος ··· »
Γ. Η. Γεωργακόπουλος ·· »
Χρῆστος Θ. Μιλιόρδος ··· »
Κωνστ. Ἐ. Πετρίτσης ··· »
Λ. Μ. Γαΐτης ········· »
Χ. Βενιόπουλος ········ »
Νικόλαος Κυριακόπουλος · »
Κ. Γεωργόπουλος ········ »
Στυλ. Σ. Ῥοδόπουλος ···· »
Ἀθ. Σ. Μπαρουτσάκης ··· »
Εὐστάθιος Βούλγαρης ···· »
Κωνστ. Κοσονάκος ······ »
Ἐ Ζ. Κορωνιὸς ········· »
Γ. Δ. Παναγόπουλος ····· »
Λ. Κωνσταντινίδης ······ »
Γεώργιος Ἠλιάδης ······ »
Θεοδ. Μ. Ῥηγόπουλος ···· »
Γ. Κ. Οἰκονόμου ········ »
Ἠλ. Ν. Θεοδοσόπουλος ··· »
Ν. Σ. Χαρτουλάρης ······ »
Χαράλ. Β. Θανόπουλος ·· »
Κ. Δ. Βακαλόπουλος ····· »
Στ. Σ. Τράμπας ········ »
Παναγ. Βενετσανόπουλος ·· »
Ἠλ. Δουκουμόπουλος ····· »
Γ. Ζαφειρόπουλος ······· »
Χ. Δ. Παππαγιαννόπουλος · »

Ν. Χ. Κόκκινος· · · · · · · · 1

ΟΙ ΕΝ ΛΑΜΙΑ.

Ἰω. Μ. Γεωργιάδης· · · · · · »
Εὐανθία Μ. Γεωργιάδου· · · »
Δημ. Τσιριμῶκος· · · · · · · · »
Δ. Βοϊατσῆς· · · · · · · · · · · »
Δ. Μπούφης.· · · · · · · · · · »
Ἀρ. Δ. Ἰατροῦ· · · · · · · · · »
Ἀντ. Πεταλᾶς· · · · · · · · · »
Ἀρ. Σχληβανιώτης· · · · · · »
Κων. Τσάλλης· · · · · · · · · »
Νικ. Προβελέγγιος· · · · · · »

—

ΟΙ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ.

Ν. Σ. Νικολαΐδης· · · · · · · »
Ὀδυσσεὺς Σ. Σαρδελιάνος· · »
Μιλτ. Καραβοκυρᾶς· · · · · »
Γεωργ. Γ. Α. Τέτζης· · · · · »
Κ. Καλλιγᾶς.· · · · · · · · · · »
Ν. Α. Μαρούλλης· · · · · · · »
Ν. Κ. Στρατουδάκης· · · · · »
Ἰ. Πανόπουλος· · · · · · · · · »
Ἀλέξ. Κανελλόπουλος· · · »
Β. Ματαράγκας· · · · · · · · »
Ἀ. Καραγιαννόπουλος· · · · »
Λ. Παπαδόπουλος· · · · · · · »
Γ. Ἐλπίδης· · · · · · · · · · · »
Μ. Νομικὸς· · · · · · · · · · · »
Α. Ῥαφαὴλ· · · · · · · · · · · »
Ν. Διονυσιάδης· · · · · · · · »
Δημ. Α. Μαρᾶς· · · · · · · · »
Σ. Χαλκιόπουλος· · · · · · · »
Η. Μαλλιαράκης· · · · · · · 1
Ι. Καζώρης· · · · · · · · · · · »
Μ. Λιβάνιος· · · · · · · · · · · »
Ε. Κωνσταντίδης· · · · · · · »
Γ. Ζαφειριάδης· · · · · · · · · »
Ἀλεξ. Π. Κωνσταντινίδης· »
Ν. Φραγκάτης· · · · · · · · · »
Π. Μιχάλοβιτς· · · · · · · · · »
Ε. Θεοφανίδης· · · · · · · · · »
Α. Ι. Ἀντύπας· · · · · · · · · »
Ε. Νοτάρης· · · · · · · · · · · »
Ι. Σαμοθράκης· · · · · · · · · »
Ν. Βαβλιανός· · · · · · · · · »
Κ. Παππαγεωργιάδης· · · · »
Κ. Κυπραῖος· · · · · · · · · · »
Μενέλαος Χρηστίδης· · · · · »
Ζ. Δαγώπουλος· · · · · · · · · »
Περικλῆς Πελώνης· · · · · · »
Ἀριστόδημος Λαγώπουλος· »
Σ. Α. Ἀδαμαντίδης· · · · · »
Π. Γεωργιάδης· · · · · · · · · »
Δημ. Γιαμαλίδης· · · · · · · »
Ἀνδρ. Ζυγομαλᾶς· · · · · · · »
Ἰω. Ἐλευθεριάδης· · · · · · »
Σοφοκλῆς Β. Μουράτης· · · »
Ἀλβέρτος Ν. Ἄμποτ· · · · »
Ἰω. Ἰωαννίδης· · · · · · · · · »
Κ. Π. Τζεπελοβίτης· · · · · »
Ἰω. Θ. Χαριτωνίδης· · · · · »
Μουράτη Χασάν Ἐφένδη· · »
Δ. Καστρισιάδης· · · · · · · · »
Κωνστ. Βαχαλόπουλος· · · »

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΕΝ ΤΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

ΠΟΙΗΤΩΝ.

ΤΕΛΟΣ

ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑΣ

